

REGELE
CAROL I AL ROMÂNIEI

CUVÂNTĂRI ȘI SCRISORI

II.

Inv. A. 46 984

REGELE CAROL I AL ROMÂNIEI

CUVÂNTĂRI ȘI SCRISORI

Donățiunea Prof.
Gh. Râmniceanu, Bârlad

TOMUL II

1877 — 1886.

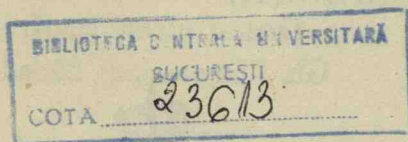
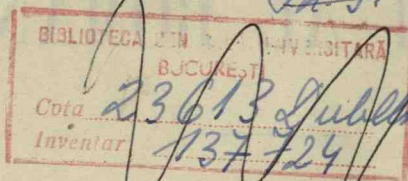
BUCUREȘTI

INST. DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL S^{OR} IOAN ST. RASIDESCU

16, STRADA DOAMNEI, 16

1909.

138249

1877.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

20 Aprilie (2 Maiu) 1877.

Domnule Ministru Președinte al Consiliului,

România a urmat în totdeauna cu priviri pline de mândrie și de iubire tână și brava ei armată; dar nici odată aceste simțăminte n'au putut fi mai călduroase decât în grelele împrejurări prin cari trece astăzi țara, când ostașul poate fi în tot momentul chemat a-și da viața pentru a apăra onoarea și independența patriei.

Evenimentele s'au succedat cu o iuțea atât de neașteptată, încât mobilizarea forțelor noastre a trebuit să se facă cu cea mai mare grabă.

Dacă Statul se silește a face tot ce-i stă în putință spre a procura cele neapărat trebuincioase soldatului, ofițerul însă a fost nevoit a face față diferitelor cheltueli la cari îl obligă repede trecere de pe piciorul de pace la cel de războiu, dispunând fiecare de mijloace materiale destul de limitate.

Spre a ușura dar în câtva aceste cheltueli ale ofițerilor și a le da o dovadă de neconținută și părintească îngrijire ce am de situația lor, viu a-ți face cunoscut,

Domnule Ministru Președinte, că dau din parte-Mi suma de una sută mii lei noi, care, prin îngrijirea administrațiunii listei civile, se va pune la dispozițiunea Ministerului de Răsboiu, spre a se distribui ca miză în campanie ofițerilor din trupele mobilizate.

Cu această ocaziune îți trimit, Domnule Ministru Președinte al Consiliului, încredințarea stimei și afecțiunii ce-ți păstrez

Carol.

București, în 20 Aprilie 1877.

Instrucțiuni date lui I. Brătianu.

20 Aprilie (2 Maiu) 1877.

I. Brătianu pleacă la Chișinău la Marele Duce Nicolae, în scop de a stabili condițiunile dorite de M. S. Domnitorul pentru cooperarea trupelor române cu trupele ruse. Înainte de toate, M. S. Domnitorul insistă ca să i se lase independență absolută asupra comandai trupelor Sale. Afară de acest punct important, asupra căruia M. S. Domnitorul nu cedează nici într'un caz, mai sunt încă câteva amănunte asupra trecerii prin țară, pe cari I. Brătianu trebuie să le negocieze la Chișinău.

Răspuns

la Adresa Adunării Deputaților.

22 Aprilie (4 Maiu) 1877.

Domnule Președinte

Domnilor Deputați

Dacă luminatul și puternicul D-voastre sprijin este în tot timpul trebuitor guvernului Meu, el devine de

un preț mult mai mare astăzi, când interesele cele mai sacre ale națiunii sunt puse în pericol.

Cunoașteți câte sacrificii am făcut în decurs de un an pentru a ne țineă într'o deplină neutralitate. Peste așteptările noastre, România se vede însă învăluită într'un mare războiu și în toată ora suntem amenințați a vedea chiar pământul nostru devenind teatrul acestui războiu.

Forțele întrunite ale națiunii singure pot, o sper, face față acestor mari pericole.

Vă mulțumesc dar de bărbătescul răspuns ce ați făcut apelului ce v'am adresat, în ziua când v'am adunat împrejurul Trofului. Acest răspuns unanim al D-voastre corespunde simțimentelor națiunii, și ca atare, el va da guvernului Meu forța morală, atât de trebuitoare spre a putea pași cu prudență, dar și cu energie, calea trasă de D-voastre, aceea de a apăra cu orice sacrificiu hotarele, drepturile și instituțiunile acestei țeri.

Vă mulțumesc de bunele cuvinte ce în deosebi îmi adresați. Fiți încredințați, Domnilor Deputați, că voiu ști a corespunde încrederii ce națiunea a pus pe Mine; ca Domn al Românilor, în tot timpul și în toată împrejurarea voiu lucra românește.

Doamna se asociază la sincerile Mele mulțumiri pentru urările adresate Nouă de D-voastre.

Să trăească România!

Să trăească Reprezentanții ei!

Răspunsuri

la urările primite cu ocaziunea zilei onomastice a
M. S. Doamnei.

24 Aprilie (6 Maiu) 1877.

Către Președintele Adunării Deputaților :

Răspunsul cel mai nimerit la frumoasele cuvinte ce Ne-ați rostit este de a reînnoi astăzi acea veche de-
viză latină: *Tranquillus saevis in undis*, adică în mij-
locul valurilor și al furtunei sunt liniștit, rezemat pe
iubirea și încrederea țerii.

La telegrama de felicitare a Mitropolitului Moldovei :

Mișcați de călduroasele felicitări ce Înalt Prea Sfin-
ția Voastră Ne adresați cu ocaziunea zilei onomastice
a Doamnei, vă mulțumesc din adâncul inimii. Dumne-
zeu Atotputernicul aibă-vă în sfânta Sa pază, împreună
cu turma credincioșilor ce păstoriți în acea parte a Ro-
mâniei consfințită prin virtuțile marelui Ștefan. Nu Mă
îndoesc că țara Moldovei va da în aceste vremuri grele,
ca și în restriștele trecutului, probe despre strămoșea-
sca-i bărbăție și patriotism.

La telegrama de felicitare a Episcopului de Râmnic :

Nici odată urările vitezei Oltenii nu Mi-au fost mai
scumpe decât în aceste mari evenimente prin cari trece
iubita noastră țară. Istoria Națională a înscris în pa-
ginele ei devotamentul către patrie și ostășeștile virtuți
ale Oltenilor. Nu Mă îndoesc că ei vor dovedi și în
aceste împrejurări că sunt inimoșii fii ai României.

Mulțumesc P. S. V. de urările ce-Mi trimiteți pen-
tru onomastica zi a Doamnei, precum și pentru rugă-

ciunile ce înălțați către Atotputernicul, care va veghia și de astă dată asupra țerii noastre.

Carol.

La felicitările adresate de Rectorul Universității din Iași:

Cu o deosebită plăcere am primit depeșa prin care Îmi trimiteți felicitările corpului profesoral al Universității din Iași. Cunoașteți că Domnitorul și Eu am considerat ca una din cele mai frumoase ale Noastre datorii de a Ne îngriji necurmat de învățământul național, căci acolo este matca conștiinței și individualității românești. Universitatea din Iași are o nobilă misiune, aceea de a fi un focar viu al Românismului. Urez ca prin silințele corpului profesoral, Dumnezeu s'o ajute a împlini această misiune.

Primiți sincerele Mele mulțumiri.

Colonelului Cerchez Calafat :

Am primit cu mare plăcere expresiunea frumoaselor simțeminte cuprinse în depeșa D-v.

Suntem cu ochii ațintiți asupra bravei noastre armate care se află la postul de onoare, și sunt convinsă că veți fi demni de încrederea ce Domnitorul a pus în D-voastră și în trupele se comandați.

Vă exprim cele mai vii mulțumiri.

Elisabeta.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

24 Aprilie (6 Maiu) 1877.

Rușii nu înaintează decât încet și intrarea lor nu va fi completă înainte de trei săptămâni. Astăzi so-

sește aici, cu drumul de fier, prima brigadă, și Marele Duce Îmi scrie: «*Ea este sub ordinele A. V.*» ca întârire pentru trupele române, ceea ce, cu toate acestea, nu e necesar. Alaltăieri s'a telegrafiat la Chișinău, că Turcii voesc să debarce la Oltenița pe Dunăre. Eu am primit aceeaș știre, dar nu M'am emoționat de aceasta în mod deosebit. Avem o excelentă linie de apărare, tăiată de trei cursuri de apă. Calafatul e destul de întărit cu trupele noastre, pentru a respinge ori ce atac. Turcii vor regreta amar că au neglijat acest important punct strategic. Pentru întâia oară Calafatul nu se află în mâinile Turcilor într'un războiu turco-rus. În general, lipsa de activitate a Turcilor e inexplicabilă, mai ales că au bombardat orașe deschise ca Brăila și Reni, în loc de a concentra focul lor asupra podului foarte expus de peste Siret la Bărboși. Această cruzime fără motiv și luarea câtorva nave încărcate cu grâu au îndârjit aici opiniunea publică în contra Turcilor. Trebuie adăugat la acestea faptul că reprezentațiunea noastră la Constantinopol a fost suspendată (un mod absolut nou și original de a rupe relațiunile diplomatice). Nu mai este decât un pas până la o declarațiune fățișă de războiu.

Săptămâna viitoare, Marele Duce Nicolae vine la Ploiești, unde se află deocamdată marele cartier general. I-am scris acum câteva zile, că armata sa are o purtare bună. N'a fost încă nici cel mai mic conflict, trăim în cea mai bună înțelegere; administrațiunea, posta, telegraful și drumurile de fier funcționează ca într'un timp normal; comerțul singur suferă, trenurile de marfă nu circulă de loc (peste opt zile vor fi două pe săptămână) și navigațiunea pe Dunăre e complet închisă.

Spiritul armatei noastre este excelent; tinerii din cele mai bune familii se angajează în mare număr ca voluntari și toți ard de nerăbdare de a primi botezul de foc. Armata noastră place Rușilor, mai ales artileria cu caii ei buni. Am mobilizat 180 de tunuri.

Astăzi s'a sărbătorit onomastica Elisabetei, precum și aniversarea întemeierii capelei «Elisabeta Doamna». A fost Te-Deum, recepțiunea delegațiunilor Senatului și Camerei Deputaților etc. În orașele ocupate de trupele ruse, acestea au luat parte la serviciul divin și comandanții lor au trimis depeși de felicitări. Ieri am primit 108 depeși.

Timpul e mai bun, dar terenul e muiat. Astăzi trec în revistă la Cotroceni 12.000 de oameni din corpul de rezervă.

Scrisoare

către Marele Duce Nicolae.

25 Aprilie (7 Maiu) 1877.

(Rezumat).

M. S. Domnitorul mulțumește Marelui Duce Nicolae pentru două scrisori amabile ce l-a adresat și își exprimă bucuria că Marele Duce aprobă intențiunea S de a concentra trupele române în România Mică, unde vor avea de îndeplinit o îndoită sarcină: întâiu, să apere această parte a țerii; al doilea, să acopere aripa dreaptă a armatei ruse.

M. S. Domnitorul spune că a ordonat din nou ocuparea Calafatului, iar o parte de trupe va apăra Giurgiu, împreună cu trupele ruse; dacă va fi necesar, se va servi și de brigada rusă ce l-a fost pusă la dispozițiune.

M. S. Domnitorul zice că așteaptă cu bucurie și nerăbdare vizita Marelui Duce și a fiului său Nicolae Nicolaevici, cărora le-a scris că vor fi considerați în București ca în propria lor casă.

Răspuns la Adresa Senatului.

25 Aprilie (7 Maiu) 1877.

*Domnilor Vicepreședinți,**Domnilor Senatori,*

Primiți expresiunea desăvârșitei Mele recunoștințe pentru concursul energetic ce-Mi promiteți în gravele împrejurări de astăzi.

Și nici că putea fi altfel din partea Senatului României! Au, toți nu avem și nu urmărim acelaș scop: *mântuirea patriei?*

Domnilor Senatori, dela Mesagiul Meu din 14 Aprilie lucrurile s'au înăsprit. Fără să fi dorit, fără să fi provocat războiul ce a izbucnit între puternicii noștri vecini, țara a și început, despre partea Dunării, a se resimți de dureroasele lui efecte. Fără ca de pe țărmurile noastre o singură pușcă românească să se fi tras, orașele și satele noastre, pe jumătate pustii, încep a fi devastate.

Comerciul nostru internațional, chiar din susul Dunării, este cu desăvârșire nimicit, căci, în contra dreptului gintelor, monitoarele otomane intră în inșeși porturile noastre și capturează și chiar ard vasele, fără privire către pavilionul care poartă. Orașe deschise ca Brăila și mai ales Reni s'au bombardat. Oltenița, în care nu se găsește un singur pluton din armata rusă, a avut aceeaș soartă; o nouă amenințare de bombardare i s'a și făcut. Pe la mai multe puncte s'au și făcut invaziuni de bande de Cerchezi și de bașbuzuci. Nu mai târziu decât ieri, un corp de bașbuzuci, trecând Dunărea, a ars vasele aflate pe Jiu în portul Bechet și a pustit locuințele.

Precum vedeți, Domnilor Senatori, în contra hotărîrii noastre de a nu provoca, de a nu ataca, noi ne vedem provocați și atacați pe însuș teritoriul nostru.

În fața acestei atitudini agresive, totuș guvernul Meu nu va părăsi calea prudentă, dar și energică, care i s'a recomandat de ambele Corpuri legislative. Însă cu durere prevăd că nu ni se va țineă samă de moderațiunea noastră.

În asemenea caz, vom fi siliți a respinge forța prin forță, căci mai înainte de toate suntem datori către țară a-i apăra hotarele.

Și atunci, am convicțiunea că juna noastră armată, luând povață dela faptele strămoșești, prin vitejia sa va dovedi că este demna urmașă a acelor oștiri române, cari, secole întregi, au apărat civilizațiunea creștină la porțile Orientului.

Încă odată, sunt fericit, și îi reînnoesc recunoștința Mea, văzând că Senatul este hotărît a nu cruța nici un sacrificiu, atunci când drepturile, interesele și demnitatea României vor fi puse în joc.

Trăească Senatul!

Trăească națiunea română!

Convorbiri

cu Marele Duce Nicolae și cu Șeful marelui Stat Major rusesc.

2 (14) Maiu 1877.

La ora 1 d. a., M. S. Domnitorul pleacă cu un tren special la Ploești. Marele Duce, împreună cu fiul său Nicolae Nicolaevici și cu întregul său stat-major, primește pe M. S. Domnitorul la gară.

Marele Duce Nicolae salută foarte cordial pe M. S. Domnitorul și-I prezintă statul său major. După aceea Marele Duce conduce pe

M. S. Domnitorul la cartierul ce l-a pregătit Prefectul județului Prahova. Trăsura este escortată de Cazaci. Populațiunea face ovațiuni M. S. Domnitorului pe tot drumul pe unde trece trăsura Sa; orașul este frumos împodobit cu verdeață și steaguri.

M. S. Domnitorul primește pe fruntașii orașului și apoi merge la cartierul Marelui Duce, cu care conferă timp de o oră.

Marele Duce insistă din nou pentru o cooperare directă a armatei române, motivând această cerere prin faptul că forța armată rusească, ce-i este pusă la dispozițiune, nu este suficientă pentru îndeplinirea însărcinării ce i s'a dat.

El a pus aceasta în vedere Împăratului dela cel dintăiu consiliu de războiu ce s'a ținut la Chișinău, și a cerut sporirea forțelor armatei sale cu cel puțin trei până la patru corpuri de armată; aceasta însă i s'a refuzat atunci. Numai de câteva zile i s'au pus la dispoziție corpurile IV, XIII și XIV, cărora însă nu li s'a dat încă nici un ordin de plecare.

Însărcinarea ce i s'a dat nu e cătuș de puțin ușoară; cu atât mai mult, că în contra acțiunii militare ce urmează a se desvoltă, lucrează diferite curente; astfel, diplomația se amestecă până și în conducerea războiului, nelăsând ca Serbia să iea parte la războiu; de aceea el este nevoit să se sprijinească cel puțin pe armata română, care să ocupe malul stâng al Dunării, pânăce trupele sale vor fi terminat desfășurarea strategică.

M. S. Domnitorul răspunde că, mai înainte de orice ține în mod absolut să aibă în propriile Sale mâni conducerea întregii Sale armate.

Această armată va fi așezată pentru moment în România Mică, de unde va asigura aripa dreaptă a armatei ruse în operațiile ei de desfășurare strategică și va forma eventual aripa sa dreaptă.

Garnizoanele române dela Giurgiu și Oltenița vor trebui totuș să stea pe loc, până ce vor fi înlocuite prin forțe suficiente rusești, când acele garnizoane se vor retrage la grosul forțelor din România Mică.

De altmintrelea, mărturisește că nu numai El singur, dar și armata Sa întreagă, ard de dorința de a intra în acțiune și că este gata, cu plăcere, a stabili cu cuartierul general rusesc condițiunile în această privință.

Convorbire cu Marele Duce Nicolae.

6 (18) Maiu 1877.

M. S. Domnitorul, însoțit de Colonelul Slăniceanu și de Colonelul rus Doctorov atașat pe lângă persoana Sa, Se duce la Ploești, unde are o consfătuire cu Marele Duce Nicolae și cu ofițerii marelui cartier rus. Se stabilește în principiu ajutorul pe care trebuie să-l dea armata română Rușilor la trecerea Dunării. M. S. Domnitorul cere ca în Bulgaria să se dea armatei române o bază de operațiune proprie, și astfel aripa stângă a armatei române să se întindă până la Isker.

Ordin de zi către armată.

10 (22) Maiu 1877.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați,

În momentele grave prin cari trece țara noastră, România întreagă are ochii țințiți asupra voastră; ea pune în voi toate speranțele sale.

În ora luptei aveți înaintea voastră faptele bătrânilor oșteni români; aduceți-vă aminte că sunteți urmașii eroilor dela Racova și dela Călugăreni.

Drapelul sub care luptați este în mijlocul vostru însăș imaginea patriei. Urmați-l dar vitejește și, când odată laurii păcii vor reinverzi pe munții și câmpiile României, Patria cu recunoștință va înscrie numele bravilor ei apărători pe frontispiciul edificiului independenței române.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați,

Domnul vostru vă urmărește cu mândrie. El în curând va fi în mijlocul vostru, în fruntea voastră.

Cauza ce vă este încredințată este o sfântă cauză. Cu noi dar va fi Dumnezeu, cu noi va fi victoria.

Dat în București, astăzi 10 Maiu, anul 1877.

Răspuns la felicitările Ministrilor.

10 (22) Maiu 1877.

La 9 Maiu Corpurile Legiuitoare proclamaseră independența României.

Domnilor Miniștri,

Vă mulțumesc pentru îndemânarea cu care ați urmat impulsiiunii simțământului național în îndeplinirea dorinței celei mai scumpe a țerii întregi.

Sper că, cu concursul D-voastre și cu sprijinul națiunii, acest mare fapt va rămâne neșters în istoria noastră. Europa și marile Puteri, cari au arătat în totdeauna bunăvoință și sollicitudine acestei țeri, vor recunoaște, sunt sigur, în îndeplinirea dorințelor noastre naționale, manifestate încă de Divanul ad-hoc din 1857, un pas mai mult făcut spre a asigura în mod statornic liniștea și pacea pe țărmurile Dunării.

Răspuns

la felicitarea Mitropolitului Moldovei, în numele Clerului.

10 (22) Maiu 1877.

Prea Sfințiți Părinți,

În zilele mari ale României, clerul a fost pururea alături cu națiunea, sau, mai bine zicând, a fost însăși națiunea.

Nu putea să fie altfel și astăzi, când națiunea română proclamă hotărîrea sa de a trăi cu propria sa viață, de a fi stăpană destinatelor sale, de a fi de sine stătătoare.

La voturile Corpurilor Legiuitoare, Biserica aduce binecuvîntările sale. Cum să nu credem în succesul cauzei noastre, cum să ne îndoim că glasul poporului nu va fi și glasul lui Dumnezeu?

În numele națiunii primesc binecuvîntările Prea Sfinților Voastre, și cu toții să strigăm:

Să trăească România!

Să trăească Biserica ei!

Răspuns la felicitarea Senatului.

10 (22) Maiu 1877.

Domnilor Vicepreședinți,
Domnilor Senatori,

Cînd parcurgem paginile istoriei noastre, noi vedem în mod constant că Românii datoresc conservarea lor mai ales unei virtuți caracteristice a lor, aceea de a fi strîns uniți în ora pericolului, aceea de a nu avea decît un cuget, decît o inimă, decît o voință, cînd se atinge de binele comun, de interesele Patriei.

Unanimitatea cu care Senatul a proclamat ruperea unor legături cari de mult își făcuseră timpul, cari nu făceau decît a împiedica România în calea sa de pace și de civilizațiune, făcînd-o solidară cu greșeli străine și atrăgînd asupra pămîntului nostru rele și calamități neprovocate de noi; această unanimitate este o puter-

nică dovadă că viu este între D-voastre spiritul bătrânilor noștri, spiritul acelor mari strămoși, cari în timpurile cele mai grele n'au disperat nici odată de soarta României.

Urmeze a trăi între noi acest spirit matur și mântuitor, urmeze a se întemeia din mult în mai mult concordia între toți fiii aceleiaș țeri, și am ferma convicțiune că, cu toate greutatele ce încă ne așteaptă, vom ajunge la limanul dorit de toți.

Și dar, în prevederea acestei zile mult așteptate, acestor zile frumoase, să zicem cu toții:

Să trăească România!

Să trăească Senatul României!

Răspuns

la felicitarea Adunării Deputaților.

10 (22) Maiu 1877.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Imi readuceți aminte cuvintele ce, sunt acum unsprezece ani, le-am rostit atunci, când pentru prima oară am pus piciorul în palatul națiunii. Aceste cuvinte sunt scumpe inimii Mele; ele au fost povață Domniei Mele în tot șirul de ani ce am parcurs împreună.

Și astăzi, ca și la Zece Maiu 1866, nu Mă căesc nici că Mi-am lăsat familia, nici că M'am despărțit de țara nașterii Mele. Nu, Domnilor Deputați, nu Mă căesc că Mi-am făcut din România țara Mea, că Mi-am făcut din națiunea română însăș familia Mea.

Dimpotrivă, astăzi, când cunosc mai bine frumusețile acestei țeri și destinatele la cari ea are drept de a aspira; astăzi, când am putut aprecia mai de aproape marile calități ce disting poporul român, cu bucurie Îmi readuc aminte de ziua alegerii Mele de Domn, de ziua în care am venit în mijlocul Romanilor, de ziua când M'ați pus pe un Tron ce este ilustrat de atâția mari și glorioși Domni, apărători ai independenței naționale și ai creștinătății în fața semilunii.

O singură umbră acoperia anii acum trecuți; o singură umilire există pentru România și pentru Domnul ei; voesc a vorbi de acele legăminte rău definite și fără temei, cari se numiau în Constantinopol suzeranitate și pentru București vasalitate.

Pentru înlăturarea acestor legăminte, nepotrivite nici cu pozițiunea, nici cu interesele, nici chiar cu drepturile noastre ab antiquo, pentru înlocuirea lor cu legămintele secolului al nouăsprezecelea, acele pe cari State și popoare libere le încheie cu State și popoare libere, au lucrat două generațiuni de Români, și mai cu deosebire dela o mie opt sute cincizeci și șapte încoace.

Și sunt în drept de a susține că alegerea Mea, că chemarea Mea la gurile Dunării tocmai dela sorgintele marelui fluviu, că însăși misiunea Domniei Mele n'a însemnat decât emanciparea României de aceste legăminte.

În mijlocul evenimentelor nedorite, neprovocate de noi, Înalta Poartă a rupt singură aceste legăminte. Nu noi le vom restatornici! Au nu D-voastre, au nu toate Corpurile Statului, au nu națiunea întreagă au proclamat, au declarat că, prin ruperea acestor legă-

minte, România reîntră în vechea sa independență, ca națiune liberă, ca Stat de sine stătător, ca membru util, pacinic, civilizator, în marea familie a Statelor Europene?

Apartține acum energiei și devotamentului tuturor fiilor acestei țeri, apartține prudenței politice a Corpurilor Statului, apartține acum și Mie, iertați-Mi această afirmațiune, apartține rivnei, activității și neobositelor Mele stăruinți, de a mijloci, de a ajunge, ca noua stare politică a României să primească o consacrațiune europeană.

Când ne uităm la bunăvoința, la înalta solitudine cu care marile Puteri, cu care Augustii Monarhi au încunjurat toate eforturile Noastre de renaștere, toate actele Noastre naționale, fie-ne permis a spera, ba să avem ferma credință, că puternicul lor concurs nu va lipsi României nici în aceste momente supreme, când ea nu reclamă decât ceea ce-i revine ca popor demn de a fi liber, ca țară care n'a demeritat dela așteptările Europei, ca Stat care are forța și inteligența de a îndeplini misiunea ce-i este trasă prin pozițiunea sa geografică.

Aceasta să o sperăm, să o credem, să o voim, și independența României, departe de a fi o îngrijire pentru pacea Europei, pentru liniștea Statelor vecine am ferma convicțiune că ea va fi nu numai o satisfacțiune dată trebuințelor noastre naționale, dar va îndeplini totdeodată și un mare interes european.

Încă odată, vă mulțumesc, Domnilor Deputați, de bunele cuvinte ce-Mi adresați în această zi memorabilă; și Doamna asociindu-Se la aceste mulțumiri, împreună vă urăm: Să trăească Deputații României și, mai presus de noi toți, să trăească România!

Răspuns

la felicitarea Înaltei Curți de Casație.

10 (22) Maiu 1877.

Domnule Prim Președinte,

În a unsprezecea aniversare a zilei scumpe inimii Mele, în care încrederea națiunii Mă aduse pe Tronul glorioșilor ei Domni, sunt fericit a ascultă patrioticele și înțeleptele cuvinte, rostite în numele magistraturii de primul magistrat al României.

Urările D-voastre, domnule Prim Președinte, Îmi sunt cu atât mai scumpe, cu cât în noua pozițiune ce este astăzi făcută țerii Noastre prin puterea evenimentelor și prin patriotismul fiilor ei, vocea neînvinsă a dreptului trebuie să se unească cu răsunetul armelor, spre a afirmă atât drepturile poporului român la o viață națională absolut independentă, cât și puternica lui voință de a le susține și de a face ca ele să fie pretutindeni recunoscute.

Fiți sigur, Domnule Prim Președinte, că tare și mândru prin încrederea națiunii, tare prin brațul fiilor ei, tare prin conștiința responsabilității pe care am primit-o deodată cu misiunea de a lucra la realizarea aspirațiunilor naționale, nu voi cruța nimic din ce ar putea să asigure triumful armelor noastre și recunoașterea României ca Stat absolut independent.

Am ferma speranță că marile Puteri vor găsi că este mai demnă de susținerea lor și chiar mai conformă cu interesul lor o Românie având conștiința puterii și responsabilității sale directe, decât un Stat cu o pozițiune rău definită și fără responsabilitate nemijlocită față cu Europa.

138249

Rugându-vă, Domnule Prim Președinte, să fiți pe lângă Înalțul Corp ce reprezentați și pe lângă întreaga magistratură interpretul mulțumirilor Doamnei și ale Mele pentru patrioticele urări ce Mi-ați făcut, voi zice împreună cu D-voastre:

Trăească România!

Răspuns

la felicitarea Inaltei Curți de Conturi.

10 (22) Maiu 1877.

*Domnule Președinte,
Domnilor Consilieri,*

Înalta Curte de Conturi a împărtășit în totdeauna cu căldură sentimentele patriotice cari insuflăsc astăzi România întreagă.

Vă mulțumesc pentru felicitările ce-Mi exprimați și urez prosperitate acestei înalte instituțiuni, care este menită a avea sub scutul ei gospodăria Statului român și a veghiă neadormit la regulata și onesta gestiune a banilor țerii.

Răspuns

la adresa Studenților Universitari.

10 (22) Maiu 1877.

Vă mulțumesc pentru patrioticul simțământ ce-Mi exprimați, și văd cu o nespūsă bucurie avântul junimii studioase în aceste solemne evenimente. Voiu lucra ne-

curmat spre a lăsa junimii acest sacru patrimoniu : O țară fericită care se desvoltă și se întărește pe calea păcii și a progresului.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

12 (24) Maiu 1877.

Domnule Președinte al Consiliului Ministrilor,

Națiunea întreagă s'a strâns cu iubire în jurul Meu la serbarea celui de al unsprezecelea aniversar al suirii Mele pe tron. Ziua de Zece Maiu a dobândit o nouă sfințire pentru Mine în urma marelui act al Reprezentățiunii naționale. Cu această ocaziune Ni s'au adus, Doamnei și Mie, atât din Capitală cât și din unghiurile cele mai depărtate ale țerii, mărturiile cele mai duioase de devotament și de patriotism ; ele sunt pentru inima Mea cea mai dulce răsplată și cel mai puternic îndemn pentru stăruințele ce am pus și voiu pune neobosit, spre a vedea pe deplin prosperă și fericită scumpa noastră Patrie.

Simpatiile ce toți Românii, fără deosebire de idei și de opinii, Ne-au arătat în această zi, în care alegerea națiunii M'a suit pe Tronul glorioșilor ei Domni Ne impune, Doamnei și Mie, scumpa datorie de a arăta fiecăruia și tuturor, din adâncul inimii, cea mai vie a Noastră recunoștință.

Te rog dar, Domnule Ministru Președinte, a fi către toți interpretul acestor ale Noastre simțeminte și a primi încredințarea stimei afectuoase ce-ți păstrez
București, în 12 Maiu 1877.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

25 Maiu (6 Iunie) 1877.

Dela ultima Mea scrisoare s'au petrecut evenimente de foarte mare însemnătate: legăturile noastre cu Poarta au fost rupte; ne aflăm cu ea în stare de războiu. Eră pentru țara Mea și pentru persoana Mea singura hotărîre demnă, de când Europa a admis ca România să fie cuprinsă în teatrul războiului. Nu mai puteam rămâneă privitori impasibili; nu voiam să fim tratați ca provincie turcească, și găsiam nedemn pentru Mine a atârna de grația altuia. Declarațiunea de independență poate să nu fi făcut o impresiune bună asupra Cabinetelor, căci noi am luat chiar astăzi ceea ce probabil ele își propuneau să Ne dea mai târziu. Noi însă tocmai aceasta ne-am propus să prevenim!

Acum, armata Mea are frumosul rol de a se bate pentru o idee. Până în prezent, România a obținut totul fără războiu; de data aceasta, îi este dată ocaziunea de a-și apăra existența cu armele în mână. Spiritul trupelor Mele este excelent; ele ard de dorința de a intra în luptă și au dovedit de curând la Calafat că știu să țină piept focului.

Astă seară, Împăratul Alexandru sosește la Ploești. Suita sa se compune din 700 de persoane și 1000 de cai. Trebuie să fie găzduit într'un mic oraș din provincie, unde se și află marele cartier general. Voiam să primesc pe Împărat la Iași; dar el a telegrafiat fratelui său să nu plec, căci speră să Mă vadă după sosirea sa la Ploești și că, afară de aceasta, își propune să vină la București să viziteze pe Elisabeta. Măne

dimineață Mă duc la el la Ploești. Relațiunile Noastre cu Marii Duci sunt foarte cordiale; ei vin să prânzească la Noi și Eu merg câte odată să dejunez la Ploești. Prin modul de a se purta și prin procedurile sale, Marele Duce Nicolae amintește pe Kronprințul și este pentru Noi ca un frate. Aceasta ușurează mult regularea multor cestiuni cari ar fi putut da loc la un schimb neplăcut de note. N'a fost până acum nici un conflict. Rușii și Românii trăesc în cea mai bună înțelegere.

Diplomația rusă ne dă mai mult de lucru decât armata rusă. Dar asupra acestora nu-Ți pot scrie prin postă.

Timpul Meu e foarte absorbit; adeseori nu mai știu ce să Mă fac. Afacerile armatei Îmi ieau în fiecare zi mai multe ore. În acest moment primesc o depeșă din Calafat, spunând că Turcii vor să încerce o debarcare.

Prezența auguștilor Mei oaspeți nu-Mi permite încă a Mă duce la cartierul Meu general dela Poiana. Sunt foarte nerăbdător a Mă găsi în mijlocul trupelor Mele.

Convorbire

cu Împăratul Rusiei la Ploești.

26 Maiu (7 Iunie) 1877.

După prezentare, Împăratul se retrage cu M.S. Domnitorul în apartamentele Sale pentru o convorbire mai îndelungată.

Împăratul declară că România nu are a aștepta decât bine din partea Sa. Speranța Lui neîntreruptă a fost de a putea evita războiul; de oarece însă nu s'a putut evita, scopul ce-l are în vedere este a aduce timpuri mai bune pentru toate popoarele creștine ale Orientului. România încă din timpuri depărtate are a mulțumi Rusiei pentru multe, și de aceea se bucură mult că înțelegerea între armata Sa și populațiunea română este așa de bună.

M. S. Domnitorul răspunde că aşteaptă să poată asigura prin acest războiu independenţa ţerii Sale şi să dea armatei Sale posibilitatea ca să măntină sus onoarea României prin o participare la acţiunea războiului.

Împăratul nu intră mai departe în amănunte asupra acestei observaţiuni.

M. S. Domnitorul îi predă raportul despre trupele Sale şi locul lor de staţionare, o atenţiune care atinge foarte plăcut pe Împărat.

Telegramă

către Împărăteasa Rusiei.

27 Maiu (8 Iunie) 1877.

Azi am avut fericirea să primim pe Împăratul şi pe Marii Duci. Bând în sănătatea M. V. am sădit în inimile noastre cele mai călduroase rugări către Dumnezeu pentru împlinirea dorinţelor Sale celor mai scumpe. Neschimbata bunătate a Împăratului Ne-a mişcat într'un mod viu, şi împreună cu ţara vom considera ziua fericită de astăzi ca una din cele mai nepreţuite amintiri.

Carol, Elisabeta.

Convorbiri

cu Principele Gorciakov şi cu Marele Duce Nicolae.

2 (14) Iunie 1877.

M. S. Domnitorul mergând la Ploeşti, face o vizită Principelui Gorciakov. Convorbirea cu Cancelarul rus durează mult. Cancelarul recunoaşte că România are absolută nevoie de gurile Dunării pentru dezvoltarea ei economică; cere însă pentru Rusia braţul Chilie.

M. S. Domnitorul răspunde că pentru rezolvarea acestei cestiuni, Europa singură poate fi forul suprem. Silinţa prin-

cipală a M. S. este de a păstră integritatea teritoriului, garantată de tractate; iar cestiunea întinderii fruntariilor, la care de sigur România se așteaptă în urma unui războiu glorios, vine în a doua linie.

Principele Gorciakov este de părere că războiul va fi de scurtă durată și glorios; știe bine că la marele cartier se manifestă dorința ca România să iea parte la operațiuni; el însă nu poate împărtăși această dorință.

Iar când M. S. Domnitorul accentuiază că participarea activă a armatei Sale la războiu este de dorit, din cauză că numai pe câmpul de luptă s'ar putea sigila independența țerii, și că în orice cas El este decis a păstră singur comanda trupelor române,

Principele Gorciakov răspunde că independența României va fi desigur recunoscută de toate Puterile garante chiar și fără ca România să iea parte la războiu.

Răspuns

la telegrama Marelui Duce Nicolae.

13 (25) Iunie 1877.

Marele Duce Nicolae telegrafiasc: „Te rog a da ordinul să se deschidă focul la amiazi, pe toată linia Dunării, precum ne-am înțeles, și să se continue focul mâine“.

Bombardarea a început astăzi la amiazi pe toată linia noastră. Am fost ieri la Giurgiu, pentru a vizita pe locuitorii răniți din oraș. Intrând în spital, unde M'am dus să văd și pe soldații ruși, au căzut bombe împrejurul clădirii, care aveă deasupra drapelul alb. Mă încred în promisiunea Ta. Sunt fericit de știrile bune dela armată.

Mesagii

pentru închiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Iunie 1877.

Domnilor Senatori,

Alegerea și convocarea D-voastre în sesiune extraordinară s'au făcut de urgență în ajunul evenimentelor europene, cari au izbucnit la hotarele noastre și cari în curând au ajuns a se desvoltă în însuș cuprinsul teritoriului nostru.

Patria noastră a fost atrasă în marele vârtej; Turcia, în loc de a țineă samă de greaua noastră pozițiune, de sfortările noastre constante, de sacrificiile ce un an întreg am făcut spre a ne mănțineă neutri, ne-a tratat ca inimici pe toată linia Dunării, bombardând orașele noastre deschise, arzându-ne satele, pustiind proprietățile și avuțiile private și măcelărind nevinovatele noastre populațiuni rurale.

Consecvenți stării de războiu, creată de însăș Turcia, D-voastre, adevărați reprezentanți ai voinței și ai trebuințelor naționale, ați răspuns provocațiunilor Înaltei Porți, proclamând ruperea legăturilor României cu Imperiul Sultanilor.

Constatând imperioasa necesitate de a ne asigura viitorul, de a feri țara noastră de solidaritatea faptelor și greșelilor străine, de a fi și noi un Stat de sine stătător și răspunzător numai de actele noastre, și compătând pe sentimentele de dreptate, pe binevoitorul sprijin al Puterilor garante, D-voastre, în ziua de 9 Maiu ați proclamat independența completă a României. Nu v'ați oprit în simpla rostire a acestui mare vot național; D-voastre ați dat guvernului Meu toate mijloacele, pen-

truca însuș, cu arma în mână, să poată lucra ca acel vot să devie o realitate. D-voastre ați dat Ministrilor Mei un concurs patriotic și constant în satisfacerea trebuințelor țerii.

Deși activitatea D-voastre a fost reclamată și dată într'o sesiune care ține de două luni acum împlinite, guvernul Meu nu s'ar fi lipsit, nici chiar acum, de cooperațiunea D-voastre, mai mult decât ori când necesară pentru Puterea executivă în vederea împlinirii jurărilor excepționale în cari ne aflăm; suntem însă datori a țineă samă și de ocupațiunile și trebuințele D-voastre private. De aceea Mă despart provizoriu de D-voastre, sigur fiind că, la cea întâi mare trebuință ce ar reclama consiliile și hotărârile D-voastre, nu veți lipsi de a răspunde îndată la apelul Meu.

În această certitudine, vă exprim dar în numele țerii recunoștința Mea pentru marile acte naționale ce ați săvârșit, pentru trebuințele publice ce ați îndeștulat, pentru concursul luminat ce ați dat guvernului Meu. Și zicându-vă la revedere în timpuri mai bune și mai liniștite pentru iubita noastră Românie, în puterea art. 95 din Constituțiune declar închisă sesiunea extraordinară a Senatului.

Domnilor Deputați,

V'am convocat în sesiune extraordinară în ajunul evenimentelor europene, cari au izbucnit la hotarele noastre și cari în curând au ajuns a se desvoltă în însuș cuprinsul teritorului nostru.

Patria noastră a fost atrasă în marele vârtej; Turcia în loc de a ține samă de greaua noastră pozițiune, de

sforțările noastre constante, de sacrificiile ce un an întreg am făcut spre a ne mănțineă neutri, ne-a tratat ca inimi pe toată linia Dunării, bombardând orașele noastre deschise, arzându-ne satele, pustiind proprietățile și avuțiile private și măcelărind nevinovatele noastre populațiuni rurale.

Consecvenți stării de războiu, creată de însăș Turcia, D-voastre, adevărați reprezentanți ai voinței și ai trebuințelor naționale, ați răspuns provocațiunilor Înaltei Porți, proclamând ruperea legăturilor României cu Imperiul Sultanilor.

Constatând imperioasa necesitate de a ne asigura viitorul, de a feri țara noastră de solidaritatea faptelor și greșelile străine, de a fi și noi un Stat de sine stătător și răspunzător numai de actele noastre, și compătând pe sentimentele de dreptate, pe binevoitorul sprijin al Puterilor garante, D-voastre, în ziua de 9 Maiu, ați proclamat independența completă a României. Nu v'ați oprit în simpla rostire a acestui mare vot național; D-voastre ați dat guvernului Meu toate mijloacele, pentruca însuș, cu arma în mână, să poată lucra ca acel vot să devie o realitate. D-voastre ați dat Ministrilor Mei un concurs patriotic constant în satisfacerea trebuințelor țerii.

Deși activitatea D-voastre a fost reclamată și dată într'o sesiune care ține de două luni acum împlinite, guvernul Meu nu s'ar fi lipsit, nici chiar acum, de cooperațiunea D-voastre, mai mult decât ori când necesară pentru Puterea executivă în vederea împrejurărilor excepționale în cari ne aflăm; suntem însă datori a țineă seamă și de ocupațiunile și trebuințele D-voastre private. De aceea Mă despart provizoriu de D-voastre,

sigur fiind că, la cea întâi mare trebuință ce ar reclama consiliile și hotărârile D-voastre, nu veți lipsi de a răspunde îndată la apelul Meu.

În această certitudine, vă exprim dar în numele ții recunoștința Mea pentru marile acte naționale ce ați săvârșit, pentru trebuințele publice ce ați îndestulat, pentru concursul luminat ce ați dat guvernului Meu. Și zicându-vă la revedere în timpuri mai bune și mai liniștite pentru iubita noastră Românie, în puterea art. 95 din Constituțiune declar închisă sesiunea extraordinară a Camerei Deputaților.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ministru de Interne și ad-interim la Finanțe, I. C. Brătianu; Ministru Afacerilor Stărine, M. Kogălniceanu; Ministru Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor publice, I. Docan; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, G. Chițu; Ministru Justiției, I. Câmpineanu; Ministru de Războiu, General Al. Cernat.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

15 (27) Iunie 1877.

Scrisoarea era începută dela 12 (24) Iunie:

Cuvintele încurajatoare ale scumpei Tale scrisori Mi-au dat un nou avânt de a urmări calea ce Mi-am tras. În momentele grele de luptă, nu există mai frumoasă recompensă decât a fi înțeles și aprobat de părintele său prea iubit. Nici odată până acum n'am învățat, ca astăzi, că viața este o luptă continuă, în care nu trebuie cineva să dea îndărăt dinaintea unui pericol.

Până acum am trecut cu bine peste numeroase obstacole, am descurcat o situațiune complicată și ne-am păstrat demnitatea. Astăzi suntem în ajunul acțiunii; succesul singur va hotărî de viitorul țării Mele! Am încredere în Dumnezeu și în tânăra și valoroasa Mea armată, care e nerăbdătoare de a vedea venind momentul în care va putea să dovedească lumii că și ea posedă virtuți militare.

Zilele acestea au fost bombardări puternice între Calafat și Vidin. Deși Turcii au excelente tunuri de mare calibru, nu ne-au pricinuit decât pierderi puțin însemnate. Din nefericire, nu pot să-Ți scriu decât foarte puțin despre operațiunile militare, căci, firește, totul e ținut secret și dispozițiunile sunt adeseori schimbate. Trecerea Dunării de către Ruși aproape de Brăila și stabilirea lor de cealaltă parte a fluviului este un rezultat important pentru începutul războiului în Bulgaria. Cum Turcii au puține trupe în Dobrogea, vor fi siliți să aducă ajutoare dela Silistra.

15 (27) Iunie. Scrisoarea Mea a rămas neisprăvită două zile. Duminecă, Împăratul, cu cei patru fii ai săi, cu Leuchtenberg și cu Albert d'Altenburg, pe care l'am găsit puțin schimbat, a venit la Cotroceni să prânzească cu Noi. Seara a fost o mică reprezentație teatrală. De mult timp n'am văzut pe Împărat așa de satisfăcut, și voioșia sa a fost mărită încă de știrea unei victorii în Asia, știre primită în timpul prânzului. Muzica excelentă a regimentului Preobrajenski venise dela Ploești, după ordinul Împăratului, pentru timpul mesei; pe rând cântau și două muzici militare românești, cari pot rivaliza cu cele mai bune orchestre rusești.

Împăratul și-a mutat cartierul său general în apropierea Dunării, unde Marele Duce se și dusesese de câteva zile. Ieri și azi a fost bombardare pe toată linia; noi am suferit câteva pierderi la Calafat.

Alaltaeri după amiazi, am fost la Giurgiu ca să vizitez la spital pe locuitorii răniți în ajun și să dau ajutoare bănești celor cari suferiseră pierderi. Trenul Meu a trebuit să se oprească la doi kilometri de parte de gară, căci aci cădeau bombe, și M'am dus pe jos, printre vii, la spital, situat afară din oraș. Tocmai în acel moment, bombardarea era foarte puternică și era îngrozitor de văzut populațiunea fugând din oraș pentru a căuta o scăpare. Femeile duceau în brațe pe copii lor și, plângând și țipând, căutau scăpare de bombele cari le urmăreau. Imediat, acești oameni s'au strâns împrejurul Meu, Eu i-am mângâiat și le-am împărțit bani. Era mișcător de văzut cum femeile Mă rugau cu stăruință să nu merg mai departe, căci spitalul este în bătaia focului. Și, în adevăr, când M'am apropiat de această clădire, un obuz căzu la douăzeci de pași dinaintea Mea, fără a face explozie, și când ajunsei la intrare, veni un alt obuz care plesni cu sgomot; altele au mai căzut pe acoperiș și pe o clădire vecină. Vederea răniților era sfâșietoare; unii din ei erau cu totul măcelăriți de bucați de obuze; doi copii mici, culcați în acelaș pat, nu erau grav atinși, din fericire. Un copil a fost omorât în brațele mamei lui. Am rămas la spital până seara; în acest timp bombardarea era din ce în ce mai tare. Giurgiu a suferit mult și, dacă bombardarea va căntinua, el va deveni o grămadă de ruine. Rusciucul e înarmat cu mai bine de o sută de tunuri de calibru mare.

Tunetul bubuitoar al tunurilor eră grandios și fulgerăturile unei atmosfere încărcate luminau Dunărea plină de fum.

Ieri am primit pe Principele Gorciakov, care s'a stabilit la București. Am avut cu dânsul o conversațiune interesantă și sugestivă, care a ținut mai bine de două ore.

Până acuma, toate merg bine și trebue sperat că rășboiul va rămânea localizat și nu va ținea mult timp. Serbia nu mai are mijloacele de a intră în acțiune. Vizita pe care a făcut-o aici Principele Milan a fost dispăcută. Eu l'am tratat cu o politeță rară.

Am fost din nou intrerupt. Rușii au trecut Dunărea pe la Șiștov, cu bine și fără mari pierderi. Bombardarea ne-a costat câțiva răniți. La Calafat, unui ofițer i-a luat piciorul, un sergent a fost ucis și un soldat rănit. Vidinul și Nicopole ard.

Mi s'a adus chiar acum scumpa Ta scrisoare, pe care am cetit-o de două ori. Mii de mulțumiri!

N'a fost nici de cum cestiune de încorporarea armatei Mele în armata rusă, cu atât mai mult că, din prima zi, declarasem într'un mod hotărit, că armata română nu putea stă decit sub comanda *Mea*; ocaziunea pentru aceasta i se va da cu siguranță; săptămâna viitoare Mă duc la trupele Mele. Apoi, înainte, cu Dumnezeu!...

Căldura e nesuferită; mici furtuni o domolesc din când în când. Măine Ne mutăm la Cotroceni, unde Elisabeta va petrece vara.

Tot St. Petersburgul este acuma în România; în fiecare zi primim personagii din cele mai interesante. Doamnele ruse cele mai distinse se afla la ambulanțe.

1877

Scrisoare

către Marele Duce Nicolae.

20 Iunie (2 Iulie) 1877.

Monsenior,

Fericita trecere a Dunării și frumoasa izbândă obținută cu această ocaziune de trupele imperiale, Mi-au făcut cea mai vie bucurie și Mă grăbesc a felicita pe Alteța Voastră Imperială, dorindu-I, Ei și valoroasei armate pe care o comandă, a adăoga pe fiecare zi triumfuri nouă la acele cu cari a inaugurat așa de strălucit actuala campanie.

Îndată după primirea scrisorii ce Alteța Voastră Imperială a binevoit a-Mi trimite, am dat ordin, după dorința Voastră, Regimentului 7 de Infanterie de linie, care se află la Izlaz, a trece Oltul la Turnu-Măgurele, a întinde linia de defensivă a armatei Mele până la Flămânda inclusiv și a acoperi artileria rusească de lângă Corabia, Turnu-Măgurele și Flămânda, legând între ele aceste puncte fortificate.

Pozițiunea ocupată de trupele Mele și operațiunile lor ulterioare se opun totuș la o prea mare întindere a lor spre stânga, în mod permanent. Dispozițiunea Alteței Voastre Imperiale, socotită ca necesară în acest moment și la care sunt fericit a face să coopereze armata Mea, nu va putea să fie decât temporară, în ceeace privește armata Mea, și numai până când linia Turnu-Măgurele-Flămânda va fi întărită de alte detașamente din trupele Imperiale.

Știrile cele mai nouă, pe cari le-am primit din Vidin și pe cari am cuvinte de a le crede adevărate, confirmă un efectiv de 30.000 oameni pentru trupele

turcești, între Rahova și Florentin. Alteța Voastră Imperială va înțelege că în fața acestui efectiv al inamicului, trebuie să dau armatei Mele mai multă coeziune și forță concentrată. Este deci probabil că, peste puțin timp, voi fi nevoit a face ca întreaga divizie a 4-a să se plece spre dreapta și să restrâng astfel linia Mea, apropiind-o de Calafat.

Cele două chiurasate turcești, cari au ieșit din Nicopole și au atacat Ada, par a se duce în susul apei, pentru a întări monitorul ce staționează la Vidin. Pentru a împiedică această întreprindere, noi avem o grabnică și imperioasă nevoie de 4 sau 5 vase blindate, precum și de torpile, pe cari cu greu ni le-am procură aiurea și cari nu vor putea sosi la timp. V'aș fi foarte îndatorat, dacă Alteța Voastră Imperială ar avea bunătatea de a da ordine ca aceste vase și torpile să fie puse la dispozițiunea noastră.

Dacă Alteța Voastră Imperială are informațiuni nouă privitoare la situațiunea și starea numerică a aripei stângi a inamicului, voi rugă-O să binevoască a Mi le comunica și voi primi cu recunoștință acele comunicațiuni îndatoritoare. Până atunci, Îmi fac o plăcută datorie de a aduce la cunoștința Voastră, Monsenior, o știre ce ne sosește dela fruntaria sârbească, știre pe care V'o dau așa cum am primit-o, neautorizându-ne nimic până acum a o crede sau nu; anume că Osman Pașa, în capul a 15 batalioane și 2 baterii, ar fi ieșit din Vidin și s'ar fi îndreptat spre Rahova.

Profit de această ocaziune pentru a Vă reînnoi, Monsenior, asigurările înaltei considerațiuni și a perfecte prietenii cu cari rămân al Alteței Voastre Imperiale etc.

1877

Scrisoare

către G. Gr. Cantacuzino.

Cotroceni, 24 Iunie (6 Iulie) 1877.

Printr'o scrisoare, d-l Cantacuzino oferă pentru armată 50.000 lei și 100 chile de porumb.

Scumpul Meu Domnule Cantacuzino,

Am primit cu cea mai vie plăcere patriotica Dumitale ofrandă, și în numele armatei și al Meu îți mulțumesc. Este adevărat, momentele sunt solemne, și putem zice că a sosit ora în care toți fiii țerii sunt chemați a-și aduce obolul pe altarul patriei, unii prin concurs și ajutoare de tot felul, alții dându-și sângele lor în rândurile bravei noastre armate.

În destinațiunea ce voi ordona a se da fondului de 50.000 franci, ce ai oferit pentru trebuințele oștirii, voi îngriji ca dânsa să păstreze, în mod durabil, aducerea aminte a acestui mărinimos dar, ca o dovadă a înaltelor și patrioticele sentimente cari te însuflețesc și cari formează o nobilă tradițiune în familia Dumitale.

Frumoase mănăstiri, pioase fundațiuni de binefaceri, sunt atâtea monumente neperitoare de iubirea pentru țară și de sentimentele românești ale neamului Cantacuzinesc.

Sunt fericit a saluta într'un demn urmaș aceleași frumoase sentimente, și, reînnoindu-ți mulțumirile Mele, atât pentru suma oferită cât și pentru produsele în natură, cari se vor întrebuița de administrațiunea militară pentru hrana armatei, te rog a primi, cu această ocaziune, asigurarea afectuoasei stime ce-ți păstrez

1877

Telegramă

către Țarul Rusiei, la luarea Târnovii.

26 Iunie (7 Iulie) 1877.

Maiestatea Voastră nu Se îndoiește că Noi urmărim cu ardoare fie ce pas al armetei Sale și că orice izbândă ce dobândește Ne umple inimile de bucurie. Suntem fericiți că putem să felicităm astăzi pe Maiestatea Voastră pentru luarea Târnovii, vechea metropolă a Bulgariei, ce va afla un răsunset plin de bucurie printre toți creștinii din Orient.

Dumnezeu să fie într'una cu vitejile armate ale Maiestății Voastre.

Carol, Elisabeta.

Cuvântare

la împărțirea premiilor în școalele din Craiova.

29 Iunie (8 Iulie) 1877.

*Domnilor profesori,
Domnilor institutori,*

Mă simt cu deosebire fericit de ocaziunea ce Ni s'a dat, a participa împreună cu Doamna la această solemnă serbătoare.

Încoronarea progresului tinerimii studioase, progres bazat pe religiune, morală și știință, este totodată o datorie pentru trecut, o bucurie pentru prezent, o încurajare pentru viitor.

D-voastre, d-lor profesori și d-lor institutori, ați dus o nobilă și frumoasă luptă pentru instrucțiunea și educațiunea tinerimii ce vă este încredințată.

Ați risipit nuorii de întunerec prin răspândirea luminii și a verității; ați tras brazde roditoare în spirite și inteligențe; ați aruncat semințe de virtute, de patriotism, de românești simțeminte, în fragedele inimi cari n'așteaptă decât calduroasa îmbrățișare a societății ca să maturească și să producă fructe reale și salutare.

Conștiința împlinirii acestei sacre datorii vă este cea mai dulce recompensă.

Din partea Mea, precum și din partea Doamnei, primiți sincerele și înaltele Noastre mulțumiri.

Iar voi, tânără generațiune, prețuiți sacrificiile ce face societatea pentru educațiunea voastră, ostenele și trudele ce își dau magistrii voștri, înarmându-vă cu știința și virtutea; ele n'au alt scop decât a vă prepara o cale sigură pe marea furtunoasă a vieții, un drept mai mult la bunurile viitorului.

Viitorul este al vostru.

Nu uitați însă că, precum generațiunile trecute și cea prezentă au luptat cu sudori de sânge ca să vă deschidă un drum, ca să vă asigure o patrie, tot astfel, și încă și mai mult, sunteți datori, la rândul vostru, a prepara viitorul celor cari vă urmează.

Școala este templul principiilor; numai în viața practică intrați pe câmpul acțiunilor. Pentru a ieși triumfători, vi se cere o muncă continuă și neobosită, o fermă statornicie în voință, un ideal pe care trebuie să-l aveți pururea dinaintea voastră, pe care să nu-l pierdeți nici un moment din cugetarea voastră: fericirea patriei, regenerarea și mărirea națiunii.

Evenimente mari se petrec pe orizontul României. Ele au fost decretate prin voința lui Dumnezeu și pre-

gătite prin munca și stăruința generațiunilor trecute. Inspirați-vă la spectacolul măreț al desfășurării luptei naționale pentru viitor!

Învățați a iubi și a urmă exemplele frumoase ale marilor bărbați pe cari istoria ni-i arată plini de virtuți și de glorie! Și atunci, fiți siguri, România va trăi în voi, și voi veți avea o Românie mare, puternică și fericită.

Cât pentru Noi, vă asigurăm că nu vom avea altă fericire mai mare, decât să fim totdeauna gata a stimula talentele voastre, a încuraja silințele voastre, a recompensa meritele voastre.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 2 (14) Iulie 1877.

Sper că oboseala mare și căldura tropicală dela Craiova n'au avut influință rea asupra sănătății Tale. În ori ce caz, acum trebuie să Te odihnești și să Te îngrijești.

Știam mai dinnainte că Leurdenii au să-Ți placă. Numai să nu-Ți fie urit la Cotroceni, unde ești singură acuma.

Eu aici sunt perfect instalat; dar Tu îmi lipsești pretutindeni; Mă mângâiu numai cu speranța că până în cincisprezece zile Ne vom putea vedea.

Azi dimineață, trupe turcești însemnate au părăsit Vidinul, probabil pentru a ataca aripa dreaptă rusească. Imediat am telegrafiat faptul Marelui Duce Nicolae la Târnova. Principele I. Ghica, sosit azi dimineață, Mi-a povestit multe despre Zimnicea. Nu tot

ce lucește e aur. A găsit la Zimnicea multe alte lucruri; o dovadă că suntem noi Occidentul! El are să Te vadă înainte de a se întoarce la cartierul general rus.

Rușii ar voi să știe *dacă și când* noi trecem Dunărea; dar Eu las cestiunea deschisă și sunt hotărît a nu lucra decât în interesul țerii Mele și a nu lăsa să se sdruncine armata Mea fără folos. Kogălniceanu Mi-a scris că se teme să nu fiu „prea brav“; spune-i că, înainte de toate, voiui fi prudent.

Îți trimit aici alăturat o scrisoare dela Fritz. Vei vedea că se apreciază în mod favorabil organizația curții și casei Noastre. (Principele Frederic scrie fratelui său, M. S. Domnitorului Carol: «Din scrisori venite din București la diferite persoane, aflu cu bucurie că primirea Împăratului a fost frumoasă și strălucită. Între alții, Marele Duce Vladimir scrie soției sale că curtea Ta, caii, trăsurile, servitorii, în scurt toată casa, sunt ținute în perfecțiune, că primirea a fost excesiv de strălucită, și că prânzul Tău de asemenea a fost foarte bun, ceea ce stăpâna casei va afla cu plăcere. Îmi ies din fire că nu pot fi lângă Tine»).

Măne Mă duc la Cetate, ca să pun la cale o recunoaștere; trebuie să fie pe celălalt țărm o mare tabără turcească. Astă seară Brătianu sosește aici; apoi se va întoarce la București. Aprovizionarea trupelor întâmpină neconținut mari greutăți și trebuie îmbunătățită.

Luni este aniversarea nașterii Principelui Gorgiacov; nu uită să-i trimiți flori.

Tocmai vine o mică furtună; sperăm că vom avea ploaie, căci aerul e greu.

Posta nu e încă bine organizată...

Nu se știe mare lucru despre războiu, deși suntem numai la 16 kilometri de Dunăre.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 5 (17) Iulie 1877.

Căldura întrece ori ce margine; abia se poate omul mișcă: chiar noaptea nu e răcoare.

M'am întors din recunoașterea Mea ieri la orele 6 seara. Duminecă la amiazi am părăsit Poiana, ducându-Mă la Calafat; acolo am inspectat câte-va puncte bune pentru ridicat pe ele baterii nouă, și am sosit la Cetate la orele 5; de-acolo, M'am dus imediat la avanposturile de lângă Salcea. Turcii nu se mișcă încă. Am mas noaptea în casa unui proprietar bogat numit Chincea.

Luni dimineață am plecat, cu cai de artilerie, la Vrata (Gârla mică), la nord-est de Florentin, fortificat de Turci. Am trimis pe Lahovari, Bărcănescu și Bogdan până la malul Dunării; au fost primiți cu împușcături. Câtva timp am putut observă exact mișcările Turcilor. Florentinul are o pozițiune romantică și domină țărmul nostru; înălțimile lui sunt fortificate, dar nu par a fi bine înarmate.

La amiază Mă reîntorsesem la Cetate, unde am prânzit; acolo am întâlnit pe Brătianu și am primit știrea despre luarea Nicopolului, fapt la care artileria noastră dela Turnu-Măgurele a dat mult ajutor. *Dar Rușii nu vor voi să recunoască serviciile ce le-am făcut.* Marele Duce Nicolae a prezentat Împăratului un lung

raport de toate evenimentele dela începutul războiului până la trecerea Dunării; n'a pomenit *un singur cuvânt* despre armata română. Singurul lucru ce se spune despre țară, este că drumurile de fier române sunt rele. Aceasta poate că e adevărat; dar fără aceste drumuri de fier defectuoase și fără armata română, Rușii ar fi încă departe de Bulgaria!

Gorciakov Mi-a trimis un prea frumos răspuns la depeșa Mea de felicitare. Tocmai Mi se aduce scumpa Ta scrisoare, pentru care Ți mulțumesc din toată inima.

Sunt 5 ore seara, căldura e înăbușitoare. Camera Mea este cea mai răcoroasă din toată casa, și cu toate acestea tot sunt 25° R. de căldură. Toată lumea așteaptă ploaia; soldații nu mai pot stă sub corturi; porumbul e ars.

Telegramă din Poiana

către M. Kogălniceanu, Ministrul Afacerilor Străine,
la București.

7 (19) Iulie 1877.

Generalul Manu, ne informează că, într'o conversațiune ce a avut cu comandantul trupelor ruse ce ocupă actualmente Nicopole, i s'a spus că dorința Marelui Duce Nicolae ar fi ca trupele române să vină să ocupe Nicopole, însărcinându-se a escorta pe cei șapte mii (7.000) de prizonieri turci până la fruntaria rusă, și că ambulanțele române să aibă a îngriji pe răniții turci. Am pus să se răspundă Generalului Manu că, cu tot concursul ce am dat armatei imperiale, noi n'am putea ocupa Nicopole, pentru că Eu n'am consimțit a

face să se ocupe Turnu-Măgurele de către armata Mea decât provizoriu și după cererea scrisă a Mare-lui Duce Nicolae. Am pus să se adauge că demnitatea armatei române se opune în mod absolut ca ea să se însărcineze cu conducerea prizonierilor pe cari nu i-a făcut, afară de aceasta armata română putând să aibă nevoie la un moment dat de toate resursele sale. Cât despre ambulanțele noastre, al căror material este destul de restrâns, noi am fi totdeauna fericiți a îngriji de răniți ruși, dar preferăm a nu le încărcă de loc cu răniți turci, în dauna propriilor noștri soldați. Binevoiți a transmite textual telegrama prezentă Generalului Ghica, pentru ca el să atingă aceste diferite chestiuni în convorbirile cu Generalul Ignatiev, insistând asupra necesității în care ne aflăm de a ști când vom putea dispune de diviziunea noastră care ocupă Turnu-Măgurele cu titlu provizoriu, astfel precum rezultă din corespondența schimbată în această privință între Mine și Marele Duce Nicolae.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 13 (25) Iulie 1877.

De două zile căldura a devenit iarăș nesuferită; însă starea sanitară a trupelor noastre este excelentă, ceeace nu este cazul pentru trupele ruse.

Azi dimineată Generalul I. Ghica a sosit aici dela cartierul general rus din Biela pe Iantra. Rușii doresc ca noi să trecem Dunărea la Nicopole. Aripa lor dreaptă este amenințată de Turci, cari au respins o brigadă rusă sub Plevna. Am trimis lui Manu ordinul de a fi

gata, ca să ajute la caz de trebuință pe Ruși. Cu ocaziunea luării Nicopolului, trupele noastre au și făcut bune servicii; totuș e o cestiune dacă aceasta se va recunoaște de Ruși! La întoarcerea sa, Ghica se va prezenta la Tine și-Ți va povesti lucruri interesante.

Ieri, M'am dus spre Lom-Palanca, admirabil situată. Am văzut monitorul, care ne împiedică a trece Dunărea câtă vreme nu vom avea torpile. Am informat cartierul general rus că aceasta e cauza ce se opune acțiunii noastre.

Pe aici oamenii încep a fi nerăbdători că stăm atât de mult timp neactivi; trupele ard de dorința de a se bate. Davila a sosit și desfășură o mare activitate; am vizitat cu el ambulantele.

Mitropolitul Primat s'a întors dela băi; voiă să vină aici; dar eu am refuzat, din cauza călătoriei oboșitoare. Brătianu a fost ieri la Mine; i-am cerut ca procesul Ministrilor să fie în sfârșit trimis înaintea Curții de Casație. Dânsul Mi-a promis.

Să nu se aștepte la București la o *grabnică* trecere a Dunării.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 15 (27) Iulie 1877.

Astăzi sunt cincisprezece zile de când Ne-am despărțit. Doresc mult să Te văd și Mă gândesc cum am putea să Ne întâlnim pentru câteva zile.

Rușii ne fac dificultăți și paralizează mijloacele noastre de acțiune, nevoind să consimtă ca Eu să dis-

pun în libertate de armata Mea. Cartierul general rus ne prezintă într'una pretenții cari zădărnicesc combinațiunile noastre.

Ieri Generalul Zefcari a sosit aici, însărcinat de Marele Duce Nicolae a-Mi comunică că înfrângerea de la Plevna a fost pricinuită de noi. «*Spuneți Principelui, a zis dânsul, că Românii sunt cauza că noi am fost bătuți la Plevna!*» La cartierul general rus se susține că o parte din trupele generalului Krüdener a fost reținută la Nicopole, pentru că noi refuzasem a ocupa această fortăreață și a ne însărcina cu paza și cu transportul prizonierilor. Aceasta e adevărat; voi refuză neconținut a face acest serviciu de jandarm; pentru aceasta armata Mea e prea bună.

Din contra, M'am declarat imediat gata a ocupa Nicopole și a merge împreună cu Rușii în contra celor 35 sau 45.000 de Turci din Plevna. Această cerere displace Rușilor, căci ei nu ar voi să împărțească cu noi o victorie.

Toată ziua de azi am avut corespondențe telegrafice cu Târnova, Turnu-Măgurele și Nicopole, privitoare la trecerea Dunării cu divizia Generalului Manu. Rușii sunt într'o situațiune grea la Plevna și dacă sunt bătuți de Turci, pot pierde din nou Nicopole.

În luna lui Maiu, Nelidov ne-a adresat o notă zicând că: «*armata imperială este destul de tare pentru a se putea lipsi de concursul trupelor române*», etc. Astăzi, suntem invitați a trece Dunărea și a da Rușilor concursul nostru! Așa se schimbă situațiunile!

Noaptea asta am avut puțină ploaie; dar aerul este tot greoiu, măcar că cerul e acoperit; căldura din ultimele zile a fost nesuferită.

Un monitor turcesc a venit aproape de Calafat; dar, la vederea bateriilor, s'a retras îndată.

Ordin de zi din Poiana

către Regimentele de Dorobanți și de Artilerie la împărțirea celor zece drapele nouă.

17 (29) Iulie 1877.

Dându-vă drapelul corpului, vă încredințez onoarea României, pe care o pun astfel sub scutul curajului, devotamentului și abnegațiunii voastre.

Pentru prima oară se prezintă solemnă ocaziune de a primi drapelul în preziua mergerii pe câmpul de onoare; căutați a-l încunună de o nemuritoare glorie.

Nu uitați nici odată că drapelul este simbolul patriei; cea mai mare onoare pentru voi este de a vă da viața pentru a-l apăra și a-l păstra în mâinile voastre, făcându-l pururea să falfăie peste toate obstacolele ce va învinge vitejia voastră.

Dat în marele cartier general în Poiana, la 17 Iulie 1877.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 18 (30) Iulie 1877.

M. S. Doamna, scrisese :

Gorciakov Mi-a zis de curând «Știți, s'a întâmplat ceva foarte neplăcut, dar nu trebuie spus Principelui; iar au căzut două boambe în Nicopole, când noi eram deja acolo». Am răspuns: «E foarte de regretat că nu s'a băgat de seamă; însă cred că, de altfel, artileria noastră v'a adus servicii».

Ieri dimineață a sosit un mare transport de răniți ruși. Am trimis numai decât băuturi răcoritoare și seara M'am dus la ei. Aveau un aspect foarte curat.

Ieri am avut o zi foarte obositoare. Încă pe la orele 7 și jumătate am primit pe Kogălniceanu, sosit în timpul nopții. El Mi-a adus scumpa ta scrisoare. La orele 8 jumătate au început a se bate cuiele celor zece drapele nouă (a Regimentelor 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 și 16 de Dorobanți și 3 și 4 de Artilerie. Comandanții de corpuri, de divizii și de brigade au fost de față. Apoi, cu toții ne-am dus la biserica cea mare și frumoasă din sat, dinaintea căreia se aflau în paradă cele două Regimente de Roșiori. În biserică, erau cele douăzeci de drapele cu deputațiunile lor. (Adusesem și drapelele celorlalte Regimente). Episcopul de Râmnic, încunjurat de preoți, a oficiat leturghia și a binecuvântat nouele drapele. În urmă, am dat fiecărui comandant drapelul său, cu o mică cuvântare. Comandanții s'au dus în fața frontului de roșiori cari au prezentat armele, pe când muzicele cântau. Episcopul a trecut pe dinaintea frontului și a stropit cu aghiazmă pe soldați. Apoi s'a cetit ordinul Meu de zi și a început defilarea. La defilare, drapelele (16 drapele de Dorobanți și 4 de Artilerie) au fost purtate de comandanți cari mergeau în capul Roșiorilor. Priveliștea eră solemnă.

Afară de aceasta, ieri am ținut un mare consiliu de războiu, la care au asistat Ministrii. A fost vorba de raporturile noastre cu armata rusă și de acțiunea noastră de cealaltă parte a Dunării, care trebuie să fie consecința ocupării Nicopolei de noi. În fiecare zi se așteaptă o bătălie sub Plevna, care va fi o afacere serioasă pentru Ruși.

Trupele dela Calafat și dela Cetatea vor face săptămâna aceasta mici recunoașteri dincolo de Dunăre. Toată lumea așteaptă cu nerăbdare ocaziunea de a se distinge.

Căldura mare a încetat, cerul e acoperit, însă, din nenorocire, nu plouă decât foarte puțin. În Balcani, timpul e groaznic; de mai multe zile, vântul alungă nuorii în munți.

Peste o jumătate de oră Mă duc călare în tabăra dela Calafat, unde voi da alarma trupelor. Brătianu este încă aici și se ocupă cu măsurile pentru aprovizionarea trupelor, care acumă e mulțumitoare.

Răspuns telegrafic

la telegrama Marelui Duce Nicolae.

Poiana, 19 (31) Iulie 1877.

Marele Duce Nicolae adresase M. S. Domnitorului următoarea telegramă:

Târnova, Marți, 19 (31) Iulie 1877, orele 3 și 35, seara.

Principelui Carol al României.

La locul unde se află cartierul general român.

Turcii, grămădind mulțime mare de oștiri la Plevna, ne nimicesc. Rog să fuzionăm, să faci o demonstrațiune și, dacă posibil, treci Dunărea, precum doriai. Această demonstrațiune este neapărată între Jiu și Corabia, pentru a înlesni mișcările mele.

Nicolae.

Brătianu, care se află la M. S. Domnitorul, este de părere că a sosit momentul de a da ajutor hotărîtor Rușilor, pe cât se poate; căci altminterlea, Rușii pot fi asvârliți de ceastăaltă parte a Dunării, și atunci România va deveni teatrul războiului. Cu toate acestea, M. S. Domnitorul ezită a Se lasa să fie târit cu toată armata Sa într'o acțiune dincolo de Dunăre, fără a avea o convențiune care să-I dea asigurările necesare. Domnitorul nu împărtășește deci în totul părerea Ministrului Său. Brătianu se teme că o nouă convențiune cu Rusia ar putea să abroge pe cea dela 4 (16) Aprilie și să lipsească România de foloasele

și garanțiile ce-i sunt asigurate prin ea; el crede că e periculos a părăsi această bază solidă, fără a obține echivalentul ei din toate punctele de vedere.

Astfel, M. S. Domnitorul Se mărginește deocamdată a trimite Marelui Duce Nicolae următoarea telegramă:

Înainte de primirea telegramei Tale, am dat ordin de a se întări garnizoana Nicopolului și de a se apăra această cetate, susținută de restul diviziei a 4-a, concentrată la Turnu-Măgurele. A 3-a divizie îndreptându-se în acest moment spre stânga, trece Jiul, pentru a se legă cu a 4-a divizie. Demonstrațiunea dorită se va face fără întârziere. Cât despre trecerea întregii armate, singura cauză care o împiedică a se efectua acum, este lipsa de torpile pe cari noi le așteptăm cu nerăbdare și din lipsa cărora întâmpinăm greutatea.

Monitorul se află între Rahova și Lom-Palanca. S'a dat ordin chiar astă seară trupelor române să apere Nicopole până la extremitate, convins că un corp rus va veni la timp să ajute garnizoana în caz de împresurare.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 21 Iulie (2 August) 1877.

Situațiunea Rușilor în Bulgaria este în acest moment serioasă și grea; s'au comis mari greșeli strategice, cari nu vor putea fi ușor îndreptate; am oarecare temere în această privință. În ori ce caz, războiul se va prelungi, ceea ce e foarte regretabil. Nu se va ajunge cu ușurință la Constantinopol. Bătălia pierdută dela Plevna este, din punctul de vedere militar și moral, un eveniment care nu va fi fără influ-

ență asupra întregului războiu. Pierderile Rușilor sunt enorme și Nicopolul e amenințat a fi reluat de Turci. . .

Ieri focul s'a încins pe toată linia noastră; la Calafat, bombardarea a fost foarte viguroasă; Turcii ne-au pricinuit câteva pierderi; a fost un soldat ucis și mai mulți răniți. Seara am prânzit în tabără, unde artileria își serbă patronul ei, Sf. Ilie. S'au ridicat toasturi și toți erau foarte însuflețiți. Soldații jucau și cântau; ei Mi-au procurat câteva momente plăcute. Vedeam pe țărmul turcesc focuri mari de bivuac, cari înroșiau tot cerul; eră un adevărat tablou de războiu.

Brătianu a plecat ieri la Craiova; el este foarte preocupat de situațiunea Rușilor și propune să mergem cu armata noastră în ajutorul lor, pentruca războiul să nu se prelungească. Cu toate acestea, Eu sunt de părere că trebuie să punem condițiuni.

Mâne vor fi trei săptămâni de când Ne-am despărțit.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Poiana, 21 Iulie (2 August) 1877.

Evenimentele din aceste din urmă săptămâni au întrerupt corespondența Mea cu Tine, și-Mi fac impuțări că V'am lăsat așa mult timp fără știri.

Tot timpul sunt ocupat, ziua și noaptea cu inspecțiunile trupelor și cu recunoașteri. Turcii se poartă domol cu noi și se mărginesc la împușcături din când în când; noi, din contra, facem aproape în fiecare zi expedițiuni dincolo de Dunăre, în mici detașamente,

ca să ne orientăm asupra situațiunii pentru o acțiune mai serioasă.

Situațiunea Rușilor în Bulgaria este critică, pentru moment; înaintarea lor repede și resfirarea pot să-i coste scump.

Înfrângerea dela Plevna a fost foarte serioasă și pierderile suferite sunt considerabile; cei din cartierul general rus sunt abătuți și se căiesc de greșalele comise. Soldatul rus este de o bărbăție incontestabilă; dar comandamentul lasă de dorit. Mă tem că războiul să nu trăgăneze; aceasta ar fi pentru țara noastră o nenorocire, căci principalele artere ale vieții noastre, Dunărea și drumurile de fier, nu servesc acum decât a satisface nevoile armatei ruse; zilnic sosesc trupe nouă, cari, în marș forțat, ajung la Dunăre și în Bulgaria. Deși sunt încredințat că, în cele din urmă, Rușii vor triumfa, totuș aceasta va costa mult sânge și e îndoelnic că Rușii vor ajunge la Constantinopol. Împăratul, care își are cartierul general la Biela, e preocupat de situațiune într'un mod extraordinar; sunt neîncetat în raporturi cu el prin Generalul Ghica, care aleargă între Biela și Calafat.

Despărțirea de Elisabeta Îmi este foarte grea și Mă tem ca Ea să nu Se simtă izolată la Cotroceni. Împăratul a scris Împărătesei despre Elisabeta: «*Sunt cu desăvârșire sub farmecul ei.*» Sper s'O pot întâlni săptămâna viitoare la Craiova.

Din fericire, n'avem de loc epidemii, sunt puțini bolnavi.

1877

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Târnova.

Poiana, 22 Iulie (3 August) 1877.

În urma telegramei Tale dela 19 (31) Iulie, după mari stăruințe și foarte numeroase greutăți, sunt fericit să Te anunț că toate dispozițiunile sunt luate pentru concentrarea aproape a treizeci de mii (30.000) de oameni, pentruca printr'o sfortare comună, împreună cu corpurile angajate în jurul Plevnei, să luăm această pozițiune, care stă ca un pericol permanent pentru armata imperială.

Toate măsurile sunt luate pentruca podul nostru să fie așezat în cel mai scurt timp între Islaz și Corabia, pentru a grăbi trecerea și a asigura linia de aprovizionare și de retragere. Totuș, în vederea mijloacelor restrânse de cari dispun Eu, totul fiind organizat și pregătit în jurul Calafatului, trebuie să-Ți cer, dacă se poate, o amânare de vre-o opt zile, pentruca concursul armatei Mele să fie mai eficace, de oarece actualmente nu pot aduce pe teren decât o singură diviziune.

Necunoscând combinațiunile și dispozițiunile Tale, aș dori să știu în trăsături mari, care va fi mersul ulterior al operațiunilor Tale; căci, o știi prea bine, armata Mea nefiind organizată pentru o lungă linie de operațiune, îi va fi imposibil să treacă dincolo de Plevna, și va trebui să se mărginească a operă pe dreapta, menținând relațiunile necesare cu aripa dreaptă a armatei Tale. Aștept cu nerăbdare răspunsul Tau.

1877

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poiana, 22 Iulie (3 August) 1877.

Sper că săptămâna viitoare Ne vom putea revedea la Craiova, pentru câteva zile; regulează-Ți afacerile după această indicațiune, dar Ține lucrul secret. Îți voiu telegrafia la timpul cuvenit.

Sunt acum în corespondență cu Nicolae, în privința unei acțiuni comune. Rușii doresc în grabă ajutorul nostru. Am trimis a 3-a diviziune la Corabia, pentru a o avea la îndemână la orice întâmplare, căci la Plevna sunt 40.000 de Turci. Ar fi o mare satisfacțiune, dacă în comun cu Rușii am putea lua acea pozițiune tare.

Kogălniceanu a fost primit prietenește de Andrassy. Austro-Ungaria este în bune relațiuni cu Rusia, și la Viena se laudă atitudinea noastră.

Ordin de zi.

Poiana, 23 Iulie (4 August) 1877.

M. S. Domnitorul ia măsuri în vederea mutării cartierului Său general la Corabia, unde se concentrează materialul pentru construirea podului. În acelaș timp, M. S. Domnitorul dă următorul Ordin de zi:

În vederea necesității de a împărți armata activă în o armată de operațiune și o armată de observațiune, ordonăm:

1. Al II-lea corp de armată rămâne organizat cum este;

2. I-ul corp de armată va da trupe pentru formarea unei rezerve generale, precum urmează:

INFANTERIE.

Comandant: Colonel *Cerchez*.

1-a brigadă:

Al 2-lea batalion de
vânători,
1-iul regiment de li-
nie,
Al 7-lea regiment de
dorobanți.

A 2-a brigadă:

Al 4-lea regiment de
linie,
Al 6-lea regiment de
dorobanți,
Al 8-lea regiment de
dorobanți.

A 3-a brigadă:

1-iul batalion de vâ-
nători,
Al 3-lea regiment de
linie,
Al 5-lea regiment de
dorobanți.

CAVALERIE.

Comandant: Colonel *Crețeanu*.

1-iul regiment de roșiori,
Al 2-lea regiment de roșiori,
Al 4-lea regiment de călărași.

ARTILERIE.

Comandant: Colonel *E. Arion*.

1-a, a 2-a și a 6-a baterie din 1-iul regiment de artilerie,
1-a, a 2-a și a 6-a baterie din al 2-lea regiment de artilerie,
Un batalion de geniu și de pontonieri.

3. Generalul Manu, comandantul diviziunii a 4-a,
este numit comandantul artileriei armatei de operațiune;

4. Corpul de observațiune, care rămâne sub or-
dinele Generalului Lupu, în pozițiunile dela Calafat,
va fi împărțit precum urmează:

1-a diviziune:

Comandant: Colonel *Pencovici*.

1-iul regiment de dorobanți,
Al 2-lea regiment de dorobanți,
Al 3-lea regiment de dorobanți,
A 3-a, a 4-a și a 5-a baterie din
1-iul regiment de artilerie,
1-iul regiment de călărași.

A 2-a diviziune:

Comandant: Colonel *M. Holban*.

Al 6-lea regiment de linie,
Al 4-lea regiment de dorobanți,
A 3-a, a 4-a și a 5-a baterie din
al 2-lea regiment de artilerie,
Al 2-lea regiment de călărași,
Detașamentul de geniu la Calafat.

Dat în marele cartier-general dela Poiana, la 23
Iulie (4 August) 1877.

Carol

1877

Telegramă

către Generalul Ghica, la cartierul general imperial dela Biela.

Poiana, 24 Iulie (5 August) 1877.

După numeroase străduințe și mari sacrificii, am pus în mișcare aproape 30.000 de oameni și-i concentrăm pentru a trece Dunărea în împrejurimile Nicolului, în scopul de a coopera cu aripa dreaptă a armatei imperiale. Am telegrafiat Marelui Duce Nicolae, pentru a-i da această veste, și nu am încă nici un răspuns.

Conservelor armatei rusești, cari au putrezit în găurile dela Cotroceni și Filaret, n'au fost încă de loc distruse, cu toate demersurile noastre repetate. Aceasta este un pericol de epidemii pentru Capitala noastră, cum și pentru răniții ruși ce se aduc neîncetat în ambulanțele de prin vecinătate. Aerul fiind infectat, Principesa pleacă dela Cotroceni, ca măsură de precauțiune, și vine să se instaleze provizoriu la Craiova. Nu Mă îndoiesc de loc, că îndată ce M. S. Împăratul va avea cunoștința de aceste fapte, se vor da imediat ordinele cele mai severe pentru a pune un capăt acestei periculoase stări de lucruri.

Telegramă

către Ion Brătianu, la Turnu-Măgurele.

Șimnic, 28 Iulie (9 August) 1877.

Rușii voiau să eclipseze armata română, împiedicând manifestarea unei acțiuni individuale, de aceea Brătianu amână plecarea sa la cartierul imperial, comunicând Consulului Rusiei, că prezența lui e cerută de îngrijirea pentru aprovizionare. Aducând aceasta la cunoștința M. S. Domnitorului, i se răspunde:

Impresia Mea a fost totdeauna că în ziua când vom veni în ajutorul Rușilor pe câmpul de bătae sau când le vom da concursul nostru într'un chip oarecare, vor căuta să ne eclipseze și să ne absoarbă. Aprob hotărîrea D-voastră de a zăbovi plecarea la cartierul imperial, dar socotesc că e de trebuință să veniți aici; când vor sosi Zefcari și Colonelul Gaillard, pentru ca să discutăm ce ne mai rămâne de făcut.

Răspuns

la telegrama Colonelului Slăniceanu.

Șimnic, 29 Iulie (10 August) 1877.

Colonelul Slăniceanu telegrafiasse din Corabia că punctul de trecere situat în fața localității Măgura prezintă pentru armată avantajul de a ajunge, prin valea Vidului și a Iskerului, în spatele pozițiunii dela Plevna.

M. S. Domnitorului răspunde Colonelului Slăniceanu, că El aprobă cu atât mai mult vederile sale, cu cât armata română, prin trecerea Dunărei la Măgura, ar căpăta pe de o parte importanta misiune de a tăia comunicațiunile lui Osman Pașa cu Sofia și cu partea de vest a Bulgariei, iar pe de altă parte ar fi mult mai în măsură de a ușura situațiunea armatei rusești înaintea Plevnei, decât prin trecerea la Nicopole. Plecarea Sa la marele cartier general, pe care l-a mutat dela Corabia la Grădinile, a amănat-o, de oarece așteaptă noutăți dela Marele Duce, înainte de a lua o hotărîre.

Telegramă și scrisoare
către Marele Duce Nicolae.

Șimnic, 10 (22) August 1877.

Marele Duce Nicolae cerea de urgență ajutorul armatei române prin următoarea depeșă telegrafică:

Gorni-Studen, Marți 9 (21) August, orele 11 și 25, seara.

Principelui Carol al României.

Craiova-Zimnicea. (A se urmări).

Când poți trece? Treci cât mai în grabă. La Șipka e luptă înverșunată. Mai multe atacuri sunt respinse de dimineață, 9 August. Lupta continuă, deși a înnoptat.

Nicolae.

În urma acestei telegramă, primită a doua zi la orele 8 dimineața, M. S. Domnitorul dă ordin ca două regimente de cavalerie și o baterie călăreață să se ducă la Islaz pentru a trece pe acolo Dunărea. El trimite apoi Marelui Duce următorul răspuns telegrafic:

Toate ordinele au fost date după cum s'a convenit. Se activează ultimele pregătiri pentru a fi gata cât mai repede. Colonelul Gherghel pleacă chiar azi cu scrisoare. Sper că eforturile inamicului la Șipka n'au reușit.

Afară de aceasta, M. S. Domnitorul scrie Marelui Duce, următoarele:

Înainte de toate țin să mulțumesc A. V. I. pentru cele trei scrisori amabile ce a binevoit a-Mi adresa cu data de 27 Iulie (8 August), 2 (14) și 3 (15) August a. c.

Dacă nu am răspuns imediat la aceste scrisori, cauza a fost că, voind a evita orice echivoc pentru viitor, M'am gândit că e mai bine să trimit pe lângă A. V. I. pe Președintele Consiliului Meu de Miniștri,

însoțit de șeful Meu de stat-major, pentru a se stabili o înțelegere temeinică și definitivă.

Din ultima scrisoare pe care A. V. I. a avut amabilitatea a Mi-o trimite prin Colonelul Slăniceanu, am constatat cu o vie satisfacțiune, că toate dificultățile cari au adus oarecare întârziere în execuția mișcărilor militare dorite de A. V. I. se găsesc acum înlăturate, și am dat ordine în consecință.

Astfel fiind, Ne regăsim în fața propunerilor emise prin telegrama pe care am adresat-o din Poiana A. V. I. cu data de 22 Iulie (3 August) și prin care eram fericit a anunța A. V. I., că cu toate numeroasele obstacole și considerabile sacrificii ce-Mi cauză schimbarea bazei Mele de operațiuni, toate dispozițiunile au fost luate pentru concentrarea a 30.000 de oameni ai armatei Mele, destinați să coopereze cu armata imperială pentru a cuceri împreună pozițiunea dela Plevna, care rămâne o dificultate permanentă pentru operațiile viitoare ce-Și propune A. V. I. a întreprinde.

În rapoartele sale cu armata imperială, armata română va trebui să conserve, astfel după cum Însăș A. V. I. a binevoit a recunoaște în ultima Sa scrisoare, individualitatea și calitatea sa de comandament, operând însă, bine înțeles, după planul general și dispozițiunile A. V. I.

În acest scop, aş fi foarte fericit a Mă putea întâlni cu A. V. I. în Nicopole sau în altă parte, pentru a putea regula în mod definitiv mersul operațiunilor noastre în contra Plevnei. Rog pe A. V. I. a fixa Însăș ziua și locul acestei întrevederi.

Comunitatea scopului ce urmărim, precum și urările ce le-am făcut neîncetat pentru succesul armelor

imperiale, Mă vor face mândru a vedea armata română luptând alături cu viteaza armată care se află sub comandamentul A. V. I.

Răspuns

la telegrama Colonelului Slăniceanu.

Șimnic, 12 (24) August 1877.

Colonelul Slăniceanu telegrafiasse din Corabia, că întreg materialul pentru pod este gata și că construcțiunea va începe imediat ce Domnitorul va ordonă; lucrările se pot termina în trei zile.

M. S. Domnitorul răspunde Colonelului Slăniceanu, că trebuie să se lucreze cu energie la construcțiunea podului, anunțându-l în același timp de sosirea Sa urgentă la Corabia.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae.

Șimnic, 12 (24) August 1877.

De ieri seară Vineri, la orele 7, s'a început trecerea trupelor Mele în fața Măgurei, continuându-se și astăzi. Noi ne grabim, căci am auzit că o nouă coloană turcească a eșit din Vidin îndreptându-se spre flancul nostru drept. Podul va fi stabilit în primele zile ale săptămănei viitoare. Sper că din partea Ta totul merge bine.

Respingere.

Șimnic, 13 (25) August 1877.

Șeful statului-major general rus propune, printr'o telegramă, ca brigada de cavalerie română, care chiar acum a trecut Dunărea, să fie pusă sub ordinele Generalului Zotov.

M. S. Domnitorul refuză a da ordinele în consecință, deoarece este ferm hotărît a nu lăsa din mâni comanda armatei Sale.

Răspuns

la telegrama Marelui Duce Nicolae.

Șimnic, 14 (26) August 1877.

La 13 August, pe la amiazi, sosise telegrama Marelui Duce Nicolae din Gorni-Studen:

„Împăratul și Eu dorim a Te vedea cât mai repede. Aș fi venit Eu singur în întâmpinarea Ta la Nicopole, însă evenimentele, despre cari Ți-am vorbit în telegrama precedentă, Mă împiedică de a Mă mișca. Te așteptăm cu nerăbdare. Răspunde-Mi ziua sosirii Tale, și dacă aceasta se va face prin Nicopole sau prin Zimnicea. Am speranță că la sosirea Ta, timpul Ne va permite a vizita împreună trupele“.

M. S. Domnitorul răspunde:

Prezidez în persoană în acest moment la trece rea trupelor Mele, și la construcția podului, așa încât deocamdată nu pot pleca. Te rog a Mă scuza față de M. S. Împăratul. Îți voiu telegrafia când voiu putea veni.

Telegramă

către Generalul Zefcari, la Gorni-Studen.

Grădinele, 14 (26) August 1877.

Pe la miezul nopții sosise din Gorni-Studen următoarea telegramă a Generalului Zefcari către M. S. Domnitorul:

A. S. I. Marele Duce Nicolae dorește să știe dacă și când Alteța Voastră va putea veni la marele cartier rusesc.

M. S. Domnitorul răspunde:

Mane Marți, în cursul zilei, voiu sosi la cartierul imperial, trecând prin Zimnicea.

Convorbiri

în cartierul imperial rusesc din Gorni-Studen.

16 (28) August 1877.

Pe la orele 7 și jumătate seara, M. S. Domnitorul sosește la cartierul general imperial, unde eră așteptat cu nerăbdare. Țarul și Marele Duce primesc pe Domnitor într'un mod foarte cordial. Țarul, a cărui sănătate e zdruncinată și a cărui înfățișare arată durerea pentru pierderile suferite și grija de viitor, invită pe Domnitor în modesta sa casă bulgărească. Aci li spune încă odată cât este de fericit a-L vedea că a trecut Dunărea și-I exprimă speranța că de acum toate dificultățile vor fi înlăturate. Țarul se informează despre forțele armatei române cari au să treacă Dunărea.

Domnitorul răspunde că ar fi venit mai curând, dar că a trebuit să asiste El însuș la trecerea trupelor Sale peste Dunăre. M. S. speră că până în două zile un corp întreg de de armată română va fi pe țărmul bulgăresc; o mare parte din divizia 3 se și află între Isker și Vid și chiar a și avut mici încăerări cu bașbuzucii.

Marele Duce Nicolae întreabă dacă Domnitorul are intențiunea să comande El însuș trupele Sale.

M. S. răspunde că aceasta se înțelege dela sine.

Marele Duce zice că această hotărîre prezintă dificultăți, căci, fi-rește, M. S. Domnitorul n'ar putea să fie sub comanda unui general rus.

M. S. Domnitorul răspunde cu vioiciune că, de sigur, aceasta este imposibil; dar că, *dimpotrivă, zece generali ruși ar putea foarte lesne să fie sub ordinele Sale.*

Impăratul, care asistă în tăcere la acest schimb de cuvinte, întreabă pe Domnitor dacă nu e prea obosit de călătorie și se oferă a-L conduce la cartierul ce l-a fost pregătit. Impăratul conduce pe M. S. la un cort frumos, aranjat confortabil, nu departe de cartierul imperial, și-I spune că-și permite a-I oferi acest cort.

M. S. Domnitorul primește cu mulțumire acest dar, și Impăratul Se retrage.

Dar, înainte ca M. S. să-și isprăvească toaleta, sosește Marele Duce Nicolae și-L roagă, în numele Impăratului, să primească comanda superioară a tuturor trupelor ruse din jurul Plevnei.

M. S. Domnitorul este foarte surprins de aceasta și cere timp pentru a Se gândi; înainte de a Se hotări să primească această misiune plină de responsabilitate, M. S. ar vrea să Se informeze despre starea forței armate care se găsește dinaintea Plevnei.

Marele Duce răspunde că e ușor de constatat aceasta imediat, căci șeful statului-major al armatei de vest, Colonelul Novițki, este aci.

Acesta este chemat și spune că numărul trupelor ruse din fața Plevnei nu trece de 30 000 de oameni. Această cifră face pe M. S. să fie îngrijat, căci, pentru moment, El n'ar putea pune în campanie decât un număr egal de trupe; dar după o scurtă gândire și după stăruințele Marelui Duce, M. S. Se hotărăște a primi greaua sarcină ce i Se oferă.

La orele 9 seara, M. S. Domnitorul Se duce la Impărat pentru a-i mulțumi de încrederea cu care L-a onorat. M. S. adaoge că-Și dă desăvârșit sama de greutatea răspunderii Sale. *Dumnezeu ne va ajuta*, răspunde Impăratul!

La cină, toți generalii prezenți incunjură pe Domnitor și-L felicită pentru noua Sa situațiune. După cină, Impăratul conduce pe M. S. la cortul Său și-Și iea rămas bun într'un mod cordial și părintesc.

M. S. Domnitorul este prea mult preocupat, ca să poată gândi la odihnă; o căldură greoaie se întinde peste Gorni-Studen și slăbește puterea de rezistență. M. S. simte că întregul cartier general este abătut și că toți sunt pătrunși de teama ca zilele viitoare să nu fie mai grele decât cele trecute. Domnitorul n'a putut dormi toată noaptea.

La orele 7 dimineața, Impăratul sosește la cortul M. S. Domnitorului, pentru a-L întreba cum a petrecut noaptea. Impăratul însuș pare că nu s'a odihnit de loc în această noapte, ca și în nopțile trecute.

Imediat apoi se anunță Generalul Miliutin, Ministrul de Războiu.

Domnitorul convorbește mult timp cu el, pentru a se informa exact asupra cestiunilor militare rusești, asupra organizațiunii armatei, etc.

Apoi apare Comitele Ignatiev, care este cu desăvârșire abătut, căci în general el este făcut răspunzător de acest războiu și i se impută că a îndemnat la aceasta neîncetat.

Domnitorul îi amintește conversațiunea ce a avut-o cu el la București și în care Ignatiev exprimă siguranța că răs-

boiul va fi scurt și victorios, pentru că Turcia—zicea el—este prea slabă din punct de vedere militar spre a putea opune o lungă rezistență.

Ignatiev își amintește bine aceasta, dar el aruncă toată vina pe împrăștierea forțelor rusești încă dela începutul războiului; acum el este convins că războiul nu se va sfârși atât de curând.

Pe la orele 10 dimineța se ține un consiliu de război la Marele Duce Nicolae, afară sub un pom, pentru a se discuta planul acțiunii viitoare. Comandanții ruși roagă pe M. S. Domnitorul, ca în loc de înaintare pe linia Iskerului, armata română mai bine să meargă direct spre Plevna, și imediat după trecerea armatei române podul să fie rupt și construit lângă Nicopole, pentru ca și armata rusă să se poată folosi de dânsul.

Domnitorul Se convinge că față de seriozitatea situațiunii trebuie să renunțe la o acțiune separată și să pună imediat în contact armata Sa cu forțele combatante rusești; M. S. Se decide la aceasta cu atât mai mult, cu cât are în mână comanda supremă precum și ultima hotărâre asupra tuturor măsurilor. I se pare însă serioasă cestiunea strămutării podului, căci prin aceasta ar fi nevoit să schimbe pentru a doua oară liniile de etape și să mute magaziile de campanie etc. Cu toate dificultățile ce rezultă din schimbarea bazei de operațiune, totuș Domnitorul convine și la aceasta; accentuează însă că pentru moment să nu se întreprindă nici o acțiune agresivă în contra Plevnei, fiindcă este de părere că Osman Pașa dispune de forțe cu mult superioare de cum se pare că presupun Rușii.

Telegramă

către Colonelul Slăniceanu, la Corabia.

Zimnicea, 17 (29) August 1877.

Împăratul și Marele Duce M'au rugat să ieau comanda tuturor trupelor de operație din jurul Plevnei. Armata română va forma aripa dreaptă, sprijinindu-se pe Vid, și aflându-se corpul IX la centru, iar al IV la aripa

stângă. Cartierul general, nedispunând de un număr mai mare de trupe, M'a rugat să restrâng regiunea de acțiune. Așa dar trebuie să se scoboare podul pentru a fi așezat între Islaz și Nicopole. Și aceasta e cu atât mai necesar, cu cât s'a declarat la cartierul general că în cazul unui atac contra trupelor noastre, pe malul stâng al Vidului, nici un corp rusesc nu poate veni în ajutorul nostru, aflându-se prea depărtat. Luați dispozițiunile în consecință. Cartierul Meu general se va afla în centrul pozițiunii în fața Plevnei. Colonelul Lupoianu, care pleacă astăseară, va aduce detalii.

Telegramă

către Colonelul Slăniceanu, la Corabia.

Grădinele, 19 (31) August, 1877.

Divizia 3-a trebuie să înceapă a se retrage pe Vid. Ofensiva turcească la Plevna e iminentă. Am telegrafiat Marelui Duce Alexis de a ne pune la dispoziție ancore și odgoane. Greutatea mutării podului s'a înălăturat dar.

In Consiliu de Răsboiu.

Corabia, 19 (31) August, 1877.

Indată după aceasta M. S. Domnitorul întrunește un consiliu de răsboiu, la care sunt de față: Ion Brătianu, Generalul Cernat, Colonelii Arion, Barozzi, Slăniceanu, Dabija și Cerchez, și Maiorul Lahovary. Brătianu și Lahovary se pronunță pentru trecerea imediată a Dunărei, ceilalți înclină pentru amânare.

După ascultarea tuturor, M. S. Domnitorul încredințează comanda corpului Generalului Cernat, numește pe Colonelul

Barozzi șef al statului major general și dă ordin decisiv ca trecerea să se efectueze a doua zi de dimineață. Indată ce trupele vor fi atins celalt mal, podul să fie ridicat și transportat sub Nicopole. Domnitorul Insuș trebuie să plece îndată sub întăriturile Plevnei. Așa a făgăduit Împăratului, așa va fi; aceasta-i nestrămutata Sa hotărîre. Voește mai bine să fie aruncat cu toată armata Sa în Dunăre, decât să stea pe gânduri, acum când pericolul a ajuns la culme; războiul trebuie hotărît: nu mai e cu putință a se tărăgăni situația.

M. S. Domnitorul nu ascunde pericolele operației ce va ordonă: să ridice podul din spatele trupelor și să rămăe, zile întregi, fără legătură cu malul românesc, până ce un pod se va întinde mai jos, eră o mare răspundere, dar mai mare ar fi pericolul ce amenință țara, dacă Turcii ar izbuti să iasă din Plevna și să alunge pe Ruși dincoace de Dunăre.

Indată după consiliul de războiu, M. S. Domnitorul dă ordin ca divizia a 3-a să înceapă marșul său dela Ischer prin valea Vidului și ca diviziunile de rezervă și parte din diviziunea 3-a ce nu a trecut încă Dunărea, să fie gata de marș.

După miezul nopții M. S. Domnitorul Se întoarce la Grădinele.

Scrisoare M. S. Doamna.

Grădinele, 20 August (1 Septembrie) 1877.

Peste puține ore Dunărea Ne va despărți. Rămâi sănătoasă! Să dea Dumnezeu să Ne revedem voioși în curând. De acum înainte știrile vor fi mai rare, căci dincolo de Dunăre serviciul telegrafo-postal lasă de dorit. Fii însă liniștită, chiar de vei rămâneă câte-va zile fără știri.

Comandamentul în fața Plevnei nu este un lucru tocmai ușor; vor fi lupte sângeroase până vom învinge pe Turci; și încă este o cestiune dacă vom ieși cu glorie din aceste lupte. Eu însă n'am putut să refuz

propunerea ce Mi-a făcut Împăratul, cu toate că aş fi preferat să lupt cu armata Mea într'o zonă de operaţiune separată. Actualmente trupele Mele vor forma aripa dreaptă, corpul IX rusesc centrul şi corpul IV aripa stângă. Astăzi trupele noastre trec pe podul ce l'am construit peste Dunăre; mai întâiu voi trece oastea Mea în revistă şi apoi voi pleca la Turnu-Măgurele, pentru a merge prin Nicopole la cartierul Meu general din Poradim, situat la 40 kilometri de Nicopole.

Până acum am avut călduri nesuferite, dar acum serile şi dimineţile au început să fie mai răcoroase. Sper că eşti bine. Împăratul şi toţi Marii Duci s'au interesat foarte mult de sănătatea Ta.

Colonelul Gaillard este la Mine şi Mă însoţeşte în Bulgaria; aceasta Îmi este foarte plăcut, pentru că el cunoaşte foarte bine relaţiunile armatei ruse. Generalul Zotov, pe care încă nu-l cunosc, este şeful statului Meu major.

La Şipka au fost lupte sângeroase; Ruşii au suferit pierderi mari. În curând vom avea şi noi răniţi; să dea Dumnezeu ca numărul lor să nu fie mare! Pregăteşte-Te dar ca să-i îngrijeşti.

Ordin de zi către armată.

Corabia, 20 August (1 Septembrie) 1877.

Ostaşi,

A trecut anul de când lupta de peste Dunăre între Turci şi creştini pune în primejdie hotarele noastre.

Pentru a le apăra, ţara a făcut apel la voi. La glasul ei, v'aţi părăsit căminele, cu avântul oamenilor

cari au conștiință că dela devotamentul lor atârnă ființa Statului român.

Pe cât timp oștirile operau în depărtare și noi nu eram amenințați decât de năvălirile unor cete de jefuitori, ne puteam ținea numai în apărarea țărmurilor. Acum însă războiul se apropie de hotarele noastre și dacă Turcii ar fi învingători, este învederat că ar năvăli cu toții asupra țerii, aducând cu danșii măcelul, prădarea și pustiirea.

În această pozițiune, ca să scăpăm țara de sălbăticiile năvălitorilor, este de datoria noastră a merge să-i combatem pe chiar tărâmul lor.

Ostași români! Voi știți cât de mult a suferit patria voastră, în timp de peste 200 de ani, în care vi se răpiseră mijloacele de a mai apăra bărbătește, pe câmpurile de bătae, drepturile ei.

Astăzi aveți ocaziunea de a arăta din nou vitejia voastră, și Europa întreagă stă cu ochii țințiți spre voi.

Înainte dar, cu inimă românească, și lumea să ne judece după faptele noastre!

Reincepem astăzi luptele glorioase ale străbunilor, alături cu numeroasele și bravele armate ale uneia din cele dintâiu Puteri din lume. Armata română, deși mică, se va distinge, sunt sigur, prin bravura și disciplina ei. Ea va redă astfel României rangul ce a avut altă dată și care i se cuvine între națiunile europene.

Aceasta este și credința Augustului Imperator al tuturor Rusiilor. De aceea nu numai Românii vor lupta alături cu Rușii, pe acelaș câmp și pentru acelaș scop, dar încă comanda superioară a ambelor armate dela Plevna Îmi este încredințată Mie.

Aceasta este o onoare care se resfrânge asupra țerii, asupra voastră.

Faceți dar să falfae din nou cu glorie drapelul românesc pe câmpul de bătăie, unde strămoșii voștri au fost secolii întregi apărătorii legii și ai libertății.

Înainte dar, Ostași români, înainte cu bărbăție, și în curând vă veți întoarce în familiile voastre, în țara voastră, liberă prin voi înșivă, acoperiți de aplauzele întregii națiuni.

Dat în cartierul Nostru Domnesc din Corabia, 20 August 1877.

Carol.

Dispozițiuni militare.

Poradim, 25 August (6 Septembrie) 1877.

Astăzi, 25 August, la orele 6 seara, trupele armatei de vest vor părăsi bivuacurile lor, pentru a lua pozițiuni ofensive în contra părții de sud a lagărului întărit dela Plevna.

Pentru acest scop se ordonă :

1. Corpul IX de armată trebuie să ocupe o pozițiune între șoseaua Bulgăreni-Grivița și între drumul Pelișat-Plevna și imediat să înceapă construcțiunea pozițiunilor pentru Artilerie și Infanterie ; în linia întâia va face să țină trei regimente de Infanterie cu toate bateriile de 9 cm., pe când trei regimente de Infanterie cu bateriile de 8 cm. vor forma rezerva corpului. Un regiment de Infanterie și o baterie de 8 cm. vor fi detașate dela rezerva principală. Două baterii de cetate, una cu 12 și cealaltă cu 8 tunuri,

vor înainta până pe linia corpului IX de armată, pe locurile ce i se vor destina din vreme.

Corpul IX va îngriji pentru acoperirea lor.

2. Corpul IV de armată va aşeza trei regimente din divizia 16 de Infanterie cu 5 baterii pe înălţimile din faţă de Radicevo, unde ele vor trebui imediat să construească adăposturi pentru bateriile înaintate în linia întâia şi şanţuri-adăposturi pentru infanterie.

Brigada 1 a diviziei 30 de Infanterie va forma, cu patru baterii de 8 cm., rezerva corpului; brigada 2 din aceeaşi divizie însă va forma, cu două baterii de 8 cm., o parte din rezerva principală.

3. Divizia 4 română va lua poziţiune împrejurul satului Verbiţa şi trei regimente de Călăraşi vor ocupa poziţiunile la dreapta dela Verbiţa până la Vid, în faţa frontului de nord al fortificaţiilor inamice.

Cavaleria Generalului Loşkarev, compusă din regimentele de dragoni Astrahan şi Kazan, din ulani de Beg şi din Cazaci de Don No. 9, va ocupa cu două baterii calăreţe şoseaua Griviţa, va acoperi flancul drept al întregii linii şi va ţine legătură cu divizia 4 română. Brigada 1 din divizia 4 de cavalerie va ocupa înălţimile între Tuceniţa şi Radicevo, acoperind flancul stâng.

Regimentul de Don, sub Colonelul Cernosubov, va forma legătura între flancul stâng al corpului IV şi între brigada Cazacilor de Caucaz; afară de aceasta ei vor observa şi şoseaua dintre Plevna şi Lovcea, trimiţând cercetaşi cât se poate de departe la apusul şoselei. Regimentele de husari Kiev şi Mariupol vor forma, cu bateria calăreaţă No. 8, o parte din rezerva principală. Trei sotnii din regimentul de Cazaci de Don

No. 34 sunt destinate pentru acoperirea comandamentului general al armatei de vest.

5. Rezerva principală, compusă din trei regimente de infanterie, trei baterii de 8 cm. și dintr'o brigadă de husari, cu bateria călăreață No. 8, se va concentra înaintea satului Pelișat.

6. Comandantul armatei de vest se va opri la rezerva principală.

7. Ținuta trupelor: tunica, pantaloni albi, chipiu îmbrăcat în alb. Ranițele rămân la locurile de plecare; la fiecare regiment se vor aduna cei scoși din serviciu, parte pentru paza răniților, parte pentru a se întrebuința la trupele de tren.

8. Trupele vor lua cu sine: trăsurile de muniții ale Artileriei, ambulanțele de campanie ale diviziilor și căruțele bolnavilor. Parcurile mobile ale corpului IX de armată vor rămâne în Zgalevița, ale corpului IV pe înălțimile dintre Tucenița și Bogot, parcurile cele grele ale corpului IX la podurile dela Bulgăreni, ale corpului IV imediat lângă podurile dela Lajine. Restul trenului va rămâne la locurile actuale; acel al corpului IX în dos de Karagaci-Bulgarski, cel al corpului IV înapoi de Poradim.

9. Fiecare om va avea cu sine două rații de carne fiartă și patru rații de pesmeți.

10. Ambulanțele corpului IX se vor opri la cele 3 puțuri pe drum între Zgalevița și Pelișat; acele ale corpului IV, lângă răușorul Tucenița.

11. Amândouă corpurile de armată vor rechiziționa cât se poate de multe căruțe prin satele din împrejurime și le vor aduna la lazaretele de campanie.

12. Pentru lucrările săpătorilor se va da o instrucțiune specială.

13. Ținta acțiunii se va comunica verbal comandanților corpurilor de armată.

Carol.

Ordin de zi către armata română.

Poradim, 25 August (6 Septemvrie) 1877.

Către Generalul Cernat, comandantul armatei române de operațiune.

Imediat după primirea acestui ordin veți lua următoarele dispozițiuni:

I. Divizia 4 va înainta dela Verbița la Grivița și artileria va înainta pe pozițiunile hotărîte de mai înainte.

Acestea sunt : șoseaua Plevna-Bulgăreni și Grivița-Verbița.

Spre Grivița vor înainta 8 baterii.

Afară de Artileria diviziei, se vor așeza atâtea baterii din Artileria de rezervă câte vor trebui până la completarea numărului.

Divizia 4 se va pune imediat la flancul stâng în legătură cu brigada rusă, iar la flancul drept cu corpul IV de armată.

Cavaleria Generalului Loșkarev are ordin a lua pozițiuni în dosul diviziei 4 și după aripa dreaptă a corpului IX. În aceeaș seară, după ce divizia va fi înaintat în pozițiunile sale, ea va începe a se fortifica. Trei regimente de Călărași vor ocupa pozițiunile între Verbița-Vid, în fața fortificațiunilor inamice.

II. Divizia de rezervă va înainta în pozițiile dela Verbița, ocupate până acum de divizia 4. Patru batalioane din ea vor fi detașate la Pelișat, pentru a întări acolo rezerva principală a armatei de vest; aceste patru batalioane vor lua drumul dela Kniulovze spre Pelișat peste Zgalevița.

Nici o coloană n'are voie să plece fără călăuze cari să cunoască drumul.

III. Divizia 3 va rămâne în pozițiile ei până la alte ordine.

Carol.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 25 August (6 Septembrie) 1877.

În cele din urmă opt zile căldura a fost atât de nesuferită, încât nu puteam dormi noaptea; astăzi s'a făcut însă o schimbare simțitoare.

Marele Duce Nicolae a sosit aseară la 10 km. de parte de aici. După prânz îl voi vizita. Cartierul imperial se află la 15 km. depărtare. În ziua acțiunii se vor aduna toți aicea. Să dea Dumnezeu să se întoarcă lucrurile spre bine! Atacul nu e lucru ușor și Eu nu sunt convins că va reuși.

Tocmai Mă întorc dela Marele Duce, pe care l-am găsit cam indispus. Am vrut să-l conving să mai aștepte cu acțiunea până vor sosi întăriri, dar el Mi-a declarat «Amânarea e imposibilă.»

Împăratul vine mâine aici, pentru a lua parte la la bombardare, care se va face cu aproape 300 de tunuri și care va dura trei zile.

Astă seară e foarte rece; Eu Îți scriu, îmbrăcat în mantă, în camera Mea fără uși și fără ferestre.

Aproape de camera Mea de dormit se află o cocină de porci, și adeseori sunt deșteptat noaptea de sgomotul lor. Acuma noapte bună! Mâne dimineată la orele 5 începe bombardarea și Eu trebuie să încălec. Am dat în momentele acestea un ordin de zi către armata ruso-română, care e comandată de Mine, în care spun că am încredere în vitejia lor.

Telegrafiază Tatei de ziua nașterii Sale, care e mâne; de aci Eu nu pot trimite nici o depeșă. Scrie-I că-Mi voi aduce aminte de ziua de 7 Septemvrie, cu toate că n'a putut ajunge la El nici o felicitare. Mă aflu sănătos; ostenele și lipsurile Imi priesc.

Dăunăzi am zis Colonelului Gaillard: «Să dea Dumnezeu ca Plevna să nu devină un al doilea Sedan!» Înțeleg aceasta în sensul, că bătălia proiectată, în prezența Împăratului Alexandru, nu trebuie să fie pierdută, fiindcă aceasta ar putea să decidă despre întreaga campanie! Europa privește spre Plevna. Sunt foarte îngrijat.

Manifest către țară.

Poradim, 27 August (8 Septembrie) 1877.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Românilor.

La toți de față și viitori, sănătate.

Români,

După două secole de slăbiciune și de înjosire națională, voi astăzi ați reluat arma în mână.

Oștirile țerii au trecut Dunărea!

Punându-Mă în fruntea apărătorilor drepturilor și independenței patriei, simt trebuința a-Mi împărtăși cugetările și speranțele cu națiunea care Mi-a încredințat destinările sale.

Intrând în Bulgaria, noi intrăm în partea activă a unui războiu, pe care nu l-am dorit, nu l'am provocat, pe care cu toții am cercat să-l delăturăm, dar pe care, odată fiind nevoiți a-l primi, vom ști a-l purta cu curajul și statornicia unui popor care are conștiința drepturilor sale, care are virtutea de a le susține.

Încă de pe când au început neînțelegerile politice între Imperiul Rusiei și între Poarta Otomană, neînțelegeri cari până în sfârșit aveau să provoace în Orient războiul de față, îngrijindu-ne de complicațiunile și nenorocirile ce cearta între puternicii noștri vecini aveau să aducă asupra țerii noastre, și Guvern și Camere am stăruit pe lângă toate marile Puteri europene ca ele să afle mijlocul de a chezașui României, pe timpul marelui conflict, drepturile unei binefăcătoare neutralități, pe cari tot ele ni le asiguraseră în timpul păcii.

Din nenorocire, stăruințele noastre au rămas zădărnice. Marile Puteri nu s'au crezut în pozițiune de a ne feri dănselor de pericolele unui războiu, pe care noi singuri încă mai puțin il puteam depărta dela hotarele noastre.

Cu toată prudența ce guvern și națiune am arătat în aceste îngrijitoare împrejurări, și aceasta numai și numai că doar am putea a ne feri de a fi învăluți în conflictul oriental, Poarta nu a voit să ție samă de greutatea pozițiunii României, și întâile ei loviri au fost îndreptate în contra noastră.

Ea a bombardat orașele noastre deschise, a făcut goană vaselor noastre de comerț până înăuntrul porturilor noastre, și spre a le desființa cu mai mare iuteală, a întrebuințat până și petrolul; ea astfel a nimicnit comerțul nostru maritim și fluvial. Satele noastre, holdele și averea poporațiunilor noastre dunărene au fost date pradă bașbuzucilor și Cerchezilor; sute de oameni nevinovați și nearmați au fost parte luați în robie, parte uciși și mutilați; în fine, un războiu de cruzime și de barbarie s'a întins asupra țărmurilor noastre dela Calafat până la Marea Neagră.

În fața acestei dureroase stări de lucruri, Corpurile noastre Legiuitoare s'au rostit în unicul mod potrivit cu demnitatea, cu drepturile și cu interesele țării. Am rupt vechile legăturile rău definite cu Înalta Poartă, am proclamat independența absolută a României, și la lovirile ce ni se adresau în mod neleal și barbar, am răspuns printr'o francă declarație de războiu.

Au trecut de atunci mai mult de trei luni. Doriți de a cruța țara cât se va putea mai mult de relele războiului, am căutat în tot acest interval de timp a ne ținea în defensivă, a ne mărgini numai în a apăra hotarele noastre, cu toate că devastățiunile și cruzimile dealungul Dunărei din zi în zi au luat proporțiuni mai întinse.

Toate le răbdăm, fiindcă sperăm că războiul izbucnit între Rusia și Turcia va ajunge la un curând sfârșit, fiindcă credeam că moderațiunea arată de noi ne va crea titluri precumpănitoare la regularea condițiunilor păcii de către marile Puteri europene.

Din nenorocire însă, războiul de dincolo de Dunăre se prelungește peste așteptare; acest războiu ca-

pătă din partea Musulmanilor un caracter din ce în ce mai înverșunat și mai fanatic în contra creștinilor; și într'acest timp soartă României din zi în zi se înăsprește mai mult.

Dacă Europa întreagă, din cauza războiului, suferă stăgnațiune mai în toate ramurile activității sale economice, apoi mai cu dinadinsul România încearcă toate anevoințele acestui războiu, căci putem zice că, prin pozițiunea noastră geografică, noi îi și purtăm mai toate sarcinile. De aceea, pe nimeni efectele dezastroke ale luptei nu ating mai mult decât pe țara noastră.

Și așa chiar, stând cu arma la braț, pe când numai oștirile imperiale ruse ar continua a susține lupta sângeroasă, nu este mai puțin adevărat că tot pământul nostru ar suferi mai mult, fie în avuția publică, fie în avuția particulară.

Cu cât această stare de lucruri ar deveni mai înfricoșată, când armatele turcești s'ar vedea în lesnicioasa pozițiune de a lua ofensiva și de a transporta teatrul războiului în însuș coprinsul hotarelor noastre?

Este dar de datoria noastră de a pune toate sforțările noastre spre a împiedica o asemenea groaznică eventualitate.

Expuși a pierde prin pasivitatea noastră chiar și ceea ce mai posedăm, neavând nici o garanție că Turcia ar face o deosebire între războiul defensiv și între războiul ofensiv, datori a coopera pe lângă armatele imperiale ruse, pentru ca cu orice preț să grăbim finitul acestui războiu, acțiunea ne este reclamată de împrejurări, dictată de interesele noastre naționale și economice, imperios impusă de însuș simțământul de conservățiune.

Român,

Această dură extremitate, iar nu ambițiunea personală, nu pofta de glorie sau de cuceriri, ne scoate din pozițiunea defensivă. Bulgaria este pustiită; populațiunile ei creștine sunt date pradă cruzimii oardelor nedisciplinate ale Asiei; războiul de exterminățiune este declarat la tot ce poartă numele de creștin. Nu avem dar nici un temei de a crede că, mulțumită pasivității noastre egoiste, o soartă mai bună ar aștepta pe România, când succese statornice ar pune armatele turcești în putere de a călca pământul românesc.

Întru cât timp vor stă în picioare cetățile turcești dela Adakalè până la Mecin, păstrate nu spre a împiedică treceri de armate străine, nu spre a țineă piept altor cetăți inimice, ci numai spre a bombardă orașele noastre deschise, spre a nimicnici comerțul nostru internațional și local de pe marele nostru fluviu; întru cât timp un regim de umanitate și de legalitate nu va fi stabilit în Bulgaria; până când drepturile și demnitatea omului nu vor fi asigurate și creștinilor din Turcia, România nu poate, nu are drept a se ști în pace, a se crede ferită de prezente și de viitoare catastrofe. La înlăturarea acestor rele, cari o amenință în toată ziua, în toată ocaziunea, la statornicirea în vecina Bulgarie a unei stări de lucruri reclamată de justiția și civilizațiunea modernă, are dar și România datoria de a contribui, pe cât îi compoartă forțele și mijloacele ei. Aceasta i se impune de trecutul ei glorios, de interesele cele mai sacre ale prezentului, de asigurarea viitorului său.

Și apoi, au noi Românii nu suntem creștini? Au interesele Orientului nu ne privesc și pe noi? Au în marea cestiune a emancipării creștinilor răsăriteni n'avem și noi dreptul și datoria de a zice un cuvânt, de a da un concurs, de a coopera la o mântuitoare soluțiune? Numai meschinul egoism, numai oarba pasi-vitate trebuie să fie politica națiunii noastre? Dar izo-lându-ne din marea luptă, dar nedând sprijin aceloră ce se bat pentru o cauză de umanitate și de dreptate, oare România, prin însăș aceasta, în ora pericolului nu se desbracă de dreptul de a reclama concursul al-tora? Trebuie-va ca pururea să ne răzimăm pe umerele altora și nici odată să comptăm pe propriile noastre forțe, pe propria noastră vitalitate?

Români,

După stăruințele a trei generațiuni, după suferin-țele și sacrificiile părinților noștri și mulțumită gene-roasei protecțiuni a marilor Puteri europene, Statul român s'a format. A sosit acum timpul ca acest Stat să dovedească și el Europei, prin energia și abnega-țiunea tuturor claselor societății sale, și mai ales prin brațul fiilor săi, că România are vitalitate, că ea are forțe proprii ale sale, că ea are conștiința misiunii sale la gurile Dunării, că are bărbăția de a o putea împlini!

Puterile europene creștine au avut destule oca-ziuni de a aprecia că Românii știu a cumpăni aspira-țiunile lor în marginile prudenței politice. Acum, prin participarea armatei noastre la războiu, prin valoarea și disciplina ei, a venit momentul să le dovedim că Ro-mânia este și poate fi și un element inteligent și so-

lid spre a contribui la întemeierea ordinei și a stabilității în Orient. Toate aceste considerațiuni de mare valoare sunt atâtea datorii pentru națiunea noastră, ca și noi să intrăm în luptă, ca și noi să punem umărul, ca și noi să lucrăm împreună la curmarea unui războiu, care cu cât se va prelungi, cu atât mai mult va secă forțele noastre morale și materiale.

Deci, pentru apropiata dobândire a păcii mult dorite, pentru întemeierea solidă a drepturilor noastre de națiune liberă și de sine stătătoare, pentru întărirea stimei și încrederii către noi a națiunilor streine, invocând numele marilor noștri Domni eroi, odată energicii apărători ai creștinismului în Orient, luând exemplul dela bătrânele noastre oștiri, cari în timpurile de glorie au preumblat triumfătoare drapelele române dela Marea Neagră până la țărmurile Mării Baltice, noi am trecut Dunărea!

Invocând pe Dumnezeu, în mâna caruia este soarta bătăliilor, bătrâni și tineri, oșteni ai României, noi știm ce națiunea așteaptă dela brațul nostru. Domn, ofițeri și soldați, noi ne vom face *datoria*.

Români,

Alături eu drapelul Augustului Imperator al Rușilor, pe care stă scris: «Emanciparea popoarelor creștine din Orient», să înălțăm și noi drapelul nostru, care poartă semnul de viață de sine stătătoare, semnul de independență al Statului român.

Iubirea cu care veți susține și îmbarbată pe frații și fiii voștri, cari au trecut Dunărea spre a afirma vitalitatea și forța României, va înzeca avântul și valoarea lor.

Cu deplină, dar, încredere în concursul unanim și necurmat al tuturor claselor națiunii și în convingerea că vă veți îndeplini toți, cu sfințenie, dela mic până la mare, și în orice împrejurare, datoriile voastre către patrie, noi intrăm față în luptă, înălțând vechiul strigăt cu care mai ales au învins părinții voștri:

«Înainte cu Dumnezeu, pentru țara noastră, pentru legea noastră».

Dat în cartierul Nostru Domnesc, la Poradim, la 27 August 1877.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ministrul de Interne și ad-interim la Răsboiu, I. C. Brătianu ; Ministrul Afacerilor Streine, Mihail Kogălniceanu ; Ministrul Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor publice, P. S. Aurelian ; Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice, G. Chițu ; Ministrul Justiției și ad-interim la Finanțe, I. Câmpineanu

Răspuns

la telegrama Ieșenilor.

Poradim, 28 August (9 Septembre) 1877.

Înalt Prea Sf. Sale Mitropolitului Moldovei.

Am fost foarte simțitor la urările ce Mi-au trimis cetățenii Iașului, a doua noastră Capitală.

Vitejii fii ai Moldovei au fost alături în bărbăție și în eroism cu frații lor Munteni. Fiți, vă rog, către toți interpretul viilor Mele mulțumiri, și Dumnezeu să binecuvinteze sfânta noastră cauză !

Dispozițiuni militare.

Poradim, 29 August (10 Septembre) 1877.

1) Atacul general asupra lagărului întărit dela Plevna este hotărît pentru mîne 30 August/11 Septembrie.

2) În zori de zi toate bateriile vor deschide focul mai viu asupra întăriturilor. Acest foc va dura pînă la orele 9, apoi va încetă pe întreaga linie pentru a fi reluat din nou la orele 11, când va dura din nou focul pînă la ora 1 d. a. Dela ora 1 pînă la orele 2^{1/2} toate bateriile vor încetă din nou focul. La orele 2^{1/2}, bombardamentul va fi reluat de toate bateriile, afară de bateriile cari ar putea să împiedice prin focul lor trupele de atac.

3) La orele 3 după amiazi, trebuie să înceapă mișcările antemergătoare ale atacului.

4) Corpul român va ataca reduta situată la nord. O brigadă din corpul IX rus, cu două baterii de 8 cm., va înainta dela satul Grivița, în scop de a apăra flancul stîng al armatei române de eventuale atacuri ale rezervelor inamice.

5) Restul trupelor corpului IX vor opera între Grivița și Radicevo.

6) Corpul IV va înainta asupra lagărului întărit la răsărit de Plevna, fiind ajutat de rezerva generală.

7) Comandantul armatei de vest va stă la rezerva generală.

8) Detașamentul Principelui Imeritinski va ataca lagărul în direcțiunea șoselei Lovcea-Plevna.

9) Cavaleria Generalului Leontiev va acoperi flancul nostru stîng, va opera pe șoseaua Sofia și va

căută să stabilească legătura cu cavaleria Generalului Loșkarev.

10) Brigada de călărași Rosnovanu va acoperi flancul drept al armatei române.

11) Regimentul de husari Kiev va rămâne pe șoseaua Bulgăreni-Plevna, având misiunea de a stabili legătura între corpul IX și armata română.

12) În ce privește ținuta, trenul, ambulanțele divizionare și regimentare, cele două zile de hrană de rezervă pe cari trebuie să le aibă soldații, se vor avea în vedere prescripțiunile ordinului de luptă din ziua de 26 August (7 Septemvrie).

13) Ordine ulterioare se vor da pe câmpul de luptă.

14) Trei ofițeri din fiecare corp de armată vor fi la dispoziția Comandantului suprem, ca ofițeri de ordonanță.

Carol.

Șef al statului-major, Generalul Zotov.

Scrisoare către M. S. Doamna.

2 (14) Septemvrie 1877.

Prin depeșile Mele Tu ești la curent cu evenimentele petrecute în cele din urmă opt zile. Avem un adevărat Sevastopol în fața noastră, care va costa încă mii de vieți omenești până va cădea. Din prima zi, după ce M'am convins de situațiune și am recunoscut toate pozițiunile, am declarat că Plevna nu se poate lua fără un asediu formal și fără mase mari de trupe. Atunci nime nu voi să Mă creadă; astăzi însă

toți au ajuns la aceeaș convingere și generalul Todleben este chemat aici.

Singurul lucru ce am putut dobândi atunci era o amânare de cinci zile, în care timp fortificațiunile construite de Turci au fost bătute cu 256 de tunuri. Împăratul, Marele Duce și Eu am fost zilnic pe o înălțime dinaintea Plevnei, pentru a observa acțiunea focului de artilerie. Turcii încercară adeseori mici atacuri, cari însă au fost respinse. La 29 August st. v., Regimentul 13 de Dorobanți face o recunoaștere grea, susținut fiind de Artilerie, și respinge cu această ocaziune avanposturile turcești din pozițiunile lor fortificate. Regimentul s'a purtat atât de excelent, încât Împăratul oferî fiecarei companii câte două cruci «Sf. Gheorghe»; Eu am decorat drapelul cu cordonul «Stelei române». De asemenea se distinse și Artileria, care aduse tunurile ei în pozițiune, sub focul omoritor al inamicului; o baterie primî patru cruci «Sf. Gheorghe».

Ziua de 30 August, onomastica Împăratului, era hotărîtă pentru atacul general. Vremea era urîtă, o ceață deasă se întindea, astfel că nu se vedea nici la doi pași. Eu părăsisem încă de dimineață cartierul Meu principal, pentru a discuta încă odată dispozițiunile cu comandantul corpului de armată. La orele 11 sosi Împăratul; avu loc un Te-Deum în timpul unei canonade violente. Solemnitatea era mare și însoțită de cântări excelente. Noi am ingenunchiat cu toții și ne-am rugat pentru victime; Împăratul plângea. După ce se termină Te-Deumul, Ne-am îmbrățișat. Pe acelaș loc se servî dejunul; Eu am ridicat un toast în sănătatea Împăratului, iar Împăratul a toastat pentru armata română, adăogând că ea a susținut prima probă de foc

într'un mod strălucit! Eu la rândul Meu am răspuns printr'un toast pentru brava armată rusă. La orele 2 am încălecat, pentru a Mă duce la punctul unde trebuiau să-Mi sosească știrile. La plecare Împăratul și Marele Duce Nicolae Mi-au strâns mâna din toată inima. Ceața se transformă într'o ploaie neplăcută, care însă nu mai împiedică vederea.

La orele 3 începù atacul din toate părțile; cu inima mișcată am urmărit orice mișcare, putând vedea bine toate. Pe toată linia focul eră îngrozitor, un buibuit de tunuri și o pârăială de puști făceau un efect aproape amețitor; trei magazii de pulbere făcură explozie. Din toate părțile înaintară coloanele noastre, însă ele au fost secerate de gloanțele inamicului; în scurt timp câmpul de luptă se acoperi cu mii din vitejii noștri; în repetite rânduri Turcii au respins atacurile, și abia când se făcù noapte reuși ultimul atac. Pierderile nu erau potrivite cu micul rezultat, căci reușirăm numai a lua reduta din față, care putea lesne să fie iarăș pierdută, fiindcă este dominată de o puternică linie fortificată. Ziua de ieri, care nu este o victorie, ci numai un succes militar, ne costă cel puțin 14.000 de oameni, din cari peste 2.000 oameni și 50 ofițeri aparțin armatei române; numărul precis nu se poate hotări. Ambele armate s'au luptat însă eroic. Pe seară am vizitat locurile românești de pansare, cari oferiau un tablou ce-ți sfâșia inima. După orele 6 am sosit la Împărat, căruia nu i-am putut aduce decât numai știri întristatoare; el eră foarte mișcat.

De odată Mi se aduce știrea că cavaleria turcească ar fi frânt liniile noastre! Împăratul a fost rugat să se retragă în marele său cartier general, ceeace

se și făcû. Marele Duce și Eu am rămas toată noaptea în ploaie neîncetată, cu hainele ude, înaintea Plevnei. S'a aprins un foc mare, la care Ne-am uscat hainele pe cât a fost posibil; pentru paza Noastră personală s'a adus un batalion de rezervă. Noaptea eră furtunoasă, iar locul unde stăteam Noi urit și îngrijitor. Mii de cadavre acoperiau câmpul de luptă, și ambulanțele lucrară toată noaptea neobosit.

Până dimineața a ținut focul bateriilor inamice, devenind însă din ce în ce mai slab; adeseori Turcii încercară să iea îndărăt reduta. A fost luat de noi un drapel turcesc, pe care Ți-l trimit; și tunurile luate Ți le voi trimite în curând la București. Batalionul 2 de vânători din Ploești s'a bătut splendid; Împăratul și Eu am decorat mulți oameni; iar Eu am conferit ordine mai multor ofițeri și soldați ruși cari le vor purta cu permisiunea Împăratului. Rusia prin urmare a recunoscut ordinul nostru.

La 31 August st. v., Eu am stat toată ziua afară; am mers călare pe la trupele române, pentru a le mulțumi de bravura lor; hărțuirea a ținut până seara; am mai avut câțiva răniți și morți. La orele 7 seara am dat ordin de a se schimba avanposturile ruse și române și am plecat la Poradim, unde M'am culcat foarte obosit: 38 de ore stătusem în picioare.

Ieri am avut un consiliu de războiu, care hotări să așteptăm întăririle, ce vor sosi de abia peste o lună.

Mâne dimineața plec cu Marele Duce la Împărat, al cărui mare cartier este la o oră depărtare de aici.

În această noapte Turcii au încercat un atac asupra redutei luate; au fost însă respinși. Serviciul de

ambulanță la noi este bine organizat. Trebuie să fi sosit răniții la București.

Dela Tine am primit trei scrisori cari Mi-au făcut o deosebită plăcere; nu am timp să pot scrie; comunică aceasta Părinților și spune-Le că sunt în totdeauna cu gândul la Ei. Tânărul Battemberg se află la Mine ca ofițer de ordonanță. Sunt bine. Să dea Dumnezeu să se termine totul bine!

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 3 (15) Septemvrie 1877.

Astăzi am fost la marele cartier al Împăratului, unde am avut onoarea a-I înmâna marele cordon al «Stelei României», pe care Maiestatea Sa a binevoit a-l primi. Maiestatea Sa M'a decorat cu Crucea «Sf. Gheorghe» la gât și a desemnat un număr foarte mare de cruci «Sf. Gheorghe» pentru soldații noștri; aceasta în vederea izbănelor militare obținute în ziua de 30 August și a bravurii dovedite cu ocaziunea sângeroasei bătălii din acea zi. Un atac, pe care Turcii l-au încercat ieri asupra redutei, care se află în posesiunea noastră, a fost eroic respins.

Ordin de zi

către învingătorii dela Grivița.

Poradim, 5 (17) Septemvrie 1877.

Ostași,

În bătălia dela 30 August, ca și în luptele cari au precedat și urmat această memorabilă zi, voi ați

dovedit că virtuțile străbune n'au pierit din rândurile oștenilor români. Sub focul cel mai viu al inamicului ați infruntat moartea cu bărbăție, ați luat o redută, un drapel și trei tunuri. Țara vă va fi recunoscătoare de devotamentul, de abnegațiunea voastră, iar Eu, ca Domnul și Comandantul vostru, sunt mândru de voi și vă mulțumesc. Deși am avut simțitoare pierderi, deși deplâng împreună cu voi pe bravii camarazi căzuți pe câmpul de onoare, dar sângele vărsat nu va fi în zadar: dintr'însul va rodi mărirea și independența patriei.

Dat în Domnescul Nostru cartier general al armatei de occident, la Poradim, în 5 Septemvrie 1877.

Carol.

Ordin de zi către armată.

Poradim, 5 (17) Septemvrie, 1877.

Ostași,

În ziua de 30 August virtutea noastră a încununat cu victorie steagurile române. Regimentul 14 de dorobanți și batalionul 2 de vânători, împreună cu trei batalioane din glorioasa armată imperială rusă, au luat din mâinile inamicului reduta ce el apăra cu atâta înverșunare, și un drapel și trei tunuri au fost cucerite de trupele noastre.

Aceste trofee, Eu ordon a se trimite în Capitala țerii și a se păstra acolo ca o vecinică dovadă a vitejiei armatei române. Drapelul se va așeza deocam-

data în arsenal, până se va hotărî definitiv locul unde are să se păstreze.

Iară tunurile luate dela vrăjmași, două se vor așeza la ambele părți ale statuii lui Mihaiu Viteazul. Umbra măreață a gloriosului Domn va vedea astfel că oștenii români au rămas până astăzi fi ai eroilor dela Călugăreni.

Cel de al treilea tun se va așeza înaintea marelui corp de gardă dela Palatul Domnesc, pentru a fi pururea un glorios exemplu de imitat pentru brava noastră armată.

Dat în Domnescul Nostru cartier general al armatei de occident, în Poradim, la 5 Septemvrie 1877.

Carol.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 5 (17) Septemvrie, 1877.

Zilele din urmă au fost iarăș pline de evenimente, cu toate că Turcii au stat liniștiți. Bombardamentul de 8 zile și atacul dela 30 August (11 Septemvrie) au sdruncinat foarte tare armata lui Osman-Pașa; se spune că pierderile lui sunt simțitoare, iar lipsa de muniție încă e mare. Cavaleria noastră are misiunea de a tăia Turcilor transportul alimentelor și munițiunilor.

Peste tot noi întărim pozițiunile noastre împrejurul Plevnei și așteptăm întăririle cari vor sosi în 14 zile.

Mâne trupele române vor ataca o altă redută, a doua dela Grivița, care la 30 August nu se putu lua; abia după luarea ei vom putea înmormânta cadavrele cari zac în împrejurimi cu sutele. Turcii nu respectă

steagul alb, ci trag asupra soldaților cari voesc să îngroape pe camarazii lor; totuș, soldații noștri reușiră acum trei zile, cu pericolul vieții, a adună cel puțin o parte din răniții zilei de 30 August.

Ieri am inspectat împreună cu Marele Duce trupele române și pozițiunile lor. Ne-am bucurat de spiritul cel bun ce l-am găsit în tânăra armată. La masa din marele cartier român, Marele Duce a pus în evidență, în toastul său, bravura și admirabila atitudine a armatei Mele. Eu am mulțumit și am ridicat paharul Meu pentru Împăratul și comandantul suprem al armatei ruse.

Într'adevăr, succesul definitiv, care a fost câștigat la 30 August, aparține trupelor Mele. Noi am luat reduta, în fața căreia Rușii au fost respinși la a doua batalie dela Plevna, cu o pierdere de 7.000 de oameni.

Ieri s'au adus la marele Meu cartier cele trei tunuri luate; astăzi la prânz le-am expediat la București. Nu Mă îndoesc că se va face o primire strălucită acestor trofee, cari s'au dobândit atât de greu cu sânge omenesc. Drapelul turcesc trebuie să fi sosit.

Marele Duce a părăsit ieri Poradimul și a plecat înapoi la Gorni-Studen; Îmi pare foarte rău că a plecat, căci fiind adeseori împreună, prietenia noastră s'a legat mai strâns. În primele zile când se află aici, el a locuit și a mâncat cu Mine. Casa Mea n'are nici acum ferestre și camerele nici o podeală; cu toate acestea Eu dorm bine. Noaptea trecută a fost într'adevăr neplăcută: vântul urlă îngrozitor; pe lângă aceasta se adăogea lătratul cânilor, astfel că se putea crede că e un nou atac; în depărtare bubuitul tunurilor zi și noapte nu încetează.

Astăzi am avut mulți oaspeți la masă : ofițeri prusieni, austriaci, danezi, japonezi, americani și doi corespondenți dela «Times», cari sunt Colonelii englezi Havelok și Baker.

Ofițerii Mei de ordonanță, din regimentele de gardă, sunt niște oameni foarte nobili.

Astă seară a venit Câmpineanu și Mi-a adus scumpa Ta scrisoare, pentru care Îți mulțumesc din inimă. Să nu Te prea obosești ! Cu răniții vei avea mult de lucru ; în fiecare zi vor sosi alții noi ; alaltăeri am avut iarăș optzeci.

Acum rămâi sănătoasă ! Gândurile Mele sunt totdeauna la Tine ! Nu Te chinui cu grija ; Bunul Dumnezeu este cu noi !

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, II (23) Septemvrie 1877.

Eu sunt neconținut pe drum ; într'o zi inspectez pe Români, într'alta pe Ruși. Se construiesc pe întreaga linie fortificațiuni de pământ, pentru a împiedica un atac al Turcilor. Noi suntem zi și noapte *sur le qui vive* și trupele sunt foarte ocupate.

Tutunul ce ai trimis trupelor li se va împărți. Am cetit în ziare cât de mișcătoare a trebuit să fie sosirea primilor răniți în București. Eu am vizitat la 6 (18) Septemvrie pe răniți la diferite ambulante, după ce pe mulți îi văzusem la amiazi pe câmpul de luptă. Ei s'au bucurat toți de venirea Mea și mulți s'au sculat în picioare când am intrat în cort. Dela sârmanul Căpitan Bogdan Mi-am luat rămas bun.

În ultima luptă au căzut iarăși mulți ofițeri. Îmi pare foarte rău de amicul Meu Meșcerski; el s'a luptat cu multă vitejie la pasul Șipka, unde luptele nu încetează. Acest războiu costă grozav de multe vieți omenești!

Timp de două zile am avut o vreme teribilă, ceea ce a fost foarte puțin plăcut în casa Mea care seamănă cu un felinar; de altminterlea, să nu fie zis într'un ceas rău, Eu sunt bine și oboselile Îmi priesc.

Colonelul Gaillard e totdeauna la Mine; ieri l-am trimis la Marele Duce la Gorni-Studen.

În București se răspândiseră multe știri false. Ai văzut pe Generalul Skobelev; el s'a luptat ca un leu la 30 August.

Scrisoare către M S. Doamna.

Poradim, 23 Septemvrie (5 Octomvrie) 1877.

Dela sosirea Marelui Duce și a Generalului Todleben am fost atât de ocupat, în cât n'am mai avut timp să-Ți scriu. Zilnic am fost călare 8—9 ore, pentru a vizita pozițiunile din fața Plevnei; am vizitat fiecare baterie în parte, și ele nu sunt puține! Todleben a fost surprins de tăria pozițiunii turcești, care din toate părțile este excelent de bine întărită; trebuie o mare și puternică armată spre a o putea lua. Marele cartier a ajuns în sfârșit la convingerea că va trebui să se aducă aici un număr însemnat de trupe; osebitt de întreaga gardă, încă mai multe diviziuni de infanterie.

Toate aceste trupe vor fi sub comanda Mea, o distincțiune care, din punctul de vedere militar și po-

litic, nu este de mică însemnătate. Generalul Todleben este numit ca *ad-latus* al Meu și Principele Imeritinski ca șef al statului-major general al Meu. Amândoi sunt bucuroși a lucra sub Mine. Principele Imeritinski arătase și mai înainte dorința sa pentru aceasta, iar Todleben Mi-a spus că se simte fericit că e dat ca ajutor unui Principe german, și anume unui Hohenzollern. Am răspuns lui Todleben, că e mai ales pentru Mine o distincțiune de a avea lângă Mine pe vestitul apărător dela Sevastopol și că-l privesc ca pe preceptorul Meu militar, dela care pot să învăț multe. Deja am legat cu el o strânsă prietenie și ne înțelegem atât de bine, încât este o adevărată plăcere. I-am arătat pe față vederile Mele în privința atacului dela 30 st. v. și în privința a ceea ce trebuie să se facă acum; am avut satisfacțiunea că el Mi-a declarat că propunerile Mele au fost și sunt încă singurele juste! — Nu-ți poți închipui ce om amabil și cu judecată este Todleben; părerile și-le exprimă fără înconjur, atât de limpede și atât de precis, încât nimeni nu se poate înșelă. Din când în când el se exprimă în limba germană, fiindcă este german! — Principele Imeritinski, învingătorul dela Lovcea, este un om cu o cultură aleasă, plăcut și are renume ca ofițer de stat-major.

Pe lângă acești doi, mai sunt sub comanda Mea Generalul Gurko, care comandă întreaga cavalerie, și Skobelev, care comandă aripa stângă. Generalul Zotov și-a reluat iar corpul; el se pierde lesne în amănunte, și cunoștințele sale militare le cred mediocre.

Ieri am ținut la Marele Duce un mare consiliu de războiu. S'au hotărât în trăsuri generale dispozițiunile pentru luarea Plevnei; însă mai trebuie și aprobarea

Împăratului, de oarece se cer trupe însemnate de întărire.

Astăzi Marele Duce, cu toți generalii și statul său major, 60 de persoane, a dejunat la Mine și a plecat apoi la Gorni-Studen. Eu rămân aici pentru că am o casă bunișoară. Todleben cu statul său major este în Zgalevița, 15 minute departe de aici. Aceste sate bulgărești sunt atât de sărace, încât cineva trebuie să caute cu felinarul în ele casele de zid. Drept loc de întâlnire al nostru și al generalilor comandanți a fost aleasă una din bateriile dinaintea Plevnei, pentru că dela ea se pot vedea bine pozițiunile; acolo s'a ridicat pentru noi un ȋort kirghiz (kibitka). Însă în ajunul unei acțiuni trebuie să ne instalăm toți mai aproape de Plevna, în corturi chiar dacă timpul va fi rece și umed.

Astăzi am pe Don Carlos la masă; el rămâne peste noapte aici; se duce mâine la Gorni-Studen și trece apoi la Viena prin București, unde Te va vizita.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 27 Septemvrie (9 Octomvrie) 1877.

Nu-și poate cineva închipui ce timp avem de trei zile încoace: ploae și viscol cu zăpadă, pe lângă aceasta un vânt de nord rece ca ghiața și un noroiu atât de mare încât numai cu greu te poți urni din loc. Sărmanele trupe sufăr cumplit; și dacă timpul nu se îndreaptă în curând, abia se vor putea umplea golurile. Despre greutățile unui războiu în Bulgaria nu-și poate face cineva idee în Europa; străgănelile, lipsurile, ostenele și grijile sunt atât de mari, încât nu

se pot descrie; o campanie aici face cât trei răboaie în occident!

Ieri seară, pe la orele 9, pe când lucram cu generalul Todleben și cu Principele Imeritinski, intră de odată la Mine adjutantul de serviciu, spre a raporta că pe toata linia s'a dat semnalul de alarmă, că se văd mari focuri de bivuac și că din depărtare se aude bubuitul tunurilor. Îndată cele două escadroane din escorta Mea pun șeile; din toate părțile veniau navală adiutanții și ofițerii de ordonanță. Eu însă nu Mi-am pierdut cumpătul, ci îndată am spus că trebuie să fie o alarmă falsă, de oarece noaptea eră atât de întunecoasă, timpul atât de rău, încât eră cu neputință ca inamicul să poată face o mișcare ofensivă. Curând după aceasta s'au întors și unii din ofițerii trimiși, cu vestea că brigada de vânători din gardă, care eră în marș și care rătăcise drumul, chemase prin semnale călăuzele. Îndată Comitele Voronzov, șeful de stat-major al gardei, a eșit călare înaintea trupelor; acestea însă erau mici detașamente ale brigadei, care rătăciseră toată noaptea și abia azi dimineată și-au găsit locul, înțepinite de frig și de umezeală. Focurile ce au fost văzute, și cari pe negură se arătau îngrijitor de mari, erau chiar ale bivuacurilor lor.

Brigada I din gardă, comandată de Alexandru Oldenburg, a sosit; peste două zile urmează și celelalte regimente ale gardei. Toate aceste trupe își așează lagărul lor împrejurul Poradimului; Eu le trec în revistă și apoi dispun să ocupe pozițiunile lor.

Acum Eu comand trupele de pe întreaga linie Selvi-Nicopole, aproape 100.000 de oameni, și sper că în

trei-patru săptămâni Plevna va fi învinsă, cu toate că Turcii introduc trupe de întărire.

Posta și telegraful sunt de trei zile întrerupte; iar la podul de peste Dunăre sunt stricăciuni mari și proviziunile încep a fi pe sfârșite.

Timpul de față este un avertisment, spre a nu intra într'o campanie de iarnă. Marele Duce tot mai speră să serbeze Crăciunul la St.-Petersburg. Dea Dumnezeu să se îndeplinească aceasta! Eu însă Ma îndoiesc. Cercurile militare rusești ard de dorința de a termina mai curând războiul și de a obține victoria înaintea Plevnei; întreaga Rusie și, se poate zice, întreaga Europă, are privirea asupra acestui cuib bulgăresc, care până acum a costat prea mult sânge!

Astăzi am la masă pe Baronul Brevern, Comandantul artileriei de gardă, fratele aceluia pe care îl cunoști; măne invit la prânz pe generalii și pe comandanții regimentelor din divizia de gardă. La Mine este, ca într'o porumbărie, un du-te-vino neconținut. Acum M'am instalat ceva mai confortabil: de câteva zile am ferestre și uși, rogojini pe jos, acoperișul este reparat, încât nu mai plouă în camera Mea de culcare; iar ieri dimineața s'au așezat sobe mici de fier, așa încât șederea în cameră a devenit suportabilă. Prânzurile însă trebuiesc luate sub cortul cel mare, unde e un curent de aer cumplit. Ce este însă aceasta în comparație cu neajunsurile ce trebuie să îndure trupele cari sunt expuse la toate asprimele timpului! Cu toate acestea, Românii Mei au lucrat în cele două nopți din urmă în tranșee și au restabilit toate căile de comunicație acoperite.

Ieri Mi s'au prezentat toți ofițerii ruși pe cari îi decorasem. Decorația românească este acum foarte populară în armata rusă; de asemenea și medalia militară, pe care am conferit-o multor generali.

Domnitorul adaugă câteva cuvinte, ca post-scriptum, la scrisoarea către Doamna:

Chiar acum a fost la Mine Alexandru Oldenburg, pentru a anunța că a sosit cu brigada lui; Eu am încalecat spre a o saluta. Trupele stăteau în coloane de batalion și aveau o ținută frumoasă; muzicile cântau, și Eu am fost primit cu strigăte de ura!

Am invitat la masă pe Alexandru Oldenburg, pe care l-am tratat ca rudă; am convorbit mult despre Tine; el Te-a găsit bine; regretă însă că a vorbit cu Tine prea puțin.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae.

Poradim, 30 Septemvrie (12 Octomvrie) 1877.

Marele Duce comunică M. S. Domnitorului că o bandă de Unguri ar fi năvălit în România. Cercetându-se însă s'a aflat că svonul eră fals.

N'am nici o cunoștință despre banda de Unguri de care Tu Imi vorbești. Am dat ordin ca informațiuni serioase, și la nevoie măsuri severe, să fie luate cu privire la aceste svonuri cari Îmi par exagerate.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 2 (14) Octomvrie 1877.

...Timp de opt zile vremea a fost groaznică și trupele au suferit foarte mult din cauza aceasta;

cizmele le putreziau în picioare din cauza umezelei; mulți erau cu membrele degerate; corturile sanitare nu sunt de ajuns pentru a adăposti pe toți bolnavii — în armata de vest peste două mii de oameni!

Pe timpul cel mai cumplit am vizitat toate lazaretele și ambulanțele și am mângâiat pe nenorociții dintre cari mulți zăceau pe paie ude. Câțiva au murit în timpul transportului; aproape 300 de cai au căzut morți și drumurile sunt presărate cu cadavre. Războiul intră aici în faza lui cea mai grea; trebuie cineva să aibă nervi puternici ca să privească la toate acestea.

Am vizitat trupele române în tranșee, unde oamenii stăteau până la genunchi în noroiu și apă. Pe lângă acestea, în multe locuri parapetele sunt prăbușite, încât trupele sunt expuse la împușcăturile Turcilor, așa că am avut în zilele din urmă iarăși numeroși răniți. Cu toate acestea, s'a lucrat și s'au înființat baterii nouă. Din una din ele, în drumul acoperit spre redută, am dispus să se dea primele focuri la 600 de metri; Turcii, cari au avut câteva pierderi, au răspuns imediat cu focuri de pușcă; când împușcătura a devenit prea amenințătoare, am părăsit bateria, pentru a nu Mă expune fără folos. Colonelul Gaillard, care eră cu Mine, Mi-a făcut după aceea muștrări și Mi-a declarat că de acum înainte Mă va împiedica de a merge în tranșee. O jumătate de oră mai târziu, un sergent de artilerie, cu care chiar vorbisem și care avea medalia de bravură, a fost împușcat în locul unde stătusem Eu.

Fiecare e mai mult sau mai puțin bolnav; numai Eu, mulțumită Domnului, sunt cu totul sănătos. Sunt obișnuit cu osteneala, și de aceea Mă găsesc aici în

elementul Meu; deseori sunt toată ziua călare, lucru de care înșiși Rușii se miră.

Garda a intrat în pozițiunile sale; ieri am dat ordinul de zi, făcându-i cunoscut că ea este pusă sub comanda Mea. Sunt mândru a comanda această trupă de elită.

Cu Todleben lucrez aproape zilnic și învăț tot odată multe lucruri nouă. Cavaleria noastră și-a atras cea mai mare laudă din partea generalilor ruși de cavalerie.

Pentru moment vremea este frumoasă; Mă încălzesc la soare; frigul și umezeala din timpul din urmă erau nesuferite.

Telegramă

către Mitropolitul Primat după sfințirea bisericii din Poradim.

Poradim, 10 (22) Octomvrie 1877.

*Eminenței Sale Părintelui Mitropolit
Primat al României.*

Ieri, cu ajutorul Celui Prea Înalt, a avut loc sfințirea bisericii de aici din Poradim, în prezența Mea și a obștiei acestui sat. Hramul s'a hotărât a fi Sf. Marele Mucenic Dimitrie. Cu această ocaziune, s'au ridicat rugăciuni către Atotputernicul, ca să ajute și să proteagă oștirile ruso-române dinaintea Plevnei.

Sfinția Sa Protopopul din Turnu-Măgurele a săvârșit sfințirea.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 14 (26) Oct. 1877.

Îți scriu șezând dinaintea căsuței mici, pe care o locuiesc de ieri, căci casa Mea am dat-o Împăratului care sosește astăzi la orele 2 d. a. Mutarea a fost cu atât mai neplăcută, cu cât casa devenise tocmai acum ceva mai bună de locuit; dar în războiu trebuie a se obișnuî omul cu toate. De câteva zile pot zice că n'am •descălecat.

Alaltăieri s'a terminat incunjurarea desăvârșită a Plevnei. Dela orele 7 dim. a început bombardarea; Turcii au răspuns din toate bateriile lor; impresiunea produsă de bubuitul tunurilor a fost foarte impunătoare. Pe la amiază începû inaintarea generală; au trecut peste Vid garda din aripa stângă și 8 batalioane române din aripa dreaptă. Pentru a putea observa mai bine efectul focurilor artileriei, M'am dus pe la orele 8 dim. spre centru, pe când Marele Duce se dusesse călare pe un deal situat dincoace de Vid, pentru a observa inaintarea gardei. La orele 12 din zi M'am întâlnit cu Generalul Todleben pe șoseaua dela Lovcea, unde avû loc o demonstrațiune energică în contra redutelor situate la sud de Plevna. Am inaintat, însoțit de dânsul, cu avangarda până la satul Brestovăț, situat în apropiere de Krișin, această din urmă localitate fiind ocupată de Turci. Nu s'a tras nici un foc de pușcă din nici o parte, pentrucă fiecare parte așteptă să înceapă cealaltă. Prin această demonstrațiune noi am avut intențiunea să distragem atențiunea inamicului dela șoseaua spre Sofia, pe care inaintă garda. Lupta principală se încinse la orele 3 d. a. lângă Gornii-Dubnik și se sfârși spre

seară prin cucerirea acestei localități de trupele de gardă. Din nenorocire însă, pierderile au fost considerabile, dar importanța rezultatelor dobândite le întrece cu mult, pentrucă Turcii bătuti cu desăvârșire au fost nevoiți să se retragă în Plevna și să renunțe la legătura lor cu Sofia.

Până la orele 5 d. a. am fost în Brestovăț, care la o jumătate de ora după plecarea Mea, a fost luat de Turci; însă în timpul nopții a fost din nou recucerit de trupele noastre. Aș fi dorit mult să particip la victoria gardei, dar în dispozițiunile date a fost stabilit că locul Meu și al Generalului Todleben va fi pe șoseaua Lovcei; și afară de aceasta, se așteptă ca tocmai aci să facă Osman Pașa un atac.

Scopul principal acum s'a ajuns. Plevna este înpresurată. Sunt curios să văd ce vor face Turcii, și n'aș vrea să fiu în pielea bravului Osman! Ieri am trecut călare în inspecție întreaga pozițiune a Românilor până la Vid, și am vizitat pe sârmanul Colonel Budișteanu care este grav rănit; el a fost lovit de un glonte în intestine, pe când se afla în șanțurile de apropiere. În fiecare zi am avut în tranșeele noastre morți și răniți. Atacul în contra redutei a avut un rezultat foarte nenorocit; pierderile sunt foarte mari; trupa însă a fost foarte bravă. Am revocat pe comandantul diviziei, pentrucă el având voie numai să iea reduta prin surprindere, dânsul a făcut un atac mare, atrăgând prin aceasta atențiunea Turcilor asupra întreprinderii sale.

Moartea simpaticului Sergiu Leuchtenberg ne-a mișcat pe toți adânc și va face în Rusia o mare impresiune.

În ceeace Te privește pe Tine, Te rog să Te ferești de prea mari osteneli și mai ales să nu asiești la toate operațiunile. Pe Mine chiar, care sunt obișnuit să văd răniți și muribunzi, Mă sdruncină în totdeauna această vedere.

Duminecă am sfințit biserica de aici; a fost o solemnităte frumoasă.

După amiazi M. S. Domnitorul continuă scrisoarea:

Astăzi la orele 2 d. a. a sosit Împăratul; el a fost foarte cordial, mulțumindu-Mi că I-am oferit casa Mea și conducându-Mă în persoană până la cartierul Meu.

La orele 6 seara am luat prânzul la Împărat și I-am spus cu această ocaziune, că am mai avea nevoie de o divizie; El va dispune ca divizia să vină imediat și astfel sper că în 3—4 săptămâni vom pune mâna pe Plevna.

Garda s'a bătut splendid, dar a avut și pierderi mari: peste 200 ofițeri și 2.500 soldați. Măne Mă duc la aripa stângă.

Rusia ne plătește acum 4 milioane pentru armată.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 24 (5) Octomvrie 1877.

Mie Mi se pare ca și cum ar fi trecut săptămâni dela ultima scrisoare ce Ți-am trimis. Eu am fost tot timpul pe drum, ca să inspectez pozițiunile, cari dela impresurarea Plevnei au o întindere colosală. Afară de aceasta, dela sosirea Împăratului în Poradim, nu mai pot dispune după voie de timpul Meu, căci El având pentru Mine foarte multe atențiuni — e foarte amabil

cu Mine în orice împrejurare—cred de datoria Mea a face ca El și a-L anunță ori de câte ori fac o inspecție.

În ziua de 15 (27) Octomvrie M'am dus cu Împăratul la Bogot, unde Marele Duce își are cartierul general. Am vizitat acolo pe răniții din gardă, între cari am găsit mulți cunoscuți; mulți au rămas pe câmpul de bătalie. După aceasta, a fost adus Pașa și ofițerii prizonieri, cu cari Împăratul a vorbit. Apoi se țină în cortul Marelui Duce, sub președința Împăratului, un consiliu de războiu, la care au luat parte Generalii Todleben, Miliutin, Nepokoicițki și Principele Imeritinski. Fiecare trebuia să-și dea părerea asupra operațiunilor ce vor urma în fața Plevnei. Todleben și Eu am insistat ca și divizia 3 de grenadieri să fie îndreptată aci, ceea ce a fost admis imediat; apoi Eu am rugat ca ea să fie așezată la aripa dreaptă a armatei române, dincolo de Vid, pe șoseaua dela Rahova, fiindcă această șoseă este observată actualmente numai de o sigură brigadă română, nerezemată pe alte trupe. Și această propunere a fost imediat aprobată. Seara Ne-am întors la Poradim.

În ziua de 16 (28) Octomvrie, la orele 8 dimineața, am plecat cu trăsura la Tucenița, unde am lucrat cu Todleben. La orele 11 dim. au sosit Împăratul și Marele Duce; am încălecat cu toții și Ne-am dus la bateria dela aripa stângă, unde am observat efectele bombardării. Bateria în care se află Împăratul a încetat focul, pentru a nu atrage asupra-și focul inamic. După aceasta, am luat dejunul într'o redută; muzica la masă a fost înlocuită de bubuitul neîntrerupt al tunurilor. După ce am mai asistat la o încăerare între Cazaci și tiraliorii turci, Împăratul s'a întors la

Poradim, iar Eu am mers călare cu Generalul Zotov și am făcut o inspecțiune pe linia avanposturilor corpului IV de armată.

În ziua de 17 (29) Octomvrie am luat dejunul la Împărat, care eră foarte bine dispus din cauza cuceririi Telișului.

În ziua de 18 (30) Octomvrie timpul a fost umed, fiind ceață și frig. La orele 10 dim. am plecat cu trăsura la Marele Duce la Bogot, pentru a rezolvă diferite chestiuni. În comandament se iscase unele neînțelegeri: Generalul Todleben Mi s'a plâns că dela direcțiunea superioară a armatei s'ar fi dat ordine directe, de cari noi nu știam nimic. Am spus Marelui Duce, care Îmi arată neconținut aceeaș cordialitate și la care Eu țin foarte mult, că este necesar să știu cine comandă în fața Plevnei. El Mi-a răspuns că de fapt comandă Eu, dar că-și rezervase dreptul de a prescrie dispozițiunile; după această declarațiune, L-am rugat ca să Mi se comunice imediat Mie orice măsuri s'ar lua. În privința unei capitulări eventuale a lui Osman Pașa, am convenit cu El asupra unor condițiuni cari M'au satisfăcut. În sfârșit M'a rugat să trec în inspecțiune linia întreagă și a ordonat ca toate rapoartele, știrile și propunerile să-Mi fie adresate Mie.

După aceasta am inspectat divizia 16 și o brigadă din divizia 30 de infanterie de sub ordinele Generalului Scobelev, așezate pe șoseaua Lovcei; trupele au fost înșirate în fața lagărului lor și Eu am trecut călare înaintea frontului trupelor. Ele se găseau în bătaia tunurilor turcești dela Krișin, cari însă nu deschisera focul. Apoi am vizitat cu Scobelev redutele și

bateriile cari inchid șoseaua Plevna-Lovcea și am inspectat linia avanposturilor.

La orele 5 d. a. am fost la Tucești, unde am avut o convorbire cu Todleben. El scrisese Mareșului Duce că i-ar fi imposibil să mai rămână la postul său dacă n'ar primi cunoștință despre dispozițiunile luate de comandantul suprem al armatei. Am căutat să-l liniștesc, comunicându-i întrevvedere ce am avut în această privință cu Mareșul Duce. El Mi-a răspuns: «Pe cât timp am fost numai cu A. V. totul mergea excelent și noi ne înțelegeam foarte bine; acum se întâmplă în fiecare moment confuziuni».

La orele 8 seara eram din nou în Poradim și la 9^{1/2} am luat ceaiul la Împărat, căruia I-am expus dispozițiunile recente, în privința cărora M'am înțeles cu Todleben; între altele și aceea, că se va înființa și o baterie de 16 tunuri de câte 24 livre, pentru a bombardă chiar orașul Plevna.

În ziua de 19 (31) Octombrie a fost ploaie cu furtună; drumurile sunt desfundate. Am vizitat prizonierii cari, în număr de peste 1.000, sunt întruniți într'un lagăr; am vorbit cu ofițerii cari pricepeau puțin limba franceză. În absența Mea, Împăratul a venit călare la mine pentru a Mă înștiința, că Radomiriza, situată pe șoseaua Sofia, a fost ocupată. Drumul dela cartierul Său la al Meu este așa de mlaștinos și mușcat de ploi, încât Împăratul a căzut cu calul său în noroiu; din fericire însă, nu I S'a întâmplat nici un rău. Seara M'am dus la El, pentru a-I exprima părerea Mea de rău că n'am fost acasă și pentru a-I mulțumi. El făcea mult haz de căderea Sa.

În ziua de 20 Octomvrie (1 Noemvrie), după un parastas pentru Împărăteasa mumă și pentru Sergiu Leuchtenberg, M'am dus în trăsură cu Împăratul la cartierul Său, pentru a lua dejunul. El Mi-a cetit raportul trimis de Marele Duce Moștenitor, care conțineă amănunte asupra morții sărmanului Sergiu. Fiul Împăratului, Sergiu, stătea lângă vărul său, când un glonte lovi pe acestă din urmă și în acelaș timp sbura în aer și un antetren.

Marii Duci Sergiu și Constantin au sosit aici; amândoi au primit crucea ordinului «Sf. Gheorghe»; Eu le-am dat amândurora «Virtutea Militară» a Mea, de care păreau a se bucura. După dejun Împăratul a făcut o plimbare cu trăsură. În acest timp am primit o telegramă, anunțându-Mi că Dolnii-Dubnik a fost evacuat de Turci și ocupat de gardă; imediat am trimis această știre, printr'un ofițer de ordonanță, Împăratului, care s'a bucurat foarte mult de această știre și M'a felicitat. La dejun Eu tocmai spusesem Împăratului, că este neapărat trebuitor a se lua Dolnii-Dubnik, pentru a izola Plevna cu desăvârșire de exterior; el M'a aprobat, exprimând însă dorința ca aceasta să se poată face fără mari pierderi.

În ziua de 21 Octomvrie (2 Noemvrie) am început, împreună cu statul Meu major ruso-român, inspecțiunea dincolo de Vid, întreprindere care nu eră tocmai fără pericol. La orele 8 dim. am părăsit Poradimul un timp ploios și furtunos, adevărat timp al tuturor morților¹⁾, și am sosit la orele 10 în Verbița. Am stat

¹⁾ Serbătoare catolică (Allerseelentag), care se serbează în ziua de 2 Noemvrie st. n.

acolo catva timp in cartierul general român. Am continuat apoi drumul spre Riben, unde am sosit pe la ora 1 d. a. Aci am dat ordin să se inhame 6 cai de artilerie la trăsura Mea, am redus escorta, pentru a nu atrage atențiunea inamicului, și am trecut apoi Vidul, înaintând mai bine de o oră dealungul santinelor de călărași, situate la vre-o 600 m. departe de linia avanposturilor inamice. Această călătorie a fost foarte interesantă, fiindcă am putut observa toate mișcările turcești. La orele 3½ d. a. am sosit la Dolnii-Netropol. Aci am inspectat întăririle construite de trupele noastre (brigada Cantili) și M'am dus apoi pe un punct de observație, de pe care am putut vedea podul de piatră de pe Vid, pe șoseaua care duce la Sofia, și care a fost batut de artileria noastră cu focuri violente. Dincolo de pod Turcii au așezat câteva batalioane; și, fiindcă din acest fapt se putea deduce un atac apropiat, toate trupele noastre erau sub arme. Priveliștea Plevnei, văzută de pe un punct situat dincolo de Vid, este foarte frumoasă; orașul este situat într'un punct unde valea se lărgeste și este înconjurat de înălțimi ale căror pante cad repede spre Vid. Am observat pe una din pante un întins lagăr turcesc, de peste 1.000 de corturi, care nu se poate vedea de pe celălalt mal al Vidului. Bateriile noastre de pe celălalt mal, cuprinzând peste 300 tunuri, trăgeau focuri de salve și noi vedeam ploaia de obuze căzând, pe când buibuitul tunurilor nu ajungea la noi decât după ½ minut: o scenă de războiu impunătoare și frumoasă. O mulțime de Generali ruși stăteau lângă Mine.

Dela Dolnii-Netropol am plecat calare la Gornii-Netropol, unde am inspectat brigada 2 din divizia 4

română, precum și divizia de grenadiri, sosită de curând, și o brigadă de Cazaci. Toate trupele M'au primit cu nesfârșite aclamațiuni de ura. Mi-a trebuit o oră până să trec călare în revistă tot lagărul, în care au fost întruniți peste 16.000 de oameni. La orele 6 seara am luat prânzul la statul-major al diviziei 4 (Generalul Racovița). Muzica regimentului 5 a executat repertoriul său cunoscut, precum și acea piesă pe care o execută de obicei cu cântări în fața Palatului, iar batalionul de vânători bucureștean făcea garda. Am bivuiat în mijlocul trupelor, la 4 kilometri de inamic, și am auzit toată noaptea focuri de pușcă și de tun. Davila, care a fost cu Mine, Mi-a gătit un pat pe o targă, pe care M'am culcat îmbrăcat. Noaptea era întunecoasă și plouă tare, ceea ce ar fi ușurat surprindere din partea Turcilor; din această cauză paza lagărului a fost întărită. Eu am dormit destul de bine sub cort; numai spre ziua se făcuse frig. Satul Netropol a ars cu desăvârșire cu ocazia ultimelor lupte. Mai întâi au dat foc Turcii; după aceea încă odată cavaleria ruso-română, care s'a luptat aci în ziua de 12/24 Octomvrie. La orele 7 dimineața M'am sculat, și la orele 8 am plecat călare, pe un timp adevărat de Noemvrie, la Dolnii-Dubnik, după ce mai întâi am inspectat redutele construite de trupele noastre; și acest sat este în întregime întărit, casele fiind transformate în redute. Pe șoseaua care duce la Sofia eram așteptat de Generalul Gurko cu întregul stat-major și de toți Generalii săi de divizie și brigadă, între cari se găsea și Alexandru de Oldenburg. Am trecut călare în inspecție liniile de avanposturi și toate bateriile, apoi lagărul diviziilor 1 și 2 de gardă și a brigadei de vâ-

nători de gardă. Aceste trupe frumoase erau toate înșirate în formațiuni de paradă; Eu am trecut pe dinaintea frontului zicându-le rusește: zdarovno, malați! (bună dimineața, vitejilor!). La regimentul Pavel am asistat la celebrarea unui parastas pentru cei căzuți. Revista a ținut două ceasuri. După ce am inspectat amănunțit reducta turcească și toate pozițiunile dela Dolnii-Dubnik, am oferit «Virtutea Militară» Generalului Gurko, ambilor săi comandanți de divizie, Generalului Rauch, pe care-l avusesem deja primăvara trecută sub ordinele Mele la Jilava, precum și Comitelui Șuvaloff, fratele Ambasadorului rus dela Londra. M'am întors la Gornii-Netropol. Aci am dat ordin diviziei de grenadieri ca să intre în pozițiunile sale, iar trupelor române să se miște mai la stânga, pentru ca să fie în legătura cu trupele Mele de pe malul drept al Vidului. Apoi pe o ploaie torențială am plecat cu trăsură la Trestenic, 10 kilometri dela Netropol, și am inspectat acolo divizia de cavalerie ruso-română. Roșiorii și călărașii s'au bucurat foarte mult văzându-Mă; Eu le-am mulțumit pentru purtarea bună ce au avut în toate luptele pe cari le-au dat, și am decorat pe mulți din ei. La orele 5 d. a., am sosit la Riben și am continuat imediat drumul, ca să ajung înainte de a înopta în cartierul general al trupelor române. Numai cu mare osteneală, drumurile fiind desfundate și ploaie mare, am putut să ajung la orele 8 seara la marea ambulanță a lui Davila, unde am petrecut noaptea. Davila a avut imediat grije pentru ceva mâncare caldă, ce Ne-a prins cu atât mai bine, cu cât eram pătrunși de frig și de umezeală. Cam obosiți—stetusem călare în ploaie mai bine de 8 ore—Ne-am culcat și

Eu am dormit foarte bine, firește tot îmbrăcat. Timp de 56 de ore nu Mă desbrăcasem de loc.

În ziua de 23 Octomvrie (4 Noemvrie), la orele 10 dim., am sosit iarăș la Poradim, după ce am vizitat mai întâiu bolnavii și răniții din ambulanță și le-am distribuit medalii. La Poradim am găsit scumpa Ta scrisoare și telegrama dela Tine. Însă nu sunt mulțumit de Tine; trebuie cu orice chip să Te îngrijești mai mult. Serviciul de caritate, căruia Te devotezi, Te consumă aproape cu desăvârșire. Fiecare admiră devotamentul Tău; Împăratul a vorbit foarte mult cu Mine despre aceasta. De altfel, trebuie să feliciți telegrafic pe Împărat ori de câte ori sosește vre-o știre victorioasă mai importantă; El este foarte simțitor pentru astfel de atențiuni. Un ziar ilustrat englez a reprodus un desen al baracei Tale.

Astăzi am o zi de odihnă, pe care am consacrat-o în întregime Ție. Acum însă trebuie să termin, căci degetele Mi-au amorțit, așa de prost e încălzită mica Mea odăe.

Cu gândul sunt totdeauna lângă Tine — și trebuie să Ți-o spun, — îngrijat de Tine. La sfârșitul lunii sper că Ne vom revedea, căci Plevna nu se mai poate ține decât cel mult trei săptămâni. Sosesc o mulțime de dezertori; noi însă îi refuzăm și Turcii îi împușcă apoi. Osman Pașa este sigurul care mai are energia de a rezista,

Doamna Gaillard este acum în București; fii cât se poate de amabilă cu ea, căci bărbatul ei Îmi este un însoțitor credincios și, ca militar bătrân, el M'a reținut adeseori dela multe pericole.

Albert Altenburg are o mică contuzie pricinuită de un glonte care a ricoșat de pe tabacherea sa. De altfel nimic nou. Mane Mă duc la Bogot la Marele Duce.

Am văzut pe Pirogov. El Mi s'a părut cam îmbătrânit; am trimis la dânsul pe Davila și Teodori.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 29 Octomvrie (10 Noemvrie) 1877.

Ieri am avut o adevărată zi de vară cu soare strălucitor; astăzi o ceață deasă acopere razele soarelui: este un timp umed și urit. Această ceață influențează în rău operațiunile noastre, iar avanposturile trebuie să aibă o pază îndoită. Pe de altă parte, tocmai mulțumită acestei cețe, Scobelev a luat dela Turci o pozițiune tare, și aceasta cu pierderi relativ mici. Împăratul a vizitat ieri pozițiunile românești. El Îmi exprimase această dorință și, fiindcă Eu nu voiam să-L duc în linia de foc, am ordonat ca batalioanele disponibile să fie retrase la 2 kilometri înapoi și să fie așezate în linie de bătae pe platoul din apropierea redutei cucerite Grivița. La orele 1 1/2 d. a., Împăratul a sosit la ambulanțele noastre și, după ce le-a inspectat și a vizitat pe răniți, a încălecat. Cu ocaziunea trecerii Sale pe dinaintea frontului, el a fost primit de trupele Mele cu aclamațiuni nesfârșite de ura, la cari Dânsul le răspunde pe românește «sanătate!», pe când muzicile regimentelor cântau imnul rusesc. La defilare, am pornit în galop în fruntea batalioanelor Mele, am scos sabia și am salutat pe Împărat, care Mi-a strâns mâna

cu mulțumire. După aceea M'am dus cu El în trăsură la reduta «Alexandru», de unde se pot vedeă poziunile turcești. Îndărătul redutei au fost așezate cinci batalioane, pe cari Împăratul le-a trecut de asemenea în revistă. La orele 5 d. a. Ne-am întos împreună la Poradim, de astă dată cu poștalionul Meu cu 8 cai care a plăcut foarte mult Împăratului. El Mi-a spus că merge tot așa de repede ca și diligențele de poștă din stepele rusești.

Alaltăieri s'a oficiat în câmp liber un serviciu divin pentru o nouă victorie în Asia. Escorta Împăratului, vreo 1.000 de oameni, a fost așezată în careu; în mijloc stăteau preoții în fața altarului de câmp; un frumos cor vocal și muzica militară dădeau solemnității o măreață înfățișare. Seara am luat masa la Împărat. Marele Duce plecase înainte de masă la Bogot, fiindcă nu se simția tocmai bine.

Astăseară am avut la masă peste 40 de persoane, între cari mulți Generali ruși și ofițeri străini din toate țările; de altfel la Poradim viața este foarte animată.

Dacă timpul se va strică prea mult, sau dacă va cădeă zăpadă, Te sfătuesc să Te muți în oraș. Tânărul Duce Nicolae a plecat la Petersburg, fiindcă mamă-sa se îmbolnăvisese. Am auzit că starea verișoarei Tale ar fi destul de serioasă. Emil Witgenstein iea adeseori dejunul la Mine; el preferă hrana Mea simplă bucătăriei luxoase imperiale; de asemenea și Alexandru Battemberg vine adeseori. Ce mai face bătrânul Goriacov? Îl vezi din când în când? De sigur că timpul îi va părea lung la București. Hamburger, care este om foarte deștept și glumeț, iea și el câteodată prânzul la Mine.

Îți trimit o fotografie, care a fost făcută la Riben în momentul când trecusem Vidul și mergeam în traversă dealungul avanposturilor turcești la o depărtare numai de 500 metri.

Ordin de zi către armata de operațiune.

Poradim, 5 (17) Noemvrie 1877.

Generalul Principe Imeritinski raportează Domnitorului și supune semnăturii Sale următorul ordin de zi, dat de Generalul Todleben la 4 (16) Noemvrie.

«Prin ordinul dela 3 (15) Noemvrie dat trupelor din armata de operațiuni, am fost numit ca *adlatus* al comandantului armatei de asediu dela Plevna, M. S. Principele Carol al României. Acestei armate de împresurare aparțin: corpul de armată de grenadieri, corpurile IV și IX de armată, diviziile 4 și 9 de cavalerie și corpul de armată română, divizia 3 de gardă, brigada 3 de vânători și a 2-a de săpători, parcurile 3 și 6 de telegrafie militară.

Comunicând aceasta trupelor imperiale ruse, cari aparțin armatei de împresurare, le invit a se adresa mie în toate chestiunile referitoare la comandament.»

M. S. Domnitorul în consecință ordonă:

Prin ordinul de zi pe armata activă din 3 Noemvrie, A. S. I. Marele Duce, comandantul cap al armatei, a ordonat ca, în urmă detașării din corpul de occident al trupelor de sub comanda Generalului Gurko, toate trupele ruse și române, cari se găsesc în jurul Plevnei, să formeze un corp de investire sub comandamentul Meu imediat, având ca ajutor pe adiutantul general Todleben. Locotenentul-general Principele Imeritinski este numit șef de stat-major al acestui corp.

Aducând acest ordin la cunoștința trupelor, ordon
ca pozițiunile noastre din jurul Plevnei să fie divizate
în sectoare puse sub ordinele generalilor ce urmează...

Telegramă

către Marele Duce Nicolae.

Poradim, 5 (17) Noemvrie 1877.

În acest moment primesc știrea că Turcii concen-
trează în grabă trupe lângă Sofia. Șapte batalioane
sosite din Bosnia au eșit din Niș, pentru a se concentra
la Orchania, în acelaș timp cu o divizie sosită dela
Șipka, trecând peste munți. La Orchania, unde co-
mandă Mehemed Ali, sunt retransamente considerabile.

Scrisoarea către M. S. Doamna.

Poradim, 5 (17) Noemvrie 1877.

Acum se găesc sub comanda Mea corpurile de
armată IV și IX, divizia 3 de gardă, diviziile 2 și 3 de
grenadiri, divizia 2 de câmp, diviziile 4 și 9 de cavalerie
și aproape 600 de tunuri, ceeace dă, împreună cu ar-
mata română, un efectiv de peste 100.000 de oameni.
Osman Pașa, din potrivă, dispune numai de 56.000 de
oameni. După luarea Plevnei trupele ruse vor fi între-
buițate în alte părți, și atunci voi fi liber.

Nu este ușor a comanda aici, pentru că Statul-
major schimbă adeseori dispozițiunile, iar marele cartier
general se amestecă direct în fiecare moment, și pro-
duce prin aceasta încurcături. După oarecari explica-

țiuni, această stare de lucruri s'a îmbunătățit, și acum suntem lăsați în pace. Expresiunea «sub comandamentul Meu imediat» din ultimul Meu ordin de zi, lămurește situațiunea Mea și împiedică orice amestec direct. Câte odată Mi se pare că aș fi incomod pentru Ruși!

Telegramă

către Marele Duce Nicolae.

Poradim, 9 (21) Noemvrie 1877.

Sunt fericit a Te anunța că Rahova este în mâinile noastre. Atacul s'a dat Luni 7 (19). Pozițiunile n'au putut fi cucerite până seara. Totuș Turcii au părăsit orașul și au fost urmăriți de cavalerie și un batalion de infanterie. A doua zi dimineața, Generalul Lupu a trecut Dunărea pe pontoane cu 500 de dorobanți și a ocupat Rahova, unde toate detașamentele se găsesc în acest moment. Pierderile noastre, cunoscute până acum, sunt: 2 Maiori și 2 locotenenți uciși; 1 Locotenent-colonel și 3 ofițeri inferiori răniți, 76 soldați morți și 139 răniți.

Ieri bateriile noastre dela Calafat au innecat un monitor.

Am speranța că mâne Îți voi putea da amănunte mai complete.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 9 (21) Noemvrie 1877.

Ieri pe când M'am dus să ieau pe Împărat la Te-Deum, El Mi-a zis: «Am primit o frumoasă telegramă

dela Principesa și sunt cu adevărat mișcat de această grațioasă atențiune din partea Sa».

Eu I-am răspuns că Noi participăm din toată inima la bucuriile Sale, precum și la această victorie din Asia, și El a continuat: „Știu foarte bine! Trebuie să Vă spun că am o foarte mare afecțiune pentru Principesa; sper că S'a restabilit complet și că nu Se obosește prea mult“.

Am profitat de această ocaziune, pentru a-I spune cât de des Mi-ai vorbit Tu de El și cât de amabil a fost El către Tine la Petersburg și mai ales cu ocaziunea morții tatălui Său.

În acest timp am sosit lângă trupe, cari Ne-au primit cu aclamațiuni de ura. După serviciul divin am dejunat la Împărat; el Mi-a dat să cetesc telegrama Ta; asemenea și altă telegramă, pe care I-a trimis-o Împăratul Germaniei. Poarta s'a adresat Germaniei ca să fie intermediatoare pentru pace, însă a primit răspunsul ca să trateze direct cu marele cartier general rusesc, un răspuns care a satisfăcut mult pe Împărat și pentru care mulțumiă unchiului Său.

Alaltăieri s'a celebrat în fața Plevnei un foarte frumos serviciu divin de mulțumire pentru luarea Karului. Noi Ne aflăm pe un platou, de unde se puteau vedea bine pozițiunile dela Plevna și cele mai multe baterii. Trupele au fost înșirate pe întreaga linie, toate muzicile cântau, toate bateriile trăgeau focuri, iar uralele nesfârșite ale soldaților întreceau încă bubuitul tunurilor. Pe lângă aceasta, cântecul frumos al corului vocal imperial, și Noi toți rugându-ne în genunchi, formă un moment înălțător și mișcător. Turcii credeau că plănuim un atac și stăteau gata. După terminarea

solemnității am plecat călare la diferitele baterii. Când am sosit pe platoul dela Radicevo, Turcii îndreptară focul lor asupra Mea; un șrapnel căzu în escorta Mea, fără a răni pe cineva. Bateriile rușești, cu 36 de tunuri, cari se găseau la spate, deschiseră și ele îndată focul de salvă, astfel că am fost învaluit de fum. Obuzele zburau fluerând și văjăind deasupra capului Meu; nu mai puteam deosebi din care direcțiune veniau. M'am îndreptat spre bateriile rusești, cari continuau focurile lor de salvă; am fost primit acolo de Generalul brigadei de artilerie, care Îmi spuse că de vre-o patrusprezece zile Turcii n'au mai îndreptat focurile lor în direcțiunea aceasta. «A. V. a fost frumos salutată de Turci, dar le-am răspuns imediat; acum Îmi ieu curajul să rog pe A. V. a nu mai sta aci». Eu i-am răspuns: «Vă cer scuze, pentru că am atras focul asupra bateriilor voastre».

A doua zi am trimis acestui brav ofițer, care în ziua de 30 August fusese decorat cu crucea «Sf. Gheorghe», «Virtutea Militară» spre amintirea acestui mic incident...

Cuvinte

către ostași, după luarea Rahovei.

12 (24) Noemvrie 1877.

Vitejia armatei noastre a avut o nouă izbândă de mare importanță. Luarea Rahovei va fi înscrisă cu litere neșterse în analele noastre, alături de luarea redutei Grivița. Dea Dumnezeu ca încă și prin alte fapte strălucite bravura oștenilor români să rămână deapănarea neuitată. Ați vărsat și sunteți încă gata a vărsa sân-

gele vostru pentru independența scumpei noastre țeri. Spre amintirea împlinirii sfintei voastre datorii, voiui institui o medalie pe care va fi scris: «Apărătorii independenței României.» Să unim acum puternic vocea noastră în fața vrăjmașilor noștri seculari și, sub buibuitul tunurilor, să strigăm: Trăească România de sine stătătoare!

Scrisoare

către Marele Duce Nicolae.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

M. S. Domnitorul însoțește conferirea medaliei «Virtutea Militară» Marelui Duce Nicolae cu următoarea scrisoare:

Monsenior,

Bunăvoința, cu care Alteța Voastră Imperială onoră în totdeauna armata română, a cucerit pururea Alteței Voastre adâncă-i recunoștință și cea mai vie a ei afecțiune. Tălmăcesc dară nu numai simțemintele Mele personale, dar și gratitudinea întregii Mele armate, rugându-Vă să bine-voiți a primi medalia Mea pentru virtutea militară. Acest însemn, purtat de Alteța Voastră Imperială, va fi o aducere aminte durabilă, atât a primejdiilor infruntate cu obișnuita Voastră bărbăție în mijlocul trupelor române, cu ocaziunea inspecțiunii ce ați făcut la una din bateriile noastre înaintate, sub focul puștilor inamice la 4 (16) Septemvrie, când am avut onoarea a însoți pe Alteța Voastră Imperială, cât și a vizitei ce ați binevoit a face împreună cu Mine,

la 20 Septemvrie (2 Octomvrie), în tranșeurile noastre aflate imediat sub proiectilele turcești.

Armata Mea a serbat astăzi izbândă ce a avut la Rahova, izbândă viu dorită de Alteța Voastră Imperială din cauza însemnătății militare a acelei localități, precum și în vederea operațiunilor ulterioare ale armatelor noastre. Mi s'a părut că această zi este cea mai nemerită spre a ruga pe Alteța Voastră Imperială să primiți această mărturie de stimă și de prietenie din partea Mea, de devotament și de respectuoasă afecțiune din partea armatei române.

Profit de această ocaziune spre a Vă reînnoi, Mon-senior, expresiunea simțemintelor Mele de înaltă considerațiune și de cordială afecțiune, cu cari rămân al Alteței Voastre Imperiale bun văr,

Carol.

Scrisoare

către Colonelul Crețeanu, Comandantul Cavaleriei
dela Rahova.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

Scumpul Meu Colonel Crețeanu,

Regimentele Mele de roșiori, întrunite în brigadă sub comandamentul d-tale, s'au deosebit în felul cel mai onorabil în toate întreprinderile la cari au luat parte dela începutul acestui războiu; și, prin disciplină, valoare și chipul inteligent și devotat cu cari și-au împlinit datoria, ele au câștigat stima aliaților noștri și Domneasca Mea mulțumire. Vitejia ce ele au desfășurat

și serviciile ce au făcut cu ocaziunea luării Rahovei, au adăogit și mai mult la această stimă și mulțumire. Te însărcinez dar a mulțumi brigadei de roșiori în numele țerii și în numele Meu și a-i anunța că, drept răsplată a bravurii și devotamentului ei, M. S. Împăratul Rusiei a destinat 14 cruci «Sf. Gheorghe», spre a se împărți gradelor inferioare, câte de 2 escadron, și Eu din parte-Mi confer 56 medalii pentru «Virtutea Militară», spre a se distribui acestor grade câte 8 de escadron. Aștept raportul d-tale pentru răsplătirile ce au meritat gradele ofițerești în zilele de 7, 8 și 9 Noemvrie.

Iar în ceea ce privește pentru energia și meritul cu care ai condus trupa, a cărei comandă ți-am încredințat, Îmi fac o plăcere a-ți acorda dreptul de a purta Domneasca Mea cifră cu eghiletele Statului Meu Major, ca o distincțiune pentru brigada ce comanzi și o dovadă pentru d-ta personal a înaltei Mele mulțumiri. Dumnezeu să crească și să imulțască izbândeale oastei românești.

Scrisoare

către Căpitanul Merișescu, comandantul batalionului I-iu
din regimentul 1 de dorobanți.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

Căpitane,

Batalionul I-iu din regimentul 1 de dorobanți s'a purtat cu cea mai mare vitejie înaintea Rahovei. După ce bravul său comandant, Maiorul Mateescu, fu rănit d-ta ai condus această trupă, care a desfășurat la apă-

rarea podului dela Herlec un nespus eroism. Te însărcinez a mulțumi voinicilor dorobanți în numele țerii și în numele Meu, a distribui din partea M. S. Împăratului Rusiei 8 cruci «Sf. Gheorghe», câte 2 de fiecare companie, și 24 medalii «Virtutea Militară», câte 6 de fiecare companie. Iar spre a răsplăti bravura și inteligența ostășească ce ai dovedit personal, te numesc Maior și-ți confer medalia de aur pentru «Virtutea Militară».

Scrisoare

către văduva Maior Ene.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

Doamnă,

Soțul d-tale, bravul Maior Ene, a murit moartea de erou în strălucita luptă dinaintea Rahovei. Patria a pierdut într'insul un nobil fiu, armata și Eu un ofițer viteaz și distins. Ori cât de mare este durerea d-tale, ea va fi alinată de mângâierea că numele iubitului d-tale soț va rămâneă neuitat și că țara, ca și Mine, își va aduce pururea aminte de acest devotat ostaș. Cei pe cari i-a lăsat în urma lui vor deveni familia de adopțiune a națiunii românești.

Primește, Doamnă, împreună cu via Mea condoleanță, asigurarea distinsei Mele considerațiuni.

Carol.

Răspuns

telegrafic la felicitarea Consiliului de Miniștri.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

Consiliul de Miniștri adresase următoarea telegramă M. S. Domnitorului, Capul suprem al armatei române:

«Felicităm cu respect și devotament pe Înălțimea Voastră pentru laurii cu cari victoria a încununat armata romană și pe Augustul ei Cap, prin luarea Rahovei.

«M. Kogălniceanu, G. Chițu, I. Câmpineanu, P. S. Aurelian, Eug. Stătescu.»

M. S. Domnitorul răspunde:

Mulțumesc din inimă Consiliului de Miniștri pentru felicitările ce-Mi trimite.

Mă simt mândru a Mă afla în fruntea vitezei oști românești, care a încununat cu lauri steagurile sale, a improspătat gloria străbună și a înscris numele Rahovei din nou în paginile istoriei.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mitropolitului Primat.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

Mitropolitul Primat telegrafiasc:

«Depun Măriei Tale umiltele mele felicitări pentru noua victorie răpurtată. Luarea Rahovei adaoage la mândria românismului de eroismul Măriei Tale și curajul bravilor noștri oșteni.

Calinic, Mitropolitul Ungro-Vlahiei.»

M. S. Domnitorul răspunde:

Sunt adânc mișcat de felicitarea ce-Mi trimeteți pentru luarea Rahovei de către vitejii noștri oșteni. Protecțiunea Atotputernicului și rugăciunile clerului îi

va îmbărbăta și mai mult în lupta ce susțin astăzi
ca în timpii gloriosului nostru trecut pentru sfânta lege
creștinească și independența patriei.

Răspuns

la telegrama Mitropolitului Moldovei.

Poradim, 12 (24) Noemvrie 1877.

Mitropolitul telegrafiasc Înălțimii Sale Domnitorului :

Prea Înălțate Doamne,

«Luarea Rahovei de către oștirile românești, sub comanda supremă
a Înălțimii Voastre, Domnitorul Românilor, amintindu-ne tuturor epocă
glorioasă a nemuritorului Mihai, și totdeauna inspirându-ne cele mai
frumoase speranțe pentru viitor, subsemnatul viu cu cel mai profund res-
pect a felicită pe Măria Ta pentru această izbândă românească, rugând
pe Dumnezeu, împreună cu tot clerul patriei Marelui Ștefan, să vă țină
sănătos și până în sfârșit victorios asupra neamicilor patriei și ai creș-
tinității.

«Să trăești, Măria Ta, împreună cu Măria Sa Doamna.

«Trăească România și armata românească condusă de Măria Ta pe
calea de glorie națională.

«Iosif, Mitropolitul Moldovei.»

M. S. Domnitorul răspunde:

Felicitările ce-Mi trimite Arhipăstorul Moldovei
pentru luarea Rahovei de oastea română Îmi sunt cu
deosebire plăcute. Vă mulțumesc din inimă și vă rog
a fi interpretul mulțumirilor Mele către țara Marelui
Ștefan, pentru care numele laudat în analele noastre,
al Rahovei, este tot atât de scump ca și pentru pa-
tria Viteazului Mihai.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 14 (26) Noemvrie 1877.

Ieri s'au implinit trei luni de când Ne-am despărțit și peste câteva zile se va împlini un trimestru de când sunt cu armata în Bulgaria. Cât de grea este pentru moment despărțirea! Totuș, acest timp, care este și va rămâne bogat în evenimente, va fi totdeauna întipărit în memoria noastră. Aibi numai curaj și răbdare, căci în curând vom fi din nou laolaltă. Cu încordare privim la evenimentele cari în curând vor trebui să se desfășoare, căci zilele Plevnei sunt numărate. Osman Pașa rezistă cu o stăruință admirabilă, care la capitulare va trebui să i se recunoască pe deplin, dar care în momentul de față ne este foarte supărătoare. Dezertorii și prizonierii declară că proviziunile și munițiunile sunt pe sfârșite.

Gurko a obținut mai multe succese cu garda la Orchania, unde ține în loc corpul format de Turci pentru a veni în ajutorul Plevnei; de asemenea și luarea Rahovei are o importanță considerabilă, fiindcă Osman Pașa a sperat neconținut să se refugieze acolo. Împăratul, Marele Duce și marele cartier general M'au felicitat pentru acest succes al bravei armate române.

În Bogot, unde am mers cu trăsura la dejun, am fost de asemenea felicitat de marele cartier general, care M'a așteptat în-corpore. În timpul dejunului, Nicolae a ridicat un toast în sănătatea Mea și a armatei Mele; uralele nu mai încetau, așa încât abia am putut să ieau cuvântul, spre a mulțumi de atențiune și a ridica la rândul-Mi un toast în sănătatea Împăratului, a Marelui Duce și a familiei imperiale. După aceasta, cu

toții am ascultat în picioare imnul rusesc și Eu am oferit Marelui Duce Nicolae medalia «Virtutea Militară» cu următoarele cuvinte: «A. V. I. a fost în două rânduri în liniile române și a vizitat posturile cele mai înaintate sub focul inamicului. Permiteți-Mi, în amintirea acestor zile, în cari V'ați expus gloanțelor turcești, ce cădeau în jurul Vostru, a Vă conferi medalia militară. Purtând-o, ea Vă va aminti și luarea Rahovei, pe care o serbăm astăzi!» Nicolae M'a îmbrățișat cu foarte multă cordialitate; El a pus imediat medalia pe piept și mulțumind Mă asigură că o va purta în totdeauna.

După aceasta s'a ținut un consiliu despre operațiunile ulterioare în Balcani și de lângă Dunăre.

Alaltăieri am remis și Împăratului Alexandru medalia «Virtutea Militară»; El a pus-o asemenea pe piept și a purtat-o și ieri cu ocaziunea Te-Deumului pentru Cezarevna.

Timpu s'a schimbat cu desăvârșire; aseară, pe când Mă întorceam din Bogot, s'a deslănțuit un astfel de viscol, încât eră aproape să Ne ratăcim. Furtuna continuă încă și astăzi; sub cort ți se pare că te găsești pe mare.

Postscriptum adaus a doua zi :

Chiar acum a fost Împăratul la Mine; el este foarte încântat de felicitările Tale cu ocaziunea nașterii nepotului Său.

Marele Duce Vladimir, într'o luptă care a durat 10 ore, a bătut cu desăvârșire pe Turci, cari îl atacaseră.

Noi ocupăm acum Nicopole, ceea ce prezintă pentru noi o foarte mare importanță politică și militară.

Ai văzut pe Brătianu ? El este foarte fericit pentru succesele dobândite de Mine și Mă numește « Steaua României ». Tu, însă, ești în orice caz « Îngerul României ! ».

Ordin de zi către armata română,

prin care îi face cunoscut că Împăratul Rusiei a primit medalia românească « Virtutea Militară » :

Poradim, 15 (27) Noemvrie 1877.

Ostași,

La întâia zi în care voi ați dat piept cu dușmanul, Maiestatea Sa Imperatorul tuturor Rusiilor a putut vedea Însuș voinicia voastră ; și laudele ce v'a făcut Augustul Suveran sunt pentru voi o cunună tot atât de scumpă ca și dafinii ce ați cules. De atunci, Maiestatea Sa Imperială n'a conținut a vă da cele mai prețioase semne de înalta și binevoitoare Sa solitudine, făcându-vă cea mai însemnată cinste ce un Monarh poate face vitejiei unor oșteni, aceea de a sta față și de a împărtași cu dâșii pericolele câmpului de onoare.

Armata română va păstra pururea în analele sale amintirea datelor de 28, 28, 29, 30 și 31 August, când steagurile ei au intrat în foc sub ochii lui Alexandru II, precum și a zilei de 27 Octomvrie, în care Suveranul și Capul suprem al puternicei armate imperiale, cu care suntem aliați, a inspectat pozițiunile noastre sub focul inamicului și, în fortul care poartă Augustul său nume, a înfruntat gloanțele ca un viteaz și mărinimos soldat.

Maiestatea Sa Împăratul Rusiei a binevoit a primi din mâinile Mele medalia « Virtutea Militară ».

Semnul nostru de vitejie pe pieptul Augustului Monarh va fi o veșnică fală pentru oștirea românească, un indemn și o îmbărbătare pentru dansa la nouă izbânde și mai strălucite.

Eu aduc cu mândrie acest fapt la cunoștința voastră și ordon ca prezentul ordin de zi să fie cetit în toate companiile, escadroanele și bateriile.

Dat în Domnescul Nostru cartier general al armatei de impresurare a Plevnei, Parodim, 15 Noemvrie 1877.

Carol.

Mesagiu

pentru deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

Parodim, 15 (27) Noemvrie 1877.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

În fața războiului ce ne-a fost făcut Înalta Poartă, d-voastre, în sesiunea din Aprilie, ați declarat rupte legămintele noastre cu Imperiul Otoman, ați rostit sus și tare că de acum înainte țara noastră este de sine stătătoare!

Independența României, proclamată de d-voastre, soldații noștri au afirmat-o pe câmpurile de bătae din Bulgaria.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Luptele sângeroase dela Plevna făcuseră din acest punct cheia operațiunilor militare dela Dunăre. Acolo era strămutată și linia noastră de apărare; acolo, la locul de pericol, instinctul de conservare ne impunea

datoria ca să alergăm; și dar, în capul junei noastre armate, am trecut Dunărea!

Cum oștirile române și-au făcut datoria pe câmpul de bătaie, o știe țara, o spun vitejii și puternicii noștri aliați, o recunosc înșiși dușmanii noștri! Soldații noștri n'au desmințit nobilul sânge ce curge în vinele lor.

Ei, prin vitejia lor, au îmbogățit analele noastre militare, înscriind pe paginile acestora numele luptelor dela Rahova și dela Grivița, alături cu numele glorioaselor bătălii dela Racova și dela Calugăreni.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Noi am avut multe și scumpe pierderi. Eroii cari cu sângele lor au dat botezul drapelelor române, cari cu viața lor au asigurat viața României, lasă un nume neuitat în inimile noastre, un nume scris cu litere neșterse în istoria renașterii noastre naționale.

Este de datoria Corpurilor Legiuitoare de a se ocupa cu facerea unei anume legi, care să asigure soarta văduvelor și a orfanilor acelor cari s'au luptat și au murit pentru țara lor.

Sunt sigur că d-voastre veți pune onoarea d-voastre, veți pune inima d-voastre pentru a vota fără întârziere o lege demnă de d-voastre, demnă de acei ce au căzut vitejește!

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Lupta cu armatele otomane nu este precurmată. Succesele trecute reclamă succese viitoare. Aceasta

însăş ne arată că Domn, ofiţeri şi soldaţi, trebuie să stăm încă pe câmpul de onoare. Numai această impetuoasă datorie M'a împiedicat a îndeplini o altă datorie scumpă pentru Mine, aceea de a Mă afla în mijlocul d-voastre, aceea de a vă adresa din viu graiu salutarea de bunăvenire la începutul activităţii d-voastre legislative.

Plevna căzută, să sperăm cu toţii că din ruinele ei va răsări mult iubită pace; să avem credinţa că tot din aceste sângeroase ruine se va realţa şi independenţa României, recunoscută de întreaga Europă!

Da, Domnilor, mulţumită patrioticelor d-voastre voturi, mulţumită vitejiei soldaţilor noştri şi sângelui vărsat pentru o nobilă cauză, am ferma convicţiune, şi o aveţi şi d-voastre, că marile Puteri garante sunt astăzi deplin încredinţate că România are vitalitate, că naţiunea noastră are nu numai conştiinţa misiunii sale la Dunărea-de-jos, dar şi perseveranţa pentru a o împlini şi bărbăţia pentru a o apăra cu arma în mână.

Timpul tutelei străine, timpul vasalităţii, a trecut dar, şi România este şi va şti a fi o ţară liberă, o ţară de sine stătătoare!

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputaţi,

Până la întoarcerea Mea în ţară în mijlocul d-voastre, Ministrii Mei vor supune maturelor şi patrioticelor d-voastre chibzuiri deosebite proiecte de legi, cerute de trebuinţele ţerii în general, de trebuinţele armatei în special.

Sunt patruns de ferma credință că, în mijlocul gravelor și solemnelor împrejurări în cari ne aflăm, d-voastre veți ști a vă ținea la înălțimea misiunii ce v'a încredințat națiunea, veți ști a vă arăta ceea ce pururea în momentele mari ale istoriei noastre au fost părinții d-voastre, veți fi Români, strâns uniți într'un singur gând, într'o singură voință : binele, independența și mărirea iubitei noastre patrii.

Și dar, de pe câmpul de luptă, vă trimit Domneasca Mea salutare și urare : Dumnezeu să binecuvinteze patrioticele și luminatele d-voastre lucrări legislative.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministrul de Interne, și ad-interim la Răsboiu, I. C. Brătianu ; Ministrul de Externe, M. Kogălniceanu ; Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice, G. Chițu ; Ministrul Finanțelor, I. Câmpineanu ; Ministrul Justiției, E. Stătescu ; Ministrul Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor publice, P. S. Aurelian.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

Poradim, 19 Noemvrie (1 Decemvrie) 1877.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

Cu ocaziunea luării Rahovei de către virtuoașa noastră oaste, am primit un mare număr de felicitări, atât din partea diferitelor autorități din țară, cât și dela mulți particulari. România se poate în adevăr felicita, împreună cu Mine, de acest succes important, atât din punctul de vedere politic, ca și din cel militar.

Armatei i se cuvine onoarea acestui fapt. Dansa, prin vitejia ei, a deşteptat mândria neamului nostru, a reînsufleţit vechile amintiri de glorie şi a îndreptat iarăş sborul vulturului românesc asupra geamiilor Rahovei, unde-l înălţase, sunt acum trei secoli, eroul Domn român. Armatei dară, în capul căreia simt o deosebită mândrie a Mă află, se cuvine recunoştinţa ţerii.

Arată, te rog, la toţi, mulţumirile Mele pentru urările ce Mi-au trimis şi primeşte, scumpul Meu Preşedinte al Consiliului, simţemintele de afecţiune ce-ţi păstrez.

Marele Meu cartier general, Poradim, 19 Noemvrie 1877.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 21 Noemvrie (3 Decemvrie) 1877.

Toată lumea, atât în ţară cât şi în străinătate, recunoaşte că Tu Ți-ai făcut mai mult decât datoria; nu trebuie să fii de faţă la toate operaţiunile şi la toate cazurile de moarte, ceeace trebuie să sguđue şi nervii cei mai puternici. Eu Însumi, cu durere, a trebuit să văd mii de morţi în acest războiu sângeros; de curând au încetat iarăş din viaţă, în prezenţa Mea, mii din aceşti oameni bravi. Aceasta M'a mişcat până în suflet, şi în totdeauna Îmi trece ca o săgeată prin inimă, când trebuie să merg la cei grav răniţi şi să văd suferinţele lor. Marele Duce are aceleaşi simţeminte.

Dea Dumnezeu ca ambulanţele noastre să nu mai aibă mult de lucru!

Victoria dela Rahova este frumoasă, însă plătită scump. Ofiţerii şi soldaţii s'au arătat mai presus de orice laudă.

În curând puterea de împotrîvire a lui Osman Paşa va fi înfrîntă.

Pe fiecare zi se înmulţesc dezertorii, iar porţiunile de hrană în Plevna au început să se reducă acum în mod considerabil.

Ieri am stat cu toţii gata-de luptă, fiindcă se aşteptă o încercare a Turcilor de a rupe liniile de împresurare. Canonada a fost foarte vie. Pe la orele 1 d. a. am mers călare spre Griviţa, ca să pot observă mişcările eventuale ale trupelor; dar nu s'a făcut nici o mişcare în lagărul turcesc. Este însă speranţă că până în zece zile vom aveă capitularea Plevnei, mai ales dacă Osman se va convinge că nici un corp de oaste nu-i mai poate veni în ajutor.

Alaltăeri am fost la Bogot pe o ploaie torenţială. Pe când dejunam, s'a făcut deodată un întuneric atât de mare, încât mai nu se vedeă în cort; ploaia curgeă în şiroaie şi în câteva momente totul eră inundat. La întoarcerea mea la Poradim apa curgeă pe deasupra podurilor. Acum însă avem un timp foarte frumos de primăvară şi un vânt cald de apus, care în scurt timp va uscă iarăş drumurile cari s'au desfundat.

Dela Marele Duce am primit o scrisoare, ca răspuns la scrisoarea ce i-am trimis când i-am conferit medalia românească «Virtutea Militară». Această scrisoare este foarte amabilă şi măgulitoare.

În zilele din urmă, când am avut o consfătuire cu Marele Duce şi cu Nepokoiciţki, acesta din urmă zise: *V. A. sait donner Ses ordres et Ses instructions avec une clarté et précision qui nous a tous frappés.* Marele Duce adause îndată: *C'est bien vrai, il est un bon militaire!* Eu am fost foarte incurcat de atâta

laudă. Cu toate că pozițiunea Mea este grea, Mă aflu totuș în cele mai bune relațiuni cu armata rusă și cu ambele cartiere mari generale.

Sunt sănătos, dar Mă dor spatele, fiindcă odihna Mea este pe un pat îngust și tare de campanie. Aceasta contribuie însă la sănătate.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Poradim, 21 Noemvrie (3 Decemvrie) 1877.

... De trei luni Mă aflu cu armata Mea în Bulgaria, și nu cred că Mă voiu putea întoarce la București de sărbătorile Craciunului. Aici este speranța că Osman Pașa, care se apără cu o tenacitate și o bravură admirabilă, va capitulă până în 10—14 zile. El nu mai poate spera să primească întăriri, fiindcă întreaga Bulgarie de apus este ocupată cu trupe ruse-române; iar o străpungere a liniei de împresurare este foarte grea, chiar cu sacrificii mari, fiindcă acum în jurul Plevnei este trasă o linie puternică de apărare. Ce e drept, această linie de apărare, pe care avem s'o susținem, este enorm de întinsă, și pe de altă parte, terenul are foarte multe ridicături, încât suntem totdeauna îngrijați, și mai cu seamă în acest timp al anului, când negurile sunt atât de groase și dese. Totuș Eu am speranța că în curând drama sângeroasă dela Plevna va ajunge la capătul său fericit. Partea cea mai mare a armatei Mele va înainta apoi spre Vidin, iar restul va avea să ocupe Nicopole, Rahova și Lom-Palanca, așa încât să avem un amanet pentru

încheierea păcii. O brigadă română va rămâne poate în Plevna; dar în această privință nu s'a luat încă nici o hotărîre.

Relațiunile Mele cu Împăratul, pe care Îl văd aproape în fiecare zi, precum și cu Marele Duce, sunt din cele mai amicale; din contra, pozițiunea Mea față de armata rusă este într'adevăr foarte grea, deși până acum toate au mers în mod mulțumitor. Todleben este un German adevărat, cu care tratez, în mod liber și natural, toate afacerile militare. El privește lucrurile totdeauna în adâncul lor și este om hotărît; din această cauză nici nu e văzut bine de o parte din Statul major rusesc: pretutindeni el are mulți adversari.

Luarea Rahovei și bravura cu care s'au bătut acolo trupele Mele au făcut o impresiune foarte bună asupra Împăratului și asupra întregii armate ruse.

Elisabeta Îți va trimite copia unei scrisori ce Mi-a adresat Marele Duce, din care vei putea vedea ce vază și ce pozițiune am câștigat noi față de Ruși. Sper că Tu vei fi mândru, că în timp de zece ani, Eu am izbutit, cu toate luptele și piedicile dușmănoase, să creez o armată despre care Europa vorbește astăzi cu respect. De acum înainte, pozițiunea Mea va deveni cu totul alta, atât în țară cât și în străinătate, și voi putea să privesc liniștit alte furtuni ce vor trece peste Mine. Chiar și partidele din țară se vor mai liniști acum, și vor înceta să Mă invinovățească că am lucrat în contra intereselor României.

Sacrificiile multe, pe cari le cere războiul, vor trebui suportate, fiindcă România nu trebuie să-și cucerască independența decât numai cu sângele său; de aci înainte însă nimeni nu ni-o va mai putea disputa!

În ce privește starea trupelor noastre din jurul Plevnei, condițiunile lor sanitare sunt bune; ele sunt adăpostite în colibe, în cari ar putea chiar să și ierneze. Însă din nefericire lipsa de lemne este foarte mare; nici chiar aici în cartierul general nu avem material de ajuns pentru încălzit. Coliba în care locuiesc Eu este mai mult decât primitivă. Dejunul și prânzul le iau sub un cort; am totdeauna câte 30—40 persoane la masă. Adeseori iau masa la Împărat, în camera Sa cea mică, unde e foarte confortabil; atunci nu sunt la masă mai mult de 6—8 persoane.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 25 Noemvrie (7 Decemvrie) 1877.

Cine știe când vor sosi rândurile acestea în mâ-nile Tale! Astăzi este un timp teribil, un vifor puternic și o negură deasă, încât nu se poate vedea nici la distanță de zece pași. Podul nostru dela Nicopole este iarăș întrerupt. Dunărea, după cum se spune, este ca o mare sălbatică și nici telegraful nu mai funcționează.

Aici sunt puține noutăți. Dezertorii spun unul și acelaș lucru, că Osman ar fi bolnav. Măne se va celebra înaintea Plevnei festivitatea ordinului «Sf. Gheorghe» cu paradă, cu Te-Deum și salve de artilerie.

Adresa Camerei este frumoasă; Eu voiu primi sub cort delegațiunea, care Mi-o va aduce.

Astăseară timpul e peste măsură de furios. Cortul deabiă mai poate rezistă furtunii; afară de aceasta plouă, și noaptea e întunecoasă de nu-și vede omul mâna.

Răspuns

la felicitările Adunării Deputaților pentru căderea Plevnei.

Poradim, 30 Noemvrie (12 Decemvrie) 1877.

Domnului Președinte al Adunării Deputaților.

Felicitările ce Mi-a trimis Adunarea Deputaților sunt cu deosebire scumpe inimei Mele de Domn și de oștean român. Memorabilul triumf dela Plevna va deschide, sper, o nouă eră de mândră dezvoltare și înflorire pentru iubita noastră patrie. Puternicul și binevoitorul nostru vecin, Majestatea Sa Împăratul Alexandru II, cu a cărui glorioasă armată oștirea română și-a amestecat sângele, a fost foarte simțitor pentru simțemintele ce I-a exprimat Adunarea Deputaților României. Fiți interpretul simțemintelor Mele de gratitudine către mandatarii țerii.

Răspuns

la felicitările Curții de Casație pentru căderea Plevnei.

Poradim, 30 Noemvrie (12 Decemvrie) 1877.

Felicitările, ce cu ocaziunea luării Plevnei, Curtea de Casație Îmi exprimă Mie și armatei, le primesc cu o vie bucurie, căci această Înaltă Curte, paladium al legii și al dreptății, nu de astăzi Mi-a dovedit că împărtașește cu Mine, la toate ocaziunile ce sunt scumpe națiunii, mișcările ce resimt.

În numele Meu și al vitezei noastre armate, vă mulțumesc dar din inimă.

Ordin de zi

către trupele imperiale ale armatei de impresurarea Plevnei.

Poradim, 1 (13) Decemvrie 1877.

După dejun M. S. Domnitorul dispune să se citească de Principele Imeritinski, fostul șef de stat major al Domnitorului, următorul ordin de zi, prin care M. S. Își ia rămas bun dela trupele ruse, cari până acum au fost subordonate comandai Sale :

Ofițeri și soldați,

Perseverența și eroicele voastre silințe au fost încununate de izbândă. Plevna, această pozițiune din care inamicul credea a fi făcut o cetate neînvinsă de unde va putea opri mersul victorios al armatelor Maiestății Sale Țarului, Plevna, care a costat falangelor creștine atâta sânge generos, a căzut.

Ținta pentru care fusese constituită armata de impresurare, a cărei comandă Maiestatea Sa Împăratul Mi-a făcut onoarea a Mi-o oferi, fiind atinsă, Eu vin, prin prezentul ordin de zi, a lua ziua bună dela frumoasele trupe imperiale ce am comandat, împreună cu trupele Mele române, și a mulțumi tuturor gradelor dela General până la soldat, pentru concursul ce Mi-au dat, pentru devotamentul simpatic cu care fiecare M'a secondat.

Ați combătut sub ochii Augustului vostru Împărat și cavalerescului vostru comandant-șef, A. S. I. Marele Duce Nicolae, cari au văzut eroismul ce ați desfășurat ; nu mai este dară trebuință de a vă face Eu laude.

Exemplu de vitejie și de cele mai înalte calități militare pentru tinerele Mele trupe române cari au făcut împreună cu voi primele lor arme, glorioasa ar-

mată imperială și armata Mea au stabilit între dănsule nedestructibile legături de afecțiune. Sper că veți păstra întotdeauna Românilor, fraților voștri de arme, aceeaș amintire cordială ce dâșii vor păstra pentru voi.

Despărțindu-Mă astăzi, cu vii regrete, de comanda ce am exercitat asupra voastră, și luându-Mi ziua bună dela voi, fac urări sincere ca în glorioasele lupte ce veți mai aveă a susțineă pentru sfânta cauză ce apărăm împreună, să repurtați izbânde tot atât de strălucite ca acele ce vitejia voastră a câștigat până aci.

Înainte de a ne despărți, să ne unim dară încă odată în acel strigăt de bucurie pe care inima voastră îl exprimă cu atâta credință :

Traiească Maiestatea Sa Țarul!

Comandantul armatei de impresurare a Plevnei.

Carol.

Răspuns

la felicitările Senatului pentru căderea Plevnei.

Poradim, 2 (14) Decemvrie 1877.

Armata și Eu suntem recunoscători pentru felicitările ce ne trimite prin D-v. cel dintâiu Corp al Statului; națiunea română, sunt convins, nu va uită niciodată recunoștința ce ea datorește oștirii, scut puternic al onoarei și independenței. Sprijiniți pe patrioticele sentimente ale Senatului și ale țerii întregi, vitejii noștri oșteni vor merge împreună cu Mine neclintiți pe calea măririi și prosperității Patriei.

Ordin de zi către armată.

Plevna, 2 (14) Decemvrie 1877.

Ostași,

Străduințele voastre, nobilele și eroicele suferințe ce ați îndurat, sacrificiile generoase ce ați făcut cu sângele și cu viața voastră, toate aceste au fost răsplătite și încununate în ziua în care îngrozitoarea Plevna a căzut înaintea vitejiei voastre, în ziua în care cea mai frumoasă oaste a Sultanului, cel mai ilustru și brav General al său, Osman Biruitorul, au fost biruiți, și au depus armele înaintea voastră și a fraților voștri de glorie, soldații Maiestății Sale Împăratului Rusiei.

Povestea faptelor mărețe ale trecutului, voi ați îmbogățit-o cu povestea faptelor nu mai puțin mari ce ați săvârșit, și cartea veacurilor va păstră, pe neștersele ei foi, numele acestor fapte alături de numele vostru.

În curând vă veți întoarce în țară, purtând fiecare scris pe pieptul său virtutea sa de oștean și devotamentul său pentru Patrie, «Crucea trecerii Dunării» și medalia «Aparătorilor independenței României». Atunci, când veți ajunge la căminurile voastre, în orașele, satele și cătunele în cari v'ați născut, veți spune părinților, fraților, rudelor voastre, ce ați făcut pentru țară. Batrânii vă vor ascultă amintindu-și de vremile de mărire ale neamului românesc, de cari, din moși-strămoși, au auzit; tinerii vor vedea în voi exemplul însuflețit al datoriei lor viitoare, iară mareața figură a României va privi mândră și liniștită că veșnică-i va fi viața, pe cât va avea fii cu inimi calde și brațe voi-nice ca ale voastre.

În numele Țerii, Domnul și Căpetenia voastră vă mulțumește și vă dă fiecărui din voi sufleteasca îmbrățișare a vitejilor.

Dat în Plevna, în 2 Decembrie 1877.

Carol.

Scrisoare

către generalul Todleben.

Plevna, 3 (15) Decembrie 1877.

Scumpul Meu General,

Cu cea mai mare părere de rău Mă despart azi de E. V., păstrând o amintire neștearsă a momentelor grele pe cari le-am trecut împreună. Grație prevederii voastre, toate ostenelele noastre au fost încoronate de un succes complet. Vă mulțumesc din inimă pentru concursul luminat ce Mi-ați dat în tot timpul cât am avut fericirea de a Vă vedea alături de Mine. În amintirea timpului memorabil în care eforturile combinate ale armatelor rusă și română au fost încoronate prin frumoasa victorie dela 28 Noembrie, Vă rog a primi Marea Cruce a ordinului Meu «Steaua României» cu spade, ale cărei însemne Vi le voi transmite.

Primește, scumpul Meu General, asigurarea sincerei Mele amicitii și a întregii Mele afecțiuni.

Scrisoare către M. S. Doamna.

Poradim, 4 (16) Decembrie 1877.

Cele trei luni întregi, cât am stat înaintea acestei pozițiuni tari, apărată atât de excelent, oboselele și grijiile

cele multe, cu cari am avut de luptat, astăzi sunt uitate ! Am suportat cu bucurie toate lipsurile și greutățile, după cari am ajuns la un rezultat atât de măreț ! Ziua de 28 Noemvrie este și va rămâne o zi neuitată.

Duminecă am mers cu trăsura la Bogot pentru o conferință cu Marele Duce ; am discutat despre măsurile ce vor fi necesare, dacă situațiunea dificilă dela Plevna va dura și mai mult : anume despre un atac în aparență și despre un asalt nou ce poate ar trebui în cele din urmă să se întreprindă. Când M-am întors seara la Poradim, am aflat știrea că Turcii construiesc un pod peste Vid. Îndată am dispus să fie înștiințați despre acest fapt toți comandanții de trupe.

Luni dimineața Împăratul Îmi trimise o depeșă a Marelui Duce, că în Plevna se observă mișcări de trupe. Imediat am plecat în direcțiunea către Vid ; Împăratul plecă la centrul armatei și Mă rugă să-I telegrafiez despre tot ce voi vedea.

Sosit în Grivița, Mi se raportează că Turcii au evacuat redutele lor de acolo, precum și Bucova, pe cari le-au ocupat trupele române.

Din depărtare se auzia un zgomot înfiorător de tunuri și de puști. Eu am încălecat și am plecat pe înălțimile dela Bucova, de unde puteam să văd în mod clar lupta de dincolo de Vid. Turcii, făcând încercare de a frânge linia, au fost întâmpinați de corpul de grenadieri și încunjuși pe la spate de Români ; și, deoarece pozițiunea cea tare dela Opanez se află încă în mâinile inamicului, am dat imediat ordin trupelor române ca s'o iea cu asalt, ceea ce s'a executat cu mare bravură. Au căzut în mâinile noastre două redute cu cinci

tunuri și 7.000 de prizonieri ; reducta a treia s'a predat fără rezistență.

Pe la orele 12 $\frac{1}{4}$ lupta eră aproape hotărâtă. Turcii ridicară steagul alb : Osman Pașa eră rănit. Eu am plecat îndată la trupele Mele victorioase, cari M'au primit cu un entuziasm ce nu se poate descrie.

În acelaș timp defilară pe dinaintea mea 8.000 de prizonieri cu ofițerii lor, între cari se aflau doi Pași și 6 tunuri frumos înhamate. Am spus ofițerilor turci că ei s'au luptat cu bravură și pot să fie încredințați că vor fi tratați cu omenie și că am dat ordin ofițerului, care va fi însărcinat să-i însoțească, ca să se informeze despre dorințele lor. Apoi am dat ordin unui regiment să Mă urmeze cu muzica și am mers călare drept la Vid cu statul Meu major și cu escorta Mea. În acest timp, trupe ruse și române intraseră din toate părțile în oraș ; la sosirea Mea M'au primit cu aclamațiuni nesfârșite de ura, aruncându-și căciulile în aer. A face o descriere a tabloului ce Mi s'a desfășurat înaintea ochilor pe drumul acesta este aproape imposibil. Un tablou de războiu înfiorător de grandios. Mii de care cu locuitori ce fugiau, femei ce țipau, copii ce plângeau umpleau drumurile dintre oraș și până la podul Vidului ; iar, de altă parte, nenumărate transporturi de prizonieri și de răniți și, afară de aceasta, pe lângă marginile drumului morți și muribunzi, răniți cari gemeau, oameni cari erau pe jos dar nu puteau să meargă mai departe ; care răsturnate, sub cari se aflau încă oameni în viață, cai morți sau cari muriau, boi, bivoli : pretutindenea plâns și mizerie ! Și alături de această durere, veselia soldaților ruși și români, batalioane ce veniau cu muzică, cazaci și călărași cari

încercau în zadar să facă ordine, tunuri frante, mii de
 puști, munițiune risipită, etc. Timp îndelungat am fost
 în această imbulzeală disperată, până când cu mare
 greutate Mi s'a deschis drumul către Podul Vidului.
 Aici am întâlnit pe Osman Pașa; el era într'o trăsură
 escortat de colonelul Polizu și de călărașii sai. M'am
 apropiat călare de dânsul, i-am dat mâna și i-am spus
 că am admirat apărarea sa bravă și că numele său
 va străluci în istoria acestui războiu. Cu toate că era
 rănit, dânsul se ridică în sus în trăsură și-Mi mulțumi.
 Acest om a câștigat întreagă inima Mea. Fizionomia
 sa are o expresiune nobilă și dulce și e foarte sim-
 patică. În acest timp sosi și Marele Duce Nicolae.
 Ne-am îmbrățișat înaintea lui Osman și Marele Duce
 îi strânse cordial mâna. După aceea Marele Duce și
 Eu Ne-am deschis drum spre oraș, unde am sosit nu-
 mai cu câțiva din suită și fără escortele noastre, fiindcă
 ceilalți în imbulzeala aceea oribilă s'au pierdut de noi.
 În oraș Ne-am despărțit; Nicolae M'a rugat să merg
 la Poradim ca să comunic Împăratului amănuntele
 acestei zile mari. Am rătăcit însă cu suita Mea mai
 mult de o jumătate de oră prin stradele cele înguste
 și întunecate ale Plevnei, prin cari nu se mai vedeă
 nimic (era pe la orele 7^{1/2} seara), fără ca să putem
 afla vreo ieșire. Stradele mărginașe erau moarte, toate
 casele erau încuiate și nu mai întâlneau nici un soldat.
 Cernat și Davila, cari Ma însoțiau, erau îngrijați de
 siguranța Mea, și nu fără temei, fiindcă în oraș erau
 încă ascunși Cerchezi cari trăgeau noaptea focuri asu-
 pra trupelor noastre. În sfârșit am aflat un Bulgar,
 care ne-a arătat pe unde să ieșim. Pe o noapte in-
 tunecoasă, am trecut apoi călare pe drumul Griviței,

printre redutele turcești, peste lemne tăiate și sârme de telegraf; iar la o depărtare de o oră de Plevna am aflat un car, pe care l-am luat ca să putem face restul de drum până la Poradim. Eu stătusem zece ore călare, foarte obosit și flămând.

La orele 9^{1/2} am sosit la Poradim și M'am dus îndată la Împărat. Cu toate că dânsul se culcase, Eu am insistat ca să-I vorbesc. Împăratul M'a îmbrățișat cordial și a exclamat în limba germană: *Mit Ausdauer kommt man ans Ziel!* (Cu tenacitate ajunge omul la scop). Îți poți închipui cum am fost descusut de toate. Bucuria bunului Împărat nu se poate descrie.

În ziua următoare a trebuit să merg în trăsură cu Împăratul la Plevna și tot drumul a trebuit să-I povestesc amănuntele luptei. Înainte de a pleca cu trăsura, El Mi-a conferit ordinul «St. Andreiu» cu spade, o distincțiune care până acum a fost conferită numai de trei ori. Cu această ocaziune El Mă îmbrățișă și-Mi zise: *Vous l'avez bien mérité et je vous remercie pour votre concours!* Pe la orele 12 am sosit la Plevna. Aici s'a celebrat un Te-Deum; apoi urmă un dejun, la care Împăratul bău în sănătatea Mea. Pe la orele 2 El Se întoarse înapoi cu trăsura, fiindcă oamenii Săi erau îngrijați de siguranța Sa și nu voiau să-L lase să meargă cu trăsura spre Vid. În Plevna sunt epidemii, iar mirosul cel greu abia se poate suferi. În case și în spitale s'au găsit morți pe cari începuse să-i mănânce viermii. Nu voesc însă să-Ți mai fac o descriere a acestor lucruri, căci sunt prea înfiorătoare!

După ce a plecat Împăratul, Eu am mers călare pe câmpul de luptă, care eră încă presărat cu morți și răniți. Apoi, după însărcinarea Împăratului, am tre-

cut în revistă diviziile de grenadiri, cari M'au primit cu mare entuziasm, și M'am întors de abia pe la orele 9 seara în Poradim.

Mercuri la 30 Noemvrie, am mers cu trăsura la Bogot pentru a regulă cu Marele Duce Nicolae o mulțime de afaceri. După dejun, el a poruncit ca ordinul Meu de zi, prin care concediam trupele ruse de sub comandamentul Meu și prin care Îmi luam rămas bun dela ele, să fie cetit în prezența întregului mare cartier general. La sfârșit dânsul Mă îmbrățișă cu căldură și-Mi zise cu voce tare, că armata rusă, căreia îi las o aducere aminte neștearsă, Mă vede cu cea mai mare părere de rău despărțindu-Mă; apoi ridică un pahar în sănătatea Mea și dădă ordin să se întoneze imnul românesc.

Joi $1/13$ Decemvrie am luat dejunul și prânzul la Împărat și am asistat acolo la un consiliu de război, care a ținut două ore și în care s'au luat hotărâri în privința operațiunilor ulterioare: noi mergem asupra Vidinului și ținem ocupate cu o diviziune Giurgiul și Oltenița.

Vineri $2/14$ Decemvrie, Împăratul trecu în revistă armata din Plevna, în care se aflau 16.000 Români. Timpul era simțitor de rece. Seara am fost la prânz la Împărat și apoi am stat încă o jumătate de oră la el. Am vorbit despre diferite lucruri, despre acțiunea sârbească, războiul, etc.

Sâmbătă $3/15$ Decemvrie, Împăratul, pe la orele 7 dimineața, a părăsit Poradimul. Eu am mers la dânsul și L-am petrecut călare o bucată de drum. La despărțire Îmi zise: *Le 28 novembre et le 30 août resteront des journées mémorables pour nous.* Pe la orele

12 a venit la mine Generalul Todleben cu întreg statul major al armatei de vest, 30 de persoane, spre a se prezenta de concediu. Eu i-am invitat la dejun. Primul toast l-am ridicat pentru Împărat și am adaos câteva cuvinte pentru trupele ruse cari au fost sub comandamentul Meu. Todleben răspunse cu un toast în sănătatea Mea, însă în cuvinte atât de măgulitoare încât Eu am fost cu totul jenat; i-am mulțumit și l-am înbrațșat. După masă am lăsat să fiu fotografiat cu întreg statul Meu major. Todleben, care Mi-a devenit foarte iubit, când se va întoarce, va rămâne câteva zile în București; acum dânsul merge la Iantra. Tu vezi cât de agitate și totodată de obositoare au fost cele opt zile din urmă. Rămân însă aici până Joi, fiindcă mai sunt afaceri enorm de multe, cari trebuiesc regulate. Plevna va fi vre-o 14 zile ocupată de trupele române. Eu voi primi în Nicopole Adresele Senatului și Camerei; apoi voi rămâne o zi în Turnu-Măgurele, ca să cercetez spitalele, și sper că Marți voi fi în București.

Îmi inchipuesc că sosirea Împăratului Te va emoționa; îmi pare rău că nu Mi-a fost cu puțință să-L însoțesc; aici sunt încă multe lucruri de pus în ordine și trebuie să pun multă activitate ca până Joia viitoare să le termin pe toate. Sper că Te vei strămuta în oraș cu o zi înainte de sosirea Mea, fiindcă Mie-mi este cu neputință să locuiesc la Cotroceni.

Scumpa Ta scrisoare pe care Mi-a adus-o Brătianu, M'a bucurat foarte mult. Îmi pot inchipui cum va fi săltat de bucurie inima Ta, când ai primit știrea despre victorie. Prima Ta gândire va fi fost revederea, care în sfârșit de acum se va întâmpla. Eu sunt fericit că

de ziua nașterii Tale voiu putea fi lângă Tine! Mă tem numai că atâtea recepțiuni și festivități Te vor obosi; în tot cazul Tu trebuie încă să Te cruți.

Pe Cernat și pe I. Ghica i-am înaintat la gradul de Generali de divizie, iar pe Colonelii Cerchez și Anghelescu la rangul de Generali. Manu a primit Crucea de Comandor al ordinului «Steaua României»; afară de aceștia, am mai înaintat și decorat mulți ofițerii; Blaremburg și Colonelul Crețeanu au căpatat eghiletele cu cifra Mea.

P. S. — Am primit o telegramă amabilă dela Arhiducele Albrecht, la care am răspuns imediat. Astăzi ninge; drumurile desfundate și, pentru o călătorie, care se putea face mai înainte într'o oră, acum e trebuința de trei ore.

Iartă că scrisul Meu este așa de rău; timpul Îmi este atât de ocupat de lucrări, încât numai cu greutate am putut să găsesc o oră ca să-Ți scriu.

Ordin de zi către armată.

[Poradim, 5 (17) Decemvrie 1877].

Operațiunile militare reclamând oarecari schimbări în formațiunea și compunerea armatei al cărei Comandament îl continuu, ordon următoarele în privința comandanților superiori și personalului armatei active :

I. Marele cartier general.

Mayor general, General de divizie Cernat Alexandru;
Comandant general al artileriei, General de brigadă Manu George;
Șeful Statului-major al armatei, Colonel Fălcoianu;

Sub-șef de Stat-major, Colonel Pilat;
 Șeful secțiunii Artileriei, Colonel Arion Eracle;
 Șeful secțiunii Geniului, Colonel Berindei;
 Șeful secțiunii operațiunilor militare, Locot.-Colonel Lahovary;
 Intendent general Logadi;
 Intendent Coronescu, șeful secțiunii administrative;
 Sub intendent Tamara;
 Șeful secțiunii topografice, Maior Brătianu;
 Inspector general al Serviciului Sanitar, Davila;
 Medic principal clasa I, Theodori Iulius;
 Medic principal clasa II, Petrescu Zaharia;
 Maior Șerbănescu
 Căpitan Tătărașcu } Ofițeri de Stat-major.
 » Grozea }
 Colonel Greceanu Ioan, Comandant cartierului Măriei Sale;
 Locotenent-colonel Schina, Mare Pretor;
 Locotenent-Colonel Filitis
 Maior Singurov } Adjutanți Măriei Sale.
 Căpitan Vlădoianu }
 Locotenent-Colonel Blaremburg Constantin } Ofițeri de ordonanță
 Maior Bărcănescu Dimitrie } ai Măriei Sale.
 Sub-Locotenent Ghică Emil }
 Căpitan Manu Ioan, Comisar domnesc;
 Căpitan Costescu Alexandru
 » Culcer Vladimir
 » Segărcianu Brutus } Ofițeri de ordonanță ai Marelui
 Locotenent Iarca } Cartier general.
 » Budișteanu Alex.
 » Tomescu Teodor
 » Budișteanu Nicolae }
 Sub-Locotenent Hiotu } Adjutanți ai Maiorului general.
 » Răsnoveanu }
 » Catargiu D., Adjutant al Maiorului de Artilerie.
 Căpitan Cica, Raportor;
 Locotenent Colonel Costescu A., Comandantul Coloanelor de mu-
 nițiuni.
 Maior Căpităneanu, Directorul Cancelariei.

II. Corpul de Vest.

Comandant, General de Brigadă Haralambie;
 Șeful Statului Major, Colonel Gramont;
 Sub-șef de Stat Major...
 Comandant Artileriei, Colonel Dunca;

Căpitan Iatropol, Ofițer de Stat-Major;
 Căpitan Hristodorescu, Ofițer de Geniu;
 Medic principal, Doctor Severin;
 Intendent . . .
 Comandant Geniului, Maior Gheorghiu.

Divizia I.

Comandant, Colonel Leca;
 Șef de Stat-Major, Locotenent Colonel Băicoianu;
 Sub-șef de Stat-Major, . . .
 Căpitan Isvoranu } Ofițeri de ordonanță.
 Locotenent Gâță }
 Comisar Domnesc, . . .
 Raportor, . . .

Brigada I.

Comandant, Colonel Cruțescu;
 Regimentul I de Linie;
 » I de Dorobanți (3 ba-
 talioane).
 Batalionul I din Regimentul 3 Do-
 robanți (?)

Brigada II.

Comandant, Colonel Dona;
 Regimentul 9 de Dorobanți;
 Batal. I din reg. 11 de Dorobanți;
 » I » » 15 » »
 » I » » 4 » »

Artileria.

Comandant, Colonel Horbaschi;
 Regimentul 2 de Artilerie;
 1 Baterie de Artilerie teritorială;
 1 Baterie;
 Compania I de Geniu.

Cavaleria.

Brigada de Călărași;
 Comandant, Colonel Cernăvodeanu;
 Regimentul 2 de Călărași;
 Regimentul 8 de Călărași.

Divizia IV.

Comandant, General Angelescu George;
 Șef de Stat-Major, Maior Argetoianu;
 Sub-șef de Stat-Major . . .
 Căpitan Brătianu Dimitrie, ofițer de Stat-Major;
 Căpitan Geanoglu Scarlat } Ofițeri de ordonanță.
 » Rudeanu Constantin }
 Raportor, Locotenent Mavrodin;
 Comisar domnesc, Căpitan Gentilă;
 Intendent, Adjunct. Bengescu;
 Medic principal clasa I, Georgescu.

Brigada I.

Comandant, Colonel Sachelarie;
 Batalionul 4 de Vânători;
 Regimentul 2 de Linie;
 Regimentul 12 de Dorobanți.

Brigada II.

Comandant, Colonel Ipătescu;
 Regimentul 2 de Dorobanți;
 » 8 de Linie;
 Batalionul 3 de Vânători;
 Regimentul 7 de Dorobanți.

Artileria.

Comandant, Locot.-Colonel Dim.
 Maican.
 Bateria Nr. 1 }
 » » 2 } din Regim. 1 de
 » » 5 } Artilerie.
 » » 6 }
 Compania 4-a de Geniu.

Cavaleria.

Brigada de Călărași;
 Comandant Colonel Formac;
 Regimentul 6 Călărași;
 Regimentul 9 Călărași.

Divizia de rezervă.

Comandant, Colonel Slăniceanu;
 Șef de Stat-Major, Colonel Boteanu;
 Sub-șef de Stat-Major, Maior Carcalețeanu;
 Raportor . . .
 Comisar domnesc . . .
 Comandant de Brigadă, Colonel Holban;
 Batalionul I din Regimentul 3 de Dorobanți (?)
 Batalionul I din Regimentul 4 de Dorobanți;
 Batalionul de Miliții.

Artileria.

Comandant, Colonel Angelescu Alexandru;
 Bateriile de Coastă, Comandant Maior Dumitrescu;
 Bateria No. 3 }
 » No. 4 } din Reg. 1 Artilerie.
 Bateriile teritoriale }
 Regimentul 1 de Călărași } Comandant Maior Fotino.

III. Divizii detașate.

Divizia II.

Comandant General Cerchez;
 Șef de Stat-Major, Locotenent Colonel Algiu;
 Căpitan Bălan }
 » Popescu } Ofițeri de Stat-Major.

Raportor . . .
 Comisar domnesc . . .
 Intendent, Vrabie;
 Medic principal, Vercescu;
 Locotenent Papazoglu
 » Slătineanu } Ofițeri de ordonanță.

Brigada I

Comandant, Colonel Cantili;
 Regimentul 7 de Linie;
 » 14 de Dorobanți;
 » 16 de Dorobanți.

Brigada II.

Comandant, Colonel Budișteanu;
 Regimentul 4 de Linie.
 » 6 de Linie.
 » 10 de Dorobanți.

Artileria.

Comandant, Colonel Herkt;
 Regimentul 5 de Artilerie;
 Compania 2-a de Geniu.

Cavalerie.

Regimentul 5 Călărași.

Divizia III.

Comandant, General Racoviță;
 Șef de Stat-Major, Colonel Mărculescu;
 Maior Gigurtu, Ofițer de Stat-Major;
 Căpitan Văcărescu Ioan } Ofițeri de ordonanță.
 Sublocotenent Moruzi }
 Comisar domnesc, Căpitan Livezeanu;
 Raportor, Căpitan Lăpădatu;
 Medic principal, Stavrescu.

Brigada I.

Comandant, Colonel Vlădescu;
 Batalionul I de Vânători;
 Regimentul 3 de Linie;
 » 8 de Dorobanți;
 » 13 de Dorobanți.

Brigada II.

Comandant, Colonel Borănescu Gh.
 Batalionul 2 de Vânători;
 Regimentul 5 de Linie;
 » 5 de Dorobanți;
 » 6 de Dorobanți.

Artileria.

Comandant, Colonel Dabija;
 Regimentul 4 de Artilerie.

Cavalerie.

Brigada de Călărași;
 Comandant, Colonel Rosnovanu;
 Regimentul 3 Călărași;
 » 4 Călărași;
 » 7 Călărași.

Rezerva Geniului.

Compania 3-a de Geniu	}	La dispoziția Marelui Cartier general.
» 6-a de Telegrafie		

Rezerva de Cavalerie.

Brigada de Roșiori:

Comandant Colonel Crețeanu;

Regimentul 1 de Roșiori	}	La dispoziția Marelui Cartier general.
» 2 de Roșiori		

Trupele destinate fie-cărei diviziuni se vor pune în marș după ordinele ce se vor da cu indicațiunea itinerariului și destinație.

Divizia 3-a va executa ordinele de marș și dispozițiunile prescrise pentru escortarea prizonierilor ce a primit.

*Carol.**(Monitorul Oastei, No. 39, din 30 Decembrie 1877).***Scrisoare**

către Marele Duce Nicolae.

Poradim, 6 (18) Decembrie 1877.

Iubitul Meu Văr,

Cu cea mai mare părere de rău, părăsesc pentru câțva timp Bulgaria pentru a Mă întoarce în Capitala Mea, unde Mă chiamă afaceri urgente, lasate de mult timp în părăsire. Părerea Mea de rău este cu atât mai mare, cu cât nu am putut să am fericirea de a-Ți mai strânge încăodată mâna și de a Mă prezenta la Bogot—o datorie pe care dori-am din suflet s'o îndeplinesc cu scop de a-Ți mulțumi pentru bunătatea Ta și pentru a-Mi lua rămas bun dela Tine.

Cu toate că sunt tare răcit, Mă hotărisem ieri, și apoi azi, ca să vin la cartierul general; însă starea drumurilor este atât de rea, încât nu este chip de a-Mi deschide un drum și de a veni și a Mă întoarce cu aceiași cai, în aceeași zi.

Mâne, ziua plecării Mele (1), voi fi nevoit să plec calare, silindu-Mă să ajung la Nicopole, unde delegațiunile Camerei și Senatului M'au rugat să vii pentru a-Mi prezenta Adresele lor.

Cu cea mai mare neliniște Mă gândesc la trupele cari au făcut parte din armata de împresurare dela Plevna și cari se găsesc în acest moment în marș.

Îmi va fi greu iarăși să Mă obișnuiesc a nu mai fi cu Tine; însă Te rog o crede că urările Mele cele mai vii și toate gândurile Mele Te vor însoți neîncetat. Nu voi uita niciodată întreaga iubire și tot interesul ce Mi-ai arătat neconținut în această memorabilă epocă, care Ne-a unit pe câmpul de bătalie.

Am speranța că operațiunile noastre viitoare vor fi încoronate de un deplin succes, care va permite armatelor noastre să se întoarcă la vetrele lor, după ce-și vor fi îndeplinit cu prisosință misiunea.

Rog pe Dumnezeu să Te proteagă și să-Ți dea putere și sănătate pentru a încoronă frumoasa operă ce ai întreprins cu atât curaj, stăruință și abnegațiune.

Rugându-Te să-Mi păstrezi și pe viitor simțimentele ce Mi-ai arătat întotdeauna cu atâta căldură,

Sunt și rămân pentru totdeauna al Tău iubitor văr și amic.

(1) Amănată însă din cauza viscolului la 10 (22) Decemvrie.

Scrisoare către Împăratul Germaniei.

Poradim, 7 (19) Decemvrie 1877.

Împăratul Wilhelm scrisese M. S. Domnitorului:

«Cu cel mai viu interes am urmărit operațiunile Tale și vitejia trupelor Tale. Nu pot să-Ți exprim destul de cordial bucuria Mea pentru aceste succese și, drept recunoștință, Îmi permit a-Ți oferi prin aceasta ordinul Meu militar «Pour le Mérite». Fiindcă știi cât de mult este stimată această decorație în armata Mea, distincțiunea aceasta Ți va fi desigur prețioasă. Câte pericole, osteneli și lipsuri ai împărțait Tu cu trupele Tale până ce în sfârșit ai sărbătorit în căderea Plevnei un triumf frumos! Dumnezeu să-Ți ajute și mai departe!

M. S. Domnitorul răspunde:

Scumpele și măgulitoarele cuvinte ce M. V. binevoeste a-Mi adresă Mie și tinerei Mele armate M'au mișcat adânc și M'au făcut foarte fericit. În acelaș timp, conferirea ordinului «Pour le Mérite» atât de prețuit de toate armatele, a fost pentru Mine nu numai o surprindere plăcută, dar Mă și face cu drept cuvânt să Mă mândresc cu ea. Să-Mi permită dar M. V., a-I exprima cele mai sincere și devotate mulțumiri pentru înalta distincțiune ce Mi s'a făcut și să asigur pe M. V., că trupele Mele vor privi cu marea satisfacțiune la crucea albastră, cu care astăzi pot să Mă împodobesc, căci ea le va aminti întotdeauna că Comandantul suprem al glorioasei armate germane a recunoscut vitejia tinerii Mele armate, căreia Eu am consacrat toată a Mea îngrijire. Bunul Dumnezeu să protejeze întotdeauna pe M. V.

Carol.

Scrisoare

către Marele Duce Nicolae.

Poradim, 7 (19) Decembrie 1877.

Guvernul Meu a numit un Comisar special, pe d-nul Ciocărlan, pentru a se ușura relațiunile dintre autoritatea militară și autoritatea civilă, cum și raporturile cu diferitele ramuri ale administrațiunei armatei imperiale rămase în Nicopole, a cărei forță se arată în lista pe care A. V. I. ați binevoit a Mi-o trimite. Afară de aceasta, un inventar s'a făcut și semnat de către Locotenentul-General Stolipin în numele armatei ruse și de Locotenentul-Colonel Koslinski, delegatul armatei Mele, relativ la materialul aparținând cetății.

Detașamentul hotărit pentru serviciul tunurilor de cetate din fortăreață va fi înlocuit fără întârziere printr'un personal suficient.

Ca răspuns la a doua scrisoare a A. V. I. din 5 Decembrie, Mă grăbesc a vă face cunoscut, Monsenior, că s'au și dat ordinele ca, conform înțelegerii noastre verbale, divizia 3, sub comanda Generalului Racoviță, să fie destinată pentru transportul prizonierilor până la București. Evacuțiunea lor se găsește în plină execuție.

Numita divizie a primit ordinul ca să ocupe apoi imediat Giurgiul, Oltenița și Călărașii, după dispozițiunile următoare :

1 brigadă de infanterie (4 batalioane) și 2 baterii la Giurgiu.

1 batalion și 1 baterie la Oltenița.

4 batalioane și 2 baterii la Călărași.

În afară de aceste trupe, 3 Regimente de Călărași vor face serviciul în aceste 3 puncte înșirându-se

dela Petroșani până în sus de Călărași. În total 9 batalioane, 5 baterii și 11 escadroane. Nu voiu întârziă de a face cunoscut A. V. I. efectivul exact al acestor trupe și numele șefilor lor respectivi.

A. V. I. poate să fie convinsă, că noi suntem cei mai interesați de a veghea la siguranța fruntariilor noastre, și deci voiu lua toate măsurile pentru a apăra bine linia Dunării.

Divizia 4, sub comanda Generalului de brigadă Anghelescu, a și pornit în marș către Lom-Palanca și a primit ordin de a lua toate dispozițiunile pentru a observa Vidinul.

Divizia 2, sub comanda Generalului de brigadă Cerchez, care actualmente ocupă pozițiunile dela Plevna, pe măsură ce va deveni disponibilă, se va îndrepta în aceeaș direcțiune pentru a întări trupele destinate să investească Vidinul și Belgradjicul. Printr'un ordin de zi adresat armatei române, i-am făcut cunoscut că am luat comanda supremă a tuturor trupelor Mele de pe ambii țărmi ai Dunărei, numind pe Generalul de divizie Cernat, șeful statului Meu major.

A. V. I. va aprecia dar, că aceste trupe nu ar putea fi supuse decât Mie, bine înțeles păstrând aceleași ronturi în cari ne-am găsit și până acum Eu și armata Mea, față cu A. V. I. Aș ruga dar pe A. V. I. să-Mi indice direct toate modificările și mișcările ce va judeca necesar să se execute.

În ce privește raporturile întinse pe cari va trebui să le întrețină divizia Mea a 3-a cu detașamentul de apus, comandantul acestui detașament va putea cu ușurință să se adreseze Mie sau șefului Meu de stat-major

A. V. I. ați consimțit să ne cedați un vas; v'aș fi recunoscător, Monsenior, dacă ni l-ați da definitiv, căci el ne este absolut necesar, trebuind în continuu a trece, urcă și cobori Dunărea pentru aprovizionările noastre, cu atât mai mult, cu cât cele 4 bastimente, pe cari am avut fericirea să le cedam complet armatei imperiale la începutul campaniei, se găsesc acum pe Dunărea de jos.

Comandantul tunurilor dela Corabia zice că nu are ordin să le transporte la Calafat, așa că rog pe A. V. I. să-i parvină instrucțiunile necesare.

În acelaș timp, rog pe A. V. I. să binevoiască a da ordinele cele mai precise ca, pe măsură ce prizonierii vor ajunge la București și după ce vor fi predați Generalului adjutant Drentlen, ei să fie imediat porniți către diferitele lor destinațiuni, pentru a se feri Capitala Mea de preă mare îngrămădiri de trupe cari ar produce epidemii.

Binevoți a primi, Monsenior, expresiunile simțimentelor Mele cele mai amicale, cu cari rămân al Alteței Voastre Imperiale sincer iubitor.

Telegramă către Împăratul Rusiei.

Poradim, 8 (20) Decemvrie 1877.

Să-Mi permită Maiestatea Voastră a-I mulțumi încăodată din adâncul inimii pentru bunăvoința ce a avut pentru Mine și pentru Elisabeta, asigurându-Vă în acelaș timp de sinceritatea atașamentului Meu pentru Maiestatea Voastră. Sper că Maiestatea Voastră va putea călători fără întreruperi; aici avem un viscol violent care face cu neputință orice mișcare.

Scrisoare

către Principele Carol Anton de Hohenzollern.

Poradim, 8 (20) Decemvrie 1877.

Înainte de a părăsi Bulgaria, unde am petrecut patru luni în împrejurări nu tocmai ușoare, simt nevoia de a-Ți mai scrie câteva rânduri despre marile evenimente din urmă. Căderea Plevnei este și va rămâne evenimentul cel mai important al acestui războiu sângeros, și Eu sunt mândru că tocmai la aceasta a luat parte tânăra Mea armată și că Eu am comandat în acest punct hotărîtor. Împăratul Alexandru a și recunoscut pe deplin că noi ne-am îndeplinit foarte bine sarcina ce am avut aci. Când pe la orele 9^{1/2} seara M'am întors dela Plevna la Poradim, pentru a-l comunica amănuntele acestei mari victorii, El M'a îmbrățișat cordial, spunându-Mi între altele: «Je vous remercie du concours et de la persistance que vous avez prouvée dans cette époque difficile . . . ».

Cu o zi înainte de plecarea Sa, El a mai trecut în revistă trupele ruso-române și le-a mulțumit pentru purtarea lor vitează. A doua zi a venit la Mine Generalul Todleben cu statul-major al armatei de vest, pentru a lua rămas bun. M'am despărțit cu mare părere de rău de acest bărbat atât de simpatic, îmbrățișându-l la plecare.

Împăratul Germaniei Mi-a făcut o plăcută surpriză prin conferirea ordinului «Pour le Mérite»; Îți trimit aci alăturat o copie a depeșii Sale, al cărei conținut Îți va permite să vezi cât de mult a bucurat pe Împărat faptul că un Hohenzollern a jucat un rol în acest războiu și a intrat cu armata sa în acțiune ca un sal-

vator în cel mai periculos moment pentru armata rusă. Pot să-Ți spun acum că eră un moment în care inima nu-Mi eră veselă.

În anul 1866, Când la Berlin Mi-am luat rămas rămas bun dela Rege pentru a merge în România, El Mi-a spus că nu se poate deprinde cu ideia ca un Hohenzollern să fie supus Semi-lunii. La această obiecțiune Eu I-am răspuns că recunosc suzeranitatea Sultanului, numai pentru ca într'o zi să Mă desfac de el într'un mod onorabil. Aceasta a devenit un fapt împlinit: 7000 de Turci, 200 ofițeri și 2 Pași au fost făcuți Prizonieri de trupele Mele și au defilat înaintea Mea. Din potrivă, nu cred să fi putut fi prezentați Sultanului 20 de Români prizonieri. Un pașă s'a exprimat că Suveranul său n'a fost fericit inspirat, când n'a căutat să Mă aibă de prieten și aliat; Eu i-am răspuns că după războiu am putea să devenim de sigur din nou cei mai buni prieteni.

Fiindcă una din diviziile Mele trebuie să ocupe Giurgiul, Oltenița și Călărașii, am însărcinat-o ca să escorteze pe toți prizonierii la București, unde Rușii își vor primi partea lor. Celelalte trupe le îndreptez către Vidin, care va fi împresurat acum.

Cartierul Meu general îl mut la Poiana lângă Calafat; pentru moment, rămân câțva timp la București pentru a regula o sumedenie de afaceri cari s'au îngrămădit. De altfel M'am deprins atât de mult cu viața de campanie și cu lipsurile și ostenele mari ale ei, încât la București Mi se va părea totul preă confortabil. Aveam de gând să părăsesc Porădimul încă de alaltăieri, dar începuse un viscol atât de teribil, încât ar fi fost periculos să plec la drum. Suntem cu desă-

vârşire întroeniţi: zăpada a ajuns până şi în odaia Mea; corturile au îngheţat şi au înfăţişarea unor stânci. Sunt foarte îngrijat de trupele Mele cari se găsesc în marş; garda rusească, care se găseşte în Balcani, va suferi teribil. Zăpada a căzut aşă de mare, încât pentru moment orice operaţiune este cu neputinţă. Mii de cai au murit. Măne am de gând să plec la Nicopole, unde însă nu voi putea să ajung decât călare.

Această scrisoare Îţi va sosi tocmai de anul nou, aducând Ție şi scumpei Mele Mame cele mai sincere felicitări. Să dea Dumnezeu ca anul nou să Ne unească iarăş. Cu părere de rău Mă despart de anul vechiu, care a fost pentru Mine şi ţara Mea aşă de bogat în evenimente. Să dea Dumnezeu ca anul 1878 să încoroneze opera începută şi să ne aducă o pace apropiată. România are nevoie de ea!

De şase luni lipsesc din Bucureşti şi astfel am pierdut curentul afacerilor de Stat, cu toate că Mi se trimiteau rapoarte în fiecare săptămână. Camerele se arată patriotice şi lucrează cu zel; mai puţin favorabilă este situaţiunea noastră financiară, căci războiul ne-a costat până acum 25 de milioane, un sacrificiu care trebuie şi poate fi suportat.

Telegramă

către Principele Milan al Serbiei.

Turnu-Măgurele, 12 (24) Decembrie 1877.

Aflând cu o vie plăcere că armata A. V. a ocupat puncte de mare importanţă strategică pe teritoriul turcesc, am dat ordin trupelor Mele cari operează în

direcția Vidinului să se pună în comunicație imediată cu trupele A. V. Fac urările cele mai sincere pentru reușita operațiunilor conduse de A. V. și cari vor contribui la succesul nobilei cauze, pentru care luptăm. Nu voiu încetă a urmări cu cel mai viu interes toate mișcările armatei sârbe.

Răspuns la Adresa Corpurilor Legiuitoare.

Pitești, 15 (27) Decemvrie 1877.

Domnilor Delegați,

Sunt adânc pătruns de patrioticele cuvinte ce-Mi adresează prin D-voastre reprezentațiunea națională a țerii. Regret că, cu toată osteneala ce v'ați dat, timpul rău, întrerupând comunicările, v'a oprit d'a veni în Bulgaria și astfel n'am putut primi Adresele Camerelor pe chiar teatrul bravurei românești în veacurile trecute, martore din nou astăzi al actelor de vitejie ale oștenilor noștri.

Eram sigur că națiunea română întreagă și reprezentanți săi erau uniți prin minte și inimă cu Mine și guvernul Meu și că acțiunea ce armata noastră a avut în războiul cu Turcia va fi salutată ca un act de vigoare națională. N'am fost însă mai puțin fericit d'a vedea că aceste simțeminte au fost exprese de mai unanimitatea Corpurilor Legiuitoare, dovedindu-se astfel încă odată că în chestiunile naționale toți Românii sunt uniți. Prin această unire, prin concursul D-voastre și al națiunii, vom putea în viitor asigura României

pozițiunea la care are drept a aspira în concertul po-
poarelor civilizate.

Armata a adus deja un puternic concurs la această
operă, prin valoarea ei, prin rezistența la privațiunile
și suferințele unei campanii făcute în condițiuni foarte
grele și excepționale; ea a binemeritat dela patrie și
a deschis o eră nouă de energie și mărire națională.
Prin sângele generos vărsat de dânsa alături cu glo-
rioasele armate ale Augustului și putintelui nostru aliat,
atât M. S. Împăratul tuturor Rusiilor cât și celelalte
Puteri garante au putut dobândi convingerea că n'au
întins mâna lor unei națiuni fără vitalitate, fără viitor.
Să avem dară cu toți ferma credință că, la încheierea
păcii, ele nu vor ezita de a completa opera lor.

Cât pentru Mine, deși fericit de a Mă afla iarăș în
mijlocul bunului și bravului Meu popor, Mă voiu grăbi
a Mă întoarce, ori-când trebuința va cere, pe tărâmul
luptei, spre a împărtași greutatea și pericolele armatei
noastre în viitoarele operațiuni la cari este chemată.

Aceasta este, cred, cel mai bun mod d'a răspunde
la simțemintele ce-Mi exprimă națiunea și reprezentanții
săi și pentru cari, încă odată, vă mulțumesc cu recu-
noștiință.

Să trăească armata! Să trăească România!

Răspuns

la urarea de întâmpinare a Primarului Capitalei.

București, 15 (27) Decembrie 1877.

Sunt foarte simțitor la cuvintele patriotice ce-Mi
adresați în numele Capitalei. Sunt fericit a Mă întoarce,

după o absență așa de lungă, în mijlocul iubiților Bucureșteni, cari în aceste timpuri memorabile au dat atâtea dovezi de devotament. Capitala României a fost, ca și armata, la înălțimea misiunii ei. Dumnezeu a fost cu noi.

Să mergem dar cu toți împreună la Mitropolie, spre a mulțumi pe Atot-puternicul, care ne-a luat subscutul său.

Cuvântare

către Corpurile Legiuitoare.

15 (27) Decemvrie 1877.

După Te-Deum, M. S. Domnitorul trece mai întâiu în apartamentele Mitropolitului Primat, și de aci merge în localul Adunării Deputaților, cari primesc pe M. S. cu mari ovațiuni. M. S. Domnitorul se urcă pe Tron și adresează reprezentanților națiunii următoarea cuvântare:

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

În anul 1866, când am pus piciorul pe pământul românesc, am venit mai întâiu în mijlocul reprezentățiunii naționale spre a spune țerii că din acea zi vom împărtăși împreună soarta cea bună ca și pe cea rea.

Unsprezece ani au trecut de atunci. Multe greutăți, multe nevoi am avut de învins. De șase luni, mari și însemnate evenimente s'au petrecut. Locul Meu, în asemenea împrejurări, eră în fruntea oastei, care apără moșia românească, onoarea și neatârnamarea ei. Țara știe cum armata și-a făcut datoria, cum ea a realizat speranțele puse întrânsa, justificând și nestrămutata Mea încredere.

Întorcându-Mă de pe câmpul de luptă, astăzi, când cele mai scumpe din dorințele dela o mie opt sute

șase zeci și șase s'au îndeplinit, am voit a veni iarăș în mijlocul D-voastre spre a vă mulțumi de felicitările ce Mi-ați trimis prin delegațiunea însărcinată a Mă întâmpină în Bulgaria. Din fericire, evenimentele au mers mai repede decât se credea, și astăzi avem o nouă pagină de înscris în istoria noastră: căderea Plevnei.

Știu și am simțit că țara a fost într'un cuget unită cu Mine în toate grelele împrejurări prin cari am trecut, și că ea a tresăltat de bucurie la auzirea isbânderelor armatei noastre.

Sunt mândru că am fost în capul ei pe când și-a vărsat sângele pentru independența scumpei noastre patrii.

Dumnezeu să binecuvânteze România de sine stătătoare și să întărească pururea viteaza noastră armată!

✍

Răspuns

la felicitările studenților universitari.

15 (27) Decemvrie 1877.

Sunt fericit că putem da tinerimii, care este viitorul țerii, o patrie independentă. Să trăească România.

✍

Răspuns

la felicitările Inaltelor Curți de Casație și de Conturi, ale Rectorului Universității din București și ale Delegațiunilor județene și comunale.

18 (30) Decemvrie 1877.

Domnii Mei,

Vă salut din inimă și cu bucurie vă zic: *Bine v'am găsit.*

Vă mulțumesc pentru felicitările ce-Mi adresați, pentru devotamentul ce-Mi exprimați.

Vă mulțumesc pentru cuvintele patriotice și simpatice ce, cu această ocaziune, adresați armatei. Ea le merită, precum le merită și din partea întregii națiuni române.

În timpul lipsei Mele din țară, în timpul luptelor noastre pe câmpurile de bătae ale Bulgariei, autoritățile publice, fărăosebire, s'au asociat cu inima și cu o muncă neîntreruptă la marile acte săvârșite de armata noastră.

Magistratura și, în capul ei, Înalta Curte de Casație, am o deosebită plăcere de a o constată, a simpatizat cu căldură cu faptele noastre naționale și vitejești; totodată, ținându-se la înălțimea misiunii lor, judecătorii de toată treapta nu s'au lăsat a se turbura de sunetul armelor și au dat tuturor o bună și nepărtinitoare justiție.

Cu această ocaziune exprim mulțumirile Mele și Curții de Conturi.

Constat asemenea, cu adevărată mândrie națională, concursul energetic ce ne-au dat autoritățile județene și comunale, sacrificiile patriotice ce județele și comunele au făcut, fie pentru trebuințele armatei, fie pentru întreținerea și vindecarea răniților și bolnavilor ei.

În numele națiunii, mulțumesc dară delegațiunilor județene și comunale pe cari le văd întrunite în jurul Meu, și pe cari le și însărcinez de a exprima județelor, orașelor și satelor Domneștile Mele mulțumiri.

O vie și neștearsă recunoștință exprim «Crucii Roșii», administrațiunii spitalelor și în genere tuturor societăților de binefacere, cari au alinat atâtea dureri,

au vindecat atâtea răni și au redat patriei în plină sănătate mii de apărători.

Universitățile din București și Iași, cheia bolții învățământului public, Mi-au exprimat cuvinte cari M'au mișcat adânc. Rog pe Rectorul Universității din București să fie interpretul cugetărilor Mele celor mai vii pe lângă corpul profesoral, pe lângă junimea studioasă, care a simțit atât de bine că ea are a se bucura de rodul ostenelilor noastre.

Lucrul nostru, Domnii Mei, nu este încă sfârșit, timpul luptelor și al sacrificiilor nu este încă trecut, căci încă n'am ajuns la finitul misiunii noastre. Să urmăm dară cu toții, Domn, armată, autorități și populațiune, pe calea patriotică și bărbătească pe care a pășit națiunea.

Să dovedim însăși Istoriei că fiii României nu cunosc trude destul de mari, nu cruță sacrificii destul de dureroase, nu se opresc de a-și vărsa chiar sângele, atunci când se atinge de binele și independența mumei noastre comune: Patria.

Astfel, și numai astfel, România va ajunge la acel grad de putere și de mărire la care-i dau dreptul pozițiunea sa, luptele generațiunilor trecute și energia fiilor săi de astăzi, într'un cuvânt, vitalitatea și bărbăția națiunii pe câmpurile de bătae, ca și pe câmpurile laboarei, păcii și ale activității intelectuale.

Încă odată, Domnilor, în numele Meu, în numele Doamnei, vă exprim Domneasca Mea recunoștința și, înainte de a ne despărți, să strigăm cu toții:

Să trăească România liberă și de sine stătătoare!

1877

Răspuns la felicitările Senatului.

19 (31) Decemvrie 1877.

Domnilor Senatori,

Ca și în ziua reîntoarcerii Mele în București și la venirea Mea în mijlocul Corpurilor Legiuitoare, asemenea și astăzi vă exprim recunoștința Mea pentru cuvintele patriotice și măgulitoare ce Mi-ați adresat în mai multe ocaziuni, cuvinte pe cari Eu nu le voi uita.

Da, Domnilor, cu toții să ne mândrim de actele de bravură ale oștirii noastre, căci sângele vărsat pe câmpurile de bătae ale Bulgarilor va afirma, a afirmat chiar, independența României.

Vă mulțumesc din inimă, Domnilor Senatori, că D-voastre ați simțit aceasta atât de bine; vă mulțumesc pentru aprobațiunea patriotică ce ați dat căii ce am întreprins și care singură ne va conduce la limanul dorit de toți: binele și mărirea României. Cu această ocaziune, Doamna se asociază la simțemintele de afecțiune și de recunoștință, pe cari am deosebită plăcere de a vi le exprimă.

Ordin de zi

către garda orășenească din țară.

22 Decemvrie 1877 (3 Ianuarie 1878).

Gardiști,

În tot timpul cât armata s'a aflat la fruntarie și peste Dunăre spre a apăra țara, voi ați înlocuit-o cu

devotament în interiorul orașelor, unde ați îndeplinit serviciul de garnizoană și ați mântinit buna ordine.

Sarcinile ce ați purtat au fost astădată mai grele decât oricând, căci ați stat concentrați mai bine de șase luni; însă, în momentele solemne prin cari trecem, când fiecare este chemat a plăti cu persoana sa pentru iubita noastră patrie, vă puteți mândri că, prin ostenelele voastre, ați contribuit și voi la opera comună, ați asigurat liniștea căminurilor.

Din fericire, succesele oștirii M'au dispensat de a face apel la voi pentru apărarea în contra vrășmașului; sunt însă convins că, dacă ar fi fost nevoie de brațele și de sângele vostru, voi v'ați fi făcut datoria cu aceeași fericire și vitejie ca și frații voștri din armată.

În numele Țerii, Eu vă mulțumesc pentru serviciile ce ați făcut, și România va privi cu încredere în garda orașenească un element puternic pentru paza ordinii și, la trebuință, pentru apărarea națională.

Ordon ca prezentul ordin de zi să se cetească în toate legiunile, batalioanele și companiile.

Dat în București, la 22 Decemvrie 1877.

Scrisoare către Împăratul Germaniei.

22 Decemvrie 1877 (3 Ianuarie 1878).

Îmi lipsesc cuvintele pentru a descrie emoțiunea adâncă ce Mi-au pricinuit rândurile scumpe cu cari Maiestatea Voastră Mi-a trimis ordinul atât de prețios «Pour le mérite». Distincțiunea ce Maiestatea Voastră ca șef al familiei ați binevoit a-Mi oferi Mie, care sunt așa departe de patrie, este cea mai frumoasă răsplătă

după un trecut plin de luptă și de muncă; voiui purta întotdeauna cu o credincioasă mulțumire acest ordin, a cărui posesiune Mă umple de o dreaptă mândrie.

În anul 1866, când Mi-am luat rămas bun dela Maiestatea Voastră, Ea a binevoit a-Și exprima părerea Sa de rău, că un Hohenzollern se pune sub suzeranitatea Semilunii. Acele cuvinte au fost o înțepătură puternică în inima Mea; am răspuns atunci: «Suzeranitatea Sultanului o recunosc pentru moment, dar aceasta numai pentru a Mă desface de ea cu demnitate în timpul cel mai apropiat!» De atunci au trecut unsprezece ani și toată munca și toate silințele Mele în acest timp au fost îndreptate numai către acest țel. În special, tânăra Mea armată trebuia pregătită în acest scop. Am urmat exemplul strămoșilor noștri și al prea iubitului și prea veneratului nostru Șef al familiei, dând toată atențiunea forței armate a țerii Mele, a cărei vitalitate am recunoscut-o dela început. Însă adeseori timpul Îmi părea foarte lung. Astăzi însă sunt uimit că am atins așa de repede țelul dorit. Pe lângă acest succes frumos, recompensa cea mai strălucită este că M. V. a știut să aprecieze străduința Mea: de aceea armata Mea și întreaga țară se mândresc împreună cu Mine.

Dela începutul războiului am fost convins că M. V. va urmări cu atențiune și simpatie operațiunile. Împăratul Alexandru, al cărui caracter și inimă nobilă am avut ocaziunea a le cunoaște și stimă, Îmi comunică întotdeauna depeșile Maiestații Voastre. Când Maiestatea Voastră I-ați urât o victorie ca cea dela Sedan, Eu I-am spus: *Le jour ne sera pas trop éloigné où Plevna deviendra un second Sedan, grâce à la persistance*

de V. M.! Și într'adevăr, după a treia bătălie dela Plevna, numai Împăratul manifestă o neclintită stăruință, pe când toți ceilalți erau descurajați.

Din nefericire nici astăzi nu s'a atins țelul campaniei, care în iarna aceasta grea va întâmpina mari dificultăți și obstacole.

Trupele Mele, cari, cu excepția unei divizii destinate pentru malul stâng al Dunărei, operează în contra Vidinului, intră într'o regiune, unde mijloacele de traiu nu sunt însă așa de sleite ca în celelalte părți ale Bulgariei nordice. Pentru moment, Vidinul va fi numai împresurat, căci în timpul iernei ar fi greu de executat un asediu în regulă. De aceea Eu rămân în București, unde am fost primit la întoarcere în modul cel mai cordial, și Mă voi duce la Calafat și apoi la Arcer-Palanca numai atunci când va începe acțiunea.

Dacă Dunărea va îngheța anul acesta, ceeace nădăjduim că nu se va întâmplă, localitățile noastre situate între Giurgiu și Brăila vor fi serios amenințate, căci linia este așa de întinsă, încât trupele înșirate acum dealungul țărmului nu sunt îndestulătoare.

Marele Duce Nicolae este și el îngrijat întru câtva, mai ales pentru depozite și comunicațiuni; de aceea el a ordonat ca trupele ce sosesc să rămână deocamdată în România.

Să dea Dumnezeu ca să se termine în curând acest războiu sângeros și ca o pace durabilă să ne îndeplinească toate dorințele și să permită țărilor dela Dunărea-de-jos o dezvoltare nouă și puternică. Mulțumind încă odată din adâncul inimii Maiestății Voastre, rămân etc.

1877

Telegramă

către Marele Duce Nicolae.

28 Decemvrie 1877 (9 Ianuarie 1878).

La ştirea că Sublima Poartă ar aveà intenţiunea să trateze direct cu marele cartier general asupra unui armistiţiu care ar îmbrăţişa în acelaş timp şi preliminarile unei păci definitive, opiniunea publică în România este emoţionată şi preocupată de cursul ce ar putea lua nişte negocieri, în cari interesele ţerii s'ar află direct în joc.

Simţemintele Tale amicale faţă de Mine, precum şi bunăvoinţa ce ai arătat ţerii Mele dela începutul acestui războiu, Mă liniştesc cu totul. Te rog în acelaş timp să ai bunătatea, ca, atunci când momentul hotărîtor va fi aproape, să-Mi faci cunoscut, care ar fi mijlocul prin care ne-am putea înţelege asupra participării ce trebuie să fie rezervată României la negocierile unui armistiţiu care ar cuprinde în el bazele păcii.

Această participare este îndreptăţită prin coope-raţiunea la războiu a armatei Mele, care a fost mândră să lupte şi să-şi verse sângele pentru o cauză comună alături cu brava armată imperială. Mă adresez dar Ție, cu toate numeroasele ocupaţiuni ce Te apasă, pentru a Te ruga să Mă anunţi la timpul oportun, aşă în cât să fiu în măsură a-Ți expune vederile Mele relativ la condiţiunile cari ar trebui stipulate în favoarea României.

Scrisoare

către Ministrul Instrucțiunii dăruind 5.000 de lei pentru cea mai bună „Istorie populară a războiului“.

29 Decemvrie 1877 (10 Ianuarie 1878).

Domnule Ministru,

Amintirea sacrificiilor ce armata și națiunea au făcut și fac în cursul acestui războiu, pentru a consolida vechea temelie a independenței scumpei noastre patrii, nu trebuie nici odată să piară din mintea și din inimile generațiunii noastre și a celor ce ne vor urmă.

Dorința mea este ca, după terminarea luptei ce am întreprins, Ministerul în capul căruia te afli să îngrijască a se publica o istorie a acestui războiu, care răspândindu-se în popor, să arate tuturor devotamentul fără margini, jertfele eroice, pe cari țara și oastea le-au desfășurat spre a asigura bunul cel mai scump pentru națiunile cari au voința și puterea de a trăi: Neatârarea.

Spre acest sfârșit, Eu pun la dispozițiunea Ministerului Instrucțiunii publice suma de 5.000 lei noi, care se va oferi ca premiu celei mai bune scrieri populare de acest fel de o comisiune competentă ce se va numi și după un anume program; iar opera premiata se va adopta în școalele noastre publice, pentru ca tinerimea să afle într'nsa frumoase învățăminte, nobile și patriotice exemple.

București, 29 Decemvrie 1877.

1877

Cuvinte

rostitute în sala Tronului la decorarea steagului
Regimentului 13 de Dorobanți.

31 Decembrie 1877 (12 Ianuarie 1878).

Regimentul 13 a meritat prin bravura sa cea mai mare distincțiune. «Steaua României» pe drapelul vostru va aminti pururea că dorobanții de Iași și Vaslui au fost cei dintâi cari au dat piept cu dușmanul. La 27 August am avut ocaziunea a admira vitejia voastră pe care nici odată nu o voi uita. Întoarceți-vă acum în a doua Capitală a României, care poate fi mândră de voi. Trăească bravul regiment 13!

1878.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Kazanlik.

București, 2 (14) Ianuarie 1878.

În vederea eventualelor negocieri, trimit pe Colonelul Arion din Artilerie, cu o scrisoare pentru Tine. El pleacă mâne la Kazanlik.

Sunt foarte fericit că Te știu de cealaltă parte a Balcanilor.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

2 (14) Ianuarie 1878.

Scrisoarea Ta așa de scumpă, pe care am primit-o la Turnu-Măgurele, când cu întoarcerea Mea din Bulgaria, Mi-a pricinuit cu atât mai multă bucurie, cu cât ea Mi-a îngăduit să văd cât de mult Te-au interesat peripețiile acestui sângeros războiu și cât Te-au bucurat urmările lui. Independența României este de aci înainte asigurată. Când treceam Dunărea cu armata Mea, la sfârșitul lunii lui August, multă lume dădea din cap și credeă, poate că vom primi o bună lecție pentru îndrăsneala

noastră; chiar și în consiliul de războiu pe care l'am ținut în ajun, seara, la Corabia, mai multe voci se ridicară să ceară amânarea intrării noastre în Bulgaria. Dar oprii discuția și hotărîi ca, a doua zi, toată armata să treacă Dunărea, iar podul să fie ridicat imediat pentru a fi reconstruit sub Nicopole. Simțeam atunci pe deplin răspunderea pe care Mi-o luam; aveam însă credința în Dumnezeu și în tînăra Mea armată, la al cărei progres lucrasem în vreme de unsprezece ani și de care eram convins că va răspunde așteptării Mele. Azi am obținut ceea ce doriām: Am arătat Europei, că am făcut ceva din România!

Acum încep alte lupte, pe terenul diplomatic, și nu știu, dacă aci vom fi tot așa de norocoși! O înțelegere cu Turcia, care va căuta să câștige prietenia noastră, nu e așa de grea pentru noi; mai puțin ușoară va fi însă cu Rusia, de care ne temem că va pretinde înapoierea județelor noastre din Basarabia. Până acum nu Mi s'a făcut nici o revelațiune asupra acestui punct; suntem însă îndreptățiți a crede că ni se vor face propuneri. Acestea ar face o rea impresie în țară și ar compromite mult ceea ce am dobândit până acum. Nădăjduim mereu că Rusia, după ce ne-am luptat alături de ea, nu va mai reveni asupra unui lucru pe care poate l-a plănuț în clipa izbucnirii războiului.

Săptămăna aceasta încep negocierile pentru armistițiu, care nu se vor lovī de nici o piedică. Starea armatei ruse în Bulgaria nu este astfel ca să poată dori o prelungire a războiului. Aprovizionarea a devenit aproape cu neputința din pricina sloiurilor Dunărei, și depozitele de acum nu ajung pentru vreme mai îndelungată.

Vidinul este impresurat de trupele Mele.

Tocmai primesc frumosul album «Din patrie». Ne-am bucurat mult privind fotografiile executate cu măiestrie, cari Ne fac să vedem infrumusețările dela Sigmaringen și Vă mulțumim din toată inima pentru această scumpă amintire, ce deșteaptă în Noi din nou dorul de Voi.

De sigur vei fi auzit că Generalul Golescu a murit; cred că ar face o bună impresie dacă ai da lui Ion Brătianu ordinul «Hohenzollern» pe care l-a avut răposatul. În aceste vremuri furtunoase, Brătianu a făcut lucruri mari; afară de aceea el este purtătorul răspunzător al politicii, care a dat României starea ei de față.

Scrisoare

către Principele Moștenitor al Germaniei.

2 (14) Ianuarie 1878.

M. S. Domnitorul însărcinează pe Ministrul de Finanțe Campineanu să remită Principelui Moștenitor o scrisoare, în care se vorbește și despre greutățile în cheștiunea drumurilor de fier, pentru regularea căreia Ministrul merge la Berlin. Scrisoarea continuă:

Plevna a căzut tocmai la vreme, căci o întârziere de patru săptămâni ar fi nimicrit într'adevăr oștirea noastră. (1) Întreaga regiune eră sleită; începuse să lip-

(1) Comitele de Pimodan spune că într'o convorbire ce a avut cu M. S. Regele Carol, acum câțiva ani, M. S. i-a povestit următorul amănunt: «După câteva zile dela capitularea Plevnei, se deslănțui un vifor cu zăpadă peste toată țara. Dacă asediații ar fi rezistat până atunci, Rușii, adăpostiți în mod sumar sub acopereminte mediocre, ar fi fost nevoiți să ridice asediul și să aștepte sosirea primăverii viitoare, pentru a reîncepe o nouă campanie». (Comte de Pimodan, *Simplet souvenirs* 1859—1907. Paris, 1908, pag. 239.)

sească lemnele într'un chip foarte simțitor, și ruperea podurilor ar fi făcut cu neputință aducerea de proviziuni. Cu această ocaziune trebuie să relev, că Statul major-general și serviciul de intendență rusești au arătat în privința aceasta puțină prevedere; succesele dobândite se datoresc deci numai vitejiei armatei și perseveranței câtorva comandanți. Domnii din marele cartier-general nu fac decât incurcături și conduc operațiile consultând hărți greșite și folosindu-se de ofițeri de ordonanță. Am spus adeseori Marelui Duce, pentru care am prins multă dragoste, din pricina inimii sale bune, că este prea îngăduitor față de cei ce-l înconjoară.

Aici se va face tot ce e cu putință ca să ajutăm oștirea rusă, fiindcă interesele noastre respective sunt strâns legate unele de altele.

Ziarele răspândesc șvonul, că Rușii vor să reia județele Basarabiei incorporate la România, în urma tractatului dela Paris. Nu pot să cred un astfel de lucru, mai ales după marile servicii ce le-am făcut în momentul cel mai critic! De altfel, o asemenea schimbare de frontieră ar fi hotărât împotriva intereselor Germaniei și Austriei cari trebuie să vegheze ca gurile Dunărei să nu se găsească în mânele unei Puteri așa de mari.

În art. 2 al tractatului pentru regularea trecerii armatei ruse prin România, se spune că Guvernul M. S. Împăratului Rusiei ia însărcinarea de a păstra și de a apăra integritatea actuală a României. Cu toate că nu-i cu putință ca acest angajament formal să fie violat, dar suntem îngrijați cu atât mai mult, cu cât presa rusă se ocupă mereu de această chestiune.

Schimbarea în administrația direcției căilor ferate, cerută de cartierul-general rus, și regularea datoriilor

întârziate către Societatea pe acțiuni, explică călătoria la Berlin a Ministrului Meu de finanțe, Câmpineanu. M'aș bucură foarte mult, dacă ai vrea să-i acorzi onoarea unei audiențe.

Procedarea Mea constituțională și mai cu seamă întâmplările din urmă, au dezarmat pe cei mai mari adversari ai Mei. Câmpineanu făcea parte, în cei dintâi ani, dintr'o opozițiune aspră; azi a devenit pentru Mine un servitor credincios și a căpătat convingerea, că nu am în vedere decât binele țării.

Am ca principiu de a nu închide ușa niciodată adversarilor Mei; din potrivă, le dau puțința de a se apropia de Mine; în acest mod pe mulți i-am dezarmat. În general, războiul de față a schimbat cu totul situațiunea Mea în țară; se atribue școalei prusiene acțiunile Mele militare, ceea ce Mă bucură mult, căci e ade-vărat că ei îi datorez rezultatele de astăzi. Nu-Ți pot spune cât de mândră este armata Mea, cu Mine dimpreună, de ordinul «*Pour le mérite*», care Mi-a fost acordat.

Medicii germani ne părăsesc azi; ne despărțim de ei cu mare părere de rău, căci cu toții trebuie să le fim recunoscători pentru îngrijirile conștiincioase ce au dat răniților noștri. Mă bucur că dâșii pleacă cu cele mai bune impresiuni dela noi.

Apropiata căsătorie a ficei Tale Te va ocupa acum mai ales; nu pot să-Mi închipui că mica Carola, pe care o vedeam sărind în jurul mesei la dineurile familiare, să fie deja o prințesă mare.

Dumnezeu s'o proteagă și s'o facă cât mai fericită.

1878

Ordin de zi către armată.

București, 3 (15) Ianuarie 1878.

Ostași,

Regimentul 13 de dorobanți, încă dela începutul campaniei, a fost unul din corpurile care a avut să îndure cele mai mari greutăți și care a avut fericita ocaziune de a se distinge în toate însărcinările ce a avut să îndeplinească.

În fața inamicului, acest regiment a dat probe de devotament și curaj, luând parte la mai toate atacurile făcute contra întăririlor dela Plevna.

Pentru a răsplăti dară curajul și devotamentul acestui corp, ordon scoaterea sa din divizia 3-a activă în care contează, trimițându-se la partea teritorială, unde se va desconcentra pe ziua de 5 Ianuarie 1878.

Dat în București, la 3 Ianuarie 1878.

Carol.

Scrisoare către Împăratul Rusiei.

6 (18) Ianuarie 1878.

Sire,

În clipa când începe un an nou, menit să consfințească mărețele întreprinderi ale M. V., în clipa în care succesele strălucite și decisive ale unei campanii, la care sunt fericit și mândru că am luat parte cu tânăra Mea armată, sunt aproape să aducă o îndoită soluțiune conform mărețelor planuri urmărite de M. V. și legitimelor aspirațiuni ale României, Îmi stă pe inimă să

prezint M. V., prin mijlocirea Generalului Principe Ghika, expresiunea urărilor calduroase ce fac pentru fericirea Sa personală și aceia a Augustei Sale familii.

Mă grăbesc deci să ofer M. V. omagiul nestrămutatului devotament ce am avut totdeauna pentru Ea și pe care l'a mărit atât de mult Augusta simpatie de care M. V. ne-a dat de curând dovezi măgulitoare Mie și țerii Mele.

Aceasta Mă îndreptățește să cred că M. V. va binevoi să vadă în demersul Meu de față, insuflat de dorința Mea de a asigura României, în cursul negociațiunilor viitoare, sprijinul puternic al M. V., o nouă mărturie a încrederii absolute, întemeiată de guvernul Meu pe asigurările generoase ce am avut fericirea să le aud din gura M. V., și cari au pentru țara Mea o valoare mai înaltă, o pozițiune mai presus decât cele mai formale tractate.

Îndrăznesc să nădăjduesc că M. S. va primi favorabil pe Generalul Ghika, care este însărcinat să remită această scrisoare în mâinile Majestății Voastre și care a avut deja onoarea de a fi atașat la persoana M. V., și că va binevoi a urmă, ca și în trecut, Augusta Sa bunăvoință.

Terminând, rog pe M. V., a binevoi să primească asigurarea neîntreruptă a nestrămutatului atașament și a respectului adânc cu care

Am onoare de a fi, Sire, etc...

1878

Scrisori

către Generali Maiori Rosenbach și Baron Seidler,
la St. Petersburg.

6 (18) Ianuarie 1878.

M. S. Domnitorul trimite, prin Locotenentul E. Ghika, câte o scrisoare fiecăruia :

Generale,

Pentru a consfinți amintirea participării d-voastre la o campanie în care armata Mea s'a luptat alături de armata împărătească și ca o mărturie a înaltei stime ce ați știut să vă câștigați prin frumoasa d-voastre purtare, Îmi fac o vie plăcere a vă oferi medalia Mea pentru «Virtutea militară», ale cărei insemne vi le alătur aci.

Urându-vă în acelaș timp vindecarea cât mai repede a glorioasei răni, primită în împrejurări așa de neuitate, țin să vă exprim personal interesul cu care am urmărit și voiu urmări neîncetat strălucitele succese ale trupelor imperiale și ale vitejilor voștri frați de arme.

Primiți, Generale, asigurarea celor mai bune sentimente și deplina Mea considerație.

Scrisoare

către Marele Duce Mihail Nicolaevici.

10 (22) Ianuarie 1878.

Monsenior,

Sunt fericit că pot în sfârșit să Vă trimet insemnele ordinului Meu, pe care ați binevoit a-l primi.

Ca titlu de amintire a frăției noastre de arme și pentru faptele glorioase îndeplinite în Asia sub condu-

cerea destoinică a A. V. I., alătur pe lângă aceasta medalia Mea pentru «Virtutea Militară», care figurează azi pe pieptul atâtor viteji și a cărei valoare s'a mărit mai mult, de când M. S. Împăratul Mi-a făcut onoarea s'o primească.

Spre a veni la A. V. I. să-I reinnoiască viile Mele urări pentru strălucitele și memorabilele victorii ce a repurtat în Asia, am însărcinat pe Lt. Colonel Candiano, cavaler al ordinului Sf. Gheorghe, și care s'a distins la luarea redutei Grivița.

Să dea Dumnezeu ca o pace apropiată să încoroneze eforturile eroice ale vitejilor noștri soldați, ca sacrificiile noastre să nu rămâe neroditoare pentru marea și nobila cauză al cărei apărător generos s'a făcut Maiestatea Sa Împăratul.

Rugându-Vă, Monsenior, să transmiteți cele mai cordiale complimente Doamnei Mare-Ducese, iubita Mea Vară, și să credeți în sentimentele Mele de sinceră alipire și afecțiune, rămân, etc. . . .

Telegramă către Împăratul Rusiei.

II (23) Ianuarie 1878.

Mersul victorios al armatelor Maiestății Voastre peste Balcani Ne umple inimile de bucurie; rog dar pe Maiestatea Voastră să primească felicitările Mele cele mai vii.

Dea Dumnezeu ca aceste izbânzi repezi și strălucite să împlinească dorințele și planuirile a căror realizare Maiestatea Voastră a urmărit-o într'un mod atât de nobil.

1878

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Kazanlic.

11 (23) Ianuarie 1878.

Te felicit din toată inima pentru mersul victorios al armatelor imperiale. Ocuparea Adrianopolului a fost cunoscută aici încă dela 7 ale lunii, însă aşteptam confirmarea oficială a veştii, spre a-Ţi exprima toată bucuria Mea pentru acest strălucit sfârşit.

Îţi mulţumesc de telegrama Ta, pe care am primit-o azi dimineată.

Operaţiunile dinaintea Vidinului, unde am restrâns considerabil cercul de înconjurare, merg cu totul mulţumitor.

Scrisoare

către Generalul Todleben.

13 (25) Ianuarie. 1878

Excelenţă,

Am cetit cu cel mai viu interes raportul ce aţi adresat A. S. I. Monseniorului Marele Duce Nicolae asupra zilei de 28 Noemvrie, şi a cărui traducere aţi avut graţiozitatea de a Mi-o trimite.

Am găsit în el, cu o mulţumire intimă, schiţat în trăsături generale şi cu o mână de maestru tabloul grandios a acestei fapte vitejeşti care va lăsa o pagină strălucitoare în istorie şi ilustrului apărător al Sevastopolului un nou titlu spre admiraţia marilor Căpitani ai viitorului.

Cat despre Mine, voi păstra totdeauna amintirea preţioasă a fraternităţii noastre de arme şi a fericirii

de a fi avut pe E. V. ca auxiliar în îndeplinirea acestei mari opere, care a dat chiar, și este menită să dea încă rezultatele cele mai hotăritoare.

Primiți recunoștința Mea din inimă pentru sentimentele ce binevoiți a-Mi exprima în scrisoarea E. V. și fiți încredințat că deosebita stimă ce am pentru caracterul E. V. nobil, e tot atât de mare ca și prietenia sinceră ce v'am arătat.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Adrianopol.

București, 14 (26) Ianuarie 1878.

Pentru a strânge cercul de impresurare a Vidinului, trupele Mele au ocupat satele Novoselți, Rupcea, Raianovce, Smârdan și Capitanovce. Pozițiunile Smârdanului n'au putut fi ocupate decât după o luptă sângeroasă. Trupele Mele au luat cu asalt trei redute, au luat șase tunuri și au făcut 250 de prizonieri. Pierderile noastre sunt : trei ofițeri și 40 de oameni morți, 3 ofițeri și aproape o sută de oameni răniți. Turcii au lăsat 300 de morți pe câmpul de luptă. Bombardarea continuă puternic.

Scrisoare

către Marele Duce Moștenitor al Rusiei, la Breastovăț.

17 (29) Ianuarie 1878.

Monsenior,

Dela reîntoarcerea Mea din Bulgaria, am nădăduit că voi putea să viu Eu Insumi la cartierul A. V. I.

pentru a Vă vizita și a Vă aduce medalia Mea pentru «Virtutea Militară».

Multe ocupațiuni M'au reținut însă până azi la București și M'au împiedicat chiar să plec la Calafat, ca să conduc operațiunile trupelor Mele împrejurul Vidinului. În momentul când fixasem plecarea Mea pentru Oltenia, Mi se anunță că Generalul Ignatiev trebuia să treacă neapărat prin București, însărcinat cu o misiune din partea M. S. Împăratului către Mine.

Doritor cum sunt de a Vă aduce cât mai curând omagii cu medalia Mea militară, V'o trimet și rog pe A. V. I. să o primească și s'o considere ca o mărturie a sincerei prietenii ce-I port.

Augustul Tata al A. V. I., M. S. Împăratul, binevoind să primească această medalie, destinată să onoreze vitejia, i-a mărit valoarea și Mi-a dat Mie, ȣerii Mele, soldaților Mei, dintre cari mulți au știut s'o merite, una din acele dovezi de simpatie cari rămân totdeauna întipărite în inimi.

Vom fi deopotrivă de mândri a o vedea strălucind pe pieptul A. V. I. ca amintire a confraternității de arme, care a legat așa de fericit trupele imperiale și trupele române, cât a durat glorioasa perioadă ce trecu.

Dumnezeu să acorde fără încetare puternica sa protecțiune nobilei cauze pentru care M. S. Împăratul și toți membrii augustei Sale familii, începând prin Voi, Monsenior, s'au constituit luptători generoși cu o mărinimie și dezinteresare pe care o binecuvăntează generația de față și pe care posteritatea nu va înceta să o admire.

Prezentându-Vă, Monsenior, urările ce fac pentru
fericirea Voastră, rog pe A. V. I. a crede în neștră-
mutata alipire, cu care rămân, Monsenior, etc.

Scrisoare

către Marele Duce Vladimir, la Breastovăț.

17 (29) Ianuarie 1878.

Monsenior,

Prin telegrama Mea dela 29 Noemvrie (11 De-
cemvrie) trecut, din Poradim, rugasem pe A. V. I. să
primească Marea Cruce a Ordinului Meu «Steaua Ro-
mâniei».

Astăzi am cea mai vie plăcere a Vă înainta în-
semnele, menite a consacra amintirea unei frății de arme
ce Mi-a fost atât de scumpă.

Cu această ocaziune, Vă rog, Monsenior, a Vă
incredința de sentimentele unei neștrămutate alipiri, cu
care sunt etc.

Scrisoare

către Principele Imeritinsky, la Breastovăț.

București, 17 (29) Ianuarie 1878.

În Poradim chiar Vă adusesem la cunoștință că
voi conferi E. V. crucea de Mare ofițer al Ordinului
Meu «Steaua României». Abia astăzi vă pot înainta
insemnele, fericit fiind a consacra astfel amintirea vre-
mii în care ați ocupat pe lângă Mine atribuțiunile de
Șef al Statului Major al Corpului de Vest.

Nu Mă îndoiesc că E. V. vede prin aceasta o chezașie de adâncă stimă pentru strălucitele calități militare ce o disting și de vădită recunoștință pentru distinsele servicii ce ați împlinit în acea memorabilă epocă a înconjurării Plevnei, al cărei sfârșit a avut urmări atât de fericite pentru operațiunile ulterioare.

Fiți incredințat, Principe, că păstrez o neștearsă amintire de timpul când ați fost pentru Mine un auxiliar așa de prețios și nu Vă îndoiiți de sincera prietenie ce Vă păstrez.

Scrisoare către Împăratul Rusiei.

22 Ianuarie (3 Februarie) 1878.

Sire,

Generalul Ignatiev Mi-a înmănat scrisoarea cu care Maiestatea Voastră M'a onorat adresându-Mi-o, și Mi-a împărtășit dorința Guvernului împărațesc de a se ajunge, prin încheerea păcii, la oarecari schimbări de teritoriu.

Maiestatea Voastră știe cât sunt într'una fericit de a-I fi personal agreabil, și cât de mândru sunt de a-I fi putut dovedi, în măsură slabelor Mele mijloace, deosebita Mea atențiune față de dorințele Maiestății Voastre, în cursul ultimelor evenimente.

Trecutul este dar o garanție sigură despre dispozițiunile Mele de a se cercetă și găsi soluțiunile cele mai împăciuitoare. Chestiunile de rectificări de hotare totdeauna sunt dintre cele mai delicate, căci ele isbesc susceptibilitățile naționale, și merită astfel o atențiune cu totul specială.

Este deci o datorie pentru Mine de a nu ascunde Maiestății Voastre greutățile ce va întâmpină în România propunerea pentru oarecari schimbări.

Încrezător în mărinimia de care Maiestatea Voastră a dat dovezi neperitoare, când Ea a luat asupra-Și apărarea naționalităților subjugate din Orient, știind, prin strălucitele victorii ale armatei, să asigure izbânda marei cauze, al cărei triumf fusese neîncetat urmărit cu atâta generozitate de Suveranii Rusiei; bazându-Mă de asemenea pe neprețuitele asigurări pe cari am avut fericirea de a le primi prin viu graiu din gura Maiestății Voastre, îndrăznesc a nădăjdui că Guvernul Maiestății Voastre va găsi o soluțiune, ce n'ar micșorâ demnitatea României și ar ocroti interesele sale.

Maiestatea Voastră va vedea înmulțindu-se încă, de e cu puțință, sentimentele de recunoștință și de devotament de cari sunt pline inimile Românilor către Augusta Sa persoană, etc.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Adrianopol.

23 Ianuarie (4 Februarie) 1878.

Dimineața, se ține sub președenția M. S. Domnitorului un Consiliu de Miniștri, în care se hotărăsc termenii telegramei următoare :

Am primit telegrama prin care A. V. I. Îmi anunță încheierea armistițiului. Înainte de toate Vă felicit din tot sufletul, tot astfel și pe viteaza armată imperială, pentru strălucitele succese și glorioasele rezultate obținute.

Îmi pare foarte rău că la St. Petersburg nu s'a ținut socoteală de rugămintea noastră, ca delegatul

român să participe la încheierea armistițiului în calitate de reprezentant al unei națiuni beligerante și aliate. Aceasta pune Guvernul Meu într'o pozițiune foarte grea față de țară. Făcând în acelaș timp rezervele Mele asupra acestei excluderi nemeritate, voi da ordin de a se prepară ocupațiunea Vidinului și a Belgradgikului, și voi ține ca zălog aceste cetăți și celelalte orașe ale litoralului Dunărei, până la plata cheltuelilor de războiu și a despăgubirilor ce Turcia datorează României.

Scrisoare către Împăratul Germaniei.

28 Ianuarie (9 Februarie) 1878.

Mă adresez plin de încredere M. V., în momentul când, după un războiu sângeros, negocierile de pace încep și când se ridică pentru noi o foarte importantă chestiune pe care nu credeam cu puțință s'o vedem aparând după intrarea armatei Mele în Bulgaria.

Tractatul, care regulează trecerea armatei ruse prin România, ne garantează integritatea teritoriului nostru. Eră singurul lucru ce ceream Rusiei, pe când țara întreagă își încordă toate puterile pentru ca să înlesnească înaintarea și operațiunile armatei rusești.

De aceea surprinderea noastră n'a fost mică când generalul Ignatiev, în trecerea sa prin București, ne-a spus pe față să ne gândim la retrocedarea celor trei districte ale Basarabiei, punându-ne în perspectivă o compensație pe malul drept al Dunărei. În scrisoarea ce Mi-a înmănat din ordinul Împăratului Alexandru, lucru nu e direct menționat, ci se indică numai în termeni generali regularea diferitelor chestiuni.

Atrăsei atențiunea Generalului Ignatiev a supra marei greutate ce o rectificare de frontieră ar întâmpina în țară și scrisei în aceeaș vreme Împăratului Alexandru, care n'a vorbit cu Mine niciodată de această chestiune, ca să-l rog ca Guvernul său să caute o soluțiune, care n'ar răni prea mult opinia publică.

Îndrăsnesc să nădăjduesc, că M. V. nu-Mi va refuza sprijinul Său calduros în acest moment critic; căci nu pot să ascund M. V., că surexcitarea, provocată de pretențiunea Rusiei a atins un grad mare și că numai cu greutate pot reține spiritele înfierbântate să nu se dedea la manifestațiuni și la acte violente. Au și început să impute guvernului de a nu fi cerut din nou Rusiei, când cu trecerea Dunărei, a ne garanta integritatea teritoriului nostru. Mi se părea atunci mai cavaleresc a intra în acțiune fără condițiune, și a nu Mă folosi de momentul când norocul era defavorabil armatelor ruse, ca să Mă dedau la un asemenea târg.

Azi însă, ca și atunci, cred ferm în nobilul caracter al Împăratului Alexandru, că va renunța la o idee, ce nu va aduce decât un slab folos Rusiei, dar care ne va pune pe țara Mea și pe Mine într'o situațiune din cele mai penibile.

Să binevoiască M. V. a judecă cu indulgență, dacă îndrăsnesc să Mă îndrept către Ea, în aceste grele împrejurări; dar am crezut că e datoria Mea către țară, de a face tot ceea ce ar putea împiedeca o micșorare a intereselor sale.

Plin de încredere în afectuoasa simpatie, de care M. V. Mi-a dat totdeauna dovezi, și în special în momente grele, sunt etc. . . .

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Adrianopol.

București, 31 Ianuarie (12 Fevruarie) 1878.

Comandantul armatei de împresurare a Vidinului, Mi-a expediat azi copie depe telegrama trimisă de ministrul de războiu otoman, Reuf-Pașa, către Izzet-Pașa, comandant militar la Vidin, asupra evacuării cetații. După această telegramă, articolul 5 din protocolul armistițiului ar avea cuprinsul următor :

«Părăsind fortăreața Vidinului, trupele otomane se vor retrage prin pasul Sf. Nicolae, cu armele și munițiunile lor de războiu și cu obiectele de echipament, precum și cu materialul ce poate fi luat, către Ak-Palanca, Niș, Lescovăț și prin Vrania ori Priștina, după cum va fi mai lesne de luat drumul de fier. Materialul de războiu și celalt al fortăreții, corăbiile de războiu, ori aparținând Statului, și tot ceea ce e privitor la aceasta, vor putea fi, după voe, luate ori lăsate sub privegherea autorității militare ruse, care va lua măsuri pentru conservarea lor până la încheerea păcii, după un inventar în dublu, semnat de ambele părți. Cât despre proviziuni, cari prin natura lor sunt expuse să sufere stricăciuni, vor putea fi vândute ori cedate autorității militare ruse în schimbul unui echivalent ce se va conveni. Proprietatea particulară rămâne intactă. Evacuarea va trebui să fie efectuată în cursul a șapte zile cel mai târziu, cu începere dela primirea ordinului relativ la aceasta, de către comandantul local».

Cum n'am primit încă condițiunile armistițiului, a cărei trimetere printr'un curier special Mi-a făgăduit-o telegrafic A. V. I., O rog a Se informă de urgență, dacă textul art. 5 din protocolul armistițiului este reprodus întocmai în telegrama lui Reuf-Pașa.

Telegramă către Împăratul Rusiei.

2 (14) Fevruarie 1878.

După plecarea Marilor Duci, MM. LL. telegrafiază împăratului la Sf. Petersburg :

Am avut fericirea să primim astăzi pe Marele Duce Moștenitor și pe Marii Duci Vladimir și Alexis, în deplină sănătate și cu o înfățișare excelentă. Împărtășim din tot sufletul împreună cu Maiestatea Voastre și cu Marile Ducese bucuria ce va cuprinde inimile Lor, după aceste lungi și crude încercări, și Ne răzimăm întotdeauna pe marea și nobila inimă a M. V., mai ales în aceste momente grele.

Carol, Elisabeta.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Adrianopol.

București, 8 (20) Februarie 1878.

După primirea telegramei Tale, am trimis ordin Generalului Cernat spre a se înțelege cu comandanții din Vidin și Belgradgik pentru ocuparea acestor două fortărețe, în conformitate cu protocolul armistițiului ce Mi-a sosit astăzi.

Scrisoare

cătră Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 9 (21) Februarie 1878.

Trăim într'o frământare și grijă, care ar putea istovi și pe cel mai tare om; sunt copleșit de afaceri și mai că am suferit mai puțin din cauza tuturor oboselilor și lipsurilor îndurate în timpul groaznicului războiu, decât sufer acum. Chestia Basarabiei a produs aici o excitație foarte puternică; trebuie să evităm însă în

protestele noastre tot ce ar putea ofensă pe Rusia. Cu toate acestea nu M'am putut reține să nu-i spun lui Ignatiev, că intențiunea Rusiei de-a lua aliatului său o bucată din țara sa trebuie să-Mi pară stranie, și că compensația pusă în perspectivă face puțină impresiune asupra Mea; independența ne-am câștigat-o cu sângele nostru și deci ni-o datorim numai nouă.

După această convorbire cu Ignatiev, am atras atențiunea Împăratului Alexandru, și după câteva zile și Împăratului Wilhelm, asupra greii Mele situațiuni și a agitațiunii din țară. N'am primit încă răspuns.

Cu câteva zile în urmă trecură tinerii Mari-Duci p'aici și dejunară la Noi. După plecarea lor am trimis Împăratului o telegramă, care se termină cu vorbele: Ne rezimăm pe M. V. în aceste momente grele! În ziua următoare am primit un răspuns afectuos, care se termină astfel: «Dumnezeu să ne vină în ajutor pentru a evita complicațiuni nouă!» Prin urmare situațiunea nu e de loc îmbucurătoare. Eu personal sunt convins, că războiul s'a terminat în mod definitiv, tratativele, respectiv conferința, se vor prelungi însă astfel, încât vom trăi cu lunile în cea mai mare incertitudine. În privința chestii noastre nu cred să ne putem face iluziuni. Rusia ne va lua, cu asentimentul tacit al Europei, cele trei județe basarabene; Eu însă voi încerca înainte de aceea toate mijloacele mai ales pe lângă împăratul Alexandru, care nu și-a spus încă ultimul cuvânt în această afacere. — La Petersburg sunt iritați contra noastră, fiindcă acolo nu s'au așteptat la o rezistență așa de energetică din partea României.

Atențiunea noastră în primul rând ne-am îndreptat-o asupra evacuării grabnice și complete a țării de

către trupele rusești. Deoarece ocupațiunea Bulgariei va dura doi ani, conducerea armatei rusești va crede că trecerea prin România a drumului ei de etape e ceva natural . . .

Iubitele Tale scrisori cu înțelegerea clară și exactă a situației Mi-au făcut mare bucurie; părerile Tale se potrivesc pe dea'ntregul cu ale Mele.

În războiul acesta n'am putut lua altă atitudine decât cea avută, pentru a ne păstra prestigiul și a ne arăta puterea noastră militară.

Recunoașterea independenței noastre de către Marile Puteri și de către Turcia am cerut-o prin note identice. Nu știu, pentru ce Puterile întârzie de-a o declară; Italia e în privința aceasta mai liberală și Eu văd în trimiterea unei misiuni italiene o recunoaștere indirectă.

D-l Farini, trimisul regelui Humbert, care e învârșit de un aghiotant regal și de un căpitan de stat major, aparține în parlamentul italian stângei (așa dară partidului guvernamental) și e o persoană influentă, — poate că va fi chemat chiar în minister. În cinstea misiunii italiene am dat eri un dineu mare; între cei invitați se află și Rossi, care Ne încâtușează de teatru cu jocul lui admirabil. Elisabeta gustă în deosebi aceste reprezentațiuni clasice și-Și uită cu ele de toate oboșelile. Îngrijirea răniților O obosise totuș mult, așa că Se simte cam bolnavă.

Amândoi avem nevoie absolută de odihnă, pe care o putem afla numai la Voi, scumpi Părinți. Îndată ce se va face aici liniște politică, va sosi și pentru Noi momentul recreațiunii. Dea Dumnezeu, ca asta să fie încă în anul acesta! Dorul Nostru de casa părintească e foarte mare . . .

1878

Construcțiunile din Sinaia rămân și anul acesta suspendate; de se va strică aici aerul prea mult din cauza multelor boale, vom plecă la primăvară într'acolo.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la San-Stefano.

București, 14 (26) Fevruarie 1878.

Marele Duce telegrafiasc că ar fi bine să se amâe pentru câteva zile ocupațiunea Vidinului și Belgradgikului.

M. S. Domnitorul răspunde:

Trupele Mele au și ocupat de două zile cetățile Vidin și Belgradgik. Garnizoanele turcești au părăsit pozițiunile în conformitate cu stipulațiunile armistițiului.

Scrisoare

către Principele de coroană al Germaniei.

București, 14 (26) Fevruarie 1878.

Înainte de toate trebuie să-Ți exprim adâncă Mea mulțumire pentru scumpele Tale rânduri, pe care le-ai încredințat ministrului Meu. Primirea grațioasă, cu care l'ai distins, e pentru Mine o dovadă nouă despre căldura interesului Tău pentru noi și Mă umple de o mulțumire adâncă. În situațiuni grele omul nu se poate baza totdeauna pe amicitie credincioasă și, durere, în politică *elle fait surtout défaut*.

Cred că e lucru rar, ca după un războiu terminat în mod norocos să te afli într'o situație mai nefavorabilă ca înainte de el, și să fii silit să dai aliatului tău, căruia i-ai dat cu tot dinadinsul în momentul critic

ajutor credincios, din puținul ce ai! Se adeverește și de data asta, că în politică nu e iertat să lucrezi după sentimente, ci numai după interes. Caracterul Meu respinge o astfel de concepție, dar când ai să reprezinti interesele unei țeri, trebuie să dispară orice considerațiune.

Procedarea guvernului rusesc M'a pus față de țara Mea într'o situație penibilă și se aude imputarea: «Pentru-ce n'am pus mai întâi condițiuni, când ni s'a cerut ajutorul?» Noi însă nu ne-am războit pentru Rusia, ci pentru noi înșine, pentru a pecetlui cu sângele nostru declarația noastră de independență, și am crezut, că e mai cuminte lucru, dacă nu ne legăm prin nici o învoială, dând prin aceasta să se înțeleagă, că noi nu așteptăm regularea viitoarei noastre poziții de stat numai dela Rusia, ci dela Europa întreagă; afară de aceasta, convenția despre trecerea armatei imperiale ne asigurase integritatea teritoriului nostru. În Adrianopol însă s'a uitat cu totul că noi am fost aliați, și că fără căderea Plevnei trecerea Balcanilor ar fi fost cu totul imposibilă. Armistițiul a fost încheiat fără a ne lua în considerare. Când întrebăm, suntem îndreptați dela Petersburg la marele cartier general, și dela Adrianopol la guvernul rusesc. Tratativerile de pace se fac fără a ne întreba, cari sunt dorințele noastre.

Votul Camerei noastre în chestiunea Basarabiei a excitat cabinetul rusesc contra noastră. Eu Îmi pun speranța încă în împăratul Alexandru, căruia i-am scris și al cărui caracter cavaleresc trebuie să nu îngăduie a răsplăti astfel un popor mic, care l'a primit cu brațele deschise. Compensațiunile, ce ni s'au pus în vedere dincolo de Dunăre adevărat că ne oferă un avantaj

economic, dar nu unul politic. Dunărea este și rămâne pentru noi cea mai favorabilă frontieră. Este în interesul Germaniei și al Austriei să ne designeze ca pazitori ai gurilor Dunărei... Generalul Ignatiev Îmi spunea că Turcia trebuie să fie aceea, care ne cedează gurile Dunărei; Dobrogea va fi predată prin pacea dela Adrianopol Rusiei și aceasta va face apoi schimbul cu noi...

Conferința va avea să săvârșească o operă grea, și dacă opunerea ei față de pretențiunile rusești nu va fi unanimă, se pot ușor naște complicațiuni nouă, serioase. Dea Dumnezeu, ca totul să se îndrepteze pe calea cea mai bună și noi să avem în Orient în curând liniște și pace!

În timpul cel mai apropiat avem de gând să retragem toate trupele noastre din Bulgaria, pentru a întâri prin aceasta din nou, că dincolo de Dunăre n'avem ce căuta, ci depunem cu deplină încredere regularea afacerilor noastre în mânele Europei.

Pe Marele Duce moștenitor l'am aflat la trecerea lui cam indispus. Față de Noi a fost extrem de afectuos; el M'a felicitat pentru vitejia și succesele trupelor Mele, s'a ferit însă de a vorbi mai amănunțit despre războiu și despre rolul ce i se dăduse într'însul. Atingând față de el eventualitatea ocupării Constantinopolului, a fost de părere că aceasta nu e de loc necesar și ar putea avea ca urmare numai complicațiuni nouă; el speră, că intențiunea aceasta nu se va îndeplini. Generalul Todleben, pe care l'am văzut când cu reîntoarcerea lui la Petersburg, s'a exprimat în mod favorabil despre Moștenitorul tronului și Mi-a spus că și-a îndulcit mult părerile lui aspre și că câștigă convenind mai intim cu el. Todleben dorește în mod sincer

pacea și crede că o reorganizare completă a armatei și a administrațiunii ei e absolut necesară, pentru că războiul acesta a desvelit prea multe defecte. Raportul lui cu Marele Cartier General e foarte neplăcut și el Mi-a dat să înțeleg, că acela s'a purtat față de el cam fără considerare.

Astăzi am primit o telegramă dela Marele Duce Nicolae din San-Stefano, prin care Mă roagă să amân încă pentru câteva zile ocuparea Vidinului; din fericire i-am putut răspunde numai decât, că trupele Mele au intrat deja în cetate și au fost primite cu dragoste atât de Turci cât și de Bulgari.

Totodată am ocupat și cetatea de stâncă Belgradgik. Ar fi o mare fericire, dacă România s'ar legă de Germania prin recunoștință și s'ar vedea îndemnată să se alature în viitor cu încredere deplină la ea. — Eu cred că aceasta n'ar fi nici pentru Germania de tot fără de folos, pentru că aceasta tot va avea odată să conlucreze la transformarea lucrurilor din Orient.

De aceea aș dori, ca să datorăm Germaniei păstrarea Basarabiei; simpatiile ar câștiga prin aceasta o bază solidă și n'ar mai putea fi turburate prin intrigi. Afară de aceea Dunărea e și un fluviu german, și noi, aprătorii gurilor sale, avem dreptul a pretinde interesarea Germaniei pentru chestiunea Basarabiei.

Frumoasa serbare a păcii la Berlin am urmărit-o din tot sufletul; toate gândurile și dorințele Noastre de bine petrec tânăra păreche, care dorim să devină un izvor de bucurie pentru inimile Părinților.

Ordin de zi către armată.

București, 15 (27) Februarie 1878.

Ostași,

Cu memorabila cadere a Plevnei, unde ați avut parte atât de însemnată, nu se puse capăt ostnelilor voastre, eroismului și devotamentului vostru. Chiar după caderea Rahovei, cetăți otomane importante de pe marginea Dunărei din care inamicul pornise lovirile lui asupra noastră, se mai aflau încă în stăpânirea lui. Aceste trufașe metereze trebuiau să intre în mâinile noastre pentru a nu mai ne teme de răul lor.

În fine Vidinul, acea însemnată piață de arme de unde Gaziul Osman se năpustise cu viteaza lui oaste spre a opri mersul creștinătății, Vidinul, ca un desfid și o amenințare, sta încă în picioare.

Am dat dar ordin diviziunii a 4-a de a trece Dunărea și a fi gata a respinge orice încercare de atac dirijat în contra teritoriului nostru din Silistra și Turtucaia, iar diviziunile 1, 2 și a 3-a sub comanda Generalului Haralambie se îndreptară spre Vidin pentru a impresură și atacă această cetate. Trupele din Calafat, care în timp de mai bine de 9 luni au conținut cu atâta energie această fortăreață, bombardând-o și reducând-o la neputință, au susținut cu vigoare operațiunile oștilor noastre de pe malul drept.

Ostași,

Spre a adauge aceste nouă obiective ale operațiilor voastre, voi ați executat cu iuteală și sprintenie marșurile cele mai grele pe viforoasele vremi și pe

asprele geruri ale unei straşnice ierni, dar totdeodată aţi dovedit că în ostaşul român de astăzi, ca la strămoşi, barbaţia este împerechiată cu răbdarea nevoilor, vărtoşia trupului cu tăria inimii. Nouă lupte, nouă şi strălucite fapte vă aşteptau pe aceste câmpii de vitejie; ele se numesc în analele noastre militare cu neperitoare nume: Tatardgik, Inova, Smârdan.

Cu sufletul înduioşat de gloria voastră, la care de astădată eram silit de trebile şi grijile ţerii a privi de departe, Eu am urmărit voiniceştii voştri paşi. Dar voi ştiaţi că inima Mea era mândră şi liniştită, căci Domnul vostru fusese cu voi la Plevna, şi văzuse cine sunteţi şi ce puteţi.

Nevoile grele, sângeroasele jertfe ce a trebuit să mai îngăduiţi pentru Patrie au fost răsplătite cu fala ce aţi avut de a intra cu onoare ostăşească în cetatea ce aţi impresurat cu vitejie. Vulturul românesc, care şi-a desfăşurat aripele la Griviţa, îşi odihneşte acum zborul pe feciorelnicile ziduri ale Vidinului. Ţara, împreună cu Mine, vă mulţumeşte, şi, în viitor, ca în trecut, după credinţa în Dumnezeu, în voi, Ostaşi, credinţa îşi pune.

Dat în Bucureşti, în 15 Februarie 1878.

Scrisoare către Împăratul Rusiei.

22 Februarie (6 Martie) 1878.

Sire,

Sa-Mi îngăduie Maiestatea Voastră a O felicită mai întâiu din toată inima pentru încheierea păcii, pentru

incununarea marei opere ce a costat pe Maiestatea Voastră atâtea sacrificii și atâtea neodihnă. Nu mai e nevoie să asigur pe Maiestatea Voastră cu câtă însuflețire am urmărit mersul triumfător al vitezei Sale armate, și, de am avut vreo părere de rău, aceasta a provenit numai din cauză că n'am putut-o urmă în trecerea spre Balcani, ce se va socoti în istorie printre cele mai glorioase treceri de munți. Maiestatea Voastră Ne-a făcut o nespusă plăcere prin scumpul dar ce Ne-a trimis: nu e numai un obiect de artă în sine, de el se leagă o amintire care va fi pururea scumpă.

În tot războiul acesta grozav și sângeros am avut o rază de lumină: Chipul Maiestății Voastre senin și calm în mijlocul furtunii, îndurând, ca un erou, fără crâcnire și fără cârtire, ceea ce mulți alții socoteau de nesuferit. Am nestrămutata convingere că fără prezența Maiestății Voastre, lucrurile ar fi eșit cu totul altfel. Ea ne îmbărbătă și ne învioră pe toți. Cât de mult Ne vom gândi că Maiestatea Voastră a binevoit să accepte ospitalitatea sub umilul Nostru cort, că Ea a știut să ne facă a uita toți amărăciunile prin cuvintele Sale afectuoase, prin mii de dovezi de încredere și de prietenie ce Mi-a arătat, când cerul eră peste tot întunecat de nuori.

Dea Dumnezeu ca pacea de astăzi să fie lungă și neschimbată și ca Maiestatea Voastră să aibă mulțumirea de a fi rezolvat, după atâtea lupte, această groaznică chestie a Orientului, ce neliniște Europa de atâtea vreme.

Exprimând Maiestății Voastre neîncetat toată recunoștința Mea, sunt Sire, etc.

Scrisoare către Împăratul Francisc Iosif.

19 (31) Martie 1878.

Sire,

În marea criză prin care trece Orientul în acest moment, România, totdeauna pătrunsă de înalta vailoare a bunăvoinței și a sprijinului Maiestății Voastre, înțelege din ce în ce mai bine a le prețui.

Întâmplările ce neliniștesc țara Mea, M'au determinat să trimit la Viena pe d-l Brătianu, Președintele Consiliului Meu de Miniștri, spre a expune Guvernului împărătesc starea așa de grea creată României, din punct de vedere politic și economic.

Această stare a unei țeri vecine n'ar putea fi trecută cu vederea de către Consilierii luminați ai Maiestății Voastre; dovezile învederate și multiple de sollicitudine din partea lor pentru înaintarea și dezvoltarea în pace a acestei țeri, Îmi sunt o chezașie sigură.

D-l Brătianu a avut până acum onoarea de a se prezintă Maiestății Voastre, pentru a O întâmpina în numele Meu la Sibiiu; îndrăznesc a nădăjdui că Ea va binevoi a-i îngădui și de astădată distinsa favoare de a aduce respectuos la cunoștința Sa direct dorința și nevoile României, cari, nu Mă îndoesc, vor afla un ecou simpatic în inima generoasă a Maiestății Voastre.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

29 Martie (10 Aprilie) 1878.

Îți poți închipui cu ce bucurie salut totdeauna scrisorile Tale iubite și cu ce mulțumire primesc sfaturile cuprinse în ele. Fiecare rând, fiecare vorbă le cetesc cu mare atențiune și aflu în ele comentariul binevenit pentru toate gândurile și grijile, cari Mă stăpânesc în aceste vremuri grele. Sunt însă plin de curaj, pentru că am eluptat României o situațiune, față de care Europei nu-i este permis să rămână indiferentă. Orientul se află în fața unei crize nouă, în care țara Mea, după cum crezi așa de nemerit, nu va trage scurta, mulțumită ținutei ei energice. Convenția dela San-Stefano este opera lui Ignatiev. Acesta a depășit mult instrucțiunile, ce i s'au dat dela St. Petersburg: așa d. ex. granițele Bulgariei sunt cu mult mai întinse, decum Mi le arătase pe hartă în Fevruarie. De va sancționa Europa convenția ruso-turcă, își va slăbi autoritatea în Orient. Mă bucur de procedarea hotărîtă a Angliei, sper că Austria nu-i va rămâne în urmă. Dacă s'ar putea întâlni aceste două puteri în sfera lor de interese, Rusia ar cedă. . .

Armata rusească a putut pătrunde până la porțile Constantinopolei, fiind înfrântă puterea de rezistență a Turcilor. Trecerea Balcanului, care e magnifică ca prestațiune, a fost o necesitate, pentru că Gurko aveă să aleagă una din două: sau să moară dincoace de munte de foame, cu trupele sale, sau să jertfească mii prin trecătorile acoperite de zăpadă și prin văile și râpile de nepătruns; el a ales pe cea din urmă și

îndrăzneala lui a fost încoronată de cel mai strălucit succes. Plevna însă rămâne cheea acestui războiu vrednic de însemnat, ceea ce am și indicat la începutul lui August, când ne-au chemat în ajutor...

Astăzi Rușii au uitat de bunele noastre servicii, cari au fost hotăritoare pentru operațiunile lor, ba ne-au amenințat în zilele din urmă chiar cu dezarmarea! Am avut Eu de grijă, ca să se știe în Petersburg, că aceasta nu se va putea fără rezistență. Împăratul Alexandru pare a fi izbit de declarația energică, pe care o auzise baronul Stuart din gura Mea cu însărcinarea de a o telegrafia numai decât guvernului său, căci la două zile după aceea am primit dela Împăratul o depeșă amabilă, pe care Ți-o alătur în copie.

De altminteri e imposibil, ca scrisoarea Mea din Februarie trimisă prin Stuart la Petersburg, să fi ajuns numai acum acolo.

Introducerea depeșei a fost privită ca «point de départ», și asta e foarte semnificativ. Sfârșitul poate fi interpretat în diferite chipuri, ceea ce ne face să fim cu pază, mai ales, că acum se fac diferite mișcări de trupe prin țară, cari nu contribue la liniștire. Aștept reîntoarcerea Generalului Drenteln din San-Stefano, unde a fost chemat, pentru a cere explicațiuni dela el. Deocamdată, ieau toate dispozițiunile pentru a-Mi concentra armata în Oltenia, unde se poate îndeplini declarația Mea dată în Petersburg, de va fi nevoie. Eu tot sper încă, că această furtună va trece dela noi; dacă nu, va ști fiecare să-și facă datoria. De multe ori aseamăn situația de astăzi a României cu cea din 1806—7 a Prusiei, și pacea dela San-Stefano cu cea dela Tilsit. Eu Mă încred în steaua Mea cea bună și

am convingerea fermă, că voiu întemeia un nou Stat solid cu o armată bună la Dunărea-de-jos, către care își va îndreptă Europa tot interesul său. Nici odată nu s'a crezut, că țara aceasta mică va fi în stare să se opună cu atâta energie unor pretențiuni nedrepte.

Brătianu se reîntoarce zilele acestea, sunt curios cu ce impresiuni s'a ales; din telegramele lui se vede, că nu i s'au spus multe. Partea cea bună a călătoriei lui e în tot cazul împrejurarea, că a spart drumul pentru o apropiere de Austria, care a avut totdeauna o mare neîncredere în partidul reprezentat de Brătianu. Eu, personal, stau foarte bine cu cabinetul din Viena, și contele Andrassy are multă încredere în Mine. El a zis lui Balăceanu: «Îmi e imposibil de a întreține raporturi confidențiale cu altul decât cu Principele, pe a cărui discrețiune știu că pot conta. Atitudinea Lui e admirabilă și de natură a-I asigura respectul lumii întregi și cele mai vii simpatii din partea Austro-Ungariei, și aceasta nu e numai părerea mea ci și a Împăratului».

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

30 Martie (11 Aprilie) 1878.

Eri nu Mi-am mai putut termina scrisoarea. Astăzi am fost foarte ocupat și Mă folosesc de un ceas liber, când plouă, ca să-Ți mai scriu ceva. Eri am primit pe delegații trimiși de guvernul turcesc, ca să iea în primire pe prizonierii noștri de războiu. Danșii Mi-au mulțumit în numele Sultanului pentru buna tratare și îngrijire a soldaților lor, cari sunt foarte mulțumiți de

petrecerea lor în Rămânia. Apoi veni baronul Stuart, ca să comunice, că guvernul său trimite aici un delegat, pentru a începe tratative cu noi; el adaogă, că la Petersburg se dorește să se stabilească cu noi o bună înțelegere. Precum se pare cei dela Neva simțesc că au mers prea departe. Pe câțiva generali ruși, cari s'au anunțat astăzi la Mine, i-am întrebat, ce însemnează mișcările de trupe în țară, și ei Mi-au răspuns, că mai multe diviziuni se pregătesc pentru reîntoarcerea în Rusia; armata dorește pacea și s'a săturat de abinele de războiu.

Pagubă, că în vremile acestea serioase și grele nu se pot face planuri, nu știm nici cel puțin unde să petrecem primăvara și primele luni ale verii. La Sinaia e prea departe și încă prea rece. Cotrocenii sunt cam prea aproape de spitale, în cari nu s'au stins încă epidemiile. Starea sanitară s'a ameliorat încă mult și pericolul e înlăturat.

Cu câteva zile în urmă am dispus să se distribue trupelor Mele Crucea trecerii Dunărei. Și Rușii, vreo 10.000, cari au stat sub comanda Mea la Plevna, au s'o primească, numai că, pentru moment, sunt împedat să le-o dau de ținuta guvernului rusesc.

Răspuns

la felicitările Corpurilor Legiuitoare.

8 (20) Aprilie 1878.

C. A. Rosetti, Președintele Adunării Deputaților, rostise în numele ambelor Corpuri:

Măria Ta,

La 1866, națiunea română, prin instinct, a serbat această zi, proclamându-Te Domn al ei.

Astăzi, independentă și în deplină cunoștință, se strânge toată în jurul Căpitanului și Domnului ei, strigând cu noi toți :

Să trăească Măria Ta!

Să trăească Măria Sa Doamna!

M. S. Domnitorul răspunde:

Sunt foarte mișcat de sentimentele ce-Mi exprimați, cari Îmi sunt și mai scumpe în împrejurările de astăzi, și din inimă vă mulțumesc. Țara trece printr'o criză serioasă, am însă ferma încredere că prin stăruință și înțelepciune vom învinge toate greutățile și ne vom bucura de rezultatele câștigate de vitejia scumpei noastre armate pe câmpul de luptă. Dumnezeu ne va ajuta, și Eu, ca întotdeauna, contez pe concursul D-voastre.

Telegramă către Împăratul Rusiei.

17 (29) Aprilie 1878.

Cu ocazia aniversării nașterii Maiestăței Voastre, Ea Ne va îngădui a-I exprima urările Noastre cele mai sincere pentru fericirea Sa și a Augustei Sale familii. Am fost foarte mult atinși de afecțiunea Maiestații Voastre, și Noi, ca și Ea, nu avem decât o dorință, aceea de a vedea restabilindu-se pacea cât mai curând.

Dumnezeu să proteje pe Maiestatea Voastră!

Carol, Elisabeta.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Odessa.

19 Aprilie (1 Maiu) 1878.

Telegrama Ta amabilă M'a atins într'un mod viu. Toate urările Mele să Te urmeze la întoarcerea Ta în

Rusia, după această lungă și penibilă absentare. Amintirea grijilor și bucuriilor ce le-am petrecut împreună Îmi va fi pururea neuitată. Am adus la cunoștința armatei Mele grațioasele Tale cuvinte. Elisabeta se grăbește împreună cu Mine a-Ți strânge prietenește mâna.

Telegramă

către Principele de Coroană al Germaniei.

Pitești, 30 Aprilie (12 Maiu) 1878.

Într'o călătorie de inspecție ce fac în Oltenia, primesc știrea, care Mă zgudue adânc, despre atentatul încercat contra iubitului Împărat. Cu inima mișcată de bucurie Îți trimet cele mai calde felicitări pentru scăparea norocoasă a Tatălui Tău, pe care A-Tot-Puternicul să-L țină încă ani îndelungați, spre bucuria tuturor inimilor credincioase, cari bat pentru El.

Toast

la prânzul din Craiova.

1 (13) Maiu 1878.

Mulțumind Primarului pentru cordiala primire ce I s'a făcut, M. S. Domnitorul adaugă:

Țara, prin patriotismul său și prin vitejia armatei, a pus o temelie solidă pentru existența sa politică; ea trebuie să treacă încă prin împrejurări grele, însă am toată încrederea că ele vor fi învinse, fiindcă astăzi România este și va rămâne un stat de sine stătător la porțile Orientului. Inchin acum acest pahar în să-

nătatea tuturor acelora cari, prin sacrificiile și devotamentul lor, au adus acest însemnat rezultat, între cari Oltenii ieau un loc de onoare.

Toast

la prânzul din Turnu-Severin.

4 (16) Maiu 1878.

Măria Sa Domnitorul a mulțumit Primarului pentru toastul ce ridicase și a zis că nu va uita niciodată sacrificiile făcute de orașenii Severinului în timpul resbelului, prin instalațiuni de spitale și căutare de bolnavi. Măria Sa este dar fericit de ocaziunea ce I se prezintă de a mulțumi Severinenilor și a închină în sănătatea locuitorilor Turnului Severin, precum și pentru prosperitatea orașului.

Răspuns

la întâmpinarea Primarului din Vidin.

Vidin, 6 (18) Maiu 1878.

Primarul rostise în limba românească:

Cetățenii vechiului Budin al Bulgariei, se simt fericiți a întâmpina pe Măria Ta în mijlocul lor; permiteți Măria Ta ca, cu această ocazie, să exprim profunda noastră grațitudine pentru activa cooperare a armatelor Măriei Tale la liberarea Bulgariei și în special a cetății noastre.

M. Sa răspunde:

Viu în cetatea Vidinului împrejurul căreia armata și-a făcut datoria.

1878

Răspuns

la întâmpinarea Primarului din Rahova.

Rahova, 7 (19) Maiu 1878.

Primarul rostise în românește:

Măria Ta,

Cetățenii din Rahova salută cu bucurie buna venire a Măriei Voastre, Măria Voastră care a sacrificat multe zile obositoare pe câmpurile noastre, spre a ne liberă de jugul apăsător.

Să trăească Măria Ta!

Să trăească Măria Sa Doamna, care a îngrijit de victimele căzute în luptă.

Să trăească armata română, care și-a vărsat sângele-i vitejesc pentru a ne scăpa de apăsătorul secular.

M. S. Domnitorul răspunde că primește cu o vie plăcere urările ce orașenii Rahovei fac pentru Înălțimea Sa și pentru armata română, și speră că numele acesteia va rămâne neșters din amintirea orașului.

Toast

la prânzul din Craiova.

8 (20) Maiu 1878.

Sunt astăzi 12 ani de când punând pentru prima oară piciorul pe pământul României, am declarat că am devenit Român.

Faptele petrecute de atunci v'au dovedit indetul cât M'am identificat cu țara Mea. România, prin sacrificiile ce a făcut, prin vitejia ce a arătat armata sa, eșită din popor, a câștigat drepturi imprescriptibile la mărire și la independență.

Cu o legitimă mândrie strig dar astăzi: să trăească scumpa Mea Țară; să trăească Craiova, primul oraș care M'a salutat la venirea Mea.

1878

Toast

la prânzul din Pitești.

9 (21) Maiu 1878.

Răspunzând Episcopului de Argeș, M. S. Domnitorul zice:

Că-Și aduce aminte de primirea ce I-au făcut Piteștenii acum 12 ani, dar că, deși nu a fost mai pre jos de cea de astăzi, nu I-a procurat Măriei Sale aceeaș bucurie. Atunci, a zis Măria Sa, Imi făceați o politeță; astăzi ea este expresiunea recunoștinței voastre. Beau în sănătatea orașenilor din Pitești al căror patriotism și devotament am avut atâtea ocaziuni a-l aprecia.

Ordin de zi către armată.

Pitești 10 (22) Maiu 1878.

Ofițeri, subofițeri și soldați,

Am avut cea mai vie mulțumire a vă revedea, cu ocaziunea inspecțiunii ce am făcut.

Am fost fericit a constata că campania, departe de a fi zdruncinat în voi disciplina și instrucțiunea, v'a servit din potrivă de școală, și ați păstrat neatînse aceste elemente cari constituiesc sufletul armatelor.

Am vizitat cu mândrie câmpurile din urmă de bătae, stropite de sângele vostru, și am depus cunune pe mormintele eroilor rămași pe acolo ca o amintire veșnică a vitejiei armatei Române.

Vă mulțumesc dar, și vă felicit din inimă pentru curagiul și bărbăția voastră, pentru abnegațiunea și devotamentul cu care ați îndurat nevoile războiului; vă doresc perseveranță nestrămutată pe această cale, fiind sigur că numai astfel România va fi respectată și va

caștigă pozițiunea la care îi dau drept sacrificiile și demnitatea ei.

Eu, astăzi, mai mult ca totdeauna, mândru de a fi comandantul vostru, vă mulțumesc îndoit din adâncul inimei Mele, și ca aducere aminte neuitată a vitejiilor voastre din acești timpi, *Crucea Trecerea Dunărei* se va purtă de toate drapelele armatei, care au luat parte la luptele din Bulgaria.

Dat în Pitești, astăzi 10 Maiu 1878.

Răspuns

la felicitarea Generalului Cernat, Ministrul de Răsboiu,
în numele armatei.

Pitești, 10 (22) Maiu 1878.

M. S. Domnitorul mulțumind, zice că a fost mândru d'a se află în capul armatei, care, cu atâta bravură, și-a făcut datoria pe câmpul de luptă.

Răspuns

la telegrama Președintelui Adunării Deputaților.

Curtea-de-Argeș, 10 (22) Maiu 1878.

Felicitările ce-Mi adresați în numele Adunării Le-giuitoare au răsunat adânc în inima Mea. Eu le primesc cu grațitudine și cu mândrie, pentru că grație patriotismului Reprezentațiunii Naționale și vitejiei armatei, Provedința Mi-a acordat favoarea ca ziua suirii Mele pe tronul României să fie și ziua în care Mi-a fost dat

a vedea realizate cele mai scumpe și mai legitime ale noastre aspirațiuni, independența absolută a României. Asociindu-Mă într'un cuget cu națiunea, zic împreună cu dânsa: Trăească România glorioasă, liberă și independentă!

Răspuns

la telegrama de felicitare a Consiliului de Miniștri.

Curtea-de-Argeș, 10 (22) Maiu 1878.

Consiliul de Miniștri telegrafiasc:

Prea Înălțate Doamne,

Zece Maiu de doisprezece ani reprezintă pentru România ziua mare a istoriei sale contemporane. În împrejurările grele de astăzi, România nu uită importanța acestei zile, nu uită bunurile ce dejă datorește, și speranțele încă cresc despre bunurile ce astăzi ne va mai aduce. A serbă ziua de Zece Maiu, este a serbă numele Măriei Voastre, este, mai ales astăzi, a ne aminti alianța ce, acum doisprezece ani, s'a încheiat între Înălțimea Voastră și între națiunea română, și care prin eroismul și abnegațiunea Măriei Voastre a primit în anul acesta sigiliul ce popoarele pun pe actele nedesolubile.

Da, Măria Ta, României, acum mai mult decât oricând, hrănesc credința că, sub auspiciile Înălțimii Voastre și prin virtuțile militare și cetățenești ale Marelui Căpitan, ale Constituționalului Domn Carol I, țara noastră va birui toate greutățile, țara noastră va ajunge la împlinirea destinatelor sale.

Consiliul Vostru de Miniștri, exprimându-Vă aceste sentimente, aceste credințe, are convicțiunea că este pe lângă Înălțimea Voastră interpretul sincer al inșeși simțemintelor națiunii române.

Consiliul de Miniștri: I. C. Brătianu, M. Kogălniceanu, G. Chițu, Cernat, Eug. Stătescu, I. Cămpineanu, P. S. Aurelian.

M. S. Domnitorul răspunde:

Cu o vie plăcere primesc felicitările ce Mi-a adresat Consiliul de Miniștri în această zi, scumpă inimii Mele. Acum, când România a arătat prin fapte ceea ce este în stare a face, mai mult decât oricând, sunt încredințat

că Dumnezeu ne va ajuta a birui toate greutatele și că, cu concursul luminat al Consilierilor Mei, țara noastră va ajunge la împlinirea destinațiilor sale.

Răspuns

la toastul Primarului din Curtea-de-Argeș.

Curtea-de-Argeș, 10 (22) Maiu 1878.

Înălțimea Sa a binevoit a mulțumi, arătând bucuria Sa pentru modul cum a fost primit în vechiul Scaun Domnesc, și a închinat pentru prosperitatea orașului și în sănătatea orașenilor.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Primarului Capitalei.

Pitești, 11 (23) Maiu 1878.

Felicitările ce-Mi trimiteți, în numele Capitalei, cu ocaziunea celei a douăsprezecea aniversări a suirii Mele pe Tronul lui Ștefan și Mihai și întâia a independenței; frumoasele sentimente de care ele sunt inspirate, M'au mișcat adânc. Regret că într'o zi așa solemnă nu M'am putut afla în mijlocul d-voastre și vă însărcinez, domnule Primar, a fi interpretul recunoștinței Mele către cetățenii Bucureșteni, pururea în capul tuturor actelor patriotice precum și a sacrificiilor pentru țară.

1878

Toast

la prânzul din Câmpulung.

Câmpulung, 12 (24) Maiu 1878.

Mulțumind pentru frumoasa și simpatica primire din județul Muscel, pe care o datorează mai ales vitejiei armatei, M. S. Domnitorul adaugă:

Numele de Plevna, Grivița, Rahova și Smârdan vor rămâne neșterse în istoria țerii; numele însă de Rahova trebuie să fie scris în analele județului, fiindcă fiii lui au vărsat acolo sângele lor pentru independența țerii.

A sfârșit bând în sănătatea orașului.

Răspuns

la toastul Primarului din Târgoviște.

Târgoviște, 14 (26) Maiu 1878.

Sunt acum șase ani când am venit împreună cu armata în mijlocul d-voastre; am început discursul Meu adresat ofițerilor, cu cuvintele următoare:

Târgoviștea, acest vechiu Scaun Domnesc, ne aduce aminte timpurile glorioase în cari o parte a armatei a avut onoarea de a lupta pentru drepturile țerii, și am sfârșit discursul zicând, că nu Mă îndoiesc nici un moment, când țara va avea trebuința de d-voastre, veți alerga din toate unghiurile țerii pentru apărarea sa și astfel veți aminti timpurile glorioase ale veacurilor trecute. Nu am crezut că această a Mea dorință se va împlini așa de curând, și astăzi întreaga armată a avut fericirea de a vărsa sângele său pentru independența scumpei noastre

patrii; am înscris o pagină din cele mai frumoase în istoria noastră, care va rămâne neștearsă pentru generațiunile viitoare; patriotismul țerii întregi a adus acest măreț rezultat și fiecare județ a adus obolul său. Mulțumesc județului Dâmbovița, pentru partea ce a luat și el, și ridic acest pahar în sănătatea d-voastre, cari Mi-ați făcut o primire așa de strălucită.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

București, 17 (29) Maiu 1878.

În timp de 11 ani, dela 1866 și până în anul trecut, ziua de *10 Maiu* devenise pentru țară o *dată* ce-i plăcea a sărbători în aducerea aminte a suirii Mele pe tron, și sucmpă era inimii Mele acea zi, căci ea Îmi aminteă solemna legătură strânsă între națiunea română și Mine.

10 Maiu a devenit, cu anul încetat, una din cele mai mari date ale istoriei naționale, căci poporul român sfărâmă în acea zi jugul umilitor ce-l apăsă de secol și se proclamă de sine stătător.

Țara a serbat est-timp pe *10 Maiu* cu un indoit entuziasm: ca primul aniversar al independenței și al doisprezecelea al întronării Mele.

Felicitările cele mai calduroase, urările cele mai vii Ne-au fost trimese, Doamnei și Mie, din toate părțile, din toate unghiurile Patriei. Capitala României, de care Mă aflam departe în acea zi, fiind în călătorie în Oltenia spre a inspecta viteaza noastră oștire, Capitala s'a unit cu țara întreagă, și Doamna a fost martură a unor demonstrațiuni patriotice și măgulitoare, care do-

vedește cât de viu iubiții Mei Bucureșteni simt tot ce se atinge de marele interes național.

În cursul călătoriei Mele, peste Argeș și peste Olt, am fost pretutindeni întâmpinat cu veselie și cu neîndoioase semne de devotament.

Aceste manifestări, în urma evenimentelor prin care a trecut țara, în urma sacrificiilor, ce a fost nevoită a îngădui și este gata a îngădui încă, pentru independența și mărirea ei, au fost indoit de scumpe pentru Mine, și Mi-au dat încrederea că cu ajutorul A-Tot-Puternicului și cu bărbăția fiilor ei, România va ști a eși cu bine din greutățile orei prezente.

Te rog dar, scumpul Meu Președinte al Consiliului, a arăta în deobște tuturor, din partea Mea și a Doamnei, via Noastră grațitudine pentru toate urările și felicitările ce Ni s'au trimes la 10 Maiu de corpurile și autoritățile constituite ale Statului, de comerț, industrie, profesii libere și particulare.

Pentru un Domn, ca și pentru un părinte, este o mare mângâiere și întărire sufletească a vedea, la zile mari și memorabile, poporul întreg, ca o singură familie, strângându-se cu inima împrejurul Sau și înconjurându-L cu dragostea lui.

Primește, cu această ocaziune, reînnoirea afectuoasei și nemărginitei stime ce-ți păstrez.

București, 17 Maiu 1878.

1878

Scrisoare

către Generalul Todleben.

17 (29) Maiu 1878.

Am primit scrisoarea prin care-Mi aduceți la cunoștință că M. S. Împăratul, Augustul Vostru stăpân, v'a numit Comandant șef al armatei Sale. Renumele milităresc unit cu nobilul caracter și cu vederile înalte ale ilustrului Meu ad-latus la asediul Plevnei au asociat numele său atât de strâns de glorioasele evenimente ale frăției noastre de arme, încât n'am putut primi decât cu cea mai vie mulțumire vestea alegerii ce Maiestatea Sa a făcut în persoana Voastră pentru acest post de onoare. Simt o adevărată plăcere a vă exprima aceste sentimente, ce sunt independente de titlurile ce ați obținut la stima Mea personală.

Memoria glorioaselor întreprinderi, executate sub ochii Mei de către viteaza armată, Îmi va fi totdeauna scumpă, ca și aducerea aminte de partea ce vi se cuvine în fericita izbândă a acestei neuitate campanii.

Telegramă

către Împăratul Germaniei.

București (Cotroceni), 21 Maiu (2 Iunie) 1878.

Ne lipsesc cuvintele pentru a exprima consternațiunea și durerea noastră cu privire la fapta scelerată, care a amenințat din nou scumpa viață a Maiestății Voastre. Mulțumim lui Dumnezeu, că rana nu e serioasă, și sperăm, că conștiința neîndoioasă de a Vă bucura de iubirea adâncă a multor milioane, va ajuta Maiestății Voastre să treceți peste amărăciunea acestor ceasuri.

1878

Răspuns

Baronului de Alvensleben, la vestea de al doilea atentat contra
Împăratului Germaniei.

București, 21 Maiu (2 Iunie) 1878.

Plin de cea mai adâncă durere sufletească pentru
fapta nemaipomenită, Vă mulțumesc foarte mult pentru
imediată ei comunicare. Ne rugăm lui Dumnezeu, ca să
nu aibă urmări serioase.

Scrisoarea de acreditare

încredințată Plenipotențiarilor români la Congresul din
Berlin.

București, 7 (19) Iunie 1878.

NOI CAROL I,

Domn al României.

Luând în considerațiune nouele împrejurări în cari
se află pus Principatul României, și încrezându-Ne pe
deplin în capacitatea, zelul și devotamentul d-lor I. C.
Brătianu, Președinte al Consiliului de Miniștri, Ministru
al Lucrărilor publice, și d-l Kogălniceanu, Ministru al
Afacerilor Streine, am aflat de cuviință a-i acredita
prin cele de față, subscrise de mâna Noastră, și-i acre-
dităm în calitate de Plenipotențieri ai Noștri pe lângă
Plenipotențiarii Puterilor întruniți în Congres la Berlin,
dându-le deplină imputernicire de a apăra în sânul
acelui Congres drepturile și interesele României, pro-
mițând încă cu cugetul și cuvântul Nostru de Dom-
nitor, de a primi ca bune și de a face să se execute
cele asupra cărora Plenipotențiarii Noștri se vor fi în-

voit cu Congresul, conform instrucțiunilor ce le-au fost date.

Și spre încredințare, Noi am ordonat ca cele de față să fie investite cu sigiliul Statului.

Dat în București, în a șaptea zi a lunii Iunie, anul mântuirii una mie opt sute șaptezeci și opt, și al treisprezecelea an al Domniei Noastre.

Carol.

(L. S.)

Ministrul Afacerilor Streine, Kogălniceanu.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 8 (20) Iunie 1878.

După reîntoarcerea Mea dintr'o călătorie de aproape trei săptămâni, făcută în județele din spre apus dela București, am fost așa de copleșit de afaceri, încât n'am putut afla un moment liniștit pentru a-Ți scrie o scrisoare mai lungă. De 14 zile locuim în Cotroceni, unde ne putem bucura de-a-binele de primăvara minunată; acum însă ferbințeala a devenit așa de nesuferită încât Ne-a venit dorul de aerul proaspăt dela munte. Sperez că la finele acestei săptămâni Mă voiui putea liberă, ca să petrec pe Elisabeta la Sinaia.

Petrecerea Mea acolo sigur că va fi adeseori întreruptă, fiind prezența Mea în București dorită cu insistență; în conflictele numeroase, din cari o parte nici că se poate evita, sunt totdeauna chemat ca arbitru. Cu câteva zile în urmă s'ar fi putut întâmpla

ușor o ciocnire, care ni-ar fi dat de gândit, dacă n'aș fi intervenit numai decât: trupele rusești înaintaseră adică dela București spre vest așa de mult, încât pătrunseseră prin liniile noastre; îndatăce Mi s'a adus cazul acesta la cunoștință, am trimis pe Generalul Cernat la Generalul Drenteln cu însărcinarea, să-i declare, în numele Meu, că de nu se vor retrage trupele rusești iarăș în dosul liniei lor de demarcare, voi plecă la armata Mea, și responsabilitatea pentru o ciocnire eventuală va trebui să o atribui comandai rusești! În urma acestei declarațiuni trupele au fost retrase până la o distanță de 15 km., primind totodată asigurarea, că acolo vor rămâne. În ziua următoare veni Generalul Cercassoff în locul lui Drenteln, îmbolnăvit, pentru a-Mi declara, că înaintarea aceea peste linie este rezultatul unei neînțelegeri și că s'a dat ordin sever de-a evita orice conflict. Și baronul Stuart a solicitat o audiență spre a-Mi exprima regretele pentru cele întâmplate, aminti însă, cu acest prilej, că așezarea trupelor noastre e observată de comanda supremă rusă cu cea mai mare atențiune. I-am explicat că aceasta este urmarea ocupațiunii rusești a împrejurimilor Bucureștilor, care ne însuflă o neîncredere cu atât mai mare, cu cât amenințarea cu dezarmarea e încă proaspătă în amintirea noastră. Când a adaus apoi: «aceasta e o vorbă nenorocită, care n'ar fi trebuit să se rostească niciodată, și că ar fi de dorit, ca să dispară orice neîncredere», i-am răspuns că aceasta e și dorința Mea cea mai mare, a cărei îndeplinire atârnă însă de Rusia! și am adus apoi vorba de Basarabia: «să nu mai insiste pentru retrocedarea ei, căci Eu cred, că prietenia unui popor are mai multă valoare decât o bucată de teritoriu!»

Noi așteptăm cu multă încredere și nu puțină grija hotărârile Congresului: de va fi vorba să se facă o pace «à tout prix», va fi o pace slabă, care nu va dura mult timp; noi vom fi cei dintâi, cari vom fi jertfiți în cazul acesta. Basarabia e un preț comod pentru pace, care n'o costă nimic pe Europa și la care ține Rusia mai mult decât la toate avantajile câștigate în ultimul războiu.

Ministrii Mei, pe cari i-am trimis la Berlin, au acolo o poziție grea, cu atât mai vârtos, că situația lor față de Congres nu e încă regulată; sperăm însă, că recunoscându-ni-se independența noastră vom putea reprezenta drepturile și interesele noastre în fața Areopagului european. Guvernul german nu prea e bine dispus față de noi, pe el îl interesează înainte de toate mulțumirea Rusiei.

Compătimirea pentru Împăratul venerat de toată lumea a fost aici, în cercurile Guvernului, în Camere și pentru întreaga populațiune, în toate privințele afectuoașă, și cele două atentate scelerate au fost condamnate în modul cel mai aspru. Dar nici că-și poate cineva închipui o crimă mai odioasă ca o încercare de omor în contra unui venerabil Cap de stat, care cu un sentiment așa de rar de datorie a adus Germania la unitate și la o grandoare neînchipuită. Rătăcirii de felul acesta aruncă o lumină tulbure asupra stărilor sociale din Germania și pregătesc numai calea pentru reacțiune. Nu de mult i-am scris Principelui de coroană, că simțesc pe deplin, cât de greu trebuie să fie pentru el de a lua într'un astfel de moment și sub astfel de împrejurări frânele guvernului în mână, și că nu va fi ușor a afla drumul mijlociu pentru a înfrâna extremele.

183 Cu disolvarea Reichstagului s'au prea grăbit, după părerea Mea; trebuia consultat încă odată în privința măsurilor de luat contra socialismului, și partidul liberal trebuia provocat să se pronunțe contra acestuia . . .

184 Călătoria Mea prin Oltenia etc., s'a asemănat unui marș triumfal; armata M'a primit cu un entuziasm de nedescris și tinerimea am aflat-o ca electrizată. Toate școalele în frunte cu învățătorii lor, M'au primit cu cântări și poezii patriotice, iar populațiunea dela orașe și sate Mă aclamă, mai ales cea din urmă, pentru că țaranul român consideră pe Turc drept dușmanul său secular, de care a scăpat acum. Armata Mea se prezintă excelent, are o ținută frumoasă și e bine exercitată; mulțumită Camerelor, cari au votat cu unanimitate toate sumele, trupele au îmbrăcăminte nouă și întreaga artilerie are toți caii. De nu vor reuși silințele congresului, armata Mea va deveni un factor important, care va fi căutat.

185 Vizitând Bulgaria, am avut parte de multe ovațiuni; în Vidin cautau Rușii, Bulgarii și Turcii să-Mi pregătească o primire cât mai splendidă: eră un tablou din samă afară pitoresc, când am debarcat în această cetate veche de lângă Dunăre, în care intraseră trupele Mele, și când M'au primit cu urale tunătoare toate naționalitățile așezate, în costumele lor bogate în colori, pe malul Dunărei. Salvele de salut din Calafat, la cari răspundeau acum tunurile rusești, Mi-au adus aminte de timpul interesant din anul trecut, când bombele române sburau peste Dunăre, pentru a reduce la tăcere tunurile turcești. Orașul, care n'a suferit prea mult în urma bombardamentului, se împodobise cât se poate mai frumos, toate casele aveau stegulețe românești, rusești,

turcești și bulgărești, iar stradele erau acoperite cu flori. După ce am ascultat diferitele vorbiri și am trecut în revistă trupele rusești așezate în linie, M'am dus pe câmpul de luptă dela Smârdan, unde trupele Mele repurtaseră o biruință strălucitoare, și am depus o coroană pe movila cea mare deasupra mormântului vitejilor Români căzuți (vreo 180). La anul dispun să se ridice acolo un monument. Și în Arcer-Palanca și în Lom-Palanca, precum și în Rahova populațiunea M'a primit ca liberator în modul cel mai cordial; în Rahova am umblat, pe o căldură înăbușitoare, șase ceasuri călare pe întinsul câmp de luptă, unde avem multe morminte, de cari se îngrijesc cu multă dragoste Bulgarii (cari știu toți românește).

Alaltăeri am primit pe reprezentantul italian, care Mi-a predat în audiență festivă colierul ordinului «Anunciata», pe care-l adusese un secretar de ambasadă; eri am dat în cinstea misiunii italiene un dineu mare. Italia și regele ei Mi-au dat în timpul din urmă dovezi numeroase despre simpatia lor sinceră!

Ni-e teamă, că anul acesta mai că nu vom putea veni în străinătate, pentrucă având pe Ruși în țară cu greu pot plecă de aici. Dorul Nostru de Voi, de iubita patrie, e de nedescris! Fiecare din scrisorile Voastre Ne e o mângăere!

Cuvântare

la împărțirea premiilor elevilor din școalele secundare
și primare de băieți.

29 Iunie (11 Iulie) 1878.

Domnilor Profesori,

Domnilor Institutori,

Simt o deosebită mulțumire a Mă afla iarăș în mijlocul tinerimii studioase în ziua împărțirii premiilor, și a putea încunună cu mâna Mea silințele și diligența la învățatură.

Mari și, pentru țara noastră, pururea memorabile evenimente M'au împiedicat anul trecut a Mă afla în Capitală în timpul acestei solemnități, dar și atunci am serbat ziua de astăzi în acea parte a țerii, care a fost în totdeauna cuib de vitejie și de fapte românești, în Oltenia, ai cărei fii, rivalizând în curagiu și abnegațiune cu frații lor de dincoace de Olt și de dincolo de Milcov, au justificat încă o dată vechiul lor renume.

Puține cuvinte voi avea de adăugat la cele ce vă ziceam acum doi ani, spre a lăuda zelul și activitatea d-voastre, d-lor profesori și d-lor institutori, spre a îmbunătăți silințele și aplicațiunea voastră la învățatură, iubiți copii, prin care voi faceți nu numai fericirea părinților voștri, dar prin care veți putea într-o zi deveni cetățeni buni și folositori ai Patriei.

Frumoasa și neprețuita comoară a străvechii noastre măriri s'a mai înăvuițit, în cursul anului încetat, cu nouă și strălucite fapte, și astfel prezentul, destăinuindu-ne trecutul, ne-a deschis porțile mărețe ale viitorului, către care mâna nevăzută a Provedinței a condus pururea națiunea noastră, făcând-o să învingă până în sfârșit toate greutățile.

Pe deoparte, vitejii noștri oșteni impleteau iarăș dafini pe glorioasele lor steaguri și făceau ca bătrâna Dunăre să tresalte din nou la numele de Român, iară pe dealta, bardul nostru național ducea acest nume neperitor în ținuturile depărtate și înrudite, unde el culegea înflorita cunună a muzelor. Acestui nume de Român, cuvântat astăzi cu stimă și cu respect în toate părțile, voi trebuie dar, iubiți școlari, să vă siliți a-i face onoare, îmbogațindu-vă mintea, desvoltându-vă și cultivându-vă inteligența, întărindu-vă inima cu morale și religioase precepte, cu mari și patriotice exemple.

Iar d-voastre, d-lor profesori și d-lor institutori, cari înzestrați și înarmați junimea ce vă este încredințată cu valoarea științei, cu puterea și credința în Dumnezeu, în adevăr și în virtute, aveți una din cele mai importante misiuni în Stat și meritați astfel cea mai de aproape sollicitudine din parte-i. Fiți siguri, d-lor, că una din cele mai constante preocupațiuni ale guvernului Meu este și aceea de a vă înlesni, pe cât se va putea mai mult, împlinirea cu succes a nobilei d-voastre sarcini, punându-vă, pe cât se va putea mai bine, în pozițiunea de a ajunge la scopul căruia v'ați devotat.

Societatea întreagă vă va fi astfel recunoscătoare de buna direcțiune ce veți da acestor tinere ființe, și dansa va binecuvântă ostenelele d-voastre.

Aci în școli odrăslesc fragedele lăstare cari își vor desfășura mai târziu numeroasele lor ramuri în toate direcțiunile activității naționale; faceți dar ca aceste lăstare să devină într-o zi puternicii stejari sub cari să se poată umbră cu încredere și cu mândrie scumpa și iubită noastră mamă, România.

Cuvântare

la împărțirea premiilor elevelor din școalele secundare
și primare de fete.

30 Iunie (12 Iulie) 1878.

Doamnelor Profesoare,

Doamnelor Institutoare,

Cu o vie mulțumire viu astăzi în mijlocul d-voastre a lua parte la sărbătoarea tinerelor eleve, încununând și premiând pe acelea cari s'au distins mai mult, în decursul anului scolastic, prin silința la învățătură și bună conduită.

Asigurându-vă totdeodată de viile simpatii ale Doamnei și de marele interes ce port pentru tot ce se referă la progresul și cultura școalelor de fete, nu pot a nu vă readuce din nou aminte că, familia fiind piatra angulară a oricărei societăți bine organizate, a d-voastre este sarcina și misiunea instrucțiunii acelor ființe cari, într'o zi, au să fie temelia familiei române.

Dacă istoria trecutului nu ne poate arăta decât starea de ignoranță și de sclavie a femeii, mai la toate popoarele lumii antice, revelațiunea divină însă a creștinismului ne arată, și în privința femeii, adevărata cale ce omenirea trebuie să apuce spre a răspunde la doctrina Mântuitorului. Creștinismul a făcut și în privința femeii din întuneric lumină, și astfel, în lupta de mai multe ori seculară a credinței celei nouă contra învechitelor superstițiuni ale păgânismului, cununa martirului a fost primită și disputată de femei cu acelaș curagiu, cu acelaș devotament și, adesea, cu mai multă ardoare decât chiar a celor mai mari eroi.

Istoria desvoltării creștinismului ne arată, în chipul cel mai învederat, de ce parte însemnată era lipsită omenirea în tot timpul sclaviei în care zăcea femeea în antichitate.

Onoare dar timpilor moderni; onoare iluștrilor bărbați din toate țările, cari, deșteptați la făclia religiunii, a justiției și a moralei, au recunoscut în femei frumoasele și gingașele virtuți cu cari Dumnezeu a înzestrat-o spre desvoltarea și fericirea neamului omenesc.

Cu câtă sufletească bucurie, cu câtă națională mândrie n'am văzut cu toții, anul trecut, devotamentul, abnegațiunea și sacrificiile de cari este capabilă femeea română, atunci când fii Patriei sângerău pentru cucerirea independenței, când durerile ranelor strigau alinare, când boalele și moartea chiar trebuiau învinse spre a asigura triumful nostru național!

Convinși dar de nobilele simțăminte și aplecări ce Dumnezeu a pus în inima femeii române, noi suntem siguri, doamnelor profesoare și doamnelor institutoare, că d-voastre nu veți cruța nici o osteneală, nu veți neglija nici o datorie, ci veți căuta să desvoltați și să îmbunătățiți acele fericite dispozițiuni ale fragedelor ființe ce vă sunt încredințate, prin necontenita propagare a luminei, a cunoștinței și a științei bazate pe religie și pe morala creștină.

Astfel numai ficele române vor deveni temelia familiilor, vestalele Patriei, fericirea și podoaba societății, speranța unui viitor demn de sollicitudinea noastră, de sacrificiile generațiunii prezente.

1878

Mesagiu

la inchiderea Corpurilor Legiuitoare.

4 (16) Iulie 1878.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

După o activitate neobosită, care s'a prelungit peste 7 luni, întrerupeți momentan lucrările d-voastre legislative.

Prin această activitate, arătată în timpurile cele mai anormale, d-voastre ați dovedit încă o dată eficacitatea și trăinicia instituțiunilor noastre constituționale, cari, deși în mijlocul rasboiului, au funcționat regulat și pașnic fără o singură zi de suspendare.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

România independentă, România primită în rândul marelui familii a Statelor Europene, trece prin grele încercări.

Congresul dela Berlin, preocupat de necesitatea de a da lumii pacea mult dorită, a transigeat asupra unor chestiuni importante și capitale pentru statele mici, dar considerate de un ordin secundar în privința marilor interese europene.

În deosebi România este chemată a face păcii lumii sacrificii grele și dureroase.

Acestea le vom putea alina și pericolele le vom putea înlătura, inspirându-ne de cugetările și de purtarea părinților noștri, cari, numai prin patriotismul,

prin înțelepciunea și prin unirea lor, au știut a feri și păstra țara în mijlocul furtunelor și a restriștelor celor mai cumplite.

Cunoscând tot patriotismul, de care este însuflețită națiunea, în general, și mandatarii ei în deosebi, Eu am ferma convicțiune că d-voastre nu veți lipsi exemplului strămoșesc, și că, în luminata d-voastre înțelepciune și în iubirea către țară, veți găsi mijloacele nu numai pentru a face față greutăților prezinte, dar și pentru a pregăti națiunii un viitor fericit și măreț.

Astfel prin o atitudine demnă, prin hotărâri inspirate de o prudență, pe cât matură pe atâta și patriotică, noi vom dovedi înseși Europei, că România merită mai mult dela Marele Areopag.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Luându-Mi ziua bună dela d-voastre, pe un scurt interval, am ca o datorie scumpă inimii Mele să vă adresez mulțumirile Mele pentru laborioasele și folositoare d-voastre lucrări, pentru concursul energetic ce ați dat guvernului Meu, în tot ce vi s'a reclamat spre apărarea drepturilor țerii, spre îndeplinirea trebuințelor ei.

Nu Mă îndoiesc că acestaș concurs nu mai puțin luminat și patriotic îl voi găsi în d-voastre. atunci, când după reîntoarcere, veți fi puși în pozițiune de a cunoaște cu deplinătate cele ce Congresul European a hotărât în privința Patriei noastre.

La revedere dar, în curând, d-lor Senatori, d-lor Deputați, și Dumnezeu să vă aibă în a Sa sfântă pază. Sesiunea Corpurilor Legiuitoare este închisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru al Lucrărilor Publice, I. C. Brătianu; Ministru Afacerilor Streine, M. Kogălniceanu; Ministru de Interne, C. A. Rosetti; Ministru Cultelor și Instrucțiunii Publice, G. Chițu; Ministru de Finanțelor, I. Cămpineanu; Ministru Justiției, Eug. Stătescu; Ministru de Războiu, General de divizie, Al. Cernat.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Sinaia, 23 Iulie (4 August) 1878.

În timpul din urmă am rămas în urmă cu corespondența Mea, iar Tu Mi-ai luat înainte cu două scrisori iubite. În fiecare din scrisorile Tale găsesc câte un sfat bun, care Mi-e de mare folos în situația noastră cea grea...

Luptele, pe cari România a avut să le suporte în ultimele luni, și va mai avea încă, sunt incomparabil mai serioase ca cele dinaintea Plevnei și Vidinului, iar câștigarea biruinței în acestea va fi pentru țara Mea cu mult mai onorifică decât laurii câștigați pe câmpurile de luptă ale Bulgariei! E trist, când Europa silește pe un stat tânăr, dornic de înaintare, care și-a dovedit tăria și puterea într'un războiu sângeros, să cedeze o provincie. Congresul dela Berlin putea să redea Rusiei ce i-a luat convenția dela Paris; ne jicnește însă adânc, când se face independența noastră cucerită pe câmpul de luptă dependentă de cedarea Basarabiei, și trebuie multă răbdare și moderațiune, ca să admiți

în liniște o astfel de procedare! Vom dovedi însă Marilor Puteri, că știm eși cu onoare și din cea mai critică situație.

Când s'au adus la cunoștință articolele referitoare la România (Președintele Congresului ni le comunicase a doua zi după semnarea tractatului dela Berlin), indignarea eră aici așa de mare, încât și cei mai liniștiți oameni declarau, că pentru prețul acesta mai bucuros renunță la independență. Am convocat Consiliul de Miniștri, punându-Ma totodată în legătură cu câțiva politiciani marcanti pentru a-i îndemna să fie prevăzători, pentrucă un pas greșit poate să aducă țara în cea mai mare primejdie. Europa vreă și are nevoie de pace și de aceea nu se va mărgini la măsuri pe jumătate, ci va îndeplini hotărârile Congresului cu forța. După ce le-au trecut mânia cea dintâi, oamenii s'au făcut mai cuminți și au înțeles, că nu se pot opune Europei întregi. Am închis Camerele cu mesagiul cunoscut și ne-am hotărît să așteptăm ocuparea rusească a Basarabiei. Vrem să evităm apoi orice act scris, să ne retragem autoritățile și să ne supunem unui fapt împlinit. După ce vom termina odată această afacere tristă, va trebui să căutăm un modus vivendi cu Rusia, pentru a putea regulă neturburați nenumărate chestii de detaliu; aceasta însă se va face tot pe cale administrativă. Coroana și Camerele n'au să fie cu nimic angajate. Pentru incorporarea județelor de dincolo de Dunăre e însă nevoie de un act legislativ; de aceea cred, că pe la începutul lui Septemvrie se vor convoca Camerele. În acelaș timp se va reîntoarce în garnizoanele ei respective și armata, care reintră de acum în starea de pace.

Chestia evreească se poate regula numai printr'o Constituanta, pe care intenționez s'o convoc în cursul iernii, pentru a șterge din Constituțiune articolul cu pricina. Se înțelege dela sine că chestiunea aceasta delicată poate fi numai astfel rezolvită, ca mai pe urmă Evreul încă să fie silit să ceară împământenirea ca ori și ce alt străin.

Vre-o schimbare de Ministri nu am de gând să admit; în amândouă Camerele cabinetului îi este asigurată majoritatea, iar Eu sunt de părere că niște bărbați cari s'au afirmat într'o situație așa de grea, să o și conducă până la fine. După cum am anunțat în scrisori anterioare, cred că prezența stângei la guvern în acest moment e un noroc: pentru reforme mari și pentru rezolvirea chestiunilor nepopulare trebuie ales tocmai partidul popular! Perderea unei provincii e pentru o dinastie totdeauna o lovitură grea; cu aceasta pui în mâna adversarilor o armă puternică; de aceea trebuie manevrat astfel, ca și țara să poarte răspunderea. Sper, că Mi-a succes a face, ca odiul acesta să nu cadă asupra Mea, pentrucă Eu am făcut tot posibilul pentru a evita nenorocirea...

Ținuturile de dincolo de Dunăre nu ni se dau ca despăgubire pentru Basarabia; noi le primim drept despăgubire de războiu și pentrucă Europa ni le oferă de voe bună. În felul acesta am câștigat foarte mult, și moralmente și materialmente, iar stima nu poate să ni-o refuze nimeni. Județele, pe cari ni le-a dat Congresul, au un viitor mare; sper să le aduc în câțiva ani într'o stare înfloritoare.

Populațiunea de acolo se crede fericită a fi împreunată cu România și Mi-a și trimis adrese numeroase,

la cari însă n'am răspuns până acum. Cu ocazia ocupării voiu da o proclamațiune și voiu vizita, poate, încă în toamna aceasta țara cea nouă. Orașele de lângă Dunăre le cunosc; cu câțiva ani în urmă am fost primit la Tulcea și Sulina cu mari demonstrațiuni. Constanța e un port frumos, întemeiat, ca și calea ferată la Cernavodă, de o societate engleză. Acolo se află instalațiuni pentru băi de mare și câteva hoteluri bune; poziția e sănătoasă. Mangalia e un sat mic și are importanță numai pentru că aci s'ar putea înființa un port excelent, scutit de vânturile dela nord și est. Când se vor stabili granițele, vom căuta să ne apropiem cât mai mult de Silistria, fiindcă lățimea Dunărei nu ne împiedică de a clădi acolo un pod.

Broșura profesorului Geffcken, pentru a cărei trimitere Îți mulțumesc, judecă politica Guvernului Meu întru câtva prea sever: el îl învinovățește de incorectitudine față de Poartă, uită însă, că eram în conflict cu ea încă cu mult înainte de războiu din cauza Constituțiunii turcești și că nu ni s'a dat atunci satisfacțiunea cerută. Într'o notă, pe care am trimis-o Turcilor, le-am făcut cunoscut, că poate să vină un moment, în care să regrete procedarea lor față de noi. Eu cred, că noi n'am putut lucra altminteri decum am lucrat înainte de războiu, în decursul și după terminarea lui, și pentru a putea judeca asupra situațiunii trebuie să cunoască cineva bine raporturile d'aici. Astăzi stăm cu Turcii excelent, și ei regretă că nu s'au străduit de mai înainte, ca să ne câștige prietenia.

Te-am ținut prea mult cu politica și-Ți va fi poate plăcut, dacă-Ți voiu povesti ceva și despre Noi. Aproape trei săptămâni M'au reținut afacerile în București; M'am

întors aici cam obosit, dar aerul minunat de munte a contribuit iute la reculegerea Mea și Mă simțesc astăzi iarăș oțelit pe deplin. Paguba însă, că avem o vreme foarte urită, zilnic vifor și ploaie, și apele dela munte sunt așa de umflate, încât a trebuit să înceteze cu lucrările la calea ferată din valea Prahovei. Calea ferată trebuie să fie gata pentru comunicațiune la finele anului viitor, și anul acesta mai sunt 40 km. de terminat; dacă nu se va schimbă în curând timpul spre bine, nu se va putea ține acest termen.

Noi primim încontinuu numeroase vizite, cari Ne fac să simțim foarte mult lipsa unei instalațiuni mai mari; cu clădirile nu stăm însă de loc bine, clădirea castelului început, care a costat sute de mii, nu poate fi continuată, pentrucă executarea planului de până acum și facerea drumurilor etc. ar costă milioane, și nici atunci n'am fi siguri, că vor rezistă. Acum am aici o comisiune, care-Mi face propuneri, pe ce bază s'ar putea relua zidirea castelului. Lucrarea planurilor am încredințat-o unuia dintre cei mai buni elevi ai lui Viollet le Duc, care conduce restaurațiunea vestitei biserici dela Curtea-de-Argeș. Casa silvicultorului și grajdurile sunt gata, lasă însă mult de dorit. Vestitul profesor din Viena, Doderer, s'a încurcat rău cu planurile și proiectele lui.

Cu câteva zile în urmă am primit un pachet de fotografii, dela iubita Mamă, după cum am aflat dintr'o scrisoare primită de curând dela Ea. Scumpele Tale portrete Ne-au bucurat foarte mult. Noi le aflăm de tot excelente; Ne-am adâncit cu totul în iubitele Voastre odăi, recunoscând cele mai multe tablouri și

obiecte. Cu nerăbdare așteptăm urmarea, pe care ai și trimis-o.

În cursul toamnei se va prezenta mareșalul Meu de curte, Văcărescu, la Voi; el își petrece soția la o cură în Kreuznach și la băile de mare, și dorește apoi să treacă la reîntoarcere prin Weinburg. El a luat cu sine ziarul, ce a trebuit să țină în cursul războiului, și-Ți va cetti din el.

Brătianu s'a recules pe deplin de căderea lui; nici odată nu M'aș fi putut lipsi mai puțin de el ca acum. El a fost foarte mișcat de interesul, ce i-ai dovedit, și pe care i l'au arătat toți.

Ministrii Mei ar fi venit bucuroși dela Berlin la Sigmaringen, a trebuit însă să-i chem înapoi, de oarece iritațiunea crescuse aici în mod serios.

În Germania guvernul pare a fi suferit o înfrângere la alegeri; o împăcare cu Roma cred că va fi urmarea. Stările din vechea patrie nu se prezintă de loc în lumină trandafirie.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Sinaia, 2 (14) August 1878.

Kogălniceanu, care a luat un mic concediu, dorește să Vi se prezinte, iubiți Părinți. Din Berlin deja voiă să plece în Suedia, atunci îl rechemasem însă Eu. Rugat de el, îi dau aceste rânduri; nu Mă îndoiesc, că va avea parte de o primire prietenească. Sunt două afaceri, pe cari ar vrea să le rezolve pe cale diplomatică: 1) Noul adaus de teritoriu, pe care ni l-a recunoscut Europa, să cuprindă țărmul Dunărei dimpreună cu Silistria, pentru că construirea unui pod e posibilă

numai în apropierea acestui oraș; de-acolo în jos, Dunărea e prea lată și în curând începe și braul cel întins de mlăștini, așa că în josul Silistriei, o legătură directă a celor două țărmuri ar fi foarte grea și costisitoare.

2) Puterile mari să trimită pentru România Miniștri plenipotențiarși nu cumva Miniștrii rezidenți. Cred că chestiunea aceasta e pe cale de a fi rezolvită după dorința noastră. Germania și alte câteva State n'ar fi neaplecate de a acredita Miniștri plenipotențiarși.

De greutateți mai mari vom da la mutarea graniței. Comisiunea europeană își va începe activitatea la 1 Septemvrie; trebuie să căutăm a ne câștiga o majoritate în sânul ei; poate că delegații germani ar putea fi dispuși să ne favorizeze, dacă i-ar influența Principele de Coroană. Kogălniceanu Îți va vorbi în chestia aceasta cerându-Ți sfatul.

Voi Vă veți fi pregătind acum pentru plecarea la Weinburg, unde Vă petrec toate gândurile Noastre; suntem foarte supărați, că nici anul acesta nu putem fi cu Voi în acest loc dragălaș de petrecere. La mijlocul lui Septemvrie trebuie să Ne reîntoarcem la București, unde am lucru din greu. Timpul e încă tot nefavorabil...

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Sinaia, 23 August (4 Septemvrie) 1878.

La finele acestei luni trebuie să Mă reîntorc la București, pentru a îndeplini articolele din tractatul de pace, cari ne privesc. Eu am nădejde că vom eși cu demnitate și fără a pricinui Europei greutateți nouă din

situațiunea, care, zău, nu e ușoară. Mai așteptăm ca la ocuparea Dobrogei să nu ni se pună nici o piedică. Aici s'a ajuns în general la convingerea, că trebuie să se supună la dispozițiile Areopagului european și că cu Puterile mari trebuie să trăească în cea mai bună înțelegere. Întreaga noastră atențiune trebuie să fie acum îndreptată asupra desvoltării și consolidării pașnice a tânărului nostru Stat *independent*, pentru ca să ne putem îndeplini cu tărie rolul, ce ni se cuvine, când va izbucni o nouă furtună în Orient. România a arătat în ultimul războiu, ce poate presta; într'un războiu viitor va fi un factor, de care va trebui să țină fiecare soco-teală. Mai mult ca oricând Îmi voi îndrepta acum ochii asupra armatei, pentru care am comandat, acum două luni, 70.000 puști în Witten, ceea ce face inutilă călătoria încoace a fabricantului Mauser. Adoptând noul sistem Henry-Martini, nu ne-am putut adresa fabricii lui.

Dela Brătianu, care e încă în Marienbad, am știri bune, se simte numai ceva cam slab; munca aspră, care-l așteaptă, îi va cădea foarte greu. Trebuie să mărturisesc, că în momentul acesta simțesc foarte mult lipsa lui pentru că el are mai mult tact politic decât Kogălniceanu, căruia, ce-i drept, nu i se poate tăgădui marea capacitate. Abia vei fi avut timp să vorbești mai mult cu el, pentru că de sigur a sosit în Sigmaringen în preșeara plecării Voastre la Weinburg. Aici am un Ministru, simpatic pentru Mine, care conduce departamentul justiției și cu care lucrez bucuros: Stătescu e un bărbat încă tânăr cu multă pricepere și cu o pătrundere clară.

Austro-Ungaria s'a hotărît să numească pentru România un trimis extraordinar și ministru plenipoten-

țiar, și anume în persoana contelui Hoyos, care a fost pe urmă trimis în Washington și are să sosească peste trei săptămâni la București. Rusia mai că nu va vrea să rămână în urmă, și trebuie admis că ministrul ei rezident va avansa în curând. Comisiunea de delimitare pentru Bulgaria s'a numit, și își începe lucrările cu linia Balcanilor; terminând-o, vine la rând delimitarea ținutului nostru celui nou, așa că abiă de vom fi lămuriti în privința aceasta înainte de mijlocul lui Octomvrie, ceea ce ne e foarte neplăcut! . . .

Telegramă

către Împăratul Rusiei, la Livadia.

29 August (10 Septemvrie) 1878.

Rugăm pe Maiestatea Voastră să binevoiască a primi cele mai călduroase urări cu ocaziunea aniversării onomastice Sale. Această zi va rămâne pentru totdeauna întipărită în inimile Noastre și Ne va reaminti momentul solemn în care armatele noastre aliate și-au vărsat sângele înaintea îngrozitoarelor întărituri dela Plevna.

Ziua aceasta de neliniște, incununată cu o strălucită izbândă, a ajuns, prin vitejia trupelor, o dată memorabilă în istorie și a adăugat o nouă pompă la onomastica Maiestății Voastre. A-Tot-Puternicul să continue a protege prețioasa viață a Maiestății Voastre, precum a păzit-o în culmea pericolelor ultimului războiu.

Telegramă

către Ministrul de Răsboiu.

Sinaia, 30 August (11 Septemvrie) 1878.

Este azi un an de când armata noastră, prin avântul și vitejia ei, acoperiă drapelul român cu glorie și puneă adevărata temelie a măririi Patriei. Salut dar cu respect memoria tuturor acelor cari, în această zi memorabilă, și-au vărsat sângele cu atâta devotament pentru țară, și adresez călduroase rugăciuni Celui A-Tot-Puternic pentru repaosul sufletelor lor. Țara întreagă le e datoare recunoștință, căci, cu viața lor, i-au asigurat victoria și au sigilat independența ei. Nu Mă îndoesc că armata va fi gata în orice ocaziune să urmeze exemplul lor, și vă rog, deci, să fiți pe lângă dânsa, în această zi așa de scumpă inimei Mele, interpretul celor mai vii sentimente de iubire și să o încredințați de domneasca Mea solitudine.

Toast

la masa din cazarma Vânătorilor din Sinaia.

30 August (11 Septemvrie) 1878.

Ridic acest pahar în onoarea armatei, care, prin luptele sale pe câmpiile din Bulgaria și-a făcut un renume. Bătălia dela Grivița deschide șirul acestor frumoase date, cari vor rămâne neșterse în istoria noastră.—Mare, frumoasă, dureroasă a fost această zi.—Niciodată nu voi uita momentul când am venit pe câmpul de luptă și, întâlnind Vânătorii, frații voștri, ei Îmi spuneau: «Niciunul din ai noștri nu a rămas». — «Cum

se poate?» răspunsei; «sunteți 3, 4, 5, și acolo vin alții: adunați-va, scăpați onoarea acestei zile, mergeți înainte cu vitejie și veți fi victorioși». — Seara, bravii Vânători au luat în reduta dela Grivița steagul turcesc, aruncându-l la picioarele Mele ca semn de biruință. — Eu le spusei: «*Sunteți voimci; vă mulțumesc din inimă; de astăzi înainte este o onoare de a fi Vânător*». Și vouă, copii, vă zic: «Faceți ca să fie și în viitor, în totdeauna, o onoare de a fi Vânător și luați ca exemplu *Vânătorii dela Grivița*». Să trăească armata!

Telegramă

către Impăratul Rusiei, la Livadia.

1 (13) Septemvrie 1878.

Exprimand Maiestății Voastre mulțumirile Mele cele mai sincere pentru medaliile comemorative ce a binevoit a-Mi conferi Mie și trupelor Mele, cari au luptat alături de viteaza armată a Maiestății Voastre, O rog să-Mi îngăduie a trimite trupelor Imperiale, pe cari am avut onoare a le comandă în fața Plevnei, «Crucea Dunării». Aș fi foarte fericit a o vedea purtată și de Maiestatea Voastră precum și de Marii Duci.

Răspuns

la telegrama Marelui Duce Nicolae.

2 (14) Septemvrie 1878.

Marele Duce reaminteă M. S. Domnitorului «aniversarea memorabilei zile de luptă sub Plevna, unde amândouă armatele noastre au luptat împreună pentru întâia oară sub ordinele Tale. . . .»

M. S. Domnitorul răspunde:

Am fost viu atinși de telegrama Ta plină de o amintire afectuoasă. În acele zile așa de hotăritoare pentru întreg viitorul nostru, se stabilise o legătură neclintită între Noi, cari eram părtași la pericol, suferințe și onoare. N'am încetat de a vorbi de Tine în acea zi memorabilă. Să dea Dumnezeu o zi de revedere fericită. Elisabeta Te îmbrățișează din toată inima și toți sunt cu foarte multă atențiune pentru amabila Ta aducereaminte.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Septemvrie 1878.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Prin mesagiul Meu de închidere a ultimei sesiuni, Eu v'am arătat că Congresul din Berlin, preocupat de a da lumii pacea mult dorită, a transigiat asupra unor cestiuni importante pentru Statele mici, dar de un ordin secundar în privința marilor interese europene, și că, în deosebi, România eră chemată a face păcii lumii sacrificii grele și dureroase.

Tot atunci guvernul Meu a luat îndatorirea de a vă convoca din nou, când va fi în pozițiune de a cunoaște cu deplinătate cele ce Congresul european a fost hotărît în privința patriei noastre.

Aceasta o fac astăzi, chemându-vă împrejurul Meu în sesiune extraordinară.

În acest interval, guvernul Meu a primit dela Președintele Congresului actul oficial al tractatului din Berlin.

Asemenea guvernul imperial al Rusiei ne-a invitat în mod oficial de a ne conforma hotărîrii Europei.

Ministerul Meu vă va comunica aceste acte precum și lucrările ce a socotit de cuviință de a înainta în această dureroasă cestiune.

Astfel, d-voastre vă veți afla puși în pozițiune de a vă rosti în deplină cunoștință asupra celor hotărîte în privința noastră de Marile Puteri.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Europa a primit România în familia Statelor independente, înapoiindu-i gurile Dunărei și întinzându-i posesiunile până la Mare. Totodată însă marele tribunal a chemat România la un dureros sacrificiu, la cedarea județelor noastre de peste Prut!

Nu există Român, dela Domn până la ultimul cetățean, care să nu deplângă deslipirea unei părți din pământul strămoșesc decretată de Europa!

Însă, pe lângă această dureroasă simțire, d-voastre ca mandatar ai Națiunii, ca bărbați maturi, ca patrioți neclintiți, d-voastre aveți dreptul și datoria de a privi, de a cumpăni cu sânge rece și grelele împrejurări în cari ne aflăm, și așa de a lua o hotărîre care să nu ne compromită prezentul, care chiar să asigure viitorul țerii noastre.

Energia națiunilor tari se dovedește în timpul ispitelor.

Energia noastră, în loc dar de a o ingenuchia înaintea restriștei, să o îndoim prin experiența dobândită că putem compta pe înșiși noi, să o oțelim prin

unirea noastră, să o desvoltăm într'o continuă stăruire de a vindecă ranele patriei, ca așa să dovedim lumii vitalitatea națiunii latine dela gurile Dunărei!

Da, domnilor Mei, după ce pe câmpul de onoare am dovedit că brațul care a purtat sapa știe a purta și arma, să ne punem cu toții la lucru și să facem pe toți fii țerii de a se bucura de bunurile păcii.

Astfel, v'o mai repet și astăzi, cum v'am zis în ziua de 4 Iulie, vom fi în drept de a zice Europei că România merită mai mult dela Marele Areopag, că totuș Românii, — ținând seamă de grelele împrejurări în mijlocul cărora s'a subscris tractatul din Berlin, — nu desperează de viitor. Din contra, să avem statornica credință că ceea ce rivalitatea intereselor și necesitățile momentului nu ne-au dat astăzi, mâne ni se va da de către dreptatea mai bine luminată a Europei.

Cât pentru Mine, Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, v'o declar: binele și răul ce ating această țară, care este a Mea, Mă ating și pe Mine! Bucuria ei este bucuria Mea; durerile ei sunt durerile Mele! Orcare va fi hotărîrea d-voastre, aceasta va fi hotărîrea Mea!

Așa dar, domnilor Mei, cumpăniți împrejurările cu seriozitate, cu sânge rece, cu prevedere politică. Luați exemplul dela strămoșii noștri, cari în timpuri mult mai grele decât cele ce petrecem n'au desperat de viitor și ne-au păstrat o patrie!

Oricare a fost hotărîrea Europei, oricât de dure roase sunt pentru noi consecințele acestei hotărîri, să avem o convicțiune, să o păstrăm cu fruntea sus, convicțiunea că ne-am făcut datoria, că puterea morală a României s'a realțat, că națiunea română a dobândit

un bun pe care nici adversarii noștri, — dacă avem adversari, — nu ni-l pot contesta, acest bun, d-lor Mei, — este bunăvoința guvernelor străine, este stima națiunilor, fără osebire.

Sesiunea extraordinară este deschisă, și Dumnezeu să binecuvinteze lucrările d-voastre.

Carol.

Ministru Afacerilor Streine, M. Kogălniceanu ; Ministru de Interne, C. A. Rosetti ; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, ad-interim la Lucrările publice, G. Chițu ; Ministru Finanțelor, I. Câmpineanu ; Ministru Justiției, Eug. Stătescu ; Ministru de Răsboiu, General Cernat.

Telegramă

către Împăratul Rusiei, la Livadia.

17 (29) Septemvrie 1878.

Maiestatea Voastră Mi-a permis a-I trimite «Crucea Dunărei», bătută spre amintirea războiului din 1877 — 78. Sunt fericit și mândru de a înainta astăzi Maiestații Voastre acest semn comemorativ. Îmi ieau permisiunea în acelaș timp de a alătură la aceasta cele două cruci pe cari aş voi să le văd purtate de Auguștii fii ai M. V., Marii Duci Sergiu și Pavel. Al doilea fiu al M. V. fiind în Bulgaria are dreptul a posedă semnul distinctiv «Trecerea Dunărei». Crucile ce M. V. a încuviințat a se împărți vitezelor Sale trupe, cari au știut să pecetluiască o nouă fală pe steagul rusesc înaintea Plevnei, vor fi trimese la St. Petersburg. Ele sunt destinate pentru Garda Împărătească, pentru a doua și a treia divizie de Grenadier, Corpurilor al patrulea și

al nouălea, precum și Diviziei a doua de armată. Cru-
cile cu panglică ale non-comatanților pentru serviciul
casei M. V. vor fi trimise fără întârziere.

Răspuns

la cuvântarea Prefectului de Ilfov cu ocazia punerii în
posesiune a însurăților din Fundenii-Mitreni.

24 Septembrie (6 Octombrie) 1878.

Sunt foarte mișcat de cuvintele ce-Mi adresați,
și vă mulțumesc.—Ziua de astăzi este o serbare fru-
moasă pentru Mine și va rămânea scumpă inimii Mele,
fiindcă am dorit de mult ca legea rurală să fie apli-
cată în întregul ei.—Sunt fericit de a putea fi astăzi
nașul întâiei comune a însurăților care trebuie să poarte
numele de Curcani, ca amintire a faptelor mărețe în
ultimul războiu, în care bravii dorobanți și-au schimbat,
pe poalele Balcanilor, această poreclă în renume.—Și
vouă, nouilor proprietari, vă urez fericire în această
comună, înființată prin aplicarea legii, și faceți ca ea
prin munca voastră să prospere.

Să trăiți!

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la Bobrov.

27 Septembrie (9 Octombrie) 1878.

Scumpul Meu Văr,

Amabila Ta telegramă pentru ziua de 30 August,
dată ce va rămânea pururea întipărită în inimile noastre,

M-a atins adânc prin cuvintele-i afectuoase. Țin să-Ți mulțumesc într'un mod deosebit. Cel din urmă războiu a stabilit o legătură între noi, pe care nici timpul, nici despărțirea nu o vor putea desface. Nădăjduiesc că Tu ești destul de convins, iubitul Meu Văr, că Îți voi păstra în totdeauna o fidelă aducere aminte și că-Mi voi reaminti, cu recunoștință, momentele de grijă și de fericire la cari am fost părtași. M. S. Împăratul Mi-a încuviințat a împărți «Crucea Dunărei» vitezelor Sale trupe, cari au îndurat toate efortările asedierii Plevnei, amestecând sângele lor generos cu al tinerei Mele armate, pentru a sfărâma tenacea și curagioasa rezistență a lui Osman Pașa. După Augustul Tău Frate, care a bine-voit să accepte crucea comemorativă, Ție mai întâiu trebuie să Ți-o trimet, rugându-Te a o purta spre amintirea acestui sângeros războiu. Îți trimet și o a doua cruce pentru fiul Tău, care prin curagiu S'a arătat demn de Tatăl Său. Sper că liniștea de care Te bucuri acum va restabili sănătatea Ta, pe care ai neglijat-o cu totul în timpul campaniei. Alătur la aceste rânduri câteva fotografii făcute la Sinaia și altele dela Cotroceni pentru a-Ți reaminti ceasurile de liniște ce am petrecut împreună; mai adaog încă și alte fotografii de pe câmpul de luptă, cu nădejdea de a primi și din partea Ta pe cele din urmă ce s'au scos. Elisabeta Îți trimete mii de afecțiuni. Strângându-Ți frățește mâna, scumpul Meu amic, sper să Te revăd cât de curând.

Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

4 (16) Octomvrie 1878.

Domnilor Deputați,

Domnilor Senatori,

V'am chemat în sesiune extraordinară, spre a vă rosti în privința situațiunii făcute României de Marile Puteri europene întrunite în congres.

D-voastre, ținând seamă de grelele împrejurări în cari se află Orientul în general și țara noastră în deosebi, ați primit voința colectivă a Europei.

Astfel, pozițiunea României în față cu Marile Puteri este regulată; astfel România intră în familia Statelor de sine stătătoare.

Europa, am ferma convicțiune, ne va ține seamă de sacrificiile ce am făcut în interesul păcii lumii, și națiunea vă va fi recunoscătoare pentru patriotismul luminat și prudența politică ce ați arătat spre a feri România de nouă complicațiuni.

Nedespărțindu-Mă în nici un caz de interesele țerii, Eu v'am manifestat dela convocarea d-voastre toată încrederea Mea în d-voastre, și v'am zis că hotărîrea d-voastre va fi și a Mea.

Vă mulțumesc dar, d-lor Mei, de hotărîrea dată, pe care guvernul Meu va executa-o cu lealitate pe calea constituțională, atât în deafară cât și în întru.

La curândă revedere, d-lor, și Dumnezeu să vă aibă în a sa sfântă pază.

Sesiunea extraordinară este închisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru Lucrărilor Publice, I. C. Brătianu; Ministru Afacerilor Streine, M. Kogălniceanu; Ministru de Interne, C. A. Rosetti; Ministru Cultelor și Instrucțiunii Publice, G. Chițu; Ministru Finanțelor, I. Câmpineanu; Ministru Justiției, Eug. Stătescu; Ministru de Războiu, General Al. Cernat.

Ordin de zi către armată

la intrarea triumfală în Capitală.

8 (20) Octomvrie 1878.

Bravi ostași,

Țara, prin delegații ei, împreună cu Capitala, împodobită ca niciodată și însuflețită de cel mai sacru simțământ al patriei recunoscătoare, vă primește astăzi și salută în voi nu numai pe eroii dela Grivița, Plevna, Rahova și Smârdan, dar chiar și pe aceia cari, prin sângele lor, au pus pe fruntea României coroana independenței.

Am ales această zi memorabilă, spre a pune la drapelele armatei aducerea aminte neperitoare a trecerii Dunărei și a decoră drapelele regimentelor cari, la Smârdan, au lăsat o urmă mai mult despre vitejia română. Această amintire va îndemna pe urmașii voștri a fi demni de voi, precum voi ați fost demni de străbunii voștri, și drapelul vostru va fi d'apururea respectat ca și numele de Român.

Bravi ostași,

Fiți de acum mândri de numele ce purtați, păstrați în voi credința bărbăției voastre și amintirea entuziasmului patriotic cu care națiunea vă sărbătorește astăzi; dar nu încetați a vedea în steagul vostru ta-

lismanul care vă îndeamnă a păstră, cu cea mai mare sfințenie, simțământul de datorie și disciplină.

Sunt sigur dar că și de acum înainte, oriunde datoria vă va chemă, veți fi un exemplu de ordine și disciplină, mai cu seamă aducându-vă aminte că inima Mea este cu voi și că nu am mai mare fericire decât aceea de a vă zice: *Vă mulțumesc, copii!*

Cu mândrie Mă pun acum în capul vostru, spre a intra în Capitala țerii, unde poporul recunoscător vă așteaptă cu nerăbdare să vă arate dragostea și iubirea sa.

Dat în București, astăzi 8 (20) Octomvrie 1878.

Cuvinte

rostitute la intrarea triumfală în Capitală.

8 (20) Octomvrie 1878.

Ministrul de Interne, în numele delegaților tuturor județelor, pronunțase următoarele cuvinte:

«România, prin într'adins delegați din toate județele, salută cu respect, cu iubire și devotament pe viteaza armată și eroicul ei Căpitan.

Să trăească Măria Ta!

Să trăească Măria Sa Doamna!»

M. S. R. Domnitorul răspunde:

Dragostea și bucuria cu care Capitala și țara întreagă, prin delegații săi, primește astăzi armata, este cea mai frumoasă răsplătire pentru tot ce ea a răbdat pe icămpiile din Bulgaria.

În numele bravilor oșteni, vă mulțumesc din toată nima pentru strălucita întâmpinare ce le faceți și pentru cuvintele pline de patriotism ce Ne-ați adresat.

Da! mândră poate fi țara de fii săi. Cu încredere au mers la luptă; ca voinici s'au întors. De aci înainte

fie liniștită scunpa noastră patrie: un popor care și-a vărsat sângele pentru independența sa, cu eroism va lupta ca să întărească și să trăească iubita noastră Românie de sine-stătătoare.

Răspuns

la urarea Ministrului de Răsboiu.

8 (20) Octomvrie 1878.

Seara, la orele 7^{1/2}, Măriile Lor Regale au venit la palatul din București, unde, în saloanele de sus, erau adunați toți ofițerii superiori. Generalul de divizie A. Cernat a întâmpinat pe Măriile Lor exprimând din partea armatei recunoștința ei, salutând în M. S. R. Domnitorul pe primul Căpitan care, după secol de uitare, a condus oștile române la victorii, și pe M. S. R. Doamna, care în timpul războiului îndulcea prin îngrijirile cele mai duioase suferințele răniților.

M. S. R. Domnitorul răspunde:

Sunt adânc mișcat de cuvintele ce-Mi adresați în numele armatei și vă mulțumesc din inimă pentru sentimentele ce-Mi exprimați. Amintirea acestei mari și frumoase zile va rămâne neștearsă în inimile noastre.

Astăzi, armata este mândria țării; să facem să se păstreze încrederea ce națiunea și-a pus în ea, și care pentru noi este un nou și puternic îndemn pentru dezvoltarea ei.

Sunt fericit a vă vedea pe toți împrejurul Meu și vă exprim satisfacțiunea Mea pentru tot ce ați făcut în această memorabilă epocă pe care am trecut-o cu succes.

Scrisoare

cătref Primarul Capitalei.

11 (23) Octomvrie 1878.

Domnule Primar,

Primirea frumoasă ce Bucureștii a făcut armatei a fost demnă de Capitala României, demnă de cei ce sărbătoreau, demnă de cei sărbătoriți!

Toate treptele populațiunii bucureștene s'au întrecut spre a bine primi pe acei ce au realțat atât de sus numele și drapelul României.

Este o datorie sfântă pentru Mine de a rugă pe consiliul comunal, de a te rugă pe d-ta în deosebi, să fii pe lângă Bucureșteni organul recunoștinței Mele și a Doamnei, pentru simțemintele de devotament ce, cu aceasta ocaziune, Mi-au exprimat Mie și prea iubitei Mele Soții.

Ziua de 8 Octomvrie va fi de acum o dată neștearsă în analele României, va rămânea neștearsă în inima Mea.

Al D-tale afecționat.

Scrisoare

cătref Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 14 (26) Octomvrie 1878.

Afacerile politice și militare îmi ocupă cele mai bune ore; apoi trebuie să dau audiențe nenumărate, să primesc deputațiuni, să reglez corespondența Mea

oficială, căci în momentul acesta nu am secretar, și așa trece o zi după alta. În timpul din urmă am și fost foarte obosit, și numai înălțatoarea sărbare militară dela 8/20 cor. M'a înviorat. Scurta sesiune a Camerelor a decurs, mulțumită lui Dumnezeu, foarte favorabil; încercasem să influențez asupra opozițiunii, și în Senat s'au și supus apoi.

Basarabia e în mâinile Rusiei și noi ne pregătim pentru ocuparea Dobrogei; întâiu cerem însă stabilirea linii de frontieră dela Silistria la Mangalia, căci ne temem că altminteri, din cauza acestei frontiere, ocupând noi Dobrogea, s'ar putea ivi dificultăți nouă cu Rusia.

Austro-Ungaria, Rusia și Turcia ne-au recunoscut independența; puterile de vest întârzie încă, căci voesc să vadă întâiu rezolvată chestia evreească. Asta însă nu merge așa iute și reclamă multe pregătiri. Germania nu ne răsfăță de loc cu o prevenire amicală, nu permite nici purtarea ordinului românesc, care e recunoscut în toate Statele! Ofițerilor și medicilor germani, cari au fost la noi și aici aveau voie să-l poarte, li s'a interzis din nou. Împăratului austriac i-am trimis marele cordon și l-aș trimite și Împăratului german și Principelui de coroană; din Berlin însă n'a sosit încă nici un răspuns. Te rog, ocupă-Te încă odată de această afacere și încearcă, de poți obține de data asta un rezultat. Chestia ordinului poate să apară ca un lucru de nimic; ea a câștigat însă, prin refuz, în importanță și aici oamenii sunt foarte indispuși din cauza ei. Nu pot înțelege, pentru ce tocmai vechea Mea patrie e așa de strămtă la inimă, când toate celelalte State n'au făcut chestie din ordin!

Săptămâna trecută am avut pe Bamberg în vizită ; patru zile a fost o adevărată inviorare.... El simte o mare bucurie pentru rezultatele la cari am ajuns, și zice că noi nici nu ne putem închipui, ce reputațiune a câștigat România în străinătate.

Te rog să fii convins, că cea mai mare dorință a inimii Mele e să călătoresc spre Tine ; simțesc chiar foarte mult necesitatea politică ; deocamdată însă, în Orient toate sunt încă așa de încurcate, încât nu pot îndrăzni să-Mi părăsesc postul. Văd, d. e. acum, cât de importantă e prezența Mea aici, și sunt vesel, că nu M'am mai întors la Sinaia, cu toată dorința Elisabetei Mele. Afacerile se înmulțesc, și de dimineața până seara lumea intră și iese dela Mine. Aceasta e și cauza tăcerii Mele îndelungate, pentru care Îmi aduc învinuiri. Îmi pare rău, dar trebuie să termin scrisoarea, ca să ajungă la postă, pentrucă ziua de mâine e ocupată întreagă, și pentru Duminecă s'au înscris deja 38 persoane pentru audiență.

Mâine sosește aici trimisul austro-ungar, contele Hoyos, și Duminecă Îmi prezintă baronul Stuart ca ministru rezident rus scrisorile sale de acreditare. Azi am primit o deputațiune turcească din Dobrogea, care M'a rugat să ocup curând țara aceasta și să permit reîntoarcerea populațiunii turcești și tătarești emigrate, ceea ce, se înțelege, s'a admis.

În ziua când am serbat victoria armatei române, se aflau pe strade nenumărați Turci, cari au fost martori veseliei de nedescris. Nici odată n'au văzut Bucureștii o serbare mai grandioasă și nici n'am mai văzut o astfel de însuflețire. Ziua aceasta Îmi va rămâne neuitată.

Avem o vreme nespūs de frumoasă, poate prea caldă; ieri a fost o ploaie cu tunete, care a răcorit însă puțin.

Acum sunt nevoit să-Mi iau rămas bun dela Tine, promițându-Ți că în curând voi scrie mai mult.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 5 (17) Noemvrie 1878.

Înainte de toate Ți trimit mulțumirea Mea adânc simțită pentru ultima Ta scrisoare iubită, în care Ți exprimi din nou dorința de a Ne revedea în sfârșit în timpul sărbătorilor. Noi avem în inimele Noastre aceeaș dorință de luni de zile și Tu poți fi convins, că de va fi posibil vom și îndeplini-o! Situațiunea însă e încă așa de încurcată, încât pentru moment nu putem face planuri. Numai după deschiderea Camerelor și după schimbarea ministerului, absolut necesară, ținând seama de rezolvarea chestiei evreești, vom avea o situație limpede în afacerile interne. În cursul lunii lui Decemvrie se vor grupa diferitele partide și fracțiuni, luând poziție față de marea revoluțiune socială, pe care vom îndeplini-o siliți de tractatul dela Berlin. Puterile Mari cred că exercită prin întârzierea recunoașterii independenței noastre o presiune asupra țerii; se înșeală însă în privința aceasta, pentru că păzirea lor produce numai îndârjire față de străinatate. Regularizarea chestiunii evreești nu se va face din cauza aceea nici mai curând nici mai târziu, și bărbații noștri politici declară pe față că vor alege timpul, care li

se va părea mai potrivit. Adevărat, că Eu Mi-aş putea exercita influenţa; cred însă, că e mai prudent, dacă nu voiu insista, pentruca să se potolească surexcitarea primă. Nişte reforme mari nu pot fi şi nici nu trebuie să fie forţate; mai ales unei ţeri tinere trebuie să i se lase timp, ca să se familiarizeze cu ideea şi să-şi poată spune păsurile în toate privinţele; apoi trebuie numai să se îndrepteze greşelile, să se combată cu prevedere ideile preconcepute, şi la urmă ajungi de-a face plăcut şi ce e mai neplăcut.

În privinţa stărilor din Orient nu suntem încă deloc liniştiţi. Eu, personal, hotărît că nu M'aştept la un nou războiu; trebuie să ne temem însă, că prin amânarea chestiunilor celor mai importante, a căror regulare o prescrie tratatul dela Berlin, se va crea o situaţie, care nu lasă toate ţerile acestea să ajungă la linişte.

Suntem în ajunul ocupării Dobrogei; Ruşii pretind însă, ca înainte de-a intra noi în acest teritoriu nou, să încheiem o convenţiune, care să reguleze libera trecere a trupelor lor prin această parte a ţerii şi să le recunoască totodată dreptul de garnizoană şi aşezarea de baterii de-a lungul Mării. Baronul Stuart promise dela Livadia instrucţiuni să-Mi prezinte aceste pretenţiuni ca dorinţe ale împăratului Alexandru. I-am răspuns, că până când Dobrogea nu se află în mâinile noastre, noi nu avem dreptul de-a lua vreo dispoziţie în privinţa ei; însă din ziua în care această provincie nouă va trece definitiv în posesiunea noastră, convenţiunea în fiinţă încă, care regulează trecerea trupelor ruseşti prin România, se va aplica şi în privinţa ei, se înţelege cu toate restricţiunile stabilite pentru România. Trimisul rusesc n'a fost mulţumit cu acest răspuns şi a

adresat guvernului Meu o notă oficială, la care s'a răspuns ieri în sensul arătat mai sus. Acum așteptăm cele ce vor mai urmă, suntem însă hotărâți să intrăm în Dobrogea îndată după fixarea frontierei. Sper că Comisiunea europeană își va termina lucrările până la sfârșitul acestei săptămâni și că ele se vor face după dorința noastră. Linia frontierei începe cu 800 m. la est de Silistria, înconjoară partea estică și sudestică a acestei cetăți și ne dă forturile (tăbii) dominante. Rușii sunt nemulțumiți cu această hotărâre, trebuie să se supună însă, deoarece nici unul dintre comisari nu aprobă părerea lor. Silistria pierde astfel orice importanță din punct de vedere strategic și comercial și în curând se va naște în fața podului o nouă Silistria. Nu știm încă la ce depărtare înspre sud de Mangalia va ajunge frontiera la Mare; în tot cazul căpătăm o linie, care să ne favorizeze din punct de vedere strategic față de Bulgari.

Acum avem din greu de lucru cu organizarea aparatului administrativ pentru Dobrogea, e sigur însă că modul potrivit îl vom afla numai la punerea lui în aplicare. Toate acestea ne ocupă încă săptămâni întregi și de aceea, pentruca să revin asupra revederii dorite așa de ferbinte, e greu de-a spune chiar de-acum, dacă vom fi liberi de Crăciun, se înțelege după stilul vechiu, așa dară pe la începutul lui Ianuarie. Nu de mult Îmi zicea Bratianu: «Mă tem că am zis prea mult, făcând să se întrevadă posibilitatea unei călătorii în decursul sărbătorilor.» — Și când am zis că afacerile vor înceta în cursul sărbătorilor, Mi-a răspuns că piedica consistă nu atât în afaceri, cât în temerea, că s'ar putea întâmpla în timpul absenței Mele vreun conflict cu Rușii, care

ar avea urmări grave sau cel puțin mari neplăceri pentru țară. El adause: «Numai prezența A. V. R. îi ține în respect!» — foarte măgulitor, dar și foarte incomod pentru Mine!

Pentru aceasta s'ar găsi poate leac. Tu-Mi scrii că Principele de coroana vine pe la sfârșitul lunii la Sigmaringen. Cu prilejul acesta s'ar putea vorbi despre politica Rusiei în Orient, aflându-se ce poziție a hotărît Germania să iea față de imperiul rusesc: va suferi cumva violarea sau neîndeplinirea tractatului dela Berlin, sau va fi gata a apăra moralicește România față de abuzurile Rusiei? Eu nu cer mai mult, decât ca aliatul nostru de mai înainte să se țină strict de convențiunea noastră și de tractatul de pace în privința trecerii armatelor sale prin România și Dobrogea și să se evite orice conflict. De voiui fi sigur în privința aceasta, aș putea probabil să părăsesc pentru scurt timp țara Mea. Se înțelege că nu poate fi vorba de o vizită la curtea din Berlin, fiindu-Mi imposibil să Mă arăt acolo înainte de recunoașterea completă a României ca Stat independent. În privința aceasta ar fi acum un timp favorabil pentru o călătorie incognito în Germania. La Viena aș fi nevoit să Mă prezint, fiind acolo raportul lămurit și fiindcă Împăratul Austriei Mi-a dat, în mod oficial, repetite dovezi despre prietenia sa. Așa dară, repet, toate aceste chestiuni ar trebui regulate înainte de-a întreprinde eventuala călătorie, pentruca să nu se ivească neînțelegeri. Vizita oficială la Berlin se va face cu siguranță după regularea chestiunii evreești.

Chestiunea cu schimbarea titlului stă astfel: Bălăceanu primise însărcinarea să reguleze corespondența oficială între Împăratul austriac și Mine; la ministerul

de externe din Viena i s'a pus spre vedere un teanc întreg de notificări și scrisori de acreditare, din cari și-a notat diferitele formule; după acestea, în Austria e obiceiul, ca numai împărații și regii să scrie Împăratului austriac *Monsieur mon Frère*, Marii-Duci etc. *Mon bon Cousin* și principii *Sire*. Contele Andrassy comunică cu acest prilej reprezentantului Meu, că Suveranul său a hotărît să-Mi recunoască în împărăția sa prerogativele și onorurile unui Mare-Duce cu titlu *Alteță Regală*. Când a telegrafiat Balăceanu despre aceasta guvernului Meu, Consiliul de Miniștri a hotărît numai decât să introducă noul titlu pentru țară și M'a surprins cu el. Kogălniceanu a adus hotărîrea aceasta la cunoștința celorlalte cabinete, și acestea s'au grăbit să urmeze pilda Austriei.

După reîntoarcerea Mea din Bulgaria, chestia titulaturii venise prima oară în discuție: România avea să fie ridicată la rangul de regat; eu am combătut atunci cu energie ideea aceasta, fiindcă timpul nu Mi se părea potrivit. În constituanța de revizuire vor să revină asupra acestui punct și atunci nu Mă voiu opune; mai întâiu însă aș vrea să sondez cabinetul din Viena, căci numai de acolo ar putea veni dificultăți. Austria și-a avut motivele sale binecuvântate, când a luat inițiativa pentru actuala schimbare de titlu.

La finele săptămânii Mă voiu duce la Brăila, ca să azist la intrarea trupelor Mele în Dobrogea; sper că vom avea și atunci vremea splendidă, care Ne face petrecerea în Cotroceni așa de plăcută. Căldura excesivă însă nu e bună pentru sănătate și noi toți am avut semne de friguri. Chiar și caii sufer din cauza aceasta, și în grajdul Meu e o epidemie care Mi-a răpit până

acum cinci din caii Mei cei mai buni — o pierdere simțită!

Statul major pentru baza de operațiuni a armatei din Balcani, care-și avea, dela începutul războiului, reședința în București, și se compune din 15 — 20 generali și tot atâția coloneli etc., ne părăsește la finele săptămânii, pentru a se stabili în Basarabia. Intendența pleacă la Ruscuc, după ce a vândut aici tot materialul cu prețuri de batjocură. În pâlcuri singuratiche, câteva batalioane rusești sunt risipite încă prin țară, vor plecă însă în curând și ele. Să pare că Rușii vor să-și strămute baza lor de operațiuni în Dobrogea și în vechea noastră Basarabie, și din cauza aceasta insistă pentru o convențiune deosebită în privința Dobrogei. Noi am și săvârșit însă un act de suzeranitate asupra Dobrogei, dând execuatorul consulului numit acolo de Austria — *avis au lecteur!*

Baronul Fava a primit scrisorile sale de acreditare ca ministru plenipotențiar; dar cu două zile înainte de a Mi le remite a primit o telegramă din Roma, care-l îndrumă să ceară o declarație în scris dela guvernul Meu, în care să promitem, că vom rezolvă chestia evrească în timpul cel mai scurt. Se înțelege, că noi am refuzat o astfel de declarațiune și astfel recunoașterea Italiei s'a infundat la mijlocul drumului!

Răspuns

la întâmpinarea Primarului din Brăila.

14 (26) Noemvrie 1878.

Sunt foarte simțitor de frumoasele cuvinte ce-Mi adresați în numele orașului Brăila, și vă mulțumesc.

Am venit cu atât mai mare bucurie în mijlocul d-voastre, cu cât astăzi se va împlini sub ochii voștri un mare act care va fi înscris în istoria noastră. Anexarea Dobrogei la România va deschide un nou izvor de înflorire scumpei noastre țeri, și sunt convins că Brăila, prin importanța sa comercială, va lua astfel un mare avânt de viață și prosperitate.

Vă mulțumesc și în numele Doamnei, pentru simțimentele de iubire ce-I exprimați. Ea știe tot ce doamnele din Brăila au făcut pentru răniți, și Noi amândouă le mulțumim pentru patriotismul și abnegațiunea ce au arătat în acest mare resbel.

Răspuns

la cuvântarea Președintelui Comitetului permanent
al județului Brăila.

14 (26) Noemvrie 1878.

Vă mulțumesc pentru cuvintele bine simțite cu cari Mă întâmpinați. Întăia bombă care a căzut în orașul Brăila a fost semnalul războiului, și bateriile din Calafat au răspuns în aceeași zi. Prin luptele de peste Dunăre s'a întărit independența și mărirea țerii; astăzi trecem Dunărea pentru a doua oară, însă în pace și liniște, spre a lua în posesiune o țară pe care armata, prin vitejia sa, a câștigat-o pe câmpiile Bulgariei.

Ordin de zi către armată

la ocuparea Dobrogei.

Brăila, 14 (26) Noembrie 1878.

Ostași!

Marile Puteri Europene, prin tractatul din Berlin, au unit cu România Dobrogea, posesiunea vechilor noștri Domni.

Astăzi, voi puneți piciorul pe acest pământ care redevine țară română.

Voi nu intrați în Dobrogea ca cuceritori, ci intrați ca amici, ca frați ai unor locuitori cari de acum sunt concetățenii voștri.

Ostași! În noua Românie, voi veți găsi o populațiune în cea mai mare parte română! Dar veți găsi și locuitori de alt neam, de altă religie. Toți aceștia, devenind membri ai Statului român, au drept de o potrivă la protecțiunea, la iubirea voastră.

Intre aceștia veți afla și populațiuni musulmane a căroră religie, familie, moravuri, se deosebesc de ale noastre. Eu cu dinadins vă recomand de a le respecta.

Fiți în mijlocul nouilor voștri concetățeni ceeace ați fost până acum și în timp de pace ca și pe câmpul de onoare, ceeace cu mândrie constat că vă recunoaște astăzi Europa întreagă, adică model de bravură și de disciplină, apărătorii drepturilor României și înaintemergătorii legalității și civilizațiunii europene.

Cale bună dară, ostașilor, și Dumnezeu să vă proteagă! Cugetările Mele cele mai afectuoase sunt nedespărțite de voi.

Să trăească România!

Dat în Brăila, la 14 Nvrioeme, anul 1878.

Proclamațiunea M. S. Regală către Dobrogeni.

Brăila, 14 (26) Noemvrie 1878.

NOI CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Domn
al Românilor,

La toți de față și viitori, sănătate.

Locuitorilor Dobrogei,

Marile Puteri Europene, prin tractatul din Berlin, au unit țara voastră cu România.

Noi nu intrăm în hotarele voastre, trase de Europa, ca cuceritori; dar, o știți și voi, mult sânge românesc s'a vărsat pentru desrobirea popoarelor din dreapta Dunărei.

Locuitorilor de orice naționalitate și religie, Dobrogea, vechia posesiune a lui Mircea-cel-Bătrân și a lui Ștefan-cel-Mare, de astăzi face parte din România. Voi de acum atârnați de un Stat, unde nu voința arbitrară, ci numai legea desbătută și încuviințată de națiune hotărește și ocârmuește. Cele mai sfinte și mai scumpe bunuri ale omenirii: viața, onoarea și proprietatea, sunt puse sub scutul unei constituțiuni pe care ne-o râvnesc multe națiuni străine. Religionea voastră, familia voastră, pragul casei voastre, vor fi apărate de legile noastre, și nimeni nu le va putea lovi, fără a-și primi legiuita pedeapsă.

Locuitorilor musulmani, dreptatea României nu cunoaște deosebire de neam și de religie. Credința voastră, familia voastră vor fi apărate de o potrivă ca și ale creștinilor. Afacerile religiei și ale familiei vor

fi pentru voi încredințate apărării muftiilor și judecătorilor aleși din neamul și legea voastră.

Și creștini și musulmani, primiți dar cu încredere autoritățile române; ele vin cu anume însărcinare de a pune capăt dureroașelor încercări prin cari ați trecut, de a vindeca ranele răbelului, de a apăra persoana, averea și interesele voastre legiuite, în sfârșit de a vă desvoltă bunastare morală și materială.

Armata română, care intră în Dobrogea, nu are altă chiemare decât de a mănține ordinea și, model de disciplină, de a ocroti pașnica voastră viețuire.

Salutați dar cu iubire drapelul român, care va fi pentru voi drapelul libertății și al păcii.

În curând provincia voastră, pe calea constituțională, va primi o organizațiune definitivă, care va ține seamă de trebuințele și de moravurile voastre, care va așeză pe temelii statornice pozițiunea voastră cetățenească. Până atunci autoritățile române au ca întâia îndatorire de a cercetă și indestulă trebuințele voastre, de a îngriji de bunul vostru traiu, de a vă face a iubi țara la a căreia soartă de acum este lipită și soarta voastră.

Ca întâia dovadă a părinteștii Noastre îngrijiri pentru voi, a dorinței Noastre de a ușură greutățile voastre, Noi desfințăm dijma de orice natură pentru anul 1879. Dela 1 Ianuarie 1880, ea va fi înlocuită prin o dare bănească mai dreaptă și mai ușoară pentru agricultori.

Emleacul (impozit pe capitalul imobiliar din orașe și sate), impozitul pe venitul imobiliar din orașe, *temeutatul* (impozitul de 3 la sută asupra lucrului agricultorilor și meșteșugarilor), impozitul asupra chirii

cărciumelor, cafenelelor, băcăniilor, hanurilor, toate acestea se vor preface, dela 1 Ianuarie 1879, într'o dare bănească mai ușoară și mai dreaptă; iar *bedelul* (impozit pentru scutirea din armată), darea *entizab* (taxa de 2 și jumătate la sută pe vânzarea vitelor) și taxa pe mori se desființează cu totul.

Și dar chiemând binecuvântarea Celui A-Tot-Puternic, în numele și cu invoirea Europei, Noi luăm astăzi în stăpânire provincia Dobrogea, care devine și este țară română, și, trâmîtându-vă domnească Noastră salutare, vă uram ca această zi să devie, pentru această nouă parte a României, începutul unui viitor de pace și de înflorire, începutul bunului traiu și al înfrățirii între fii aceleeași țeri.

Datu-s'a în Brăila la 14 Noemvrie, anul grației 1878, și al 13-lea al domniei Noastre.

Președintele Consiliului Ministrilor, Ministru al Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor Publice și ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică, I. C. Brătianu; Ministru Afacerilor Straine, M. Kogălniceanu; Ministru de Interne, C. A. Rosetti; Ministru Finanțelor, I. Câmpineanu; Ministru Justiției, Eug. Stătescu.

Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1878.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

După o scurtă întrerupere, lucrările d-voastre legislative reîncep la termenul prevăzut de Constituțiune.

Concursul d-voastre, pururea bine primit, ne este astăzi mai trebuitor decât oricând.

Mulțumită hotărîrii unanime a Marilor Puteri Europene de a asigura pacea lumii prin aplicarea sinceră a tratatului din Berlin, războiul nu ne mai amenință, și România poate acum a-și întrebuința iarăși activitatea în dezvoltarea îmbunătățirilor sale din launtru.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

România a intrat astăzi cu deplinătate în familia Statelor de sine stătătoare.

Independența sa este astăzi recunoscută de întreaga Europă. Toate marile Puteri ne dau neconținut dovezi de buna lor voință și de viul interes ce poartă la dezvoltarea și întărirea Statului Român, în nouăle condițiuni ce i s'au creat prin actul internațional dela Berlin.

Delegatul României lucrează alăturarea cu delegații marilor Puteri în sânul Comisiunii europene căreia îi este încredințată libertatea și îmbunătățirea navigațiunii marelui nostru fluviu.

Autoritățile noastre și armata română, sub ochii Mei, au trecut ieri Dunărea spre a lua în posesiune Dobrogea, care prin tratatul din Berlin s'a anexat României.

Organizațiunea provizorie a acestei nouă provincii este în cale de a fi îndeplinită.

Puterile limitrofe au regulat reprezentațiunea lor diplomatică pe lângă Statul Român în conformitate cu noua situațiune a României independente.

Noi am răspuns cu reciprocitate.

În deosebi simt mulțumirea de a vă anunța, că relațiunile Mele cu Majestatea Sa Imperatoarele

Otomanilor s'au restatornicit pe piciorul unei depline amicitii, și conform cu prerogativele Statelor independente.

Am ferma convicțiune că și celelalte mari Puteri vor urmă în curând exemplului statelor limitrofe.

Grabnica și oficiala statornicire a relațiunilor diplomatice între aceste state și între România atărnă parte și la d-voastre.

În adevăr, în ultima sesiune extraordinară, d-voastre, patriotic și înțelept, ați primit tractatul din Berlin în toate dispozițiunile sale privitoare la România.

Ceeace eră de competența d-voastre ați făcut, ați îndeplinit. Mai aparține însă d-voastre de a pune, conform cu Constituțiunea noastră, țara în pozițiune de a-și da acele Camere de reviziune cărora singure revine modificarea articolelor constituționale.

Împlinind d-voastre și această ultimă îndatorire cu aceeaș lealitate care a prezidat la toate lucrările d-voastre, am ferma convicțiune că vor dispărea orice greutatea la statornicirea relațiunilor diplomatice ale tuturor marilor Puteri cu Statul Român.

Astfel, pe calea constituțională, d-voastre veți pune în curând țara în pozițiune de a corespunde la așteptările Europei, la interesul moral care însiși Românii îl au de a face să dispară din Constituțiunea noastră principiul ne mai potrivit cu luminile secolului, acel al neegalității politice pentru cauză de religie.

În intervalul împlinirii procedurii ce Constituțiunea noastră prevede în această materie, activitatea d-voastre nu va rămâne zădărnicită. Din potrivă, ea va fi reclamată de mai multe reforme, ce imperios trebuie

a fi introduse în deosebitele ramuri ale serviciului public.

Cu toate greutatea politice prin cari am trecut în mijlocul unui mare războiu, mulțumită energiei națiunii, a dezvoltării resurselor noastre și a economiei ce a prezidat la cheltuieli, starea noastră financiară este bună, mai bună decât ea eră în ultimii noștri ani de pace. Aceasta veți constata-o cu ocaziunea studierii situațiunii financiare.

Legea comunală care se așteaptă de țară cu o legitimă nerăbdare este deja în parte votată. D-voastre nu veți voi a lăsa necompletă lucrarea începută.

Prin bravura, prin abnegațiunea ce mai cu deosebire a arătat populațiunea noastră rurală în timpul războiului, ea a dobândit titluri nouă la toată îngrijirea d-voastre.

Pentru dezvoltarea bunei stări a acestei populațiuni, care în timp de pace este însăș bogăția Statului, iar în timp de războiu a fost fala națiunii române, este neapărat de a se vota mai multe legi și instituțiuni economice.

Mai presus de toate, d-voastre vă veți grăbi de a înzestra țara cu justiția populară, cu legea organizațiunii judecătorilor de pace, al căreia proiect vi s'a prezentat încă din sesiunea trecută de Ministrul de Justiție.

Totdeauna, pentru a se stabili mai bine echilibrul puterilor în Stat și a se da justițiabililor mai mari garanții de o bună și nepărtinitoare justiție, este, cred, neapărat ca principiul inamovibilității să fie întins și la celelalte trepte judecătorești, și ca responsabilitatea magistratului inamovibil să devie o realitate pentru toți, de sus și până jos.

În acest sens Ministrul de Justiție vă va prezintă, în sesiunea aceasta, un proiect de lege care se recomandă la toată serioasa d-voastre atențiune.

Experiența dobândită pe câmpul de bătae ne-a arătat îmbunătățirile cari se reclama de organizațiunea puterii noastre armate. Pentru grabnica introducere a acestor îmbunătățiri Eu contez pe patrioticul d-voastre zel.

Guvernul Meu de mai mult timp are pregătite proiectele de legi pentru cruțarea pădurilor și pentru exploatarea minelor. N'am nevoie de a vă desfășura cât este de necesar pentru interesele noastre economice ca, cu o oră mai înainte, aceste proiecte să se prefacă în legi pozitive.

Grabnica unire a sistemului căilor noastre ferate cu calea ferată Cernavoda-Küstendje este imperios reclamată de interesele noastre politice și comerciale. Ministerul va supune maturei d-voastre chibzuii cuvenitul proiect de lege întru aceasta.

În fiecare sesiune, d-voastre ați dat un patriotic și energic concurs răspândirii instrucțiunii publice, atât de trebuincioasă pentru dezvoltarea forțelor intelectuale și morale ale națiunii. Am ferma convicțiune că și în această sesiune școalele noastre vor găsi în d-voastre puternici sprijinitori.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Cum vedeți, dinaintea d-voastre se desfășură o câmpie întinsă de activitate și de folositoare lucrări. d-voastre și astă dată, ca totdeauna, vă veți arăta

demni de frumoasa misiune ce vă este încredințată, aceea de a satisface trebuințele naționale, morale și materiale ale iubitei noastre țeri!

În timpul legislaturii d-voastre, mari și europene evenimente s'au petrecut la hotarele și înăuntrul României. Deși cu crude sacrificii, națiunea română a eșit însă din mijlocul acestor grave evenimente mai liberă, mai puternică și mai stimată decât totdeauna.

D-voastre ați luat parte la aceste evenimente. D-voastre ați săvârșit mari fapte: ați proclamat și întemeiat independența Statului Român; ați sprijinit cu bărbăție și cu demnitate drepturile noastre naționale. Prin eroismul soldaților noștri pe câmpul de bătae, prin abnegațiunea și sacrificiile de tot felul ale fiilor acestei țeri, prin luminatul și patrioticul d-voastre concurs, România și-a redobândit astăzi între națiuni locul pe care odinioară îl avea în timpurile de mărire ale istoriei sale. Meritul acestui însemnat eveniment revine în mare parte d-voastre.

Fiți, dară siguri că, precum posteritatea nu va uita marile acte ce s'au săvârșit în zilele noastre, asemenea istoria nu va șterge de pe paginile sale numele acelor cari au împreună lucrat la îndeplinirea lor!

Am dar credința că d-voastre, precum ați bine început, precum ați bine parcurs, asemenea veți bine săvârși cariera d-voastre legislativă.

Și dar, urând bun succes activității d-voastre, rog pe Dumnezeu ca să bine-cuvinteze lucrările d-voastre parlamentare, pentru binele și prosperitatea mumei noastre comune: iubita noastră Românie.

Sesiunea ordinară a Camerelor Legislative este deschisă.

Președintele Consiliului Ministrilor, Ministru al Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor Publice și ad-interim la Culte și Instrucțiune publică, I. C. Brătianu; Ministru Afacerilor străine, M. Kogălniceanu; Ministru de Interne, C. A. Rosetti; Ministru Finanțelor, I. Câmpineanu; Ministru Justiției, Eug. Stătescu.

Telegramă

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 16 (28) Noemvrie 1878.

Alaltăieri au intrat trupele Mele în Dobrogea; în Brăila am asistat la trecerea Dunării și am trecut și în persoană pe malul opus. În momentul debarcării Mele s'au desfășurat drapelele regimentelor, muzica a intonat imnul național și tunurile de pe corăbiile bogat împodobite au dat salutul. Populațiunea și trupele M'au primit cu un entuziasm de nedescris. Eri am deschis Camerele.

Telegramă

către Marele Duce Nicolae, la St. Petersburg.

25 Noemvrie (7 Decemvrie) 1878.

Cu ocaziunea serbării Ordinului Sf. Gheorghe, și pătruns de o neperitoare aducere aminte de evenimintele glorioase în mijlocul cărora Mi-a fost dat să celebrez aceasta solemnitate cu Auguștii membri ai familiei Imperiale pe câmpul de luptă din Bulgaria, rog pe A. V. I., în numele Meu și al cavalerilor Sf. Gheorghe ce aparțin armatei Mele, de a arăta M. S. Împăratului sincerele noastre felicitări și cea mai vie a noastră recunoștință.

Binevoiți a primi, Monseniore, pentru Voi personal urările noastre cele mai vii cu ocazia celei dantăi aniversări ce A. V. I. celebrează, fiind cavaler al marei cruci, unul din cele mai frumoase ordine militare.

Răspuns

către Generalul Stolypin, la Filipopol.

27 Noemvrie (9 Decemvrie) 1878.

Felicitările cu ocazia serbării Ordinului Cavalerilor Sf. Gheorghe, ce aparțin Corpului al 9-lea, M'au atins în mod simțitor. Vă mulțumesc în deosebi că Mi le-ați trimes și rog pe E. V. a fi interpretul Meu pe lângă bravii Cavaleri ai viteazului Corp, care în ultimul războiu a început cariera sa de glorie sub zidurile Nicopolei, a consacrat-o înaintea Plevnei și a urmat-o triumfător dincolo de Balcani. Cu o nespusă plăcere Îmi reamintesc de eroii Corpului al 9-lea, astăzi la cea dantăi aniversare a luării Plevnei, unde acest corp a fost neîncetat umăr la umăr cu trupele Mele și a împărțit frățeste cu ele gloriile și pericolele acestui asediu memorabil.

Ordin de zi către armată.

București, 28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1878.

Ostași!

Este astăzi un an de când vitejia și răbdarea voastră învinse toate primejdiile, toate greutățile, și voi intrarăți biruitori în Plevna. Această măreață zi trebuie

să rămăe neștearsă din inimile voastre, neștearsă din paginile istoriei oastei.

Ați văzut cu câtă mândrie, cu câtă veselie și recunoștință v'a primit țara când v'ați întors din luptă; în toate orașele, în toate satele a fost serbătoare, dară mai ales Capitala, inima țerii, v'a arătat cât Națiunea știe să prețuească foloasele ce ea a dobândit cu sângele vostru și că iubirea ei se va întinde și mai mult de aci înainte asupra voastră.

Ostași! în solemna zi de astăzi fiecare din voi să mulțumească A-Tot-Puternicului că a întărit brațul său spre a apăra Patria și să-și facă făgăduința că, ori când țara va avea trebuință de voi, ea vă va găsi la Plevna și pe Mine în capul vostru.

Dat în București, astăzi 28 Noemvrie 1878.

Telegramă

către Impăratul Rusiei.

28, Noemvrie (10 Decemvrie) 1878.

Rog pe M. V. a primi sincerele Mele felicitări cu ocaziunea celei dântai aniversări a luării Plevnei cucerită sub ochii M. V. I. de către viteji Săi soldați și de către tinerele Mele trupe, cari avură fericirea de a primi aci gloriosul botez militar. Va fi pentru țara Mea și pentru Mine o dată memorabilă ziua în care M. V. I. a intrat ca învingător în spăimântătoarea fortăreață; iar înfrățirea ce s'a stabilit între armata Imperială și cea românească va rămâne pentru totdeauna scrisă în istorie. Voiu păstra o neîncetată aducere aminte de bună-tatea ce M. V. Mi-a dovedit Mie și armatei Mele.

1878

Telegramă

către Împăratul Rusiei.

30 Noemvrie (12 Decemvrie) 1878.

Cu ocaziunea sărbătorii Apostolului și marelui martir St. Andreiu, patronul primului ordin al Casei Imperiale, am ridicat un toast în sănătatea și gloria M. V. I., reamintind epoca memorabilă când am avut fericirea de a primi din mânele M. V. însemnele acestui ordin ilustru împodobite cu spade.

Această zi va fi totdeauna o dată scumpă pentru Mine și pentru armata Mea, un legitim subiect de mândrie și recunoștiință; rog dar pe M. V. să binevoască a primi respectoasele Mele felicitări cu ocaziunea acestei mari sărbători comemorative.

Răspuns la Adresa Senatului.

9 (21) Decemvrie 1878.

*Înalt Prea Sfinte Părinte,
Domnilor Vicepreședinți,
Domnilor Senatori,*

Cu o deosebită plăcere am ascultat cuvintele măgulitoare ce Senatul adresează armatei; ca Șef al ei și ca Domn al țerii, vă mulțumesc din suflet pentru sentimentele ce Ne exprimați.

Ultimul războiu a fost ocaziunea pentru țară de a da Europei convingerea, pe care Eu dela început am avut-o despre valoarea ei. Am fost îndoit fericit de a Mă afla în această ocaziune în capul bravei noastre armate.

Mult timp s'a crezut în afară, din cauza necunoștinței chestiunilor noastre interioare, că am fi animați de un spirit de intoleranță religioasă. Constat cu mulțumire că țara, prin reprezentanții ei, se arată hotărîtă a face să dispară această eroare, și regret că împrejurările par a-i impune hotărîrea sa. Acum națiunea română va fi admisă de toți la locul ce merită în opiniunea lumii, căci a probat prin vitejia sa că poate sta alături cu națiunile cele mai valoroase, și, prin principiile sale, că împărtășește credințele și aspirațiunile lumii civilizate.

*Înalt Prea Sfinte Părinte,
Domnilor Vicepreședinți,
Domnilor Senatori,*

Dacă d-voastre v'ați adus aminte și cu această ocaziune de armată și de Căpitanul său, împlinesc din parte-Mi o plăcută datorie reamintind că foloasele de cari vorbiți nu s'au putut dobândi decât cu puternicul d-voastre concurs și cu devotamentul d-voastre patriotic.

Pot adăoga că cu această mare ocaziune s'a putut constată că, dacă Senatul este menit, prin condițiunile constituirii sale, a mănține națiunea pe calea prudenței și a înțelepciunii, aceasta însă nu l'a oprit ca în momente de grele încercări să se arate plin de curaj și de deciziune.

Sunt încredințat că ne vom întâlni totdeauna în acelaș simțământ de devotament către patrie, spre a săvârși împreună marea operă de desvoltare și de înțărare la care suntem chemați a conlucra.

Primiți, Înalt Prea Sfinte Părinte și d-lor Senatori, din partea Doamnei și a Noastră expresiunea înaltei Noastre gratitudini pentru urările ce Ne faceți.

Răspuns

la Adresa Adunării Deputaților.

10 (22) Decembrie 1878.

*Domnule Președinte,**Domnilor Deputați,*

Suntem adânc mișcați de simțemintele ce exprimați armatei și Tronului, pentru sfințenia cu care, în ultimul războiu, și-a împlinit datoria, în realizarea celei mai scumpe aspirațiuni a națiunii române.

Ceea ce a creat României o pozițiune politică ce nu i se mai contestă astăzi în Europa, este că, deși învăluită de evenimentele cele mai complicate, deși înconjurată de încercările cele mai crude, totuș a străbătut cu succes prin acest cerc de pericole de tot felul, fără a șovăi un moment și fără a face un pas greșit, care ar fi putut să-i compromită chiar existența.

Constatăm cu fericire, d-lor, că sacrificiile și încercările la cari cu toții am fost supuși, departe de a ne obosi și a ne sdruncina, au contribuit din contră a ne întări, a ne oțeli, a ne lămuri ideile noastre și a ne da mai multă unitate de acțiune, — probă despre aceasta este unanimitatea cu care s'a votat răspunsul d-voastre, ce coprinde însăș programa lucrărilor spre care are a se îndrepta acum activitatea națională.

Evenimentele ce națiunea a străbătut, întăresc și mai mult în sufletul nostru credința ce am avut despre viitorul acestei țeri, din ziua când am pus piciorul pe pământul ei. Din faptele săvârșite, Marile Puteri vor dobândi convingerea că Statul Român, pe care ele l-au admis în familia lor ca un element al echilibrului european, răspunde în adevăr acestei mari chemări.

și va fi o condițiune de securitate și de liniște pentru puternicii săi vecini.

Votul dat pentru a doua oară de mai unanimitatea Reprezentațiunii naționale, afirmând voința de a se conforma dispozițiunilor ce ne privesc din tractatul dela Berlin, nu mai poate lăsa Europei îndoiala că acesta este în adevăr simțământul națiunii întregi, și va face astfel să dispară orice umbră de bănuială și orice prejudecată ar mai fi existat despre țara noastră.

Suntem incredințați că prudența, spiritul de conciliare și unitatea de acțiune, ce v'au ajutat până acum în realizarea unor mari fapte, vă vor asigura acelaș succes în viitor; numai astfel ranele lăsate de încercările la cari am fost expuși se vor vindeca, interesele societății noastre vor fi bine îngrijite, și se va putea săvârși opera ridicării și întăririi României, cu acelaș succes cu care a fost începută.

Pe această cale, Ma veți găsi d-lor, totdeauna alături cu d-voastre, gata la lucru și la sacrificiu.

Doamna, care în timpul pericolelor, a împărțășit toate simțemintele și toate îngrijirile noastre, Se unește azi cu Noi spre a vă exprima, d-le Președinte și d-lor Deputați, viile Noastre mulțumiri pentru călduroasele urări ce Ne adresați, și spre a zice împreună cu toții: Trăească România!

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 14 (26) Decemvrie 1878.

Am amânat dintr'o zi într'alta scrisul sperând a Vă putea anunța, scumpi Părinți, călătoria catră casă

dorită așa de ferbinte. Afacerile se grămădesc însă tot mai mult și fiecare zi aduce câte un lucru nou, asupra căruia trebuie să ne înțelegem, să ne gândim, cum să-l potrivim, așa că Mă aflu într'o continuă nehotărire, dacă Ne e cu putință să facem vizita așa de dorită la Voi sau să renunțăm la ea. Situațiunea noastră nu e de loc lămurită și Eu trebuie să privighez în continuu, ca să feresc țara de vre-o chestiune încurcată sau de dezamăgire. Rezolvirea dificultăților, cari ni se fac din partea Rusiei *à tout bout de champ*, cade mai mult sau mai puțin direct în sarcina Mea, fiindcă tratările se fac tot în numele împăratului rusesc: *l'Empereur demande, l'Empereur m'ordonne de soumettre à V. A. R. etc.*

Până acum am avut norocul de-a înlătură mai multe dificultăți, de-a Mă opune multor pretențiuni, fără a stânjeni prin aceasta relațiunile amicale. Pentru aceasta însă sunt silit a sta ca o vedetă la postul său pentru a respinge la timp orice intrare nepermisă, orice atac. În Dobrogea suntem amenințați aproape zilnic de conflicte; s'au întâmplat deja mici certe, după cari s'au pedepsit numai decât amândouă părțile. Pe comandantul rus din Dobrogea, generalul Feldmann, nu-l văzusem încă și-Mi exprimai dorința de a-l vedea; numai decât a sosit la București și Mi s'a prezentat. Eu l-am primit cu vorbele: «Ce instrucțiuni ați primit dela generalul Todleben pentru Dobrogea?» El răspunse: «Nici una, Alteță.» Mirat ripostai: «Cum? vă trimite într'o țară, care e pe cale de-a fi ocupată de armata română și nu vi se dă nici-o instrucție? Asta-i foarte curios.» Perplex, răspunse: «Eu trebuie să supraveghez trecerea trupelor noastre». Am prins vorba aceasta și i-am zis: «Dar iată instrucțiunile d-voastră, ele sunt foarte clare și

consistă în cuvântul *trecere!*» În cursul convorbirii Mi-a comunicat, că trupele, cari se află acum în Constanța și Sulina, vor plecă în curând din aceste două localități, și că afară de aceea două Corpuri de armată (al IV și XII) vor fi imbarcate din Rumelia pentru Rusia. Noi cerem acum evacuarea tuturor localităților din Dobrogea și regularea etapelor. Comisiunea europeană a stabilit linia Silistria-Mangalia; delegatul rusesc a protestat însă contra graniței, ce ne eră favorabilă; și în momentul când eră să fie subscris protocolul, Colonelul prusian de Scherff primi ordinul să-și facă rezervele sale — o nouă cedare a Germaniei în favorul Rusiei, ceea ce n'a făcut bună impresie nici aici, nici la celelalte Puteri. Peste tot, Germania ne arată puțină bunăvoință. Franția și Italia ar fi acum dispuse să-și numească consulii d'aici miniștri plenipotențieri, cu atât mai vârtos, că în Adresele Camerelor văd o garanție pentru rezolvarea chestiunii evreești; sunt reținute însă de Berlin. Opiniunea publică e din cauza aceasta foarte iritată...

Logodna lui Fritz M'a surprins în mod plăcut și Mă bucur că alegerea lui a izvorit din dragoste curată. Îmi scrie foarte fericit despre mireasa lui dragă, de care pare a fi cu totul îndrăgostit. Deocamdată păstrăm taina, pe care o vestiseră gazetele înainte de vreme lumii întregi, sperăm însă că ni se va aduce la cunoștință în mod oficial mai înainte de sfârșitul anului. Elisabeta, care tot suferă încă, trimite zilele acestea iubitei Mame Crucea Elisabetei, care a fost înființată ca cruce comemorativă pentru îngrijirea bolnavilor în decursul ultimului războiu. Nu e un ordin, și mai târziu nu se va mai da. Azi trimitem crucile

Împărăteselor Germaniei și Rusiei, precum și Reginelor Saxoniei și Suediei. . .

Până acum avem o iarnă din samă afară domoală, fără zăpadă și numai dimineța 2—3 grade de frig. Dunărea e peste măsură de mare și a inundat aproape toate insulele, ceea ce ne îngreunează foarte mult serviciul la gurile Dunării. Regularea frontierei cu Rusia nu e încă terminată aici. Rusia cere talvegul Chiliei, care variază în continuu după starea apelor. După tratatul dela Berlin, uscatul (Basarabia) formează granița și de aceea nu are drept la apă. Sperăm, că Comisiunea europeană a Dunării, care ne e favorabilă, va avea să decidă în privința aceasta.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 22 Decembrie 1878 (3 Ianuarie 1879).

Nu Mi-ai putut face o surprindere mai plăcută, o bucurie mai mare, ca prin trimiterea ordinului nostru de casă cu spade. Crucea aceasta, Mie așa de scumpă, pe care o am de 25 ani, nu o mai port acum pentru că am drept la ea după statute, ci ca distincțiune pentru merite în războiu, pe cari a vrut să le recunoască iubitul Meu Tată prin acest semn extern. O astfel de dovadă poate să Mă umple de mândrie și mulțumire, Mă îndatorează însă totodată de-a țineă totdeauna sus onoarea Casei și a corespunde și în viitor tuturor cerințelor și așteptărilor. Primește cea mai caldă mulțumire pentru aceasta nouă dovadă de iubire, care a făcut așa de bine inimii Mele, dar de care

n'ar fi fost nevoie pentruca să Mă convingă, că Tu ești mulțumit cu Fiul Tău. Știu lucrul acesta, și în toate scrisorile Tale Mi-ai spus-o în repetite rânduri; aceasta și este cea mai mare satisfacție pentru Mine, cea mai frumoasă răsplată pentru toate luptele grele și multele jertfe, ce trebuie să aduc, o mângăere pentru durerea inimei Mele! Da, durere, pentrucă despărțirea de ani de zile de Părinții și Frații Mei roade în continuu inima Mea. Cu adevărat, se cere din nou mai multă energie și curajiu pentru a o răbdă, simulând liniște, decât a se expune la primejdii trecătoare; dela acestea ne rămâne excitația plăcută a nevoilor, dela aceea însă intristarea eternă pentru timpul pierdut, pe care-l petreci departe de iubiții tăi, și o adâncă durere în inimă. În ultimele săptămâni am zis adeseori către Ministrii Mei, jumătate în glumă, jumătate serios, că voiui să Mă pun în grevă, la care Îmi răspundeau, că vreau oare să-i las singuri cu Rușii? Mă voiui folosi însă de primul moment favorabil, ca să alerg la Voi. Noi avem absolută nevoie de liniște și de schimbarea aerului, pentrucă amândoi suntem obosiți și enervați de o muncă prea încordată și de o excitare continuă produsă de evenimentele politice și de chestiunile gingașe, cu cari suntem ocupați aproape zilnic!

Camerele s'au prorogat, ceea ce a fost foarte de dorit, pentrucă ele par a nu mai fi capabile de nici o muncă serioasă din cauza alegerilor nouă pentru Camerele de revizuire, cari sunt în perspectivă și cari absorb chiar de pe acum cu totul partidele și fracțiunile. Chestia evreească agită toată România și fiecare se gândește să afle soluțiunea cea mai favorabilă pentru țară. Despre asta am vorbit deunăzi cu Strat, care

nu e preocupat în chestiunea aceasta; el părea foarte îngrijorat și zicea, că în Moldova e o mare surexcitare și că acolo vor lupta cu energie contra unei emancipări a Israelitilor. Totuș un punct e câștigat, ștergerea articolului din Constituție, care refuză naturalizarea pentru necreștini; cei mai radicali recunosc necesitatea, tot așa se exprimă și cele două Adrese ale Camerelor.

Rosetti și D. Brătianu, care dorește să vină la sfârșitul lunii la Sigmaringen, au plecat la Roma, Paris și Londra, ca să exopereze stabilirea cât mai grabnică a reprezentării oficiale. Acțiunea la Berlin au părăsit-o și așteptăm cu răbdare timpuri mai bune, cari poate vor veni în curând!

Scumpei Mele Mame îi trimet Crucea Elisabeta. Îmi pare rău și toți regretă aici, că Tu și Frații Mei nu aveți încă ordinul românesc. Poate că trimițându-Ți-l și făcând Tu o întrebare la Berlin, s'ar urni chestiunea?

Logodna lui Fritz e încă tot un secret? Noi l-am păzit până acum, cu toate că toate gazetele românești au vorbit despre aceasta și pe Noi încă ne-au întrebat. Azi a primit Elisabeta o scrisoare dragălașă dela viitoare cumnată din Regensburg, care Ne-a pricinuit o mare bucurie.

În momentul acesta sosesc bogatele daruri de Crăciun, cari Ne aduc așa de multe surprize plăcute. Vă trimetem mulțumirea Noastră cea mai adânc simțită pentru toate aceste lucruri frumoase, cari ne vor fi frumoase aduceri aminte. Doamnei de Franque îi voi scrie zilele acestea, mulțumindu-i pentru albumul, care a reînviat în sufletul Meu multe reminiscențe...

1879.

Răspuns

la felicitările de anul nou ale Consiliului de Miniștri.

1 (13) Ianuarie 1879.

Sunt foarte mișcat de sentimentele și de felicitările călduroase ce-Mi exprimați. Să dea Dumnezeu ca anul în care intrăm să fie plin de fericire și de prosperitate pentru scumpa noastră patrie. Ne mai rămân și în anul acesta multe dificultăți de învins, însă unindu-ne cu toții, sunt sigur că vom trece peste dănselle și vom asigura astfel României o pașnică desvoltare. Contez și în viitor pe concursul d-voastre.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mitropolitului Moldovei.

1 (13) Ianuarie 1879.

Cu o vie satisfacțiune am primit Doamna și Eu urările ce Ne trimeteți cu ocazia sfințelor serbători și reînnoirea anului. Exprimându-vă sincerele Noastre mulțumiri, urăm la randul Nostru Înalt Prea Sfinției Voastre mulți și fericiți ani pe gloriosul Scaun

Metropolitan al României de peste Milcov, și vă rugăm a fi și către clerul din cuprinsul său interpretul afec-tuoaselor Noastre recunoștințe.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Primarului din Iași.

I (13) Ianuarie 1879.

Vă mulțumim Doamna și Eu pentru urările de anul nou ce a doua Capitală Ne transmite prin orga-nul d-voastre. Fiți, vă rugăm, interpretul recunoștinței Noastre ce Ne-a dat duioasa lor mărturie.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 16 (28) Februarie 1879.

Vizita Principelului de Waldeck e pentru Mine o distracție foarte plăcută și plimbările, pe cari le fac zilnic cu el și cari altminteri ar fi rămas nefăcute, Îmi priesc foarte bine. Eu Mă simț cu mult mai bine decât în lunile de iarnă din anii trecuți. Vizita aceasta ne e binevenită mai ales în momentul acesta, când viața Noastră iarăș e străbătută de o serie de neplăceri, cari fără câteva ore vesele ar fi într'adevăr de nesuferit. Din afară e Rusia, care ne apasă în tot felul, aflând un sprijin în Germania; în lăuntru e chestia evreească, care, după cum am prevăzut chiar din anul trecut, pro-duce cele mai mari dificultăți și nu va putea fi rezol-vată așa de curând.

De atitudinea dujmănoasă a Rusiei nu Mă mir ; prefer să o am mai bine ca dujman decât ca epitrop ; dar atitudinea neprietenoasă a Germaniei Mă jignește adânc ! Armata română încă se simte foarte ofensată, că ofițerii germani, cari au participat la războiu, n'au voe să poarte medalia de vitejie, pe care le-am dat-o. Cu opt zile în urmă ne-a părăsit d-l de Alvensleben, care a fost foarte dezamăgit, fiindcă nu l-am decorat ca și pe ceilalți reprezentanți ; am pus să i se aducă la cunoștință, că pe viitor voiu oferi ordine numai în cazurile, în cari guvernele respective permit decorațiilor purtarea lor.

Rusia și-a rechemat acum, din cauza afacerii Arab-Tabia, reprezentantul ei d'aici!...

Astă toamnă Ți-am trimis un mic plan, pe care eră desemnată granița trasă de Comisiunea europeană. Colonelul de Scherff Mi-a spus atunci, că în privința traseului nu se mai poate ivi nici o neînțelegere. Astăzi Germania vrea să înapoieze Arab-Tabia Bulgariei, sau mai bine zis Rusiei, ceea ce face din Silistria un punct strategic de primul rang ! Pentru România însă câștigarea Silistriei întregi, care e cheea Dobrogei, ar fi o necesitate, și cetatea ni s'ar fi și dat, dacă nu ne-am fi stricat cu Rusia.

În parlament se face în curând prima citire a proiectului despre modificarea articolului 7 din Constituție ; peste patru săptămâni după primirea acestui proiect se vor dizolva Camerele, iar după Paști se vor face alegerile nouă pentru Constituanta, care va avea să rezolve definitiv chestia evreească. Deja la alegerile pentru această Constituanta, care se va întruni pe la mijlocul lui Maiu, se vor deslănțui toate patimile ; Mă

tem, că discuțiunile în Constituantă se vor prelungi până la vară, și Eu am puțină speranță, că soluțiunea, ce o așteptăm, va mulțumi Europa.

În modul acesta, revederea dorită așa de ferbinte e amânata pentru un soroc foarte îndepărtat. Eu nutesc din tot sufletul dorința de a Ne putea întâlni, toamna aceasta, în frumoasa Weinburg. Cu mare nerăbdare așteptăm vizita promisă a lui Leopold, care, sperăm, nu va fi prea scurtă; la finele lui Aprilie sau începutul lui Maiu va fi timpul cel mai potrivit pentru ea, căci până atunci suntem singuri. În ultima săptămână a lui Martie sosește Principele de coroană al Suediei, ca să petreacă aici Paștile cu Noi. Principele de Waldeck se reîntoarce peste câteva zile la Arolsen, se duce însă pe ziua de 22 Martie la Berlin; cu regret l-am văzut plecând d'aici.

De ciumă nu ne temem; pare a se fi stins și în Rusia. Cu toate acestea, am luat măsuri de precauțiune.

Cuvinte

la inaugurarea Fabricii de chibrituri.

25 Februarie (9 Martie) 1879.

Asist cu o plăcere atât mai mare la inaugurarea acestei fabrici, că ea va deschide o nouă ramură industriei naționale, care este chemată a deveni un izvor de bogăție pentru țara noastră. Urez din toată inima ca această laudabilă întreprindere să se desvolte și să prospere, și silințele D-voastre să fie astfel incununate de un deplin succes.

Scrisoare

către Consulul general Bamberg (1).

București, 3 (15) Martie 1879.

... Însemnatele greutăți, cari însoțesc soluțiunea care s'a impus țerii într'o chestiune socială, durere, nu se vor putea înlătura așa de curând. Ne așteaptă acum lupte grele, cari vor deslănțui toate patimile și vor reclama multă cumințenie și îndemănare, pentru a scăpa țara de dezamăgiri. Eu contez pe faptul, că mintea sănătoasă a națiunii va înțelege în fine, că nu e permis a se opune și mai departe dorinței exprimate de Europa întreagă. Ultimele desbateri din Camere au arătat din nou, cât de arzătoare este chestiunea aceasta, care așteaptă să fie rezolvată, și că trebuie procedat cu mare îngrijire, pentru a ajunge la rezultatul dorit. În Germania spiritele începuseră deja să se impacienteze din cauza amânării, pentru că acolo nu-și dau seamă că o chestiune socială și economică nu poate fi rezolvată cu o lovitură de sabie sau cu o trăsătură de condei. Presa germană, mai bine zis cea prusiană, în special *Kölnische Zeitung* ne agreează foarte puțin. Eu aflu, că în vechea Mea patrie există încă multe prejudeții față de România și că ni se refuză orice recunoaștere pentru ceeace am făcut. Situațiunea politică din Orient nu s'a limpezit încă, dispozițiunile tractatului dela Berlin ajung

(1) Bamberg (Dr. Felix), (+ 1893), vechiu consul, publicist, critic de artă, colecționar distins. Autorul mai multor lucrări istorice, între cari: „Geschichte der orientalischen Angelegenheit im Zeitraume des Pariser und des Berliner Friedens. Berlin 1892“— în care prezintă „un tableau remarquable des luttes que les Roumains ont eues à soutenir pour arriver à conquérir leur indépendance, sous la conduite énergique d'un prince éclairé qui a fondé leur puissance et affirmé leurs droits à la face du monde.“ (La Vie mondaine, 25 Nov. 1897).

numai cu greu la îndeplinire și întâmpină dificultăți aproape la fiecare pas. Provizoriul creat prin lacunele cele multe ale instrumentului de pace slăbește comerțul și a produs în toate afacerile o stagnațiune, care se simte aici foarte greu. . .

Cuvântare

la investitura Episcopilor aleși pentru Eparhiile Romanului, Hușilor și Dunării-de-jos.

24 Martie (5 Aprilie) 1879.

Prea Sfințiți Părinți,

Mulțumesc Prea Sfințiilor Voastre pentru călduroasele urări ce faceți atât Doamnei cât și Mie cu ocaziunea acestei solemnități, care-Mi umple inima de mândrie, ca una ce consacră niște vechi tradițiuni ale Bisericii Române.

Prea Sfinte Episcop al Romanului, luând administrațiunea spirituală a eparchiei Prea Sfinției Tale, am ferma convicțiune că vei ști a conserva antica ei splendoare acestei sfinte Episcopii, care a fost odată reședința de Metropolit și care a adăpostit în sânul său pe unele din cele mai mari figuri ale bisericii române. Marele colegiu nu putea să aleagă mai bine decât în persoana Prea Sfinției Tale pe demnul succesor al Episcopului Dositeiu și al mai multor ilustrațiuni eclesiastice, cari, prin devotamentul lor către țară, prin cucernicia și prin pietatea lor creștină, au știut să înalțe prestigiul bisericii naționale și să inspire popoarelor o neștrămutată iubire pentru patrie și pentru românism.

Nu Ma indolesc, că intocmai ca ilustrii Prea Sfinției Tale predecesori, și inspirându-te dela aceste mărețe și nobile exemple, vei înfrânge toate dificultățile și vei păstori mult timp și cu fericire turma eparhiei Prea Sfinției Tale la a căreia cărmă te-a chemat Înaltul cler și Reprezentațiunea națională.

Prea Sfinte Părinte al Episcopiei de Huși, națiunea te-a însărcinat cu administrațiunea uneia din cele mai vechi eparchii ale României. Primește cu mândrie carja păstoriei, pe care cu multă fală a purtat-o Metropolitul Veniamin, cel ce prin faptele sale pioase a ilustrat această antică și sfântă Episcopie și al cărui nume venerat, strălucind cu atata splendoare peste dânsa, a rămas adânc întipărit în inima tuturor Românilor. Care misiune poate fi mai sfântă decât cea de a lumina poporul prin învățământul preceptelor Mantuitorului, de a-i înnobili inima predicându-i morala evanghelică? Sunt pe deplin convins că vei fi totdeauna alături cu națiunea și că, printr'o administrațiune de adevărat păstor al turmei lui Christos, vei susține prestigiul și demnitatea bisericii și a clerului și vei face din fiii sufletești ai Prea Sfinției Tale niște buni creștini și cetățeni devotați intereselor naționale. Îți urez, Prea Sfinte Părinte, ani mulți și fericiți, și Dumnezeu cel A-Tot-Puternic să te ajute în împlinirea sfinte și înalte misiuni ce ți s'a încredințat.

Încredințându-ți, Prea Sfinte Părinte al Episcopiei Dunării-de-jos, toiagul pastoral al acestei eparchii nu-Mi ascund dificultățile pe cari Prea Sfinția Ta le vei întâmpina în această sfântă și înaltă misiune. Vei avea a administra o nouă provincie, pe care A-Tot-Puternicul, binecuvântând sacrificiile făcute și sângele văr-

sat de Români, a redat-o patriei comune. Constatând cu plăcere eminentele calități ce te disting, înaltele și variile Prea Sfinției Tale cunoștințe, nu Mă îndoiesc un singur minut, că prin blându-ți caracter, prin nobilele și româneștile simțeminte cari te animă, vei predica mulți ani cu fericire cuvântul lui Dumnezeu, pacea și iubirea evanghelică, vei semăna și vei întinde pe pământul Dobrogei sămânța românismului, însuflând în inimile nouilor noștri concetățeni spiritul de concordie și de înfrățire, sentimentele de devotament și de iubire pentru scumpa noastră patrie.

Scrisoare

către Președintele Consiliul de Miniștri.

24 Martie (5 Aprilie) 1879.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului de Miniștri,

Camerele Legiuitoare, cari sunt în ajun de a se despărți, au străbătut în timpul legislaturii lor mari și pentru țară însemnate împrejurări. Părtașe împreună cu națiunea la toate evenimentele memorabile cari s'au săvârșit în decursul activității lor, Senatul și Camera cari-și împlinesc mandatul au fost acelea cari, prin votul lor dela 29 și 30 Aprilie 1877, au proclamat România de sine stătătoare, vot care a fost pus în fapt de vitejia oștirii noastre și a primit sancțiunea sa pe câmpul de războiu.

Prin concursul lor înțelept, prin bărbătescul lor sprijin, Camerele actuale, uitând în chestiunile mari ale patriei orice deosebire de opinii, au susținut și

au dat mijloace Guvernului și țerii spre a susține și termina lupta din care am eșit cu onoare. Ele au înscris dar o frumoasă pagină în istoria noastră parlamentară, și țara nu va uita numele Reprezentanților ei, cari împreună cu dânsa au simțit tot ce putea s'o bucure sau s'o întristeze.

Cred a interpreta un sentiment de recunoștință bine meritat din partea națiunii, exprimând dorința ca membrii cari au compus Senatul și Camera actuală să primească și să poarte medalia comemorativă a «Apărătorilor Independenței», însărcinând Consiliul Meu de Miniștri a-Mi supune un decret în această privință.

Primește cu această ocaziune reînnoirea afecțiunii ce ți păstrez.

Mesagiu

la disolvarea Corpurilor Legiuitoare.

25 Martie (6 Aprilie) 1879.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Legislatura care se curmă astăzi a avut să preîntâmpine una din situațiunile cele mai grele, prin care poate trece un Stat. Cu toate acestea, pe lângă îndesularea trebuințelor urgente ale monumentului, ea a găsit timp de a se ocupa și de interesele viitorului, de a vota un mare număr din legile cele mai importante reclamate de progresele ce face pe fiecare zi patria noastră și de necesitățile nouiei sale pozițiuni. Dacă, cu toată activitatea și bunavoința Reprezen-

tațiunii naționale, ea nu a putut realiza toate reformele așteptate dela dânsa, cauza este fără îndoială că împrejurările nu i-au permis să sosească la expirarea termenului legal, care i-ar fi fost de ajuns pentru completarea operei sale.

Scurtând d-voastre înșivă acest termen, spre a da loc fără întârziere Camerelor cari au să proceadă la revizuirea art. 7 din Constituțiune, ați primit, în interesul păcii europene, ca România să se conforme cât mai curând și întru toate Tractatului dela Berlin și ați dovedit astfel o resemnare, un curagiu și o abnegațiune, cari nu pot decât să ne ridice în opinia publică a lumii întregi.

În fața unor acte atât de convingătoare, în fața atitudinii demne, înțelepte și patriotice a poporului român, sper că prejudecățile și bănuelile ce mai există în afară vor dispărea; că toate uneltirile, or de unde ar veni, vor fi dejucate și că, în scurt timp, o apreciere mai justă și mai echitabilă în privința noastră va lua locul unor prevențiuni cu totul nejustificate.

Independența României, pe care D-voastre cei dintâi ați proclamat-o și pe care națiunea a dobândit-o prin energia ei și prin vitejia armatei sale, dacă nu și-a primit încă deplina consecrațiune din partea unora din marile Puteri, aceasta nu provine decât din niște cauze trecătoare și cu totul circumstanțiale. Am nestrămutată convingere, că din punctul de vedere superior al intereselor generale și permanente ale Europei, țara noastră va dobândi în curând dreptate.

Atunci când Peninsula Balcanică întreagă eră în flacări și când perspective nouă și atrăgătoare ne puteau seduce, România a rezistat la orice tentațiuni și s'a

ferit de a fi pentru Europa o cauză de turburări și de complicațiuni. Ea n'a intrat în luptă decât în acel moment grav, când inacțiunea ei ar fi putut să-i devie funestă și când extensiunea și dăinuirea războiului ar fi fost prejudiciabilă nu numai ei înseși, ci chiar întregii Europe.

Dupa războiu, atunci când ea aveă dreptul a se aștepta, nu la sacrificiile dureroase ce se impun națiunilor învinse, ci la foloasele la cari au drept a preținde acei cari se întorc încununați de succes, ea a avut forța, tot în interesul păcii generale, a-și innecă durerea și s'a resemnat a primi stipulațiunile Tractatului dela Berlin. Ea a dovedit astfel în modul cel mai neîndoios, că nu este un element de prisos în sistema Statelor europene chemate a constitui niște temelii solide pentru pacea generală. Prin urmare, o repet, Europa îi datorește dreptate și sunt convins că ea nu va întârziă a i-o da.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Am trecut, în timpul acestei legislaturi, prin împrejurări din cele mai grele, prin peripeții din cele mai periculoase, și cu toate aceste, sunt dator a o constată cu fericire, regimul nostru constituțional n'a încetat un singur moment de a funcționa în toată vigoarea lui.

Libertatea individuală, a presei, a întrunirilor și a tribunei, într'un cuvânt toate libertățile publice, s'au exercitat în deplinătatea lor, fără a fi vreodată atinse, fără ca utilitatea lor să fie macar pusă în îndoială. Națiunea, ca și puterea executivă, au probat prin aceasta

că credința lor în acest regim eră întemeiată, și că instituțiunile liberale de cari ne bucurăm sunt fundamentele cele mai sigure ale unui Stat, scutul său cel mai puternic în orice circumstanță. Forte în convingerile Mele intime în această privință, întărite și mai mult prin această strălucită experiență; încredințat că numai dela sincera și leala aplicare a legilor și a Constituțiunii atărnă liniștea patriei și viitorul ei, Mă veți găsi totdeauna nestrămutat pe calea care Ne-a dus deja la rezultate așa de satisfăcătoare, cale pe care sunt sigur că toți Românii Mă vor urma.

Deși situațiunea Orientului nu este încă asigurată și orizontele pare încă turbure în afară, deși în intru chiar avem a rezolvă una din chestiunile cele mai arzătoare și care cu drept cuvânt ne îngrijește pe toți, totuș sunt convins că putem privi viitorul, de nu fără serioase preocupări, cel puțin fără teamă. Patriotismul d-voastre va înțelege că, pentru a învinge aceste dificultăți, trebuie, acum ca și în trecut, să rămănem cu toți uniți în chestiunile cele mari, în acele chestiuni în cari nu este vorba de interese sau de opinii de partidă, ci de însăș siguranța Statului român.

În timp de atâtea secole, printre furtunile cele mai violente, cari au distrus întregul sistem al Statelor orientale și au zguduit chiar monarhiile europene cari mai în urmă trebuiau să devie expresiunea cea mai înaltă a civilizațiunii, poporul român, deși copleșit sub invaziuni cari păreau că au să șteargă chiar urmele existenței sale, a știut să reziste și să păstreze intactă naționalitatea sa; tot asemenea el va lupta de astăzi înainte și va învinge greutățile la cari suntem sau mai putem fi expuși, dacă și în viitor vom fi în-

spirați de un singur sentiment: iubirea patriei, — vom fi mișcați de o singură voință: aceea de a ne consacra binelui ei.

Despre Mine, Domnilor Senatori și Domnilor Deputați, am cea mai deplină încredere în înțelepciunea și patriotismul națiunii, și ea poate fi sigură că în orice împrejurare Mă va găsi totdeauna în fruntea ei.

Înainte de a ne despărți, am ținut a veni în persoană în mijlocul d-voastre pentru a vă mulțumi încă odată pentru puternicul concurs ce ați dat întăririi edificiului național, urând împreună cu d-voastre: Să trăească România iubită noastră patrie!

Conform art. 129 al Constituțiunii, Adunările Legiuitoare sunt dizolvate.

București, 25 Martie 1879.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Interne, Ion C. Brătianu; Ministru de Finanțe, D. A. Sturdza; Ministru Afacerilor Străine, I. Câmpineanu; Ministru de Justiție, Eug. Stătescu; Ministru Lucrărilor Publice, M. Pherechide; Ministru Cultelor și Instrucțiunii Publice, G. Cantili; Ministru de Războiu, Colonel N. Dabija.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 3 (15) Aprilie 1879.

Iubitele și interesante Tale scrisori sunt pentru Mine totdeauna o incurajare mare și o adevărată bucurie sufletească, și Îți sunt recunoscător, când Îmi scrii mai des în aceste momente serioase și grave, cari umplu țara întreagă de îngrijorare. La primirea acestor rânduri, vei avea deja cunoștința despre Me-

sagiul Meu de tron, pe care l-am cetit Camerelor în ziua disolvării lor. El e expresiunea dispoziției și sentimentelor, cari ne stăpânesc astăzi pe noi toți și pe cari am aflat necesar a le comunica Europei; sunt curios să știu ce impresiune au produs și cum le judeci Tu. Ovațiunile, cari Mi s'au făcut la intrare în Cameră și pe când vorbiam, precum și la plecare, nu vor fi lipsit să facă impresiune asupra Corpului Diplomatic, care eră complet prezent.

Cu aceasta am trecut norocos peste prima parte a campaniei primejdioase, care Mi-a fost impusă prin tractatul dela Berlin; țara a recunoscut necesitatea schimbării articolului 7 din Constituție. Acum vine partea a doua, mai dificilă: schimbarea însăș, a căreia îndeplinire însemnează săvârșirea unei revoluțiuni sociale pe cale pașnică! Să sperăm, că vom izbuti! Nu trebuie să ne ascundem însă împrejurarea, că e vorba de o întreprindere îngreunată încă din cale afară prin iritația, de care e cuprinsă mai ales întreagă Moldova. Am discutat în timpul din urmă cu mulți bărbați influenți deacolo, cari au în privința chestiunii evreești o judecată obiectivă; cu toate că le-am atras atențiunea asupra primejdiilor, ce ne amenință din străinătate, ei vedeau totuș pedeci de nebiruit și se temeau de neorândueli. Cu Mitropolitul din Iași am vorbit două ceasuri, conjurându-l să predice pace și concordie și să se arate mai tolerant decât toți ceilalți. Când Mi-a răspuns, că Moldova creștină nu trebuie să fi dată pe mâna Evreilor, i-am atras atențiunea, cât e de primejdios de-a alimenta astfel de idei, și l-am rugat la urmă să se folosească de influența lui pentru a ușura opera guvernului.

Nimeni nu cunoaște mai bine decât Mine adevăratele dificultăți; Eu le-am expus și reprezentanților străini. Cu toate acestea, d-l de Alvensleben, care a venit pentru câteva zile aici și abia a văzut pe Miniștri, a comunicat Principelui Bismarck, că întreaga chestiune evreească e o jucărie și servește numai ca armă de partid; cabinetul de acum nu vrea s'o rezolve în întregime și străinătatea trebuie să facă o presiune puternică.

Raportul nostru cu Rusia nu s'a ameliorat, cu toate că Șuvaloff a zis către trimisul Meu: «Mărturisesc că am comis multe stângăcii față de d-voastre; dar recunoașteți că și d-voastre ați făcut tot așa; n'avem nici un motiv să ne certăm; din potrivă împrejurările sunt așa că trebuie să o ducem în cea mai bună înțelegere.» De se va regula chestiunea Arab-Tabia în favorul nostru, vom cercă să uităm trecutul și să trăim în bună înțelegere cu Rusia; deocamdată raporturile noastre sunt reci, dar politicoase și corecte. Avem puțină speranță ca chestiunea frontierei Dobrogei să fie decisă în mod favorabil pentru noi, fiind Germania cu totul de partea Rusiei. Bismarck e acela, care reține Puterile mari, cari n'au intrat încă în legături diplomatice cu Noi, dela aceasta; provocarea pentru recunoașterea Serbiei de către celelalte Puteri a pornit dela Berlin, cu observarea, că trebuie marcată o deosebire între o țară, care satisface îndatoririle ei, și între una, care caută să le incunjoare!

Mai este încă o chestiune grea, care Ni se prezintă și de rezolvirea căreia ar depinde numirea unui Miniștru german în București—răscumpărarea căilor noastre ferate, pentru care negociem deja de un an,

dar fără rezultat din cauza condițiunilor apăsătoare ale bancherilor din Berlin. Guvernul german insistă cu energie, ca să terminăm afacerea, declarând, că bunăvoința lui pe viitor pentru România depinde de răscumpărarea căilor ferate. — Cei de aici doresc să ajungă în posesiunea căilor ferate, se simțesc însă atinși în mod neplăcut prin această presiune. Chestiunea evrească și rescumpărarea căilor ferate sunt două probleme așa de mari, încât abia se pot rezolvi în acelaș timp. În amândouă chestiunile se afirmă influența lui Blei-chröder.

După înlăturarea acestor două piedici vom vedea ce ținută va lua Cancelarul german față de mica Românie; până acum n'o cunoaștem încă; însă ori cum va fi, simpatiile pentru Germania sufer din cauza aceasta; iată un fapt, care Mă doare.

Fiindcă alegerile se vor termina în jumătatea a doua a lunii lui Maiu, Camerele se pot întruni la 1 Iunie st. n. În cazul cel mai favorabil, sesiunea va dura șease săptămâni și tot atâta timp vom fi legați cu totul de București (Cotroceni). După închiderea Camerelor urmează executarea legilor cu privire la pozițiunea viitoare a Evreilor, ceea ce va produce în țară cu siguranță o adevărată mișcare; aceasta va trebui să se liniștească mai înainte de-a putea Noi călători în străinătate. Ne măgulim cu speranța, de a putea petrece toamna la Voi, către cari Ne mână un dor irezistibil, și așteptăm într'aceea cu nerăbdare vizitele, ce Ni s'au pus în perspectivă. Noi contăm cu siguranță, că Leopold ține la planul lui și vine cu unul din fiii săi, sau — ceea ce ar fi și mai bine — cu Antoinette și cu cei trei copii ai săi. Nepoții Mei trebuie să cunoască țara, pentru

că chestiunea dinastiei va păși în curând pe planul întâiu. Ministerul Meu și toți bărbații de Stat, fără deosebire de partid, au adus chestiunea în discuție, și e dorința generală de-a se asigura în privința aceasta, spre a tăia calea pentru orice intrigă și năzuință. Față de insistențele Ministrilor Mei am declarat, că nu se poate lua nici o hotărîre pînă nu se va fi regulat pe deplin situațiunea politică a țerii; de aceea trebuie să ne grăbim cu înlăturarea pedecilor existente. Cu Elisabeta am vorbit de repetite ori în privința acestui punct gingaș; Ea însăș dorește, ca să prevenim toate eventualitățile și vede în aceasta o siguranță personală pentru Mine. Ea a suferit mult în iarna aceasta și de aceea trebuie să se cruțe, evitând ori ce oboseală și emoțiune; săptămîna Patimilor și serbarea Paștelui au fost obositoare și Ea n'a putut să asiste la toate ceremoniile. Oaspeții Mei au participat la toate sărbătorile bisericesti, cari i-au interesat cît se poate de mult, mai ales serbarea Învierii, care se face la Mitropolie cu pompă mare. Principelui de coroană al Suediei i s'a parut cam lung serviciul divin de 3 ore, în decursul cărora trebuie să stai în picioare. El mai stă încă la Noi pînă la 24 a. c., pentru a-și continua apoi călătoria prin Germania în Anglia și a se reîntoarce în Septemvrie în Suedia. — Deputațiunea Mea a fost foarte distinsă de regele Oscar, care Mi-a trimis ordinul Serafina, și principele Brâncoveanu și-a îndeplinit misiunea spre mulțumirea Mea completă.

În fine a sosit și primăvara; săptămîna trecută aveam încă zăpadă și crivăț rece. În patrusprezece zile sperăm să Ne mutăm la Cotroceni, a cărui grădină frumoasă și poziție liniștită Ne va delecta și Ne va

face bine după gălăgia din oraș. Înainte de începerea alegerilor am de gând să Mă duc pentru câteva zile la Iași, unde e centrul agitațiunii contra Evreilor și unde aceștia din urmă încă sunt din când în când provocători. Pentru timpul acesta greu am numit pe prefectul poliției din București prefect la Iași; el are destulă energie pentru a preveni toate conflictele și pentru a păși, în caz de nerândueli, fără considerațiune.

Ordin de zi

către trupele întrunite în garnizoana din Capitală.

8 (20) Aprilie 1879.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați,

Sunteți puțini la număr în această revistă, căci mare parte din camarazii voștri de arme, după glorioasele oboseli ale războiului, care a ridicat poporul Român la înălțimea vechei mândrii strămoșești, se găsesc astăzi la fruntarii și în noua posesiune românească Dobrogea, unde duc cu mult devotament și abnegațiune sarcina ce țara le-a impus. Cu ocaziunea acestei zile, am ținut să vă văd și, spuindu-vă vouă, să cunoască armata întreagă, că purtarea demnă ce ați avut în cel din urmă războiu și greutățile ce ați știut să înfrunțați cu atâta tărie au dat și țerii și Mie proba cea mai vie de încrederea ce trebuie să avem în viitorul armatei române.

Fiți cu toții tari în această credință. Puneți toată stăruința ca, în timpul păcii, prin instrucție și disciplină,

să aduceți o nouă tărie armatei și să câștigați titluri nouă la recunoștința țerii și la încrederea Șefului și Domnitorului vostru.

Dat în București, la 8 Aprilie 1879.

Ordin de zi către garda națională.

8 (20) Aprilie 1879.

Gardiști,

Când am trecut Dunărea cu toată armata, Gardei naționale i-am încredințat toată siguranța Statului și a Tronului.

Voi ați răspuns pe deplin încrederii Mele și așteptărilor țerii: disciplina, ordinea și devotamentul, ce ați arătat în aceste timpuri grele, au dovedit odată mai mult, că atunci când interesele țerii o cer, oștire, miliții și garda națională, nu fac decât un singur corp, însuflețit de aceeaș dorință: împlinirea datoriei, — mișcat de același simțimânt: devotamentul către Patrie.

Constat aceasta cu fericire și mulțumesc din inimă Gardei naționale din toată România; vă mulțumesc vouă, Gardiști ai Capitalei, cari reprezentați aici întreaga instituțiune.

Gardiști,

Am ales ziua de 8 Aprilie ca să vă exprim simțimentele Mele, fiindcă această dată Îmi reamintește ziua când națiunea în unanimitate a pus bazele noiei sale organizațiuni politice și a ridicat sus stindardul României.

Strâns uniți împrejurul acestui stindard, l-am putut apăra cu tărie în evenimentele din urmă. Sunt dar adânc convins că, și de acum înainte, vom lucra astfel, încât să asigurăm viitorul scumpei noastre patrii și să facem ca nimeni să nu se îndoească de dânsul.

Patriotismul vostru, iubirea de țară a tuturor Românilor Îmi sunt cea mai puternică chezașie că vă voi întâlni totdeauna pe calea onoarei și a datoriei.

Dat în București, la 8 Aprilie 1879.

Răspuns

la primirea spadei de onoare din partea armatei.

10 (22) Maiu 1879.

Prezentând spada, Ministrul de Războiu între altele spuse :

«Ca omagiu al recunoștinței noastre, ca semn al devotamentului nostru deplin, noi aci, reprezentanți ai armatei din toate trupele, fericiți a fi strânși în jurul Măriei Tale, rugăm să primiți această spadă de onoare, și să o purtați în aducerea aminte a zilei de astăzi și a luptelor din campania trecută. Acei cari au luat parte la izbânde de la Grivița, Plevna, Rahova, Smârdan și altele, când vor vedea această spadă lucind în mânele Măriei Tale, vor simți acel foc sacru ce poartă cu sine victoria, și vor găsi nouă ocazii spre a perpetua între generațiunile viitoare numele Marelui Căpitan Carol I, Domnul Românilor.»

M. S. R. Domnitorul răspunde :

Primesc cu mândrie această sabie, ca un semn de dragoste a scumpei Mele armate, care prin vitejia ei a reinviat timpurile glorioase ale trecutului. O primesc ca o prețioasă amintire a acestei mari epoce prin care am trecut împreună, împărtaşind griji și durere, pericol și speranță, și din care am eșit cu onoare. Dacă ni se strânge inima gândind la eroii căzuți, nu vom plânge, căci din mormântul lor a în-

florit independența țerii. Să dea Dumnezeu ca spada aceasta să rămână un lung șir de ani în somn adânc; însă dacă ea va fi chemată la luptă, atunci să strălucească în capul vitejilor.

Trăească brava noastră armată!

Răspuns

la telegrama de felicitare a Primarului din Iași.

10 (22) Maiu 1879.

Inima Mea de Domn și de Român a fost adânc mișcată de călduroase urări ce adoua Capitala Ne-a trimis Doamnei și Mie cu ocazia zilei de 10 Maiu.

Fiți, vă rugăm, interpretul recunoștinței Noastre către iubiții Noștri Ieșeni pentru bucuria ce Ne-a adus, ca în toate marele împrejurări naționale, mărturiile lor de dragoste și de devotament.

Toast la prânzul dela Palat

10 (22) Maiu 1879.

Ziua de 10 Maiu a fost proclamată de țară ca serbare națională; astăzi această zi a devenit și mai scumpă inimii Mele, prin dragostea și încrederea ce Mi-a arătat armata.

Voiu păstră frumoasa spadă dăruită de ofițeri, subofițeri și soldați, ca cel mai scump odor. Ridic acest pahar în sănătatea bravei armate, care de-a pururea va rămâne paza iubitei noastre patrii.

Să trăească ostașii români!

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

București, 12 (24) Maiu 1879.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului de Miniștri,

Cu ocaziunea îndoitei aniversări a suirii Mele pe Tron și a proclamării independenței țerii, Doamna și Eu am fost obiectul mărturiilor afecțiunii și devotamentului celui mai sincer și celui mai calduros.

Țara întreagă s'a grăbit a Ne da cele mai duioase dovezi de iubire. Județe, orașe și sate chiar s'au asociat la frumoasa serbare ce Ne-a făcut Capitala. Inima Noastră e adânc pătrunsă de recunoștință pentru aceste măgulitoare sentimente, căci vedem în ele o nouă încurajare spre a Ne consacra viața la fericirea vitezei și bunei Noastre Români.

Te rog, scumpul Meu Președinte al Consiliului, a fi către toți, cler, autorități și particularii, interpretul adâncei Noastre recunoștințe, și-ți reinnoesc și cu această ocaziune încredințarea deplinei și sincerei afecțiuni ce-ți păstrez.

București, 12 Maiu 1879.

Mesagiu

la deschiderea Adunării de revizuire a Constituției.

22 Maiu, (3 Iunie) 1879.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Deschizând sesiunea acestei noi legislaturi, constat cu o adevărată mulțumire liniștea deplină cu care s'au făcut alegerile generale.

Acest fapt, datorit înțelepciunii poporului român și legalității stricte care s'a păzit în timpul alegerilor, este cu atât mai însemnat, cu cât aceste alegeri se făceau în mijlocul preocupărilor celor mai grave și, pot zice, totdeodată și celor mai legitime.

În adevăr, în urma sacrificiilor ce țara își impusese pentru a eși cu onoare din dificultățile aduse de ultimele evenimente și în fața situațiunii ce ni se crease de Congresul din Berlin, eră natural ca emoțiunea resimțită să producă în țară o agitațiune și o îngrijire generală, îngrijire cu atât mai mare cu cât fiecare se întrebă, care eră limita cerințelor ce se manifestase prin Tractatul de Berlin, care va fi limita concesiunilor ce se puteau face acestor cerințe.

Cu toate aceste, cu neliniștea care cuprinsese spiritele, rezultatul a dovedit odată mai mult că poporul român, brav și tare pe câmpul de bataie, știe să fie blând și prudent în luptele din năuntru și să se mănție neclintit pe tărâmul legalității.

Acelaș patriotism, aceeaș înțelepciune, de cari a dat probă națiunea, sunt sigur că le voi găsi și în Reprezentanții ei. Sunt convins că toți, fără distincțiune de partide și de opiniune, veți ști, ca în toate împrejurările mari, a pune interesele generale mai presus de orice alte considerațiuni, și nu vă veți inspira în lucrările d-voastre decât de marile interese ale țerii și de îndeplinirea adevăratelor ei trebuințe.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Preocupat de a pune capăt luptelor cari de secol
însângera Peninsula Balcanică și turbură periodic pacea

Europei, Congresul din Berlin a voit, în noua ordine de lucruri ce creă în Orient, să întemeieze pacea prin suprimarea inegalității diferitelor naționalități și religii.

Deși România era cu totul în afară din cercul acestor lupte, totuși, printr'o regretabilă și persistentă confușiune, Europa ne-a înglobat și de astă dată în lumea orientală. Art. 7 din Constituțiune da, din nefericire, o armă contra noastră acelora cari aveau interes să prelungească neînțelegerea, și astfel paraliză acțiunea noastră contra uneltirilor rău-voitoare.

Din cauza aceasta n'am reușit încă deplin a convinge diplomația europeană că națiunea română nu a fost niciodată și nu este nici astăzi animată de spirit de intoleranță și că, din contra, ea a împins adesea ospitalitatea până la neprevădere.

Când, după căderea Constantinopolei, creștinii din Orient fugiau înaintea Semilunei triumfătoare, ei găsiră aci un azil sigur; Românii le deschiseră brațele cu căldură și fără rezervă. Când mai târziu însă, prin tendințele lor dominatoare sub regimul domniilor fanariote, ei deveniau un pericol pentru țară, un obstacol pentru dezvoltarea ei națională, România, amenințată în existența ei, luptă neîncetat ca să scape de acest rău, și această luptă seculară nu se termină decât în 1821 prin triumful ideii naționale.

Tot astfel mai târziu, când Israeliții, persecutați în alte State, au năvălit cu grămada la noi, această imigrațiune a fost incurajată de ospitalitatea tradițională a Românilor, de toleranța ce găsiu aici.

Când însă această imigrațiune, ajutată în parte de nepăsarea și nestabilitatea Guvernelor de atunci, a luat, mai cu seamă în județele de peste Milcov, proporțiuni

mari și se prezintă cu caracterul unei adevărate invaziuni; — când această aglomerațiune puternică a unui element străin apăsă greu asupra desvoltării comerciului și industriei naționale și mai cu seamă asupra populațiunilor rurale, nepregătite a luptă contra exploatării muncii și a activității lor; atunci temerile și îngrijirile s'au ridicat, firește, în sânul națiunii, și astfel, în diferite rânduri, Guvernele au crezut că pot înlătura pericolul prin restricțiuni legislative, în rândul cărora în cele din urmă a fost și art. 7 din Constituțiune. Dar aceste restricțiuni, fără a garanta în mod eficace interesele noastre economice, n'au servit decât a expune țara la cele mai nedrepte bănueli de intoleranță religioasă.

Făcând să dispară din aceste dispozițiuni legislative acea ce le-ar putea imprimă caracterul unei exclusiuni religioase și punându-le în acord cu marele principiu ca nimenea să nu fie înlăturat dela folosința și exercițiul unui drept pentru cauză de religione, vom da satisfacere principalei preocupări care a dictat art. 44 al Tractatului din Berlin.

Cu toate că independența o câștigasem prin propriile noastre forțe, pentru a ne admite însă în concertul Statelor europene Puterile cele mari au putut cere dela noi ca să ne conformăm ideilor generale cari predomină în țările civilizate. În regularea chestiunilor de detaliu însă, ele n'au cugetat, ele nu puteau cugeta a ne impune soluțiuni absolute, contrarii intereselor noastre celor mai vitale.

Nici Camerele trecute, nici Guvernul Meu nu au prejudecat intru nimic rezolvarea acestei chestiuni. Ea se prezintă întreagă deliberărilor d-voastre. Este o datorie imperioasă să-i dăm o neîntârziată soluțiune.

Vă aparține d-voastre ca, prin măsurile înțelepte ce veți lua, să asigurați în acelaș timp atât interesele noastre din năuntru, cât și pozițiunea României în privirea raporturilor internaționale.

Când această grea chestiune va fi terminată, veți avea, Domnilor Senatori și Domnilor Deputați, a vă ocupa de alte legi și reforme, nu mai puțin necesare.

Organizarea definitivă a Dobrogei, crearea unei Bănci de scompt și de circulațiune și a unei Casse de economii, construcțiunea de intreprize și docuri la porturile principale, reorganizarea și dezvoltarea instrucțiunii profesionale și agricole, înființarea de Comiții agricole, sunt atâtea îmbunătățiri de natură a chema înainte de toate atențiunea d-voastre.

Nu trebuie în adevăr să uităm că, numai prin asemenea instituțiuni și reforme, vom putea asigura viitorul nostru, ne vom putea pune la adăpost de orice pericol.

În marea transformare a Orientului, numai printr'o activitate constantă și neobosită pe tărâmul economic și intelectual, vom putea păstra pozițiunea ce ne-am creat prin energia noastră, prin bravura ostașilor noștri.

Sunt convins, Domnilor Senatori și Domnilor Deputați, că pe aceasta cale și pentru rezolvarea tuturor marilor chestiuni de interes general, veți da Guvernului Meu tot concursul de care va avea trebuință și, grație unirii și silințelor tuturor, vom pune bazele unei nouă ere de progres și de prosperitate și vom întări edificiul național.

Astfel Providența va binecuvânta lucrările d-voastre, și atâtea sacrificii făcute de națiunea întreagă vor da rodul ce țara așteaptă dela dânsale.

1879

În virtutea art. 95 din Constituțiune, Eu declar deschisă sesiunea extraordinară a Adunărilor Legiuitoare.
București, 22 Maiu 1879.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Interne, I. C. Brătianu; Ministru de Finanțe, D. A. Sturdza; Ministru Afacerilor Străine, I. Câmpineanu; Ministru de Justiție, Eug. Stătescu; Ministru Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor Publice, M. Pherechide; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, G. Cantili; Ministru de Răsboiu, Colonel Dabija.

Scrisoare către Împăratul Germaniei

cu ocazia serbătorii Nunții de aur.

București, 23 Maiu (4 Iunie) 1879.

Eră una din dorințele sufletului Meu de-a putea prezenta M. V., în ziua aceasta atât de însemnată, în persoană, asigurarea alipirii Mele credincioase, și nimic altceva nu M'a putut reține de la aceasta decât convingerea, că prezența Mea e *aici* indispensabilă. De aceea Vă pot spune numai în scris, cu vorbe simple, cât de mișcată e inima Mea într'o zi, care permite a face o reprivire peste atâția ani plini de glorie și de muncă, cari umplu toate inimele de Hohenzollern cu mândrie și toată Germania de mulțumire. Activitatea cu măsură și plină de putere a M. V. a ajuns punctul cel mai înalt, la care a năzuit patria, ceea ce dă într'adevăr sentimentul cel mai fericit, pe care-l poate avea un Cap încoronat și care însuflețește pe mulți a urmă neobosit exemplul înalt și nobil al M. V. Nu există păreche domnitoare, care să se poată mândri cu o împlinire mai conștiențioasă

a datoriei, ca Majestațile Voastre, a căror întreagă gândire, simțire și încordare au fost îndreptate numai pentru alții! Dacă există o răsplată pentru aceasta, apoi e conștiința de a fi creat ceva mare și a fi ajuns ceva neașteptat. Soția Mea și cu Mine Ne unim în cele mai credincioase doriri pentru fericirea M. V. în frumoasa zi de amintire, în care milioane de inimi fac ovațiuni prea iubitei părechi domnitoare.

Răspuns

către Membrii Academiei Române.

27 Maiu (8 Iunie) 1879.

M. S.R. Domnitorul primește în audiență la palatul dela Cotroceni pe Membrii Societății Academice, organizată în corp constituit sub denumirea de «Academia Română». Președintele Academiei rosti următoarele cuvinte:

«Măria Ta,

«Academia Română, pătrunsă de recunoștință pentru sollicitudinea ce Alteța Voastră Regală a arătat acestei instituțiuni, vine astăzi, cu cel mai profund respect, să-I exprime simțemintele sale de gratitudine.

«Ideea fundamentală de a face ca limba să fie una, precum una este și viața națională în noul Stat Român, a dat naștere *Societății Academice Române*.

«Cultura spiritului în toate ramurile activității sale face gloria națiunilor civilizate, glorie care se măsoară după urmele de lumină ce lasă din generațiune în generațiuni, în litere, în știință și în arte, ca și în vitejie.

«Ca mai toate cugetările naționale, și aceasta a fost rezervată Domniei Măriei Tale a o realiza. Ea a fost și este din numărul acelor care sunt menite a înălța națiunea pe treapta ce i se cuvine.

«Ca Patron, Alteța Voastră Regală s'a asociat la modestele noastre încercări, ca Suveran, a sancționat transformarea Academiei în instituțiune națională.

«Noi, Membri acestei instituțiuni, venim dar respectuos a exprima simțemintele noastre de gratitudine înaltului nostru Protector, și totodată

a rugă pe Suveran să binevoiască a primi *presidenția onorarie a Academiei Române*.

«Aceasta e cea mai scumpă dorință a Membrilor Academiei cari vin a depune omagiile lor la picioarele Tronului Alteței Voastre Regale».

M. S. R. Domnitorul răspunde :

Sunt mândru că sub Domnia Mea s'a fondat Societatea care astăzi devine Academia Română. Urez din toată inima ca această frumoasă instituțiune să fie un avut izvor pentru știință, pentru limba și istoria noastră națională. Primesc cu o vie satisfacțiune a fi Președintele onorar al acestui doct Corp, precum am fost fericit de a fi, chiar dela fundarea ei, Președintele Societății Academice.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 1 (13) Iunie 1879.

Ne aflăm acum cufundați până în gât în chestiunea evreească, a cărei rezolvire se va mai amâna încă pentru câtvă timp. Am amânat până acum scrisul sperând a-Ți putea comunica ceva pozitiv; neputând însă prevedea, cât va mai dura această nesiguranță chinuitoare, nu mai pot amâna să-Ți dau știri despre Noi. Toată gândirea, toată activitatea noastră se concentrează asupra chestiunii grele, care umple pe fiecare dintre noi de îngrijire și al cărei sfârșit nu se poate calcula. Consiliile de Miniștri se țin unul după altul, și zilnic vin Miniștri la Cotroceni, ca să se sfătuească cu Mine asupra îndeplinirii reformei așteptate de Europa; ei se abțin însă dela prezentarea unui proiect de lege, temându-se că în contra lui se va deslănțui un vifor,

care ar compromite orice fel de soluțiune! Părerea lor, — pe care n'o împărtășesc, — e că Camerele să facă propuneri, cărora apoi guvernul să le dea o formă acceptabilă. Brătianu zice: «de cerem prea puțin dela Camere, vom aveà Europa contra noastră; de vom cere mai mult, vor respinge Camerele.» — În Consiliul de ieri am fost de următoarea părere: 1) să se șteargă fără discuție articolul respectiv din Constituție; 2) să se acorde Evreilor născuți în țară, și anume din părinți, cari s'au născut tot în țară și nu s'au bucurat nici odată de protecție străină, drepturile cetățenești pe lângă următoarele condițiuni: a) să fie făcut serviciul militar, b) să plătească birul personal, c) terminarea unei școale românești, d) exercitarea unei meserii în țară, etc. — Ar accepta Camerele aceasta? Mai că M'aș indoii! De sigur ar fi o soluțiune, care ar mulțumi Europa.

În Camere se manifestă chiar de pe acum o rezistență pasivă care e greu de înfrânt; printre Moldoveni se arată o iritațiune, care crește, și o indispoziție așa de mare pentru concesiuni față de Evrei, că numai precauțiunea cea mai mare va fi în stare a birui toate prejudiciile lor. Opoziția conservatoare din Senat iea față de guvern o atitudine dușmănoasă și declară că va respinge totul. Camerele s'au constituit acum și în săptămâna viitoare începe desbaterea Adresei, care va fi foarte zgomotoasă. De va succede liniștirea spiritelor agitate, se poate spera, ca la urma urmelor să se ajungă la o apreciere obiectivă.

La nunta lui Fritz trimit pe Kalinderu, membru al Curții de Casație, care Ți s'a prezentat deja odată în Sigmaringen și care va veni la Tine dela Regensburg; el Te va pune în curent cu situațiunea d'aici,

și, stând foarte bine cu toate partidele d'aici, e în stare să exprime o judecată pe deplin obiectivă. Kalinderu a fost totodată însărcinat să trateze la Berlin în privința răscumpărării căilor ferate, pentru care va aduce un proiect. El e un om, care Mi-e foarte devotat, și nu s'a clintit niciodată în cei 13 ani ai domniei Mele, ceea ce e o mare însușire pentru împrejurările d'aici, unde politica răscolește prea mult patima!...

Timpul Îmi este foarte ocupat de numeroase afaceri. Lepold Îți va fi dat o icoană fidelă a vieții Mele agitate. Lucrul și ocupațiunea continuă, sutele de interese Mă țin sus și-Mi dau puterea de-a face ceva; altminteri aș fi strivit și aș perî în intrigile nenumărate, care Mă înconjoară!

Astăzi am primit în audiență festivă pe trimisul danez, Baronul de Falbe; măne îi dau o masă de gală în oraș, ceea ce nu-i lucru ușor la o temperatură de 33° în umbră! Elisabeta nu poate participa, fiindcă, pe lângă starea Ei suferindă, Și-a mai atras și o aprindere grea a întregului braț stâng, în urma înțepăturii unei muște veninoase; durerile cele mari din primele zile au slăbit acum și în câteva zile va scăpa de răul acesta. Starea Ei e mai bună, dar încă tot nu poate fi vorba de o schimbare de localitate; Îmi pare bine, dacă O pot duce peste trei săptămâni la Sinaia! Sesiunea Camerelor durează încă cel puțin 4 săptămâni; abia Mă voi putea smulge d'aici în timpul acesta.

Răspuns la Adresa Senatului.

10 (22) Iunie 1879.

*Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Primesc cu o vie mulțumire cuvintele ce-Mi adresați în numele Senatului.

Ele îmi dovedesc odată mai mult că înțelepciunea și patriotismul, de cari națiunea română a dat atâtea probe și pe cari le regăsesc cu fericire în Reprezentanții săi, sunt la înălțimea greutăților situațiunii și încercărilor prin cari trecem.

Nu Mă îndoiesc, Domnilor Senatori, că grație concursului luminat și a experienței d-voastre, grație iubirii și devotamentului tuturor pentru țară, vom eși triumfători din aceste dificultăți, și că, revizuiind art. 7 din Constituțiune și răspunzând astfel cerințelor secolului și așteptărilor Europei, veți ști tot deodată să luați măsurile necesare pentruca interesele vitale ale națiunii să nu fie compromise și ca viitorul ei să fie asigurat.

Vă mulțumesc încă odată din inimă, atât Eu cât și Doamna, pentru simțemintele ce Ne exprimați și Ne asociăm împreună cu d-voastre la toate urările ce faceți pentru fericirea iubitei noastre patrii.

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

12 (24) Iunie 1879.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Vă mulțumesc pentru cuvintele calduroase ce-Mi adresați.

În adevăr, împrejurările sunt grele. Am însă credința neclintită că înțelepciunea și patriotismul Reprezentanților națiunii vor învinge, ca totdeauna, încercările în cari ne aflăm.

Să nu uităm că în unire stă tăria.

Să nu uităm, mai ales astăzi, că această unire de cugetări și de lucrări e reclamată de țara întreagă, pentruca să puteți săvârși un fapt atât de important precum este acela al reviziei art. 7. din Constituțiune.

Această reformă, efectuată în puterea liberului joc al instituțiilor reprezentative, va întări și va înrădăcină puternic în inimile tuturor încrederea în instituțiile noastre fundamentale.

Tari în lăuntru pe baza legii și a libertății, dezvoltarea națiunii va lua un avânt decisiv.

Eu și Doamna vă mulțumim pentru simțemintele ce Ne arătați și urăm d-voastre și iubitei noastre patrii fericirea cea mai deplină.

Scrisoare

către Impărăteasa Eugenia, la Chislehurst.

14 (26) Iunie 1879.

Numai respectul cuvenit nemăsuratei dureri ce V'a lovit M'a reținut în tăcere până acum, și astăzi chiar aș dori să pot a Vă exprima fără vorbe tot ceea ce simte inima Mea, plină cum se află încă de amintirea fericirii D-voastre, Doamnă. O, durere, nu mai rămâne Maiestații Voastre decât amintirea, de vreme ce totul s'a năruit împrejurul Ei, și singura năprasnica durere sfășie nobila Sa inimă. Aceeace o divinitate

neînțeleasă V'a dat să îndurați, Doamnă, pare a fi mai presus de puterile omenești, și chiar o persoană depărtată s'ar simți mișcată până în fundul inimii, gândindu-se la singurătatea Maiestăței Voastre, la durerea aproape omoritoare ce Vă doboară.

O, de-ați găsi cel puțin, Doamnă, în fericirea trecută și în palida reminiscență a celor mai plăcute cearuri din viața D-voastră, tăria de a Vă uita pentru câteva clipe de D-voastră Înși-Vă și de a fi departe de lovitura care a căzut asupra D-voastre. Tot ceea ce o femeie poate îndura, a simțit M. Voastră — viața V'a dat totul, și Vă luă totul! Dumnezeu să Vă vie într'ajutor, Doamnă.

Soția Mea se unește cu Mine în expresiunea celei mai profunde simpatii. Ne rugăm pentru M. V.

Sărutându-Vă mâna cu tot respectul și afecțiunea, sunt, Doamnă, etc.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 20 Iunie (2 Iulie) 1879.

Azi am avut o ședință foarte agitată în Consiliul de Miniștri, — un adevărat chin pe căldurile acestea de nesuferit! —, în care am cerut ca guvernul să se declare hotărît în chestiunea evreească. Camerele au numit comisiuni pentru elaborarea unui proiect de lege; lucrurile însă nu înaintează; noi ne încurcăm tot mai mult, și la urma urmelor se va crea o situație, din care n'o să mai putem eși! Mult nu vom putea scoate dela Camere; de aceea trebuie să lucrăm așa, ca acest

puțin să nu fie o deridere. Guvernul caută să influențeze Camerele ca să acorde unei categorii anumite de Evrei drepturile cetățenești, nu află însă ascultare cu propunerile lui; nici amenințările Europei nu fac impresiune. Brătianu însă va pune chestia de cabinet, și dacă nici aceasta nu va avea efect, s'ar dovedi, că pe cale constituțională nu se poate ajunge la executarea articolului 44 din tratatul dela Berlin! Posibilitatea aceasta Mă umple de grijă cu atât mai mult, că Puterile nu ne vor mai da timp pentru aflarea unei alte soluțiuni! La Berlin sunt hotărâți să intervină, în cazul unei soluțiuni nemulțumitoare, și anume printr'o notă colectivă, care să ne prescrie ce drepturi avem să dăm Evreilor. Un astfel de pas se înțelege, că ar mări iritațiunea în țară până la cel mai înalt grad și ar întări încă opunerea; aceasta ar putea însă să devină pentru țară o primejdie mare, abstragând înjosirea, ce cuprinde în sine. Se pune acum întrebarea, dacă intervenția va fi urmată și de execuție și în ce va consta aceasta...

Deocamdată depinde de noi să ferim țara de dezamăgiri amare și de aceea am cerut dela Ministrii Mei o pășire energică! Sigur, că se vor folosi de toate mijloacele, cu cari pot să ajungă la rezultat; cu toate acestea va fi nevoie de luptă ferbinte, *où on laissera de lambeaux!* Nici când n'a stat țara în fața unei probleme mai mari, n'a trecut printr'o criză mai serioasă, în care iarăși se poate perde tot ce s'a câștigat pe câmpul de luptă!

Italia se mulțumește cu ștergerea articolului 7 din Constituție, tot așa Anglia cu naturalizarea câtorva Evrei. Waddington însă cere o soluțiune radicală, iar în Berlin se insistă pentru.... răscumpărarea căilor

ferate în condițiunile cerute de bancherii d'acolo! De aceea noi nu așteptăm nici dela o regulare mulțumitoare a chestiunii evreești o schimbare a situațiunii noastre față de Germania: Cancelarul german e contra noastră și orice bunăvoință a Împăratului nu poate aduce nici o schimbare în privința aceasta. Am ajuns deja așa de departe, încât sunt mulțumit, dacă voi câștiga Anglia și Italia de partea Mea.

Săptămâna viitoare Îți voi scrie din nou, atunci nădăjduiesc să-Ți pot da știri mai bune.

Elisabeta suferă încă și medicul insistă pentru o cură; Mă așteaptă deci o despărțire de Ea, dacă lucrurile se vor încurcă astfel, încât să nu pot părăsi țara!

Scrisoare

către Consulul general Bamberg.

București, 23 Iunie (5 Iulie) 1879.

Ne aflăm încă tot în fața grelei probleme, a cărei rezolvire întâmpină piedici aproape de nebiruit, fiindcă în țară și în streinătate se socotește cu factori greșiți! Despre aceasta însă mai târziu, deoarece pentru moment totul e nehotărit și se tratează în direcțiuni diferite. Mă mărginesc a vă spune, că nu v'am uitat, și a vă vorbi de trimiterea tablourilor d-voastre: Primele opere de artă ale colecțiunii Voastre au ajuns neatinse și Ne plac. Tabloul, care ne este în deosebi simpatic, e «Extazul Sf. Magdalena» de Antolinez; odăile cu flori ale lui R. Ruysch și I. Breughel ar fi o podoabă pentru orice galerie și le admirăm foarte mult; Ribera e magnific, numai că nu avem loc, unde să se

poată așeză bine; Goya poate să se bucure de o reputație oarecare, *mais je m'en passerais volontiers*, ar fi mai interesant a avea una din compozițiile lui satirice; cele două tablouri de Signorelli sunt vrednice de amintit și au valoare mare într'o colecțiune; G. Douffet a desemnat în mod genial. Despre autenticitatea lui Murillo Mă indoesc; Petersburgul și Parisul se ceartă pentru original; în tot cazul e o copie excelentă, poate dela unul din elevii lui. Peisagiul italian de Claude Lorrain e minunat și întru toate după gustul Meu...

Aici avem de susținut lupte nefaste, cari Mă consumă și Mă umplu de mare îngrijorare. Sfaturile bune ale d-voastră, pe cari Mi le transmiteți în scrisoarea din 19 Maiu, ar putea fi aplicate într'o țară, unde omul nu are a se lupta cu prejudiții și cu patimi de partid; câtă vreme vrei să îndeplinești o reformă pe cale constituțională, trebuie să manevrezi cu îngrijire și nu e permis să ceri mai mult decât poți ajunge, altminteri compromiți totul! Prin mijloace silnice, prin o lovitură de Stat se poate duce la îndeplinire cel mai dificil lucru, dar astfel de reforme nu prind rădăcină și se pot susțineă iarăș numai cu forța.

Situațiunea serioasă a țerii Mă silește a petrece în București pe o căldură într'adevăr insuportabilă și a lucra cu toată energia, ca să eșim din această calamitate... De vom izbuti să regulăm chestiunea aceasta dificilă cel puțin în principiu, țara va avea liniște, și agitațiuni și intrigi nenumărate vor fi zădărnice. Ceeace îngrijește mai ales pe bărbații sinceri, cari se ocupă fără prejudiții de chestiunea evreească, sunt datoriile cele împovarătoare ale marei proprietăți. România nu are majorate, moșiile trec dintr'o mână într'alta, și

în ziua, în care Evreii le vor putea cumpără, ei vor ajunge de drept stăpâni pe toate, fiind toate ipotecile în mâinile lor! De aceea domnește aici un curent așa de puternic pentru a lega câștigarea de proprietate rurală de folosirea drepturilor politice.

E de mirat, cât de puțin prietenească se arată presa germană față de România și asta în totdeauna! Față de Bulgaria are o atitudine cu totul deosebită. De aceea ar fi foarte de dorit, ca țara Mea să fie descrisă în opul istoric al lui W. Oncken dintr'un punct de vedere imparțial.

Nu de mult a apărut în limba germană o carte despre Mihai Viteazul, care cuprinde aproape întreaga istorie a secolului al 16-lea. Colecțiunea de documente a lui Hurmuzaki, care e editată de guvernul Meu, cuprinde un material într'adevăr de neprețuit pentru studiul istoriei române; peste tot există acum cele mai multe elemente pentru a prezenta într'o lumină adevărată trecutul și prezentul țării și a termina odată cu toate calomniile! Chestia căilor ferate încă a ajuns într'o fază mai bună: un delegat a plecat d'aici cu propuneri la Berlin și, dacă va întâmpina numai puțină bunăvoință, putem ajunge la un sfârșit mulțumitor...

Cuvântare

la împărțirea premiilor în școalele de băieți din Capitală.

29 Iunie (11 Iulie) 1879.

Domnilor Profesori,
Domnilor Institutori,

Solemnitatea distribuțiunii premiilor este una din cele mai frumoase serbări ale unu popor. Destinată a

recompensă meritul, laboarea și diligența pe vastul câmp al culturii morale și intelectuale, ea contribuie puternic la dezvoltarea instrucțiunii. Simt dar totdeauna o vie mulțumire când viu în mijlocul tinerimii studioase, pentru a-i încunună ostenele și a o chema să primească din mâinile Mele legitimize ei încurajeri.

Națiunea română, Domnilor, este pătrunsă de marile foloase cari pot rezulta pentru dânsa din răspândirea instrucțiunii; Îmi place a recunoaște cu mare satisfacțiune și mândrie că Românul înțelege pe deplin importanța întinderii învățământului public. Aceasta se probează prin sacrificiile continue, pe cari țara nu încetează de a le face pentru cultura fiilor săi. Din toate evenimentele și împrejurările grele prin cari a trecut țara noastră, din toate schimbările și transformățiunile adânci prin cari ea s'a avântat neconținut pentru a ajunge la neatârnavare și la progres, reese o idee, o cugetare, care a rămas constantă în sufletul națiunii și s'a perpetuat într'însa dela Basarabi și Lupu, prin Lazăr, Asachi, Eliade, Poenaru și atâția alți neobosiți luptători, și această cugetare a fost răspândirea luminei în deosebitele straturi ale societății.

Un popor, dar, care-și lărgeste orizontul cunoștințelor sale în domeniul științelor, literelor și al artelor, este un popor care nu pierde și care-și așează temeliiile cele mai solide ale existenței sale naționale. Prin cultură, o națiune, care tinde la un viitor lung și fericit, se afirmă, se înalță, se înobilește și-și câștigă locul respectat care i se cuvine în concertul lumii civilizate.

Am avut ocaziune de a aprecia prin Mine Însumi progresele reale obținute în deosebitele ramure ale învățământului. Țara, pătrunsă de salutara idee a des-

voltării tuturor părților cari constituiesc cultura unui popor, n'a încetat un singur moment de a îmbunătăți prin toate mijloacele, atât învățământul primar și secundar, cât și învățământul superior. Dacă este adevărat și elementar că, pentru ca un popor să-și consolide libertățile de cari se bucură, trebuie să-și desvolte instrucțiunea primară, nu este însă mai puțin adevărat că, cu cât se va ridica nivelul culturii celei înalte, cu atât va prospera și învățământul secundar, și cu cât acesta se va îmbunătăți, cu atât va lucra cu mai multă eficacitate asupra înfloririi aceluia învățământ care este menit de a lumina masele profunde a le națiunii. Este cu atât mai necesar de a lucra pe calea aceasta, cu cât găsim în Român inteligență și aptitudine pentru a-și întinde cunoștințele sale în toate ramurile științei.

Întorcându-ne privirile către cultura profesională, țin a constata că nu poate fi un progres economic și social mai mare decât acela de a întinde și de a înălța cunoștințele profesionale ale unui popor și de a pregăti astfel un viitor mai fericit industriei naționale. Constanta preocupățiune a Guvernului a fost și va fi de a căuta mijloacele cele mai nimerite pentru a putea ajunge la acest rezultat binefăcător.

Nu pot termina fără a vorbi și de clădirile pentru școale. M'am putut convinge cât de insuficiente și de puțin menite destinațiunii lor sunt aceste locale, unde tinerimea își cultivă inima și spiritul. Guvernul Meu se va ocupa cu o deosebită luare aminte de această însemnată cestiune, pentru a-i da o soluțiune pe cât se va putea mai satisfăcătoare. Dacă este meritoriu pentru știință de a-și da roadele sale ori unde s'ar profesă dânsa, nu este însă mai puțin adevărat că influența

sa binefăcătoare asupra culturii junimii se va simți și mai mult, dacă vom avea localuri mai bine construite și mai apte pentru propagarea instrucțiunii.

Ameliorând învățământul secundar pentru fete, dezvoltând instrucțiunea seminarială, înființând școli normale pentru băieți și pentru fete, lărgind cunoștințele profesionale în țară; cu un cuvânt, prin dezvoltarea învățământului public în toate ramurile sale, putem, Domnilor, privi viitorul cu încredere și națiunea română va înainta cu siguranță spre prosperitate.

Îmi rămâne, Domnilor Profesori și Domnilor Instituitori, să vă mulțumesc pentru ostenele ce v'ați dat în împlinirea misiunii ce aveți și să constat că, dacă Guvernul nu pierde nici o ocaziune pentru ameliorarea soartei materiale a corpului didactic, el este în drept de a aștepta dela dansul diligență, activitate și neobosită perseverență pentru luminarea tinerimii. Țara va va binecuvânta pentru stăruințele ce veți depune întru împlinirea acestei nobile și patriotice misiuni.

Iară voi, iubiți școlari, cari prin zelul, aplicațiunea și buna voastră purtare, ați meritat de a fi recompensați, veniți să primiți răsplata ce vi se cuvine din mâinile Domnului vostru, care poartă cea mai vie solitudine instrucțiunii voastre morale și intelectuale. Dea Dumnezeu ca sacrificiile pe cari țara le face pentru voi să aducă fructele pe cari ea le dorește!

Nu uitați, că numai prin instrucțiune veți putea deveni cetățeni buni, folositori societății, prin luminile și cunoștințele voastre, și veți contribui, într'o zi, la rândul vostru, la consolidarea edificiului național, la mărirea scumpei noastre patrii.

Cuvântare

la împărțirea premiilor în școalele de fete din Capitală.

30 Iunie (12 Iulie) 1879.

Doamnelor Profesoare,
Doamnelor Institutoare,

Venind astăzi la această solemnitate, spre a răsplăti zelul și activitatea junelor eleve cari s'au distins la studiu în cursul anului școlar expirat, țin, mai întâiu de toate, a vă asigura despre via și constanta soliditate ce atât Doamna cât și Eu avem pentru școalele în cari copilele își primesc educațiunea morală și intelectuală.

În secolul de lumină în care trăim, nimeni nu mai pune la îndoială datoria ce incumbă Statului și întregii societăți, de a da instrucțiunii femeii aceeaș serioasă îngrijire, care se cuvine educațiunii și culturii bărbatului. Sfiala și prejudecățile, cari aveau curs în această privință, au dispărut cu totul, și toată lumea este astăzi de acord a recunoaște că femeia are acelaș drept ca bărbatul de a se instrui. Societățile, cari au redus condițiunea femeii la un rol inferior și subaltern, nu au înțeles îndeșul că, ridicând acesteia posibilitatea de a se lumina, s'au privat ele înșile de unul din cei mai însemnați și mai ageri factori ai prosperității și măririi lor.

Ca mamă, femeia are o influență decisivă asupra minții și inimii copiilor săi, și această influență rămâne neștersă chiar atunci când ei ajung la maturitatea vârstei, și își exercită activitatea asupra mer-sului treburilor publice. Mama este chemată mai întâiu a sădi în inimile cele fragede sămânța simțului de da-

torie și de patriotism, care mai târziu are să producă cetățeni buni și plin de iubire și devotament către Patrie.

Cu cât vom avea mumă posedând, printr'o instrucțiune solidă, minte cultivată, sentimente nobile și patriotice, cu atât vom avea într'o zi cetățeni cari să-și îndeplinească mai bine misiunea lor în Stat.

Nu mai puțină influență are femeia ca soție în viața socială; cu cât această tovarășă va exercită o influență mai cultă și mai imblânzitoare asupra soțului în diferitele dificultăți și încercări ale vieții, cu atât bărbații vor ținti mintea și inima lor spre fapte bune și laudabile, cari să le înalțe numele și să facă onoare țerii carei aparțin.

Îmi place a constata cu cea mai vie mulțumire că România a înțeles și dânsa imperioasa obligațiune a instrucțiunii femeii, și că sub acest punct de vedere nu a rămas îndărăt de celelalte națiuni. Ea face tot ce-i stă prin putință pentru cultura femeii în toate ramurile învățământului, convinsă de rezultatele bine-făcătoare ce va aduce Națiunii Române împodobirea facultăților intelectuale ale fiicelor sale.

Știu că este încă mult de făcut pe această cale. Guvernul Meu nu a cruțat și nu cruță nici un mijloc pentru ameliorațiunea și răspândirea instrucțiunii în școalele de fete.

Învățământul profesional a făcut obiectul unei mai de aproape sollicitudini din partea noastră, fiind pe deplin convinși că, dezvoltându-se această ramură și dându-i o direcțiune practică, realizăm un adevărat progres social, și pregătim viitorul economic și industrial al României.

Dacă am putut aprecia prin Mine Însumi frumoasele progrese făcute de către tinerele fete în școalele unde își primesc educațiunea, țin a recunoaște partea însemnată ce vi se datorește d-voastre, doamnelor Profesoare și Institutoare; mai sunt însă multe progrese de realizat în această privință; depinde dela d-voastre ca, printr'o neobosită și patriotică activitate, să dați încă și mai mare avânt instrucțiunii junelor noastre generațiuni.

Terminând, Mă întorc către voi, tinere copile, spre a vă spune că Domnitorul vostru se simte mulțumit de a putea încunună și resplăti astăzi munca, diligența și buna voastră purtare. Aduce-vă-ți aminte că sunteți chemate a împlini o misiune nobilă și frumoasă, aceea de a face astăzi mulțumirea și mângăerea părinților voștri și a deveni bune române. Nu veți ajunge la acest frumos rezultat decât prin purtare corectă, prin aplicațiune la studiu și prin silințe de a vă desvoltă moralul și inteligența astfel ca femeea română să facă și pe viitor fală și mărirea Patriei.

Mesagiu

la prorogarea Corpurilor Legiuitoare.

11 (23) Iulie 1879.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Revizuirea art. 7 din Constituțiune preocupă România întreagă; ea trebuie a preocupa încă mai mult pe Guvern.

Spre a cunoaște fazele prin cari această cestiune a trecut atât în de afară cât și în năuntru, noii Mei Ministri au dar trebuință de un oare-care timp. D-voastre asemenea, cunoscând acum mai de aproape dificultățile ce înconjoară cestiunea, simțiți negreșit necesitatea de a vă pune în nouă comunicațiuni cu alegătorii d-voastre, cu țara, și aceasta înainte de a procede la rezolvarea definitivă a cestiunii. În acest interval, Guvernul Meu va putea aduce la cunoștința marilor Puteri europene hotărîrea națiunii de a admite în legislațiunea sa principiul proclamat de art. 44 din Tratatul din Berlin, dar tot odată și îngrijirile ei și marea datorie ce avem a garanta, și interesele naționale și economice, cari trebuie să fie sacre pentru orice Stat, pentru orice popor.

În urma raportului Consiliului Meu de Miniștri sub No. 441 și pe puterea art. 95 din Constituțiune, Eu dar amân sesiunea extraordinară a Camerelor pe termen de o lună cu începere de astăzi.

Dat în București, la 11 Iulie 1879.

Carol.

Președintele Consiliului Miniștrilor, I. C. Brătianu.

Răspuns

la notificarea Principelui Bulgariei.

16 (28) Iulie 1879.

M. S. R. Domnitorul răspunde Baronului de Corvin:

Niminea nu putea să se bucure cât Mine de alegerea Principelui Alexandru, căruia îi păstrez o sinceră prietenie și care se poate fi încredințat de întreaga Mea simpatie. Sunt convins că cele mai bune legături se

vor stabili între ambele noastre țeri, cu cât mai ales Bulgarii își vor reaminti de ospitalitatea ce au aflat totdeauna în România, și că oștile Mele au luptat alături de viteaza armată rusă pentru autonomia lor.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 16 (28) Iulie 1879.

Nenorocita chestiune evreească a devenit o ade-vărată luptă uriașă, care trebuie purtată cu țara și cu străinătatea! Convorbirile și sfaturile, pe cari le-am avut în zilele din urmă cu toți șefii de partide și de fracțiuni, au fost mai consumătoare și mai dificile decât multe consilii de războiu înaintea Plevnei, în momentele cele mai amenințătoare, pentru-că, cu toată responsabilitatea mare, care zăceă pe umerii Mei, atunci eră mai ușor ca astăzi de a lua o hotărîre; curagiu și energie erau de ajuns, ceea ce nu se poate zice în situațiunea de acum. Am un singur drum, care Mă poate duce la țintă, și acesta e croit de Constituție. Năzuința Mea este de a o respecta cu stricteță, și în asta consistă dificultatea nespus de mare, cu care am să lupt! Biruința va fi cu atât mai meritoasă, iar rezultatul mai trainic.

Pe când țara Mă prezintă ca un apărător al drepturilor evreești, străinătatea se plînge că nu le respectez destul și că nu arăt o voință tare! Imputarea aceasta Mă atinge însă foarte puțin. Eu merg neturburat înainte pe drumul ce Mi l-am croit. Până acum am făcut totul, pentru ca chestiunea evreească să nu

se infunde; ea poate fi rezolvită încă și astăzi și se va rezolvi, dacă străinătatea, a cărei răbdare într'adevăr trebuie să treacă printr'o probă grea, ne va da timp și liniște, așa că Eu nu perd speranța de a petrece cu Voi, iubiți Părinți, luna lui Octomvrie în frumoasa Weinburg. Situațiunea, care a fost până acum foarte serioasă, ba aproape desperată, s'a lămurit foarte mult în zilele din urmă. Eră vorba de ultima încercare, și așa am îndemnat pe Brătianu să declare înaintea Camerelor, că se va retrage, dacă vor mai insista pe lângă proiectul lor, care e o sfidare a Europei! — Iritarea pătimașă a reprezentanților poporului se comunicase însă deja țăerii întregi, așa că eră temere de neorândueli serioase, și atunci sosise timpul, ca să se realizeze amenințările Ministrului Meu președinte, și Eu primii numai decât demisiunea Cabinetului.

Pentru păzirea formei constituționale am chemat pe Președinții Camerei și Senatului și M'am sfătuit cu ei. Rosetti eră pentru un ministeriu de opoziție, Bozianu pentru unul de fuziune. Alt caracter a avut convorbirea Mea cu șefii de partid ai opoziției; le-am atras atențiunea asupra seriozității înalte a situațiunii și le-am declarat înainte de toate, că nu prefer nici unul din proiectele, cari se află înaintea secțiunilor Camerei; Mă cred însă îndreptățit a pretinde dela Reprezentanții poporului ca să afle pentru chestia evreească o soluțiune, care să apere înainte de toate interesele economice ale țerii și să ofere Marilor Puteri posibilitatea de a se declară mulțumite. Dacă am putea încunjura criza prin naturalizarea unui singur Evreu, Eu aș fi cel mai fericit! Apoi am vorbit despre poziția politică a țerii și despre pericolul, la care se expune prin faptul că

rămâne în afară de marginile unui tractat, prin urmare riscă a fi lăsată la discrețiunea puterilor vecine, aceasta drept răspuns la obiecțiunea, că România poate să existe și fără recunoașterea independenței sale! Pe urmă, după ce dâșii declarară că le este imposibilă formarea unui minister fără disolvarea Camerelor, am declarat: se vor afla mijloace pentru a pune capăt intrigilor, și Eu nu pot admite ca Europa să aibă motiv a refuza sancțiunea pentru independența țerii, câștigată așa de greu. De azi înainte voi stă numai în fruntea unei Românii *independente*, garantată prin dreptul *european*; dacă se va întâmpla însă altminteri, istoria va trage la răspundere pe cei ce au provocat catastrofa!

În ziua următoare am însărcinat pe Brătianu să formeze un minister de fuziune, pe care-l recomandasem deja cu câteva săptămâni înainte. Intrarea lui Kogalniceanu ca Ministru de Interne am declarat-o ca absolut necesară din cauza agitațiunilor vehemente din Moldova. Brătianu, în mâinile căruia Partidul Liberal doriă să vadă exclusiv administrația, s'a învoit *de bonne grâce* cu noua combinațiune. N'a fost lucru ușor a ajunge la acest rezultat cu păstrarea formei constituționale!

Puterile mari, cari pășiau cu puțin înainte foarte exigent și amenințător, și-au moderat în măsură însemnată pretențiunile lor, văzând ținuta guvernului Meu, care a fost totdeauna corectă, cu toate dificultățile de neînchipuit, cari creșteau zilnic. Am avut un schimb de telegrame de câte-va săptămâni cu toate Cabinetele, cari reprezentau teoria emancipării Evreilor, pe când Noi ne puneam pe terenul naturalizării, promițând însă totodată, că vom consacra acest principiu prin o pri-

mire imediată a unui număr mai mare de Israeliți ca cetățeni români. Noua combinațiune ministerială ar fi naufragiat fără prorogarea Camerelor; de aceea am fost silit să acceptez condițiunea aceasta cu toate telegramele insistente din străinătate, care nu voia să știe de amânare.

Cea mai mare iritațiune a produs în țară, îndeosebi în Moldova, propunerea de a se da drepturi civile la anumite categorii de Evrei; petițiuni monstre, scrisori amenințătoare adresate Mie, Ministrilor și reprezentanților poporului sosiau, și părea că se vor înscenă demonstrațiuni mai mari. Ministrii însă luară măsuri pentru a preveni conflicte serioase. Prin numirea Cabinetului de fuziune și publicarea programului său, care a buimăcit opoziția, s'a potolit viforul și s'a făcut liniște. Cu aceasta însă dificultățile față de străinătate nu numai că nu erau înlăturate, ci încă considerabil mărite. Boerescu a instruit numai decât pe reprezentanții noștri să comunice Cabinetelor schimbarea de Miniștri și prorogarea Camerelor, rugându-le totodată să aștepte declarațiunile noastre înainte de a lua vreo hotărîre.

Alătur nota circulară referitoare la aceasta. Situațiunea eră foarte serioasă și noi așteptam, nu fără grijă, impresiunile străinătății. În ziua următoare curgeau deja depeșile, din care se vedeă o mare nemulțumire din cauza amânării și cari exprimau așteptarea hotărîră, că articolul 44 al tractatului dela Berlin va fi primit în Constituțiune, oricare i-ar fi formularea. Aceasta se va și întâmpla!

Astfel a decurs ultima criză, cu toate peripețiile ei, care Mi-a pricinuit grijă mare, multă bătae de cap

și nopți nedormite. Ministerul de acum e destul de tare, ca să reziste tuturor viforelor; sper că chestia evreească va dispărea în curând dela ordinea zilei spre mulțumirea tuturor. Atunci independența noastră am câștigat-o într'adevăr cu grea muncă, încunjurând cu noroc stâncile cele mai primejdioase, ca să nu naufragieze.—Dea Dumnezeu, ca cărmaciul, după calea viforoasă de aproape trei ani, să-și poată permite o clipă de odihnă!... Înainte de războiu Mi-a dăruit Elisabeta un ceas de buzunar, pe care era gravat următorul vers compus de ea:

Și de stai pe punte slabă,
 Și de se grămădesc valurile cât turnurile,
 Fii, eroul Meu, totdeauna la cârmă
 Fără teamă, până la sfârșit!

Alții sunt chemați să judece, dacă Mi-am făcut datoria!...

Boerescu face o călătorie în străinătate, pentru ca să câștige Cabinetele în favorul proiectului pentru rezolvirea chestiunii evreiești; nu Mă îndoesc, că va izbuti. Puterile mari au obosit în afacerea aceasta, devenind, prin multele amânări și dificultăți, mai puțin exigente, așa că se vor declara mulțumite cu propuneri echitabile.

Comunicările Tale despre convorbirea Ta cu Împăratul german Mă mulțumesc pe deplin; El n'avea deci cunoștința despre procedura lui Bismarck! Intențiunile acestuia din urmă au fost doară zădărnice la Viena, și chiar nici Anglia nu voiă să știe de un apel către Poartă! De altminteri dispozițiunile s'au ameliorat într'aceea la Berlin; acolo se arată mai concesivi, o

schimbare, care a început după ruptura Cancelarului de fier cu național-liberalii (așa dară cu Lasker).

Elisabeta are neapărat nevoie de o consultațiune în Viena și de o cură în străinătate; îi vine foarte greu să Mă lase singur în momentul acesta, suferă însă așa de tare, încât Eu insist să plece. Întâiu se duce la Neuwied, mai târziu ca toată siguranța va veni la Voi...

Noi avem călduri mari și o secetă îngrozitoare, care amenință întreaga recoltă de porumb.

Azi am primit pe maiorul Corvin, aghiotantul principelui Bulgariei, pe care l-am pus să călărească odinioară ca plutonier la Reg. 2 al dragonilor de Gardă — și asta o întâlnire minunată! El îmi spuse, că Sofia e curat sat, unde nu poți căpăta nimic, și că scrisorile (cari vin via Constantinopol) au nevoie de 17 zile!...

Toast

la serbarea patronului regimentelor 1 și 2 de artilerie.

20 Iulie (1 August) 1879.

Îmi voiu aminti totdeauna cu plăcere de această frumoasă zi, pe care am serbat-o acum doi ani împreună în tabăra dela Calafat, unde artileria noastră a pus temelia renumelui său, care a fost încununat în urmă la Plevna, Rahova și Smârdan.

Închin acest pahar în onoarea artileriei române, care este și sper că va rămânea pururea mândria armatei.

Scrisoare

căt're Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Sinaia 8 (20) August 1879.

Petrecerea Mea aici, de care Îmi eră la început teamă fără Elisabeta, e așa de plăcută, încât abiă de am un moment liber. Sinaia e anul acesta o adevărată porumbărie, și noua linie ferată aduce zilnic sute de oameni aici. Bucureștii s'au apropiat, în modul aceasta, de localitatea Mea de vară, afacerile se continuă fără întrerupere și-Mi lasă mai puțin timp de odihnă ca altădată: la fiecare două zile am un ministru cu raport. Cele două chestiuni, cari au să fie rezolvite la deschiderea Camerelor, Mă ocupă aproape exclusiv, și nu-Mi lasă odihnă până nu se vor fi șters de pe fața pământului! Chestiunea evreească și răscumpărarea căilor ferate sunt două chestiuni grave; mulți și-ar fi pierdut capul cu ele; *mais nous viendrons à bout!* Odată regulate, raporturile cu Germania vor lua altă față, după cum poți vedea din convorbirea din samă afară interesantă a lui Bismarck cu Sturdza, ale cărui notițe le alătur. De pe acum chiar s'a întors la Berlin vântul în favorul nostru, și la aceasta au putut contribui doi factori: intervenția Împăratului german, pentru care-Ți mulțumesc Ție, Tată dragă, — scrisoarea lui către împărăteasa, pentru Mine de mare valoare — și însărcinarea, care am dat-o lui Sturdza, să declare adevărat lui Radowitz, că Eu nu pot înțelege de loc procedarea lui Bismarck, care trebuie să producă aici numai complicațiuni serioase, pe care Eu nu le mai pot birui! De altminteri Bismarck însuș și-a exprimat dorința de a vorbi cu ministrul Meu de finanțe; eră plin de laudă pentru Mine și Mi-a trimis respectele lui.

După întrevvedereea dela Kissingen, călătoria lui Boerescu devenise inutilă; fiindcă pusese însă, la intrarea sa în minister, aceasta ca condițiune și respinsese categoriile în nota sa circulară, am admis ca să pledeze pe lângă cabinete în favorul listelor sale.

Asta e *blanc bonnet pour bonnet blanc*, pentru că în liste vor figura aceeași Evrei, cari ar fi fost cuprinși în categorii, numai trecuți cu numele. *C'est une finesse d'avocat*. În Viena și în Berlin i-au spus, că se insistă pentru principiul, care trebuie aplicat numai decât pentru un anumit număr de Evrei; modalitatea e treaba noastră. Brătianu, care a plecat foarte bolnav la Marienbad, de unde se reîntoarce numai în săptămâna viitoare, eră de părerea, că Boerescu să se convingă în persoană de dificultățile și voința fermă a Europei, despre care se îndoia ca membru al opoziției, și nu s'a opus acestei plimbări diplomatice a ministrului nostru de externe, care mai bine nu s'ar fi făcut.

Vizita archiducelui Albrecht în Sinaia a dat gazetelor material pentru tot felul de comentarii. A fost însă numai o amabilitate personală, izvorită din inițiativa sa, care l'a adus la Mine, și în decursul petrecerii noastre împreună, care păcat că a ținut prea puțin, a fost așa de amabil și a arătat sentimente de rudenie așa de pronunțate, încât vizita lui Îmi va rămâne o amintire plăcută. El Ți-a păstrat o amintire plăcută și M'a însărcinat să-Ți comunic salutările lui cele mai afectuoase.

Venirea lui aici are însă hotărît și valoare politică și a fost urmată Duminecă de un epilog: ofițerii regimentului de husari din Brașov au călărit în ajunul serbării nașterii Împăratului austriac la Sinaia și Mi

s'au prezentat *in corpore*; Eu i-am invitat la masă și am relevat în toastul Meu pentru Suveranul lor, că pentru Mine este e desebită satisfacție a putea bea în sănătatea lui. Colonelul baron de Hügel, un Vürtenbergez, răspunse, că ridică paharul nu numai în sănătatea regentului unei țeri împrietenite, ci provoacă ofițerii săi să strige un ura! pentru comandantul vitezei armate române, ale cărei biruințe au umplut de bucurie toate inimile ostășești! Seara am telegrafiat Împăratului austriac și am primit în ziua următoare un răspuns foarte cald din Tegernsee.

Retragerea lui Andrassy e o mare pierdere pentru noi; el s'a dovedit în situațiunile cele mai grele ca prietenul nostru. Bosnia l'a sfârșit, ceea ce Mi-a confirmat un văr al lui, care M'a vizitat ieri.

Despre Elisabeta nu-Ți scriu nimic, fiindcă ai știri mai de curând dela iubita Mamă, căreia Ți sunt nespuse de recunoscător, că s'a dus la Neuwied. Eu tot am încă speranță de a lua pe Elisabeta în Octomvrie din frumoasa Weinburg, și ard de nerăbdare de-a putea alerga la voi.

Mesagiu

la redeschiderea Corpurilor Legiuitoare.

11 (23) August 1879.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Astăzi se încheie amânarea sesiunii extraordinare a Corpurilor Legiuitoare, urmată potrivit Mesagiului Meu din 11 Iulie.

D-voastre reîncepeți acum activitatea d-voastre legislative.

Ministrii Mei vă vor supune actele atingătoare de revizuirea art. 7 din Constituțiune, cerută de art. 44 al Tractatului din Berlin, pe care, cu toate sacrificiile ce ni le impune, România l-a primit prin glasul Reprezentanților săi.

D-voastre, domnilor Senatori, domnilor Deputați, ați profitat de timpul ce v'a lăsat prorogarea Camerelor, spre a studiă mai de aproape deosebitele împrejurări ale acestei grave chestiuni.

Am dar deplină convicțiune că, astăzi, Camere și Guvern vor pune tot zelul, tot patriotismul, toată prudența politică, spre a ajunge la o soluțiune, care pe deoparte să dea satisfacțiune principiului libertății religioase și al egalității civile și politice, proclamat de Europa întreagă, iar pe de altă parte să împace cu acest principiu necesitățile noastre naționale și economice.

Dumnezeu să bine-cuvinteze lucrările d-voastre.
Dat în Sinaia, la 11 August 1879.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor ad-interim, M. Kogălniceanu.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București 16 (28) Septemvrie 1879.

N'au fost numai afacerile numeroase, cari M'au împiedecat până acuma ca să-Ți scriu, ci am vrut să și aștept ca situațiunea cam încurcată să se lămurească pentru a-Ți da o icoană fidelă a situațiunii serioase, în care

ne aflăm. După reîntoarcerea Mea dela Sinaia am aflat aici o astfel de agitațiune și o astfel de rezistență contra pretențiunilor Europei, încât speranța de a mai ajunge la o soluțiune cât de puțin acceptabilă eră minimă. Cu toate acestea M'am apucat cu cea mai mare energie de lucru: țineam aproape zilnic Consiliu de Miniștri, în care discuțiunile erau uneori furtunoase, convorbiri cu bărbații politici, cu Mitropolitul Moldovei (care declarase că va anatematiza pe toți ceice vor vota pentru Evrei): căutam, cu toate mijloacele, să produc în oameni convingerea, că chestiile ținute în suspensiune trebuie rezolvite odată. În Cameră s'a pus în discuție proiectul comisiunii de inițiativă, fiind siguri, că nu va afla majoritatea necesară, iar desbaterile au servit ca să înduplece opoziția să prezinte toate argumentele ei. După respingerea proiectului Camerei, veni guvernul cu proiectul lui, care conține minimul așteptat de Europa; întrece însă tot odată cu mult maximul, ce se poate aștepta dela Camere și dela țară. La proiectul de lege sunt alăturate, după categorii, listele celor peste o mie de Evrei, cari trebuie să fie naturalizați: pentru Occident prea puțin, pentru aici, întru cât e vorba de o naturalizare imediată, mai mult decât destul! Secțiunile Camerelor adevărat că au acceptat proiectul, asta însă nu le asigură primirea în plen, căci pe când în secții decide simpla majoritate, în plen se cere majoritatea de două treimi, și aceasta nu e asigurată.

Dacă va izbuti acum guvernul să câștige aprobarea Camerei pentru proiectul acesta, Cabinetele vor trebui să se mulțumească cu atât, pentrucă, după cum am spus, este maximul, care se poate ajunge, și Eu nu am încă garanția că se poate ajunge. Opoziția

pune totul în mișcare pentru a pregăti ministerului o înfrângere, și e așa de pătimasă, încât nu vede pericolul iminent pentru țară, dacă va izbuti a face să cadă articolul de revizuire.

Ce-o fi de făcut după aceasta, nu știu încă; poate dizolvarea Camerelor! Momentul e serios, foarte serios, și sigur că vor trece încă câte-va săptămâni, până se va domoli iritațiunea cea mare și va putea fi totul în rândueală, pentru că imediat după chestia evrească vine la rând chestia căilor ferate, la regularea căreia se opune încă o mare piedecă: bancherii din Berlin cer venitul monopolului de tutun drept garanție pentru plata cupoanelor. Cei d'aici refuză pe drept, ca să admită așa ceva. Sturdza a plecat la Berlin, ca să obțină renunțarea la aceasta pretenție nemaiauzită și regularea câtorvâ puncte financiare. Mă tem însă că nu vor cedă. Girantului consulatului german i-am spus nu de mult, că cei dela Berlin ar vreă să trateze România ca Egiptul. Îmi pare rău că răscumpărarea căilor ferate e o necesitate politică, altminteri n'aș sancționa afacerea aceasta...

Săptămâna viitoare primesc vizita Principelui Bulgariei, care vine direct dela Sofia aici cu o suită numeroasă și va sta vreo trei patru zile. Săptămâna următoare probabil Mă voi duce la Iași, unde agitațiunea înferbântată din cauza chestiunii evrești nu e de nesocotit. Moldovenii din toate fracțiunile s'au legat pentru respingerea oricărei legi, care ar face posibilă primirea Evreilor ca cetățeni români și au inscenat și un potop de adrese, cari să infricoșeze Camera.

Kogălniceanu începe să aibă teamă; astăzi i-am declarat, că față de influența însemnată, ce o are ca

Moldovean, al lui va fi meritul pentru susținerea liniștei și ordinii acolo, precum, din contra, și întreaga răspundere, în caz de complicațiuni.

Între cei șapte delegați aleși de secțiunile Camerei pentru elaborarea proiectului de lege, se află numai doi Moldoveni, dintre cari unul, Conta, e contra oricărei revizuirii!

Din jurnale vei fi întru toate la curent cu debaterile. Bucureștii sunt plini de corespondenți de ziare, cari raportează totul până în cele mai mici amănunte. Pagubă, că aici nici o chestiune n'a preocupat atențiunea publică și interesul european într'o măsură așa de mare, ca revizuirea Constituțiunii noastre. Când ar fi vorba de creștini sau Turci, ar fi indiferenți față de afacerile noastre!...

Vizita lui Bismarck la Berlin e un eveniment politic de primul rang, care ne dă și nouă mult de gândit; dacă vom rezolvi cele două chestiuni, cari sunt la ordinea zilei, n'avem să ne temem de nimic, din contră; altminteri însă, lucrul poate să devină foarte serios, pentru că de sigur s'au învoit în privința măsurilor de luat, dacă articolul 44 rămâne literă moartă....

Răspuns

la adresa coloniei bulgare din România.

23 Septemvrie (5 Octomvrie) 1879.

Primesc cu o vie mulțumire adresa coloniei bulgare din România și sunt foarte simțitor pentru frumoasele cuvinte ce-Mi rostește și pentru acele cari privesc pe Doamna.

Este adevărat că Bulgarii au aflat în totdeauna în timpuri grele ospitalitatea cea mai largă în această țară. Aveți astăzi o patrie liberă și un Domnitor, care a luptat alături cu Mine pentru independența Bulgariei. Sunt mândru că armata română și-a vărsat sângele ei pentru o cauză atât de sfântă ca aceea a liberării popoarelor subjugate și pentru stabilirea unui viitor fericit pentru dânsele, și sper că astfel s'au stabilit legături și mai strânse între poporul bulgar și națiunea română. Numele de Plevna, Rahova, Smârdan, vor fi înscrise pe paginile istoriei noastre comune. Dea Dumnezeu ca țara d-voastre să prospere, să se de-svolte în pace și liniște, menținându-se frățestile și ve-chile legături între ambele țeri vecine, și Bulgaria să fie fericită sub Domnul ce și-a ales și pentru care, ca rudă și ca amic, simt o deosebită afecțiune. Să urăm dar cu toții: Trăească A. S. Principele Alexandru!

Mesagiu

la închiderea Camerelor de revizuire și deschiderea
Corpurilor Legiuitoare.

12 (24) Octomvrie 1879.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Unanimitatea pusă de d-voastre în rezolvarea uneia din chestiunile cele mai spinoase ce au preocupat România v'a creat drepturi neșterse la recunoștința țerii. Această unanimitate a dovedit încă odată că, în chestiunile cele mari naționale, Românii știu a

pune de o parte orice considerațiuni, orice spirit de partid, spre a nu se gândi decât la interesul general. Această acțiune comună a constatat din nou că, deși Constituțiunea noastră, ca orice operă omenească, poate avea defectele sale, însă chiar acestea nu se cuvin a fi îndreptate, ca unele ce fac parte din pactul nostru fundamental, decât atunci când reforma este simțită de întreaga națiune.

Atitudinea poporului român, rezerva ce el și-a impus, înțelepciunea ce a arătat, mărginindu-se, în aceste împrejurări delicate, în cercul discuțiunii legale și evitând orice turburare care ar fi putut compromite interesele României, au justificat încă odată credința ce am pus în inteligența și prevederea politică a acestei țări. Când o națiune se află în asemenea condițiuni, oricari ar fi greutățile ce i s'ar înfățișa, ea le poate privi fără temere, ea poate pași înainte cu încredere în viitorul său.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Opera d-voastre ca Adunări de revizuire este terminată. Acum d-voastre aveți, ca Adunări ordinare, a pași la lucrări legislative cari nu pot suferi întârziere.

Inchizând dar astăzi sesiunea Camerelor de revizuire, în virtutea art. 95 din Constituțiune declar deschisă sesiunea extraordinară a Camerelor ordinare și anume până la finele lunii curente Octomvrie.

Dat în București, la 12 Octomvrie 1879.

Carol.

Președintele Consiliul Ministrilor și Ministru al Lucrărilor Publice, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, M. Kogălniceanu; Ministru

Cultelor și Instrucțiunii publice, N. Kretzulescu; Ministrul Finanțelor, D. A. Sturdza; Ministru Afacerilor străine, B. Boerescu; Ministru de Războiu, Colonel D. Lecca; Ministru Justiției, A. Stolojan.

Răspuns

la întâmpinarea Primarului din Tulcea.

14 (26) Octomvrie 1879.

Mulțumesc pentru frumoasa întâmpinare ce-Mi faceți; voiui iubi Dobrogea precum iubesc România, din care face astăzi parte; toate silințele Mele vor fi în dreptate spre a da acestei provincii dezvoltarea cea mai întinsă și fericită, la care are drept prin importanța și pozițiunea sa.

Răspuns

la telegrama comitetului organizator din Piatra-Neamțu, cu ocazia ridicării monumentului ostașilor căzuți în războiul pentru independență.

Tulcea, 15 (27) Octomvrie 1879.

D-lui V. Alex. Urechia.

Exprim recunoștința Mea pentru monumentul ridicat în orașul Piatra în onoarea oștenilor din județul Neamțul căzuți în războiul întreprins pentru independența României. Mă asociez cu inimă la onorurile date unuia din regimentele cele mai brave ale armatei și care prin sângele vărsat a ridicat atât de sus numele de Român.

Mulțumirile Mele tuturor acelor cari au luat parte la acest act frumos și d-tale în deosebi.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

23 Octomvrie (3 Noemvrie) 1879.

Cred a cunoaște și aprecia mai bine ca oricine patriotismul ce v'a călăuzit în toate actele mari ce ați implinit în cursul vieții d-voastră pentru fericirea scumpei noastre țeri. Aceasta Mă încurajează a face apel la sentimentele și la trecutul d-voastră, în momentul cel mai dificil prin care trece România.

Toată viața d-voastră, și mai ales în cei din urmă trei ani ați luptat cu un curaj și o abnegațiune așa de admirabile, încât nu-Mi pot închipui ca o descurajare, poate justificată, să vă cuprinză tocmai în ziua în care e vorba de încununarea acestei opere, la care am lucrat cu atâta perseveranță.

De este adevărat că această luptă ureașă a fost însoțită de sacrificii dureroase, de amărăciuni adânci, de crude decepțiuni, nu e mai puțin adevărat că toate suferințele au contribuit să impue lumii admirația și respectul pentru o țară ce a suferit atâtea nedreptăți, cu așa mărinimie.

Aveți dreptate să resimțiți până în fundul inimii toate loviturile acestea grozave, dar nu aveți dreptul de a vă îndoi, câtă vreme n'ați pierdut credința în tăria și vitalitatea țerii.

Credeți că presimțiți o ultimă lovitură ce se ve îndreptă în potriva României, și nu credeți a mai avea tăria de a putea suferi — nimenea nu înțelege mai bine ca Mine aceasta —; dar nu este oare datoria noastră de a lupta până în ultima clipa, spre a dobândi o victorie ce n'o consider de loc pierdută?

Cu această fermă convicțiune alătur la aceste rânduri demisiunea ce Mi-ați înaintat, rugându-vă să credeți în prietenia cea mai afectuoasă și mai neclintită a sincer devotatului d-voastră

Carol.

Scrisoare oficială

către Patriarhii Bisericei greco-orientale, la Constantinopol.

București, 1 (13) Noemvrie 1879.

La 27 Iulie, Ioachim Patriarhul Constantinopolului, Sofronie Papa și Patriarhul Alexandriei, Ierotheiu Patriarhul Ierusalimului și reprezentant al Patriarhiei Antiochiei, și Paisie Sinait reprezentant al Arhiepiscopului de Sinaia, scriau M. S. R. Domnitorului: «Provedința divină, care prin omnipotentul său braț a scăpat pioasa națiune română în mijlocul recente încercări, a ridicat-o la glorie în pozițiunea ce i se cuvine și i-a asigurat un viitor strălucit în calea progresului și a civilizațiunei. Bucurându-se pentru aceasta din suflet, Biserica orientală felicită pe poporul român, și mai cu seamă felicită pe Alteța Voastră, care a servit de organ la împlinirea voinței divine, și nu încetează de a se ruga către Cel de sus, ca prin cereasca Sa lumină să Vă conducă la înalta destinațiune la care V'a chemat». Intrau apoi în chestia mănăstirilor pă-mântene închinat, cerând curmarea neînțelegerilor dintre poporul român și sfintele locuri pentru proprietățile mănăstirești și invocau în cauză puterea testamentară a donațiunilor, ceea ce M. S. R. Domnitorul admite.

Li se răspunde:

Prea Sântiți,

Prin epistola voastră dela 27 Iulie, Mi-ați comunicat felicitările Bisericii orientale pentru înalta pozițiune la care cu ajutorul divin s'a ridicat națiunea română în urma participării la războiu.

Mă socotesc fericit că pot mulțumi Prea Sântiților Voastre pentru aceste felicitări către țara Mea și către Mine și a vă asigura totdeodată cât de scumpe Îmi sunt urările Voastre pentru Mine și familia Mea.

Am fost adânc mișcat pentru dureroasa stare în care se află, din lipsă de venituri, așezămintele sfințelor locuri, atât cele bisericești cât și cele filantropice. Dar cu ocaziunea aceasta nu pot ascunde că am fost întristat pentru dificultățile ce ați ridicat atât P. S. Voastre cât și predecesorii voștri în contra deciziunilor de altă dată ale guvernului român. Aceste decizii fiind conforme cu dreptul și voința fericitorilor fondatori ai mănăstirilor, constituiau o soluțiune dreaptă și definitivă. Puterea care a proces dela acele decizii era cuprinsă de dorința de a continua opera fericitorilor fondatori și de a veni în ajutorul bisericilor și așezămintelor filantropice ale sfințelor locuri, spre împlinirea piosului și creștinescului scop al lor.

Fie convinse prea Sănțiile Voastre că accept pe deplin această idee, și că asemenea doresc a vedea prosperând, sub scutul României, bisericile acestea și așezămintele, pentru ca să se întărească, și, dacă se poate, să se strângă și mai mult legăturile cari unesc Biserica orientală cu țara Mea.

Am recomandat cu deosebire atențiunii guvernului Meu chestiunea despre care tratează epistola Voastră dela 27 Iulie.

Asigurându-vă că chestiunea aceasta va fi examinată cu cea mai mare atențiune sunt cu devotament

Carol.

București 1 (13) Noemvrie 1879.

N. Crețulescu, Ministru al Instrucțiunii.

*

Primind acest răspuns, Patriarhii declară că el «a vărsat balsam de consolațiune în sânul bisericii întristate ...»

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 3 (15) Noemvrie 1879.

Revederea cu Elisabeta și afacerile, cari curg fără încetare și nu vor deloc să se imputineze, M'au oprit până acum să-Ți mulțumesc pentru scumpa Ta scrisoare. Atâtea s'au întâmplat, de când Ți-am scris pe urmă, încât nu știu cu ce să încep. Regularea pornită a chestiunii evreești, călătoria Mea în Dobrogea, criza ministerială, din norocire înlăturată, chestia Arab-Tabiei ș. a. Toate acestea M'au ocupat așa de mult încât abia M'am liniștit.

Asupra luptelor în chestiunea evreească nu voi să mai revin, fiindu-Ți destul de cunoscute, nevoind să-Mi mai rechem în memorie timpul cel greu. Soluțiunea e, deși incompletă, totuș unica posibilă și are marea calitate de-a fi fost votată cu unanimitate și salutată cu bucurie de întreaga țară. Evreii d'aici sunt destul de cuminți, ca să fie mulțumiți și se grăbesc a cere naturalizarea, care a fost primită de Camere, cu toată procedura cea lungă.

Recunoașterea independenței noastre rămâne încă în suspensiune până se va regulă chestia căilor ferate, atunci numai vrea să ia Germania inițiativa pentru restabilirea raporturilor diplomatice. Discuțiunile din secțiunile Camerei asupra răscumpărării căilor noastre ferate înaintează foarte încet; avem să înlăturăm încă piedici serioase. Kalinderu a fost nevoit să plece din nou la Berlin, pentru a clarifică unele indoeli juridice; guvernul german începe să se impacienteze foarte tare și așteaptă hotărîrea în opt zile, ceea ce e absolut

imposibil. Radowitz a spus reprezentantului Meu (Litanu), că Puterile mari fac presiune asupra Germaniei să se pronunțe în privința rezolvirii chestiei evrești și de aceea trebuie să ne zorească pentru realizarea convențiunii căilor ferate, pentru că numai dela aceasta va depinde, ca Bismarck să se întrepună cu întreaga lui influență pentru recunoașterea promptă! Am fost sfătuiți din diferite părți să cerem mediațiunea Europei. Eu sunt hotărît contra, noi nu voim și nici nu ne e permis să cerșim recunoașterea noastră, după ce ne-am câștigat independența pe câmpul de luptă și ne o datorim propriei noastre puteri! Destule umiliri — mai ales după un războiu victorios!...

Puncte luminoase au fost în timpul acesta călătoria Mea în Dobrogea, care M'a mulțumit în toate privințele, și fericita revedere cu Elisabeta. — Ziua sosirii Ei Mi-a fost turburată prin demisiunea neașteptată a lui Brătianu, care Mi-a prezentat-o în plin Consiliu de Miniștri, într'un moment de descurajare și descurdare totală a nervilor; el și-a motivat pasul prin aceea, că Comisiunea tehnică europeană a declarat că e imposibilă clădirea și din jos de Silistria a unui pod, și d'aici a dedus cu prea mare grabă, că Arab-Tabia e pierdută, iar el, convins că pierderea acestui punct important va aduce la urma urmei cu sine retragerea lui, vrea să se retragă înainte de-a se fi adus o hotărîre definitivă. Au urmat câteva discuțiuni neplăcute între el și colegii săi și Eu i-am declarat, că nu are dreptul de-a se retrage înainte de a se fi clarificat întreaga situațiune și înainte de-a fi recunoscut Europa independența României, pentru că numai atunci și-ar fi îndeplinit întreaga misiune! Suferind încă de câtvă timp (poate în

urma căderii sale din trăsură în vara trecută), era cât p'aci să leșine în timpul ședinței, și nu mai știă ce vorbește, așa că Eu, speriat puțin, am ridicat ședința și i-am dat opt zile concediu. El Mă părăsi declarând, că nici o putere din lume nu-l va abate dela hotărîrea lui. Cu două zile în urmă i-am scris o scrisoare mai lungă, în care am apelat la patriotismul și alipirea lui către Mine; am însărcinat apoi pe Președintele Camerei, Rosetti, să-i scrie și el, și am trimis câțiva din prietenii lui politici la el, și așa am izbutit în cele din urmă să-l rețin pentru moment. O criză ministerială ar putea să aibă în împrejurările actuale urmări serioase; cabinetul Brătianu e binevăzut în toată Europa și are mare putere în țară. Într'o audiență dată contelui Hoyos i-am declarat că pierderea Arab-Tabiei ar atrage după sine căderea cabinetului, iar în Berlin am dat de știre, că o hotărîre în contra noastră ar pune în joc convențiunea căilor ferate. Din amândouă părțile am primit asigurări favorabile.

Alaltăeri am primit cu Elisabeta Comisiunea europeană pentru frontieră, care s'a prezentat întreagă, cu toate că delegatul rusesc a stat un moment la îndoială să se alăture colegilor săi. După ce președintele Lallanne, directorul general al corpului francez de ingineri, Ne-a ținut o vorbire, la care am răspuns scurt, ne-am întreținut timp mai îndelungat cu mai mulți dintre membri, cari nu puteau lăuda România în destul. Lăsând la o parte pe delegatul rusesc, întreaga Comisiune e de părere, că Arab-Tabia trebuie să ni se dea nouă; hotărîrea definitivă însă și-au rezervat-o cabinetele. Rușii declară: aceasta e o chestiune de amor propriu pentru Țar, el nu poate cedă! Aceasta sună foarte serios

și face aproape imposibilă o schimbare a gândului; ce poziție vor lua celelalte Puteri față de această declarațiune? Afacerea e cu mult mai serioasă decum se pare; ultimul cuvânt și aici îl are Bismarck.

Tu vezi ce chestiuni dificile își așteaptă încă hotărîrea; cu toate acestea nu renunț încă la speranța de a veni în primele zile ale lui Ianuarie la Sigmaringen, presupunând, că, ceeace nu Mă îndoiesc, până atunci se va fi făcut recunoașterea din partea marilor Puteri.

Cu planul acesta frumos Mă ocup acum încontinuu, dar îl țin secret, ca să nu Mi se strice iară socoteala. Poate că Mă voi duce atunci pentru câteva zile la Berlin...

Dea Dumnezeu, ca anul cel nou să Ne întrunească pe toți și să astupe în câtvă golul, care, durere, a devenit așa de mare și de simțit dela despartîrea de patrusprezece ani...

Moartea lui Strat e o pierdere grea și M'a atins mult, cu toate că l-am văzut prea puțin în ultimii ani...

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1879.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

După două lungi și laborioase sesiuni extraordinare, astăzi intrați în sesiunea ordinară a activității d-voastre legislative.

Cu această ocasiune am o plăcută datorie de a vă mulțumi din nou pentru patriotica și luminata râvnă, ce ați pus în deslegarea spinoaselor și grelelor cestiuni ce ați avut la ordinea zilei.

Situațiunea noastră exterioară este favorabilă pentru present și o putem privi cu încredere pentru viitor.

Cu toate dificultățile ce ne impuneă executarea Tractatului din Berlin, cu toate chiar dureroasele sacrificii ce a trebuit să facem, d-voastre cunoașteți cu câtă lealitate și abnegațiune, cu cât tact și umanitate am știut cu toții a ne conforma acelui tractat.

Puterile semnătoare, suntem siguri, vor țineă seamă de lealitatea noastră, ca și de dificultățile ce existau, și vor aprecia modul îndeplinirii acestei obligațiuni internaționale precum și valoarea morală a unanimității cu care națiunea a putut concilia interesele sale interioare cu stipulațiunile unui act european.

Suntem dar în drept a crede că peste puțin vom vedea stabilindu-se între noi și celelalte patru mari Puteri semnătoare tractatului acele relațiuni normale, cari se formează între Statele absolut independente.

Politica Guvernului Meu fiind eminamente națională, bazată pe lealitate, pe drepturile și datoriile internaționale alipite de calitatea oricărui Stat liber, nu va putea jigni nici un interes legitim străin; din contră, va inspira o egală încredere pentru noul Stat român din partea tuturor celorlalte State.

Astfel ne vom putea asigura simpatiile Puterilor și consolida cu dânsese acele relațiuni permanente și normale, de cari România are trebuința pentru dezvoltarea activității sale politice și economice.

Sperând și așteptându-ne că în curând vom fi liberi de preocupățiuni exterioare, cu atât mai mult activitatea noastră va trebui să fie concentrată asupra îmbunătățirilor noastre din lăuntru, asupra îndestulării trebuințelor noastre morale, materiale, economice.

În timpul războiului, în timpul complicațiunilor noastre internaționale, aceste trebuințe, în mare parte au fost neîngrijite. Acum a sosit timpul ca, cu forțe întrunite, Camere și Guvern, să ne punem serios la lucru.

D-voastre, Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, și aveți înaintea d-voastre mai multe proiecte de legi demne de toată binevoitoarea voastre cercetare; cele mai importante sunt: proiectul de lege comunală, proiectele de legi pentru îmbunătățirea serviciului sanitar, pentru cruțarea pădurilor, pentru mine, pentru organizarea administrațiunii Domeniilor Statului, pentru Banca de scompt și de circulațiune. Alte proiecte de legi, nu mai puțin importante, vor veni să reclame legislativul d-voastre concurs.

În administrațiunea finanțelor, un control mai eficace și mai sever a produs îmbunătățiri reale, și unele ramuri ale veniturilor Statului, precum vamile și monopolul tutunurilor, au dat rezultate ce merită a fi numite satisfăcătoare. Astfel, cu concursul luminat al d-voastre, vom ajunge la finele exercițiului acestui an cu un budget executat întocmai după prevederile ce au predominat la votarea lui.

Cu toate aceste, în vederea multelor îmbunătățiri ce se reclamă de starea noastră din lăuntru, viitorul nu se prezintă fără dificultăți finanțiare. Silințele constante însă de a ameliora serviciul și speranța ce am

că bugetele vor fi votate la timpul oportun, Mă fac a crede că, cu prudență și exactitudine, totuș vom ajunge a vedea situațiunea noastră finanțiară pe deplin regulată.

Ministrul de Finanțe va supune d-voastre legile necesare în raport cu bugetul anului viitor.

România de peste Dunăre, Dobrogea, reclama toată binevoitoarea d-voastre îngrijire.

În excursiunea ce am făcut în noua provincie română, M'am încredințat că acolo posedăm un capital mare de devotament și de iubire către noua lor patrie din partea întregelor populațiuni de orice naționalitate, de orice confesiune. Este de datoria noastră, este în interesul nostru de a conserva și desvoltă acest prețios capital moral; și am ferma convicțiune că orice sacrificii vom face pentru îmbunătățirea și înflorirea Dobrogei vor fi mănoase în rezultate folositoare pentru întregul Stat român. D-voastre veți avea în curând a vă pronunța asupra proiectelor de legi privitoare la organizarea acestei provincii și la regularea proprietății rurale în aceeaș parte a țerii.

Ministrul Meu dela Interne va înfățișă d-voastre mai multe proiecte de legi privitoare la întreg Statul român, între cari cele mai importante sunt acele pentru împuținarea și reorganizarea subprefecturilor, pentru admisibilitatea și înaintarea în funcțiunile administrative, pentru completarea serviciului postelor și telegrafelor, pentru reformarea serviciului penitenciarelor noastre.

Judecătoriile de ocoale, cu competența lor de astăzi, au împuținat procesele la instanțele superioare. Unele tribunale deja au început a nu mai avea decât foarte puține judecăți. O reformă dar se impune. Guvernul

Meu vă va prezenta în această privință un proiect de lege, care va asigura tot de odată și pozițiunea magistraților, organizând și răspunderea lor pe o scară mai largă.

O experiență de mai mulți ani a dovedit că dispozițiunile practice luate de legiuitor spre a garanta cetățenilor foloasele principiilor bune ale legilor moderne n'au ajuns totdeauna scopul lor. De aceea Ministrul de Justiție vă va prezenta un proiect de reforme parțiale ale Codicelui de procedură civilă, în vedere de a concilia o mai repede cercetare a cauzelor cu trebuința unei instrucțiuni serioase a proceselor. Asemenea vi se va prezenta un proiect de lege privitor la reorganizarea corpului portăreilor, care se află în strânsă legătură cu reforma Codicelui de procedură civilă și în special cu urmările averilor imobiliare. Acestaș Ministeriu vă va prezenta proiecte de lege privitoare la reformarea legiurii asupra societăților comerciale și economice, asupra înființării notariatului, asupra îmbunătățirii organizațiunii corpului avocaților.

Astăzi, grație impulsunii date instrucțiunii și ridicării nivelului moral al națiunii, România are un personal judecătoresc luminat, integru, corespunzător sacrificiilor ce țara face pentru justiție. Cu o mai bună chibzuire și cu îmbunătățiri parțiale în legislațiunea noastră civilă și criminală, fără să-i atingem bazele fundamentale, în curând vom ajunge a avea tribunale cari să fie în toată privința la înălțimea instituțiunilor judecătorești ale țărilor celor mai luminate.

Experiența făcută în ultimul războiu a dovedit că organizațiunea actuală a armatei are trebuință de a fi pusă în raport cu noua situațiune politică a țării și cu

desvoltările ce a luat această instituțiune în timpii din urmă. În acest scop se va supune deliberărilor d-voastre un proiect de organizare a armatei, stabilit pe nouă baze, care să cuprindă toate elementele de forță de cari dispune țara, spre a putea fi întrebuințate în caz de necesitate. Introducerea noiei organizări a forțelor noastre militare va necesita dela sine și modificarea celorlalte legi, cari își au sorgintea în legea generală a armatei.

Îmbunătățirile aduse în ultimii ani diferitelor grade de învățământ public, prin separarea clasei I-a de a II-a primară și prin adăogirea clasei a IV-a, pe cât mijloacele au permis; înființarea din nou și separarea a câtorvâ catedre la Universități, cum și înființarea unei a doua Facultăți de medicină la Iași etc., sunt atâtea progrese făcute în învățământul nostru public. Guvernul Meu va urmă nu mai puțin și în viitor a se preocupă de completarea învățământului.

Patriotica solitudine a Corpurilor Legiuitoare corespunde, sunt sigur, dorințelor generale de a se distribui instrucțiunea primară în toate unghiurile patriei și de a se da o mai mare desvoltare diferitelor ramure de cultură specială.

Școalele normale, menite a pregăti învățători rurali, au trebuința de multe îmbunătățiri, spre a putea corespunde în toate scopului pentru care ele sunt create; între altele, trebuie să li se alipească câteva școale primare pentru practica pedagogiei.

În anul acesta s'a elaborat și promulgat programa gimnaziilor reale, indispensabilă unei direcțiuni practice în instrucțiune, lucru la care tinde Guvernul Meu pentru completarea sistematică a culturii poporului. În

realizarea acestei simțite necesități, nu Mă îndoiesc că veți grăbi a înlesni mijloacele necesare deschiderii și organizării instrucțiunii profesionale, menite a contribui în mod sigur la dezvoltarea economică a țării noastre.

Cu toate măsurile deja luate ca să se completeze și să se înlesnească predarea cu succes a studiilor universitare, învățământul superior nu mai puțin are nevoie de deosebita d-voastre atențiune, mai ales în fața noiei situațiuni politice ce a dobândit țara noastră.

Dacă, cu toate însemnatele fonduri ce s'au afectat lucrărilor publice, nu s'au putut face atâtea creațiuni din nou cât se simția trebuința, cauza a fost deteriorarea atât de mare a căilor de comunicațiune, provenită din transporturile enorme ce s'au făcut de armata rusă în timpul războiului, ceea ce a necesitat și va mai reclama încă fonduri considerabile, nu numai pentru reparațiune, dar și pentru reconstrucțiunea lor. Cu toate acestea, multe îmbunătățiri s'au făcut. Mai cu seamă căile județene, executate cu fondurile și zilele de prestațiuni, s'au întins cu activitatea reclamată de interesele locale.

Căile ferate, cari la înființarea primei rețele atât de întinse, îngrijise pe toți, gândindu-se la sarcinile ce țara credea a-și impune, sunt astăzi artera de viață pentru prosperarea materială a Statului român, și cunoașteți cu câtă stăruință dezvoltarea și înmulțirea lor este astăzi reclamată din toate unghiurile țării. Linia Ploești—Predeal se va deschide întreagă circulațiunii publice peste puține zile și linia Buzau—Mărășești, destinate a stabili o comunicațiune mai directă a Moldovei cu Capitala și a înlătura gravele inconveniente ale liniei actuale, este deja pusă în

lucrare. Sper că această linie va fi terminată în mare parte cel puțin anul viitor. Execuțiunile de cai ferate prin capitaluri naționale dovedind cu succes posibilitatea de a nu mai avea recurs la întreprinzători străini, ne-au condus la construirea de către Stat a liniei Buzău — Mărășești. Rezultatele adjudicațiunilor, deși proiectele au fost făcute pe prețurile cele mai reduse ale întreprinderilor actuale, au fost atât de avantajoase, în cât suntem asigurați că vom putea în viitor întreprinde și alte asemenea lucrări în condițiunile cele mai favorabile tezaurului public. Guvernul Meu va și prezentă în curând d-voastre un proiect de lege pentru o nouă cale ferată, care va pune în comunicațiune centrul țerii cu portul Künstendje, a cărui importanță pentru prosperarea națională este simțită de toți.

Dacă această prețioasă lucrare a fost amânată până acum, cauza a fost obiecțiunile ce s'au ridicat în contra sancționării frontierei de sud a Dobrogei, determinată pe țărâm, conform Tractatului dela Berlin, de comisiunea de delimitare.

Constat cu fericire că activitatea națională merge crescând cu pași repezi, fiindcă, cu toate sacrificiile ce a făcut Statul pentru crearea căilor de comunicațiune, ele sunt încă departe de a răspunde la toate trebuințele producțiunii noastre naționale.

O lipsă însă foarte însemnată ce se simte în privința executării lucrărilor de către Stat, este cea a nesuficienței personalului tehnic de ingineri, spre a putea întreprinde acele lucrări cu succesul dorit. Pentru aceasta este de neapărat să dăm Școalei noastre naționale de poduri, șosele și mine desvoltarea reclamată de necesitățile țerii.

Ministrul Meu de Lucrări Publice va prezintă chiar în această sesiune câteva proiecte de legi destinate la îmbunătățirea agriculturii și a comerciului, precum : crearea de comisii și de școli regionale de agricultură, pentru organizarea de întreprinderi, de burse pentru misiuni și comisari, în fine pentru organizarea de instituții economice naționale proprii a da dezvoltării țării avântul dorit de Mine, de simțimentele d-voastre patriotice și reclamat de viitorul națiunii române.

Mai este un proiect de lege, pe care în deosebi îl recomand binevoitoare d-voastre cercetări. Acest proiect de lege este privitor la instituirea unui consiliu, carele între alte atribuțiuni să aibă și acel principal de a elabora proiectele de legi și regulamentele de administrațiune publică. O experiență de mai mulți ani ne-a dovedit necesitatea unui asemenea consiliu, compus de oameni speciali, prin concursul cărora numai vom putea avea proiecte de legi bine studiate în toate amănuntele și puse în concordanță cu întreaga noastră legislațiune.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Cum vedeți, un larg câmp se deschide activității d-voastre legislative. Am convicțiunea că d-voastre vă veți pune la lucru, cu zel, cu inteligență, cu patriotism ; am convicțiunea că țara, mulțumită d-voastre, va datorî și acestei sesiuni legi mănoase în rezultate bune.

Astfel, d-voastre veți contribui la îndreptarea multor neajunsuri din legislațiunea noastră, veți îmbunătăți serviciile publice, veți înzestra națiunea cu

folositoare instituțiuni și veți ridica nivelul material și moral al populațiunilor noastre. Facând așa d-voastre veți întări țara în lăuntru, și tari în lăuntru, vom fi tari și în de afară; căci așa vom insuflă și vom merită stima și încrederea națiunilor și guvernelor străine.

Urând activității d-voastre un bun și folositor succes, rog pe Dumnezeu să binecuvinteze lucrările d-voastre legislative.

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

București, 15 Noemvrie 1879.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru al Agriculturii Comerțului și Lucrărilor publice, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, M. Kogălniceanu; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, N. Kretzulescu; Ministru Finanțelor, D. A. Sturdza; Ministru Afacerilor Străine, B. Boerescu; Ministru de Răsboiu, Colonel D. Lecca; Ministru Justiției, A. Stolojan.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 26 Noemvrie (8 Decemvrie) 1879.

Azi nu-Mi mai e permis a amâna mulțumirea Mea cea mai călduroasă pentru iubita Ta scrisoare, la care voiam să răspund numai după votarea convenției căilor ferate, pe care o aștept zilnic. Regret, că afacerea aceasta se trăgănează peste măsură și nu va fi hotărâtă și încheiată definitiv nici după ce va fi primită de Camere. Camera deliberează de peste o săptămână asupra acestei transacțiuni foarte complicate, și zilnic se ivesc temeri nouă, cari nu sunt cu totul neîntemeiate.

Cine s'au ars odată la degete, ca noi cu concesiunea lui Strousberg, natural că devine temător și neîncrezător în cel mai mare grad! Țara dorește răscumpărarea căilor ferate, cere însă ca ea să se facă lămurit și fără clauze și gânduri ascunse, cari par a fi în articolul despre strămutarea sediului societății la București. În repetite rânduri ne-am adresat Cabinetului din Berlin, pentru a dobândi o asigurare în privința aceasta; răspunsul primit a fost, că guvernul german va veghea ca convențiunea să fie îndeplinită în mod loial. Declarațiunea aceasta n'a fost însă destul de liniștitoare pentru cei d'aici; Camerele schimbă convențiunea, Ministrul de Finanțe, care o iscălise cu Bleichröder, își dă demisiunea. Când s'a comunicat aceasta la Berlin, Radowitz a promis, că va exopera dela bancheri îndatorirea în scris de a se întrepune pentru mutarea sediului. Sturdza și-a retras atunci demisiunea.

Trecând însă alte zece zile, fără ca să se rezolve afacerea, Cabinetul german ne-a făcut cunoscut, că trebuie să considere rezolvirea chestiunii evreești insuficientă, de nu se va vota convențiunea căilor ferate în cel mai scurt timp! În fața acestui ultimatum nu ne rămâne alta de făcut, decât să trecem convențiunea prin Camere, stipulând însă totdeodată în mod neîndoielnic, că sediul societății trebuie să se mute la București. De vor fi sinceri cei la Berlin, trebuie să primească convențiunea cu această condițiune; dacă vor face însă bancherii greutăți nouă, atunci se strică întreaga răscumpărare, pentru că nici odată nu se va afla un Ministeriu, o Cameră, care să se invoască la trecerea în seama Statului a căilor ferate, fără ca sediul societății să fie în România! Aceasta e o chestiune de demnitate

și Mie Îmi este foarte neplăcut, ca funcționarii numiți de Mine să depună jurământul înaintea tribunalului comercial din Berlin, cum prescrie codul comercial german! Opozițiunea exploatează punctul acesta gîngăș cu multă îndemănare.

E absolut necesar, ca societatea pe acțiuni să fie silită a accepta această stipulațiune, care nu e contra codului comercial german și are numai o valoare curat morală, fără a-i cauza nici cea mai mică pagubă materială.

Recunoașterea noastră din partea Italiei a provocat neplăcere la Berlin; Anglia va urma în curând exemplul Italiei, și această spărtură, pe care am făcut-o în acordul Puterilor de vest, va îmblânzi poate în câtva atitudinea lui Bismarck față de noi!

Toast

la prânzul dela Palat, la aniversarea zilei.

28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1879.

În această memorabilă zi, a doua aniversare a căderii Plevnei, ne amintim cu toții de vitejia armatelor aliate cari au luptat împreună, și privesc cu mândrie frunțașii oastei Mele, cari Mă înconjoară. Ridic acest pahar în sănătatea voinicilor acestor lupte și în amintirea eroilor căzuți. Trăească scumpa noastră țară și apărătorii ei!

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 2 (14) Decembrie 1879.

În preseara zilei luării Plevnei Camerele au primit convențiunea pentru răscumpărarea căilor ferate, pe lângă cunoscutele modificări; însă speranța că cu aceasta s'a terminat acea perioadă lungă, plină de dezamăgiri amare, care a urmat războiului nostru glorios, s'a dovedit deșartă, pentrucă în mijlocul bucuriei pentru sarbatoarea din ziua de onoare a armatei Mele a sosit din Berlin știrea, că legea modificată e inacceptabilă! Reprezentantului nostru i s'a declarat la oficiul Cancelarului imperial, că România nu mai poate conta acum pe bunăvoința Germaniei, ci va avea să tragă consecințele purtării sale! Amenințarea aceasta a făcut o impresiune penibilă asupra Ministrilor Mei, pe Mine însă M'a atins mai puțin, de oarece de data aceasta suntem în drept, și noi ne-am apărat numai drepturile noastre! Împrejurarea, că bancherii din Berlin sunt supărați din cauza modificărilor făcute de Camera, dovedește, că am pus degetul pe rană și că temerile noastre în privința mutării sediului nu au fost cu totul neîntemeiate. Pentru Mine personal ar fi avut urmări serioase și ar fi fost o a doua ediție a lui Strousberg, dacă am fi adoptat simplu convențiunea și apoi ar fi urmat mai târziu un refuz! Noi avem părerile unor bărbați de drept german, între alții ale Consilierului de justiție Wilmowski, un frate al Consilierului imperial de Cabinet, pe cari le-am prezentat Camerei și din cari rezultă, că mutarea sediului la București *nu* e contra codului comercial german; bancherii vor însă să mențină sediul la Berlin pentru a-și putea exercita, ca membri

în consiliul de supraveghere, și mai departe influența lor puternică asupra căilor ferate române! Din contră, noi voim să mutăm sediul la București, pentru ca lichidarea societății să poată fi accelerată; și astfel coincid interesele noastre cu ale guvernului german, care dorește cu tot dinadinsul, să scape odată de întreaga poveste cu căile ferate! Răscumpărarea, care aici nu e populară, e amenințată să cadă în Senat; prin aceasta relațiunile noastre cu Germania s'ar turbura cu totul. Dacă ar voi cei dela Berlin să influențeze cu energie asupra bancherilor, aceștia s'ar supune voinței Cancelarului și acționarii i-ar urmări bucuroși.

Sunt obișnuit cu lupte și greutăți; ceea ce Mă doare însă mai mult în complicațiunile cele nouă, cari se ridică la orizont, e pierderea speranței de a Ne revedea în curând. Eu prevăd un conflict cu Germania, care va produce aici o criză, ce poate să devină prin urmările ei așa de serioasă, încât să fim reținuți cu totul. Unica concesiune, care s'ar putea face, ar fi ca bancherii să se oblige a muta peste câteva luni sediul aici. Mie Mi se pare că a sosit momentul, în care Impăratul să-și spună cuvântul său plin de autoritate; mai ales fața de Bleichröder nu cred că ar fi lipsit de succes! În tot cazul Impăratul ar trebui să fie informat în privința furtunei, ce se apropie și amenință să turbure raporturile reciproce. Aici excitarea a ajuns foarte mare.

Avem un frig aspru, uscat, fără zăpadă, ceea ce e rău pentru semănături.

Cu ocazia celor două zile de aniversare (Sf. George și Plevna) am schimbat cu Țarul Alexandru, cu Marii-Duci și cu generalii ruși telegrame *foarte* călduroase.

Răspuns la Adresa Senatului.

4 (16) Decembrie 1879.

*Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Vă mulțumesc pentru Adresa Senatului. Acest act important Îmi este o nouă dovadă despre sentimentele patriotice ale d-voastre, despre sprijinul puternic și luminat ce drepturile și interesele României pot pururea găsi în d-voastre.

Să ne răzimăm pe dreptatea marilor Puteri europene, să credem că în curând vom fi liberi de ultimele noastre greutăți exterioare.

Atuncea, cu întrunite puteri, Guvern și Camere, ne vom deda ocupațiunilor și îmbunătățirilor din lăuntru.

Pe temeiul acestei folositoare activități, Senatul, credincios misiunii sale, va da, nu Mă îndoiesc, Ministerului Meu toate mijloacele spre a îndestula multiplele trebuințe, ce se reclamă de desvoltarea morală, materială și economică a României.

Cu deosebită plăcere, Domnilor Senatori, primesc asigurarea ce-Mi dați despre deosebita îngrijire ce veți avea pentru a bine organiza Dobrogea. Am ferma convicțiune că amorul și devotamentul poporațiunilor noiei noastre provincii pentru noua patrie vor compensa cu dărnicie sacrificiile ce România va face pentru înflorirea acestei țeri.

Încă odată vă exprim recunoștința Mea pentru sentimentele d-voastre, pentru concursul d-voastre.

Doamna se asociază cu Mine spre a vă mulțumi, Domnilor Senatori, pentru bunele urări ce Ne adresați.

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

14 (26) Decembrie 1879.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Primiți mulțumirile Mele pentru sentimentele d-voastre patriotice, pentru concursul ce trebuințele țerii au găsit și găsesc în d-voastre, pentru bunele cuvinte ce-Mi adresați Mie și Doamnei.

Cu drept ziceți d-voastre că România simte necesitatea de a păși înainte pe calea îmbunătățirilor economice. Activitatea d-voastre spre a asigura aceste îmbunătățiri, sunt încredințat că nu va fi întreruptă.

Cu plăcere constat că d-voastre apreciați ca și Mine, cât importă chiar folosului țerii întregi organizarea și buna stare a noiei noastre provincii de peste Dunăre.

Încă odată, Domnilor Deputați, vă mulțumesc pentru concursul d-voastre, vă mulțumesc pentru patrioticele d-voastre cugetări și acte.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 21 Decembrie 1879 (2 Ianuarie 1880).

Tot timpul ne este absorbit de chestiunea căilor ferate, ceea ce a produs o paralizare completă a celorlalte afaceri. Iarăși ne aflăm în niște momente grele, prin cari trebuie să trecem, și numai succesul poate răsplăti încordarea uriașă. Convențiunea nemodificată a fost primită în secțiunile Senatului, după 4 zile de luptă,

cu o mică majoritate, și azi începe desbaterea generală, care trebuie accelerată, căci se apropie sărbătorile. Opoziția e foarte activă și caută cu o energie lipsită de scrupul să doboare legea. În Camera ea va fi primită, Mă tem însă că aceasta nu va fi posibil înainte de sărbători, din cauza scurtimii timpului.

● Cu Berlinul am fost în tratări continue, bancherii n'au vrut să cedeze în nici un punct, cu toate că guvernul german intervenise în favorul nostru. Eu M'am reținut la început dela orice amestec în această afacere neplăcută și am lăsat să lucreze Ministrii; i-am îndemnat la curagiu și energie, pentru că Brătianu era descurajat și nu credea să izbutească din cauza agitațiunii, care domnia în țară. În fine a trebuit să pășesc Insumi în prima linie de bătae pentru a înfrânge câte o opunere neinduplecată. Pentru aceasta M'am servit de mesele parlamentare și am atras atențiunea Senatorilor și Deputaților asupra marelui pericol ce ar urma din nrecunoașterea României, exprimându-Mi însă totodată și părerea de rău, că poziția viitoare a țerii e legată de o astfel de chestiune.

Destul acum despre afacerea aceasta, care să sperăm că în curând va aparține trecutului și uitării, făcându-ne astfel posibilă revederea de mult dorită. Pentru moment nu putem face planuri de călătorie, mai ales că Elisabeta iarăș e bolnavă și nu va putea părăsi în curând odaia.

Răspunsul lui Bismarck e curtenitor, și Eu Îți mulțumesc că l-ai provocat. Lucru de mirare, că a înștiințat numai decât Ministerul de externe și a pus să comunice și reprezentantului german d'aici, că el se reîntoarce numai după Anul Nou la Berlin.

Eu sperez și aștept că Germania va rosti recunoașterea numai decât după votarea convențiunii, pentru că o amânare mai îndelungată ar slăbi situația ministerului Meu. Fiind însă executarea sau aplicarea convențiunii, cel puțin tot așa de dificilă ca și câștigarea votului Camerei, e nevoie ca Ministrii actuali să conducă întreaga afacere până la terminarea ei definitivă; puterea și încrederea de cari au nevoie pentru aceasta, trebuie să li se dea, în aceeași măsură, din afară ca și din lăuntru. . .

Noi vom petrece sărbătorile Crăciunului în mod liniștit fiind cu gândurile Noastre, pline de dor, în mijlocul Vostru. Cu toate că în jurul nostru fulgeră în continuu, și dinspre Sofia și Constantinopol par a se ridica primejdii amenințătoare, orizontul român se luminează și ne promite pentru un timp nu tocmai îndepărtat vreme bună pentru călătorie.

1880.

Ordin de zi către armată.

1 (13) Ianuarie 1880.

Ostași,

Anul ce a încetat Mi-a probat odată mai mult că sunteți pătrunși de nobila misiune ce vă este încredințată și că, prin disciplină și silințele voastre, ați meritat mulțumirea Mea și încrederea țerii.

Continuați pe această cale, face-vă-ți datoria cu devotament și abnegațiune, desvoltați neconținut virtuțile militare, cari trebuie să fie podoaba voastră, și puteți fi siguri astfel de dragostea Mea, de recunoștința patriei, care va privi în voi scutul ei puternic.

Vă urez an bun și fericit.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1880.

Carol.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 6 (18) Ianuarie 1880.

Scrisoarea lui Bleichröder ne-a surprins în mod neplăcut, dar pentru aceea nu suntem de loc îngri-

jorați din cauza urmărilor, ce s'ar putea naște din adausurile Senatului. După ce am făcut, cu mari străduințe, imposibilul posibil, prin restabilirea convențiunii în prima ei croială și am fost felicitați din toate părțile pentru acest rezultat fericit, reclamațiunile nefundate ale bancherului din Berlin nu mai fac nici o impresiune asupra noastră; ele ne întăresc numai în convingerea, ce am avut-o dela început, că băncile nici nu voesc în realitate răscumpărarea, având în împrejurările actuale un câștig mai mare ca după trecerea în seama Statului a căilor noastre ferate. Presiunea guvernului german i-a silit să se invoiască cu această afacere.

În scrisorile lui Bleichröder Mă izbește faptul că el vorbește de §. 28 din Convențiune, care ar fi readus la forma originală, și amintește de §§ 6 și 8 (nu 9), fără a releva, că aceștia sunt niște articoli, cu cari n'au de-a face nimic nici bancherii sau acționarii, nici judele sindic din Berlin! Convențiunea, care a fost consacrată prin guvernul german ca un act internațional, este în această calitate normativă și obligatorie pentru amândouă părțile; ea a fost modificată în înțelegere cu bancherii și numai la §. 9 al convențiunii, Statul român, admitând că exploatarea căilor ferate să nu poată fi de loc impedită, a adăugat, că un sechestru eventual să se poată aplica numai pe venituri, nu însă pe material. Legea specială în 8 articole e un act intern, care imputernicește guvernul să încheie convenția și-i dă directiva pentru executarea ei. Articolul 8 al acestei legi speciale zice: «Guvernul e dator la o lună, după ce a intrat în vigoare convențiunea prezentă, să ia măsurile necesare pentru

strămutarea sediului societății la București», măsuri, pe cari le hotărăște §. 28 din convențiune!

Explicările acestea Te vor convinge, că cei din Berlin caută un pretext, ca să îngreuneze îndeplinirea convenției; sper însă că guvernul german va interveni cu aceeaș energie pentru noi, cum a intervenit până acum pentru societatea pe acțiuni! Chestiunea căilor ferate e astăzi o chestiune europeană și Cabinetul din Berlin s'a angajat față de noi să supravegheze executarea loială a convențiunii; de aceea nu se poate admite, să se facă nouă dificultăți. Noi stăm azi pe teren legal și ne-am îndeplinit îndatoririle; e acum rândul guvernului german să ne apere de reclamațiuni ulterioare...

Camera va vota în zece zile convențiunea modificată de Senat și noi așteptăm apoi recunoașterea, de care nu mai putem fi lipsiți. Indată ce va fi rostită, Brătianu pleacă la Berlin...

Rusia ni se arată acum prevenitoare și Împăratul Alexandru distinge pe reprezentantul Meu într'un mod deosebit.

Astăzi a fost sărbătoarea Bobotezii, la -12°. Ceremonia și defilarea trupelor (fără mantale) a durat o oră și jumătate, am ajuns acasă înghețați cu totul. Astă seară dau o masă militară pentru 80 de persoane, la care sunt invitați toți ofițerii de stat major din garnizoană. Balul dela Anul Nou a reușit splendid, Palatul abia mai putea cuprinde pe toți invitații. La masă au participat poate 1.000 de persoane.

Mâne Mă duc la vânătoare în părțile Giurgiului, unde s'au arătat lupii în număr mare; gerul cel mare i-a alungat din ascunzătorile lor. Peste Dunăre poți

trece cu sania, și aceasta ne înlesnește foarte mult comunicația cu Dobrogea, de care am fost separați cu totul timp de trei săptămâni, din cauza sloilor pluții de gheață. Legea organică pentru provincia aceasta se va prezenta acum Camerelor.

La 30 I. cor. sosește aici Principele Bulgariei în călătoria lui spre Rusia...

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 30 Ianuarie (11 Februarie) 1880.

Astăzi s'au împlinit 14 zile dela votarea legii căilor ferate, și recunoașterea independenței noastre tot nu s'a făcut încă, deși la Berlin ni s'a promis că aveă să urmeze săptămâna trecută! Acum s'au înțeles cele trei Puteri, să facă în actul de recunoaștere rezerve, pe cari noi însă suntem hotărâți să le respingem, fiindcă prin ele s'ar zgudui puternic situația guvernului.

Când se află chestiunea căilor ferate într'un stadiu periculos și speranța unei soluțiuni favorabile eră mică, s'a declarat în Berlin, în mod oficial, că îndată după primirea convențiunii în forma dorită va urmă recunoașterea necondiționată; aceasta s'a comunicat Camerelor, și astăzi acestea impută guvernului lipsă de sinceritate...

E adevărat că dela Berlin ni se dau asigurările cele mai prietenești și ni se promite, că vor insista la Paris, ca și Franța să ne recunoască necondiționat.

Aici ne temem că nu vom primi Arab-Tabia, sau că în orice caz va trebui să dăm o compensație

pentru ea. Perderea acestui punct important ar aduce cu sine retragerea Ministerului și prin aceasta s'ar periclita și executarea convențiunii căilor ferate. Aceasta se știe la Berlin, și de aceea cred că vor voi să mai trăgăneze lucrul. Rusia ne face propuneri, la cari n'am răspuns încă, fiindcă așteptăm mai întâiu hotărîrea Europei; dacă aceasta se va mai amâna, atunci încercăm să ne înțelegem cu vecinul nostru dela Nord.

Principele Bulgariei, care a fost trei zile la noi, Mi-a spus, că el s'ar mulțumi cu orice rezolvire a chestiunii Arab-Tabia, dacă peste tot va urmă vreuna și chestiunea nu va rămâne deschisă. Arab-Tabia e pentru noi și pentru Rusia de mai mare importanță, decât pentru Bulgaria, care are legături numeroase cu noi; noi îi punem la dispoziție din numărul cel mare de Bulgari născuți și crescuți în România un contingent însemnat pentru toate ramurile administrațiunii ei. Sandro(1) e desperat din cauza manoperelor panslavistilor, cari îi îngreunează din cale afară guvernarea; cu Bulgarii singuri ar eși bine la capăt. El și-a desvelit inima și Mi-a spus durerile lui. L-am sfătuit să aibă curagiu și răbdare; trebuie să mărturisesc însă că poziția lui nu e ușoară. El e hotărît să vorbească pe față cu Împăratul Alexandru, care-l iubește foarte mult, despre manoperele panslaviste și nihiliste din Sofia. La finele lui Martie se reîntoarce în capitala lui, unde se va deschide adunarea națională aleasă din nou, care nu e cu mult mai bună ca cea dinainte. Până când va trăi Împăratul Alexandru, va exercita personal o influență favorabilă în Bulgaria; după moartea lui se vor

(1) Principele Alexandru al Bulgariei.

schimbă acolo toate. Eu i-am zis lui Sandro, care are mare încredere în Mine: dacă ar avea puterea să treacă peste acest timp de suferințe, va fi răsplătit din belșug pentru răbdarea și stăruința lui. Se poate însă, că nu mulți au răbdarea, pe care am avut-o Eu — și pe care o am încă.

Arderea palatului administrativ din Iași e o pierdere simțitoare pentru noi; o aripă din acela avea să fie întocmită pentru Noi. Incendiul a izbucnit în ziua, în care s'a votat legea căilor ferate; totodată a ars o cazarmă în Focșani și au fost trei focuri în București! Se presupune că focurile au fost puse, aceasta e însă greu de dovedit...

Aici nu se regretă moartea lui Crémieux; el a murit la timpul potrivit, pentru ca să nu ne facă nici o dificultate în privința recunoașterii noastre de către Franția...

Scrisoare către Împăratul Germaniei.

București, 29 Februarie (12 Martie) 1880.

În scrisoarea, în care M. S. R. Domnitorul roagă pe Împăratul Germaniei să primească ordinul înființat la 10 (22) Maiu 1877, zice că «nu se poate face «Steii României» o distincție mai mare», și că M. S. R. va avea o deosebită satisfacție știind pe Împăratul, comandantul suprem al armatei germane victorioase, proprietar al acestui ordin, care și-a primit prima consacrare pe câmpul de luptă și împodobește deja pieptul atâtor viteji!...

Scrisoare

către Principele de Coroană al Germaniei.

București, 29 Fevruarie (12 Martie) 1880.

În sfârșit am ajuns, după lupte îndelungate, ținta dorită așa de ferbinte, și independența țerii Mele, câștigată pe câmpul de luptă, a devenit fapt împlinit prin recunoașterea de către toate Puterile!

Greu a fost timpul care a urmat unui războiu victorios, de care s'au legat atâtea speranțe și așteptări; și a fost nevoie de multă răbdare și de multă încredere în sine, pentru a rezista împrejurărilor, cari nu se puteau înconjura, și pentru a îndeplini toate condițiunile cari s'au pus pentru a primi pe România în familia Statelor europene. Mă bucur din inimă, că chestiunea încurcată a căilor ferate, care ne-a cauzat atâtea neplăceri, e regulată astfel încât acționarii nu mai pot face nici o plângere. A fost greu lucru de a convinge Camerele, că răscumpărarea căilor noastre ferate e în interesul țerii; numai după furtuni mari și multă amânare și neîncredere s'a acceptat convențiunea.

Dea Dumnezeu, ca la executarea ei să nu mai avem dificultăți și afacerea aceasta neplăcută, care, durere, a influențat adeseori în mod neplăcut asupra raporturilor așa de prețioase pentru noi cu Germania, să dispară pentru totdeauna din lume!

Dupăce Împăratul a primit ordinul Meu, Îmi împlinesc astăzi nu numai o datorie, ci o dorință de demult, oferindu-Ți și Ție «Steaua României». Ministrul Meu președinte va avea onoarea să-Ți predea Ție, Vărul Meu prea grațios, însemnele ordinului cu spade, pe care Te rog să le primești drept semn al prieteniei și alipirii Mele

credincioase. Nu Mă indoesc, că vei acorda d-lui Brătianu, pe care l-ai primit pe timpul Congresului dela Berlin așa de bine, și de data aceasta o audiență mai lungă, în care Îți poate comunica multe lucruri interesante. El s'a dovedit în ultimii ani grei consilier credincios, și a condus, pe timpuri viitoare, afacerile Statului cu multă îndemănare și tact. Cu toate conflictele, pe cari le-am avut de repetite ori cu Rusia, Împăratul îi păstrează o prietenoasă aducere aminte, care își are rădăcina în simpatia, ce l-a cuprins pentru Brătianu în timpul războiului. N'aș putea afirma acelaș lucru despre putericiile Rusiei, cari doriau aici un instrument docil pentru a-și realiza planurile... Poziția noastră între Rusia mare și Rusia mică e adeseori dificilă.

Cu Bulgarii și cu Principele lor stăm bine; puguă însă, că atât poporul cât și domnitorul stau prea mult sub tutela nordică, încât nu pot lucra după pofta și dorința lor. Nicaeri nu se poate observa așa de ușor politica plină de duplicitate a Rusiei ca în Bulgaria, unde se paralizează cele mai bune intențiuni ale împăratului Alexandru și se lasă pe seama comitetelor panslaviste hotărîrea în chestiunile importante.

Să sperăm că toate se vor întoarce spre bine și noi vom avea timp îndelungat pace și liniște, așa ca să se realizeze dorința Mea fierbinte de a Vă putea vizita în Berlin! Cu acest gând frumos Îți strâng mâna cu dragoste și rămân cu cele mai calde doriri de bine pentru Tine și pentru ai Tăi etc.

Scrisoare

cătrefe Principele de Bismarck.

București, 29 Februarie (12 Martie) 1880.

A trecut un șir de ani plini de evenimente, de când n'am mai incomodat pe Alteța Voastră cu vreo scrisoare. În timpul acesta important pentru România s'au petrecut fapte de domeniul istoriei universale, în cari și Mie Mi-a fost dat a interveni. Dacă M'am ferit a scrie direct Alteței Voastre în momentele cele mai grele, unica cauză a fost că nu voiam, în mijlocul complicațiunilor, ce se apropiau, să dau A. V. prilej pentru un răspuns, care poate nu v'ar fi fost binevenit. În ajunul războiului am simțit însă trebuința de a cunoaște părerea A. V. și-Mi voiu reaminti totdeauna cu mulțumită sfaturile bune, pe cari Mi le-ați dat atunci.

Tanăra Mea armată și-a îndeplinit datoria în drama sângeroasă, și țara Mea nu s'a îndoit, că jertfele ei îi vor fi răsplătite din belșug. Rezultatul ne-au și adus aceea ce am așteptat de mult, și România a scăpat de lanțurile înjositoare ale unei suzeranități nominale; tractatele de pace ascundeau multe dezamăgiri amare, și independența câștigată pe câmpul de luptă a fost legată de condițiuni aspre, cari nu erau ușor de împlinit. Ne-a trebuit mare răbdare și multă încredere în noi înși-ne, ca să le punem în lucrare pe cale constituțională, fără a expune țara la sguđuiri violente.

Aici erau de căutat dificultățile grele ale ultimilor ani, cari, firește, au fost plini de lipse și de griji și au împiedecat progresul țerii. Astazi însă, când sunt duse la îndeplinire articolele tractatului dela Berlin și

e regulată și chestiunea așa de încurcată a răscumpărării căilor ferate române, care, durere, a aruncat de atâtea ori o umbră asupra raporturilor bune cu Germania, privim cu încredere în viitor. România e chemată prin pozițiunea ei geografică să joace în desvoltarea chestiunii orientale și în viitor un rol important, și s'a apropiat de interesele germane ca păzitor al gurilor Dunării, al celui mai mare fluviu german. A țineă în tot chipul socoteală de acelea nu e numai dorința noastră sinceră, ci se și potrivește pe deplin cu desvoltarea noastră economică. Va fi deci năzuința guvernului Meu de a cultiva cu cea mai mare îngrijire relațiunile așa de prețioase cu Germania, ridicată de A. V. la rangul de primă Putere, și Eu nutresc speranța, că țara Mea se va putea rezemă, sub toate constelațiunile viitoare, pe scutul binevoitor al imperiului german.

Ministrul Meu Președinte, pe care-l recomand A. V. cu căldură și care Mi-a stat în ajutor, cu vorba și cu fapta, în cea mai grea perioadă a domniei Mele, are să atingă, cu permisiunea A. V., și alte chestiuni, cari vor avea să asigure României, devenite independente, o desvoltare și un viitor favorabil. Recunosc mai mult ca oricând necesitatea de a întări puterea armată a țerii Mele, pentru a ridica România la poziția, ce i se cuvine în încurcăturile orientale, cari ne mai așteaptă.

D-l Brătianu mai e însărcinat să remită A. V. ordinul Meu, pe care vă rog să-l primiți ca un semn al venerațiunii Mele. Împrejurarea că de azi înainte, putem socoti pe A. V. între membrii ordinului «Steaua României» ne umple de mândrie.

Cu dorință sinceră, ca sănătatea A. V. să se întărească pe deplin, pentru ca să puteți conduce încă timp îndelungat, cu brațul cel puternic, destinatele Germaniei precum și ale Europei întregi, rămân etc.

Scrisoare către Împăratul Germaniei.

6 (18) Martie 1880.

M. S. R. Domnitorul mulțumește Împăratului german pentru scrisoarea amabilă, pe care I-a remis-o Ministrul german, și-I trimete totdeodată felicitările Sale cele mai călduroase pentru 22 Martie, ziua, în care Germania întreagă își îndreptează rugăciunile sale către cer, pentruca Cel A-Tot-Puternic să întindă mâna sa ocrotitoare asupra iubitului Împărat erou.

La sfârșit își exprimă mulțumirea pentru numirea contelui de Wesdehlen în postul de Ministru german în București; acesta și-a câștigat deja simpatii generale prin firea lui fină și amabilă.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 6 (18) Martie 1880.

În săptămâna din urmă am fost așa de ocupat, încât Mi-a fost imposibil să scriu mai curând. Sosirea diferiților trimiși cu diferite misiuni, primiri oficiale, mese, baluri, toate s'au urmat repede; apoi afacerile de Stat și ședințele Consiliului, regularea chesioniilor importante, audiențele, nu puteau fi întrerupte, ș. a.

Îmi pare bine, că am o pauză pentru odihnă, în care Ne putem reculege.

Relațiunile diplomatice sunt restabilite cu toate Puterile mari și ne putem felicita, că avem reprezentanți distinși. Contele Wesdehlen a făcut asupra Mea, după cum i-am comunicat și Împăratului german, o impresiune excelentă și și-a câștigat deja multe simpatii aici. Împăratul îi dăduse o scrisoare foarte amabilă pentru Mine; în răspunsul Meu, am amintit cât de mult M'a mișcat atențiunea lui gingașă: am fost a priori sigur, că-i produce mulțumire știindu-Mă într'o poziție, care se cuvine numelui înalt ce port, și căruia am căutat să-i fac totdeauna cinste.

Sunt convins că Ministrul Meu Președinte va fi primit bine atât de Împăratul cât și de Bismarck, și sper că vizita lui de-acolo nu va fi fără influență asupra raporturilor bune, ce vrem să cultivăm în deosebi cu Germania.

Dela Berlin, Brătianu pleacă pentru scurt timp la Paris, și Îți va face o vizită la Sigmaringen, unde va raportă amănunțit despre cele văzute și auzite. Afară de aceea o misiune îndoită îl aduce la Tine: are să-Ți remită Marea-Cruce a «Stelei României», pe care Te rog s'o primești drept amintire pentru declararea independenței țerii Mele (10/22 Maiu 1877) și pentru că Tu ai pe deplin drept de a avea un ordin românesc; o a doua afacere, de ordin mai delicat, pe care ar vrea s'o atingă, e chestiunea succesiunii, pe care am tratat-o, înainte de plecarea lui, în prezența Elisabetei. Întreaga țară așteaptă în privința aceasta o asigurare pentru viitor...

Bratianu dealminteri, după multe experiențe și aspre dezamăgiri precum și după căderea lui nenorocită din trăsură, în anul 1878, a devenit nervos și bănuitor și nu e ușor de umblat cu el. În cursul acestei veri Mi-a înaintat în repetite rânduri demisiunea lui, crezând că a pierdut încrederea Mea: în faptul că Eu am rămas, în relațiunile Mele personale, totdeauna în atingere cu partidul conservator, a văzut un semn, că aş avea pentru acesta mai multă simpatie. Exprima-i din partea Ta speranța, că va rămâne încă mult timp consilier al Meu, după ce a adus, în situația aceasta grea pentru țara și Domnitorul său, servicii așa de importante, recunoscute de toată Europa. Cred că-i vei da ordinul Hohenzollern, reamintind în diplomă de serviciile credincioase, făcute Fiului Tău în timpuri grele.

După câteva zile călduroase s'a reîntors iarna pe neașteptate: un viscol cu zăpadă, vânt rece ca gheața și un frig de 10° R., au reținut și păgubit o săptămână întreagă semănăturile și vegetațiunea preste tot. Toată lumea așteaptă cu nerăbdare o ploaie caldă, pentru că, din cauza secetei, semănăturile de toamnă n'au răsărit încă.

Camerele vor mai ține ședințe încă o lună, având a mai vota proiecte importante. Paștele ortodox cade anul acesta în primele zile ale lui Maiu, stil nou, de aceea se trăgânează așa de mult ședințele Camerelor. Chestiunea căilor ferate se regulează cu încetul și nu fără piedici...

Scrisoare către Împăratul Germaniei.

București, 29 Martie (10 Aprilie) 1880.

M. S. R. Domnitorul mulțumește Împăratului german pentru acordarea înaltului ordin «Vulturul Negru» și adaoage:

Bucuria Mea a fost nesfârșit mărită prin scrisoarea autografă așa de amabilă a M. V., scrisă cu trăsăturile ferme, pe cari nimic nu le poate turburà. Cuvintele amabile, pe cari Mi-le adresează M. V., Îmi dovedesc din nou interesul cald și sentimentele prietenești, ce-Mi păstrează M. V. și pe cari le privesc ca odoare scumpe. M. V. le-ați dat o expresiune deosebită și prin primirea grațioasă și distincțiunea, de care ați împărtășit pe Ministrul Meu Președinte, precum și prin acceptarea binevoitoare a ordinului Meu...

Răspuns

la telegrama de felicitare a Rectorului Universității din Iași.

București, 8 (20) Aprilie 1880.

Vă mulțumim atât d-voastră cât și întregului Corp profesoral pentru felicitările ce Ne-ați adresat Doamnei și Mie în ziua de 8 Aprilie.

Rogu-vă, arătați sincerile Noastre urări Universității din Iași: crească, înflorească, umbrească ea pururea știința și patriotismul românesc.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 10 (22) Aprilie 1880.

Cuprins de potopul de afaceri, cari se grămădesc totdeauna către finele sesiunii, am amănat

să-Ți scriu, cu speranța că-Ți voi putea comunica un termen hotărît pentru revederea Noastră dorită. Astăzi, în fine, spre marea Noastră bucurie, Îți pot aduce la cunoștință, că sperăm a putea veni la Voi la finele lunii lui Maiu! Aveam intențiunea să alerg la Voi deja în prima jumătate a lunii viitoare; în Consiliul de Miniștri însă s'a exprimat dorința să petrecem în țară ziua de 10 (22) Maiu, așa de însemnată pentru România, cu atât mai vârtos, că e întâia oară, când se poate serba cu inima ușurată și fără griji. Eu nu sunt prietenul serbărilor și discursurilor oficiale, nici al unei *grande mise en scène*, și de aceea M'aș fi bucurat, dacă aș fi putut scăpa de serbare. Poate că Împăratul Wilhelm nu părăsește așa curând Berlinul, Eu l-aș vizita în capitala lui. Planurile lui pentru vară Îmi sunt necunoscute. Gazetele vorbesc de vizita Regelui din Siam în cursul lui Iunie...

În ceea ce privește politica, avem multe dificultăți interne și multă supărare din cauza activității partidelor conduse numai de considerațiuni personale. Peste două zile se închid Camerele, cari erau pe aci să dea Ministrului de interne un vot de neîncredere, dacă n'ar fi demisionat înainte de aceea. Brătianu caută să treacă acum peste acest obstacol, pentru că nu e comod a-l avea pe Kogălniceanu în opoziția, care se întărește din zi în zi. Moldova e totdeauna câmpul de încercare, pentru a aplica ministerului o lovitură pentru a-l răsturna apoi, de va fi cu putință. Din norocire însă, acesta e așa de tare și se bucură de o astfel de vază în străinătate, încât ar putea fi silit să se retragă numai cu învoirea Mea. Opoziția o știe aceasta foarte bine și de aceea își îndreaptă atacurile contra per-

soanei Mele; ea Îmi impută că M'aș fi identificat prea mult cu Cabinetul Meu și fac astfel cu neputință intervenirea partidelor. Conservatorii uită astăzi, că Eu am sprijinit Cabinetul lor (L. Catargiu) cu aceeași energie și loialitate ca și pe cel liberal de astăzi, și că am declarat tuturor partidelor, că Eu nu voi suferi aici niciodată stări ca în Grecia. Brătianu însuș s'ar retrage bucuros; el are însă situația în mână și de aceea trebuie să rămână. Despre călătoria lui la Berlin și la Viena nu e nevoie să-Ți comunic nimic, fiind că Ți-a comunicat totul; pentru Tine va fi însă nou, că lângă Spree s'au așteptat cu siguranță la proclamarea regalității spunându-se lui Kalinderu (care a sosit pentru câteva zile aci), că Brătianu nu pare a fi destul de monarhic, de oarece întârzie cu afacerea aceasta. Eu, personal, sunt încă pentru așteptare, pentrucă vreau să-Mi ieau Insumi titlul, nu să Mi se dea!

Brătianu eră încântat de primirea, care a aflat-o la Tine, și de sfaturile bune, pe care i le-ai dat. Când i-am predat, deodată cu scrisoarea Ta autografă, ordinul Hohenzollern, Mi-a zis că ordinul acesta, dimpreună cu Steaua României, e unicul, care îi face o bucurie adevărată, și scrisoarea Ta îi rămâne o moștenire scumpă pentru copii lui. Îți mulțumesc din inimă că ai împărtășit pe vrednicul bărbat cu această distincțiune. Dela Berlin i s'a trimis ordinul Coroanei.

Împăratul Wilhelm a însoțit acordarea ordinului Vulturul Negru cu o scrisoare foarte călduroasă, care, cu toată forma oficială, eră autografă.

Dela Principele de Coroană și dela Bismarck n'am primit încă răspuns. Cu câteva zile în urmă am trimis

și lui Fritz ordinul Meu, iar eri am decorat pe Contele Wesdehlen și personalul legațiunii germane.

Pentru a scăpa de recepțiuni și ovațiuni, am făcut de ziua nașterii Mele o excursiune la Sinaia, unde am ajuns cu trenul în trei ore. Timpul eră splendid și la munte tot așa de cald ca și la câmpie. Durere însă, că avem o secetă așa de îngrozitoare, încât nu vezi pe câmp nici un fir de iarbă verde; toată lumea e cuprinsă de cea mai mare grijă, și, de nu vom avea în curând ploae, e percută recolta din anul acesta! Seara la ceasurile nouă ne-am reîntors la București, unde am fost surprinși de o ovațiune pe cât de magnifică, pe atât de călduroasă. La gară se adunaseră Înaltul cler, Ministrii, Municipality, un mare număr de Senatori și Deputați, în frunte cu cei doi Președinți, toți ofițerii de Stat Major, autoritățile ș. a., în mare gală, precum și mii de oameni, ca să Mă feliciteze. Stradele până la Palat erau pavoazate, casele iluminate splendid; un mare conduct cu torțe Ne-a însoțit și din toate părțile eram aclamați! Aceste dovezi de alipire și mulțumire M'au mișcat foarte mult. Toată țara a luat parte la ele: 700 de telegrame Mi-au adus felicitări din toate orașele și comunele și dela un mare număr de particulari. Populațiunea din Iași a sărbătorit ziua într'un mod deosebit, ca să dea o devadă de sentimentele ei dinastice.

În momentul acesta Mă ocup foarte mult cu organizarea armatei. Îmulțirea însemnată a regimentelor și înzestrarea lor cu material bun, ne dă mult de lucru, sper însă ca să am peste câțiva ani o armată respectabilă, de care va trebui să țină fiecare socoteală.

Rezolvirea chestiunii Arab-Tabia se trăgănează prea mult; e speranță, ca pe la începutul lui Maiu să i se pună capăt în Constantinopol. Bulgarii ne cauzează la frontiera Dobrogei multe dificultăți; am fost siliți să expediem la Sofia o notă energică.

Peste 8—10 zile sosesc aici ministrii spanioli și portughezi cu răspunsurile la notificarea Mea. Misiunea Mea a fost primită în Madrid și Lisabona cu mare distincțiune și căldură; amintirea scumpei și neuitatei noastre Stefania spun că ar fi foarte vie în Portugalia; trimișii au avut repetite dovezi despre aceasta.

Mesagiu

la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

12 (24) Aprilie 1880.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Lunga și obositoare d-voastre activitate legislativă ajunge astăzi la finitul ei. Fie ca Adunări de revizuirea Constituțiunii, fie ca Adunări Legiuitoare ordinare, Parlamentul român a fost la înălțimea misiunii sale.

D-voastre ați deslegat grele și spinoase chestiuni internaționale, sociale și economice.

Ați introdus în liberala noastră Constituțiune principiul societăților moderne, acela al egalității politice fără deosebire de religie, încunjurând aplicarea acestui principiu cu garanțiile cerute de interesele noastre economice.

Invingând toate greutățile, ați pus țara în stăpanirea marei sale artere de comunicațiune: căile ferate.

Fără a impune populațiunilor nouă sarcini, ați dat Guvernului Meu un buget echilibrat, votat la timp și în stare de a putea face față la toate trebuințele serviciului public.

Mulțumită fondurilor speciale ce ați spus la dispozițiunea Ministeriului, vom putea perfecționa organizarea noastră militară și îmbunătăți materialul armatei.

Noua noastră provincie ne datorește o lege organică, care a fost primită cu bucurie de populațiunile noastre transdanubiene, fără osebite de naționalitate și de religiune, și care, prin principiile sale de ordine, de libertate și de civilizațiune, ne-a atras laudele opinunii publice europene.

Ați împlinit promisiunea dată de Constituantă vechei capitale a Moldovei, ca desdaunare a sacrificiilor ce acest nobil oraș a făcut cauzei Unirii, și prin două legi speciale ați dat Guvernului Meu putința de a ridica din ruine marile sale edificii: Catedrala metropolitană și vechiul Palat domnesc.

În numele țerii și în numele Meu, vă exprim dar toată recunoștința pentru lucrările d-voastre legislative, atât de grele, atât de importante, atât de mănoase în rezultate bune, și cari le datorim numai activității și patriotismului d-voastre.

D-voastre vă reînturnați acum în mijlocul conju-dețenilor cu conștiința împăcată, căci ați dat țerii bune legiuri și folositoare îmbunătățiri. Vă doresc dar cu această ocaziune sărbători frumoase în sinul familiei d-voastre și, înainte de a ne despărți, să strigăm cu

toții: Să trăiască muma noastră a tuturor, să trăiască România!

Sesiunea Corpurilor Legiuitoare este închisă.

București, la 12 Aprilie 1880.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor publice, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, M. Kogălniceanu; Ministru Afacerilor Străine și ad-interim la Culte și Instrucțiune publică, B. Boerescu; Ministru de Finanțe, I. Câmpineanu; Ministru de Războiu, General D. Lecca; Ministrul de Justiție, A. Stolojan.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 6 (18) Maiu 1880.

Durere că regularea chestiunii Arab-Tabia, care nu e terminată încă, va reclama iarăș o scurtă amânare a călătoriei Noastre în străinătate. E de neînțeles, pentruce întârzie Puterile mari așa de mult cu încheierea acestei afaceri, care a ajuns în stadiul ultim. Pentru a cedă intru câtva Rusiei, se intenționează a se da Bulgariei o compensație teritorială. În privința aceasta s'a iscat un schimb de note, și noi am îndrumat pe trimișii noștri să comunice că ne așteptăm că frontiera hotărâtă de comisiunea internațională va fi păstrată. La urmă va fi însă tot România, *qui payera les pots cassés*, adică ni se va da cu o mână, ce ni se va lua cu cealaltă. Chestiunea aceasta e cu mult mai interesantă, decum se pare în străinătate, și preocupă aici toate cercurile. Opozițiunea speră că Guvernul Meu va suferi o pierdere, care l-ar putea sili să se

retragă. Sunt silit, ori cât Îmi vine de greu, să aştept, ce întorsătură va lua afacerea, pentrucă ar putea avea urmări rele, dacă aş fi surprins în străinătate de-o soluţiune nemulţumitoare. Mulţumită lui Dumnezeu, revederea Noastră e aşă de apropiată, încât mai e vorba numai de câteva săptămâni, cari vor scădea cu puţină răbdare, în curând la câteva zile. Noi ne-am îndeplinit îndatoririle faţă de Marile Puteri şi îndeosebi faţă de Berlin; e acum rândul lor să se ţină de promisiunile lor. Cedarea Arab-Tabiei pentru o compensaţie nu e o îndeplinire a celor promise. Răbdarea noastră se pune într'adevăr la o probă grea şi se cere multă prudenţă şi perseverenţă pentru a nu o pierde cu totul.

În săptămânile din urmă aşă am fost de obosit şi de istovit, încât nu am fost nici la ceremoniile Paştelor d'aici. Ne-am dus la Sinaia, unde timp de 12 zile n'am atins nici condeiu nici hârtie. Vizitele numeroase nu le-am putut însă respinge; acestea au adus multă variaţie în petrecerea noastră, care a fost favorizată de cel mai frumos timp. De şase zile avem vizita Ducelui de Nassau, care Ne părăseşte săptămâna viitoare. Din cauza legăturilor lui numeroase în Austria aflu dela el multe, ce sunt pentru Mine interesante şi folositoare. Relaţiunile noastre sunt foarte prieteneşti şi petrecem împreună ore plăcute.

Ziua de 10/22 Maiu va fi sărbătorită anul acesta într'un mod deosebit. Deputaţiuni din toate oraşele şi judeţele precum şi din armata întreagă Mă vor felicita şi se vor întruni la un mare banchet, pe care-l va da Capitala; nu vor lipsi vorbiri şi toaste.

Recolta, care erà aproape perdută, a fost salvată în țara întreagă în urma unei ploii abundante. Vegetațiunea s'a schimbat ca prin minune, și Eu am scăpat de una din cele mai mari griji. Acum e nevoie de căldură, care însă nu va veni așa curând, fiindcă a plouat la munte și în Moldova-de-Nord. La Cotroceni trebuie să facem foc.

Aseară am primit iubita Ta scrisoare; cu inima îngreuiată scriu pe a Mea, care Îți va aduce o mică dezamăgire. Îți promit însă, că voi veni în cursul acestui veri, chiar de-ar trebui să călătoresc incognito, adecă fără a mai face alte vizite. Pentruce nu regulează Marile Puteri chestiunea Arab-Tabia!

Ordin de zi către armată.

10 (22) Maiu 1880.

Ofițeri, subofițeri, caporali și soldați,

Ziua de 10 Maiu este îndoit scumpă inimii Mele: în această zi am intrat ca Domn în Capitala României, și tot la 10 Maiu țara a devenit independentă, grație eroismului vostru.

Pe cât a fost însă de mare gloria care a încoronat silințele voastre, pe atât este de grea misiunea de a păstra neatins sacrul depozit pus de acum înainte sub scutul patriotismului vostru.

Sunt sigur că veți fi totdeauna pătrunși de înalta misiune ce vă incumbă și că România va găsi pururea

cea mai puternică garanție în devotamentul și în îndeplinirea datoriei voastre.

Să trăească România!

Să trăească armata română!

Dat în București, 10 Maiu 1880.

Răspuns

la felicitările delegațiunilor din județe.

10 (22) Maiu 1880.

Domnilor,

Sunt mândru și adânc mișcat, văzând împrejurul Meu delegații tuturor județelor și comunelor, cari au venit spre a sărbători împreună cu Capitala memorabila zi de astăzi.

La 10 Maiu 1866, pentru prima oară, se sigilă pactul, care a legat pentru totdeauna destinele Mele cu această țară.

Tot la 10 Maiu 1877, un puternic și bărbătesc freamăt făcù să tresară pe toți Românii dela o margine la alta a țerei; ei se grupară împrejurul Meu strigându-Mi: «Trage strămoșeasca spadă și reînvie zilele de glorie și de fericire ale Românilor! Fă țara independentă!»

Am mers vesel și plin de încredere, căci știam că am în urma Mea un întreg popor. Și astfel astăzi, 10 Maiu 1880, serbăm voioși aniversarea neatarnării României ca țară liberă și suverană, recunoscută de toate Statele.

Acum dar, Domnilor, când prin energia și silințele noastre ne-am reluat locul ce ni se cuvenia, o îndoită

și nu mai puțin nobilă sarcină se impune veghiărilor noastre patriotice: aceea de a consolida, cum ziceți, prin muncă, prin unitate, prin abnegațiune, ceea ce brațul viteaz al ostașilor noștri, ceea ce mintea, prudența cumpănită a tuturor bărbaților cari au condus trebile publice, au dobândit pentru scumpa noastră patrie. Astfel se va dovedi și mai bine că țara aceasta, tot atât de virilă și de perseverantă în pace ca și în războiu, este un element de ordine și de progres la locul ce Providența i-a însemnat.

Mulțumindu-vă, Doamna și Eu, încă odată pentru cuvintele ce-Mi roștiți în numele tuturor județelor și comunelor, să ne unim din nou cu toții în acel strigăt, care în veselie sau în primejdie va eși chiar cu ultima suflare din pepturi românești: Să trăiască România!

Toast

la prânzul dat în sala Teatrului Național.

10 (22) Maiu 1880.

Ziua de 10 Maiu fiind o sărbătoare națională, închin cel dintăiu pahar în onorul țerii. Sunt acum trei ani de când România, în împrejurările cele mai grele, se declară independentă. Armată și popor luptară cu vitejie și bărbăție și învinseră în fine toate greutățile. Lupta aceasta a oțelit și întărit națiunea, și astăzi putem privi viitorul cu liniște și încredere, și strigă cu mândrie: Să trăiască scumpa noastră patrie de sine stătătoare!

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Sinaia, 2 (14) Iulie 1880.

Terminul pentru revederea de demult dorită nu mai e departe. Cauza care Ne împiedică de-a pleca chiar de-acum, e îmbolnăvirea lui Brătianu, ceea ce a amânat călătoria lui, foarte necesară, prin Moldova, care e în legătură cu remanierea ministerului. Eu am fost cu opt zile în urmă la București, pentru a primi pe ministrul portughez și a trata cu ministrul Meu președinte toate afacerile, pentru ca să poată pleca în ziua următoare la Iași; o inflamațiune acută de gât, de care a scăpat acum, l-a ținut o săptămână întreagă în casă. Peste câteva zile își va începe călătoria de inspecție. Îmi va raporta despre ea și-și va întări apoi ministerul prin elemente moldovenesti. Boerescu vrea să iasă din minister, noi cercăm însă să-l convingem ca să rămână până la deschiderea Camerelor, fiindcă o schimbare radicală n'ar fi potrivită. Toate aceste supărări Mă opresc încă; sper însă, că până la finele lunii totul va fi regulat. Atunci vrem să alergăm de-a dreptul la Voi.

Cumnatul Meu Wilhelm Ne părăsește, cu părerea noastră de rău, la finele acestei săptămâni, pentru a se reîntoarce în Holanda și apoi la Rin; am petrecut împreună zile plăcute și Elisabeta, care a fost primăvara aceasta mult timp bolnăvicioasă, s'a întremat cu totul și s'a înveselit; la aceasta a contribuit mult și aerul dela munte. Căldura în București este de nesuferit; puținele zile, pe cari le-am petrecut acolo, Mi-au făcut rău, așa că n'am putut dormi nici o noapte. Aici avem multe

furtuni, cari împiedică clădirile Mele. Lucrările trebuie mănate cu cea mai mare energie, căci castelul trebuie să fie gata până la finele lui Septemvrie; se simte nevoie să Ne îngrijim cât mai curând de o instalațiune potrivită, pentrucă vizitele au devenit așa de numeroase, încât încăperile modeste ale mănăstirii nu mai sunt îndesulătoare. Duminica trecută au sosit aici, în trenuri separate, peste 500 de persoane, cari au prea umplut de vieață aceste văi pașnice. Acum, comunicațiunea cu trenul e întreruptă din cauza unei surpări de mal. Călătorii sunt siliți să coboare din tren și să meargă pe jos cale de un kilometru, și întreruperea aceasta poate ținea câteva săptămâni, deoarece la locul primejduit, va trebui probabil să se facă o galerie. Pentru călătoria Noastră în străinătate, întâmplarea aceasta este încă foarte neplăcută, fiind toate vagoanele noastre de partea ceealaltă și Noi trebuie să călătorim la București.

Tocmai pleacă dela Mine Ministrul de finanțe, care Mi-a raportat dimpreună cu Kalinderu, despre afacerea căilor ferate, care se desfășură în mod favorabil, și Mi-a comunicat, că Brătianu a plecat azi dimineată în Moldova, dar că trebuie să sosească la 15 (27) iarăș în București, căci în ziua aceasta se constituie Banca Națională. Indată după aceea se va completă ministerul, și apoi, după ce vom sta puțin în oraș, vom putea plecă... Măne facem o excursiune la ocnele din Telega, cari prezintă un deosebit interes pentru cumnatul Meu.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

Sinaia, 24 Iulie (5 August) 1880.

Astăzi Îți scriu cu inima plină de bucurie, căci în fine, Îți pot vesti plecarea Noastră apropiată, care Ne va aduce revederea dorită! Ieri M'am retras aici dela București și am hotărît o serie întreagă de chestiuni importante, cari rămaseră până acum suspendate, așa că la începutul săptămânii viitoare putem plecă: de Duminecă într'o săptămână sper că sosesc la Voi! Pe cât de apropiată e revederea, pe atât de îndepărtată Mi se pare încă, pentrucă ard de nerăbdare. Elisabeta ar alergă deadreptul la Mama Ei, pentrucă să Se întâlnească apoi cu Mine mai târziu în casa părintească. Eu cu atât mai puțin Mă pot opune dorinței Ei, cu cât simțesc cu Ea cât de greu trebuie să fie pentru inima Ei de mamă venirea la Krauchenwies, unde am petrecut în 1873 un timp așa de plăcut, astăzi însă legat de amintiri așa de dureroase! De nu se va ivi o piedecă neprăvăzută, plecăm Marția viitoare (la 10) d'aici și sosim Miercuri după-ameaz în Viena; Joi vrem să vizităm pe Archiducii Albrecht și Reiner în Baden, iar Vineri, urmând unei invitări a Împăratului austriac, Ne vom duce la Ischl. Cred că, după ce vom petrece 24 ore acolo, Ne vom putea continua călătoria. În München Mă despart de Elisabeta și sper să fiu Duminecă la Voi. Pentru a scăpa de orice primiri, călătorim incognito. Eu ieau numai un aghiotant cu Mine, pe colonelul Schina, care încă din 1867 este pe lângă Mine. Pentru afaceri, pe cari le-am

redus la ce este mai necesar, voi dispune să-Mi vină mai târziu un secretar dela una dinlegațiunile noastre.

În București, unde am stat patru zile, am fost foarte frământat de afacerile numeroase și de căldura îngrozitoare; dela șapte ore dimineața până târziu noaptea n'am avut nici un moment liber; am vorbit despre toate cazurile prevăzute și neprevăzute, ca și când M'aș fi îndepărtat pentru o jumătate de an. În presara plecării noastre mai vin încă toți Ministrii aici, pentru a mai aveâ o ultimă convorbire, căci ei nu sunt fără grijă pentru viitorul apropiat, ceeace nu pot spune despre Mine. Astăzi nu voi să intru în amănunte, pe cari Ți le pot comunica mai bine din graiu viu. Nu vor ajunge însă săptămâni, ca să-Ți povestesc toate cele trecute și prezente și să-Ți comunic multe lucruri interesante cu privire la viitor.

Durere, că la începutul lui Octomvrie trebue să fiu iară aici, din cauza manevrelor celor mari, pe cari voesc să le conduc în persoană; pentru acesta am dispus să se concentreze două diviziuni de rășboiu la Roman în Moldova și la Ploești în Muntenia. Armata întreagă e înzestrată acum cu pușca cea nouă de tot excelentă. În București am inspectat de curând școala de tir, care e compusă dintr'un batalion de 700 oameni, unde vin delegațiuni din toate regimentele de infanterie și cavalerie, pentruca să se deprindă cu pușca, sau cu carabina cea nouă. Rezultatele sunt excelente.

În privința vizitei Mele la Împăratul german, am făcut dejă pașii necesari; am de gând să-l vizitez în Babelsberg.

Telegramă

către Generalul Slăniceanu, Ministru de Războiu.

Weinburg, 30 August (11 Septembrie) 1880.

Deși departe de țară, toată gândirea Mea este astăzi în mijlocul scumpei Mele armate, care prin bravura sa a știut a ridica în această memorabilă zi prestigiul României, și Ne gândim astăzi și la bravii căzuți, cari au pus temelia independenței țării. Vă rog, fiți interpretul Meu, pentru a arăta armatei ale Mele mulțumiri și felicitări.

Telegramă

către I. C. Brătianu, Președintele Consiliului de Miniștri.

Rheineck, 31 August (12 Septembrie) 1880.

Adânc mișcat de urările ce-Mi exprimați pentru această zi memorabilă, la care Mi-a fost dat a reinvia, în capul bravei noastre armate, vitejia strămoșească, sunt mândru a conduce destinatele unei națiuni care este decisă a statornici tot și a nu se da înapoi înaintea oricărui sacrificiu pentru a apăra drepturile sale și independența sa. Dumnezeu va veghea și în viitor asupra scumpei noastre patrii.

Alocuțiune

către ofițerii Regimentului austro-ungar No. 6 «Carol I.»

Budapesta, 1 (13) Octombrie 1880.

M. S. Regală întrunind pe ofițerii regimentului le țină un discurs, prin care Și-a exprimat satisfacțiunea ce avea de a-l putea numi de astăzi înainte «Regimentul al 6-lea al Său»,

și că este atins de onoarea ce M. S. Împăratul I-a făcut comp-tându-l astfel în rândul bravei armate imperiale ca Șef al unui regiment, care a adăogat mai multe victorii la drapelul său și care a rămas credincios vechilor sale tradițiuni. M. S. R. Domnitorul a mai adăogat că epoca în care a avut norocirea de a fi fost cu acest regiment în foc a rămas neștearsă în inima Sa, fiindcă i-a putut admiră bravura încercată pe câmpul din Sleswig, adăogând totdeodată că urările Sale vor însoți acest regiment totdeauna și pretutindeni.

M. S. R. Domnul a invitat apoi pe toți ofițerii a se uni într'un strigăt, scump tuturor, de: Să trăească M. S. Împă-ratul Francisc Iosif.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 4 (16) Octomvrie 1880.

Am ajuns cu noroc acasă, și petrecerea Noastră împreună, care, durere, a fost prea scurtă, Mi-se pare astăzi ca un vis frumos. Vă mulțumim încă odată pentru toată dragostea Voastră, și cu dor Vă caută gândurile Noastre în cercul familiar așa de drag.

Am călătorit mai bine decât Mă așteptam, deși oboselile din Viena și Pesta au fost foarte mari. Îndată după sosirea Noastră în Viena, a venit Archiducele Albrecht, ca să Ne invite pe seară la o masă familiară; baronul Haymerle a stat peste o oră la Mine, am atins toate chestiunile, și acea a succesiunii: Austria dorește: asigurarea dinastiei Hohenzollern la Dunăre!

Am dispus să întrebe numai decât la Împăratul, când Mă pot prezenta, și El a venit în persoană la Noi, la orele 12, pentru a aduce răspunsul, și a ră-mas aproape o oră, conversând în modul cel mai

amabil. El s'a informat cu dinadinsul despre Tine și Te-a compătimit mult din cauza suferinței Tale. După amiază au venit Archiducii, Reuss cu familia lui, generalul de divizie Schönfeld, baronul Hofmann, doamna de Haymerle ș. a., așa că se apropiase ora mesei, fără ca Noi să fi putut eși la plimbare.

În dimineața zilei următoare M'am prezentat Împăratului în uniforma regimentului Meu și am avut o convorbire lungă cu El, care M'a mulțumit foarte mult; am trecut pe la Archiduci și am vizitat pe Haymerle și pe Reuss. La 3 am plecat la Pesta, unde Mercuri Mi-am inspectat regimentul. În sunetele imnului național român am trecut pe dinaintea lui și am dispus să defileze. După o scurtă alocuțiune către corpul ofițeresc am vizitat cazarma. După amiază veniră Miniștrii unguri la Mine, iar la 6 ceasuri am dat o masă mare Generalilor și corpului ofițeresc din regimentul Meu. Primul toast L-am ținut pentru Împăratul; s'a intonat imnul austriac, apoi a băut colonelul în sănătatea Mea; a urmat imnul român, și la urmă am toastat pentru regimentul al 6-lea.

La 10 ceasuri am plecat la București împreună cu Elisabeta, care venia de la Viena; corpul ofițeresc și-a luat rămas bun în gară. La 9 dimineața am ajuns în Vârciorova, fiind primiți de Brătianu, de Ministrul de Interne și de toate autoritățile. Continuarea călătoriei dealungul țerii se aseamnă unui mers triumfal; garile împodobite splendid abia mai puteau cuprinde miile de oameni, cari alergaseră acolo din toate părțile. Bucuria revederii era izvorită din inimă, și toate clasele populațiunii erau părtașe la ea. Țara am aflat-o în cea mai bună stare și dispoziția foarte bună.

Ieri au început numai decât afacerile, și mâne Mă duc în inspecție la tabără.

Scuză-Mă pentru rândurile scrise în grabă și rău; sunt însă așa de ocupat, în cât nu știu unde Îmi stă capul! Ne gândim cu dor la Weinburg cea frumoasă și la locuitorii ei...

Scrisoare oficială

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

11 (23) Octomvrie 1880.

Alteță Regală și Prea Scumpe Părinte,

După întoarcerea Mea în România, Consiliul Meu de Miniștri Mi-a expus din nou necesitatea de a regulă printr'un act formal cestiunea succesiunii la Tron. Această cestiune în timpii din urmă a fost viu agitată în țară, și Alteța Voastră Regală cunoaște importanța ce pun Oamenii de Stat ai României la rezolvarea ei, pe care o consideră ca o puternică garanție de stabilitate pentru viitor.

Cunoscând bunele dispozițiuni ale Alteței Voastre Regale, precum și viul și sincerul interes ce-l purtați țerii care Mi-a încredințat destinatele sale, nu Mă îndoesc a face apel în numele Meu și al Guvernului la aceste simțeminte, spre a rugă pe Alteța Voastră Regală a da deplina Sa consimțire la prescripțiunile constituționale cari regulează ordinea la succesiune la Tronul României în Casa de Hohenzollern.

Deși articolele legii noastre fundamentale sunt de o mare precizie în această privință, Alteța Voastră

Regală va recunoaște însă necesitatea de a face, înainte de toate și spre înlăturarea a orice nedumerire, o declarațiune formală, semnată de toți membrii Familiei Noastre Princiare, constatând acceptarea lor eventuală a succesiunii la Tronul României, cu toate prerogativele și restricțiunile cari îi sunt alipite.

Adunările române vor fi chemate a lua act de această importantă deciziune. Sunt conșins că o vor primi cu o vie satisfacțiune și că vor considera-o ca o îndeplinire a dorințelor de atâtea ori exprimate de către diferitele Reprezentațiuni ale țerii.

În speranță că Alteța Voastră Regală împărtășește pe deplin părerea Noastră și așteptând un răspuns favorabil, profit cu bucurie de această ocaziune spre a Vă reînnoi, Alteța Regală și Prea Scumpe Părinte, expresiunea respectului filial și a dragostei cu care nu voi înceta a fi al Alteței Voastre Regale credincios devotat

Carol.

București, 11 (23) Octomvrie 1880.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

București, 13 (25) Octomvrie 1880.

Astăzi am, pe neașteptate, o zi liberă, de care Mă folosesc numai decât pentru a-Ți scrie câteva rânduri. Plecarea Noastră în Moldova trebuie să se facă azi dimineață, peste noapte însă a fost un viscol cu zăpadă așa de mare, încât Ministrii M'au rugat să schimb dispozițiile pentru călătorie. Sperăm să plecăm mâne,

pentru că barometrul se urcă și se face frig. Schimbarea aceasta bruscă nu ne-o putem explica; ieri am prânzit cu principele Bulgariei afară și ne plângeam de căldură, azi trebuie să facem foc!

Săptămâna din urmă a fost foarte agitată și oboitoare. Luni am plecat la tabăra din Țigănești, am alarmat trupele, am inspectat la rând pe fiecare unitate în parte, batalioane, baterii și excadroane, și am terminat cu o manevră de exerciții, la cari au participat 12 batalioane, 8 excadroane și 8 baterii. Marți am inspectat trupele din localitate, și am ținut un Consiliu de Miniștri. Mercuri am participat la manevrele trupelor din tabără contra unui dușman mascat; în ziua aceasta arșița era așa de mare, încât soldații cădeau ca muștele, și doi cai au rămas morți pe loc. Manevra oferea un frumos tablou răsboinic, și a eșit bine. Joi și Vineri au fost zile de marș, pe care le-am folosit pentru vizita Mea în Rusciuc, iar Sâmbătă am inspectat lângă București din nou toate trupele, lângă cari s'a alăturat garnizoana locală, și am încheiat manevrele cu o revistă mare, la care a participat și Elisabeta.

Ieri am avut ziua întreagă vizita lui Sandro, care era fericit că mai poate petrece câteva ceasuri plăcute cu Noi. Primirea ce Mi-au făcut-o El și țara lui în Rusciuc, a fost de o frumusețe și amabilitate grandioasă. Orașul întreg și deputațiunii din țară Mă așteptau la debarcader, până unde însoțise flotila bulgară de pe Dunăre vaporul Meu de război «Grivița». Principele M'a primit însoțit de miniștrii săi și de deputațiunile armatei sale; iar mitropolitul, îmbrăcat împreună cu clerul întreg, în odăjdiile sfinte, Mi-a ținut o vorbire în limba română, în care a accentuat

în deosebi câtă recunoștință datorează Bulgaria României pentru toate binefacerile și ospitalitatea cea mare, pe cari le-a oferit totdeauna Bulgarilor, și pentru însemnata parte, ce a luat la liberarea Bulgariei. I-am răspuns tot românește, că-Mi face o deosebită plăcere de-a primi aceasta asigurare tocmai din gura mitropolitului, primul demnitar al Bulgariei, și că depinde numai dela Bulgaria a cultiva totdeauna cele mai intime raporturi cu România, care nu dorește nimic mai bun!—În drumul către conac domniă un entuziasm adevărat; toată lumea Mă aclamă în limba română; trupele erau așezate în rând de amândouă părțile drumului și corurile muzicale cântau imnul român. Sandro Îmi spuse: «Nu-Ți poți inchipuî, cât de popular ești Tu în Bulgaria și mai ales în armata Mea! Nici pentru Împăratul Alexandru nu s'ar putea face mai mult...» După amiază au fost serbări populare cu jocuri naționale, iar seara la 6 1/2 masă de gală cu toaste. La ceasurile opt am făcut o plimbare prin orașul bogat iluminat și am privit la niște focuri splendide de artificii pe Dunăre; 10—12 corăbii cu coruri muzicale, iluminate de sus până jos, plutiau pe fluviul cel lat în coace și în colo, și 800 de focuri erau aprinse pe insulele din față. Pregătirile cele mari și cheltuelile făcute M'au înduplecat să rămân peste noapte; la început aveam de gând să fac numai o vizită de câteva ore.

În dimineața următoare Mi-a prezentat Sandro trupele sale; eșiră: un batalion (druzina) de infanterie, o baterie de artilerie și un escadron (sotnie) de cavalerie. M'am mirat de progresele mari făcute de trupe în timp așa de scurt: exercițiile se făceau iute, îmbrăcămintea și armamentul (puști Berdan) sunt fără

defecte. Cadrele, ofițerii și subofițerii, se compun numai din Ruși — sunt convins că au trimis numai ce e mai bun; rusești sunt și comanda, regulamentul, armamentul. Cred că Mi s'a prezentat un corp de elită; dacă toate trupele sunt așa de bine instruite, Bulgaria va avea în curând o armată vrednică. Intre ofițerii rusești am aflat mulți cunoscuți, cari stătuseră înaintea Plevnei sub comanda Mea.

După prânz, la ceasurile unu, am părăsit Rusciucul, fiind petrecut până la Giurgiu de Principele, Ministrii lui și toți ofițerii, cari Mi-au dăruit un policantru dragălaș compus din arme. Dela 4—6 am avut Consiliu de Ministrii la Cotroceni. Impresiunile câștigate în vizita Mea sunt toate favorabile: Bulgarii au dorința ferbinte de-a trăi în prietenie cu noi și au, cel puțin pentru moment, intențiuni pașnice față de Turcia, împreună cu o mișcare puternică de-a se emancipa de sub influența rusească. Ultimele două observațiuni le pot dovedi cu aceea, că ministrul de războiu rusobulgar este învinovățit în Bulgaria a fi prea îngăduitor față de Turci; de altă parte ministrul președinte Tancoff, șeful partidului național radical, e cuprins de o mare antipatie față de tot ce e rusesc și a înlocuit aproape pe toți funcționarii civili ruși. El are un ordin rusesc, pe care nu-l poartă, asta însă ca radical care nu vrea să poarte nici un semn extern.

La Viena am făcut cunoscut, că vizita Mea în Bulgaria e o misiune pentru pace, și că am adus pe tapet chestiunea cetăților...

Fostul Domnitor al Moldovei, Mihail Sturdza, Mi-a trimis din Paris o scrisoare demonstrativă de felicitare pentru primirea demnității de Rege, care este în

perspectivă: «Am fost unul dintre cei dintâi, care am felicitat pe M. V. R. la urcarea pe tronul României; fie-Mi îngăduit a exprima sentimentul unui Român cu totul bun și adevărat în epoca solemnă în care se îndeplinește înălțarea României la rangul de regat. Astfel în zilele din urmă ale vieții mele visul meu de toate zilele se va îndeplini, văzând Patria mea cărmuită de suveranul său legitim și victorios.»

Ieri am expediat scrisoarea Mea oficială către Tine. În plin Consiliu de Miniștri Brătianu a luat cuvântul și a formulat rugarea, ca chestiunea succesiunii să fie regulată printr'un act formal; am declarat, că voi aduce dorința ministerului Meu în mod oficial la cunoștința Ta și că, fără îndoială, voi primi în curând un răspuns favorabil. La 15 (27) Noemvrie se vor deschide Camerele; până atunci ar fi de dorit să am hârtiile...

Răspuns

la toastul Primarului din Galați.

14 (26) Octomvrie 1880.

Mișcarea măreață ce primim astăzi din partea Gălățenilor este în adevăr impunătoare și prin aceasta Mă convinge de devotamentul despre care niciodată nu M'am îndoit. Recunoscător dar pentru această măreață și spontanee primire, vă însărcinez, Domnule Primar, ca să arătați Gălățenilor din partea Noastră și a Doamnei viile Noastre mulțumiri, urându-le prosperitate în toate interesele localității lor.

Toast la prânzul din Roman.

16 (28) Octomvrie 1880.

Inchin acest pahar în onorul Diviziunii IV, care prin vitejia sa pe câmpul de bătaie a scris paginile cele mai frumoase din gloriosul nostru războiu și a știut să ridice atât de sus reputațiunea armatei noastre. Convins că și în viitor această diviziune va păstra neatins acest renume, beau în sănătatea Diviziunii IV, amintindu-ne memoria eroilor căzuți pentru independența României.

Toast la prânzul din Iași.

18 (30) Octomvrie 1880.

Ridic acest pahar în onorul a adoua Capitală a țerii, leagănul Unirii, din care s'a ridicat Statul român. Iașii, vechea metropolă a României poate dar fi mândră, fiindcă ea a pus temelia din care s'a ridicat România tare și independentă, respectată de toată Europa. Mulțumind din toată inima Iașului pentru patriotismul ce a arătat în toate ocaziunile și pentru iubirea și devotamentul cu cari Ne-a primit astăzi, beau în sănătatea Ieșenilor, cari au fost și vor fi totdeauna, sunt convins, în fruntea actelor celor mari.

Să trăiți!

Ordin de zi către armată.

Iași, 21 Octomvrie (2 Noemvrie) 1880.

Ostași,

Concentrările și tăberile de instrucție sunt astăzi principalul mijloc de a desvoltă și de a da tărie

numeroaselor trupe ce organizația militară cere de a pune în acțiune. Printr'insele numai, șefii superiori de toată treapta învață a cunoaște și a avea de aproape în mână trupele ce comandă, și iarăș printr'insele trupa dobândește încrederea și coeziunea trebuincioasă și câștigă, prin contactul zilnic, dragostea șefilor, meniți a o conduce la îndeplinirea datoriilor sale către patrie.

Ostași din taberele Țigănești și Roman,

Ați avut ocaziune să vă convingeți înși-vă de rezultatele dobândite în acest an; și mai cu seamă voi, dorobanți și călărași, cari, deși organizați semi-permanent, ați știut cu toate aceste, prin râvna și silința ce ați arătat, a vă înfațișa întocmai ca trupele cele vechi, ați dovedit că temelia puterii noastre armate este pusă și că țara poate comptă pe instituțiile sale militare.

Înainte dar pe această cale și Eu voi fi pururea mândru de a fi în capul vostru, precum am simțit cea mai vie satisfacțiune constatând în persoană, la diferitele exerciții, marșuri și manevre, adevăratul progres realizat prin silințele voastre.

Exprim dar șefilor și trupelor Domneasca Mea mulțumire pentru zelul și devotamentul ce au desfășurat.

Dat în Iași, 21 Octomvrie 1880.

Carol.

Scrisoare către Primarul Iașilor.

Iași, 22 Octomvrie (3 Noemvrie) 1880.

Domnule Primar,

De câte ori Doamna și Eu am venit în Iași, am simțit o deosebită plăcere de a petrece câtva timp în mijlocul patrioticei și credincioasei sale poporațiuni, care Ne-a primit în totdeauna cu brațe deschise și cu semne ale celei mai sincere iubiri. Aceeaș calduroasă primire am întâmpinat-o și acum în scurtele, dar plăcutele zile, cât am stat în acest oraș, și regretând că împrejurările nu ne-au permis a rămâne mai mult, te rog, domnule Primar, să fii interpretul recunoștinței noastre pe lângă orașenii de toate stările pentru frumoasa primire ce Ne-au făcut și să-i încredințezi că dorințele, interesele și trebuințele lor vor afla în totdeauna un răsunset în inima Mea, ca și în inima țerii.

Tot deodată am dispus a ți se înaintă, împreună cu aceasta, suma de 2.000 lei, spre a se împărți la la săraci și cei cu totul în lipsă de mijloace.

Mulțumindu-ți d-tale în particular pentru toate îngrijirile ce Ne-ai dat în numele orașului, te rog să primești, domnule Primar, încredințarea binevoitoare stime ce-ți păstrez.

Iași, 22 Octomvrie 1880.

Cuvântare

la deschiderea Expoziției de arte și industrie,
organizată de societatea Concordia Română.

1 (13) Noemvrie 1880.

Expozițiunile au dat în toate țările indemnul cel mai puternic artelor, industriei și meseriilor, stabilind concurența, răsplătind silința. Sper că tot așa va fi și la noi. Salut dar cu mare bucurie întâia expozițiune română înființată prin inițiativa societății Concordia, și urez din toată inima un deplin succes acestei frumoase întreprinderi, care, sunt convins, va purta roadele sale. Am avut în totdeauna dorința cea mai vie de a vedea industria și meseriile naționale asigurate și dezvoltate prin fabrici și prin școli practice, păstrându-se astfel țării atâtea milioane cari merg în fiecare an peste hotare. Voiu fi dar recunoscător oricărui va contribui și lucra la emanciparea noastră economică. Dea Dumnezeu ca această mică expoziție, care este deja semnul unui progres simțitor, să fie începutul într-o dobândirea marelui rezultat care va da nouă viață și tărie poporului român!

Mulțumesc tuturor cari au luat parte la această roditoare întreprindere, și voiu trece cu plăcere prin diferitele secțiuni, spre a judeca silințele și munca fiecăruia.

Cuvântare

la inaugurarea lucrărilor de canalizarea Dâmboviței.

2 (14) Noemvrie 1880.

Mă unesc din toată inima la bucuria generală ce simte astăzi Capitala, văzând începutul lucrărilor de

canalizarea Dâmboviței, așteptat de mulți ani cu nerăbdare și viu dorit de Mine. Am toată încrederea că Municipality va pune toată stăruința spre a duce la un bun sfârșit această mare întreprindere, chemată a transformă orașul și a îmbunătăți starea sănătății locuitorilor. Răsplata cea mai frumoasă, pentru inițiativa Primăriei în această importantă lucrare și perseverența ce va pune, va fi nu numai recunoștința Bucureștenilor, dar și cea a națiunii întregi, care se va mândri de Capitala ei. Vă mulțumesc de cuvintele bine simțite ce Mi-ați adresat în numele reprezentățiunii orașului, și-Mi voiui aminti totdeauna de ziua în care am pus mâna la edificarea acestei opere.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mehedințenilor.

9 (21) Noemvrie 1880.

M. S. R. Domnitorul răspunde Președintelui Consiliul județean :

Am aflat cu plăcere de serbarea organizată de județul Mehedinți pentru aniversarea zilei de 9 Noemvrie când fiii Mehedinților au dovedit că tradițiunile eroice sunt încă vii între dâșii, și s'au acoperit de glorie apărând patria la Rahova. Sunt vesel a vedea cât sunt de adânc săpate în inimă fiecărui Român datele memorabile când ostașii noștri, prin vitejia lor, au reîntemeiat onoarea și independența țerii. Mulțumiți din parte-Mi județenilor pentru felicitările ce Mi-au trimis.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1880.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Mă simt totdeauna fericit aflându-Mă în mijlocul Reprezentațiunii naționale. Astăzi însă mulțumirea Mea este cu atât mai mare, că preocupățiunile exterioare, cari ne-au absorbit la începutul sesiunii anului trecut, sunt înlăturate și toată solitudinea și activitatea noastră pot fi concentrate asupra îmbunătățirilor interioare și indestulării trebuințelor țerii, cari au putut suferi în anii trecuți din cauza grelelor împrejurări prin cari am trecut.

După atâția secoli de suferințe și de lupte, România independentă și-a luat locul cuvenit între Statele europene. Recunoscută de toate Puterile, ea întreține cu dansele relațiunile cele mai cordiale.

Țara va ști a răspunde la încrederea și la simpatia ce marile Puteri i-au arătat. Prin desvoltarea sa națională, ea va proba cu fapte că existența ei constituie un element de ordine și de civilizațiune în Orientul Europei.

Cu ocaziunea călătoriei Mele de astă vară și a primirii ce Mi s'a făcut cu atâta simpatie, care se răsfrângea asupra națiunii, am constatat Însumi cu o vie mulțumire încrederea și stima ce inspiră junele nostru Stat independent.

Să continuăm a păstra aceste bune simțeminte și a nu înceta de a desvolta și întări cu toții, Adunări și Guvern, elementele cari constituiesc condițiunile de

vieată și de soliditate ale noarei noastre situațiuni politice.

Relațiunile noastre exterioare sunt din cele mai bune.

Independența României, notificată tuturor Capilor de Stat, a fost primită pretutindeni cu o vie satisfacțiune.

Mai multe tractate și convențiuni, ce Guvernul Meu a încheiat cu diferitele State, și altele, cari sunt în negociare, vă vor fi supuse domniilor-voastre în această sesiune.

Chestiunea reglementării libertății navigațiunii pe Dunărea-de-jos are peste puțin a se rezolvă de Comisiunea europeană dela Galați. Guvernul Meu, pătruns de marile interese ce România are pe acest fluviu, va ști a le mănține și a le apăra, în acord cu textul tractatelor și cu principiul libertății de navigațiune.

Deși îngrijirile politice din trecut au oprit pe Guvernul Meu a da toată atențiunea cuvenită administrațiunii interioare a țerii, totuș în intervalul sesiunilor Corpurilor Legiuitoare el s'a ocupat, pe cât i-a stat prin putință, cu îmbunătățirile cele mai însemnate ale administrațiunii publice.

Astfel, legea organică a comunelor, care s'a și votat în parte de domniile-voastre, s'a supus la un nou studiu, spre a eși astfel și mai bună din votul definitiv al Corpurilor Legiuitoare, care-i va permite aplicarea. Asemenea se va face și cu proiectul pentru consiliile județene, deja supus Camerei. Prin ambele aceste legi, descentralizarea administrațiunii va deveni o realitate, pusă în acord cu exigențele Constituțiunii noastre.

Proiectul de lege pentru primirea și înaintarea în funcțiunile administrative, studiat și modificat potrivit trebuințelor noastre, se va supune deliberațiunilor domniilor-voastre și vom face ca, prin condițiunile de capacitate și garanțiile de stabilitate, să avem un personal administrativ care să corespundă la însemnata misiune ce-i este încredințată.

O experiență de mai mulți ani a dovedit asemenea că legea tocmelilor agricole și aceea a poliției rurale cer urgente și serioase modificări, pe cari Guvernul Meu se va grăbi a vi le prezenta cât mai neîntârziat.

Starea finanțelor noastre vă va fi supusă în toate amărunturile ei prin situațiunea financiară ce are să vă prezinte Ministrul Meu de Finanțe. Trebuie să constat însă chiar aci, că recolta cu totul mediocră a anului trecut și grelele sarcine ce bugetul a avut să poarte în anul 1879 au făcut să se nască, pentru un moment temerea că veniturile bugetare nu vor putea acoperi cheltuelile aceluia an; această temere, din fericire, nu a fost întemeiată: departe de a prezenta un deficit, anul 1879 și primele trei luni ale anului 1880 s'au soldat pe deplin cu simplele resurse bugetare, lăsând chiar un excedent.

Acest rezultat, de care trebuie să ne felicităm, e datorit negreșit silințelor de îmbunătățiri serioase aduse în administrațiunea financiară; dar mai ales și în cel mai înalt grad studiului conștiincios ce a condus Camera în alcătuirea bugetelor și spiritului ei de economie bine înțeleasă și apropiată trebuințelor țerii. Pentru a înlesni în viitor și mai mult lucrările Camerei în această privință, Ministrul Meu de Finanțe a luat măsuri pentru studiul, revizuirea și punerea în deplină armonie a legilor

financiare actuale. Vi se va supune treptat delibera-
 țiunilor d-voastre diferitele proiecte de legi pregătite,
 mai ales proiectul de lege pentru păduri, a cărui mare
 trebuință este de atâta timp și atât de mult simțită
 de toată țara.

Instrucțiunea publică, dela al căreia mod de orga-
 nizare atârna viitorul întreg al țerii noastre, a atras
 atențiunea deosebită a Guvernului Meu.

O experiență de 15 ani a dovedit că actuala lege
 a instrucțiunii publice, deși a putut fi bună pentru alți
 timpi, nu mai este astăzi îndestulătoare pentru gene-
 rațiunile tinere, cari trebuie să fie pregătite în raport
 cu progresele noastre sociale și economice.

De aceea Guvernul Meu va supune deliberării
 d-voastre un proiect de lege asupra instrucțiunii, mai
 corespunzător cu interesele și aspirațiunile țerii. Fără
 a se neglija câtuș de puțin necesitățile culturii înalte,
 se vor satisface prin acest proiect: trebuința impusă
 de organizațiunea noastră politică ca fiecare cetățean
 să cunoască drepturile și datoriile sale; trebuința im-
 pusă de organizarea socială egalitară a poporului nostru
 ca fiecare, bărbat sau femeie, să aibă larg deschise carie-
 rele pentru cari este mai apt și în cari poate să aducă
 mai mult folos lui însuși, precum și țerii; trebuința im-
 pusă de situațiunea noastră economică ca fiecare Ro-
 mân, și toți împreună, să aibă cunoștințele practice cari
 să-i pună în stare de a lupta cu succes pe câmpul eco-
 nomic. Cu un cuvânt, prin noua organizare se vor putea
 forma din generațiunile tinere oameni și cetățeni cât
 mai folositori lor înșile și țerii.

Grație progresului simțitor ce a făcut la noi știința
 dreptului, culeasă de junimea noastră prin Universi-

tațile străine, ca și din Universitățile noastre, putem constată cu mândrie că un însemnat număr de magistrați este gata să alimenteze și să întărească justiția, această înaltă instituțiune, care este o putere în Stat menită a ocroti familia, averea și libertatea omului față cu cerințele sociale.

Guvernul Meu vă va prezenta dar, în cursul acestei sesiuni, o lege organică corespunzătoare și adaptată Constituțiunii și care să asigure independența magistraturii, precum și alte proiecte, cum sunt acelea asupra libertății individuale, asupra domiciliului, al căror scop va fi a corespunde la noiele trebuințe sociale.

Pe tărâmul economic, România trebuie să intre pe o cale mai largă, pe care o reclamă atât pozițiunea cât și interesele ei. Ministrul Meu de Lucrări publice, Comerțiu și Agricultură vă va prezenta o situațiune cu de-amănuntul asupra stării lucrărilor noastre publice. În sesiunea trecută, d-voastre ați votat legea pentru cesiunea căilor ferate ale acționarilor către Statul român. Această lege a și primit aplicațiunea ei mai în toate părțile sale esențiale; astfel că, de fapt, Statul se poate considera astăzi deplin stăpân al liniei. Binefacerile acestei schimbări au început chiar de pe acum a se simți: în cursul acestui an s'a putut aduce o ușurare comerțului și agriculturii, reducându-se în mod însemnat tarifele de transportul cerealelor, fără a se aduce vre-o scădere în venitul normal al liniei. Nu este de îndoit că, într'un timp scurt, introducerea îmbunătățirilor proiectate sau în curs de executare are să pună marea arteră Roman-Vârciorova în condițiunile unei linii de întâia ordine. Liniile Ploști-Predeal și Buzău-Mărășești, a căror trebuință a fost recunoască,

sunt: cea dintâiu pusă deja în exploatare și pe cea de a doua în curând se va putea stabili o circulare regulată și neîntreruptă. O altă linie, destinată a stabili o comunicațiune directă cu România transdanubiană, prin Cernavoda, este în studiu, și lucrările de trasare pe țărâm, în mai multe direcțiuni, sunt deja foarte înaintate.

Tot din cauza însemnătății, ce pe fiecare zi ieau căile noastre ferate, cari sunt legate cu desvoltarea progresivă a stării noastre economice, Guvernul Meu studiază legătura rețelei noastre de căi ferate cu minele de sare în exploatare, precum sunt acele dela Targul-Ocnei și dela Slănic, și se preocupă a asigura liniilor noastre debușeurile necesare pentru scurgerea productelor noastre în străinătate. Asemenea el a studiat și a și început explorări de mine de cărbuni de pământ în mai multe puncte, precum Bahna, Ilovița și Ploștina. Rezultatele acelor explorări, după experiențele făcute pe linia București-Vărciorova, au îndemnat pe Guvern a împinge cercetările și lucrările de explorare cu cea mai mare activitate.

Tot astfel, în ceea ce privește agricultura, industria și comerțul, s'au făcut studii și se vor supune deliberării d-voastre mai multe proiecte de organizare și îmbunătățiri, între cari se pot enumera: un proiect pentru înființarea Creditului Agricol, un altul pentru mine și cariere, un proiect pentru modificarea legii prestațiunilor și, în fine, un proiect pentru reorganizarea Ministerului de Comerț, Agricultură și Lucrări publice.

În ceea ce privește forțele noastre militare, ele au atras cu deosebire îngrijirile Guvernului Meu, care

le-a putut dezvoltă, grație mijloacelor ce i s'au dat de Cameră în sesiunea trecută. Astfel conform cu prevederile legii organizării militare, s'au putut crea anul acesta încă 14 regimente de dorobanți, 4 regimente de călărași și un batalion de geniu; și organizarea militară devenind încăpătoare pentru toți tinerii valizi, s'a putut acum aplica principiul serviciului obligatoriu, prin chemarea sub arme a întregului contingent anual, încât numai est-timp 30.000 de tineri au putut fi trecuți prin diferitele corpuri ale armatei.

Două tabere de instrucțiune stabilite la Țigănești și la Roman, osebit de concentrările neîntrerupte la regimentele de dorobanți și călărași în fiecare județ, au contribuit la înlăturarea dificultăților cari rezultă din orice sporire însemnată. Insumi am constatat, cu ocaziunea inspecțiunilor și manevrelor ce am făcut, că aspectul și soliditatea armatei sunt din cele mai satisfăcătoare.

Dar pe cât organizarea armatei s'a lărgit, pe atât misiunea cadrelor dobândește o importanță preponderantă. Din formarea lor printr'o educațiune specială Guvernul Meu și-a făcut cea mai imperioasă datorie, pregătind înființarea școalelor militare superioare ce reclamă o instituțiune larg concepută. În acest scop, o Școală superioară de războiu, spre a forma ofițeri de toate armele pentru serviciul de Stat-major, și o Școală de aplicare pentru artilerie și geniu sunt pe cale de organizare, ca să poată funcționa chiar în anul acesta. Școala fiilor de militari din Iași s'a sporit cu 50 elevi și în curând se speră a se înființa la Craiova o nouă școală militară după modelul celei din Iași. Guvernul Meu vă va cere, chiar în cursul acestei se-

siuni, mijloacele bugetare ce reclamă priveghiarea și progresul acestor stabilimente, din cari au să iasă cadrele superioare și inferioare ale armatei.

Pe lângă aceste creațiuni, s'a asigurat armatei un nou material de războiu perfecționat; numai în anul acesta, ridicarea mai multor clădiri militare, din cari trei în Dobrogea, a adus o însemnată îmbunătățire instalării trupelor, școalelor militare și stabilimentelor de artilerie și de marină.

Guvernul Meu vă va prezenta în timpul acestei sesiuni toate proiectele de legi militare, pe cari le reclamă o organizațiune menită a utiliza resursele noastre defensive și a întări instituțiunea noastră militară, înrădăcinată deja în inima fiecărui Român, și de natură a ne asigura viitorul și a ne garanta în contra oricărei eventualități.

În ceea ce privește noua provincie română, Dobrogea, în urma legilor ce ați votat—și cari au asigurat o perfectă egalitate și libertate tuturor populațiilor, fără deosebire—este pe cale de dezvoltare și prosperare. Sunt sigur că, urmându-se tot astfel și dându-i-se și alte legi de cari are trebuință, asimilarea acestei provincii cu restul României va putea deveni peste puțin completă.

Este încă o cestiune, Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, care a preocupat în cei din urmă ani, toată țara aceea a succesiunii Tronului. Vă pot asigura că ea se va regula conform prescripțiunilor Constituțiunii noastre. Guvernul Meu vă va pune în cunoștință despre această regulare.

Activitatea d-voastre va avea și în sesiunea aceasta un câmp întins și fertil. Țelul ce vă propuneți a atinge

va fi cu atât mai lesnicios și mai productiv, că am toată încrederea, că prin înțelepciunea marilor Puteri pacea se va menține în Peninsula Balcanică și că astfel vom putea continua fără preget lucrările noastre pacifice din întru.

Uniți cu toții, Adunări legiuitoare și Puterea executivă, să ne dăm un sprijin reciproc spre a atinge scopul comun: binele patriei.

Prin vitejia armatei noastre s'a ridicat prestigiul țerii, încrederea în sine și respectul ce impune un nobil patriotism. Prin unirea d-voastre, prin activitatea d-voastre laborioasă și productivă, să probăm că suntem tot atât de bărbați în luptele pacifice ale dezvoltării noastre interioare și că merităm a ocupa locul ce am luat între națiunile independente ale Europei.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru al Finanțelor, I. C. Brătianu; Ministru Afacerilor străine, B. Boerescu; Ministru de Interne, A. Teriachiu; Ministru de Războiu, General G. Slăniceanu; Ministru Agriculturii, Comerțului și al Lucrărilor publice, Colonel N. Dabija; Ministru Cultelor și al Instrucțiunii publice, B. Conta; Ministru Justiției, D. Giani.

Ordin de zi către armată

la împărțirea drapelurilor nouelor regimente.

București, 28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1880.

Ziua de astăzi este o dată pururea neștearsă în istoria noastră. Ea a încununat steagul român cu laurii nemuririi și a răsplătit vitejia voastră prin independența României.

Am ales dar această mare zi ca să consacru corpurile din nou formate, încredințând onoarei, curajului și devotamentului lor sfântul simbol al patriei, pe care frații voștri l'au purtat cu atâta glorie pe câmpul de războiu

Frați de sânge și de inimă, am încredere că veți ști a călca pe urmele eroilor cari l'au botezat cu sângele lor, personificând într'însul, ca și dănșii, onorul, viața și datoria voastră către patrie.

Să trăească România!

Să trăească armata!

Dat în București, la 28 Noemvrie 1880.

Carol.

Răspuns

la Adresa Consiliului de Miniștri pentru regularea succesiunii Tronului.

3 (15) Decemvrie 1880.

Adresa începea :

Măriile Voastre,

Când Domnul țerii, uitând pericolul vieții Sale, a scuturat pulberea seculară ce acoperia drapelul românesc și în capul ostașilor români, a mers să redeștepte virtuți războinice puse de mulți în îndoială, a săvârșit o faptă eroică și patriotică.

Când buna noastră Doamnă, cu sacrificiul repausului și cu pericolul vieții Sale, a mers în mijlocul sfâșietoarelor dureri ale războiului, spre a lega Ea Însăș ranele celor căzuți în luptă, a îndeplinit o faptă mărinimoasă și patriotică.

Când însă Măriile Voastre Regale, ambii în floarea vârstei și aspirând cu duioșie la bucuriile paternității, veniți să admiteți cazul unei vacanțe la Tron fără moștenitor direct și regulați succesiunea, pentru ca țara să nu se afle nici un moment în prada sfâșierilor intestinale, săvârșiți împreună actul de cea mai înaltă abnegațiune, ridicați rolul de Suverani ai României la cel mai deplin și mai eroic sacrificiu de sine...

M. S. R. Domnitorul răspunde :

Suntem foarte mișcați de cuvintele adânc simțite ce Ne adresați în numele Consiliului de Miniștri. Fericiți că am putut da o nouă dovadă a dragostei Noastre pentru țară, îngrijind a asigura viitorul ei în ceea ce privește succesiunea Tronului, vă încredințez că familia Mea, care dela 1866, de când a dat un membru al ei României, împărtășește din inimă tot ce o privește, a lucrat cu căldură spre a înlesni această soluțiune atât de dorită de țara întreagă. Dumnezeu să bine-cuvinteze și să ducă spre bun sfârșit interesele scumpei noastre patrii!

Răspuns la Adresa Senatului.

4 (16) Decmevrie 1880.

Adresa Senatului, al cărei raportor fusese D. A. Sturdza, începea : «Măria Ta, Mari și importante au fost pentru țara noastră evenimentele prin cari am trecut în ultimii ani. Vechile drepturi ale patriei au fost pe deplin recăștigate. Aspirațiunile națiunii au devenit o realitate. Munca și suferințele a mai multor generațiuni au fost încoronate cu deplin succes. Grație silințelor și înțelepciunii Mării Tale, unite cu vitejia și sacrificiile poporului întreg, România stă astăzi ca Stat independent în toată puterea cuvântului. Ea și-a reluat în Orient locul și importanța timpurilor străvechi.

«Lipsia acestui edificiu politic, rădicat cu multă osteneală, cu multă abnegațiune și cu mult patriotism, ultima piatră. Și ea a fost adusă și așezată: Monarhia ereditară stabilită prin Constituțiunea din 1866... » ; apoi : „Stabilitatea Tronului dar, atât de dorită de întreaga națiune, al căreia ecou cel mai puternic au fost *Adunările naționale din 1857*, a devenit un fapt indeplinit. Noi, cari ne aducem aminte de pericolele produse de nestabilitatea Tronului, știm cu toții a prețui în întregime a lui importanța acestui act... »

M. S. R. Domnitorul răspunde :

*Înalt Prea Sfinte Părinte,
Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Cumpănite și cu luare aminte de toți ascultate sunt cuvintele pe cari Senatul Mi le adresează la începutul fiecărei sesiuni parlamentare, căci prin ele se arată trebuințele și îmbunătățirile reclamate de propășirea Statului nostru, precum și sollicitudinea patriotică a acestui înalt și matur Corp de a conduce neîncetat națiunea spre desvoltare și progres, prin legi și întocmiri nimerite.

În împrejurările de astăzi, Adresa d-voastre are un deosebit preț pentru mine. Constatând pe deoparte marile și importante rezultate, la cari Providența ne-a ajutat a ajunge, realizând dorințele mai multor generațiuni, răsplătind silințele și sacrificiile poporului întreg, Senatul, în unanimitatea lui, rostește satisfacțiunea ce simte împreună cu țara pentru împlinirea ultimei dorințe a Adunărilor mume din 1857: Stabilitatea Tronului Român.

Vă mulțumesc, Domnilor Senatori, în numele prea iubitului Meu Părinte și Fraților Mei, Vă mulțumesc în numele Doamnei, pentru măgulitoarele sentimente ce Ne exprimați. Fiți însă bine încredințați, Domnilor, că pentru Mine, ca pentru toți acei cari Imi sunt deaproape prin legături de sânge și de iubire, nu este abnegațiune, nu este sacrificiu: este împlinirea unei nobile și mărețe sarcine, a ne devota cu totul la consolidarea și mărirea acestei scumpe țeri, de ale cărei destine pururea nedespărțite sunt și ale noastre.

Astfel, grație luminatului și patrioticului d-voastre concurs, grație bărbăției și înțelepciunii națiunii, nimic nu va descurajă, nimic nu va abate pe bunii Români din marea și glorioasa cale în care se află întărirea și prosperitatea patriei.

Trăească România!

Cuvântare

la investitura Episcopului de Râmnic-Noul-Severin.

7 (19) Decemvrie 1880.

Prea Sfinte Părinte,

Mulțumesc Prea Sfinției Tale de urările calduroase ce faci, atât Doamnei cât și Mie, cu ocaziunea acestei solemnități, care consacră una din vechile și cele mai frumoase tradițiuni ale bisericii române.

Am ferma convingere că Prea Sfinția Ta, luând administrațiunea spirituală a eparhiei Râmnicului, vei ști a conserva antica splendoare a acelei sfinte Episcopii, care a fost odata Metropolie și unde se află atâtea frumoase mănăstiri, monumente trainice ale credinței strămoșilor către biserică, precum numeroasele pajiște ale Oltului, adăpate cu sângele eroilor, cari sunt atâtea monumente istorice a neclintitei dragoste a Oltenilor către țară. Pe acest scaun episcopal au șezut păstori din cei mai iluștri; prin pietatea lor creștină, prin luminile și devotamentul lor către țară, ei au știut să ridice prestigiul preoției române și să inspire poporului iubirea nedespărțită a religiunii și a patriei.

Nu Mă indoiesc, Prea Sfinte Părinte, că, inspirându-te de mărețele exemple ale unor asemenea pre-

decesori, vei păstori mult timp și cu fericire turma epărhiei, la a cărei cârmă te-a chemat Înaltul cler și Reprezentațiunea națională.

Răspuns

la Adresa Adunării Deputaților.

7 (19) Decemvrie 1880.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Vechile noastre datini strămoșești, mai înainte chiar de modernele noastre deprinderi naționale, ne învață că ziua, în care aleșii poporului se strâneau împrejurul Tronului spre a-l lumina cu sfat și a-l întări cu dragoste, eră o zi mare pentru țară, o zi fericită pentru Domn. Înțelegeți dar mulțumirea sufletească ce am în totdeauna, când Mă văd înconjurat de Adunarea Deputaților. Astăzi mulțumirea Mea este și mai vie, căci prin cuvintele ce-Mi rostești, Domnule Președinte, Mi-arăți satisfacțiunea ce simte Adunarea împreună cu țara pentru regularea succesiunii la Tron și pentru măsurile ce s'au luat, conform Constituțiunii, spre a se întări baza constituirii politice a României.

Vă sunt recunoscător, Domnule Președinte și Domnilor Deputați, pentru sentimentele ce manifestați Părintelui și Fraților Mei; cât pentru Doamna și pentru Mine, este firesc, Domnilor Deputați, ca Noi să răspundem cu iubire la iubirea cu care Ne-a îmbrățișat și Ne-a încălzit această țară, care împreună cu Noi a simțit, precum și Noi împreună cu dânsa am simțit, orice durere și orice veselie. Legăturile pe cari un

trecut plin de evenimente, și încă atât de apropiat, le-a înodat între națiune și Noi, viitorul nu va putea decât să le strângă și mai mult, și dea Domnul ca noi toți, cari în vremi de vijelii am fost cârmacii prețioasei corăbii care poartă România și soarta ei, și pe care turburatele valuri ale veacurilor n'au putut-o confundă, să ne putem ferici că am dus-o astăzi la limanul liniștit și sigur, unde nimic nu va mai putea opri munca și desvoltarea pacifică, creșterea și înflorirea iubitei noastre patrii, pe care Dumnezeu pururea s'o ocrotească.

Răspuns

la Adresa Înaltei Curți de casație și justiție.

11 (23) Decemvrie 1880.

Primul Președinte al Înaltei Curți cetise: Prea Înălțate Doamne, când, în 1866, ai primit a lua marea și greaua sarcină, la care Te-a convivat națiunea, de a prezida la îndeplinirea destinelor acestei țeri, România a făcut cel mai însemnat pas înainte, a cucerit stabilitatea în ceea ce-Mi voiu permite a numi: simbolul suveranității sale; dela aceea epocă Tronul nu mai este în cestiune și unirea țărilor surori este devenită indisolubilă.

În conștiință de înalta misiune a Măriei Tale și cu dor de țară de Domn Român, Te-ai grăbit a asigura României, încă de timpuriu, aceeași pozițiune pentru tot viitorul, care poate intra în prevederile omenești...

M. S. R. răspunde:

Domnule Prim-Președinte,

Cu vie plăcere văd azi în jurul Meu Înalta Curte de Casație și Justiție, care, unită pe deplin cu națiunea în sentimentele manifestate prin Reprezentanții săi, Îmi dovedește mulțumirile ce simte suprema autoritate judecătorească a țerii pentru măsurile constituționale ce s'au luat în privința succesiunii Tronului României.

Prin înaltul loc care-l ocupă în capul celei a treia puteri a Statului, Curtea de Casațiune este pusă deasupra patimilor și luptelor zilnice, a frământărilor politice și sociale, spre a ține neclintită cumpăna dreptului și a justiției; de aceea și autoritatea actelor sale este atât de mare și de respectată.

Manifestarea d-voastre dar are un deosebit preț pentru Mine, și Statul nostru se poate considera cu atât mai bine întărit pe viitor, cu cât toate puterile din cari el se compune sunt unanime în hotărârile ce s'au luat spre a se asigura stabilitatea edificiului politic al României.

Doamna și Eu vă mulțumesc, Domnule Prim-Președinte și Domnilor Consilieri, pentru cuvintele ce Ne roștiți, și vă sunt recunoscător pentru amintirea ce dați familiei Mele.

Scrisoare

către Principele Carol-Anton de Hohenzollern.

26 Decembrie 1880 (7 Ianuarie 1881).

Sărbătorile noastre Îmi dau liniștea necesară pentru a-Ți scrie mai amănunțit. Camerele sunt prorogate până la 12 (24) Ianuarie, Ministrii în concediu și Comisiunea Dunăreană închisă, așa că acum nu se mai simte nici o adiere politică. Zilele din urmă însă au fost foarte vifroase: opoziția a uzat de toate mijloacele, ca să răstoarne guvernul, aflând un teren favorabil în cele două proiecte nepopulare: pentru constatarea contribuțiilor și pentru reducerea cursului la rubla de argint; a fost nevoie de întreaga energie a lui Brătianu, ca să deștepte majoritatea Camerei din letargia ei, să rămână

stăpân pe situație și să asigure primirea legilor. Din cauza odiosului atentat, a rănei încă nevindecate și a pierderii mari de sânge, el eră foarte slăbit, așa că adversarii lui credeau momentul sosit să-l rastoarne; de aceea dezamăgirea a fost mare, când au văzut, că bărbatul, care suferă încă, pășește cu atâta energie în luptă și preface în înfrângere biruința așteptată. Brătianu a devenit, prin acea încercare de a-l omori, așa de popular, încât ar putea rezolvi acum și cele mai grele chestiuni, numai dacă sănătatea nu i-ar fi așa de slăbită și n'ar avea nevoie de câtva timp de liniște absolută la țară. Ieri a plecat la moșia lui lângă Pitești, unde va sta trei săptămâni. Dovezile de simpatie, cari i s'au dat din toate părțile, l-au mișcat foarte mult, și în deosebi a fost încântat de telegrama Ta. Pa-gubă că prin atentatul acela s'a oprit întrucâtva pe loc și chestia succesiunii, care luase un curs așa de bun, dar în timpul din urmă am primit sute de adrese și telegrame, cari Vă exprimă Vouă și Nouă bucuria și mulțumirea țerii pentru asigurarea ordinei în privința moștenirii Tronului. Toate actele se vor publica în «Monitorul Oficial» și Eu voi dispune colectarea și trimiterea lor pentru biblioteca din Sigmaringen, totodată și debaterile Camerii asupra acestei chestiuni: din acestea vei vedeă, că principiul însuș n'a fost atacat de nimeni, numai oportunitatea. Noi toți ne putem felicita pentru mersul acesta neted al întregii afaceri. Dintre marile Puteri, Austria ne-a răspuns mai călduros și amabil, apoi Turcia; Germania și Italia au luat simplu cunoștință cu satisfacție; celelalte Puteri nu Mi-au răspuns. Consiliul de Miniștri Ți-a trimis în numele țerii o adresă, pe care sigur ai primit-o.

Cu toate că atentatul a produs mare agitație în spirite, totul e liniștit... Nu-Mi trece prin minte credința că manopere panslaviste și-ar fi jucat mendrele; uneltele au fost niște indivizi netrebnici, cari pot fi folosiți de toți și pentru orice scop.

Partidul Conservator s'a constituit acum pe o bază mai solidă și și-a ales șef pe onorabilul Lascar Cărgău, care dela eșirea lui din minister se retrăsese din politică și trăia la țară. Alegerea lui Mi-e foarte plăcută și M'aș bucura, dacă Conservatorii ar deveni capabili de guvernare, pentru că Liberalii nu pot rămâne totdeauna la cârmă țerii...

Comisiunea Dunăreană s'a risipit fără să isprăvească ceva; noi avem dorința sinceră de-a fi prevenitori, pe cât e posibil, față de Austro-Ungaria, dar nu-i putem concede o influență exclusivă. Există temerea că Comisiunea Europeană din Galați, al cărei mandat se termină în anul 1883, ar putea fi înlocuită printr'o Comisiune a Statelor riverane; aici dorim contrariul, ca întreaga Europa să-și păstreze influența ei asupra Dunării. În Germania par a nu mai fi dat atențiune acestei chestiuni. În urma rezistenței noastre, Cabinetele s'au văzut îndemnite a nu lua, deocamdată, nici o hotărâre, ci a studia chestiunea. Comisiunea Statelor riverane e admisă în principiu și noi nu suntem contra, tot așa nici contra președinției Austro-Ungariei—mai mult însă nu putem concede. Ungurii sunt aceia cari vor să monopolizeze Dunărea; cu Austria ne-am putea înțelege ușor.

Măne primesc pe Ministrii Rusiei și Greciei, sosiți de câteva zile; cel din urmă vine direct din Atena și-Mi va putea raporta despre dispoziția războinică de

acolo. Dealtminteri nimeni nu ieă în serios manifestațiunile zgomotoase ale Grecilor, și toți au convingerea că Turcii i-ar bate rău, dacă le-ar declară rășboiu. Grecii sunt în credința greșită, că locuitorii Tesaliei și ai Epirului îi vor primi cu brațele deschise. Românii de acolo s'au aliat însă cu Liga albaneză și sunt hotărâți să apere teritoriul. După ce vor vedeă Grecii, că nu se pot bizui nici pe populațiunea de acolo, nici pe sprijinul vre-unei Puteri mari, e de sperat, *qu'ils mettront de l'eau dans leur vin*. În total ei nu au mai mult de 28.000 soldați...

Răspuns

către Principele Leon Urusof, la prezentarea scrisorilor de acreditare.

29 Decemvrie 1880 (10 Ianuarie 1881).

Sentimentele de afecțiune și simpatie ce Mi-le exprimați în numele Împăratului, pentru care am o profundă venerațiune și o sinceră alipire Îmi sunt cât se poate de scumpe și foarte măgulitoare pentru România. De asemenea Mă simt fericit că vă pot asigura cât de prețioase sunt pentru noi bunele raporturi cu puternicul Imperiu vecin, și cât de mult dorim noi să strângem legăturile de prietenie, stabilite în chip așa de fericit între cele două țeri ale noastre și cari au fost consfințite prin fraternizarea armatelor noastre, într'un rășboiu victorios, plin de vicisitudini și de greutate.

1881

Ordin de zi către armată.

1 (13) Ianuarie 1881.

Ostași,

Anul care încetează Mi-a dovedit că virtuțile militare s'au înrădăcinat în inimile voastre. Privesc dar cu încredere anul care începe. Urmați pe această cale dezvoltând sentimentul datoriei către patrie, care v'a fost și vă va fi recunoscătoare.

Mare este bucurie inimii Mele, putând a vă ură sub asemenea auspiciu un an bun, fericit și mănos în rezultate.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1881.

Carol.

Telegramă de condoleanță

către Impăratul Alexandru III, după asasinarea Impăratului Alexandru II.

1 (13) Martie 1881.

Cu totul sdrobiți de îngrozitoarea știre, rugăm pe Dumnezeu să ieă pe M. V. în sfânta sa pază și să Vă deă puterea necesară spre a suportă greaua sarcină ce a pus-o pe umerii Voștri.

Carol, Elisabeta.

Telegramă

către Impăratul Germaniei pentru ziua nașterii și cu ocazia
asasinării Țarului Alexandru II.

București, 9 (21) Martie 1881.

Cu urările Noastre cele mai sincere și mai devotate
se unește adânca jale că această frumoasă și scumpă
zi este întunecată de întâmplări atât de înfricoșate!

Jelim și Noi din toată inima și înălțăm rugăciuni
ferbinți către Cer pentru M. V.

Carol, Elisabeta.

Răspuns Corpurilor Legiuitoare

la prezentarea votului proclamării Regatului.

14 (26) Martie 1881.

Mare și solemn este momentul, în care Represen-
tanții națiunii au venit în jurul Meu spre a-Mi supune
hotărîrea unanimă a Corpurilor Legiuitoare. El începe
o foaie nouă în cartea în care stă scrisă viața popo-
rului român și încheie o perioadă plină de lupte și de
greutăți, dar și bogată în bărbătești silințe, în eroice
fapte. În acest moment voiu repetă ceea ce am spus
totdeauna, că voința națiunii a fost pururea călăuza
Domniei Mele. De cincisprezece ani sunt Domnul în-
cunjurat cu dragostea și cu încrederea națiunii; aceste
sentimente, zilele bune le-au înveselit, zilele grele le-au
întărit între noi. Mândru dar am fost ca Domn, scump
Mi-e acest nume, pe care s'au revărsat în trecut raze
de glorie și de mărire; pentru viitor însă, România
a crezut că este necesar și conform cu întinderea, cu

însemnătatea și cu puterea dobândită și manifestată prin acte neîndoelnice și cari au înălțat numele ei, de a se proclama în Regat. Nu dar pentru Mine personal, ci pentru mărirea țerii Mele primesc titlul, care exprimă dorința cea mai vie care arde de atâta timp în peptul fiecărui Român, dar care nu schimbă întru nimic legăturile strâns stabilite între națiune și Mine și cari au dovedit cât sunt de tari evenimentele ce le-am petrecut împreună.

Fie ca primul Rege al României să se bucure de aceeaș iubire ca acel care până astăzi a fost și rămâne Domnul ei; căci pentru Mine dragostea acestui nobil și viteaz popor, cărui i-am dat inima și sufletul Meu, este mai scumpă și mai prețioasă decât toate măririle cari încunjură Coroana.

Răspuns Ministrului de Răsboiu

cu ocaziunea proclamării Regatului.

17 (29) Martie 1881.

Armata cunoaște dragostea ce am pentru dânsa și cât sunt în totdeauna fericit, când Mă aflu în mijlocul ei; astăzi însă simt o deosebită mulțumire a vă vedea strânși în jurul Meu. Marele act pe care l-a proclamat națiunea, virtutea și dovotamentul oștirii l-au pregătit și l-au înlesnit, și din generosul sânge, cu care dânsa a stropit edificiul politic al României, a încolțit samanța măririi noastre, a răsărit neatârtnarea, a înflorit Regatul României. Dea Dumnezeu ca pretutindenii, și mai ales aci la noi, să domnească îndelungi ani de liniște și de pace, de care țara are trebuință pentru propășirea și

desvoltarea ei; dacă însă vreodată mama noastră comună ar avea iar trebuință de brațul, de sângele, de viața noastră, sunt sigur că veți urma pe Regele României cu aceeași încredere, cu aceeași abnegațiune, cu care ați urmat în trecut pe Domnul și Căpitanul vostru, care nu s'a îndoit niciodată de devotamentul vostru, de strămoșeasca voastră vitejie. Ceeace vă zic astăzi vouă dela înălțimea Tronului și în fața acestor steaguri, simboluri incununate cu glorie ale patriei, o zic prin voi tuturor camarazilor voștri, o zic armatei întregi, care se va uni pururea cu Mine în puternicul strigăt: Trăească Regatul României!

Răspuns

la felicitările Înalțului Cler.

18 (30) Martie 1881.

Clerul român a știut a atrage dragoste și respect, fiindcă la toate actele mari naționale a fost alături cu țara. Acelaș exemplu l'au dat și de astă dată înalții prelați cari șed în Senat, și întregul cler a împărtășit bucuria națiunii de a vedea încoronat edificiul politic al României. În vremile grele din trecut, el a contribuit la păstrarea naționalității, fiindcă a știut să însuflească Românii iubirea de patrie odată cu iubirea de Dumnezeu. Nu Mă îndoiesc că, și în viitor, clerul român va ști a feri națiunea de orice sentimente disolvante, cari ar pune în primejdie existența ei. Vă mulțumesc, Înalte Prea Sfinte, pentru felicitările ce-Mi exprimați ca Mitropolit Primat, și sunt convins că A-

Tot-Puternicul va ascultă rugăciunile bisericii și va răspândi binecuvântările sale asupra Regatului României.

Răspuns

la felicitările Înaltei Curți de Casațiune și Justiție.

18 (30) Martie 1881.

Cu o vie mulțumire văd că Înalta Curte de Casațiune și Justiție, care reprezintă cea de a treia putere în Stat, în todeauna vine și aduce omagiile sale actelor mari naționale, pe cari țara întreagă, în suveranitatea sa, cu prudență le-a pregătit și cu fidelitate și entuziasm le-a decretat.

Legile și instituțiunile noastre, întemeiate pe libertăți, ca și legea mamă de unde ele emană, și aplicate cu sfințenie de justiție, au contribuit nu puțin să facă din România focarul civilizațiunii și al instrucțiunii în Orient. Comptând dar pe patrioticul d-voastre concurs în viitorul pe care țara noastră și-l'a deschis înainte, pot cu o mândră convicțiune să asigur și să garantez înaintea națiunii și a Europei că libertatea bine întărită și justiția bine împărțită vor constitui adevărata temelie a stabilității și a ordinii sociale în ju-nele nostru Regat.

Răspuns

la felicitările Înaltei Curți de Compturi.

18 (30) Martie 1881.

Mulțumesc Înaltei Curți de Compturi pentru felicitările ce Ne exprimă și sunt convins că ea va împlini

în totdeauna cu zel și activitate importanta sa misiune de a veghiă la regulata și conștiincioasa întrebuințare a fondurilor publice, condițiune indispensabilă pentru prosperitatea financiară a unui Stat.

Primesc dar cu o vie satisfacțiune adresa ce-Mi prezentați în această solemnă împrejurare.

Răspuns

la felicitările Academiei Române.

21 Martie (2 Aprilie) 1881.

Președintele Academiei Române rostise:

«*Maiestate,*

Ai luat în mână cu credință și cu iubire spada română și ai dat patriei independința ce perduse; astăzi ai ridicat-o la rangul la cari Românii au aspirat, combătând vitejește; ai săpat în cartea lumii o pagină glorioasă; ai ridicat în lume un Regat nou, și Europa civilizată Te admiră și Te aplaudă.

Academia Română salută cu respect și cu mândrie pe primul Rege al României, pe Protectorul și Președintele său, zicându-i cu Voltaire: «Cel întâiu care fû Rege, fû un fericit soldat».

Măria Ta este nu numai un fericit soldat ci și un luminător al națiunii.

Să trăești *Maiestate!*

Să trăească grațioasa noastră *Regină!*

M. S. Regele răspunde:

Primesc cu o vie mulțumire și un sentiment de mândrie adresa Academiei Române, ce este chemată a scrie istoria țerii. Cu litere de aur va fi înscris în tr'însa, că visul de aur al României s'a împlinit, că România s'a ridicat prin forțele sale proprii, prin virtuțile sale politice și militare, prin încrederea în sine, pe înalta treaptă pe care aveă dreptul a se așeză. Acum

trebuie să ne distingem și pe câmpul larg literar. Academia are această frumoasă misiune; ea este și va fi, sunt convins, focarul științelor, care va străluci departe peste hotarele noastre. Regina și Eu vă mulțumim pentru frumoasele sentimente și bunele urări ce Ne exprimați din partea Academiei.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

22 Martie (3 Aprilie) 1881.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

În momentul în care Comerțul bucureștean și, împreună cu dânsul, notabilitățile Capitalei te-au rugat a veni în mijlocul lor spre a sărbători, într'un frățesc ospăț, fericita ocrotire a vieții D-tale de un odios atentat, reprobabil cu aceeași energie de conștiința publică ca și de dreptatea legii, Regina și Eu dorim a-ți arăta cât inimile Noastre împărtășesc veselia și iubirea generală care te încunjură și cât de fierbinte unim urările Noastre ca Providența să vegheze asupra înțeleptului patriot, să dea putere agerului bărbat de Stat, stimatului și iubitului Român, care, împreună cu tovarășii săi de lupte și de silințe, vede astăzi încununată marea operă națională, la care și Eu sunt mândru și fericit că am putut conlucra.

Primește dar, în această împrejurare, felicitările sincere din partea Reginei și din Partea Mea, și fii pururea încredințat de nemărginita afecțiune ce-ți păstrez.

București, 22 Martie 1881.

Răspuns

la felicitările Primarului Capitalei.

22 Martie (3 Aprilie) 1881.

Domnule Primar,

Am ascultat cu cea mai vie plăcere, Regina și Eu, felicitările sincere ce Ne-ați rostit în numele Consiliului comunal al Capitalei, și suntem fericiți a avea această ocaziune spre a exprima, prin d-voastre, întregii poporațiuni bucureștene recunoștința Noastră pentru călduroasele manifestațiuni, pentru ovațiunile zilnice, ce Ni s'au adus în decursul unei săptămâni întregi. Eră știut că inima acestui oraș, care este și inima țerii, tresaltă ea mai întâiu la toate faptele mărețe, comunicând puternica sa vibrațiune întregii României; dar nici odată aceste patriotice sentimente ale Capitalei nu s'au arătat într'un mod mai strălucit decât cu prilegiul memorabilului act săvârșit de Corpurile Leguitoare, consacrat de Guvern și aclamat de națiune. Neștearsă dar va fi pentru Noi amintirea acestor zile de sinceră și generală bucurie, și urăm acestui iubit oraș, în care se concentrează tot ce sufletul Nostru a simțit pe pământul românesc, ca el să înainteze necurmat pe calea stăruitoare a dezvoltării și a progresului, să devie din ce în ce mai mult demn de rangul său, de Capitala unui Stat care și-a luat locul ce i se cuvenia, și ca Bucureștii să fie cea mai prețioasă podoabă a Regatului României.

Răspuns

la felicitările Corpului profesoral.

22 Martie (3 Aprilie) 1881.

Cuvintele ce-Mi adresăți în numele Corpului profesoral au un deosebit preț pentru Mine și, împreună cu Regina, vă mulțumesc pentru urările ce Ne aduceți în această solemnă împrejurare. Intr'adevăr, o nouă eră a început pentru România în ziua de 14 Martie 1881. În aceia zi au fost încoronate silințele seculare, dorințele cele mai vii ale Românilor. Dar tot din acea zi încep nouă și nu numai puțin mari datorii pentru noi: acelea de a păstră și a consolida ceea ce am câștigat cu atâtea greutate. Îndeplinirea acestor datorii va fi cu atât mai mult înlesnită, cu cât toți cetățenii români vor ști a iubi și a respecta libertatea și ordinea, munca și știința. Aceste deprinderi, cari sunt temelia unui Stat bine întocmit, corpul didactic trebuie să le sădească în inimele tinerelor generațiuni, dacă voim să pregătim pentru România viitoare cetățeni în stare de a culege și păstră neatinșă moștenirea care o vor primi dela noi. Sunt convins că corpul didactic va ști în totdeauna a insuflă junimii principii morale, sănătoase și patriotice, arătându-se astfel demn de marea sa misiune, de greaua sa răspundere, și viitorimea își va aminti cu recunoștință numele învățătorilor celor buni, precum au rămas nemuritoare numele lui Lazăr și ale celor cari, împreună au dansul, au lucrat la deșteptarea neamului românesc.

Răspuns

la felicitările Președintelui Consiliului de Miniștri, în numele funcționarilor.

22 Martie (3 Aprilie) 1881.

Domnule Președinte al Consiliului,

Vă mulțumim, Regina și Eu, de frumoasele cuvinte ce Ne adresați în numele Guvernului, în numele tuturor autorităților publice. Dacă prin înțelepciunea bărbaților de Stat, prin chibzuirile mature și prevăzătoare ale oamenilor politici, se poate într'un Stat ajunge la mari rezultate naționale, aceste rezultate nu se dezvoltă și nu se întăresc decât cu munca zilnică și stăruitoare, cu zelul și activitatea tuturor impiegaților publici, cari trebuie să se pătrundă că dela conștiincioasa și stricta îndeplinire a datoriilor lor depinde ordinea, prosperitatea și puterea patriei. Dacă dar România, prin devotamentul tuturor fiilor ei, a putut ajunge la pozițiunea la care s'a înălțat astăzi, acum, ca Regat, ea are și mai multă trebuință de acest devotament, spre a mănține cu onoare locul ce a ocupat, și exemplul trebuie dat, mai înainte de toți, de acei cari sunt servitorii Statului, de acei cari trebuie să se mândrească cu acest nume, de acei cari trebuie se dovedească că sunt demni de dânsul. Nu Mă îndoiesc că impiegații români, cari au dovedit că prin inteligență, prin instrucțiune, prin iubirea binelui comun pot egala pe oricari alții, se vor pătrunde și mai mult de marile datorii cari le incumbă și, stimați și respectați ei înșiși, vor face să se stime și să se respecte și mai mult Regatul României.

Telegramă către Împăratul Germaniei

pentru recunoaşterea Regatului.

Bucureşti, 27 Martie (8 Aprilie) 1881.

Mișcat până în adâncul inimii de amabilă simpatie și dorințele calde ale M. V., Ne grăbim a Vă exprima mulțumirea Noastră cea mai caldă și bucuria cea mai intimă. Însemnătatea acestui act se mărește mult prin recunoașterea urmată în grabă, care cuprinde în sine, pentru ochii Mei, și recunoașterea unor ani de muncă obositoare. Cu un sentiment de alipire nestrămutată și mulțămire sinceră, rugăm pe M. V. și pe Împărăteasa să Ne păstrați totdeauna bunăvoința, în care Ne-ați desmerdat până acuma așa de mult.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

5 (17) Aprilie 1881.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

Proclamarea Regatului României a fost indemnul spontan și puternic al unei mișcări generale de mulțumire în toată țara; pe lângă nesfârșitele și impozantele manifestațiuni ale Capitalei, am primit din toate orașele și din comunele rurale cele mai depărtate sincere, leale și călduroase felicitări pentru actul dela 14 Martie. Aceasta este încă o nouă dovadă de viul simț politic al națiunii, care a înțeles câtă mare chezașuire pentru viitorul ei cuprinde definitivă stabilire a Ro-

măniei în rândul Statelor monarchice și constituționale, și arată totdeodată că, prin unanima lor deciziune, Corpurile Legiuitoare au fost fidelul interpet al voinții țerii și au urmat avântului dat de dânsa. Ne este peste putință, Reginei și Mie, a exprima tuturor și astfel cum am dori mulțumirile Noastre pentru măgulitoarele sentimente ce Ni s'au dovedit și cu această ocaziune. Te rog pe D-ta să te faci mijlocitorul Nostru către toate autoritățile, către toți cetățenii, și să le arăți cât am fost de adânc mișcați de aceste prețioase demonstrațiuni de iubire și de devotament către Noi, demonstrațiuni a căror amintire va fi pururea păstrată în inima Noastră recunoscătoare.

Primește, te rog, scumpul Meu Președinte al Consiliului, asigurarea stimei și afecțiunii ce-ți păstrez.

București, 5 (17) Aprilie 1881.

Cuvântare rostită la încoronare.

10 (22) Maiu 1881.

Serbarea de astăzi consacră o epocă de cincisprezece ani, plină de lupte grele, de fapte mari. Sub puternicul scut al Constituțiunii, România a crescut, s'a dezvoltat, s'a întărit. Staruința națiunii, vitejia armatei și credința care am avut-o în bărbăția poporului au împlinit dorințele noastre cele mai arzânde prin proclamarea Regatului care este garanția cea mai sigură pentru viitor. Primesc dar cu mândrie, ca simbol al independenței și al tăriei României, această coroană, tăiată dintr'un tun stropit cu sângele vitejilor

noștri, sfințită de biserică. Ea va fi păstrată ca o comoară prețioasă, amintind momentele grele și timpurile glorioase ce am străbătut împreună ; ea va arăta generațiunilor viitoare voinicia Românilor din est-timpi și unirea care a domnit între țară și Domn. Pentru Regina și pentru Mine însă, coroana cea mai frumoasă este și rămâne dragostea și încrederea poporului, pentru care n'avem decât un gând: mărirea și fericirea lui.

Să ne unim dar în fața acestor steaguri, cari au strălucit pe câmpul de onoare ; în fața acestei coroane, emblemă a Regatului, împrejurul căreia națiunea strângă-se, ca oștenii împrejurul drapelului ; în fața acestei mărețe manifestații, pentru care țara întreagă a alergat în Capitală spre a fi martoră acestei zi fericite, să ne unim în strigarea scumpă inimilor noastre, și care va găsi un răsunet puternic în acest loc sfințit prin proclamarea celor mai însemnate acte : Să trăiască iubita noastră Românie, astăzi încoronată prin virtuțile sale civice și militare !

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

15 (27) Maiu 1881.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

Cu ocaziunea serbării încoronării Ni s'a mărturit, Reginei și Mie, sentimentele cele mai sincere, cele mai nobile și mai duioase ale iubitului Nostru popor. Pe lângă delegațiunile venite din toată țara în Capitală

spre a Ne exprimă urările lor în ziua de 10 Maiu, am primit prin telegrame și prin adrese, prin dedicări literare și muzicale, numeroase felicitări din fiecare oraș, din fiecare sat. Aceasta este dovadă vie, căt România întreagă a împărțășit cu Capitala noastră sentimentele de mulțumire și de patriotică mândrie, cari făceau în acea zi a săltă pieptul fiecărui Român, văzând că A-Tot-Puternicul ne-a ajutat nouă, cești de astăzi, a încoronă visul cel mai scump al națiunii. Am fost cu deosebire fericit că iubitul Meu Frate și tinerii Mei Nepoți, și dâșii strâns legați cu tot ce simte și mișcă această țară, s'au aflat printre noi în aceste solemne zile și au avut înainte priveliștea încrederii și afecțiunii cu care România, fără deosebire, înconjoară Coroana Noastră, câștigată cu muncă și sacrificii bărbatești.

Am dori să Ne exprimăm mulțumirea direct și fiecăruia în parte ; regretăm că aceasta Ne este peste putință, în fața nesfârșitelor manifestațiuni ce Ni s'au adus. Te rugăm dar pe D-ta, Domnule Președinte al Consiliului, să fii interpretul Nostru către toate corpurile și autoritățile Statului, către persoanele de toate stările, atât pământeni cât și străini, cari au unit bucuria lor cu bucuria generală a țerii, și să le arăți la toți că amintirea acestor serbări naționale și a dovezilor de dragoste către Noi, cari le-au însoțit, va rămâne etern vie în inimile Noastre recunoscătoare.

Primește, te rog, cu această ocaziune încredințarea stimei și afecțiunii ce-ți păstrez.

15 Maiu 1881.

Scrisoare

către Constantin Porumbaru, Președintele Comitetului pentru
intocmirea grupurilor istorice și alegorice.

15 (27) Maiu 1881.

Domnule Președinte,

Intre manifestațiunile de veselie generală, la cari au dat loc serbările încoronării, una din cele mai frumoase a fost acea organizată de asociațiunile și grupurile industriale și comerciale din București, sub direcțiunea comitetului central care v'a ales de Președinte. Am admirat, împreună cu asistenții, reușita aranjare a acestei festivități care a întrecut chiar toate așteptările, frumuseța procesiunilor și carelor alegorice reprezentând diferitele ramure ale activității naționale.

La plăcerea privirii însă, care cu toții am simțit-o, se adaoage încă un sentiment mai adânc, o mulțumire sufletească mai presus trecătoare. Aceasta este convingerea că inteligenta noastră națiune posedă într'însa toate aptitudinile spre a pași cu vigoare pe calea muncii și a producțiunii; și fie ca plăcutul spectacol la care a asistat Capitala să dea roade, să fie pentru viitor oglindirea de ce pot Românii să realizeze pe această cale, și îndemn puternic pentru încordarea puterilor spre a ajunge pe câmpul activității economice la mărețele rezultate, unde silințele noastre ne-au adus pe tărâmul politic și militar.

Vă rog dar pe D-voastră, Domnule Președinte, care, împreună cu alți compatrioți meritanți, v'ați devotat desvoltării și propășirii acestei binefăcătoare și

laborioase activități, să fiți către toți membrii comitetului cari au dirijat această serbare interpretul grațitudinii Noastre, și a arăta asemenea tuturor asociațiunilor de artiști, de industriali, comercianți și meseriași, cari au participat cu atâta bună-voință și în mod așa de spontan la această frumoasă manifestațiune, la care s'au asociat frățeste diferitele naționalități cari conlocuesc cu noi, cât de adânc mișcați și mulțumiți am rămas Regina și Eu de neobișnuita și pe deplin reușita serbare, care Ni s'a oferit Nouă și Țerii tot într'un timp.

Mesagiu

la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

18 (30) Iunie 1881.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Laborioase și pline de bine-cuvântate roade au fost lucrările d-voastre legislative în sesiunea care se încheie astăzi. După ce aceste Corpuri Legiuitoare, ecou fidel al solitudinii de care este însuflețită națiunea întreagă pentru asigurarea și întărirea edificiului său politic, au dat o mai mare precizie prescripțiunilor constituționale cari regulează succesiunea la Tron, tot lor le-a fost rezervat a împlini dorința cea mai ferbinte a generațiunilor ce ne-au preces, a realiza aspirațiunile cele mai înalte ale lungilor veacuri de sacrificii și suferințe ale Românilor, reînălțând patria la locul

ce i se cuvenia între State. Urmând menirii lor de a fi pururea în fruntea marilor mișcări patriotice și naționale, Senatul și Camera intrară în iresistibilul avânt de care toată suflarea românească eră cuprinsă și, într'o impozantă și măreață unanimitate, proclamară România Regat. Această unanimitate, dovadă nouă a calde iubiri de țară și adâncului simț politic al poporului nostru, când este vorba de existența și siguranța lui, ne-a atras și mai mult stima în afară; și toate Pute-
rile, grăbinda-se a recunoaște cu simpatie actul săvârșit de Corpurile Legiuitoare și aclamat de națiune, a văzut într'însul o garanție mai mult pentru interesele păcii și civilizațiunii în regiunile Europei răsăritene.

Onoare dar d-voastre, domnilor Senatori și domnilor Deputați, cari ați putut înscrie în istoria țerii acest act solemn.

Faptelor mari însă, evenimentelor importante, cari prin proporțiunea lor întrec cadrul obișnuit al vieții zilnice a unui popor, Providența le mână cursul, inteligența și patriotimul aleșilor și conducătorilor națiunii le înseamnă ora realizării. În laboarea însă de toate zilele spre înlăturarea lipsurilor și îndeplinirea îmbunătățirilor permanente de cari o societate are nevoie, mai rămăneau încă mari și anevoioase sarcine pentru mandatarii țerii. Aceste sarcine ați știut a le împlini cu zel și activitate în cursul acestei sesiuni.

Prin legi bine chibzuite, ați dat, domnilor Senatori și domnilor Deputați, satisfacțiune multiplelor cerințe ale Statului. Proprietatea funciară a primit o ușurare și un nou avânt spre prosperitate, puindu-i la dispozițiune mijloacele de a efectua conversiunea scri-surilor funciare și a ajunge astfel la scăderea dobân-

zilor. Soarta populației agricole, a numeroasei și muncitoare clase a țăranilor, care cu drept cuvânt s'a numit temelia Statului, a aflat și dânsa cea mai iubitoare sollicitudine din partea d-voastre și, prin întocmiri bune și părintești ca aceea a Creditului agricol și a transformării zilelor de prestațiune, cultivatorii și sătenii vor găsi înlesnirea de care au nevoie pentru îmbunătățirea traiului și o mai mare dezvoltare a ramurei celei mai bogate a producției noastre naționale.

Comerțul nostru se va mișca și dânsul într'un cerc mai larg și mai roditor, prin deschiderea de nouă linii ferate, pe cari le-ați votat, și prin înființarea întreprinderilor, cari vor mări și activa schimbul tranzacțiilor.

Interesele economice, cari constituiesc averea și cresc puterea unui Stat, au avut toată îngrijirea d-voastre. Dar nu mai puțin v'au îngrijit și interesele morale ale națiunii. Credința religioasă și cultul amintirilor istorice înalță inima și dau unui popor tărie, spre a pași cu încredere spre viitor. Conduși de aceste idei, ați dat Guvernului mijloace spre a reedifica biserici, a repara mănăstiri, a se întreține monumente, cari sunt glasul unui trecut de care cu drept ne putem fali.

În fine armata, brațul puternic al României, scutul onoarei și al siguranței sale, a avut ca în totdeauna locul ce i se cuvine în mintea și inima unor legiuitori înțelepți și prevăzători, și d-voastre i-ați dat ce i-a fost mai indispensabil spre a asigura țaria și a dezvolta organizațiunea ei.

Toate aceste îmbunătățiri nu s'au putut realiza decât grație bunei cumpăniri ce ați dat finanțelor noastre și a situațiunii atât de prospere, în care ne aflăm

sub acest raport și care a făcut ca creditul Statului să se ridice la înălțimea la care nu ajunsese nici odată până acum.

Pentru toate aceste dar, domnilor Senatori și domnilor Deputați, vă mulțumesc în numele țerii, în numele Meu, și aceste mulțumiri, cari le auziți astăzi dela Mine, vă vor fi și mai prețioase când le veți primi din partea acelor cari v'au onorat cu încrederea lor întorcându-vă la căminele d-voastre. Acolo, reluând ocupațiunile particulare pe cari le-ați lăsat spre a vă consacra binelui comun, veți adună nouă puteri, spre a duce înainte opera de consolidare și de înflorire a junelui nostru Regat, și la reîntâlnirea noastră viitoare ca și la despărțirea de acum, să ne unim în strigătul: Să traească România!

Sesiunea Corpurilor legiuitoare este închisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor, Ministru de Finanțe și ad-interim la Resbel, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, C. A. Rosetti; Ministru Afacerilor străine, Eugeniu Stătescu; Ministru de Justiție, M. Phe-rechide; Ministru Agriculturii, Comerciului și al Lucrărilor publice, Colonel N. Dabija; Ministrul Cultelor și al Instrucțiunii publice, V. A. Urechia.

Cuvântare

la împărțirea premiilor în școalele primare din Capitală.

29 Iunie (11 Iulie) 1881.

Domnilor,

Sunt fericit că Mi se dă astăzi ocaziunea să vă mulțumesc pentru zelul și activitatea, ce puneți în îndeplinirea importante d-voastre misiuni. Constat cu

o vie satisfacțiune că sunteți pătrunși de însemnătatea serviciilor ce aduceți țerii, căci prin răspândirea primelor elemente ale învățământului asigurați temelia, pe care se poate ridica cu soliditate edificiul social al unui popor luminat. Urmați cu acelaș devotament lucrarea începută, și toți vă vor fi recunoscători de munca prețioasă cu care veți fi contribuit la binele general. Solicitudinea guvernului și a municipalității pentru opera ce vă este încredințată, se aplică a vă procura mijloacele materiale, și în special localuri cuvincioase : putem privi cu mândrie școalele deja construite de municipalitate în condițiunile cele mai folositoare.

Iubiți copii,

Mai toți dintre voi v'ați silit să ascultați de pozele părinților și dascălilor ; voi, cari v'ați folosit mai mult de lecțiunile școalei, veți primi astăzi răsplata ostenelei voastre. Urmați și în viitor a ascultă consiliile ce vi se dau ; lucrați cu aceeaș silință, și astfel veți face fericirea părinților voștri și veți asigura un viitor mai bun pentru voi înșivă. Felicit pe cei încununați astăzi, și urez ca cei mai puțin fericiți de astă dată să aibă mai bun succes anul viitor.

Cuvântare

la împărțirea premiilor elevilor din școalele secundare.

1 (13) Iulie 1881.

Domnilor,

Ziua împărțirii premiilor este sărbătoarea cea mai solemnă a tinerimii studioase ; ea însemnează în fastele

școalelor cea mai frumoasă răsplătire pentru acei cari s'au distins prin silință și prin laboare în cursul anului; ea oferă un puternic indemn acelor cari au fost biruiți în lupta pentru învățătură, spre a fi biruitori la rândul lor. Simt dar o vie mulțumire când pot prezida o asemenea solemnitate, în care aflu ocaziunea de a împărtăși bucuria tinerilor premiați, mândria părinților și satisfacțiunea profesorilor.

Cuvintele și promisiunile, ce-Mi adresați în numele corpului didactic, Îmi sunt foarte prețioase și vă mulțumesc din suflet.

Mari și înverdate sunt progresele ce țara a făcut; în scurt timp s'a realizat dorințele cele mai ardinte, speranțe neașteptate, pentru împlinirea cărora generațiuni întregi au lucrat cu încredere, au luptat cu bărbăție, au suferit cu răbdare. Astăzi avem o patrie rezemată pe temelii solide, un viitor asigurat, și fiecare Român cu satisfacție poate zice: Suntem Regatul cel mai tânăr, deși nu cel mai mic; lucrăm și luptăm însă, ca din punctul de vedere al instrucțiunii, să nu fim niciodată cei din urmă. Precum razele încălzitoare ale soarelui lucesc pe România mai înainte decât pe multe alte țeri, asemenea cultura noastră — soare intelectual — să proiecteze mai imediat decât asupra popoarelor răsăritene razele sale binefăcătoare.

Acea sfântă moștenire, care este puternicul adăpost al neamului românesc, trebuie să fie păstrată neatinsă și gelos păzită de noi, dezvoltată și întărită de generațiunile viitoare. Misiunea acelor cari sunt chemați a forma aceste generațiuni este dar înaltă și frumoasă, însă și plină de responsabilitate; — deci grija și sollicitudinea pentru tinerimea noastră trebuie să fie

stăruitoare, neîncetată. Să sădim în inimile ei sentimentul datoriei către țară și mai înainte de toate iubirea de patrie.

Am avut și în anul acesta ocaziunea de a Mă convinge de progresele ce instrucțiunea publică a făcut în diferitele ei ramure, și am constatat cu o deosebită plăcere silința și aptitudinea tinerilor școlari. Sunt convins, că prin o schimbare de metodă, adecă deșteptând puterea intelectuală și mai ales facultatea de a judeca a școlarilor, se poate obține un însemnat rezultat, fiindcă prin exercițiul numai al memoriei se slăbesc celelalte facultăți, cari se cere să fie dezvoltate în mod armonic, și se uită mai târziu în parte ce s'a învățat cu multă osteneală. Învățătura astfel îndreptată va deveni mai plăcută pentru profesori și mai variată pentru școlari; ea va fi o raționare științifică și va ascuți mintea fiecăruia.

Cred că această observațiune este împărtășită și de d-voastre, domnilor profesori, și de consiliile întocmite de astă dată pentru a controla în mod serios rezultatele dobândite de toate școalele secundare.

Trebue să fim recunoscători membrilor acestei comisiuni examinatoare, care a împlinit cu multă bunăvoință această sarcină și care a arătat cât fiecare Român este pătruns de marea însemnătate a învățământului public.

Îmi rămâne a vă mulțumi, domnilor profesori, pentru zelul și activitatea cu care ați împlinit nobila misiune ce vă este încredințată; urmați totdeauna cu iubire și stăruință pe această cale și căutați răsplata ambițiunii voastre în satisfacțiunea intimă de a forma o generațiune virilă și patriotică pentru viitor.

Iar voi, iubiți elevi, veniți acum și primiți recompensele ce ați câștigat prin silința și osteneala voastră. Fie ca cununele și încuragiările ce primiți astăzi să vă amintească în totdeauna, că numai prin muncă, prin onestitate și prin respectul religiunii și al legilor țerii, poate cineva deveni un membru folositor pentru societate.

Toast

la inaugurarea căii ferate Mărășești-Buzău.

18 (30) Octomvrie 1881.

Domnilor,

Celebrăm astăzi o îndoită serbare: deschiderea unei linii de o mare însemnătate economică și strategică, o linie mult dorită și a cărei lipsă a fost adânc simțită în anul 1877: inaugurarea întâiului drum de fer conceput, condus și isprăvit prin noi înșine. Salut cu mândrie și bucurie această lucrare românească. Mulțumesc tuturor celor care au contribuit la această frumoasă isbândă.

Sunt 22 ani când Comisiunea centrală puse aci, la Focșani, întâia sămânță pentru Unire; — nu s'a gândit că într'un timp așa de scurt un Stat puternic ar răsări, că un Regat ar înflori, care va străluci departe peste hotarele țerii prin virtuțile sale politice și militare, prin progresele sale economice.

Sunt 12 ani când întâiul car de foc străbătù câmpiile frumoase, holdele bogate ale României; — nu se prevedea că în timp așa de scurt vom lucra și ex-

ploață singuri, prin propriile noastre mijloace, drumurile de fer; că vom fi deplin stăpâni ai acestei mari artere a civilizațiunii, care a dat un avânt neașteptat vieții noastre comerciale. Iată succese strălucite, progrese însemnate, dobândite prin noi înșine. Da, prin noi înșine. Aceste mândre cuvinte, cari împodobesc Coroana României, trebuie să fie săpate în inima fiecărui Român. Trebuie ca ele să fie călauza noastră, fiindcă ele ne vor da tărie în a învinge toate greutățile; ele ne vor da încredere în viitor.

Inchin acum acest pahar în onoarea întâiului drum de fer făcut de noi, această nouă legătură oțelită între Moldoveni și Munteni, cari și-au dat peste Milcov o mână frățească, punând astfel o temelie nesfârșită, pe care s'a ridicat România unită, scumpa noastră patrie!

Inchin acest pahar în onoarea geniului român! În amintirea recunoscătoare către aceia cari au lucrat, luptat și suferit pentru neamul românesc!

Să trăească România, ridicată, cu sborul vulturului, simbolu nostru, la o înălțime la care nici un vârtej n'o poate sgudui!

Cuvântare

la Școala de Agricultură din Herestrău, cu ocazia distribuirii recompenselor premiilor de comițiul agricol al districtului Ilfov.

1 (13) Noemvrie 1881.

Mari și însemnate sunt progresele ce România a făcut pe terenul politic și economic; numai agricultura, acest izvor al avuției noastre naționale, n'a luat

încă tot avântul dorit. Sunt convins, că lucrând cu aceeaș stăruință, cu aceeaș energie, la dezvoltarea noastră agricolă, cu cari am lucrat la ridicarea edificiului nostru politic, am isbuti în curând a transforma țara într'o roditoare grădină. Ca un început fericit și binefăcător, salut dar cu o vie mulțumire această expozițiune, ale cărei rezultate le-am privit cu un deosebit interes, precum și concursurile agricole, cari sunt menite a da un puternic indemn cultivatorilor și industriașilor. Mulțumind pentru cuvintele bine simțite ce Ne adresați, Reginei și Mie, vom împărți cu plăcere distincțiunile și premiile câștigate în această luptă pașinică.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1881.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Plăcerea ce simt de a Mă afla în mijlocul d-voastre rămâne întotdeauna vie. Ea-Mi dă ocaziunea de a vorbi cu țara, prin mandatarii ei legali, despre progresele realizate, despre trebuințele ei în viitor și despre silințele ce mai urmează să facem cu toții spre a o așeza desăvârșit în condițiunile unui Stat liber, prosper și respectat. Această sufletească mulțumire o simt și mai deplin astăzi, că pentru prima oară deschid sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare ale Regatului Român, recunoscut cu simpatie de toate

Puterile, unit cu dănsese prin relațiunile cele mai bune și cele mai amicale.

În anii din urmă, pe când aveam încă a trece prin atâtea greutăți, a învinge atâtea nevoi, sesiunile Camerelor absorbiau aproape fără întrerupere toată activitatea d-voastre. Pentru prima oară în acest an ați putut consacra mai mult din timpul d-voastre, în vremea vacanțelor parlamentare, intereselor d-voastre private, atât de legitime, și a vă pune într'un raport mai direct și destul de îndelungat cu alegătorii d-voastre; tot odată ați putut, ca și Guvernul Meu, a da o mai de aproape atențiune diferitelor ramure ale administrațiunii publice și a vă convinge împreună mai bine cari sunt părțile slabe sau lacunele, ce numai experiența putea dovedi, în legile și instituțiunile noastre.

Asemenea lacune sunt mai naturale la noi ca în alte State: expuși la nestatornicia ce rezultă din resboaiele și turburările cari pe rând au agitat în timp de secolii Orientele, Românii au fost adesea nevoiți a întrerupe reformele ce trebuiau săvârșite în organizațiunea lor internă pentru ridicarea instituțiunilor țerii lor la nivelul principiilor domnitoare în Europa; în răstimpuri numai, când țara se bucură de o liniște relativă, ne grăbiam de a creă legi și instituțiuni, pe cari apoi numai timpul ne putea arăta în ce părți urmau a fi modificate sau completate, spre a fi puse în concordanță cu tradițiunile și cu moravurile țerii noastre.

Astăzi mai cu seamă credem că vom putea să ne aplicăm cu o stăruință și mai deplină la însemnata lucrare de îmbunătățire a organizațiunii noastre; căci împrejurările din afară ne fac să sperăm o epocă de

liniște și de pace. Este destul, în adevăr, să privim stăruința egală pusă de fiecare din marile Puteri în rezolvarea chestiunilor ridicate prin Tractatul din Berlin și cari rămăseseră în suspens; apropierea ce în timpii din urmă s'a întărit din nou între Suveranii unora din Statele cele mari, mai ales dintre Statele învecinate cu noi; să privim în fine cordialitatea ce în genere caracteriză rapoartele marilor Puteri între dănsese, pentruca să ne încredințăm c'avem atâtea dovezi, aş putea zice garanții, că mănținerea păcii e una din preocupările de căpetenie a tuturor Statelor mari, și dacă în existența Statelor puternice, cari prin luptă pot obține satisfacerea intereselor lor, mănținerea păcii se consideră astăzi ca o condițiune din ce în ce mai trebuitoare, cu atât mai mult se impune o asemenea condițiune Statelor mai mici, cari nu pot decât să sufere de consecințele războiului.

Așa dar timpul e bine ales ca să ne ocupăm de completarea și de îmbunătățirea legislațiunii noastre și să dăm mai cu osebite intereselor noastre economice o dezvoltare potrivită cu rodirea și cu avuțiile pământului țerii noastre. Ați văzut că a fost destul să se înleznească condițiunile de navigațiune pe marea cale a Dunării, să construim parte din șoselele și din căile noastre ferate, să dăm intereselor private asigurarea unei administrațiuni și a unei justiții regulate, pentruca țara să ia în scurt timp un avânt de prosperitate, necunoscută până aci. Aceasta a surprins pe mulți și a fost o revelațiune pentru cei cari nu cunoșteau avuțiile pământului nostru și se îndoiau de activitatea și aptitudinile poporului român.

Negreșit, ne-am dat mari silințe pentru a obține asemenea rezultate; acele silințe trebuiesc însă urmate, căci rezultatele dobândite sunt departe de a fi îndesulătoare și trebuiesc privite numai ca un indemn la nouă sacrificii. Numeroși pași înainte sunt încă de făcut, atât în ramura agriculturii cât și în aceea a industriei miniere, care până astăzi a rămas ascunsă în sânul pământului.

Căile ferate, pe cari le-ați votat anul trecut, pentru punerea în legătură a trei din minele noastre de sare cu rețeaua principală, sunt acum în lucrare.

Pentru minele de cărbuni, studiile se urmează în mai multe localități, și cu începerea anului viitor bugetar, Ministrul Meu de Lucrări publice vă va prezintă bugetul pentru exploatarea minelor de cărbuni dela Bahna, a căror lucrări de explorare sunt aproape terminate.

În ceea ce privește agricultura, s'au luat măsuri nemerite pentru a pune produsele noastre în stare de a concura, prin calitate și efinătate, cu acele din alte țări.

Comițiile agricole și concursurile de agricultură și industrie au început a funcționa regulat în mai multe județe, și nu Mă îndoiesc că legea ce ați votat la finele sesiunii trecute va da în curând roadele sale.

Construcțiunea dockurilor și întreprinderilor este în studiu; porturile din mai multe orașe vor fi în curând înzestrate cu cheiuri, ce în multe părți sunt deja date în construcțiune, și băncile agricole sunt în ajun de a începe a funcționa.

Pe lângă acestea, Ministrul Meu de Lucrări publice va prezintă diferite proiecte de legi, între cari și unele relative la înființarea unui Ministeriu de Agri-

cultură, Comerț, Industrie și Domenii, la reorganizarea Ministeriului Lucrărilor publice și a corpului tehnic, la înființarea regulelor privitoare la societăți anonime, și un proiect relativ la modificarea legii asupra Camerelor de Comerț.

Toate aceste lucrări constituiesc un bun început; dar nu vor fi mai de nici un folos practic într-o țară pe care natura și împrejurările au făcut mai cu seamă agricolă, de nu vom ști să ne punem și să ne menținem în condițiuni favorabile de reușită.

Îmbunătățirea calității cerealelor și a vitelor, mijloacele de a le transporta ușor și repede la punctele de export, întreprinderile și cheiurile, vor rămâne toate îmbunătățiri aproape zadarnice, dacă nu vom avea înlesnirile exportului până pe piețele de consumațiune cele mai depărtate.

Îngrijirile dar ce a deșteptat în țară cestiunea libertății Dunării sunt legitime. Necesitatea de a atrage cât mai mult în porturile noastre, în sus ca și în jos de Galați, vasele de comerț străine și pavilioanele de orice naționalitate este cu atât mai viu simțită, cu cât comerțul nostru întâmpină adesea, la exportul pe fruntăriile de uscat, felurite pedici, și cu cât dela un timp încoace, sub cuvânt de epizootie, el este chiar amenințat de a-și vedea închise cu desăvârșire acele fruntării, în ce privește exportul de vite mari.

Interesele noastre cele mai vitale ne silesc prin urmare de a veghea, pentru ca cel puțin pe acea mare arteră de comunicațiune să nu ni se pună condițiuni cari să împedecă dezvoltarea noastră și să facă din libertatea navigațiunii un drept ilusoriu pentru noi. De libertatea Dunării au fost și sunt strâns legate

destinele României; de aceea și Românii au fost în toate împrejurările recunoscători acelora cari au contribuit la emanciparea acestui mare râu de orice preponderanță exclusivă. Când Rusia, dărâmand cetățile de pe malul stâng, a redeschis Dunărea comerciului european, când Tractatul dela Paris a venit să completeze opera începută și să asigure și mai mult libera navigațiune, când Tractatul dela Berlin, consacrand această situațiune, a întărit-o prin nouă garanții hotărând ca reglementele de navigare să se alcătuiască de însăș Comisiunea Europeană dela Galați, Românii n'au avut și nu puteau avea decât simțeminte de recunoștință pentru marile Puteri, simțeminte izvorite din convingerea adâncă ce au că libertatea Dunării este o condițiune esențială pentru propășirea politică și economică a a țerii lor.

Această credință a fost în alte împrejurări unul din cuvintele puternice, cari ne-au făcut să declinăm cu nestrămutare propunerea de retrocesiune a Basarabiei. Tot această credință ne impune astăzi datoria de a nu consimți la combinațiuni, cari ar avea de efect ca navigațiunea dela Porțile-de-fer la Galați să rămână sub acțiunea preponderentă a unei singure Puteri. Nu voim a aduce nici o vătămare altora; însă voim, siliți suntem a voi, libertatea absolută a Dunării, cel puțin în apele noastre, și suntem gata a face, în presențe și în viitor, toate sacrificiile pentru a asigura în toate privințele inlesnirea deplină a navigațiunii.

Primum reglementele cele mai severe, pentru a garanta libertatea tuturor pavilioanelor; primim o supraveghiere cât de ageră în ceea ce privește aplicarea lor; voim însă totdeodată ca acele reglemente să fie

aplicate în apele române de autoritățile române; căci lăsând chiar la o parte pentru un moment dispozițiunile tractatelor și dreptului ginților, cari sunt în favoarea noastră, avem în vedere că nimeni nu este mai interesat decât noi să asigure libertatea și înflorirea navigațiunii pe acest fluviu.

Producțiunea noastră agricolă a fost est-timp mai puțin decât mijlocie; deși avem încă produse de exportat, totuș acest an nu este din cei cari pot face să prospere finanțele noastre. Trebuie prin urmare să căutăm a mărgini cheltuelile noastre ordinare, ca și în anii trecuți, la resursele efective de cari dispunem, fără a avea recurs la împrumuturi sau la nouă impozite; căci împrumuturile nu trebuiesc făcute decât pentru acele lucrări de cari au să se bucure și generațiunile viitoare și pentru cari ne e permis a pune o parte în sarcina lor. Inșă, cu toată slăbiciunea recoltei, nu vom încercă nici în acest an o scădere de venituri; contribuțiunile indirecte în genere, veniturile tutunului, ale salinelor, ale timbrului, promit un spor simțitor. Deși tarifele introduse prin convențiunile comerciale sunt mai reduse la noi ca în orice altă țară, căci ne-am preocupat de a întinde relațiunile noastre cu alte State mai mult decât a protege industria noastră născândă, totuș prin îmbunătățirea administrațiunii venitul vămilor crește și el din an în an.

Îmbunătățirile și reformele în percepere ce vi se vor propune de guvernul Meu, sper că vor întinde această sporire și la veniturile directe.

Nu Mă pot opri de a constată aci, că rezultatele fericite ce le-am obținut până astăzi în administrarea finanțelor noastre le datorim în special prudenței și

spiritului de economie de care am fost cu toții animați, acestei împrejurări datorim că am putut evita împrumuturile, chiar în timp de războiu, și am putut ridica creditul Statului atât de sus, în cât conversiunea unei părți a datoriei noastre publice ni s'a impus ca o necesitate și ne-a permis să reducem cu aproape trei milioane pe an anuitățile ce avem de plătit.

Cu toate greutățile întâmpinate, cestiunea drumurilor de fer este în ajunul rezolvării dorite de țară. Răscumpărarea obligațiunilor 6% ale societății și înlocuirea lor prin obligațiuni de Stat 5% s'a săvârșit în conformitate cu legea votată de d-voastre, fără a se spori anuitatea și fără a se prelungi termenul de amortizare. Astăzi suntem în posesiunea mai a întregului capital și, mulțumită dreptății instanțelor judecătorești din Berlin, vom ajunge peste puțin la definitivă soluțiune a cestiunii.

De aceea și Ministrul Meu de Lucrări publice vă va prezintă un proiect de lege special pentru administrațiunea și exploatațiunea întregii rețele de căi ferate ale Statului; asemenea va supune bugetul lor respectiv aprobării Camerei Deputaților.

Pe lângă toate aceste lucrări, Guvernul Meu vă va prezintă proiecte de legi nu mai puțin însemnate și menite de a îmbunătăți administrațiunea și starea socială a populațiunilor noastre rurale. Astfel, Ministrul Meu de Interne va supune desbaterilor d-voastre trei proiecte de legi, prin cari va cere să se modifice câteva articole din legile comunale, județene și a tocmelelor agricole, pentru a le pune mai în armonie cu Constituțiunea noastră. El vă va supune asemenea un proiect de lege în privința dreptului vânzării băutu-

rilor spirtoase în comunele rurale, și aceasta în profitul școalelor și al bisericii.

Ministrul Meu de Justiție vă va prezintă diferite proiecte de legi reclamate de necesități urgente, în special pentru reducerea dobânzilor legale, pentru asigurarea unui control eficace asupra așezămintelor de un interes public, pentru înființarea asistenței judiciare, pentru îmbunătățirea câtorva dispozițiuni de procedură, în fine pentru modificarea legislațiunii existente asupra tutelelor.

Organizarea armatei, pentru care Camerele au arătat totdeauna cel mai viu interes, se completează neîncetat, dobândind o mai mare soliditate. Văd asemenea cu mulțumire justificându-se ideia, pe care am avut-o încă din anii dinții ai Domniei Mele, că dacă armata, în ori ce alte părți, este un element de ordine și de garantare, la noi ea are și o altă misiune tot așa de mare: aceea de a contribui, alături cu școalele, la răspândirea educațiunii și a învățământului.

Dela epoca reînvierii spiritului național, învățământul românesc a reintrat în școale. Numărul acestora se înmulțesc pe fiecare an și toată lumea aduce piatra sa pentru ridicarea edificiului învățământului național.

Ministrul Meu de Culte și Instrucțiune publică vă va supune o serie de proiecte menite a îmbunătăți și completa legea astăzi în vigoare la școale, spre a asigura mersul mai regulat și mai prosper mai cu seamă învățământului primar și celui profesional.

Sunt fericit de a constată că, în această lucrare concursul armatei nu este din cele mai nefolositoare. Cine a văzut școalele noastre regimentare s'a putut

convinge de progresele ce fac soldații, mulțumită stăruinții și iubirii cu care corpul ofițeresc se aplică a secundă opera învățământului public. Țăranul se întoarce astfel la căminul său cu deprinderi de disciplină, cari contribuiesc a pune regularitatea și ordinea în actele vieții sale, și cu un mic capital de cunoștințe, cari vor contribui la îmbunătățirea condițiuni și traiului său.

Cum vedeți, domnilor Senatori și domnilor Deputați, dacă ne ocupăm cu toții de armată, n'o facem dintr'o pornire de ambițiuni nesocotite; din fericire, Românii au fost până acum feriți de asemenea slăbiciune; în toate luptele lor trecute, ei au căutat numai a se apăra și a mănține ceea ce era al lor. Tocmai acestei înțelepte purtări, ce în toți timpii și-au impus-o, datoresc ei puterea ce a avut de a rezista și a-și păstra individualitatea lor neatinsă; și este de observat, că din toate Statele ce s'au ridicat, după căderea Imperiului Roman, în Europa răsăriteană, și cari au avut să sufere invaziuni succesive, România este poate singurul Stat care a rămas neatins până astăzi. Dacă dar ne ocupăm cu toată grija de organizațiunea armatei, o facem pentru a ne pune cât mai curând și sub toate rapoartele în pozițiunea de a păstra locul ce l-am dobândit prin sacrificiile noastre și prin simpatiilor marilor Puteri; o facem convinși că, numai prin dezvoltarea necurmată a tuturor puterilor națiunii, vom putea fi un element de ordine, de pace și de progres în Orientele Europei.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Întins și roditor este câmpul activității d-voastre legislative în actuala sesiune. După ce ați încheiat bolta

edificiului nostru politic, o sarcină nouă și numai puțin laborioasă începe de acum pentru d-voastre: aceea de a consolida marea operă la cari a lucrat un lung șir de generațiuni spre a fundă Statul român, de a îndreptă, prin măsuri înțelepte și prevăzătoare, aceea ce nestatornicia timpului și pripa evenimentelor au putut lăsa încă nedesăvârșit. Sunt convins că, și în această sarcină, Reprezențațiunea națională va fi ca întotdeauna, la înălțimea menirii sale, și oricari ar putea fi deosebiri de păreri în privința mijloacelor celor mai nemerite spre a ajunge la soluțiunea chestiunilor supuse deliberărilor d-voastre, deosebiri cari este firesc să se producă în sânul unor mari corpuri în cari se desbat interesele diverse, în cari sunt reprezentate forțele vii și inteligente ale societății, sunt bine încredințat însă, și întregul nostru trecut este spre aceasta cel mai sigur garant, că oricând se va atinge de onoarea și de drep-turile noastre naționale, aici, ca și pe Tron, ca și în țară, nu va mai fi decât un cuget, care va țineă deș-tepte toate mințile, care va face să bată frățește toate inimile, care va afla gata toate devotamentele, toate bărbăteștile sacrificii: România, pe care pururea Dum-nezeu s'o binecuvinteze!

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor, Ministru al Finanțelor și ad-interim la Răsboiu, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, C. A. Rosetti; Ministru Afacerilor streine, Eug. Stătescu; Ministru Justiției, M. Pherechide; Ministru Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor publice, Colonel N. Dabija; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, V. A. Urechia.

Toast

la prânzul dela Palat, în amintirea luării Plevnei.

28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1881.

M. S. Regele intrunind la prânz pe Genaralii Cernat, Radovici, Racoviță, Manu, G. Angelescu, Slăniceauu, Haralambie, Davila, Leca, Călinescu, Al. Angelescu, Crețeanu, pe Coloneii inspectori și pe Coloneii trupelor din garnizoană, le reaminti:

Plevna a căzut! Această veste străbăteă, sunt acum patru ani, ca un fulger lumea, găsind pretutindeni un puternic răsunset.

Astăzi această frumoasă izbândă, înalțată printr'o eroică apărare, strălucește în istoria răsboaelor, și armata română ocupă un loc de onoare, cucerit prin vitejia sa. Serbăm dar totdeauna cu un sentiment de vie mulțumire aniversarea Plevnei, care ne amintește luptele sângeroase pentru independența noastră.

Țara întregă, mândră de armata ei, o privește astăzi cu încredere și recunoștință și se unește cu Regina și cu Mine în strigătul de bucurie:

Să trăească viteaza noastră armată!

Răspuns la Adresa Senatului.

3 (15) Decemvrie 1881.

Domnilor Senatori,

Primesc cu cea mai vie mulțumire asigurările, ce Senatul Îmi reînnoește astăzi, de simțemintele sale de iubire și devotament către Regina și către Mine.

Unanimitatea cu care ele sunt exprimate și grăbirea ce Senatul a pus pentru a răspunde la apelul

Tronului, Îmi fac aceste simțeminte și mai prețioase. Ele sunt de un bun și fericit augur pentru activitatea d-voastre legislativă, pentru îndeplinirea laborioasei opere a îmbunătățirilor noastre interioare, la care ați conlucrat cu atâta zel și dezinteresare în tot cursul acestei legislaturi.

Nu Mă îndoiesc, Domnilor Senatori, că în această sesiune, ca și în cele trecute, Senatul, credincios înaltei misiuni ce-i este încredințată de Constituțiune, va da Guvernului Meu tot concursul său și că, mulțumită înțelepciunii și patriotismului de care a dat până acum atâtea mari și netăgăduite dovezi, vom ajunge a străbate toate dificultățile, a asigura desvoltarea pașnică și neîntreruptă a tuturor resurselor țerii și a întemeia cât mai mult bună starea și prosperitatea prea iubitei noastre patrii.

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

8 (20) Decemvrie 1881.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Primesc cu cea mai vie plăcere Adresa D-voastre. Fiți bine încredințați că Regina și Eu știm a prețui sentimentele cari Ni se mărturisesc și cu această ocaziune de Representațiunea națională, sentimente cari strâng tot mai mult nedespărțitele legături de iubire și reciprocă încredere, cari de-apururea unesc țara și Tronul.

Nu Mă indolesc că și în această sesiune veți da Guvernului Meu luminatul D-voastre concurs. Matura și patriotica înțelepciune, care a condus până aci lucrările D-voastre, este o cheazășuire pentru spornica și roditoare activitate ce veți depune și de astă dată.

Pe lângă fericirii sorți ce au avut aceste Adunări, îndeplinind ceea ce eră în culmea dorințelor naționale, nu mai puțin mare va fi a lor laudă când vor dovedi că au știut tot așa de bine a întemeia dezvoltarea și întărirea din lăuntru a tânărului nostru Regat.

Indelungi ani de liniște și de pace fie de sus dăruți tuturor și nouă, ca sub binefacătoarea lor ocrotire România să poată inveda și mai mult, că la locul ce i-a însemnat Providența, prin laboarea, propășirea și împuternicirea ei, este, în familia Statelor, în care și-a reluat locul, un element de ordine și de progres.

1882.

Ordin de zi către armată.

1 (13) Ianuarie 1882.

Ostași,

Fiecare an ce trece Îmi dovedește că silințele voastre pentru întărirea instrucțiunii și a disciplinei dau roade nouă.

Simt dar o adâncă bucurie a vă arăta înalta Mea mulțumire și a vă ură un an fericit, în care urmând pe aceeaș cale de devotament și abnegațiune, să fiți scutul cel mai puternic al patriei și al Tronului.

Ofițeri, subofițeri și soldați, vă urez ani mulți!

Dat în București, la 1 Ianuarie 1882.

Răspuns

la felicitările Înaltului cler și ale Guvernului.

1 (13) Ianuarie 1882.

Sunt adânc mișcat de călduroasele urări ce Ni se exprimă, Reginei și Mie. Vă mulțumesc din toată inima, urând ani mulți și fericiți. Putem privi cu mândrie și

recunoștință vechiul an, în care România s'a ridicat la înălțimea la care a avut dreptul a ajunge după lupte grele și mari sacrificii. Să dea Dumnezeu ca și noul an să fie fie fericit și bogat în progrese însemnate și mai ales în lucrări roditoare pentru întărirea scumpei noastre patrii!

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

12 (24) Aprilie 1882.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului de Miniștri,

În zilele de 14 Martie și 8 Aprilie, aniversarea proclamării Regatului și a nașterii și a alegerii Mele, acum 16 ani, de Domn al României, am primit numeroase felicitări, urări pline de iubire din toate părțile, din unghiurile cele mai depărtate ale țerii. Aceasta a fost pentru Mine dovadă vie cât de adânc s'au săpat aceste două date în inima scumpului Meu popor, nobilă și mărinimoasă inimă, cu care a Mea pururea e nedespărțit legată prin aceleași simțiri.

Rogu-te, fii interpretul Meu, scumpul Meu Președinte al Consiliului, către toți acei cari au sărbătorit aceste două zile, și neputând mulțumi Însuși fiecărui, mulțumește pentru Mine corpurilor constituite, autorităților publice, funcționarilor, persoanelor private, într'un cuvânt tuturor cari Mi-au trimis în acele zile o scumpă și prețioasă amintire.

Spune-le că, salutând pe 14 Martie, au salutat și felicitat însăși îndeplinirea secularelor dorințe și

aspirațiuni naționale, încununate de bărbăția și înțelepciunea poporului român; salutând pe 8 Aprilie, au aclamat un aniversar care a devenit indoit scump inimii Mele din ziua în care România M'a pus carmaciu al ei.

Binevoește a reînnoi și colegilor d-tale recunoștința Reginei și a Mea pentru frumoasele cuvinte ce Guvernul Ne-a rostit în ziua de 8 Aprilie, și fii încredințat scumpul Meu Președinte al Consiliului, de nemărginita stimă și afecțiune nestrămutată ce-ți păstrez.

Răspuns

la felicitarea Inaltei Curți de Casație cu ocazia onomasticei
M. S. Reginei.

Sinaia, 24 Aprilie (6 Maiu) 1882.

Domnule Prim-Preșeante,

Regina și Eu, foarte simțitori la călduroasele urări ce Ne-ați adresat, vă exprimăm viile Noastre mulțumiri și vă rugăm a le transmite și membrilor Inaltei Curți.

Carol, Elisabeta.

Cuvântare

la deschiderea ședinței solemne a Societății Geografice
Române.

29 Aprilie (11 Maiu) 1882.

Am venit astăzi cu atât mai vie plăcere a prezida întâia întrunire a Societății Geografice, că această folositoare instituțiune, după o întrerupere de mai multă

vreme, se află astăzi reînsuflețită prin silințele membrilor ei, spre a o așeza pe temelii solide și durabile. Scopul acestei societăți, pe lângă serviciile aduse cercetărilor științifice în genere, are un interes patriotic de un ordin particular pentru noi, acela de a face cunoscută țara sub privirea amănuntelor statistice, economice și mai ales geologice, prin studiul bogățiilor sale cari stau încă în sânul pământului, așteptând călăuzirea științei spre a fi scoase la lumină și a da mari foloase.

Mulțămită diferitelor lucrări făcute până acum de bărbații noștri speciali, putem deja înregistra un frumos început și să sperăm că, prin râvna și stăruința tuturor instituțiilor noastre științifice, vom ajunge la ținta ce urmărim cu toții. Urez dar spor și prosperitate Societății Geografice Române.

Răspuns

la felicitarea Înaltului Cler, la Mitropolie.

10 (22) Maiu 1882.

Nimic fără Dumnezeu! Credincios devizei Mele, sunt fericit că am început această zi cu rugăciunile bisericii și că primesc din partea clerului român cele dintâi felicitări. Cu toții ne unim rugăciunile ce înălțați către A-Tot-Puternicul spre a aveă în sfânta sa pază iubita noastră Românie.

1882

Răspuns

la felicitările Consiliului de Miniștri.

10 (22) Maiu 1882.

Regina și Eu suntem foarte mișcați de călduroasele urări și de frumoasele cuvinte ce Ne adresați în numele guvernului. Am străbatut împreună momente serioase, am avut multe griji; vom întâmpina încă multe din greutățile neînălăturabile mersului afacerilor unui Stat, însă, cu concursul d-voastre și cu înțeleapta și cu matura conducere a iubitului Meu Președinte al Consiliului, nu Mă îndoiesc că le vom învinge. Contez în viitor, cași în trecut, pe devotamentul d-voastre.

Răspuns

la felicitările Corpurilor Legiuitoare.

10 (22) Maiu 1882.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Suntem adânc mișcați, Regina și Eu, de cuvintele ce Ne adresați în numele Reprezentațiunii naționale. Ziua de astăzi, care a devenit odată memorabilă în istoria țerii, are și o mare însemnătate pentru Mine. La 10 Maiu 1866 intram în București, chemat de voința unanimă a unui popor, care cu aclamări de bucurie remitea în mânele Mele speranțele și viitorul său, cărui Eu, din parte-Mi, îi aduceam o inimă curată și plină de credință, o voință fermă și hotărâtă de a-Mi consacra viața fericirii și prosperității lui. Un jurământ solemn se schimbă în acea zi între noi,

jurământ cărui împreună am fost credincioși, și care ne-a fost călăuză în toate greutățile și nevoile prin cari am trecut. Dar mari și bine-cuvântate au fost roadele ce a dat, căci, la 10 Maiu 1877, România își proclamă independența și o sigilă, apoi, cu sângele ei, la 10 Maiu 1881 România eră Regat.

Cuvine-se, dar, ca în această zi de 10 Maiu să amintim cu iubire și cu recunoștință de acei cari au lucrat cu mintea și cu brațul la îndeplinirea operii naționale, de toți nobilii fii ai acestei țeri a căror inimă caldă a bătut în totdeauna românește și a plătit tributul datorit mamei lor ; cuvine-se, asemenea, să mulțumim vitezei noastre oaste, către care, D-lor Senatori și D-lor Deputați, ați dovedit pururea necurmata sollicitudine ca dânsa să fie în viitor, cași în trecut, pavăzea onoarei și siguranței noastre.

Trăească România !

Trăească armata !

Răspuns

la felicitările delegațiunilor din județe.

10 (22) Maiu 1882.

Domnilor Delegați,

Cuvintele ce Ni le roștiți prin Reprezentantul iubitului Nostru oraș, care e temelia unității române, Ne sunt cu deosebire scumpe. Din toate unghiurile țerii, din plaiuri și din câmpii, v'ați adunat cu toții spre a sărbători aniversara zi în care România s'a încununat cu Coroana în oțel, făurită de vitejii noștri oșteni, și a salută o memorabilă dată pe care cu litere

neșterse a săpat-o națiunea în cartea vieții sale. Dar din mijlocul nostru, unde vă salutăm și vă primim cu bucurie, de aci din Capitală, unde bate inima țerii, pe lângă impresiunile voioase și sărbătorești ce urăm să culegeți, mai este un sentiment, Domnilor Delegați, pe care trebuie să vi-l întipăriți adânc în suflet, făcându-l să pătrună în toate județele și orașele, să se încuibeză în fiecare sat, în fiecare cămin. Acest sentiment este că dacă România a putut să păsească într'un timp relativ așa de repede pe calea propășirii și consolidării sale naționale, dacă ziua de 10 Maiu a putut înregistra rezultate atât de roditoare, aceasta se datorește mai înainte de toate înțelepciunii, concordiei, muncii patriotice și neobosită a tuturilor Românilor, și că stăruind numai pe această cale vom putea întări și asigura viitorul nostru. La lucru dar, domnilor, la lucru bărbătește și fără preget! Aceasta să fie îndemnul tuturilor, dacă voim ca ziua de 10 Maiu să vază în totdeauna ogorul național dând speranțele de îmbelșugat seceriș ce ne-au dat trecuții ani, și pe care A-Tot-Puternicul să-l sporească și să-l bine-cuvinteze.

Încă odată, Domnilor, fiți bine veniți între Noi; cu fericire Regina și Eu vă vedem în jurul Nostru și vă mulțumim pentru urările ce Ne aduceți.

Toast

la prânzul dela Palat în onoarea delegațiunilor din județe.

11 (23) Maiu 1882.

Fericit de a vedea împrejurul Meu pe delegații, cari s'au grăbit a se întruni din toate unghiurile țerii

în Capitală spre a serba ziua de 10 Maiu, ridic acest pahar în sănătatea d-voastre și întru fericirea și prosperitatea ărașelor și județelor, cari formează atâtea petre scumpe în Coroana României. Să ne unim în strigarea scumpă inimii noastre și care pururea va găsi un răsunet puternic din vârful Carpaților și până la Mare: Să trăească iubita noastră Românie!

Mesagiu

la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

31 Maiu (12 Iunie) 1882.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

O lungă și obositoare sesiune legislativă se încheie astăzi.

Noi, în numele Nostru și al țerii, trebuie să recunoaștem că d-voastre ați avut ocaziunea fericită de a vă înfățișa situațiunea organizării Statului, mai ales din punctul de vedere național-economic, și mândri și întăriți prin conștiința că ați rezolvat multe din cestiunile politice și de Stat, v'ați decis fără ezitațiune la studiarea și regularea celor mai primordiale cestiuni de interes național-economic.

Onoare patrioticei d-voastre inițiative și stăruinței ce ați pus, în acord cu Guvernul, pentru rezolvarea lor!

Dacă n'am menționat pentru acest moment decât legea reducățiunii celui mai împovărător impozit dela 18 la 12 lei, cu prevederea bugetară a reducățiunii lui pentru anul viitor încă cu 6 lei; dacă n'am men-

ționă decât legea învoelilor agricole, prin care ați proclamat principiul dreptății și egalității între muncă și capital, între micul și marele proprietar, reîntărind astfel vechea și tradiționala înfrățire între aceste două clase, cari sunt temelia morală și materială a națiunii române; dacă n'am avea în vedere decât legile atât de necesare și salutare, ca aceea a înființării casselor de credit agricol, aceea a creării de căi ferate economice, aceea a reducăiunii prețului sării și a tutunului, a reorganizării vămilor, aceea atât de importantă a regulării proprietății în Dobrogea și altele atâtea pe cari țara le-a văzut deja punându-se în lucrare cu cea mai vie satisfacțiune, încă ar fi pentru d-voastre o pagină frumoasă din istoria legislațiunii și reorganizațiunii noastre interne și un titlu la recunoștința țerii.

Constatăm asemenea cu plăcere, domnilor Senatori, domnilor Deputați, că tot în timpul acestei sesiuni, d-voastre v'ați ocupat și de îmbunătățirea soartei clerului, precum și de restaurarea principalelor noastre monumente religioase, și ați dat și astăzi, ca în totdeauna, tot ce s'a putut da pentru desvoltarea și întărirea bravei noastre oștiri.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Ați făcut mult, și ați făcut bine, pentru că ați împlinit o bună parte din golul ce cu toții simțiam.

Indeplinirea celorlalte lipsuri, și în special ceea ce concerne învățământul public și școalele, e rezervată activității d-voastre viitoare.

Astăzi, d-voastre vă duceți în sânul concetățenilor, unde veți avea ocaziunea de a vă ocupa din nou

de nevoile încă nesatisfăcute ale țerii, și am toată încrederea că, revenind în sesiunea viitoare, veți complini ceea ce timpul și împrejurările nu v'au permis de astă dată.

Sesiunea Corpurilor Legiuitoare este închisă.
București, 31 Maiu 1882.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Interne, I. C. Brătianu; Ministru Justiției, G. Chițu; Ministru Afacerilor Străine, Eug. Stătescu; Ministru Finanțelor, G. Lecca; Ministru de Războiu, General G. Anghelescu; Ministru Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor publice, Colonel N. Dabija; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, V. A. Urechia.

Toast

la prânzul oferit Batalionului I de Vânători, în Sinaia.

30 August (11 Septemvrie) 1882.

Ostași,

Aniversarul de astăzi ne amintește lupta cea mai sângeroasă, susținută cu voinicie de armată și răsplătită prin strălucita isbandă dela Grivița. Sângele românesc, cu care a fost stropită, a întărit independența, a pregătit Regatul, a stabilit pentru totdeauna renumele armatei. Eroii cazuți pe câmpul de luptă au împodobit steagurile noastre cu dafini și ne-au lăsat, ca un sfânt legat, virtuțile militare. Plin de încredere că fiecare oștean va păstră neatinsă și va apăra cu viața sa această scumpă moștenire, ridic acest pahar în onorul armatei, care poate fi mândră de înalta sa misiune; închin acest pahar în amintirea celor cari, prin

moartea lor pe câmpul de onoare, au dovedit dragoste nemărginită pentru patrie. Numele lor sunt astăzi înscrise în istoria țării și vor rămâne neșterse în inimile noastre.

Să trăească armata, care Mă va găsi în toate împrejurările în capul său!

Răspuns

la telegrama de felicitare a Înaltei Curți de Casațiune și Justiție.

Sinaia, 30 August (11 Septembrie) 1882.

Domnule Prim-Președinte,

După săvârșirea serbării zilei de 30 August, aniversarea luării Griviței, Regina și Eu vă exprimăm ale Noastre mulțumiri pentru cuvintele atât de bine simțite ce Ne adresați din capul celei mai înalte magistraturi a țării.

Toasturi

la banchetul din Bârlad cu ocazia manevrelor mari.

5 (17) Octombrie 1882.

Domnilor,

Țara întreagă privește cu dragoste și încredere armata, care are onorul de a fi paza și scutul patriei și care trebuie să pună toată silința spre a răsplăti, prin râvnă și o muncă neîntreruptă, marile sacrificii ce națiunea își impune pentru ea. Prin luptele glorioase

pe câmpiile din Bulgaria, România a dobândit un loc de onoare între Statele militare. Sfânta datorie a armatei este de a păstra neatins acest însemnat rezultat și a fi totdeauna zeloasă de renumele său. Nimeni nu știe ce viitorul ascunde în sânul său; noi însă știm că trebuie să ne pregătim, să ne întărim și să ne rezemăm numai pe propria noastră putere. Sunt dar fericit de a vedea, cu ocaziunea acestor manevre, o mare parte a armatei concentrată din toate unghiurile țerii, și a constata avântul și progresul instituțiilor noastre militare. Mulțumesc țerii și urmatei, cari împreună au contribuit a împlini dorința Mea cea mai vie, și ridic acest pahar pentru fericirea și tăria României, care, sunt convins, nu se va căi niciodată de toate scrrificiile cari le face pentru armata sa.

Să trăească România!

Să trăească armata!

Adresându-se către trimișii străini, cari asistau la banchet, Maiestatea Sa pronunță următoarele cuvinte în franțuzește:

Domnilor,

Exprimându-vă via Mea mulțumire pentru interesul ce Marile Puteri arată tinerei Mele armate, beau în sănătatea Suveranilor și Capilor de State, cari au binevoit a trimite misiuni la manevrele noastre, precum și întru prosperitatea vitezelor lor armate.

După ce se ridică mai multe toasturi, Maiestatea Sa Regele iea din nou cuvântul și zice:

Domnilor,

În tot timpul șederii Noastre în urbea Barladul, am fost întâmpinați de atâtea semne de dragoste din partea

tuturor cetățenilor și am găsit o primire așa de caldă, că zilele petrecute în mijlocul d-voastre vor rămâne neșterse în inimile Noastre. Mulțumind Bărladului pentru devotamentul ce Ne-a arătat și pentru patriotismul de care a dat dovezi atât de mari, prin largă ospitalitate dată la 23.000 de ostași, ridic acest pahar pentru fericirea și dezvoltarea orașului și a județului și în sănătatea cetățenilor.

Scrisoare

către Comitetul executiv pentru ridicarea statuei lui
Ștefan cel Mare.

Sinaia, 6 (18) Octomvrie 1882.

Domnilor,

Am primit în momentul plecării Mele la manevre adresa prin care Îmi aduceți la cunoștință că proiectul de a se înălța în Iași statua Domnului *Ștefan cel Mare al Moldovei* s'a îndeplinit, că locul care s'a ales pentru așezarea ei este piața Palatului administrativ și că nu mai rămâne acum decât a se face inaugurarea solemnă a acestui monument; cu osebire sunt mulțumit de această știre. Națiunile cari nu lasă să piară cultul măririi lor trecute dovedesc că sunt demne de respect, capabile de a învinge greutăți viitoare. Onorând bărbații lor cei mari, ele își pregătesc noi servitori devotați, și prin mărturirea recunoștinței publice pun temelie la de iznoavă sacrificii, la reînnoite fapte de credință și iubire către patrie.

Nu putea fi asemenea loc mai nemerit pentru aşezarea chipului neperitor al lui Ştefan Voevod în reşedinţa vechilor Domni ai Moldovei, în care doresc a petrece cât mai des, înălţând şi aci cugetul Meu spre măreţile amintiri ale gloriosului nostru trecut; martor al atâtor solemne acte cari au pregătit reconstituirea Statului român, Palatul administrativ din Iaşi este un sămbure istoric naţional. Bine chibzuit este dar a se pune acolo statua eroului dela Racova, Valea-Albă şi Războeni, în apropierea bisericii Sf. Nicolae, zidită de dânsul în recunoştinţă către Dumnezeuul oştirilor sale victorioase. Va fi dar o adevărată plăcere pentru Regina şi pentru Mine a asista în mijlocul iubitei populaţiuni a acelei d'a doua a noastră Capitală la inaugurarea frumosului monument. Grijă numeroaselor afaceri publice cari ne înconjoară nu ne permite însă a hotări d'acum data la care am putea lua parte la această serbare; ea va fi notificată însă la timp oportun, căci ne este de plăcută datorie a fi faţă când grandioasa imagine a Marelui Domn se va descoperi privirilor tuturor şi se va făptui astfel dorinţa de mult hrănită a Ieşenilor, dorinţa totdeodată scumpă tuturor Românilor cărora în comun le sunt bucuriile şi nevoile, gloriile ca şi restriştele cari alcătuesc preţiosul patrimoniu naţional.

Primiţi cu aceasta, domnilor membri ai comisiunii executive, împreună cu mulţămirea obşteii şi pe a Mea, pentru zelul ce împreună cu toţi acei ce v'au asistat aţi adus la îndeplinirea acestei opere patriotice.

Ordin de zi către armată.

Sinaia, 7 (19) Octomvrie 1882.

Ostași,

Acum că v'ați întors în căminele voastre, unde vă odihniți de silințele și bărbăteștile osteneli cari, în folosul țerii, vi le-ați impus în ultimele manevre unde ați fost chemați, viu a vă arată mulțumirile Mele pentru sârguința ce ați desfășurat, devotamentul, ascultarea și neîngrădita supunere cu care ați răspuns la glasul șefilor voștri. Lucrarea v'a fost îngreuiată de timpul potrivnic ce ați întâmpinat în marșuri și evoluțiuni; această împrejurare este însă și dânsa o bună încercare pentru tăria și disciplina oșteanului, o minunată pregătire la greutățile cu cari el are să lupte în războiu. Voi ați dovedit că sunteți la înălțimea nobilei voastre misiuni și că, în ori ce nevoe, patria poate cu încredere să se sprijine pe virtutea voastră.

În numele țerii dar, Eu, Căpetenia și frate al vostru de oaste, vă mulțumesc.

Dat în Sinaia, la 7 Octomvrie 1882.

Carol.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

17 (29) Octomvrie 1882.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Sunt fericit să vă urez în acest an bună-venire înainte de epoca obișnuită a întrunirii domniilor-voastre.

Sesiunile ordinare ale Corpurilor Legiuitoare au fost totdeauna prelungite pentru a termina numeroasele lucrări, de cari ele sunt chemate a se ocupa în fiecare an.

Astădată, începând lucrările domniilor-voastre mai timpuriu, veți putea consacra tot timpul necesar pentru a studia bugetul anual și legile rămase din sesiunea trecută, sau cari se vor mai prezintă încă.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Constatăm cu mulțumire că relațiunile noastre cu toate Puterile sunt din cele mai satisfăcătoare. Această situațiune o datorăm silințelor neîntrerupte ale națiunii de a se desvoltă pașnic înlăuntru și de a fi astfel un element de ordine și de progres în mișcarea generală a civilizațiunii europene.

Anul acesta a fost pentru agricultură un an bun. Câmpiile noastre au dat roade îmbelșugate, cari asigură indestularea țerii și permit a spera un export însemnat.

Creditele agricole au început a funcționa regulat în mai multe județe și au produs acolo, chiar dela început, efectele lor binefăcătoare.

Tot în acest an, răscumpărarea mării noastre rețele de căi ferate a devenit un fapt real și definitiv, mulțumită inteligenței și energiei cu care această delicată și importantă afacerea a fost condusă.

Nouele linii de căi ferate, votate de domniile-voastre în ultimele sesiuni, sunt unele în construcțiune și în ajun de a fi terminate, altele în studiu, și construcțiunea lor va începe în primăvară.

Nu puțin vor contribui toate aceste împrejurări favorabile a da un nou avânt dezvoltării avuției naționale și mijloace nouă pentru perfecționarea și completarea diferitelor noastre instituțiuni economice.

Dacă armata noastră, căreia am consacrat atâtea griji și pentru care țara face atâtea sacrificii, a dat rezultatele la cari ne așteptam și de care ne putem mândri, dacă lucrările publice au luat într'un timp atât de scurt o mare dezvoltare, nu e mai puțin adevărat că ne mai rămâne foarte mult de făcut și în alte ramuri ale activității noastre naționale.

Examinând situațiunea finanțelor noastre, veți putea constata că ea este din cele mai satisfăcătoare. Cu regula care, în înțelegere cu Guvernul Meu, ați introdus în mod sistematic la alcătuirea bugetelor de venituri și cheltuieli și care a condus la echilibrarea lor, cu deciziunea ce ați luat împreună, de a nu avea recurs la nouă impozite și de a nu contracta alte împrumuturi decât acele pentru construcțiuni și lucrări publice, cari sunt împrumuturi dezvoltătoare producțiunii naționale, finanțele țerii nu puteau decât să intre într'o eră de continuă prosperitate. Bugetele anilor trecuți s'au soldat toate prin excedente. Acela al cărui exercițiu s'a finit acum, nu numai a făcut față tuturor sarcinilor Statului și a dat mijloacele de a plăti cu exactitate toate anuitățile datoriei publice, ci a lăsat și un însemnat excedent de venituri. Aceste rezultate sunt garanțiile cele mai sigure că creditul nostru public, care pe piețele streine a ajuns pe acela al multor State mari și avute, se va menține și întemeia din ce în ce mai mult. Trecutul răspunde de înțelepciunea și conștiința, cu care veți ști să conduceți și în viitor, cu neclintită îngrijire, finanțele țerii.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Reincepând astăzi lucrările domniilor-voastre, nu Ne îndoim că în ultimul an al activității domniilor-voastre legislative vă veți inspira, ca întotdeauna, de aceleași simțeminte patriotice și naționale și, uniți cu toții, veți lucra din toate puterile pentru unul și acelaș țel: fericirea și mărirea patriei.

Sesiunea extraordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Răsboiu, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, G. Chițu; Ministru Afacerilor străine, D. A. Sturza; Ministru de Justiție, Eug. Stătescu; Ministru de Finanțe, G. Lecca; Ministru Agriculturii, Comerciului și Lucrărilor publice, Colonel N. C. Dabija; Ministru Cultelor și al Instrucțiunii publice, P. S. Aurelian.

Răspuns la Adresa Senatului.

10 (22) Noemvrie 1882.

*Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Primesc cu o deosebită mulțumire Adresa Senatului, care și astă dată exprimă, prin cuvinte atât de bine simțite, dragostea și devotamentul acestui înalt Corp al Statului către Regina și către Mine.

Am ascultat cu atențiune expunerea Senatului despre nevoile și trebuințele țerii. În adevăr, am făcut progrese însemnate în toate ramurile activității noastre naționale și putem privi cu satisfacțiune la

lucrările săvârșite. Dar și viitorul este asigurat, din momentul în care suntem cu toții decisi a păși înainte, uniți într-o muncă neobosită și statornică pentru binele și fericirea prea iubitei noastre patrii.

Încă odată vă mulțumesc, domnilor Senatori, pentru urările ce-Mi faceți și pentru zelul și activitatea ce ați arătat în toate împrejurările.

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

13 (25) Noemvrie 1882.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Primesc cu o vie mulțumire Adresa Adunării Deputaților și vă mulțumesc pentru simțemintele ce conține.

V'ați grăbit a vă întruni la apelul ce v'am făcut și v'ați pus cu activitate la lucru.

Legislatura aceasta a fost una dintre cele mai mănoase pentru țară. Ați lucrat cu neoboseală la consolidarea edificiului național. Ați săvârșit acte mari, cari au ridicat Statul român în ochii tuturor. Nu puteați termina mai bine lucrările d-voastre decât întărind progresele făcute și asigurând pe cele viitoare prin legi bune. Națiunile, cari înțeleg timpul în care trăesc și cari merg în pace și cu deciziune pe calea unei desvoltări constante, cresc și se întăresc. Astfel va fi cu România, căci fiii ei au știut totdeauna a fi strâns uniți în datoriile și iubirea lor către patrie.

Regina și Eu vă mulțumim pentru simțemintele calduroase ce aveți pentru Dinastie și devotamentul sincer cu care înconjuțați Tronul.

Cuvântare

la Cercul militar din Capitală.

28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1882.

Sunt mândru și fericit a Mă găsi în mijlocul d-voastre pentru a serbă această zi măreață, și mulțumesc pentru urările așa de bine simțite. Cum armata a împlinit datoria sa pe câmpiile Bulgariei, luptând cu vitejie, tot astfel sunt singur că va fi și în timp de pace la înalțimea misiunii sale și totdeauna va ști a răspunde la așteptările țerii.

Să trăească armata!

1883

Ordin de zi către armată.

1 (13) Ianuarie 1883.

Ostași,

Încă un an a trecut, în care ați dat probe netăgăduite de virtuți militare, ce cu fericire am constatat. Sunt sigur că veți urma ca și în trecut a întări în inimile voastre simțământul datoriei către țară, care vă privește cu iubire și mândrie.

Ofițeri, subofițeri și soldați, vă urez un an bun și fericit!

Dat în București, la 1 Ianuarie 1883.

Carol.

Răspuns

la felicitările Înaltului cler și ale Consiliului de Miniștri.

1 (13) Ianuarie 1883.

Sunt foarte simțitor la toate urările, ce Ne sunt exprimate cu ocaziunea reînnoirii anului, și mulțumim de

simțemintele de dragoste ce Ne aduceți. Rog pe A-Tot-
Puternicul să binecuvinteze și să păzească scumpa
noastră Românie în toate împrejurările, acordându-i
o dezvoltare pașnică și răspândind asupra ei prosperitate
și bogăție, pentru fericirea tuturor. Aceasta
este dorința inimii Mele la începutul acestui an, urân-
du-vă, din partea Reginei și a Mea, ani mulți și fericiți.

Scrisoare

către Președintele Consiliului de Miniștri.

8 (20) Ianuarie 1883.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

În timpul sărbătorilor am primit, ca în toți anii,
mai multe sute de petițiuni, din toate unghiurile țării,
cu diferite cereri. Cu această ocaziune am constatat,
că dintre acestea eră un însemnat număr de rugăciuni
pentru cereri de pensii și plângeri asupra reținerilor
dela pensiunile acordate de Stat.

Datoria Reginei și a Mea este de a ușura și alina
nenorocirile în toate împrejurările, atât cât este în pu-
tința Noastră. Îngrijindu-Mă dar de soarta pensio-
narilor, am cerut lămuriri asupra stării Cassei pensiu-
nilor și M'am convins că într'adevăr reținerile ce se
fac pe an sunt foarte simțitoare, mai ales pentru vă-
duve și orfani, ai căror capi de familie au servit Sta-
tului un lung șir de ani, lăsându-le numai mica lor
pensiune câștigată prin muncă.

Numărul pensionarilor mărindu-se în fiecare an, reducerile devin din ce în ce mai simțitoare, așa în cât plata ar putea ajunge aproape la jumătate.

Eu cred că momentul a venit să ne preocupăm cu toată îngrijirea de această cestiune și a supune Corpurilor Legiuitoare, cari înșile au acordat deja o deosebită sollicitudine diferitelor reclamațiuni în această privință, un proiect de lege care să remedieze acest neajuns.

O bună măsură poate că ar fi acea de a se înființa o Cassă specială pentru militari, cu atât mai mult că războiul pentru independență a creat între ei o nouă categorie de pensionari, cari se plătesc dela Cassa de dotațiune a oastei și dintre cari mulți, pe lângă răsplata vitejiei lor pe câmpul de glorie, se găsesc primind osebit dela Cassa comună a pensiunilor partea dreaptă ce li se cuvine pentru anii de serviciu ce aveau impliniți. Atrag serioasa atențiune a Guvernului asupra acestei cestiuni importante, și sunt convins că, cu concursul luminat al Camerelor, cari au știut totdeauna a răspunde la asemenea apeluri, vom ajunge la o soluțiune satisfăcătoare.

Primește, scumpul Meu Președinte al Consiliului, încredințarea stimei și afecțiunii ce-ți păstrez.

București, 8 Ianuarie 1883.

Mesagiu

la disolvarea Corpurilor Legiuitoare.

5 (17) Martie 1883.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Legislatura ce se încheie astăzi va lua cu drept cuvânt un loc însemnat în istoria țerii și a Parlamentului nostru.

Cestiunile importante și numeroase cu cari ați avut a vă ocupa și modul cum le-ați deslegat sunt o nouă dovadă de pătrunderea și spiritul patriotic, ce totdeauna au insuflat pe Români, de câte ori au fost în cestiune mari interese naționale.

Aleși în împrejurări grele și cu misiunea de a da o soluțiune cestiunii atât de importante a modificării articolului 7 din Constituțiune, ați știut să împăcați dispozițiunile scrise în tratatul dela Berlin cu interesele noastre cele mai vitale.

O lucrare de natura acesteia ar constitui ea singură un act însemnat în viața unei legislaturi.

Opera d-voastre însă nu s'a mărginit aci.

Trecând la cestiunile de organizare interioară, legile de interes economic v'au atras în special atențiunea și lor ați consacrat cea mai mare parte a activității d-voastre.

Preocupați de dorința de a înlesni dezvoltarea și sporirea avuției naționale, ați creat instituțiuni puter-nice ca: Banca Națională, Cassa de economii, Credite-le agricole, și le-ați completat prin legea învoelilor agricole, prin acea a comițiilor agricole și prin legea care asigură înființarea de întreprizite în porturile noastre cele mai însemnate.

Ați început opera emancipării economice a țerii, răscumpărând peste una mie kilometri de linii ferate, votând construcțiunea a o mie alți kilometri de cai ferate în diferite părți ale țerii.

Mănținându-vă tot în această ordine de idei, ați făcut legi pentru încurajarea industriei naționale, pentru înființarea și susținerea a mai multe fabrici, pentru instituirea expozițiunilor și concursurilor agricole și industriale.

În ordinea politică a fost asemenea dat acestei legislaturi a înscris în istoria țerii unul din cele mai mari acte pentru întărirea noastră națională: ați proclamat și întemeiat Regalitatea.

Tot deodată ați dat armatei dezvoltarea cerută pentru a putea răspunde misiunii sale și ați pus finanțele țerii într'o stare normală și prosperă.

În adevăr, ordinea, introdusă cu atâta succes în finanțe de către legislatura care v'a precedat, ați continuat-o cu stăruință, votând legi organice, convertind o mare parte a datoriei publice, asigurând în mod constant echilibrarea bugetului Statului; ați stabilit dezvoltarea treptată a resurselor fiscale și ați permis, prin realizarea de economii, nu numai a nu recurge la înființarea de nouă impozite, ci a ușura chiar pe unele existente. Mulțumită solitudinii ce ați pus în tot ce se atinge de finanțe, bugetele Statului s'au soldat neîntrerupt cu excedente, pe cari, pe lângă alte resurse ordinare și e traordinare, le-ați afectat toate organizării și întăririi armatei noastre. Oricât ar rămânea de făcut pe această cale, constatăm cu fericire că s'au realizat progrese foarte mari, cari compensează sacrificiile bănești ce țara și-a impus.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Ichizând ultima sesiune a acestei legislaturi, nu ne putem opri de a recunoaște cât de însemnate și de rezezi sunt progresele ce țara a făcut de mai bine de un pătrar de secol. Alte țeri au pus un timp îndelungat pentru a obține, adesea prin lupte sângeroase, rezultate ce noi am dobândit cu mai puțină greutate. Acestei împrejurări frcite datorim că țara s'a putut transformă fără zguduiri violente, asigurând progresele viitoare sub scutul pactului nostru fundamental.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Inconjurat în tot timpul acesta de iubirea și de devotamentul d-voastre, Eu Mă simt fericit, în momentul de a ne despărți, să vă exprim mulțumirile Mele cele mai vii și să vă rog ca, întorcându-vă în mijlocul concetățenilor d-voastre, să duceți între dânșii sentimentul adâncei Mele iubiri pentru scumpa noastră Românie, căreia aparțin toate cugetările Mele, și a încrederii depline ce am în viitorul ei.

Conform art. 129 din Constituțiune, Adunările Le-giuitoare sunt dizolvate.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Răsboiu, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, G. Chițu; Ministru Afacerilor străine, D. A. Sturza; Ministru de Justiție, Eug. Stătescu; Ministru de Finanțe, G. Lecca; Ministru Agriculturii, Comerciului și al Lucrărilor publice, Colonel N. Dabija; Ministrul Cultelor și al Instrucțiunii publice, P. S. Aurelian.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

10 (22) Maiu 1883.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Sunt fericit a Mă afla astăzi în mijlocul noilor aleși ai națiunii.

Salutându-vă de bună-venire, sunt dator înainte de toate să mulțumesc Țerii pentru liniștea și ordinea ce au domnit pretutindeni în tot timpul perioadei electorale. Deși cestiunile cele mai arzătoare erau puse la ordinea zilei, țara nu s'a abătut un singur moment dela manifestarea pașnică și legală a voinții sale.

Reviziunea legii electorale, propusă de Adunările precedente, îngrijirile generale ce înconjurau cestiunea Dunării în noua situațiune în care a intrat prin Conferința dela Londra, și bănuielile ce se aruncau că s'ar medita nouă și mari reforme sociale, toate aceste erau de natură a preocupă spiritele, a frământă întreaga noastră societate și a pune în luptă opiniunile și interesele cele mai opuse. Cu toate aceste, bunul simț al națiunii s'a ridicat mai presus de toate încercările și țară a răspuns la apelul ce i s'a făcut cu acea prudență și liniște, cari au caracterizat totdeauna lucrările poporului român.

Această nouă manifestațiune a înțelepciunii și a spiritului politic, cu care România s'a condus în toate fazele grele ale desvoltării sale naționale, este o nouă dovadă că ea știe a se feri de sguduirile prin cari

au trecut asemenea reforme în alte țeri și că ea nu va deveni niciodată un focar de agitațiuni și de turburări cari să inspire îngrijiri celorlalte State.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Raporturile noastre cu Puterile străine sunt din cele mai satisfăcătoare, căci România a căutat totdeauna cu stăruință să-și atragă simpatiile lor. Ea nu a cruțat nimic pentru a îndeplini angajamentele isvorînd pentru dânsa din tractate și a execută toate obligațiunile ce a luat asupra-și.

După ce prin silințele sale și a redobândit independența, prin silințele sale ea a îndeplinit cu hotărîre toate condițiunile ce Europa pusese la recunoașterea acestei independențe, a făcut tot ce i-a stat prin putință spre a se pune în acord cu noua stare de lucruri creată de Tractatul din Berlin și a fi astfel admisă în concertul Statelor europene.

Proclamând Regalitatea și constituindu-se definitiv pe bazele monarhiei ereditare întemeiate la 1866, pe lângă realizarea vechilor aspirațiuni naționale, ea a voit tot deodată să dea Europei o probă și mai învederată de spiritul său de ordine și de conservățiune și a căutat sub această formă o garanție mai mult pentru independența sa națională.

Toate aceste fapte ne dau dreptul, Domnilor Senatori și Domnilor Deputați, să fim neclintiți în credința că Europa nu va voi să aducă o atingere drepturilor noastre de Stat independent și că nu va cere dela noi să executăm deciziuni, la cari nu am participat și la cari nu am consimțit.

*Domnilor Senatori,
Domnului Deputați,*

Trimiși de încrederea națiunii, pe lângă altele, și cu misiunea de a revizui legea electorală, nu Mă îndoiesc că veți ști a rezolva toate greutățile nedespicate de o chestiune atât de delicată și de importantă. Insuflându-vă de principiile cari au preșezut la constituirea Statului român, ținând seamă de experiența făcută în timp de șaptesprezece ani și de împrejurările particulare ale țării noastre, veți reuși, în înțelegere cu Guvernul Meu, să găsiți pentru exercitarea dreptului electoral soluțiunea cea mai nimerită, care, ocrotind și mai bine interesele generale, va asigura din ce în ce mai mult independența și moralitatea votului.

Să lucrăm toți în unire, spre a completa opera începută a organizării noastre interioare. Să ne îndreptăm toate silințele la întărirea Statului și la realizarea progreselor pașnice ale civilizațiunii. Astfel, vom putea privi viitorul cu încredere și țara va binecuvânta lucrările noastre.

Cât pentru Mine, la lucru cași la datorie, voi fi totdeauna mândru de a Mă afla în fruntea națiunii.

Sesiunea Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Resbel, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, G. Chițu; Ministru Afacerilor Străine, D. A. Sturdza; Ministru Justiției, Eug. Stătescu; Ministru de Finanțe, G. Lecca; Ministrul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, I. Câmpineanu; Ministru Lucrărilor Publice, N. Dabija; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, P. S. Aurelian.

Răspuns

la felicitările Corpurilor Legiuitoare și ale delegaților
din județe și din comune.

10 (22) Maiu 1883.

Nu poate fi o fericire mai mare pentru un Rege decât a serbă datele însemnate ale țerii împreună cu scumpul său popor și de a fi încunjurat de dragostea sa. Salut dar azi cu o vie bucurie Reprezentațiunea națională și delegații din toate județele și comunele, cari prin prezența lor dau o deosebită consecrațiune acestei serbări. Din tot sufletul vă mulțumesc de urările călduroase ce-Mi-aduceți în numele țerii și privesc cu d-voastre viitorul plin de încredere, fiindcă este asigurat, și România stabilită pe o temelie așa de tare, că nici-o furtună n'o poate zguduî. În momentele grele însă, trebuie să fim toți uniți, spre a păzi de necazuri scumpa noastră patrie.

Să trăească România!

Răspuns la Adresa Senatului.

26 Maiu (7 Iunie) 1883.

*Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Primesc cu o deosebită satisfacțiune simțemintele de iubire și devotament, ce înaltul corp al Senatului Îmi exprimă prin Adresa sa.

Sunt fericit a vedea deplinul acord ce domnește între Senat și Guvernul Meu, căci numai prin unirea

puterilor Statului o națiune se întărește și-si asigură progresele viitoare.

Concentrând toată cugetarea și voința noastră spre un singur și acelaș scop, binele țerii, vom ajunge cu siguranță a înlătură orice dificultăți și a deslegă toate chestiunile ce se înfățișează activității naționale.

Pe această cale vom pași cu siguranță spre o dezvoltare liniștită și pașnică.

Vă mulțumesc încă odată pentru bunele urări și asigurările sincere ce-Mi dați pentru Mine, pentru Dinastie și pentru viitorul scumpei noastre Români.

✍

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

29 Maiu (10 Iunie) 1883.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Simțemintele de iubire și devotament, ce d-voastre Îmi aduceți astăzi din partea întregii Adunări pentru Mine și Dinastie, le primesc cu o deosebită bucurie.

Expresiune fidelă a voinței naționale, Adunarea Deputaților dovedește în împrejurările actuale că este pe deplin pătrunsă de înalta sa misiune.

Dacă în orice timp unirea și buna înțelegere între Guvern și Parlament este o binefacere dorită de toți, această unire, această concordie, devin cu atât mai mult o datorie pentru toți ce simt bătând în peptul lor iubirea de patrie, în fața situațiunii noastre interne și externe.

Mari și serioase sunt lucrările ce țara așteaptă dela luminile, dela patriotismul și experiența d-voastre întru ale țerii.

La lucru dar cu bărbăție, cu prudență și înțelepciune, și fiți siguri că țara, care vă privește, vă va fi recunoscătoare.

Eu vă mulțumesc din nou, în numele Meu și al Reginei, de urările sincere și devotate ce Ne exprimați, zicându-vă din inimă : Să trăească scumpa noastră Românie !

Cuvântare

la inaugurarea statuei lui Ștefan cel Mare, în Iași.

3 (15) Iunie 1883.

Patru sute de ani au trecut ; numele și faptele lui Ștefan însă nu au perit.

Ca o stea lucitoare ele ne-au condus prin primejdiile, cari adeseori au amenințat țerile surori. În momentele grele ele ne-au dat tărie, în timpuri de luptă și de nevoie credința în viitor, rezemată pe un trecut istoric în care oștirile lui Ștefan au înfrânt pretutindeni pe dușman și au înscris pe steagul lor izbănzile vestite dela Baia, Rahova, Valea-Albă, Dumbrava-Roșie și multe alte strălucite.

Privim dar cu dragoste și admirațiune pe eroul Moldovei, care este fala și podoaba Românilor și care împreună cu Mihai-Viteazul, a întemeiat renumele armelor noastre, redeșteptat pe câmpiile din Bulgaria.

Numele său, care a avut un puternic răsunset în toată lumea creștină, care a fost spaima vrăjmașului, strălucește încă astăzi și a rămas adânc întipărit în inima fiecărui Român.

România recunoscătoare ridică dar în a doua a sa Capitală acest monument în amintirea faptelor mă-

rețe, cu cari Ștefan-Vodă a împodobit istoria națională, în frumoasa epocă a reînvierii virtuților răsboinice, ca semn că vitejia nu se stinge nici odată la un popor care a stropit cu sângele său moșia strămoșească pentru a-și păstra existența și a cuceri neatârarea sa.

Cadă acum vâlul care acopere chipul acestui mare Domn și Căpitan, și jurăm, în fața monumentului său, că în împrejurările grele vom fi deapururea strâns uniți, având numai un singur gând, un singur simțământ: fericirea scumpei noastre patrii, pentru care trebuie să fim gata a face orice sacrificii și pe care cerul să o ocrotească în toate primejdiile!

Toast la prânzul din Iași.

6 (18) Iunie 1883.

Vechiul Scaun domnesc al Moldovei răsună astăzi de mii de ori de strigătul: Să trăească Regatul României!

Din toate unghiurile patriei reprezentanții ei au alergat spre a împărtăși veselia Capitalei celei de a doua și a fi martori la o serbare națională, care a deșteptat amintirile glorioase ale trecutului și oțelit și întărit încrederea în viitor.

Salut dar cu vie bucurie această frățească întrunire și închin acest pahar în onorul frumoasei și iubitei Mele cetăți a Iașilor, care Ne-a primit cu brațele deschise și care astăzi ca totdeauna se unește cu țara întreagă din tot sufletul cu strigătul:

Să trăească scumpa noastră Românie, împodobită după lupte seculare cu Coroana Regală.

1883

Toast

la prânzul din Sinaia cu ocazia zilei de 30 August.

30 August (11 Septemvrie) 1883.

Grivița, Plevna, sunt nume cari găesc astăzi un puternic răsunset în toată țara. Ele sunt nume scumpe armatei, care a avut fericirea a stropi aceste locuri cu sângele său, dobândind astfel neatarnarea patriei.

Lupta bărbătească dela Grivița este încă adânc tipărită în inimile noastre și va rămâne pentru generațiunea viitoare ca un exemplu strălucitor de vitejie.

Plin de recunoștință, închin dar acest pahar în amintirea eroilor căzuți și în onoarea armatei care, sunt convins, va fi totdeauna pătrunsă de înalta și frumoasa sa misiune.

Să trăească armata !

Răspuns

la felicitările Înaltei Curți de Casațiune și Justiție.

Sinaia, 30 August (11 Septemvrie) 1883.

Domnule Prim-Președinte,

Suntem prea recunoscători de urările calduroase ce Ne trimeteți în numele Înaltei Curți, amintind prin cuvinte așa de bine simțite glorioasa isbândă dela Grivița, care a redeșteptat vitejia Românilor și a dat națiunii încrederea în viitor. Regina și Eu vă rugăm să fiți interpretul mulțumirilor Noastre pentru această nouă dovadă de dragoste pe lângă fiecare membru al Inaltei Curți de Casațiune.

Răspuns

la telegrama Ministrului de Culte și Instrucțiune cu ocazia punerii pietrii fundamentale pentru Catedrala din Constanța.

Sinaia, 4 (16) Septemvrie 1883.

Regina și Eu împartășim bucuria locuitorilor din Constanța, cari cu nerăbdare au așteptat începerea bisericii lor catedrale. Să dea Dumnezeu ca această clădire să fie în curând isprăvită, spre a înălța într'însa, pe malul Mării Negre, rugăciuni către A-Tot-Puternicul pentru prosperarea și fericirea României. Fiți interpretul sentimentelor Noastre lângă P. S. Sa Episcopul Dunării-de-jos și tuturor acelor cari Ne-au adresat urări cu ocaziunea acestei serbări religioase.

Document comemorativ

la inaugurarea Castelului Peleş.

Sinaia, 25 Septemvrie (7 Octomvrie) 1883.

Eu, CAROL I, Domn și Rege, cu ELISABETA Regina, după o silință neobosită de doi ani, în luptă cu un tărâm nestatornic, străbătut de isvoare, isbutit-am a pune, la poalele Bucecilor, temelia acestei clădiri, în anul mântuirii 1875, iar al domnirii Noastre al IX-lea.

Zidirea s'a oprit pe timpul războiului pentru nea-tárnarea României.

Intrat-am în această casă a Noastră în anul mântuirii 1883, iar al domnirii Noastre al XVII-lea; datui-am nume:

«Castelul Peleşului».

1883

Toast

la prânzul din Castelul Peleşului.

25 Septemvrie (7 Octomvrie) 1883.

Am clădit acest Castel ca un semn trainic că Dinastia aleasă liber de naţiune, este adânc înrădăcinată în astă frumoasă ţară şi că răsplătim dragostea poporului Nostru cu încrederea nemărginită care avem în viitorul scumpei Noastre Patrii. Împlinesc dar o datorie sacră, o vie dorinţă, ridicând cu vin românesc, în această casă a Noastră, cel întâiu pahar în onorul şi pentru fericirea României.

Să trăească draga Noastră ţară!

Toast

la prânzul din Ploeşti în onoarea armatei.

10 (22) Octomvrie 1883.

Răspunzând Primarului, M. S. Regele zice:

Mulţumesc pentru cuvintele bine simţite ce Ni le rostiţi în numele oraşului şi pentru primirea călduroasă şi cordială ce Regina şi Eu, împreună cu armata, am găsit în mijlocul Ploeştenilor. Ridic paharul acesta în sănătatea cetăţenilor şi pentru prosperitatea acestui frumos judeţ, în care sunt mândru că am astăzi o reşedinţă.

1883

Telegramă

către Bârlădeni la punerea temeliei liceului local.

Ploești, 10 (22) Octomvrie 1883.

Am primit cu nespusă bucurie vestea ce-Mi aduceți despre punerea temeliei liceului din Bârlad. Sper că acest locaș va fi un nou focar de o sănătoasă învățătură. Cu ocaziunea manevrelor din anul acesta, Mi-am adus aminte cu plăcere de călduroasa primire ce Bârladul a făcut Reginei, armatei și Mie.

Mesagiu

la închiderea sesiunii extraordinare a Corpurilor Legiuitoare
și deschiderea sesiunii ordinare.

Sinaia, 15 (27) Noemvrie 1883.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

În virtutea art. 95 din Constituțiune, Eu declar deschisă sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare a anului 1883—1884.

Dat în Sinaia, la 15 Noemvrie 1883.

Carol.

Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Războiu, I. C. Brătianu ; Ministru de Interne, G. Chițu ; Ministru Afacerilor străine, D. A. Sturdza ; Ministru Finanțelor, G. Lecca ; Ministru Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, I. Câmpineanu ; Ministru Lucrărilor publice, General N. Dabija ; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, P. S. Aurelian.

1884

Ordin de zi către armată.

1 (13) Ianuarie 1884.

Ostași,

Dintr'un an în altul instituțiunile noastre militare merg desvoltându-se, și cu ele virtutea militară prinde adânci rădăcini în pământul României.

Mulțumindu-vă pentru serviciile aduse în anul în-cetat, vă urez să mergeți pe aceeaș cale în anul ce începe, ca să fiți în totdeauna fala patriei și a Tro-nului, ce vă privește cu iubire și încredere.

Ofițeri, subofițeri și soldați, vă urez ani mulți!
Dat în București, la 1 Ianuarie 1884.

Carol.

Răspuns

la felicitările Înaltului cler și ale Consiliului de Miniștri.

1 (13) Ianuarie 1884.

Țara întreagă Mi-aduce simțeminte de dragoste și devotament în toate ocaziunile; prin cuvintele ce Mi

s'au adresat azi, văd o nouă dovadă a acestei simpatii, așa de scumpă inimii Noastre. Mulțumindu-vă, primiți urările Noastre cele mai călduroase pentru anul nou, pe care-l privesc plin de încredere și pentru care rog pe A-Tot-Puternicul să fie mănos și plin de fericire pentru iubita noastră Românie.

Cuvântare

rostită în ședința solemnă a Academiei Române.

23 Martie (4 Aprilie) 1884.

Având onorul de a fi Membru al acestei înalte Adunări, Regina și Eu venim totdeauna cu bucurie în mijlocul D-voastre spre a ascultă discuțiunile voastre științifice, pe cari le urmărim cu un interes neîncetat. Inșă cum poate să fie altfel, când lucrările de căpetenie ale Academiei sunt istoria și limba, temeliile existenței noastre naționale? Țara datorește astăzi Academiei un șir de documente istorice, ascunse până acum și cari au fost scoase din întunec prin ostenelele neobosite ale Membrilor ei, răspândind astfel o nouă lumină asupra trecutului neamului românesc. Nu mai puțin însă trebuie să ne ocupăm și de viitor... de limba noastră, care s'a păstrat neatinsă în câmpiile roditoare ale Dunării, în plaiurile mărețe ale Carpaților, aceste ținuturi încântătoare, descrise cu măiestrie și în o limbă așa de curată de poetul nostru poporal V. Alecsandri. Ce sarcină mai dulce poate avea Academia decât a lua sub paza sa această limbă veche, pe care poporul o înțelege și iubește? Măntinem dar aceste frumoase expresiuni întrebuințate de străbuni, și nu ne temem

de cuvinte cari au căpătat de veacuri împământenirea :
Superflua non nocent.

Ce limbă are norocul de a dispune de patru cuvinte pentru o însușire, care trebuie să fie mândria fiecărui popor, cari trebuie să fie scrise pe steagul fiecărei armate : voinicie, vitejie, bravură, eroism ? Să ne ferim însă de o îmbelșugare de expresiuni moderne, cari, nepunând o stavilă la timp, vor înstrăina popoului limba sa.

Am fost indemnă a rosti aceste câteva cuvinte prin dragostea ce am pentru frumoasa și bogata limbă română și fiind încredințat că dorința Mea, îndrăsnesc a zice și a Academiei, nu va rămâne un pium desiderium.

Supun dar la chibzuirea D-voastre dacă nu ar fi folositor de a face un fel de «Etymologicum magnum Romaniae», conținând toate cuvintele vechi, cari altminterlea vor fi pierdute pentru generațiunile viitoare :
Verba volant, scripta manent.

Spre a sprijini această întreprindere, pentru care patru, cinci, șase ani vor fi trebuincioși, pun în fiecare an modesta sumă de șase mii lei la dispozițiunea Academiei.

Intr'adevăr, lucrarea aceasta este foarte întinsă, poate chiar nemărginită ; să ne amintim însă cuvintele lui Horațiu : «Est modus in rebus, sunt certi denique fines», și sunt convins că opera Academiei, care-și va ridica sieși un monument neperitor, va fi încoronată de o isbândă fericită.

Toast

la prânzul dat în onoarea Archiducelui Rudolf
și a Archiducesei Stefania.

14 (26) Aprilie 1884.

Țara întreagă se bucură cu Noi că avem onoare a primi în Capitala României pe Augustul Moștenitor al Coroanei Habsburgilor, însoțit de grațioasa Sa consoartă. Vizita Altețelor Voastre Imperiale va rămâne pentru totdeauna neștearsă din aducerea aminte a Noastră, ca un eveniment scump inimii Noastre. Il salutăm cu o satisfacere cu atât mai mare, că vedem în el o nouă dovadă a legăturilor de amicitie întemeliale spre fericirea lor între Statele Noastre și la care punem un mare preț. Formând urările cele mai călduroase pentru fericirea Casei Imperiale a Austriei, beau în sănătatea Maiestăților Lor Augustilor Voștri Părinți și în sănătatea Altețelor Voastre Imperiale Augustilor Noștri oaspeți.

La acest toast Archiducele Rudolf răspunde :

Rog pe Maiestățile Voastre să binevoiască a primi cea mai sinceră a noastră recunoștință pentru grațioasa primire ce ni s'a făcut în România. Profit de ocaziunea de față spre a închina în sănătatea Maiestăților Lor Regelui și Reginei, precum și pentru prosperitatea frumosului și marelui Lor Regat, cu care suntem legați prin mari interese și prin cea mai cordială simpatie.

Răspuns

la felicitările Corpurilor Legiuitoare.

10 (22) Maiu 1884.

*Domnilor Senatori,**Domnilor Deputați,*

Ne simțim cu deosebire fericiți de a vedea astăzi împrejurul Nostru pe Reprezentanții națiunii, cari s'au grăbit a Ne aduce simțemintele lor de dragoste cu ocaziunea acestei zile scumpe și memorabile.

Călduroasele cuvinte cu cari salutați, prin venerabilii d-voastre Președinți, această însemnată aniversare și urările cu cari încălziți inimile Noastre, Ne umple de bucurie; ele sunt pentru Noi un puternic indemn pentru a pași cu încredere înainte, având numai o țință, o dorință: demnitatea și tăria țerii, fericirea și prosperitatea scumpului Nostru popor.

Astăzi sunt 18 ani împliniți, de când o mărimoasă națiune Mi-a încredințat destinatele sale.

Fără a-Mi ascunde marile răspunderi cari, încă foarte tânăr și fără experiență, luasem asupra Mea, am venit în mijlocul vostru, atras prin o datorie sacră, prin o misiune frumoasă, și cu hotărîrea nestrămutată a dobândi pentru România neatârarea sa.

De atunci am întâmpinat împreună multe greutăți, am trecut prin grele încercări, împărtaşind cu poporul ceasuri bune și rele; însă cu răbdare și prin o înțelegere completă, neturburată nici un moment, între națiune și Tron, am ajuns a îndeplini fapte, cari acum 18 ani erau privite numai ca niște dulci visuri.

Rog pe A-Tot-Puternicul ca țara să străbată de acum înainte o lungă cale de liniște și prosperitate,

spre a putea întemeia și desvolta ceea ce am câștigat prin muncă și înțelepciune, cugetând cu toții numai la fericirea scumpei noastre patrii.

Răspuns

la felicitările delegaților din județe.

10 (22) Maiu 1884.

Salutăm din tot sufletul pe delegații cari au alergat din toate părțile țerii în Capitala Regatului, pe răniții cari au venit din plaiuri și câmpii în mijlocul fraților lor de arme, spre a reînvia amintirile frumoase legate de întreita aniversare de 10 Maiu, cari împodobesc deapururea istoria noastră.

Bucuria, cu care România serbează în fiecare an această scumpă zi, este pentru Noi o dovadă cât de adânc s'a înrădăcinat în inimile tuturor Dinastia liber aleasă de popor.

Nu mai puțin însă este întipărită în sufletul nostru dragostea, cu care am îmbrățișat pământul românesc din ziua chiar când am pus piciorul pe dansul.

Am venit atunci în mijlocul vostru cu o credință nemărginită în viitor, cu o voință hotărîtă a lucra, a lupta și a suferi chiar, spre a putea conduce scumpa noastră Românie la fericire și mărire și a dobândi pentru ea un loc demn între Statele europene.

Astăzi putem privi cu bucurie și mândrie timpurile grele ce am străbătut, și a sărbători cu inima voioasă a șaptea aniversară a independenței și a treia a încoronării, roade strălucite ale unei munci neîncheate, datorite acelor cari au lucrat și luptat cu mintea

și cu brațul la îndeplinirea dorințelor noastre celor mai scumpe.

Regina și Eu primim cu o vie mulțumire călduroasele urări ce Ne aduceți și pe cari Primarul iubitei Noastre Capitale Ni le rostește așa de bine în numele delegaților tuturor orașelor și județelor țerii.

Intorcându-vă la căminele voastre, vă rugăm a arată tuturor din parte-Ne simțemintele Noastre de recunoștință și a spune că inimile Noastre sunt apururea cu iubitul Nostru popor.

Mesagiu

la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

8 (20) Iunie 1884.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Lungă și laborioasă a fost sesiunea actuală a Corpurilor Legiuitoare. Ați avut de îndeplinit una din cele mai grele misiuni: acea de a face revizia Constituțiunii și de a da țerii o nouă lege electorală.

Această reformă eră cerută de progresul moral și material realizat de națiune în timp de aproape două decenii. Trebuința ei eră simțită de țara întreagă. Cu toate aceste, realizarea ei eră anevoioasă și soluțiunea nu a putut fi formulată imediat în mod precis. Prin desbateri amănunțite și luminate, ați dat timp tuturor a cugeta matur asupra ceea ce eră de făcut și ați izbutit a realiză un nou și însemnat progres.

Opera d-voastre dă țerii corpuri electorale formate în vederea intereselor generale ale națiunii și

inconjoară independența alegătorilor și moralitatea votului de garanții puternice. Astfel, ați asigurat viitorul națiunii, și țara, dimpreună cu Mine, va păstra o vie recunoștință acelor care au putut termina cu succes o lucrare atât de delicată și de însemnată.

Reforma această isprăvită, o nouă eră începe, în care cu toții și din toate puterile să lucrăm la dezvoltarea morală și materială a țerii, la întărirea rezultatelor dobândite cu atâta muncă, cu atâtea sacrificii, cu atâta virtute.

Activitatea d-voastre nu s'a mărginit însă aci, și ați căutat a da satisfacere multor nevoi și trebuințe, prin examinarea și votarea de legi financiare și economice. Legile pentru firmele comerciale și pentru înmulțirea casselor de credit agricol, legile pentru îmbunătățirea măcar în parte a pozițiunii magistraților și pentru gradațiunea profesorilor, legea pentru diferite construcțiuni, între cari acea a Catedralei și a altor sfinte locașuri, ocupă locul principal; toate aceste legi vor produce, nu Mă îndoesc, efectele lor salutare.

Aceste sacrificii s'au putut face de către țară; căci deși o mare criză agricolă bântue toată Europa, finanțele noastre au mers prosperând, grație acordului dintre Camere și Guvern pentru a mănține pe baze solide și reale echilibrul constant între venituri și cheltueli.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Prin instituirea Domeniului Coroanei, ați afirmat din nou că monarhia ereditară constituțională este piatra angulară a edificiului nostru național și ați voit

să-Mi dați o nouă dovadă de iubire și de încredere. Primesc acest semn de devotament cu recunoștință și fiți încredințați că în Palatul Meu, care este al națiunii, toate ideile, toate simțemintele, toate nevoile cele mari ale țerii vor găsi totdeauna un răsunset puternic și în toate împrejurările un sprijin calduros.

Întăriți înlăuntru, putem privi cu siguranță viitorul, și constat cu fericire că purtarea noastră fermă și prudentă, desvoltarea noastră continuă și pașnică, însuflă pretutindenea încredere și că România are astăzi în Europa o pozițiune de care se poate mândri.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Terminând această sesiune importantă vă întoarceți la căminele d-voastre cu conștiința că ați lucrat cu înțelepciune și cu sârguință la realizarea unei mari reforme, care nu va întârziă a-și da roadele sale binefăcătoare.

Vă urez dar, domnilor Senatori și domnilor Deputați, din tot sufletul, ca Dumnezeu, care totdeauna a ocrotit scumpa noastră patrie, să binecuvinteze holdele noastre, risipind astfel grijile ce am avut cu toții în această primăvară. Și de astă dată ne despărțim, precum ne întrunim, totdeauna, cu strigătul care ne însufletește și ne unește pe toți:

Sa trăească România!

Sesiunea extraordinară este închisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Răsboiu, I. C. Brătianu; Ministru de Interne, G. Chițu; Ministru Afacărilor streine, D. A.

Sturdza; Ministru de Finanțe și ad-interim la Agricultură, Industrie, Comerț și Domenii, G. Lecca; Ministru Lucrărilor publice, General N. Dabija; Ministru de Culte și Instrucțiune publică, P. S. Aurelian; Ministru de Justiție, N. Voinov.

Răspuns către Regele Serbiei.

Belgrad, 18 (30) August 1884.

Primesc cu o deosebită plăcere onorul ce Maiestatea Voastră ați binevoit a-Mi face, numindu-Mă proprietar al unuia din regimentele Sale, și sunt fericit că de acum înainte numele Meu va fi legat de valoarea armată sârbă, care a vărsat sângele ei pentru patrie și a combătut alături cu a Mea pentru independența țărilor noastre. Reamintirea unui război victorios stabilise deja o apropiată legătură între armatele noastre. Astăzi însă această înfrățire primește o nouă și prețioasă consfințire prin distincțiunea ce Maiestatea Voastră Mi-ați făcut, ceea ce reînălță încă în ochii Mei amabila atențiune a Maiestății Voastre.

Alocuțiune

către ostașii Regimentului 6 de Infanterie sârbesc «Carol I».

Belgrad, 18 (30) August 1884.

Regimentului ce Suveranul vostru a binevoit a-Mi conferi nu am decât a-i recomanda de a urma vechile tradițiuni ale armatei sârbești, cari sunt credința către Rege și iubirea Patriei; și acum uniți-vă cu Mine pentru a striga: Trăească Maiestatea Sa Regele Milan, Augustul Șef al armatei sârbești!

Răspuns la toastul Regelui Milan.

Belgrad, 18 (30) August 1884.

Regele Serbiei ridicase următorul toast:

Sire,

Este o mare bucurie pentru poporul sârbesc și dinastia sa Regală de a primi astăzi pe Maiestatea Voastră și-Mi fac o datorie plăcută de a Vă încredința despre aceasta în modul cel mai cordial. Nu mai puțin Mă cred dator a Vă exprima adâncă Mea convicțiune că amabila vizită, pentru care Vă mulțumesc în acest moment în numele Meu și al țerii Mele, va restrânge de sigur legăturile de amicie ce unesc ambele noastre, țeri. Desvoltarea și întărirea acestor relațiuni la cari țin din inimă sunt și vor fi totdeauna o lucrare căreia voi dau tot concursul Meu, știind bine Sire, că și Maiestatea Voastră este condusă de aceleași vederi și de aceleași simțăminte. Chemați amândoi de Providență a dirige soarta a două națiuni tinere, cari tind la acelaș țel și cari, departe de a avea între ele cause de rivalități, au numeroase interese comune și se silesc a urmă calea trasă prin mersul progresiv al marilor și bătrânelor națiuni, vom găsi amândoi, Maiestatea Voastră și Eu, afară de relațiile noastre personale chiar în această coincidență o cauză foarte vie și puternică de a fi totdeauna buni vecini și prieteni credincioși. Așa va fi, Sire, cu atât mai mult că istoria aproape identică a Domniei Noastre și aceea a popoarelor Noastre Ne învață că la nici o epocă a existenței lor naționale, cu toate luptele prin cari a străbătut, fie ca luând parte, fie ca martor, ele nu au fost niciodată în alte relațiuni decât acele caracterizate astăzi prin vizita Maiestății Voastre. Ea este în ochii Noștri o dovadă prețioasă și măgulitoare de cea mai perfectă cordialitate și de cea mai frățească prietenie. Sire, ridic acest toast în sănătatea Maiestății Voastre și Vă exprim urările Mele cele mai călduroase pentru gloria și prosperitatea Domniei Maiestății Voastre și a României, precum și pentru Augusta Voastră Soție, Regina Elisabeta, și a dinastiei Regale.

M. S. Regele Carol răspunde:

Adânc mișcat de amabilele cuvinte ce Maiestatea Voastră Mi-ați adresat, Vă rog să primiți expresiunea viei Mele recunoștințe pentru călduroasa primire ce Maiestățile Voastre și Capitala Regatului Lor au binevoit a-Mi face.

Maiestatea Voastră cunoaște sentimentele afectuoase ce Vă păstrez.

Fie ca șederea Mea în Belgrad, de care voiui păstră totdeauna o scumpă reamintire, să contribuie a restrânge legăturile de amicie cari, precum Maiestatea Voastră a zis-o foarte bine, Ne-au unit totdeauna, și a stabili relațiunile cele mai cordiale între Serbia și România. Fie ca să reinvieze între popoarele Noastre vechia frăție, care n'a fost nici odată turburată și care e bazată pe o simpatie reciprocă și pe interese multiple.

Iată o dorință calduroasă ce Vă exprim astăzi, odată cu cele mai bune ale Mele urări pentru fericirea Maiestații Voastre și a tânărului Principe, precum și pentru prosperitatea națiunii sârbești. Insuflețit de aceste sentimente, beau în sănătatea Maiestaților Lor Regele Milan și a Reginei Natalia, precum și a viitorului fericit al Regatului.

Toast

în onoarea armatei sârbești.

Belgrad, 19 (31) August 1884.

Mulțumind Maiestații Voastre pentru amabilele cuvinte ce-Mi adresați, sunt fericit a purta un toast în onorul armatei sârbești, a căreia frumoasă ținută am putut-o admira astăzi. Sunt foarte recunoscător Maiestații Voastre, că Mi-ați procurat plăcerea de a cunoaște aceste trupe, cari au luat partea cea mai glorioasă la regenerarea Sârbiei și cărora este încredințată onoarea și viitorul tânărului Regat. Beau în sănătatea bravei armate sârbești și a Augustului său Șef, în sănătatea Maiestații Sale Reginei și a Prințului Regal, tânărului caporal al batalionului al șaptelea.

Răspuns

la felicitările Înaltei Curți de Casațiune și Justiție.

30 August (11 Septemvrie) 1884.

Domnule Prim-Președinte,

Regina cu Mine vă însărcinăm a fi interpretul mulțumirilor Noastre pe lângă Înalta Curte de Casație pentru felicitările calduroase ce Ne trimite în a 7-a aniversare a luării Griviței.

Primiți din partea Noastră toate urările pentru sănătatea d-voastre.

Toast

la masa batalionului 2 de Vânători.

Sinaia, 30 August (11 Septemvrie) 1884.

Astăzi sunt 7 ani că tunul răsună înaintea Plevnei și că întăririle dela Grivița se aflau ca o stavilă neînvinsă în fața noastră; de trei ori trupele noastre încercară cu îndrăzneală a le dobândi, vrăjmașul însă rezistă cu voinicie; câmpul de luptă eră acoperit de morți și răniți și batalionul 2 Vânători părea a fi aproape sfărâmat; în momentul acesta am venit în mijlocul ostașilor Mei, strigându-le; «Înainte copii, la biruință!» Ultima năvală fu încercată, și seara vulturul român eră înfipt pe creasta redutei; batalionul 2 Vânători eră stăpân al întâiului steag turcesc. Aztfel 30 August a devenit pentru armată o zi mare și strălucită, pentru voi însă, Vânători, trebuie să rămăe o zi scumpă și neuitată, fiindcă datoriți vitejilor voștri frați

că steagul vostru, sfințit prin scumpul lor sânge, este împodobit cu «Steaua României». Urmați tradițiilor batalionului dela 1877, spre a fi totdeauna vrednici de această înaltă distincțiune. Ridic acum acest pahar în onoarea armatei, care, nu Mă indolesc, va fi în orice împrejurare la înălțimea misiunii sale, precum și în amintirea eroilor căzuți la Grivița.

În numele Reginei depun o conună de flori pe acest steag ciuruit de gloanțe și împrejurul căruia puținii rămași ai batalionului s'au strâns spre a merge înainte la izbândă.

Mesagiu

la disolvarea Corpurilor Legiuitoare.

23 Septembrie (5 Octombrie) 1884.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

V'am convocat în sesiune extraordinară pentru a vă încunoștiința, că în urma revizuirii bazelor legii electorale un nou apel la țară devenind necesar, Corpurile Legiuitoare urmează a fi dizolvate.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Interne, I. C. Brătianu; Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, G. Chițu; Ministru Afacerilor străine și ad-interim la Lucrările publice, D. A. Sturdza; Ministru Finanțelor, G. Lecca; Ministru Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor și ad-interim la Justiție, I. Câmpineanu; Ministru de Răsboiu, General St. Fălcoianu.

Răspuns

la felicitările Înaltului Cler pentru nunta de aur a A. S. R.
Principelui Carol-Anton de Hohenzollern.

Sigmaringen, 12 (24) Octomvrie 1884.

Înalt Prea Sântă,

Călduroasele urări ce Ne-ați trimis pentru cel de al cincizecilea aniversariu al căsătoriei scumpilor Mei Părinți, Mi-a umplut inima de bucurie.

Înalt Prea Sântă Voastră știți cât de mare preț punem pe sentimentul și devotamentul ce în toate ocaziunile Clerul, ca și la aceasta, nu a lipsit a Ne da.

Mulțumindu-vă atât Eu cât și scumpii Mei Părinți pentru rugăciunile ce ați adresat A-Tot-Puternicului în această zi de serbare, Vă rugăm, Înalt Prea Sante, să fiți interpretul recunoștinții Noastre către toți slujbașii Bisericii române.

Răspuns

la felicitările Consiliului de Miniștri.

Sigmaringen, 12 (24) Octomvrie 1884.

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

Cu ocaziunea serbării a cincizecii aniversări dela căsătoria iubiților Mei Părinți, am primit din toate unghiurile țerii cele mai călduroase felicitări.

Aceleași sentimente vii, cari pururea Ne-au încunjurat, manifestându-se în toate momentele solemne ale vieții Mele, de când destinul ei s'a contopit cu menirea frumoasei noastre Români, au sosit și de

astă-dată credincioase să-Mi dovedească încă odată dragostea scumpului Meu popor pentru Mine și întreaga Mea familie.

Îți poți dar închipui cât de mult au trebuit ele să bucure inima părinților Mei și a Mea.

La această nouă dovadă de iubire, ce cu recunoștință am primit, te rog să arăți din parte-Ne tuturor Înaltele Noastre mulțumiri și să-i asigurați că Noi privim dragostea națiunii române ca cea mai strălucitoare podoabă a Domniei Noastre, iar devotamentul ei pentru Coroană și Dinastie ca cel mai prețios din re bunuri.

Sigmaringen 12 (24) Octomvrie 1884.

Răspuns

la felicitările Înaltei Curți de Casațiune și Justiție.

Sigmaringen, 12 (24) Octomvrie 1884.

Domnule Prim-Președinte,

Am primit cu o vie satisfacțiune felicitările ce Ne trimiteți pentru cel de al cincizecelea aniversariu al căsătoriei prea iubiților Mei părinți. Ei ca și Mine au fost foarte simțitori de sentimentele ce purtați întregii Mele familii.

Viu dar, Domnule Președinte, a vă rugă să luați sarcina de a fi interpretul afectuoaselor Noastre mulțumiri pe lângă Înalta Curte de Casațiune și Justiție.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1884.

*Domnilor Senatori,**Domnilor Deputați,*

Am simțit totdeauna cea mai vie bucurie aflându-Mă în mijlocul Reprezentanților națiunii. Astăzi însă sunt cu atât mai fericit, că salut în d-voastre pe trimișii țerii aleși în urmă revizuirii Constituțiunii, care a așezat legea electorală pe baze mai largi și a garantat încă mai mult liberul exercițiu al votului.

Pentru a ajunge la acest scop, națiunea a trebuit negreșit să treacă prin multe și grele încercări. Această reformă, în adevăr, atingeă pe de o parte interese existente, iar pe de alta ea nu satisfăcea pe deplin unor aspirațiuni mai înaintate. Ne putem însă felicita, că rezultatul lungilor desbateri ce au urmat a dat în sfârșit o lege menită a pune capăt multor neajunsuri.

Cu toate aceste dificultăți, constat, domnilor Senatori și domnilor Deputați, și constat cu mândrie, că, în tot timpul acestei crize însemnate, liniștea cea mai perfectă și respectul legii nu au încetat un singur moment a domni în toată țara. Națiunea a fost și de astă dată însuflețită de aceeaș prudență, de aceeaș maturitate politică, de care a dat dovezi netăgăduite în toate ocaziunile cele grele prin cari țara a străbătut.

Pașind astfel înainte în dezvoltarea unui progres treptat și sigur, fără a părăsi un singur moment ordinea și liniștea, încrederea în România nu a putut decât să crească și să se întărească.

Sunt fericit a vă putea asigura că raporturile noastre cu toate Puterile, și mai ales cu acele vecine, sunt din cele mai bune și mai cordiale. În mijlocul unei ere de pace, ele nu pot decât să contribuie la dezvoltarea și întărirea noastră, și țara își va putea îndrepta toată atențiunea și toate silințele sale în crearea de nouă mijloace de prosperitate morală și materială.

Cu cât o națiune este mai matură și are o inteligență mai dezvoltată, cu atât ea simte nevoie de a-și perfecționa condițiunile sale de existență. O societate, care a dat dovezi de un spirit politic, de un simțământ de solidaritate mai pronunțat, trebuie neapărat să asigure fiecăruia o libertate de acțiune mai întinsă, ajutând și stimulând la o activitate puternică.

Pe calea urmărită de mai multe generațiuni, am ajuns astăzi la o linie de demarcațiune, care va face epocă în viața noastră ca Stat și ca popor. Lucrarea pentru constituirea Statului român este îndeplinită. O altă misiune, de nu mai măreață, de sigur mult mai grea și mai laborioasă, ni se impune de acum înainte. Trebuie să stabilim societatea noastră în condițiunile de viață modernă a celorlalte societăți, spre a răspunde legitimelor aspirațiuni ale întregului popor și spre a pregăti și a asigura României un viitor plin de prosperitate.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Sunteți chemați a conlucra împreună cu Guvernul Meu la îmbunătățirea întregului sistem administrativ, punându-l la înălțimea progreselor realizate și a creditelor unei bune și solide organizațiuni interne, a da

justiției garanții puternice, magistraturii mai multă siguranță și justițiabililor încredere și înlesnire.

Cu toate că resursele noastre sunt încă mărginite, s'au făcut sacrificii simțitoare pentru instrucțiunea publică. Sunt sigur că, cu inima voioasă, veți face sacrificii și mai mari. Înainte de toate însă, să căutăm a da învățământului public o direcțiune practică și sănătoasă, menită a ridica nivelul instrucțiunii și educațiunii naționale, pentru a dobândi rezultatele pe cari țara este în drept a le aștepta.

Biserica, care în toate împrejurările a împărțit aceeaș soartă cu națiunea și care totdeauna a fost strâns legată cu dânsa, va fi de sigur obiectul preocupărilor d-voastre celor mai neadormite. Sper că îmbunătățirea stării preoților de mir și o mai bună direcțiune a învățământului eclesiastic vor putea fi realizate chiar în cursul întâiei d-voastre sesiuni.

Armata, care a luat un avânt atât de puternic și a devenit astăzi instituțiunea cea mai națională și cea mai iubită, face în fiecare an progrese simțitoare și va pot asigura că ea va fi pururea mândria țerii și scutul țării și independenței scumpei noastre patrii.

În dorința de a da nouă înlesniri de comunicațiuni și de transport, Camerele trecute au pus la dispozițiunea Guvernului resurse extraordinare. Ele nu sunt încă pe deplin întrebuintate și vi se vor da toate lămuririle de cari veți avea nevoie spre a cunoaște situațiunea lucrărilor, cari urmează cu activitate. Răspunzând dorințelor exprese de Reprezentanții țerii în sesiunea trecută, Guvernul a putut da mai multora din liniile votate lărgimea normală, fără a trece peste cre-

ditele alocate. În anul viitor, sperăm că cele mai multe din aceste linii vor fi date în circulație.

Grija însă cea mai însemnată a Guvernului Meu, cestiunea care trebuie să atragă mai serios atențiunea d-voastre, este criza economică și mai cu seamă criza agricolă care bântue Europa întreagă și care la noi este și mai mult simțită. Această criză a provocat o strâmtorare monetară, care se traduce prin o ridicare excepțională a prețului aurului. Guvernul și Banca Națională fac și vor face tot ce e cu putință spre a micșora efectele acestei situațiuni anormale. Din norocire însă, această criză ne-a găsit cu finanțele în condițiuni bine regulate, în cât vom putea să o străbatem fără ca interesele noastre să fie sguduite.

Această criză trebuie însă să fie, prin gravitatea ei chiar, o cauză de deșteptare și de impulsivitate, pentru a cugeta cu toții la remediu și la îndreptare. Ea ne va sili a îmbunătăți sistemul nostru de agricultură, pentru a oferi pe piețele europene produse și mai bune și mai ieftine și a lupta cu succes în contra concurenței. Pentru a ajunge la acest rezultat, va trebui să dezvoltăm creditele agricole, punând la dispozițiunea lor capitaluri mai însemnate; trebuie să reducem tarifele căilor ferate și mai jos de cum au fost scăzute în timpurile din urmă. În cea mai strânsă legătură cu aceste măsuri stau însă crearea și încurajarea industriei în România, cu ajutorul căreia numai vom putea ajunge a îndrepta în viitor starea noastră economică și a împuțina efectele crizelor ca cea actuală.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Se deschide dar înainte-vă un câmp întins și frumos, demn de activitatea d-voastre.

Sunt deplin convins că, însuflețiti de dorințele și aspirațiunile țerii, nu veți cruță nici o osteneală și veți lucra cu toată inima spre a înzestra scumpa noastră patrie cu toate instituțiunile reclamate de timp și de progres.

Iar Eu rog pe A-Tot-Puternicul să binecuvinteze lucrările d-voastre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Interne, I. C. Brătianu; Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice, G. Chițu; Ministrul Afacerilor străine și ad-interim la Lucrările publice, D. A. Sturdza; Ministrul Finanțelor, G. Lecca; Ministrul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, I. Câmpineanu; Ministrul Justiției, N. Voinov; Ministrul Războiului, General-Adjutant St. Fălcoianu.

Toast la prânzul dela Palat.

28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1884.

Faptele mari și glorioase se serbează totdeauna cu vii mulțumiri de popoare și de armate; să păstrăm și noi această frumoasă datină, cu atât mai mult că România poate fi mândră de trecutul său.

Bătăliile dela Grivița, Rahova, Plevna și Smârdan sunt și vor rămâne deapaururea fala și podoaba generațiunii actuale, fiindcă din sângele care a udat aceste

locuri neatarnarea țerii a răsărit. Astfel Plevna, acest mormânt al numeroșilor noștri viteji, a devenit o lăptoare rază de lumină, care a încălzit simțământul patriotic, a reînviat virtuțile războinice, a întărit și înălțat pe poporul român.

Serbăm dar astăzi cu veselie a 7-a aniversară a acestei biruințe, care a găsit atunci un răsunset mare în toată lumea și a întemeiat renumele nostru militar; și gândim cu dragoste și recunoștință la aceia cari au lucrat și luptat spre a făuri Coroana de oțel a României.

Ridic acest pahar în onorul și sănătatea armatei!

Răspuns la Adresa Senatului.

9 (21) Decemvrie 1884.

*Înalt Prea Sfinte,
Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Simțemintele de iubire și devotament ce-Mi exprimă Înaltul Corp al Senatului, sunt prea scumpe inimii Mele.

Vă mulțumesc și, împreună cu d-voastre, privim cu încredere viitorul; căci armonia care domnește între Guvern și Parlament, asigură dezvoltarea și consolidarea Statului român.

Din parte-Mi, pătruns de înalta misiune ce-Mi este încredințată, nu voi cruța nici o osteneală pentru a face ca iubita Noastră patrie să fie înainte mergătoarea civilizației în Orientul Europei.

Vă mulțumesc, d-lor Senatori, cu aceeaș căldură cu care adresați urările domniilor-voastre Mie, Reginei și familiei Mele.

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

9 (21) Decembrie, 1884.

Domnule Președinte,

Domnilor Deputați,

Primesc cu o vie mulțumire simțemintele de iubire și devotament ce-Mi exprimați în numele țerii.

D-voastre, aleși în virtutea noiei legi electorale, pe o bază mai largă, nu veți uita isvorul din care ați eșit și veți lucra fără preget spre a răspunde la așteptarea generală. Opera d-voastre este mare și laborioasă, dar vrednică de ardoarea și patriotismul ce vă însușește. Luptele pașnice pe tărâmul organizării interioare cer câte odată mai multă stăruință și tărie decât chiar luptele sângeroase de pe câmpul de războiu. La lucru dar, d-lor Deputați, opera organizării și consolidării Statului român vă este încredințată.

Mult au făcut predecesorii d-voastre, dar mult încă aveți de făcut. Eu care cuget zi și noapte la îndeplinirea înaltei misiuni ce-Mi este încredințată, aștept concursul tututor puterilor vii ale națiunii spre a ajunge scopul dorit.

Vă mulțumesc, d-lor, pentru urările adresate Mie, Reginei și familiei Noastre; împreună cu d-voastre, repet strigarea scumpă inimii Mele:

Trăească România!

1885.

Ordin de zi către armată.

București, 1 (13) Ianuarie 1885.

Ostași,

Virtutea militară este cea mai scumpă și nobilă moștenire a națiunii române.

A o păstră întreagă este cea mai mare dorință a inimii Mele, la care cuget neadormit. Lucrați dar fără preget ca și în trecut, și astfel veți fi vrednicii urmași ai vitejiei strămoșești și la înălțimea tradițiilor militare.

Ofițeri, subofițeri și soldați, vă urez un an bun și fericit.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1885.

Răspuns

la felicitările Înaltului Cler și ale Consiliului de Miniștri.

1 (13) Ianuarie 1885.

Mulțumim din tot sufletul pentru urările, ce Ne-ați exprimat cu atâta dragoste și căldură, și cari de sigur vor fi spre fericirea noastră a tuturor. Anul în care

intrăm nu va fi fără grijă; cu atât mai mult trebuie să muncim și să luptăm cu energie, spre a învinge greutățile cari vom întâlni încă în cursul lui.

Țara a putut străbate fără sguduire momente mult mai grele; să sperăm dar că și astă dată criza care ne apasă va fi numai o vijelie trecătoare, ce va curăți aerul și ne va readuce zile senine.

Cu această dorință ardinte, vă urez ani mulți și fericiți!

Mesagiu

la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

20 Martie (1 Aprilie) 1885.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Sesiunea actuală ajungând la sfârșitul ei, vă mulțumesc pentru lucrările însemnate ce ați desăvârșit.

Ești din alegeri nouă, ați trebuit să consacrați la începutul întrunirii domniilor-voastre câțva timp pentru a vă constitui.

Buna cumpănire însă și activitatea Corpurilor Legiuitoare au făcut să se discute și să se voteze bugetul, greu de echilibrat într'o epocă de criză economică internă și externă, precum și cele mai indispensabile legi, cu ajutorul cărora să putem întâmpina nevoile și cerințele țerii. Ați pus asemenea la dispozițiunea Guvernului Meu mijloacele pentru lucrări însemnate menite a asigura dezvoltarea noastră economică și comercială.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Silințele ce ați pus în sesiunea actuală dau siguranță, că sesiunea viitoare va fi și ea din cele mai productive. Astfel, fiecare an va aduce în mod constant partea sa de muncă la înălțarea și întărirea patriei. Astfel, vom ajunge a realiza toate reformele necesare pentru a ne asigura viitorul.

Vă mulțumesc încă odată, domnilor Senatori și domnilor Deputați, pentru zelul și patriotismul d-voastre.

Vă urez o întoarcere fericită în sânul familiilor d-voastre și un an bogat și mănos.

Sesiunea Corpurilor Legiuitoare este închisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Interne, I. C. Brătianu; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, D. A. Sturdza; Ministru Finanțelor, G. Lecca; Ministru Afacerilor Străine. I. Câmpineanu; Ministru de Războiu, General St. Fălcoianu; Ministru Agriculturii, Industriei, Comerciului și Domeniilor, A. Stolojan; Ministru Lucrărilor publice, R. Michaiu; Ministru Justiției, C. Nacu.

Toast

la prânzul dat în onoarea Regelui Suediei.

3 (15) Aprilie 1885.

Vizita Maiestății Voastre este astăzi o îndoită serbare pentru Noi. Cu inima plină de dureroasă îngrijire ați părăsit, împreună cu Regina, frumosul Vostru Regat, pentru a alerga la patul mult iubitului fiu, atins de o boală grea pe malurile Bosforului. Nici depărtarea nici osteneala n'au putut împedeca pe Maiestatea

Voastră, precum și pe Augusta mamă, a îndeplini datoria de părinți și a străbate repede Europa întreagă, precum odinioară Carol XII, care în momentul de pericol s'a întors călare în șeasesprezece zile dela Marea Neagră la Marea Baltică. Cerul a răsplătit devotamentul Vostru și V'a conservat ceea ce Vă este mai scump. România împărtășește din inimă bucuria Maiestăților Voastre, și dacă la cea din urmă călătorie a respectat îngrijirile părintelui, ea este astăzi fericită și mândră a saluta ca oaspe pe Suveranul unui popor, care are una din paginile cele mai glorioase ale istoriei și care poate să se felicite de a avea în capul său un Rege atât de ilustru.

Însuflețit de aceste simțeminte, închin un toast în sănătatea Maiestății Voastre, dorind din toată inima fericirea Voastră, a Reginei și a Augustei familii, precum și prosperitatea Regatelor-Unite de Suedia și de Norvegia.

În sănătatea Maiestăților Lor Regelui Oscar și Reginei Sofia și mai cu seamă în sănătatea tânărului Principe Carol!

M. S. Regele Suediei răspunde:

Sire,
Doamnă,

Mulțumesc Maiestății Voastre pentru toastul ce ați ridicat pentru Regina și pentru Mine, precum și pentru cuvintele elocinte și cordiale ce Mi-ați adresat. Regina și Eu suntem recunoscători pentru simpatia, ce Maiestățile Voastre Ne-ați arătat la trecerea Noastră prin frumosul Vostru Regat spre a merge la fiul Nostru bolnav.

Cunoașteți de mult simțemintele afectuoase de bună rudenie și de amicie sinceră ce am pentru Maiestățile Voastre.

Nu viu însă în acest moment să vorbesc numai în calitatea Mea de rudă și amic, ci ca Rege adresându-Mă către bunul Meu frate.

Sire, Țin foarte mult a mulțumi Maiestăților Voastre și României pentru frumoasa și călduroasa primire care Mi s'a făcut și a Vă arăta stima ce simt pentru viteaza și glorioasa Voastră națiune.

Maiestatea Voastră V'ați făcut Coroana din oțelul unui tun luat pe câmpul de bătălie de către acea bravă armată, care este însăși opera Voastră. Maiestatea Voastră a făcut încă mai mult. Ați stabilit Tronul Vostru pe o temelie mai solidă decât oțelul, l'ați fundat pe iubirea poporului.

Providența divină a pus pe Maiestatea Voastră în capul unei națiuni, care a lucrat cu bărbăție pentru regenerarea sa națională și care a dobândit astăzi o pozițiune, nu numai prin gloria armelor, dar și prin lucrările păcii.

Inchin dar acest toast Maiestăților Lor Regelui și Reginei României, precum și prosperității națiunii române, nedespărțită de fericirea Maiestăților Voastre.

Răspuns

la felicitările Primarului Iașilor.

8 (20) Aprilie 1885.

Cu o vie plăcere am primit felicitările ce Ne adresează a doua a Noastră scumpă Capitală prin organul d-voastre. Regina și Eu vă rugăm la rândul Nostru a transmite leșenilor viile Noastre mulțumiri pentru frumoasele sentimente ce în toate ocaziunile Ne-au manifestat.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mitropolitului Moldovei.

8 (20) Aprilie 1885.

Mișcați de călduroasele urări ce Ne reinnoți în orice împrejurare, Regina și Eu vă mulțumim din adâncul inimii. Dumnezeu a tot puternicul aibă-vă în sfânta sa pază împreună cu clerul și turma credincioșilor ce păstoriți în acea parte a României care totdeauna a fost și este scumpă inimii Noastre.

Mesagiu

la deschiderea Sfântului Sinod.

Sinaia, 1 (13) Maiu 1885.

Prea Sfințiți Părinți,

Sfântul Sinod al bisericii autocefale ortodoxe române are a înregistra de astă dată un fapt de mare însemnătate.

Sunt fericit a anunța Prea Sfinților Voastre că autocefalia seculară a bisericii ortodoxe române a căpatat binecuvântarea Sanctității Sale Patriarchul ecumenic și că astfel pozițiunea bisericii române, egal îndreptățită cu celelalte biserici ortodoxe autocefale, suverorile ei de aceeaș credință și de acelaș rit, se află bine definită.

Acest bun rezultat l'am obținut prin stăruințele Guvernului Meu, cu concursul luminat și patriotic al Prea Sfinților Metropoliți și Episcopi ai bisericii române și grație înaltelor simțăminte de adevărată frație creștinească ce însuflețesc pe Sanctitatea Sa Ioachim IV și pe Sfântul său Sinod.

Faptul acesta, care întărește și mai mult pozițiunea bisericii în înălțimea și demnitatea ce i se cuvine, trebuie să umple de bucurie inimile noastre ale tuturor.

Biserica, din a cărei apărare în secolii trecuți Românii își fac gloria lor, a fost totdeauna nedeslipită de destinele țerii. Patruns de acest adevăr istoric și cunoscând credința nestrămutată a poporului în religiunea lui strămoșească, din cea întâiu zi și în tot timpul Domniei Mele am avut dinaintea ochilor Mei un țel constant : mărirea și întărirea bisericii române, pentruca ea să rămână acea mare instituțiune națională de Stat, pe care poporul român să se poată totdeauna sprijini.

Nu Mă îndoiesc că biserica ortodoxă română, stând astfel în pozițiunea ei firească, se va întări și se va desvoltă în lăuntru prin strânsa unire a membrilor acestui Sfânt Sinod și prin dragostea creștinească a tuturor servitorilor altarului, a căror ridicare trebuie să fie o preocupare continuă a Sfântului Sinod și a Guvernului Meu.

Țara întreagă își are ochii ațintiți asupra acestei sfinte Adunări. Cunosc simțemintele religioase și patriotice de care este însuflețit Sfântul Sinod, și de aceea Guvernul Meu îl va sprijini în toate măsurile ce va lua în înțelegere cu dânsul și cari duc la împlinirea scopului ce urmărim cu toții : întărirea și mărirea bisericii și a patriei.

Eu declar deschisă sesiunea de primăvară a Sfântului Sinod al bisericii ortodoxe române.

Dat în Castelul Peleş, la 1 Maiu 1885.

Carol.

Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice, D. A. Sturdza.

Cuvântare la 10 Maiu.

10 (22) Maiu 1885.

După sfințirea aripei zidite din nou a Palatului Regal, M. S. Regele rosti în fața mulțimii:

Salutăm cu o vie mulțumire pe această înaltă adunare, pe fruntașii și delegații țerii, în noua Noastră casă, ridicată de națiune în onorul Nostru, sfințită de biserică spre a-i atrage binecuvântarea Cerului și închinată de Noi spre a adăposti simțemintele nobile și cugetările patriotice de cari M'am însuflețit în tot timpul Domniei Mele.

De 19 ani, gândul Meu a avut numai o țintă, inima Mea numai o dorință: fericirea scumpului Meu popor. Frumoasa înțelegere care a domnit totdeauna între țară și Mine ne-a dat împreună puterea de a învinge toate greutățile și a înlătură toate primejdiile, de a conduce voinica noastră armată la biruință, întărind și asigurând neatărnarea României și ridicarea sa la Regat. Serbăm dar astăzi cu mândrie și recunoștință întreita aniversare de 10 Maiu și privim viitorul cu încredere, fiindcă Statul nostru e stabilit pe o temelie solidă și țaria Mea este răzimată pe dragostea poporului și vitejia armatei.

Nu putem mulțumi mai bine pe toți cari s'au strâns astăzi împrejurul Nostru spre a Ne aduce urările lor călduroase, decât prin strigarea ce întâiu trebuie să răsunе în acest nou Palat:

Să trăească scumpa noastră Românie!

Telegrame și scrisori

la moartea Principelui Carol-Anton de Hohenzollern.

Sigmaringen, 26 Maiu (7 Iunie) 1885.

Augustul Părinte al M. S. Regelui încetase din viață la 21 Maiu (2 Iunie), în ceasul al 9-lea de dimineață (1). M. S. Regele răspunde:

Președintelui Consiliului de Miniștri:

Mare și ireparabilă este pierderea ce îndurăm, zdrobitoare durerea care Ne-a lovit. Partea vie și sinceră, ce România o iea la suferința Noastră, mângăie inimile Noastre întristate. Mulțumim tuturor cu iubire.

Mitropolitului Primat:

Mama Mea, zdrobită de durere, Mă însărcinează a vă mulțumi pentru partea ce luați la suferința Noastră.

(1) Carol-Anton Ioachim Zefirin Frederic Meinrad, Principe de Hohenzollern, Burgrav de Nürnberg, Comite de Sigmaringen și Veringen, Comite de Berg, Senior de Heigerloh, etc., născut la 26 August (7 Septembrie) 1811, în palatul dela Krauchenwies, lângă Sigmaringen, eră unicul fiu al Principelui Carol Anton Frederic de Hohenzollern-Sigmaringen și al Principesei Antonieta Maria de Murat.

Căsătorit la 9 (21) Octomvrie 1834 cu Principesa Iosefina de Baden, avu 6 copii, și anume pe: Principele moștenitor Leopold, augustul Părinte al A. S. R. Principelui Ferdinand al României; Principesa Stefania, regină a Portugaliei; M. S. Regele Carol I al României; Principele Anton, mort în lupta dela Königgrätz (1866); Principele Frederic; și Principesa Maria, soția Comitelui Filip de Flandra.

Ocupă tronul la 15 (27) August 1848, după abdicarea părintelui său; se retrase dela domnie la 25 Noemvrie (7 Decemvrie) 1849, cedând țara Regelui Prusiei pentru formarea unității germane. După ce se distinsese în armata prusiană, unde ajunsese Locotenent-General de Infanterie, primi președinția Ministerului liberal prusian, la 24 Octomvrie (5 Noemvrie) 1858; demisionează la 24 Fevruarie (8 Martie) 1862, din cauza principiilor sale, ce se opuneau la anexarea ducatului Schleswig-Holstein, fiind apărător sincer al drepturilor naționale și în genere al tuturor, asupriților. La 5 (17) Martie 1863 deveni guvernator militar al provinciilor Rinului și Vestfaliei, funcțiune din care demisionă în anul 1871. Dela această dată locul mai mult în palatul din Sigmaringen, unde a fundat unul din cele mai bogate muzee istorice și artistice din Germania.

Rugăciunile Eminenței Voastre Ne vor da puterea de a suporta cu resignațiune voința lui Dumnezeu.

Înaltei Curți de Casațiune și Justiție :

Vă mulțumesc, cum și tuturor membrilor Înaltei Curți, pentru partea ce luați la pierderea Mea cea mare.

Corpurilor Legiuitoare :

Toate mulțumirile Mele pentru via și sincera parte ce luați la adâncă Mea durere. Un părinte adorat, un credincios amic, un mare și nobil caracter Ne-a fost răpit; îl vom plânge în veci.

Primarului Capitalei :

Binevoiți a fi pe lângă scumpa Mea Capitală, care participă la durerea Mea, interpretul simțimentelor Mele de vie grațitudine. Mulțumesc pentru simpaticele D-voastre cuvinte.

Primarului Iașilor :

Sentimentele de participare simpatică la durerea Mea, pe cari d-voastră Mi le exprimați, M'au atins foarte viu și vă rog să mulțumiți cetățenilor din a doua Mea capitală pentru această dovadă de devotament.

Întregii țeri :

Scumpul Meu Președinte al Consiliului,

Moartea prea iubitului Meu Părinte, Principele Anton de Hohenzollern, este pentru Mine o mare și sfâșietoare durere. Am pierdut nu numai un Tată venerat, ci un amic sincer, un consilier înțelept, un sprijinitor puternic și călduros.

România, scumpă inimii Sale din momentul în care, cu binecuvântarea Sa, am unit atât de strâns destinul Meu cu al ei, eră obiectul cugetărilor și preocupărilor Sale celor mai neîncetate.

Și ea a pierdut pe un amic fidel, convins și în-suflețit de viitorul măreț al iubitei noastre patrii, la a căreia consolidare El a lucrat cu tărie.

Dovezile de adevărată simpatie ce am primit Noi, Regina și Eu, ca și mult încercata Mea Mamă și Familia Mea, la această dureroasă ocaziune, din partea întregului cler, a tuturor Corpurilor constituite, a tuturor orașelor și județelor, precum și dela o mare mulțime de persoane oficiale și private, domni și doamne, au fost pentru inimile Noastre ale tuturor, adânc în-tristate, o mângâiere sufletească neprețuită.

Aș fi dorit să mulțumesc fiecăruia în particular pentru partea vie ce a luat la doliul ce a cuprins Casa Mea și pentru simțemintele exprimate cu atâta vioiciune, și cari sunt o dovadă mai mult de legămintele tari de iubire și de unire dintre Mine și poporul Meu; însă ele fiind prea numeroase și Eu singur prea adânc mahnit, te rog, scumpul Meu Președinte, să exprimi în numele Meu și al Familiei Mele tuturor mulțumirile Mele cele mai călduroase.

Sigmaringen, 26 Maiu (7 Iunie) 1885.

1885

Răspuns

la telegrama de felicitare a Consiliului de Miniștri.

Königstein, 30 August (11 Septembrie) 1885.

Adânc mișcat de felicitările ce-Mi adresați cu ocaziunea aniversării luării Griviței, vă mulțumesc din suflet, precum și întregului Consiliu. Rog încă a fi interpretul sentimentelor Mele de dragoste către țară și armată, cari prin urările lor își amintesc și astă dată această zi de glorie, care va rămâne de veci neștearsă în inimile noastre.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mitropolitului Primat.

Königstein, 30 August (11 Septembrie) 1885.

Cu vie plăcere am primit felicitările trimise cu ocaziunea aniversării luării Griviței. Vă rog a fi interpretul mulțumirilor Mele către întregul Cler român.

Telegramă

la înmormântarea Ministrului de Finanțe Gheorghe Lecca.

Königstein, 1 (13) Septembrie 1885.

M. S. Regele telegrafiază Generalului D. Lecca, fratele răposatului, la Bacău :

Luăm cea mai vie parte la durerea ce vă lovește. Țara și Eu perdem un om distins, devotat și un mare cetățean.

Toast

la prânzul din Craiova în onoarea armatei.

2 (14) Octomvrie 1885.

Vechiul Scaun al Olteniei a arătat în toate împrejurările dragoste și încredere ; frumoasa primire de astăzi este o nouă dovadă pentru Mine, că aceste simțeminte nu s'au slăbit și că pot comptă atât în zilele grele ca și în zilele bune pe devotamentul Oltenilor, cărora păstrez o inimă caldă. Vă mulțumesc și închin acest pahar în onorul orașului Craiova, care a fost și va fi, sunt sigur, totdeauna în fruntea faptelor patriotice.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mitropolitului Primat la aniversarea cununii MM. LL. RR.

Sinaia, 3 (15) Noemvrie 1885.

Regina cu Mine vă mulțumim, precum și întregului cler român, pentru rugile ce le-ați adresat A-Tot-Puternicului în această zi scumpă inimilor Noastre. Vă rugăm să fiți interpretul recunoștinței Noastre pe lângă toți slujbașii bisericii române, cari s'au grăbit în această zi, ca și la toate ocaziunile, a Ne arăta simțemintele de iubire și devotament ce au pentru Noi.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Senatului.

Sinaia, 3 (15) Noemvrie 1885.

Am primit cu o vie plăcere călduroasele urări ce Ne-ați trimis cu ocazia aniversării căsătoriei Noastre.

Regina și cu Mine vă mulțumim pentru amintirea ce păstrați acestei zile, precum și pentru urările trimise.

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1885.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Întaia Mea cugetare aflându-Mă în mijlocul Reprezentațiunii naționale, spre a vă ură bunăvenire, este de a mulțumi Țerii pentru simțemintele ce Mi-a exprimat cu atâta căldură la pierderea dureroasă a prea iubitului Meu Parinte. Această spontanee manifestare a fost singura Mea mângâiere și o dovadă mai mult de strânsa legătură ce Mă unește cu națiunea.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Având o pozițiune tare și bine lămurită, fiind în relațiunile cele mai amicale cu toate Statele, am urmărit cu liniște, însă cu mare băgare de seamă, evenimentele ce se desfășură dincolo de Dunăre. Neamestecul nostru într'un conflict, în care mai înainte de toate trebuiau să se pronunțe Puterile semnătoare Tractatului din Berlin, eră dela sine indicat. Cu toate acestea, nu am putut să nu simțim o vie părere de rău, când îngrijiri s'au ivit că pacea generală ar putea fi turburată, acea pace atât de trebuincioasă desvoltării tututor popoarelor, iar mai ales nouă, cari avem încă

atât de mult de lucrat, pentru a ajunge la acel grad de dezvoltare și de progres la care aspirăm cu toții.

Tractatele noastre de comerț au început a ajunge la termenul lor și a fi denunțate. Totdeodată regimul tarifului autonom s'a aplicat Statelor cari nu aveau convențiuni comerciale. Guvernul Meu va prezintă domniilor-voastre tarifele cele nouă, dimpreună cu elementele necesare pentru a stabili o stare de lucruri corespunzătoare cu interesele actuale ale țerii, și care va forma baza convențiunilor viitoare. Cu părere de rău am văzut că aceste dispozițiuni generale, de un ordin curat economic, au fost privite de Franța ca îndreptate în special în contra ei. Întemeiați însă pe vechile simpatii dintre amândouă Statele, sunt încredințat că vom ajunge la o comună înțelegere pentru a satisface interesele legitime ale fiecărei părți.

Situațiunea economică și prin urmare finanțele țerii n'au putut să nu fie atinse de reaua recoltă a anului trecut și de criza care trece chiar peste limitele continentului european. Sperăm însă că răul de care suferim nu este decât trecător și putem constata că ne aflăm la începutul unei ameliorări reale.

Guvernul Meu va prezintă situațiunea tezaurului public și, împreună cu bugetele, măsurile destinate a asigura și mai bine echilibrul bugetar.

În fața unei stări de lucruri, cari prezintă oarecari dificultăți, Guvernul Meu a crezut de cuviință a amâna o parte a lucrărilor publice pentru cari ați votat sumele necesare. Cu toate acestea, în decursul anului viitor, aproape șase sute kilometri de căi ferate vor fi puse în circulațiune. Cea mai importantă dintre aceste linii nouă, care duce spre Dunăre la Fetești, va regulă

intr'un mod mai lesnicios comunicarea cu Dobrogea. Terminarea studiilor pentru porturile Brailei și al Galaților va permite ca aceste lucrări să fie executate cât mai curând, dând o nouă viață acestor orașe însemnate.

Armata continuă dezvoltarea ei normală. Și în anul acesta am putut constata progresele ei neîncetate. Putem avea toată încrederea că ea va fi totdeauna la înălțimea misiunii ei, căci ea are deplină conștiința că onoarea și neatârarea țării îi sunt încredințate.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Aveți din sesiunile trecute mai multe proiecte de legi însemnate în discuțiunile domniilor-voastre. Guvernul Meu va mai prezintă și altele, menite a îmbunătăți treptat toate ramurile activității noastre.

Pătrunși de acelaș patriotism, care n'a încetat de de a insufla mai multe generațiuni în opera renașterii noastre naționale, veți pune, sunt convins, și de astădată, tot zelul și activitatea domniilor-voastre, pentruca lucrările sesiunii acesteia să întărească și mai mult temeliile pe cari s'a ridicat Regatul României.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările domniilor-voastre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor, Ministru de Interne și ad-interim la Afacerile străine, I. C. Brătianu; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, D. A. Sturdza; Ministru Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, A. Stolojan; Ministru de Război, General-Adjutant St. Fălcoianu; Ministru Justiției și ad-interim la Finanțe, C. Nacu; Ministru Lucrărilor publice, R. Mihai.

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

5 (17) Decemvrie 1885.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Vă mulțumesc din inimă pentru simțemintele călduroase, ce Camera Îmi reînnoește astăzi cu ocaziunea Adresei.

Nu M'am indoit niciodată de aceste simțeminte, cu cari am fost întâmpinat și în toamna aceasta peste tot locul de mic și de mare și a căror expresiune am primit-o din nou din toate unghiurile țerii, cu ocaziunea amintirii zilei glorioase de 28 Noemvrie.

Aceste dovezi sunt pentru Mine un îndemn puternic de a lucra neîncetat pentru fericirea României, care se poate fali astăzi de frumoasa pozițiune ce a știut să-și facă prin propria ei valoare, prin propriile ei silințe.

Sa pășim dar înainte cu stăruință pe calea trasă, spre a ne mănținea la înălțimea unde trebuie să stea deapaururea scumpa noastră Patrie.

Încă odată, Regina și Eu vă mulțumim pentru urările ce Ne faceți.

Răspuns la Adresa Senatului.

6 (18) Decemvrie 1885.

*Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Senatul în toate timpurile și în toate împrejurările Mi-a dovedit devotamentul său, atât de scump pentru Mine.

Cuvintele de astăzi au mișcat cu atât mai mult inima Mea, că ele amintesc în termeni călduroși momente grele ale vieții Mele.

Sunt convins că Senatul va pune astăzi ca totdeauna toată înțelepciunea sa, pentruca această sesiune să fie mănoasă în lucrări binefăcătoare pentru țară.

Regina și Eu vă mulțumim pentru dragostea și pentru bunele urări, ce Senatul Ne reînnoește și de astădată.

1886

Ordin de zi către armată.

București, 1 (13) Ianuarie 1886.

Ostași,

Gandul și silințele Mele sunt neîncetat îndreptate către voi. Țara vă privește cu mândrie și încredere și este totdeauna dispusă a face mari sacrificii pentru voi. Sunt convins că veți ști a răspunde în orice împrejurare la așteptările noastre, devenind din an în an un scut mai puternic pentru țară și rămânând deapărarea fala ei.

În anul care s'a închis am fost mulțumit de voi, și vă mulțumesc. Urmați dar și în viitor pe această cale și răsplata voastră cea mai frumoasă va fi recunoștința patriei.

Ofițeri, subofițeri și soldați, cu ocaziunea anului nou vă doresc ani mulți și fericiți!

Dat în București, la 1 Ianuarie 1886.

Carol.

Răspuns

la felicitările Înaltului cler și ale Consiliului de Miniștri.

1 (13) Ianuarie 1886.

Vă mulțumesc din adâncul sufletului de toate bunele urări și simțeminte de dragoste, ce Ne exprimați la reînnoirea anului. Anul care s'a închis nu a fost fără mahniri și griji; țara și Eu am pierdut oameni însemnați, cari au lucrat și luptat pentru patrie și cari au iubit România.

La hotarele noastre o furtună a izbucnit, care amenința a lua o întindere mai mare; astăzi cerul s'a înșeninat și putem privi viitorul mai liniștiți; totuș însă trebuie să gândim neîncetat a ne desvoldă și a ne înțări, spre a întâmpina orice eveniment.

Rog pe A-Tot-Puternicul să ocrotească scumpa noastră Românie și a-i dăruî în anul acesta pace și prosperitate.

Cu această dorință, vă urez din partea Reginei și a Mea mulți și fericiți ani.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Ieșenilor, cu ocazia anului nou.

1 (13) Ianuarie 1886.

Regina și Eu, adânc mișcați de nouele dovezi de iubire și devotament ce Ne-ați dat împreună cu un mare număr de concetățeni ai d-voastră, aducându-Ne călduroase urări cu ocaziunea reînnoirii anului, vă mulțumim din toată inima și la rândul Nostru vă urăm tuturor ani mulți și fericiți.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Episcopului de Râmnic.

1 (13) Ianuarie 1886.

Foarte mișcați de felicitările ce Ne aduceți cu ocazia reînnoirii anului, Regina și Eu vă mulțumim din toată inima. Din partea Noastră primiți urările cele mai călduroase pentru anul care începe și fiți, vă rugăm, totdeauna, interpetul aceluiași sentimente și pe lângă clerul Olteniei.

Răspuns

la felicitările Corpurilor Legiuitoare.

10 (22) Maiu 1886.

Urările Reprezentațiunii naționale Ne sunt totdeauna scumpe și încălzesc inimile Noastre.

Cuvintele însă, ce Ne adresați astăzi pentru întreita aniversare în numele Senatului și al Camerei, Ne umple de mândrie și de bucurie. Ele sunt pentru Mine un nou indemn de a pași înainte pe calea care am urmat dela început. Ele sunt cea mai frumoasă răsplată pentru toată silința și bunavoința, care am pus din întâia zi a Domniei Mele spre a dobândi pentru România această înaltă pozițiune, la care a ajuns astăzi și pe care voi veghiă neîncetat ca să o măntină.

Încrederea absolută în tăria poporului și dragostea nemărginită pentru țară M'au condus la această frumoasă izbândă.

Însă ce aș fi putut face fără sprijinul acelor bărbați patrioți, cari în împrejurările cele mai grele și cele mai delicate M'au înconjurat, întărindu-Mă prin sfatu-

rile lor luminate și lucrând cu inima și cu mintea la ridicarea clădirii noastre naționale? Ce aș fi putut face fără puterea morală și materială, ce Ne-a dat naștirea prin Reprezentanții săi legali, fără vitejia iubitei noastre armate, prin care am redobândit neatârnrarea completă a patriei?

Acestora tuturor revin roadele frumoase cari culegem acum; lor trebuie să le exprim recunoștința Mea adâncă.

Privesc astăzi spre o domnie de douăzeci de ani, — o clipă în viața unui popor, — o vreme îndelungată în viața unui om. Tânăr și plin de nădejde, dar fără experiență, am pus piciorul pe pământul românesc, și am luat atunci o grea sarcină asupra Mea. Numai credința în Dumnezeu și în viitorul României M'au sprijinit în toate împrejurările. Cu anii s'a mărit nădejdea, experiența nu s'a micșorat, sarcina Mi-a devenit scumpă și viața Mea este deapururea închinată iubitei noastre României.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Mitropolitului Moldovei.

10 (22) Maiu 1886.

Regina și Eu, viu mișcați de călduroasele urări ce Ne-ați adresat în numele eparhiei scumpei Noastre a doua Capitală, care în toate împrejurările Ne dă numeroase probe de devotament și iubire, vă mulțumim din adâncul inimii. Fiți, vă rugăm, Înalt Prea Sfinte Părinte, în acelaș timp interpretul sentimentelor Noastre de recunoștință pe lângă clerul eparhiei ce păstoriți.

Răspuns

la telegrama de felicitare a Primarului Iașilor.

10 (22) Maiu 1886.

Regina și Eu am primit cu o adevărată plăcere felicitările ce iubiții Noștri Ieșeni Ne-au adresat prin organul d-voastră și prin telegrame particulare cu ocazia întreitiei aniversări a zilei de 10 Maiu.

Dea Dumnezeu ca dorința tutulor bunilor Români, pentru prosperarea țerii noastre, să se împlinească. Vă rugăm a primi și transmite concetațenilor d-voastre viile Noastre mulțumiri pentru frumoasele sentimente ce scumpa Noastră a doua Capitala Ne-a manifestat în toate împrejurările.

Mesagiu

la închiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Iunie 1886.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Interesele economice ale țerii și necesitatea de a asigura comerciului nostru raporturi sigure cu celelalte State, cu cari nu aveam convențiuni încheiate, au impus Guvernului Meu datoria să prelungească această sesiune peste marginile obișnuite ale sesiunilor parlamentare.

Stăruința și zelul, cu cari ați răspuns la apelul Guvernului, pentru a îndestulă trebuințele țerii, au făcut ca această sesiune să fie una din cele mai fecunde în lucrări folositoare și de mare însemnătate pentru dezvoltarea prosperității naționale.

Eu vă mulțumesc și țara vă va fi recunoscătoare.

Deși mai sunt încă legi și lucrări importante cari adastă consacrațiunea Corpurilor Legiuitoare, în fața însă a timpului prea înaintat și a intereselor agricole cari reclamă aiurea prezența fiecăruia din d-voastre, am crezut că această sesiune nu se putea prelungi mai departe, fără ca însăși interesele d-voastre particulare să nu rămână în suferință.

Dealtmintrelea, d-voastre ați avut grija de a pune Guvernul în pozițiune să poată asigura în mod provizoriu relațiile comerciale cu Statele cu cari avem negocieri începute.

Mulțumindu-vă dar încă odată pentru concursul luminat și patriotic, ce în cestiunile cele mai dificile nu ați lipsit a da Guvernului Meu,

Eu declar sesiunea aceasta a Corpurilor Legiuitoare închisă.

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor și Ministru de Interne, I. C. Brătianu ; Ministru Justiției și ad-interim la Culte și Instrucțiune publică, Eug. Stătescu ; Ministru Afacerilor străine, M. Pherechide ; Ministru Agriculturii, Industriei, Comerciului și Domeniilor, A. Stolojan ; Ministru Finanțelor, C. Nacu ; Ministru Lucrărilor publice, R. Mihaie ; Ministru de Resbel, General A. Anghelescu.

Toast

la masa batalionului 2 de Vânători, în Sinaia.

30 August (11 Septemvrie) 1886.

Privirea, ce o arunc asupra unui trecut de care ne putem mândri, ridică sufletul și întărește încrederea în viitor.

Serbăm dar în totdeauna cu recunoștință aniversările ce amintesc faptele războinice ale oastei. Astăzi

sunt 9 ani dela izbânda dela Grivița. Ca un fulger străbătù atunci țara întreagă această fericită veste, găsind un puternic răsunset în toate inimile.

Lupta eră sângeroasă, jertfele mari, dușmanul însă zdrobit de armata noastră victorioasă, și din această din-taiu biruință România s'a înălțat în Stat de sine stătător.

Numele batalionului al 2-lea de Vânători este strâns legat de acest fapt mareț. Mândru poate fi dânsul de bărbăteasca sa purtare dela Grivița. Scumpă trebuie să vă fie vouă, Vânători, ziua de astăzi. «Steua României», care lucește pe vârful steagului vostru, vă amintește vitejia fraților voștri căzuți pe câmpul de onor. Vrednici fiți de-apururea de această falnică po-doabă. Incunjurați cu credință steagul vostru, încununat astăzi de Regina cu trandafiri, pentru cei vii, cu frunze de dafini pentru cei morți; incunjurați, zic, cu dragoste acest steag, simbolul cel mai înalt al ostașului.

Convins că scumpa Mea armată va fi în toate împrejurările pătrunsă de sfânta sa datorie, închin acest pahar în onorul său.

Să trăească armata, fala și razimul României!

Telegramă către I. C. Brătianu.

Sinaia, 4 (16) Septemvrie 1886.

Stoica Alexandrescu încercase un atentat neizbutit asupra lui Ion Brătianu.

Inimile Noastre sunt pline de bucurie și slăvim pe Dumnezeu, care a întins puternica sa mână asupra vieții d-tale, atât de scumpă țerii și Nouă.

Carol, Elisabeta.

Toast la prânzul din Buzău.

29 Septemvrie (11 Octomvrie) 1886.

Buzăul M'a întâmpinat în toate ocaziunile cu bucurie și am venit și Eu totdeauna cu cea mai vie plăcere în mijlocul d-voastre. Astăzi însă, orașul și județul au ținut a-Mi face o primire deosebit de calduroasă, voind a-Mi da astfel o nouă dovadă că vom găsi de-apururea un sprijin puternic în dragostea și încrederea poporului.

Mulțumindu-vă pentru aceste sentimente de devotament și de urările ce-Mi exprimați în numele orașului, închin acest pahar pentru propășirea județului și sănătatea orașenilor!

Toast la serata militară a Cavaleriei.

30 Septemvrie (12 Octomvrie) 1886.

Domnilor,

Sunt fericit că am putut întruni pentru întâia oară 8 regimente de cavalerie, formând cu trei baterii călărețe o diviziune întreagă.

Cavaleria are o însărcinare așa de serioasă, în cât trebuie să avem toată îngrijirea pentru instrucțiunea și desvoltarea acestei arme.

Ea este adăpostul mobilizării, ochiul și urechia armatei; ea dă luvitura hotăritoare în momentul izbandei, urmărește pe vrăjmaș, acopere retragerea.

Sper că această concentrare nu va fi zadarnică și că ea va proba și mai mult, că trupele călări sunt o parte însemnată a apărării țerii.

Națiunea, care privește oștirea cu dragoste și încredere, va face, nu Mă îndoesc, toate jertfele și pentru întărirea cavaleriei.

Convins că arma cavaleriei va fi în toate împrejurările la înălțimea frumoasei sale chemări, ridic acest pahar în onorul ei.

Cuvântare

la inaugurarea Școalei de poduri și șosele.

2 (14) Octomvrie 1886.

Avântul puternic, ce România a luat în un timp așa de scurt, se datorește în mare parte îngrijirii neîncetate ce țara are pentru armată și școală, văzând în amândouă temelia cea mai sigură pentru propășirea și întărirea noastră națională. Aceste silințe sunt și răsplătite prin o generațiune care așteaptă cu nerăbdare ca patria să dispue de brațul și mintea lor. Învațământul nostru a făcut un progres fericit din ziua când școalele au primit o direcțiune mai practică, pregătind astfel tinerimea de a fi întrebuințată în diferitele ramure ale activității noastre.

Salut dar cu vie plăcere reorganizarea Școale de poduri și șosele, condusă cu atâta înțelepciune și râvnă, și stabilită astăzi în noua frumoasă clădire, demnă de desvoltarea acestui însemnat institut. Sper și urez ca elevii, cari vor eși de aci ca ingineri instruiți, să fie totdeauna la înălțimea misiunii lor și că țara nu se va căi de toate jertfele cari le-a făcut pentru instrucțiune.

Act comemorativ

la sfințirea bisericii episcopale din Curtea-de-Argeș.

12 (24) Octomvrie 1886.

Actul este scris de M. S. Regina.

Sânțitu-s'a acest Dumnezeuesc locaș cu hramul Adormirea Maicei Domnului de către Prea Sânțitul Episcop de Argeș Ghenadie, în al 20-lea an al Domnirii Regelui Carol I, față fiind Regele Carol I, Regina Elisabeta și o adunare numeroasă de creștini din toate părțile Regatului, întru lauda și mărirea lui Dumnezeu A-Tot-Puternicului, apărător al țerii acesteia.

Curtea-de-Argeș, în 12 Octomvrie 1886.

Carol, Elisabeta.

Inscripția

dela biserica episcopală din Curtea-de-Argeș.

12 (24) Octomvrie 1886.

Pe una din cele patru plăci ctitorești din fața bisericii se cetește:

Noi, Carol I, cu mila lui Dumnezeu și prin voința națională, Rege al României, văzând această sântă biserică, care a fost prada focurilor, a cutremurilor și a vrăjmașilor, lăsată în părăsire, unitu-Mi-am gândul cu voința celor mai dinainte ctitori, Io. Neagoe Basarab Voevod și Io. Radu Basarab Voevod, și am hotărit în anul dela Christos 1876, al Domniei Mele al zecelea, a o scăpa de nimicire. În zece ani de muncă neobosită, care n'a încetat nici în timpul marelui război pentru neatârnare, am reclădit această falnică, lumi-

noasă și minunată zidire, cu ajutorul țerii întregi, după planurile și documentele citorești, cu materialul vechiu și cu cel nou, scoase din piatrăria dela Albeștii Câmpulungului. Și s'a săvârșit în anul mântuirii 1886, al Domnii Mele al douăzecilea, al Regatului Meu al cincilea, spre veșnică amintire a faptelor cari au ridicat Regatul României la mărire, și întru pomenirea Mea, a iubitei Mele soții Elisaveta Regina și a urmașilor Noștri, precum și a Metropolitului Primat Calinic Miclescu, a Episcopului de Argeș Ghenadie, a Președintelui Consiliului Meu de Miniștri Ioan Brătianu, a arhitectului Andrei Lecomte du Nouy și a întregului popor al acestei țeri. Binecuvintează din cer, Părinte Sântă, acest sânt locaș al Tău și-l păstrează din neam în neam, ca un neprețuit odor amintind zilele grele și timpurile de mărire, prin cari a străbătut virtutea și voinicia Românilor sprijinindu-se pe stânca credinții către Dumnezeu, către Patrie și către Rege.

Cuvântare

după sfințirea bisericii episcopale din Curtea-de-Argeș.

12 (24) Octomvrie 1886.

Eșind în fața bisericii, unde erau strânși 25.000 oameni, M. S. Regele a ținut următoarea cuvântare:

Popoarele cari îngrijesc monumentele lor se ridică pe ele înșile, căci pretutindinea monumentele sunt povestirea vie a istoriei, oglinda trecutului, semnele vederate pentru generațiunile viitoare.

Amintirea faptelor renumite este în genere însemnată prin statui; în România însă, Domnii cei mari au

înălțat biserici și lavre, voind a întări astfel mai mult credința, adeseori greu încercată prin năvăliri păgânești, și ca mărturisire că Cerul singur dăruiește izbănde, ocrotește de primejdii.

Întălnim dar în plaiurile mărețe ale munților, în văile încântătoare ale țerii, numeroase sfinte locașuri, clădite de vitejii și evlavioșii noștri Domni, cari priveau cu drept cuvânt în biserică și povața sa scutul cel mai puternic al neamului românesc.

Neagoe Basarab, răzimându-se cu ardoare pe religie, hotări să fie pe poalele Carpaților cea mai falnică biserică. Meșterul Manole se puneă la lucru, calfe și zidari munceau zi și noapte, și în curând se ridică pe Argeș în jos, pe un mal frumos, o clădire cum n'a mai fost alta.

La sfințirea ei, Vodă întruni o adunare impunătoare. Patriarhul Țarigradului, patru Metropoliți, toți Episcopii, toți archimandriții țerii, egumenii din Muntele Atonului, peste o mie de preoți, erau față la această măreață serbare, și numele de Curtea-de-Argeș răsună în tot Orientul ca o minune vrednică de biserică răsăriteană.

Asprimea vremii însă strică sfântul locaș, foc și cutremur dărâmasese părțile sale cele mai frumoase, și mândra zidire eră amenințată să fie nimicită.

Poporul, pătruns de acelaș simțământ religios, care a sprijinit pe strămoșii săi în toate vijeliile, care a scăpat vatra lor de năpădiri vrăjmășești, nu a voit ca acest scump odor să fie pierdut.

Națiunea dărui o zestre bogată, și astăzi, după trei veacuri și jumătate, Curtea-de-Argeș strălucește în vechea sa splendoare, ca o nouă dovadă că doctrinele vătămătoare n'au putut înăbuși cuvioșia în inimile

Românilor și că numai prin harul lui Dumnezeu se pot săvârși fapte mari și bune.

Noi, Regina și Eu, suntem mândri și fericiți că sub Domnia Noastră s'a redat credincioșilor acest sfânt și istoric monument, care trebuie să rămână deapănarea adăpostul pravoslaviei, pe care poporul s'a răzimat în toate împrejurările grele.

Rugăm pe A-Tot-Puternicul ca să binecuvinteze scumpa noastră Românie.

Document comemorativ

la punerea pietrei fundamentale a Palatului episcopal
din Curtea de-Argeș.

13 (25) Octomvrie 1886.

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh: Eu Carol I, Regele României, am așezat această temelie a palatului episcopal de Argeș a doua zi după sfințirea din nou a Dumnezezești biserici a acestei Episcopii, în 13 Octomvrie 1886, spre pomenirea Mea și a prea iubitei Mele soții Elisaveta Regina, precum și a întregului popor al Regatului român.

Răspuns

la telegrama de mulțumire a Episcopului de Argeș pentru participarea MM. LL. la sfințirea bisericii episcopale.

Sinaia, 14 (26) Octomvrie 1886.

Regina și Eu suntem încă pătrunși de adâncă mișcare a frumoasei serbări și mulțumim din inimă cetățenilor pentru călduroasa primire.

Dorim ca acea sfântă biserică să aducă binecuvântare și noroc clerului și poporului pe care îl ocrotește sub scutul ei. Sfânt să rămâie în noul ei vestmânt ani, secoli îndelungați, spre fericirea și mântuirea poporului.

Ordin de zi către armată.

14 (26) Noemvrie 1886.

Dorind a da o nouă dovadă de dragoste prea iubitului Nostru frate, Principe de Hohenzollern, și pentru a întări încă mai mult strânsele legături între familia Mea și România, numim Cap al regimentului 3 de infanterie de linie pe Principele Leopold de Hohenzollern.

Regimentul va adresa Înalțului său Cap raport trimestrial de situațiunea regimentului.

Dat, în București, la 14 Noemvrie 1886.

Carol.

Cuvântare

către ofițerii Regimentului 3 de linie, la numirea Principelui Leopold de Hohenzollern Șef al acestui regiment și înscrierea A. S. R. Principelui Ferdinand în armată ca Sub-Locotenent.

14 (26) Noemvrie 1886.

Din întâia zi a Domniei Mele, am îmbrățișat oștirea cu adâncă dragoste, privind-o ca o comoară scumpă pe care o păzesc neîncetat cu mândrie și gelozie.

Sprijit de căpeteniile armatei, am isbit a pune în timp de pace această bună semănță, care a răsărit, a crescut, întărindu-se și desvoltându-se așa de repede

că chiar în cel din urmă resboiu, am putut culege roadele cele mai bogate, ca frumoasa răsplată a unei munci statornice.

Am pus încă un alt germine în inimile ostașilor, care a înflorit ca cea mai înaltă însușire militară: jertfa pentru patrie, credința către Rege.

Strâns legat sunt dar cu scumpa Mea armată, cu care am împărțit zile bune ca și zile grele. N'avem, prin urmare, trebuința de alte dovezi.

Astăzi însă doresc a întări această fericită legătură și pentru timpuri mai depărtate și a adăogi o nouă pagină în analele noastre militare prin numirea prea iubitului Meu Frate, a Principelui de Hohenzollern, Cap al regimentului al treilea de linie,—un deosebit indemn pentru acest regiment,—și prin înscrierea tânărului Meu Nepot, a Principelui Ferdinand, ca Sub-Locotenent în armata noastră. Pentru El este o cinste, de care sunt convins că va fi totdeauna vrednic. Pentru Noi este o bucurie și o siguranță în viitor, ceea ce țara întreagă va simți, fiindcă El, ca membru al neamului Meu, poate fi chemat într-o zi a pastră opera Mea, a urmă tradițiunile Mele.

Este dar un privilegiu solemn care ne întrunește aci, și mai târziu ne vom aminti că ziua de 14 Noemvrie are o mare însemnătate.

Acum ca și în viitor, Eu și urmașii Mei Ne vom răzimi cu toată încrederea pe oștire, ca pe o temelie neclintită.

Să trăească armata!

Mesagiu

la deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

15 (27) Noemvrie 1886.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Întrunirile anuale ale Corpurilor Legiuitoare sunt pentru Mine pururea ocaziunea fericită de a Mă pune în contact direct cu țara prin Reprezentanții ei. Aceste întruniri dau totdeauna o impulsie nouă activității noastre.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Relațiunile noastre cu toate Puterile sunt din cele mai bune.

Evenimentele politice cari s'au desfășurat la hotarele noastre, cu toate că ne-au putut îngriji un moment, nu ne-au atins. Stăruința cu care România își urmează mersul ei pașnic, atitudinea ei demnă și liniștită, au ridicat încă mai mult pozițiunea Statului. Sunt încredințat că buna înțelegere ce există între Puterile cele mari va asigura și de aci înainte pacea, atât de necesară pentru bunăstarea și dezvoltarea popoarelor.

Mai multe din convențiunile noastre comerciale au expirat în decursul acestui an. Sper că negocierile începute ne vor duce la un bun rezultat și că Guvernul Meu vă va prezintă în curând convențiuni nouă, cari vor reguła relațiunile noastre comerciale într'un mod satisfăcător.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Una din grijile cele mai de căpetenie ale țerii a fost completarea cât mai neîntârziată a rețelei noastre de căi ferate. În anul acesta s'au deschis linia dela Barlad la Vaslui, acea dela București la Călărași-Fetești, acea dela Faurei la Tândărei; alte linii sunt în ajun de a se da circulațiunii. În anul viitor, toate celelalte linii începute vor fi terminate, și astfel în scurt timp o rețea de două mii cincisute kilometri va legă toate orașele de reședință ale tuturor județelor, punându-le în comunicațiune între dănsese și cu străinătatea.

Cu o vie mulțumire trebuie să privim asupra acestui câmp al activității noastre. Astăzi liniile de căi ferate se construiesc și se administrează de către inginerii noștri în condițiunile cele mai bune și cele mai eftine. Mulțumită unei munci și unei privegheri stăruitoare, am ajuns a construi kilometrul în termin de mijloc cu optzeci mii lei; iar venitul net al căilor ferate ale Statului dela 1879 la 1885 a sporit, dela patru milioane lei, la opt și jumătate milioane, cu toată scăderea cea mare a tarifelor de transport, cu toate cheltuelile făcute pentru a îmbunătăți liniile vechi, cu toate că liniile cele nouă apasă la început asupra întregii rețele.

Noua lege pentru construirea și întreținerea șoselelor a dat, chiar din întâiul an al aplicării ei, rezultate bune. Ea ne va permite a completa mai curând sistemul nostru de căi de comunicațiuni.

Magaziile de întrepozite pentru mărfurile de export și de import, a căror lucrare este începută, vor da un nou avânt comerciului nostru.

Finanțele țerii arată o situațiune lămurită și asigurată.

Dacă anul 1884—85 își încheie exercițiul cu o lipsă însemnată în prevederile încasărilor, veți putea constata că ultimul exercițiu închis prezintă o îmbunătățire simțitoare. Măsurile înțelepte și energice, ce ați luat în anul trecut, ne dau siguranța că în scurt timp vom isbuti a restabili în mod permanent echilibrul bugetar.

Greutățile financiare prin cari trecem ar fi fost mai puțin simțitoare, dacă am fi putut înlătura pierderile suferite de fisc prin agiu și dacă nu ne-am fi aflat în fața unei crize economice generale și a unor necesiități neînlăturabile ale dezvoltării noastre politice și economice.

Cheltuelile însemnate făcute pentru întărirea și propășirea Statului au tras neapărat după sine o sporire a datoriei publice. Dela ultima conversiune din 1882, datoria s'a ridicat, dela șase sute douăzeci milioane lei, la șapte sute șaptezeci și patru milioane; dar în acelaș timp s'a amortizat datoria Statului cu patru zeci și șase milioane, s'au clădit căi ferate de șaptezeci și unu milioane, s'au ridicat edificii publice de două zeci și unu milioane, s'au sporit armamentul și măsurile de apărare ale țerii cu cincizeci și două milioane, s'a dat monopolului tutunurilor un fond de rulament de șapte milioane, iar creditelor agricole un capital de șase milioane.

Pentru a ne da o seamă exactă de mersul finanțelor, nu trebuie scăpat din vedere că, dacă în anul trecut s'au înființat câteva nouă impozite, aceste sunt

departe de a atinge scăderile de dări făcute în decursul unui deceniu.

Creditul nostru este mănținut sus. Aceasta se datorește plății exacte a anuităților, întrebuințării împrumuturilor în cheltueli folositoare și producătoare, dezvoltării avuției naționale și îmbunătățirilor continue ce se aduc în administrațiunea finanțelor Statului.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

În ordinea judecătorească, reforme însemnate sunt încă de îndeplinit.

Noul Cod de comerț, înaintat în sesiunea trecută Corpurilor Legiuitoare și în mare parte votat de Senat, este așteptat cu o legitimă nerăbdare.

Interesele comerțului fiind strâns legate de o bună legislațiune, nu Mă îndoiesc că vă veți grăbi a înzestra țara cu această nouă legiuire.

Pentru a urmă și duce la bun sfârșit opera începută a reviziunii Codurilor și a introduce totdeodată în procedura și organizarea noastră judecătorească toate îmbunătățirile de cari au trebuință, este neapărat a se înființa un organ special pentru studiarea și elaborarea legilor.

În acest scop, Guvernul Meu a supus Camerelor cuvenitul proiect de lege încă din anul trecut. Aparține domniilor-voastre a pune bazele acestei instituțiuni, menită a înlesni opera dificilă a pregătirii și confecționării legilor.

Ministrul Justiției vă va prezintă chiar în sesiunea aceasta proiectul de lege destinat a asigura o mai mare

stabilitate în pozițiunea legală a magistraților și a determină mai bine normele, după cari urmează să se facă numirile și înaintările în funcțiunile judecătorești.

Ați modificat în anul trecut o parte din legea comunală, căutând a asigura libertatea și independența votului. Concursul numeros al alegătorilor la ultimele alegeri comunale, ordinea și liniștea cari în genere au domnit în alegeri, dovedesc că scopul ce v'ați propus a fost pe deplin atins. În sesiunea aceasta aveți a vă ocupa cu terminarea reformei legii comunale și cu legea privitoare la regulile de stabilit pentru admisibilitatea în funcțiunile administrative.

Între legile supuse deliberării d-voastre, legea instrucțiunii publice e una din cele mai importante. Reforma ce vi se propune de Guvernul Meu răspunde unei necesități adânc simțite de toți, și nu Mă îndoiesc că d-voastre îi veți da toată atențiunea ce merită, căci a sosit timpul să dăm educațiunii naționale o direcțiune bună și sănătoasă.

Legea pentru îmbunătățirea soartei clerului de mir așteaptă și ea o grabnică soluțiune, și nu o pot îndestul recomanda d-voastre, pentruca să poată deveni perfectă în sesiunea actuală.

Unul din întâiele acte ale domniilor-voastre va fi întrunirea cu membrii Sfântului Sinod, pentru a păși la alegerea Metropolitului Primat al țerii în locul repauzatului întru fericire și mult regretatului Părinte Calinic.

Reedificarea monumentelor vechi a fost una din lucrările care totdeauna a atras deosebita Mea îngrijire. Am salutat cu fericire ziua în care frumoasa Catedrală a Episcopiei de Argeș a fost redată cultului divin, restaurată în o splendoare și frumuseță care

ridică țara în ochii ei proprii. În curând vom serba sfințirea bisericii metropolitane și a bisericii Sfinților Trei-Ierarhi din Iași. O națiune, care-și respectă monumentele străbune și mai ales acele ale pietății și ale credinței creștinești, are un viitor sigur și neclintit.

Reprezentățiunile naționale au dovedit neîncetat cea mai mare grijă și dragoste pentru armată. De aceea, organizarea și dezvoltarea ei a putut lua un curs regulat și neîntrerupt. Țara a făcut mari jertfe pentru armată, însă și ea a devenit școala ordinii și a disciplinei, a datoriei și a patriotismului; iar în zile grele ea va fi susținătoarea onoarei, a siguranței și a pozițiunii țării.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Precum vedeți, câmpul deschis activității domniilor-voastre este foarte întins. Nu Mă îndoiesc că zelul și patriotismul de cari sunteți însuflați vor da roade folositoare pentru țară și că vom urmări astfel a pași pe calea, ce ne-a condus la întemeierea Regatului României.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările domniilor-voastre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă

Carol.

Președintele Consiliului Ministrilor, Ministru de Interne și ad-interim al Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, I. C. Brătianu; Ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, D. A. Sturdza; Ministru Justiției, Eug. Stătescu; Ministru Afacerilor Străine, M. Pherichide; Ministru Finanțelor, C. Nacu; Ministru Lucrărilor publice, R. Mihailu; Ministru de Resbel, General A. Angheliescu.

Răspuns

la felicitările Corpurilor Legiuitoare pentru numirea Principelui Leopold cap al Regimentului 3 și înscrierea în armată a A. S. R. Principelui Ferdinand.

15 (27) Noemvrie 1886.

Suntem adânc mișcați de atențiunea membrilor Corpurilor Legiuitoare de a veni în corpore spre a Ne aduce urările lor călduroase.

Constat cu vie mulțumire că am afirmat cu drept cuvânt, la memorabila serbare de eri, că țara întreagă va simți însemnătatea zilei de 14 Noemvrie și va împărți bucuria ce am de a vedea doi membri ai Familiei Mele făcând parte din armata noastră. Astfel am făcut încă un pas înainte spre a asigura stabilitatea și viitorul scumpei noastre Româнии. Vă mulțumim, Regina și Eu, din toată inima pentru dovezile de dragoste ce arătați pentru Noi.

Alocuțiune

la încredințarea steagului Școalei de Ofițeri.

28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1886.

Școala de Ofițeri fiind temelia instituțiunilor noastre militare, am hotărît a vă încredința vouă, elevi, un steag, cel mai înalt simbol al ostașului. Am ales pentru această însemnată solemnitate aniversarea luării Plevnei, spre a întipări în inimile voastre că pe câmpiile din Bulgaria steagurile noastre au primit cea întâiu sfințire; că acolo, în fața vrăjmașului, ele au făl-făit ca semnele lucitoare împrejurul cărora ostașii s'au strâns, siguri fiind că cu vulturul român în frunte

isbânda va fi dobândită! Pe steagurile noastre, stropite cu sângele vitejilor, găurite de gloanțe, împodobite cu «Steaua României» și «Crucea Dunării», stă scris: «Mărire a țerii, neatârănarea Patriei, renumele armatei». Depun dar în mâinile voastre un sfânt odor, care trebuie să fie păstrat de voi cu credință și apărât cu viața voastră. Vrednici fiți de-apururea de această falnică distincțiune și aduceți-vă aminte de cuvintele Mele rostite astăzi când veți fi în rândurile oștirii. Ele trebuie să fie călauza voastră în cariera voastră militară.

Să trăească steagul român, fala și onorul armatei!

Toast

la serbarea dela Școala de Ofițeri.

28 Noemvrie (10 Decemvrie) 1886.

Iubiți elevi,

Frumoasă este misiunea pentru care vă pregătiți aci, bogat câmpul care se deschide înaintea voastră; veți avea fericirea de a fi într'o zi conducătorii armatei, unei armate încununate cu frunză de lauri și care a scris paginile cele mai însemnate ale istoriei noastre.

Pentru voi, cinstea este mare, mai mare încă răspunderea, fiindcă, ca ofițeri, veți fi chemați a sădi și desvoltă în inima ostașului toate acele însușiri cari fac din el un cetățean credincios, un apărător ager.

Siliți-vă ca Școala de Ofițeri să fie totdeauna o poadoabă a instituțiunilor noastre militare și voi mândria țerii, bucuria Mea.

Sper că serbarea de astăzi va fi pentru voi un nou îndemn de a îmbrățișa cu seriozitate și ardoare

cariera militară și că nu veți uita sfaturile Mele insuflăte de toată iubirea care o am pentru armată, pentru voi.

Urez a vă vedea pe toți ca buni frunțași în rândurile oștirii!

Cuvântare

la investitura I. P. S. Sale Părintelui Iosif, ales Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României.

30 Noemvrie (12 Decemvrie) 1886.

Încredințez Înalt Prea Sfinției Tale toiagul arhipăstoresc, pentru a conduce Metropolia Ungro-Vlahiei și a purta înalta demnitate de Primat al României și de Peședintele Sfântului Sinod.

A-Tot-Puternicul te-a chemat a îndeplini o însemnată, o sfântă misiune. Încrederea Marei Adunări și a norodului, încunjurată de dragostea fraților tăi întru Christos, te-a ales ca Metropolit Primat al României.

Fericit sunt Eu de a întări ca Arhipăstor pe un Metropolit atât de cuvios și luminat.

Fericit poți însă fi și Înalt Prea Sfinția Ta de a fi chemat a cărmui, dimpreună cu Sfântul Sinod, biserica, care este temelia cea mai neclintită în orice Stat ale cărui instituțiuni sunt bine stabilite.

În România, poporul s'a închinat totdeauna cu dragoste și râvnă înaintea bisericii, având siguranța că el va găsi în ea nu numai o mângâiere dulce în momente dureroase, ci încă un sprijin puternic în timpuri furtunoase. În adevăr, ea este conducătorul cel mai credincios în viața omenească.

Vrednică și frumoasă este dar misiunea Înalt Prea Sfinției Tale. Prin sfaturile tale pline de blândețe, vei atrage pe cei rătăciți și vei înrădăcină simțemintele religioase în inimile binecredincioșilor.

Din partea Mea vei afla, Înalt Prea Sfinte Părinte, razimul cel mai sigur și mai statornic pentru înălțarea și întărirea bisericii naționale, care trebuie să fie totdeauna încunjurată de cea mai mare cinste, de cea mai adâncă venerațiune.

Dumnezeu să-ți dăruiască ani mulți și fericiți pe scaunul metropolitan, spre îndeplinirea sfintei tale chemări!

Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.

4 (16) Decemvrie 1886.

*Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,*

Simțemintele de dragoste și devotament, ce Camera Îmi exprimă cu atâta căldură, sunt o nouă dovadă de strânsele legături cari există între Tron și națiune.

Aceelași simțeminte am întâlnit pretutindeni unde am avut prilejul de a Mă pune în contact direct cu țara și oridecâteori M'am aflat în mijlocul poporului Meu mult iubit.

Aceste mărturisiri sunt pentru Mine un îndemn puternic de a îndreptă neîncetat toate gândurile Mele la înălțarea și fericirea Patriei.

Nu Mă indoesc, domnilor Deputați, că veți pune în această sesiune toate silințele, pentru a face ca țara să fie înzestrată cu reformele de cari are nevoie, și că

veți da Guvernului Meu tot sprijinul pentru a îndeplini trebuințele reale ale Statului.

Astfel, sesiunea aceasta va deveni fecundă în lucrări folositoare și națiunea va țineă seamă de tot ce domniile-voastre veți fi făcut pentru dânsa.

Cât pentru Mine, sunt fericit a vă putea reinnoi și astăzi cele mai călduroase mulțumiri din partea Reginei și a Mea pentru urările ce Ne aduceți și pentru împărțășirea ce luați la tot ce poate mișcă inimile Noastre.

Cuvântare

la investitura Episcopilor Râmnicului-Noului-Severin,
al Hușilor și al Dunării-de-jos.

12 (24) Decembrie 1886.

Prea Sfințiți Părinți,

După vechile datine ale bisericii răsăritene, cu o deosebită mulțumire am încredințat Prea Sfinților Voastre cărja pastorală, întărindu-vă astfel în scaunele voastre episcopale, la cari glasul poporului și însușirile voastre alese v'au înălțat.

O însemnată chemare vă așteaptă, și nu Mă îndoiesc că pătruși veți fi de marea răspundere ce apasă asupra Prea Sfinților Voastre, că insuflați veți fi de dulcea sarcină care aveți a îndeplini.

Păstoriți cu dragoste și îngăduință turma voastră. Strângeți cu blândețe pe credincioși împrejurul vostru, povestindu-le lucruri bune și plăcute lui Dumnezeu. Îndulciți cu hrană sufletească pe acei cari sunt în

suferințe. Fiți mângâietorii acelor care sunt nenorociți. Atunci veți fi părinții adevărați și sfătuitoarii priincioși ai norodului, atrăgându-vă astfel binecuvântarea Cerului și iubirea poporenilor.

Națiunea are o adâncă încredere în biserica sa, care isvoraște din conștiința ce are că, în momente de grele încercări, va găsi numai într'însa un razim puternic.

Sprîijiniți dar prin povețele și stăruințele voastre acest fericit simțemânt, prin care veți avea o influență binefăcătoare asupra credincioșilor.

*Prea Sfințite Episcop al Râmnicului
și Noului-Severin,*

Ești chemat a cărmui o eparhie mare și însemnată, unde poporul a păstrat vechile sale tradițiuni, unde sunt dovezi vadite de cuvioșia credincioșilor. Sfintele locașuri, cari se înalță în toate județele, sunt o mărturisire pipăită că strămoșii noștri au încunjurat biserica totdeauna cu strălucire și venerație.

Prea Sfinția Ta, care ai studiat istoria țerii și a bisericii, vei ști a-ți conduce turma pe calea religioasă și patriotică.

Prea Sfințite Episcop al Hușilor,

Chemat până acum a pregăti tinerimea pentru a sluji bisericii, treci la eparhia Hușilor, unde și-a început misiunea episcopală fericitul întru pomenire Metropolitul Veniamin, întemeietorul celui mai vechiu seminarium al țerii.

Măndru poți fi dar, Prea Sfinte Părinte, de această eparhie, de unde au eșit tradițiuni bisericești atât de însemnate, pe cari ești acum chemat a le păstră și a le înrădăcina în clerul eparhiot.

Prea Sfințite Episcop al Dunării-de-jos,

Fericit ești de a pași pe urmele a doi păstori vrednici și cuvioși, cari au sădit în această eparhie semanța credinței celei adevărate.

Găsești dar, Prea Sfinte Părinte, un ogor pregătit. Sunt convins că vei pune în lucrarea lui toată osârdia și stăruința, pentruca să producă roadele cele mai bune, cari, răspândindu-se în eparhia ta, vor contopi cu desăvârșire ținuturile noastre de pe amândouă țărmurile Dunării-de-jos.

Prea Sfințiți Părinți,

Vă mulțumesc pentru simțemintele ce ați arătat prin cuvinte atât de călduroase pentru Regina și pentru Mine. Precum gândul Meu este nedespărțit de țară, asemenea el este totdeauna îndreptat spre mărirea bisericii naționale. Vă privesc intrând acum în eparhiile Prea Sfinților Voastre cu toată încrederea, urându-vă ani mulți și fericiți pentru scaunele voastre episcopale.

Răspuns la Adresa Senatului.

14 (26) Decembrie 1886.

*Domnule Președinte,
Domnilor Senatori,*

Primesc cu o vie mulțumire simțemintele ce-Mi exprimă înaltul corp al Senatului prin Adresa sa.

Asigurările ce-Mi reinnoși, că și în cursul acestei sesiuni Guvernul Meu va fi sprijinit prin luminatul d-voastre concurs, sunt pentru el un îndemn de a lucra fără preget la dezvoltarea și întărirea țerii.

Numai printr'o deplină înțelegere între toate puterile Statului vom urmă fără întrerupere munca începută; căci, deși putem constată cu bucurie un progres simțitor în toate ramurile activității naționale, totuș câmpul de străbătut este îndestul de întins până vom ajunge a îndeplini opera ce Ni-se impune. Suntem dar datori cu toții să nu cruțăm în acest scop nici o silință, spre a păstră României înalta pozițiune căștigată de dânsa printr'o politică demnă și înțeleaptă.

Puteți fi siguri, domnilor Senatori, că din parte-Mi nu încetez un singur moment de a Mă gândi numai la fericirea și la înflorirea iubitei noastre patrii.

Mulțumindu-vă încă odată și în numele Reginei pentru dovezile calduroase de iubire ce Senatul Ne dă în toate ocaziunile, vă urez, domnilor Senatori, ca lucrările d-voastre să aducă roade frumoase pentru binele țerii.

CUPRINSUL

1877.

	Pag.
April. 20 (Maiu 2), Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	I
» 20 (Maiu 2), Instrucțiuni date lui I. C. Brătianu .	2
» 22 (Maiu 4), Răspuns la Adresa Adunării Deputaților	2
» 24 (Maiu 6), Răspunsuri la urările primite cu ocaziunea zilei onomastice a M. S. Doamnei .	4
» 24 (Maiu 6), Scrisoare către Principele Carol-Anton.	5
» 25 (Maiu 7), Scrisoare către Marele Duce Nicolae .	7
» 25 (Maiu 7), Răspuns la Adresa Senatului . . .	8
Maiu — 2 (14), Convorbiri cu Marele Duce Nicolae și cu Șeful marelui Stat Major rusesc	9
» 6 (18), Convorbire cu Marele Duce Nicolae . .	11
» 10 (22), Ordin de zi către armată	11
» » Răspuns la felicitările Ministrilor	12
» » Răspuns la felicitarea Mitropolitului Moldovei, în numele Clerului	12
» » Răspuns la felicitarea Senatului	13
» » Răspuns la felicitarea Adunării Deputaților	14
» » Răspuns la felicitarea Înaltei Curți de Casație	17

Maiu	10 (22),	Răspuns la felicitarea Inaltei Curți de Conturi	18
»	»	Răspuns la adresa Studenților universitari	18
»	12 (24),	Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	19
»	25 (Iun. 6),	Scrisoare către Principele Carol-Anton.	20
»	26 (Iun. 7),	Convorbire cu Împăratul Rusiei la Ploești	21
»	27 (Iun. 8),	Telegramă către Împărăteasa Rusiei.	22
Iunie	2 (14),	Convorbiri cu Principele Gorciakov și cu Marele Duce Nicolae	22
»	13 (25),	Răspuns la telegrama Marelui Duce Nicolae	23
»	15 (27),	Mesagii pentru închiderea Corpurilor Legiuitoare	24
»	»	Scrisoare către Principele Carol-Anton.	27
»	20 (Iul. 2),	Scrisoare către Marele Duce Nicolae .	31
»	24 (Iul. 6),	Cotroceni. Scrisoare către G. Gr. Cantacuzino	33
»	26 (Iul. 8),	Telegramă către Țarul Rusiei, la luarea Târnovei	34
»	29 (Iul. 11),	Cuvântare la împărțirea premiilor în școalele din Craiova	34
Iulie	2 (14),	Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna .	36
»	5 (17),	Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna .	38
»	7 (19),	Poiana. Telegramă către M. Kogălniceanu, Ministrul Afacerilor Străine . . .	39
»	13 (25),	Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna .	40
»	15 (27),	Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna .	41
»	17 (29),	Poiana. Ordin de zi către Regimentele de Dorobanți și de Artilerie la împărțirea celor zece drapele nouă	43
»	18 (30),	Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna .	43
»	19 (31),	Poiana. Răspuns la telegrama Marelui Duce Nicolae	45
Iulie	21 (Aug. 2),	Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna.	46

Iulie 21 (Aug. 2), Poiana. Scrisoare către Principele Carol-Anton	47
» 22 (Aug. 3), Poiana. Telegramă către Marele Duce Nicolae, la Târnova	49
» 22 (Aug. 3), Poiana. Scrisoare către M. S. Doamna.	50
» 23 (Aug. 4), Poiana. Ordin de zi către armată	50
» 24 (Aug. 5), Poiana. Telegramă către Generalul Ghica la cartierul general imperial dela Biela	52
» 28 (Aug. 9), Șimnic. Telegramă către Ion Brătianu, la Turnu-Măgurele	52
» 29 (Aug. 10), Șimnic. Răspuns la telegrama Colonelului Slăniceanu	53
Aug. 10 (22), Șimnic. Telegramă și scrisoare către Marele Duce Nicolae	54
» 12 (24), Șimnic. Răspuns la telegrama Colonelului Slăniceanu	56
» 12 (24), Șimnic. Telegramă către Marele Duce Nicolae	56
» 13 (25), Șimnic. Răspuns către Șeful Statului Major General rusesc	56
» 14 (26), Șimnic. Răspuns la telegrama Marelui Duce Nicolae	57
» 14 (26), Grădinele. Telegramă către Generalul Zefcari, la Gorni-Studen	57
» 16 (28). Convorbiri în cartierul imperial rusesc din Gorni-Studen	58
» 17 (29), Zimnicea. Telegramă către Colonelul Slăniceanu, la Corabia	60
» 19 (31), Grădinele. Telegramă către Colonelul Slăniceanu, la Corabia	61
» 19 (31), Corabia. În Consiliu de război	61
» 20 (Sept. 1), Grădinele. Scrisoare către M. S. Doamna	62
» 20 (Sept. 1), Corabia. Ordin de zi către armată	63
» 25 (Sept. 6), Poradim. Dispozițiuni militare	65

Aug.	25 (Sept. 6), Poradim. Ordin de zi către armata română	68
»	25 (Sept. 6), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	69
»	27 (Sept. 8), Poradim. Manifest către țară	70
»	28 (Sept. 9), Poradim. Răspuns către Ieșeni	77
»	29 (Sept. 10), Poradim. Dispozițiuni militare	78
Sept.	2 (14), Scrisoare către M. S. Doamna	79
»	3 (15), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	83
»	5 (17), Poradim. Ordin de zi către învingătorii de la Grivița	83
»	5 (17), Poradim. Ordin de zi către armată	84
»	5 (17), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	85
»	11 (23), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	87
»	23 (Oct. 5), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	88
»	27 (Oct. 9), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	90
»	30 (Oct. 12), Poradim. Telegramă către Marele Duce Nicolae	93
Oct.	2 (14), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	93
»	10 (22), Poradim. Telegramă către Mitropolitul Primat după sfințirea bisericii din Poradim	95
»	14 (26), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	96
»	24 (Noem. 5), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	98
»	29 (Noem. 10), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	107
Noem.	5 (17), Poradim. Ordin de zi către armata de operațiune	109
»	» Poradim. Telegramă către Marele Duce Nicolae	110
»	» Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	110
»	9 (21), Poradim. Telegramă către Marele Duce Nicolae	111
»	» Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna	111
»	12 (24), Cuvinte către ostași, după luarea Rahovei	113
»	» Poradim. Scrisoare către Marele Duce Nicolae	114

Noem.	12 (24),	Poradim. Scrisoare către Colonelul Crețeanu, Comandantul Cavaleriei dela Rahova	115
»	»	Poradim. Scrisoare către Căpitanul Merișescu, comandantul batalionului I din Regimentul I de dorobanți	116
»	»	Poradim. Scrisoare către văduva Maiorului Ene	117
»	»	Poradim. Răspuns telegrafic la felicitarea Consiliului de Miniștri	118
»	»	Poradim. Răspuns la telegrama de felicitare a Mitropolitului Primat	118
»	»	Poradim. Răspuns la telegrama Mitropolitului Moldovei	119
»	14 (26),	Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna.	120
»	15 (27),	Poradim. Ordin de zi către armata română făcându-i cunoscut că Impăratul Rusiei a primit medalia românească «Virtutea Militară»	122
»	»	Poradim. Mesagiu pentru deschiderea Corpurilor Legiuitoare	123
»	19 (Dec. 1),	Poradim. Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	126
»	21 (Dec. 3),	Poradim. Scrisoare către M.S. Doamna.	127
»	21 (Dec. 3),	Poradim. Scrisoare către Principele Carol-Anton	129
»	25 (Dec. 7),	Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna.	131
»	30 (Dec. 12),	Poradim. Răspuns la felicitările Adu-nării Deputaților pentru căderea Plevnei.	132
»	»	Poradim. Răspuns la felicitările Curții de Casație pentru căderea Plevnei.	132
Dec.	1 (13),	Poradim. Ordin de zi către trupele imperiale ale armatei de impresurarea Plevnei.	133
»	2 (14),	Poradim. Răspuns la felicitările Senatului pentru căderea Plevnei	134
»	»	Plevna. Ordin de zi către armată	135

Dec.	3 (15), Plevna. Scrisoare către generalul Tottleben.	136
»	4 (16), Poradim. Scrisoare către M. S. Doamna.	136
»	5 (17), Poradim. Ordin de zi către armată . . .	143
»	6 (18), Poradim. Scrisoare către Marele Duce Nicolae	148
»	7 (19), Poradim. Scrisoare către Împăratul Germaniei	150
»	» Poradim. Scrisoare către Marele Duce Nicolae	151
»	8 (20), Poradim. Telegramă către Împăratul Rusiei.	153
»	» Poradim. Scrisoare către Principele Carol-Anton	154
»	12 (24), Turnu-Măgurele. Telegramă către Principele Milan al Serbiei	156
»	15 (27), Pitești. Răspuns la Adresa Corpurilor Legiuitoare	157
»	» București. Răspuns la cuvântarea de întâmpinare a Primarului Capitalei . . .	158
»	» Cuvântare către Corpurile Legiuitoare .	159
»	» Răspuns la felicitarea studenților universitari	160
»	18 (30), Răspuns la felicitările Inaltelor Curți de Casație și de Conturi, ale Rectorului Universității din București și ale Delegațiilor din județe și din comune	160
»	19 (31), Răspuns la felicitările Senatului	163
»	22 (1878 Ian. 3), Ordin de zi către garda orașenească din țară	163
»	22 (» Ian. 3), Scrisoare către Împăratul Germaniei.	164
»	28 (» Ian. 9), Telegramă către Marele Duce Nicolae	167
»	29 (» Ian. 10), Scrisoare către Ministerul Instrucțiunii, dăruind 5.000 de lei pentru cea mai bună «Istorie populară a războiului» . .	168
»	31 (» Ian. 12), Cuvinte rostite în sala Tronului la decorarea steagului Regimentului 13 de Dorobanți	169

1878.

Ianuar.	2 (14),	Telegramă către Marele Duce Nicolae, la Kazanlik	170
»	»	Scrisoare către Principele Carol-Anton	170
»	»	Scrisoare către Principele Moștenitor al Germaniei	172
»	3 (15),	Ordin de zi către armată	175
»	6 (18),	Scrisoare către Împăratul Rusiei	175
»	»	Scrisori către Generali Maiori Rosenbach și Baron Seidler, la St. Petersburg	177
»	10 (22),	Scrisoare către Marele Duce Mihail Ni- colaevici	177
»	11 (23),	Telegramă către Împăratul Rusiei	178
»	»	Telegramă către Marele Duce Nicolae, la Kazanlic	179
»	13 (25),	Scrisoare către Generalul Todleben	179
»	14 (26),	Telegramă către Marele Duce Nicolae, la Adrianopol	180
»	17 (29),	Scrisoare către Marele Duce Moștenitor al Rusiei, la Breastovăț	180
»	»	Scrisoare către Marele Duce Vladimir, la Breastovăț	182
»	»	Scrisoare către Principele Imeritinsky, la Breastovăț	182
»	22 (Fev. 3),	Scrisoare către Împăratul Rusiei	183
»	23 (Fev. 4),	Telegramă către Marele Duce Nico- lae, la Adrianopol	184
»	28 (Fev. 9),	Scrisoare către Împăratul Germaniei	185
»	31 (Fev. 12),	Telegramă către Marele Duce Nico- lae, la Adrianopol	187
Fev.	2 (14),	Telegramă către Împăratul Rusiei	187
»	8 (20),	Telegramă către Marele Duce Nicolae, la Adrianopol	188
»	9 (21),	Scrisoare către Principele Carol-Anton	188

Fev. ~	14 (26), Telegramă către Marele Duce Nicolae, la San-Stefano	191
»	» Scrisoare către Principele de Coroană al Germaniei	191
»	15 (27), Ordin de zi către armată	195
»	22 (Mart. 6), Scrisoare către Împăratul Rusiei	196
Mart.	19 (31), Scrisoare către Împăratul Austriei.	198
»	29 (Apr. 10), Scrisoare către Princip. Carol-Anton.	199
»	30 (Apr. 11), Scrisoare către Princip. Carol-Anton.	201
Apr.	8 (20), Răspuns la felicitările Corpurilor Le- giuitoare	202
»	17 (29), Telegramă către Împăratul Rusiei.	203
»	19 (Maiu 1), Telegramă către Marele Duce Nico- lae, la Odessa	203
»	30 (Maiu 12), Pitești, Telegramă către Principele de Coroană al Germaniei	204
Maiu	1 (13), Toast la prânzul din Craiova	204
»	4 (16), Toast la prânzul din Turnu-Severin	205
»	6 (18), Vidin. Răspuns la întâmpinarea Prima- rului din Vidin	205
»	7 (19), Rahova. Răspuns la întâmpinarea Prima- rului din Rahova	206
»	8 (20), Toast la prânzul din Craiova	206
»	9 (21), Toast la prânzul din Pitești	207
»	10 (22), Pitești. Ordin de zi către armată	207
»	» Pitești. Răspuns la felicitarea Genera- lului Cernat, în numele armatei	208
»	» Curtea-de-Argeș. Răspuns la felicitările Președintelui Adunării Deputaților	208
»	» Curtea-de-Argeș. Răspuns la felicitările Consiliului de Miniștri	209
»	» Curtea-de-Argeș. Răspuns la toastul Pri- marului din Curtea-de-Argeș	210
»	11 (23), Pitești. Răspuns la felicitarea Primarului Capitalei	210
»	12 (24), Câmpulung. Toast la prânzul din Câm- pulung	211

		Pag.
Maiu	14 (26), Târgoviște. Răspuns la toastul Primarului din Târgoviște	211
"	17 (29), Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	212
"	" Scrisoare către Generalul Todleben	214
"	21 (Iunie 2), Telegramă către Împăratul Germaniei.	214
"	" Răspuns Baronului de Alvensleben, la vestea despre al doilea atentat contra Împăratului Germaniei	215
Iunie	7 (19), Scrisoare de acreditare Plenipotențiarilor români la Congresul din Berlin	215
"	8 (20), Scrisoare către Principele Carol-Anton	216
"	29 (Iulie 11), Cuvântare la împărțirea premiilor în școalele secundare și primare de băieți	221
"	30 (Iulie 12), Cuvântare la împărțirea premiilor în școalele secundare și primare de fete	223
Iulie	4 (16), Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiuitoare	225
"	22 (Aug. 4), Sinaia. Scrisoare către Principele Carol-Anton	227
Aug.	2 (14), Sinaia. Scrisoare către Princ. Carol-Anton.	232
"	23 (Sept. 4), Sinaia. Scrisoare către Principele Carol-Anton	233
"	29 (Sept. 10), Sinaia. Telegramă către Împăratul Rusiei, la Livadia	235
"	30 (Sept. 11), Sinaia. Telegramă către Ministrul de Răsboiu	236
"	" " Toast la masa din cazarma Vânătorilor din Sinaia	236
Sept.	1 (13), Telegramă către Împăratul Rusiei, la Livadia	237
"	2 (14), Răspuns la telegrama Marelui Duce Nicolae	237
"	15 (27), Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare	238
"	17 (29), Telegramă către Împăratul Rusiei, la Livadia	241

Sept. 24 (Oct. 6),	Răspuns la cuvântarea Prefectului de Ilfov cu ocazia punerii în posesiune a în- surăteilor din Fundenii-Mitreni	242
» 27 (Oct. 9),	Telegramă către Marele Duce Nico- lae, la Bobrov	242
Oct. 4 (16),	Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiui- toare	244
» 8 (20),	Ordin de zi către armată la intrarea tri- umfală în Capitală	245
» »	Cuvinte la intrarea triumfală în Capitală.	246
» »	Răspuns la urarea Ministrului de Răsboiu.	247
» 11 (23),	Scrisoare către Primarul Capitalei	248
» 14 (26),	Scrisoare către Principele Carol-Anton.	248
Noem. 5 (17),	Scrisoare către Principele Carol-Anton.	251
» 14 (26),	Răspuns la întâmpinarea Primarului din Brăila	256
» »	Răspuns la cuvântarea Președintelui Co- mitetului permanent al județului Brăila.	257
» »	Brăila. Ordin de zi către armată la ocupa- rea Dobrogei.	258
» »	Brăila. Proclamația către Dobrogeni	259
» 15 (27),	Mesagiu la deschiderea Corpurilor Le- giuitoare	261
» 16 (28),	Telegramă către Principele Carol-Anton.	267
» 25 (Dec. 7),	Telegramă către Marele Duce Nico- lae, la St. Petersburg	267
» 27 (Dec. 9),	Răspuns către Generalul Stolypin, la Filipopol	268
» 28 (Dec. 10),	Ordin de zi către armată	268
» »	Telegramă către Împăratul Rusiei	269
» 30 (Dec. 12),	Telegramă către Împăratul Rusiei	270
Dec. 9 (21),	Răspuns la Adresa Senatului	270
» 10 (22),	Răspuns la Adresa Adunării Deputaților	272
» 14 (26),	Scrisoare către Principele Carol-Anton	273
» 22 (1879 Ian. 3),	Scrisoare către Principele Carol- Anton	276

1879.

Ianuar.	1 (13),	Răspuns la felicitările Consiliului de Mini- stri la anul nou	279
»	»	Răspuns la telegrama de felicitare a Mi- tropolitului Moldovei	279
»	»	Răspuns la telegrama de felicitare a Pri- marului din Iași	280
Fevr.	16 (28),	Scrisoare către Principele Carol-Anton .	280
»	25 (Mart. 9),	Cuvinte la inaugurarea Fabricii de chibrituri	282
Martie	3 (15),	Scrisoare către Consulul general Bam- berg	283
»	24 (April. 5),	Cuvântare la investitura Episcopi- lor aleși pentru Eparhiile Romanului, Hu- șilor și Dunării-de-jos	284
»	»	Scrisoare către Președintele Consiliul de Ministri	286
»	25 (April. 6),	Mesagiu la disolvarea Corpurilor Legiuitoare	287
April.	3 (15),	Scrisoare către Principele Carol-Anton .	291
»	8 (20),	Ordin de zi către trupele întrunite în garnizoana din Capitală	296
»	»	Ordin de zi către garda națională . . .	297
Maiu	10 (22),	Răspuns la primirea spadei de onoare din partea armatei	298
»	»	Răspuns la telegrama de felicitare a Pri- marului din Iași	299
»	»	Toast la prânzul dela Palat	299
»	12 (24),	Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	300
»	22 (Iun. 3),	Mesagiu la deschiderea Adunării de revizuire a Constituției	300
»	23 (Iun. 4),	Scrisoare către Împăratul Germaniei.	305
»	27 (Iun. 8),	Răspuns către Membrii Academiei Ro- mâne	306

Iunie	1 (13), Scrisoare către Principele Carol-Anton .	307
»	10 (22), Răspuns la Adresa Senatului	310
»	12 (24), Răspuns la Adresa Adunării Deputaților .	310
»	14 (26), Scrisoare către Impărăteasa Eugenia, la Chislehurst	311
»	20 (Iul. 2), Scrisoare către Principele Carol-Anton .	312
»	23 (Iul. 5), Scrisoare către Consulul general Bam- berg	314
»	29 (Iul. 11), Cuvântare la împărțirea premiilor în școalele de băeți din Capitală	316
»	30 (Iul. 12), Cuvântare la împărțirea premiilor în școalele de fete din Capitală	320
Iulie	11 (23), Mesagiu la prorogarea Corpurilor Le- giuitoare	322
»	16 (28), Răspuns la notificarea Principelui Bul- gariei	323
»	» Scrisoare către Principele Carol-Anton .	324
»	20 (Aug. 1), Toast la serbarea patronului regi- mentelor 1 și 2 de Artilerie	329
Aug.	8 (20), Sinaia. Scrisoare către Principele Carol- Anton	330
»	11 (23), Mesagiu la redeschiderea Corpurilor Le- giuitoare	332
Sept.	16 (28), Scrisoare către Principele Carol-Anton .	333
»	23 (Octom. 5), Răspuns la Adresa coloniei bul- gare din România	336
Oct.	12 (24), Mesagiu la închiderea Camerelor de re- zuire și deschiderea Corpurilor Legiui- toare	337
»	14 (26), Răspuns la întâmpinarea Primarului din Tulcea	339
»	15 (27), Tulcea. Răspuns comitetului din Piatra- Neamțu, la ridicarea monumentului ostași- lor căzuți în războiul pentru independență .	339
»	23 (Noem. 3), Scrisoare către Președintele Consi- liului de Miniștri	340

Noem.	1 (13), Scrisoare către Patriarhii Bisericii greco-orientale, la Constantinopol	341
»	3 (15), Scrisoare către Principele Carol-Anton	343
»	15 (27), Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare	346
»	26 (Dec. 8), Scrisoare către Principele Carol-Anton	355
»	28 (Dec. 10), Toast la prânzul dela Palat	357
Dec.	2 (14), Scrisoare către Principele Carol-Anton	358
»	4 (16), Răspuns la Adresa Senatului	360
»	14 (26) Răspuns la Adresa Adunării Deputaților	361
»	21 (1880 Ian. 2), Scrisoare către Principele Carol-Anton	361

1880.

Ianuar.	1 (13), Ordin de zi către armată	364
»	6 (18), Scrisoare către Principele Carol-Anton	364
»	30 (Fev. 11), Scrisoare către Principele Carol-Anton	367
Fev.	29 (Mart. 12), Scrisoare către Împăratul Germaniei	369
»	» Scrisoare către Principele de Coroană al Germaniei	370
»	» Scrisoare către Principele Bismarck	372
Mart.	6 (18), Scrisoare către Împăratul Germaniei	374
»	» Scrisoare către Principele Carol-Anton	374
»	29 (Apr. 10), Scrisoare către Împăratul Germaniei	377
Apr.	8 (20), Răspuns la telegrama de felicitare a Recteurului Universității din Iași	377
»	10 (22), Scrisoare către Principele Carol-Anton	377
»	12 (24), Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiuitoare	381
Maiu	6 (18), Scrisoare către Principele Carol-Anton	383
»	10 (22), Ordin de zi către armată	385
»	» Răspuns la felicitările delegațiunilor din județe	386

Maiu	10 (22), Toast la prânzul dat în sala Teatrului Național	387
Iulie	2 (14), Scrisoare către Principele Carol-Anton .	388
»	24 (August 5), Scrisoare către Principele Carol-Anton	390
Aug.	30 (Sept. 11), Weinburg. Telegramă către Generalul Slăniceanu, Ministru de Răsboiu .	392
»	31 (Sept. 12), Rheineck. Telegramă către I. C. Brătianu, Președintele Consiliului de Miniștri	392
Oct.	1 (13), Budapesta. Alocuțiune către ofițerii Regimentului austro-ungar No. 6 «Carol I» .	392
»	4 (16), Scrisoare către Principele Carol-Anton .	393
»	11 (23), Scrisoare oficială către Principele Carol-Anton	395
»	13 (25), Scrisoare către Principele Carol-Anton .	396
»	14 (26), Răspuns la toastul Primarului din Galați .	400
»	16 (28), Toast la prânzul din Roman	401
»	18 (30), Toast la prânzul din Iași	401
»	21 (Noem. 2), Iași. Ordin de zi către armată . .	401
»	22 (Noem. 3), Iași. Scrisoare către Primarul Iașilor.	403
Noem.	1 (13), Cuvântare la deschiderea Expoziției de arte și industrie, organizată de societatea «Concordia Română»	404
»	2 (14), Cuvântare la inaugurarea lucrărilor de canalizarea Dâmboviței	404
»	9 (21), Răspuns la telegrama de felicitare a Mehedințenilor	405
»	15 (27), Mesagiul la deschiderea Corpurilor Legiuitoare	406
»	28 (Dec. 10), Ordin de zi către armată la împărțirea drapelelor nouelor regimente . .	414
Dec.	3 (15), Răspuns la Adresa Consiliului de Miniștri pentru regularea succesiunii Tronului .	415
»	4 (16), Răspuns la Adresa Senatului	416
»	7 (19), Cuvinte la investitura Episcopului de Râmnic-Noul-Severin	418

	Pag.
Dec. 7 (19), Răspuns la Adresa Adunării Deputaților .	419
» 11 (23), Răspuns la Adresa Înaltei Curți de Casație și Justiție	420
» 26 (1881 Ian. 7), Scrisoare către Principele Carol-Anton.	421
» 29 (» Ian. 10), Răspuns către Principele Leon Urusof, la prezentare scrisorilor de acreditare	424

1881

Ianuar. 1 (13), Ordin de zi către armată	425
Mart. 1 (13), Telegramă către Împăratul Alexandru III, după asasinarea Împăratului Alexandru II.	425
» 9 (21), Telegramă către Împăratul Germaniei pentru ziua nașterii și cu ocazia asasinării Țarului Alexandru II	426
» 14 (26), Răspuns Corpurilor Legiuitoare, la prezentarea votului proclamării Regatului	426
» 17 (29), Răspuns Ministrului de Răsboiu, la proclamarea Regatului	427
» 18 (30), Răspuns la felicitările Inaltului Cler	428
» » Răspuns la felicitările Inaltei Curți de Casație și Justiție	429
» » Răspuns la felicitările Inaltei Curți de Conturi	429
» 21 (Apr. 2), Răspuns la felicitările Academiei Române	430
Mart. 22 (Apr. 3), Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	431
» » Răspuns la felicitările Primarului Capitalei	432
» » Răspuns la felicitările Corpului profesoral	433
» » Răspuns la felicitările Președintelui Consiliului de Miniștri, în numele funcționarilor	434

Mart.	27 (Apr. 8),	Telegramă către Impăratul Germaniei, pentru recunoașterea Regatului . . .	435
Apr.	5 (17),	Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	435
Maiu	10 (22),	Cuvântare rostită la încoronare	436
»	15 (27),	Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	437
»	»	Scrisoare către Constantin Porumbaru, Președintele Comitetului pentru grupurile istorice și alegorice	439
Iunie	18 (30),	Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiuitoare	440
»	29 (Iulie 11),	Cuvântare la împărțirea premiilor în școalele primare din Capitală . . .	443
Iulie	1 (13),	Cuvântare la împărțirea premiilor elevilor din școalele secundare	444
Oct.	18 (30),	Toast la inaugurarea căii ferate Mărășești-Buzău	447
Noem.	1 (13),	Cuvântare la Școala de Agricultură din Herestrău, la distribuirea recompenselor premiilor de comițiu agricol al districtului Ilfov	448
»	15 (27),	Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare	449
»	28 (Dec. 10),	Toast la prânzul dela Palat, în amintirea luării Plevnei	460
Dec.	3 (15),	Răspuns la Adresa Senatului	460
»	8 (20),	Răspuns la Adresa Adunării Deputaților . .	461

1882.

Ianuar.	1 (13),	Ordin de zi către armată	463
»	»	Răspuns la felicitările Înaltului cler și ale Guvernului	463
April.	12 (24),	Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	464

April.	24	(Maiu 6), Sinaia. Răspuns la felicitarea Înaltei Curți de Casație cu ocazia onomasticei M. S. Reginei	465
»	29	(Maiu 11), Cuvântare în ședința solemnă a Societății Geografice Române	465
Maiu	10	(22), Răspuns la felicitarea Inaltului Cler, la Mitropolie	466
»	»	Răspuns la felicitările Consiliului de Miniștri	467
»	»	Răspuns la felicitările Corpurilor Legiuitoare	467
»	»	Răspuns la felicitările delegațiunilor din județe	468
»	11	(23), Toast la prânzul dela Palat în onoarea delegațiunilor din județe	469
»	31	(Iun. 12), Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiuitoare	470
Aug.	30	(Sept. 11), Toast la prânzul oferit Batalionului 1 de Vânători, în Sinaia	472
»	»	Sinaia. Răspuns la telegrama de felicitare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.	473
Oct.	5	(17), Toasturi la banchetul din Bârlad cu ocazia manevrelor mari	473
»	6	(18), Sinaia. Scrisoare către Comitetul pentru ridicarea statuei lui Ștefan cel Mare	475
»	7	(19), Sinaia. Ordin de zi către armată	477
»	17	(29), Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare	477
Noem.	10	(22), Răspuns la Adresa Senatului	480
»	13	(25), Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.	481
»	28	(Dec. 10), Cuvântare la Cercul militar din Capitală	482

1883.

Ianuar.	1 (13),	Ordin de zi către armată	483
»	»	Răspuns la felicitările Înalțului cler și ale Consiliului de Miniștri	483
»	8 (20),	Scrisoare către Președintele Consiliului de Miniștri	484
Mart.	5 (17),	Mesagiu la disolvarea Corpurilor Legiuitoare	486
Maiu	10 (22),	Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare	489
»	»	Răspuns la felicitările Corpurilor Legiuitoare și ale delegaților din județe și din comune	492
»	26 (Iun. 7),	Răspuns la Adresa Senatului	492
»	29 (Iun. 10),	Răspuns la Adresa Adunării Deputaților	493
Iunie	3 (15),	Cuvântare la inaugurarea statuei lui Ștefan cel Mare, în Iași	494
»	6 (18),	Toast la prânzul din Iași	495
Aug.	30 (Sept. 11),	Toast la prânzul din Sinaia	496
»	»	Sinaia. Răspuns la felicitările Înaltei Curți de Casațiune și Justiție	496
Sept.	4 (16),	Sinaia. Răspuns la telegrama Ministrului de Culte și Instrucțiune la punerea pietrii fundamentale pentru Catedrala din Constanța	497
»	25 (Oct. 7),	Sinaia. Document comemorativ la inaugurarea Castelului Peleş	497
»	»	Toast la prânzul din Castelul Peleş	498
Oct.	10 (22),	Toast la prânzul din Ploești în onoarea armatei	498
»	»	Telegramă către Bărlădeni la punerea temeliei liceului	499
Noem.	15 (27),	Sinaia. Mesagiu la închiderea sesiunii extraordinare a Corpurilor Legiuitoare și deschiderea sesiunii ordinare	499

1884.

Ianuar.	1 (13),	Ordin de zi către armată . . . , . . .	500
»	»	Răspuns la felicitările Înalțului cler și ale Consiliului de Miniștri	500
Mart.	23 (April. 4),	Cuvântare în Academia Română. . .	501
April.	14 (26),	Toast la prânzul dat în onoarea Archi- ducelui Rudolf și a Archiducesei Stefania. . .	503
Maiu	10 (22),	Răspuns la felicitările Corpurilor Le- giuitoare	504
»	»	Răspuns la felicitările delegaților din ju- dețe . . . , ,	505
Iunie	8 (20),	Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiui- toare	506
Aug.	18 (30),	Belgrad. Răspuns către Regele Serbiei. . .	509
»	»	Alocuțiune către ostașii Regimentului 6 de Infanterie sârbesc «Carol I»	509
»	»	Belgrad. Răspuns la toastul Regelui Milan. . .	510
»	19 (31),	Belgrad. Toast în onoarea armatei sârbești. . .	511
»	30 (Sept. 11),	Răspuns la felicitările Înaltei Curți de Casațiune și Justiție	512
»	»	Sinaia. Toast la masa batalionului 2 de Vânători	512
Sept.	23 (Oct. 5),	Mesagiu la disolvarea Corpurilor Le- giuitoare	513
Oct.	12 (24),	Sigmaringen. Răspuns la felicitărilor Înal- țului Cler pentru nunta de aur a A. S. R. Principelui Carol-Anton.	514
»	»	Sigmaringen. Răspuns la felicitările Con- siliului de Miniștri	514
»	»	Sigmaringen. Răspuns la felicitările Înal- tei Curți de Casațiune și Justiție	515
Noem.	15 (27),	Mesagiu la deschiderea Corpurilor Le- giuitoare	516
»	28 (Dec. 10),	Toast la prânzul dela Palat	520
Dec.	9 (21),	Răspuns la Adresa Senatului	521
»	»	Răspuns la Adresa Adunării Deputaților. . .	522

1885.

Ianuar.	1 (13),	Ordin de zi către armată	523
»	»	Răspuns la felicitările Înaltului Cler și ale Consiliului de Miniștri	523
Mart.	20 (April. 1),	Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiuitoare	524
April.	3 (15),	Toast la prânzul dat în onoarea Rege- lui Suediei	525
»	8 (20),	Răspuns la felicitările Primarului Iașilor.	527
»	»	Răspuns la felicitarea Mitropolitului Mol- dovei	528
Maiu	1 (13),	Sinaia. Mesagiu la deschiderea Sfântului Sinod	528
»	10 (22),	Cuvântare la 10 Maiu	530
»	26 (Iun. 7),	Sigmaringen. Telegrama și scrisori la moartea Principelui Carol-Anton . .	531
Aug.	30 (Sept. 11),	Königstein. Răspuns la telegrama de felicitare a Consiliului de Miniștri .	534
»	»	» Königstein. Răspuns la telegrama de felicitare a Mitropolitului Primat . .	534
Sept.	1 (13),	Königstein. Telegramă la înmormântarea Ministrului de Finanțe Gheorghe Lecca.	534
Oct.	2 (14),	Toast la prânzul din Craiova în onoarea armatei	535
Noem.	3 (15),	Sinaia. Răspuns la felicitarea Mitropo- litului Primat pentru aniversarea cununiei MM. LL.	535
»	»	Sinaia. Răspuns la felicitarea Senatului.	535
»	15 (27),	Mesagiu la deschiderea Corpurilor Le- giuitoare	536
Dec.	5 (17),	Răspuns la Adresa Adunării Deputaților.	539
»	6 (18),	Răspuns la Adresa Senatului	539

1886.

Ianuar.	1 (13),	Ordin de zi către armată	541
»	»	Răspuns la felicitările Înaltului cler și ale Consiliului de Miniștri	542
»	»	Răspuns la felicitarea Ieșenilor,	542
»	»	Răspuns la felicitarea Episcopului de Râmnic	543
Maiu	10 (22),	Răspuns la felicitările Corpurilor Legiui- toare	543
»	»	Răspuns la felicitarea Mitropolitului Mol- dovei	544
»	»	Răspuns la felicitarea Primarului Iașilor. .	545
Iunie	15 (27),	Mesagiu la închiderea Corpurilor Legiui- toare	545
Aug.	30 (Sept. 11),	Toast la masa batalionului 2 de Vă- nători, în Sinaia	546
Sept.	4 (16),	Sinaia. Telegramă către I. C. Brătianu . .	547
»	29 (Oct. 11),	Toast la prânzul din Buzău	548
»	30 (Oct. 12),	Toast la serata militară a Cavaleriei. .	548
Oct.	2 (14),	Cuvântare la inaugurarea Școalei de po- duri și șosele	549
»	12 (24),	Act comemorativ la sfințirea bisericii epis- copale din Curtea-de-Argeș	550
»	»	Înscripția dela biserica episcopală din Curtea-de-Argeș	550
»	»	Cuvântare după sfințirea bisericii episco- pale din Curtea-de-Argeș	551
»	13 (25),	Document la punerea pietrei fundamen- tale a Palatului episcopal din Curtea-de- Argeș	553
»	14 (26),	Sinaia. Răspuns la telegrama de mulțu- mire a Episcopului de Argeș pentru par- ticiparea MM. LL. la sfințirea bisericii episcopale	553
Noem.	14 (26),	Ordin de zi către armată	554

Noem. 14 (26),	Cuvântare către ofițerii Regimentului 3 de linie, la numirea Principelui Leopold de Hohenzollern Șef al acestui regiment și înscrierea A. S. R. Principelui Ferdinand în armată ca Sub-Locotenent . . .	554
» 15 (27),	Mesagiu la deschiderea Corpurilor Legiuitoare . . .	556
» »	Răspuns la felicitările Corpurilor Legiuitoare pentru numirea Principelui Leopold cap al Regimentului 3 și înscrierea în armată a A. S. R. Principelui Ferdinand .	562
» 28 (Dec. 10),	Alocuțiune la încredințarea steagului Școalei de Ofițeri . . .	562
» » »	Toast la serbarea dela Școala de Ofițeri . . .	563
» 30 (Dec. 12),	Cuvântare la investitura I. P. S. Sale Părintelui Iosif, ales Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României . . .	564
Dec. 4 (16),	Răspuns la Adresa Adunării Deputaților .	565
» 12 (24),	Cuvântare la investitura Episcopilor Râmnicului-Noului-Severin, al Hușilor și al Dunării-de-jos . . .	566
» 14 (26),	Răspuns la Adresa Senatului . . .	569

